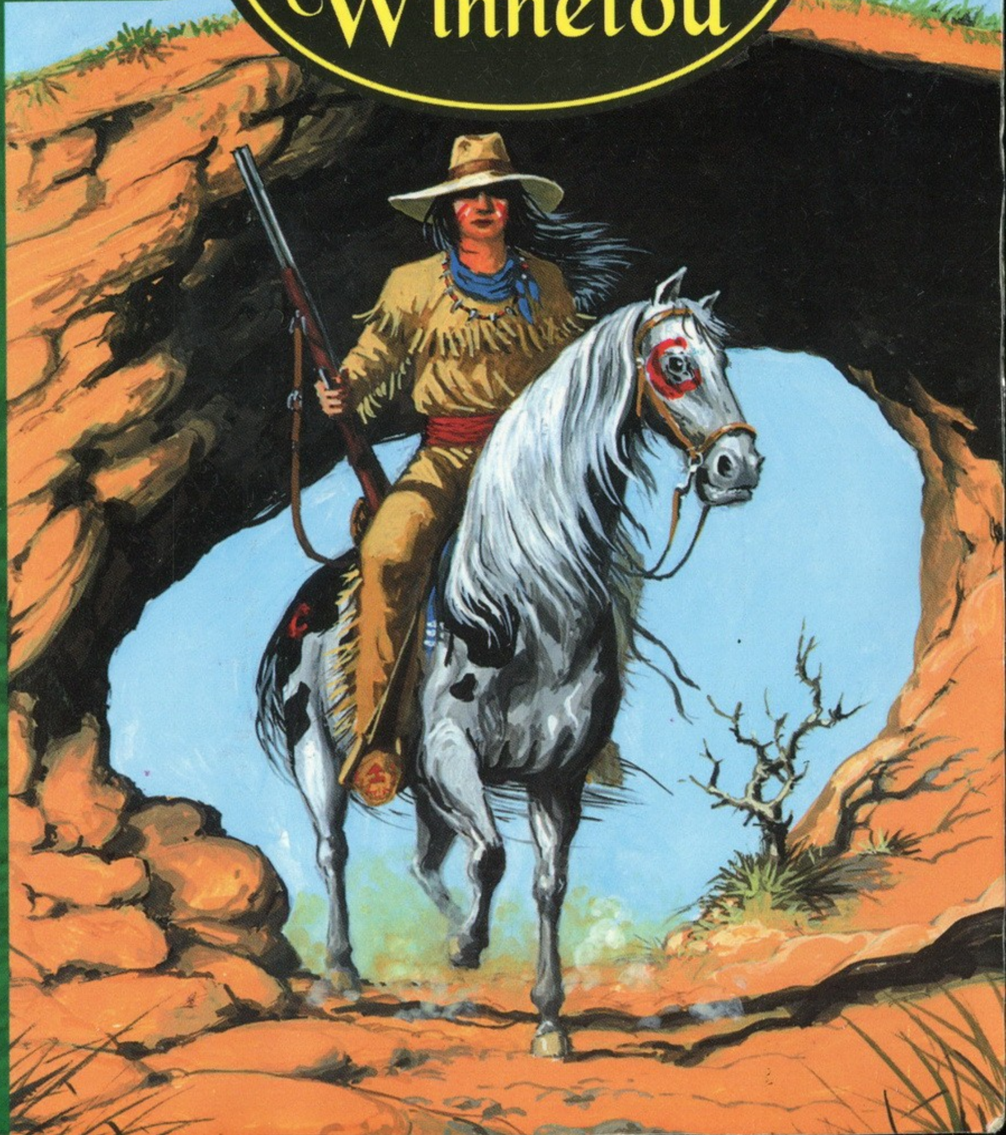
Karl May

Urmașii lui Winnetou

Editura CORINT

KARL MAY

URMAŞII LUI WINETOU

V.2.0

În acest nou roman, Karl May ne poartă pe urmele celui ce a fost Winnetou, împreună cu eroi deja cunoscuţi ca: Old Shatterhand, Dick Hammerdull, Pitt Holbers, Vulturul cel Tânăr şi atâţia alţii. Palpitantele aventuri prin care trec aceştia duc spre un scop nobil, acela al înfrăţirii tuturor triburilor indiene.

Urmaşii lui Winnetou trebuie să se ridice la înălţimea idealurilor ce-l însufleţea pe marele şef apaş, făcând ca dragostea şi respectul să fie liantul înfrăţirii lor. Doar astfel vor putea să păstreze moştenirea sfântă, spre a coborî binecuvântarea asupra lor şi asupra tuturor oamenilor de pe pământ.

Traducerea de Roland Schenn
Editura CORINT Bucureşti, 2004

Capitolul I – Invitaţii misterioase

Dimineaţă însorită de primăvară. Camera e scăldată în lumină. Pe masa de scris totul e pregătit. Ce-i mai trebuie unui scriitor pentru a se apuca de lucru?

Se aude clopoţelul de jos, de la poarta grădinii. A sosit poşta de dimineaţă.

„Ce fericit eşti”, gândeam eu, lăsând deoparte tocul. „Soţia ta are grijă de toate, scumpa ta soţie, «Sufleţelul» tău are grijă să nu-ţi lipsească nimic. Ea pune în ordine scrisorile, ilustratele şi tipăriturile, atunci când tu nu mai ai timp să faci toate astea şi ţi le aduce pe acelea care sunt, într-adevăr, importante pentru tine.”

Aşa o alint eu, spunându-i „Sufleţel”. Numele acesta de alint mă duce cu gândul la poveştile din Munţii Saxonei[1] şi văd cu ochii minţii „sătucul” şi „căsuţa” în care locuieşte „Sufleţel”, împreună cu mama ei. Personajul astfel alintat mi-a devenit din ce în ce mai drag, pe măsură ce scriam. Este lesne de înţeles că am ajuns să-mi alint soţia, spunându-i „Sufleţel”.

Parterul casei este „domeniul” soţiei, în timp ce la etaj sunt camerele mele. La parter ea are grijă de toate, ca un adevărat înger păzitor care veghează asupra întregii case. Ea se ocupă de cititorii care vin să mă vadă şi răspunde tuturor acelora care-mi scriu şi cărora nu am timp să le răspund eu însumi la scrisori.

Trebuie să ştiţi că ea îmi citeşte toate scrisorile care îmi

---

[1] Este vorba despre volumul „Der Waldschwarze” (Pădureanul negru). (N. tr.)

sunt adresate şi are obiceiul de a le pune deoparte pe cele mai interesante. Aşa s-a întâmplat şi în ziua aceea. După ce am parcurs împreună toată corespondenţa, au fost puse deoparte o scrisoare sosită din America şi o revistă de antropologie sosită din Austria. Pe coperta revistei era un titlu haşurat cu creionul, astfel încât să iasă în evidenţă: „Dispariţia indienilor americani şi permanenta limitare a teritoriilor acestora, întreprinsă de către albi şi chinezi”. Pentru că aveam un pic de timp, am rugat-o pe „Sufleţel” să-mi citească articolul şi ea a dat curs rugăminţii mele. Autorul articolului cu pricina era un cunoscut profesor universitar. Articolul era scris cu multă căldură şi tot ceea ce spunea autorul despre rasa „roşie” era foarte adevărat şi interesant. Aş fi dorit să-i strâng mâna. Profesorul făcea, cu toate acestea, o greşeală pe care o făceau mulţi, deşi faptul în sine mi se părea ciudat. Pentru el, indienii din Statele Unite şi indienii care populează America de Nord, cât şi America de Sud erau unul şi acelaşi lucru. Pentru el, dispariţia datinilor şi obiceiurilor acestei rase era echivalentă cu dispariţia ei fizică.

Şi în cadrul unei rase există diferenţe. Nordul nu poate fi sinonim cu Sudul. În fiecare regiune se dezvoltă populaţii şi culturi diferite. Oricum, nu se poate spune despre o rasă că ea a dispărut, chiar dacă, pentru o anumită perioadă de timp, reprezentanţii ei nu se pot manifesta.

Dacă o rasă sau o populaţie poartă în sine puterea de a se trezi la viaţă, este suficient un singur glas pentru ca rasa sau poporul acela să reînvie şi să existe cu adevărat, alături de celelalte rase şi popoare ale lumii.

În cele din urmă, trebuie să spun – şi asta este părerea mea – că fiecare rasă trebuie să aibă un respect deosebit pentru cel mai bun şi cel mai nobil dintre reprezentanţii săi.

Scrisoarea din America fusese expediată de undeva, din „Vestul Sălbatic”, dar pe plicul scrisorii, încă nedesfăcut, nu

se putea citi localitatea, deoarece ambele feţe erau acoperite de ştampile şi de denumiri ale diverselor oraşe. Numai adresa destinatarului se mai putea descifra şi aceasta deoarece era foarte concisă. Este cunoscut faptul că indienii sunt zgârciţi la vorbă. Această trăsătură de caracter era vizibilă şi în modul în care fusese scrisă adresa, compusă din numai trei cuvinte:

May
Radebeul, Germania.

Am deschis plicul şi am scos din el o bucată de hârtie care fusese tăiată cu un cuţit mare, probabil, cu un cuţit Bowie, pentru ca apoi să fie împăturită.

Pe bucata de hârtie erau scrise câteva rânduri în limba engleză. Conţinutul acestora, pe care îl voi traduce pentru cititor, era aşternut cu creionul pe hârtie, de o mână nesigură, nedesprinsă cu scrisul.

„Lui Old Shatterhand,

Vii la Mount Winnetou[2]*? Eu vin cu siguranţă. Se poate să vină şi bătrânul Avaht-Niah, cel care a împlinit o sută de ani. Vezi că ştiu să scriu? Că scriu în limba feţelor palide?*

Wagare-Tey,
Căpetenia şoşonilor.”

După ce am citit scrisoarea, împreună cu soţia mea, ne-am privit miraţi unul pe altul. Asta nu pentru faptul că primisem o scrisoare din Vestul Sălbatic, de la un indian. Lucrul acesta se întâmpla destul de des. Ne mira faptul că scrisoarea venea din partea căpeteniei şoşonilor, Wagare-Tey, al cărei nume s-ar traduce prin Cerbul galben,

[2] Mount Winnetou – Muntele lui Winnetou. (N. tr.)

căpetenie care nu scrisese niciodată până atunci. Despre căpetenia şoşonilor am mai scris în romanul „Crăciun” *(Weihnacht).* Când l-am întâlnit, adică acum mai bine de treizeci de ani, Wagare-Tey era un tânăr lipsit de experienţă, dar foarte cinstit, care pentru Winnetou şi pentru mine fusese un prieten de nădejde. Tatăl său, Avaht-Niah, avea peste şaizeci de ani, era un om de o cinste exemplară şi se folosise de influenţa pe care o avea, numai spre binele nostru. Pentru că Avaht-Niah era în vârstă şi pentru că nu am mai auzit nimic despre el, am crezut că a murit. Din conţinutul scrisorii mi-am dat seama însă că bătrânul era în viaţă. Altfel, autorul scrisorii nu mi-ar fi dat de veste că bătrâna căpetenie vine la Mount Winnetou.

Nu ştiam unde este Mount Winnetou, doar că apaşii, precum şi triburile cu care aceştia erau în relaţii de prietenie vroiau să dea unui munte numele „Winnetou”, în onoarea căpeteniei apaşilor. Nu ştiam nici că acest lucru se şi întâmplase şi nici care era muntele ales de ei spre a purta numele căpeteniei. Puteam să-mi dau seama doar de faptul că era vorba despre unul dintre munţii aflaţi pe teritoriul în care se găseau apaşii.

Teritoriile în care şoşonii îşi aveau satele şi terenurile de vânătoare se aflau la o distanţă de mai multe zile de mers călare, la nord faţă de pământurile apaşilor. Pentru un bătrân de o sută de ani era o cale lungă şi obositoare, chiar dacă era îndemnat la drum de sufletul său tânăr.

Mă întrebam de ce vroia bătrânul să se îndrepte spre sud şi să parcurgă împreună cu fiul său un drum atât de lung. Am căutat multă vreme răspunsul la această întrebare, fără a-l găsi însă. Nu puteam face altceva decât să aştept şi alte scrisori de felul aceleia pe care tocmai o primisem. Era imposibil să le răspund căpeteniilor şoşonilor, fiindcă nu ştiam unde se află. Oricum, cei doi trebuiau să aibă un

motiv foarte serios pentru a face aşa un drum lung. Am crezut că motivul nu putea fi unul personal şi că trebuia să fie, mai curând, vorba despre altceva.

Pentru că aveam încă destui prieteni în America, prieteni cărora le scrisesem de-a lungul anilor şi pentru că ei ştiau adresa mea, speram să aflu mai multe despre întâlnirea de pe Mount Winnetou.

Dorinţa avea să mi se îndeplinească foarte curând. La două săptămâni după ce primisem scrisoarea căpeteniei şoşonilor, mi-a sosit o altă scrisoare, de la cineva de la care nu mă aşteptam să-mi scrie.

Pe plic era adresa mea, iar înăuntrul lui era următoarea scrisoare, al cărei conţinut îl voi traduce pentru cititori:

„Vino la Mount Winnetou să ne luptăm pentru cea din urmă oară! Dă-mi scalpul tău, care trebuia să fie în mâna mea de o veşnicie! Asta are a-ţi spune, To-kei-chun, căpetenia comanşilor Raccurah.”

La o săptămână după ce am primit scrisoarea căpeteniei comanşe, poştaşul mi-a adus următorul mesaj:

„Dacă eşti viteaz, vino la Mount Winnetou! Singurul glonţ pe care îl mai am îţi duce dorul!
Tangua,
bătrâna căpetenie a kiovaşilor.
Scris de mâna fiului meu, Pida, marea căpetenie a kiovaşilor, al cărui suflet doreşte mult bine sufletului tău.”

Amândouă scrisorile erau foarte ciudate. Era ca şi cum To-kei-chun şi Tangua se aflau în acelaşi loc şi erau însufleţiţi de aceleaşi gânduri. Amândoi mă urau de moarte. Ciudat era că fiul lui Tangua îmi trimitea salutul său, în ciuda urii pe care o nutrea, desigur, pentru mine. Nu-mi era

greu să înţeleg de ce făcea asta. Salutul reprezenta un mod de a mulţumi. Mai important decât toate acestea era faptul că şi duşmanii apaşilor doreau să vină la Mount Winnetou.

Într-una dintre scrisori era vorba despre o ultimă luptă. Asta nu prevestea nimic bun şi începusem să fiu îngrijorat. Oare mă aştepta în America un vechi duşman care dorea ca eu să fac neapărat călătoria până acolo pentru a mă umili?

Peste alte două săptămâni am primit o scrisoare din Oklahoma. Aveam motivele mele pentru a crede întru totul cele scrise în scrisoare:

„Dragul meu frate alb,

Marele şi bunul Manitou, pe care-l port în adâncul sufletului meu, m-a îndemnat să-ţi spun că sfatul bătrânelor căpetenii şi sfatul tinerelor căpetenii se vor aduna la Mount Winnetou, pentru a hotărî asupra feţelor palide şi asupra sorţii oamenilor roşii. Tu vei veni acolo. Şi eu voi veni acolo. Sufletul meu este bucuros, fiindcă-l va întâlni pe al tău. Număr zilele, orele şi minutele ce mai trebuie să treacă până când te voi revedea.

Fratele tău roşu,
Matto Shahko,
căpetenia osagilor.”

Şi această scrisoare fusese scrisă în limba engleză de fiul căpeteniei osage, al cărui scris îl cunoşteam, pentru că mai corespondasem cu acesta. O dată cu scrisoarea, Matto Shahko îmi trimisese şi totemul[3] său din piele, aşa cum făcea de fiecare dată când era vorba despre ceva important. Asta însemna că la Mount Winnetou urmau să se petreacă lucruri cu adevărat importante şi că nu era vorba

[3] Animal considerat de unele triburi primitive ca strămoş al populaţiei respective Şi venerat ca atare. (N. tr.)

doar de cineva care vroia numai să mă umilească. Începuse să mă preocupe gândul de a întreprinde o călătorie în America. Pentru a face însă acest lucru, trebuia să mai aflu câte ceva. Peste câtăva vreme mi-a sosit prin poştă un plic voluminos, care conţinea un fel de invitaţie.

Redau mai jos conţinutul acesteia:

„Stimate domn,

În sfaturile căpeteniilor care s-au ţinut până acum, s-a hotărât ca unul dintre vârfurile Munţilor Stâncoşi să poarte numele lui Winnetou, cea mai vestită dintre toate căpeteniile. A fost ales un vârf pe care credem că îl cunoaşteţi, cel puţin din punct de vedere geografic. Este vorba despre vârful pe care trăieşte în singurătate Tatellah-Satah (Thousand Years[4]), vraciul învăluit în mister. La poalele acestui vârf se vor aduna, în luna septembrie a acestui an:

1. Sfatul bătrânelor căpetenii.

2. Sfatul tinerelor căpetenii.

3. Sfatul soţiilor căpeteniilor.

4. Sfatul războinicilor şi femeilor roşii care se bucură de faimă.

Va avea loc întâlnirea finală, prezidată de cei ce semnează această scrisoare.

Rămâne ca dumneavoastră să hotărâţi dacă doriţi să participaţi la această întrunire. Dacă vă hotărâţi să luaţi parte la întâlnirea amintită, vă rugăm să vă prezentaţi la preşedintele sau la vicepreşedintele comitetului, care răspund de desfăşurarea întrunirii. Aceştia vă vor informa în legătură cu cele ce s-au discutat la întrunirile precedente. Vă rugăm, pe această cale, să nu discutaţi despre aceste întâlniri cu reprezentanţi ai altor rase. Ne simţim datori să

[4] O mie de ani. (N. tr.)

vă cerem discreţie totală şi ne permitem să presupunem că ne-aţi dat cuvântul dumneavoastră de onoare în legătură cu faptul că veţi fi discret. Veţi primi din partea grefierului un număr ce corespunde locului pe care îl veţi ocupa în cadrul întrunirilor. Pentru o mai bună înţelegere, în cadrul dezbaterilor se va vorbi în limba engleză.

Cu mult respect,

Comitetul.

Semnează:

Simon Bell (Tsho-lo-let), profesor de filozofie-preşedinte,

Edward Summer (Ti-iskama), profesor de filologie clasică-vicepreşedinte,

William Evening (Pe-widah), agent-grefier,

Antonius Paper (Okih-tshin-tsha), bancher-casier,

Old Surehand, persoană particulară-director.”

În josul acestei scrisori, erau aşternute, de mâna lui Old Surehand, câteva rânduri:

„Sper că vei veni. Chiar dacă nu ne aflăm la noi acasă, locuinţa mea va fi şi a ta. Acum sunt director şi călătoresc mult. Vei avea o surpriză foarte plăcută. Vei fi foarte mulţumit de ceea ce au făcut băieţii noştri.

Credinciosul tău prieten,

Old Surehand.”

Această scrisoare lungă a fost urmată de o epistolă scurtă, al cărei conţinut îl redau mai jos:

„Dragă frate,

Ştiu că eşti invitat. Vino neapărat! M-ar bucura nespus să te văd. O să-ţi scrie şi cei doi băieţi. Al tău,

Apanatshka, căpetenia comanşilor Pohonim.”

„Băieţii”, cum le spusese Old Surehand, „cei doi băieţi”, cum îi numise Apanatshka, mi-au scris, într-adevăr, următoarele:

„Mult stimate domn,

Atunci când ne-aţi arătat că trebuie să ne dedicăm adevăratei arte, v-am promis că nu se va mai auzi de noi decât atunci când vom fi în stare să dovedim lumii, prin adevărate opere de artă, că pieile roşii nu sunt cu nimic mai prejos, nici chiar în artă, faţă de alte rase. Moştenim talentul de la bunica noastră, care, aşa cum ştiţi, era indiancă din creştet până-n tălpi, comportându-se uneori chiar ca un adevărat războinic. Suntem gata să aducem această dovadă. Ne-aţi promis că, atunci când va sosi această clipă, veţi veni aici, deşi locuiţi foarte departe de meleagurile noastre, pentru a vă spune părerea despre operele făurite de noi.

Credem că nu ne vom face de ruşine şi vă aşteptăm la Mount Winnetou pe la mijlocul lunii septembrie, pentru a vă putea ura «bun venit».

Am aflat că, aşa cum era de la sine înţeles, aţi fost invitat să luaţi parte la întrunirile secrete şi foarte importante de aici.

Suntem convinşi că nimic nu vă va putea opri să veniţi şi că veţi fi aici la momentul potrivit.

Cu tot respectul, ai dumneavoastră,

Young[5] *Surehand,*

Young Apanatshka.”

Această din urmă scrisoare mi-a făcut mare plăcere, deşi „cei doi băieţi” o scriseseră spre a-mi da un motiv serios pentru a întreprinde călătoria în America.

---

[5] Tânăr (lb. engleză). (N. tr.)

Despre aceşti doi tineri am mai scris şi în romanul „Old Surehand”, în care s-a dovedit că Old Surehand şi Apanatshka erau fraţi.

Cei doi fuseseră răpiţi de la mama lor, o indiancă dăruită cu mult talent artistic. Pentru a-şi găsi copiii, indianca se travestise şi îşi luase numele de Kolma Pushi. Călătorise prin estul Americii, trecuse prin savane şi străbătuse pădurile, fără a-şi găsi copiii. Winnetou şi cu mine am întâlnit-o şi am reuşit să dăm de urma copiilor ei; unul dintre ei era cunoscut în tot „Vestul sălbatic”, iar celălalt ajunsese o respectată căpetenie comanşă. Aceşti doi bărbaţi deosebiţi mi-au rămas prieteni de-a lungul timpului, chiar dacă viaţa ne-a mai schimbat.

Cei doi s-au căsătorit mai târziu cu două surori din tribul lui Winnetou, adică din rândul apaşilor Mescalero. Mai târziu, fiecare dintre ei a avut bucuria de a i se naşte un fiu. Aceşti doi băieţi au moştenit harul bunicii lor, Kolma Pushi.

Amândoi au avut posibilitatea de a-şi cultiva talentul şi fuseseră trimişi în Est pentru a studia.

Unul avea să devină arhitect şi sculptor, iar celălalt, pictor şi sculptor. Speranţele, pe care cei apropiaţi şi le puseseră în ei, s-au împlinit.

Mai apoi, cei doi artişti au plecat pentru câţiva ani în străinătate. Au fost la Paris, unde au lucrat în atelierele celor mai cunoscuţi artişti, apoi au plecat în Italia şi, în cele din urmă, au fost în Egipt, pentru a descifra tainele giganticelor capodopere ale artei şi arhitecturii vechilor egipteni.

Când s-au întors din această lungă călătorie, au trecut prin Germania pentru a mă vizita. Mă bucurasem să îi revăd şi asta nu numai pentru că îl venerau pe Winnetou ca pe un zeu, ci şi pentru faptul că cei doi tineri aveau talent şi ambiţie. Din păcate, ei priveau totul în stil tipic american, adică din punctul de vedere al profitului pe care îl puteau

obţine. Aşa se face că, în loc să audă de la mine vorbe de laudă, s-au pomenit cu un avertisment, pe care nu-l uitaseră.

Asta era cauza pentru care, ani de-a rândul, nu auzisem nimic nici despre cei doi artişti, nici despre părinţii lor. Nu ştiam, mai ales, de ce tinerii artişti doriseră să studieze tocmai arta şi arhitectura vechilor egipteni. Această dorinţă fusese, de-a lungul anilor, un mister pentru mine. Acum, însă, începeam să-mi dau seama că cei doi făcuseră acest lucru tocmai pentru a realiza operele de artă despre care trebuia să-mi spun părerea.

Nu aş fi putut considera că scrisorile ce sosiseră pe adresa mea, una după alta, erau doar un prilej de bucurie. De ce nu mi se spunea deschis despre ce era vorba? Ce rost aveau toate aceste întruniri? Hotărârile importante sunt luate, de obicei, fără a fi nevoie de dezbateri lungi şi zgomotoase. Dezbaterile nu puteau duce, după părerea mea, decât la luarea unor hotărâri asupra unor probleme lipsite de importanţă. De ce era nevoie ca sfatul bătrânelor căpetenii să fie separat de cel al tinerilor şefi de trib? Pentru ce era nevoie de sfatul soţiilor căpeteniilor? Cine erau oare acei războinici şi acele femei care se bucurau de faimă? Nu cumva era vorba chiar despre domnii care organizau aceste întruniri? Mă gândeam chiar că aceştia doreau să participe la întâlniri şi să influenţeze hotărârile care se vor lua!

Numele celor doi profesori de origine indiană îmi erau cunoscute. Amândoi se bucurau de o reputaţie excelentă, dar tonul pe care îmi scriau sunt sigur că nu ar fi făcut prea mare plăcere unor oameni ca Sam Hawkens, Dick Hammerdull sau Pitt Holbers[6].

Nu îl cunoşteam nici pe grefier, nici pe casier şi apoi, Old

---

[6] Eroi din romanele lui Karl May. (N. tr.)

Surehand era director. Ce însemnau toate astea? De ce era nevoie de un „director”? Poate pentru că cineva trebuia să răspundă pentru toate câte aveau să se întâmple, sau poate pentru că era nevoie de cineva care să se ocupe de afaceri.

Old Surehand era unul dintre cei mai cunoscuţi şi mai respectaţi oameni din Vestul Sălbatic. Nu ştiam însă dacă el era în stare să se descurce şi în afaceri. Toate aceste lucruri mi se păreau cu atât mai ciudate, cu cât mă gândeam mai mult la ele.

Faptul că Old Surehand era director i s-a părut straniu şi soţiei mele. Trebuie să amintesc faptul că şi ea a primit o scrisoare, cu următorul conţinut

„Draga mea soră,

În sfârşit, ochii mei te vor vedea; spun aşa pentru că sufletul meu te-a văzut de multă vreme. Stăpânul casei şi al gândurilor tale va veni la Mount Winnetou, unde vom vorbi despre lucruri frumoase şi de mare însemnătate. Ştiu că el nu va face această lungă călătorie, dacă tu nu-l vei însoţi.

Te rog să-i spui că am pregătit cel mai bun cort pentru tine şi pentru el şi mai spune-i că aştept venirea ta ca pe o iubită rază de soare, care îţi încălzeşte sufletul, atunci când zilele vieţii se împuţinează. Vino, deci şi adu cu tine o fărâmă din dragostea ta pentru oameni, un strop din căldura sufletului tău şi credinţa arzătoare în Manitou cel mare şi drept, credinţă pe care aş vrea să o simt la fel de puternic şi în sufletul meu!

Kolma Pushi.”

Cititorii trebuie să ştie că soţia mea purta corespondenţă cu Kolma Pushi şi că scrisoarea pe care am redat-o mai sus a avut foarte mare importanţă în ceea ce priveşte hotărârea pe care urma să o luăm.

Dintre scrisorile care au mai sosit, m-am mai oprit asupra uneia singure. Scrisoarea era cu totul deosebită, pentru că scrisul era aproape caligrafic, iar hârtia, de foarte bună calitate, fusese învelită în totemul expeditorului. Acest totem era alcătuit dintr-o bucată de piele de antilopă, care era subţire ca o foaie de hârtie, albă ca zăpada şi fină ca porţelanul. Simbolurile erau pictate cu albastru şi cu roşu. Pentru aceasta, indianul folosise chinovar[7] şi încă un colorant necunoscut mie.

Scrisoarea avea următorul conţinut:

„Bătrânul meu frate alb,

L-am întrebat pe Manitou despre tine. Voiam să ştiu de te mai afli printre aceia despre care se spune că sunt în viaţă. Răspunsul mi-a apărut ca o speranţă, căci am auzit că ai fost invitat să iei parte la întrunirile din septembrie, care se vor ţine în munţii mei, a căror veşnică linişte va fi tulburată. Te rog, în numele celor pe care i-ai iubit odată şi pe care îi mai iubeşti şi azi, să vii aici. Vino, de oriunde ai fi, salvează-l pe Winnetou! Unii îl înţeleg greşit sau nu-l înţeleg deloc! Nu m-ai văzut şi nu te-am văzut nicicând. Aşa cum tu nu mi-ai auzit vreodată vocea, nici eu nu ţi-am auzit vreodată glasul. Astăzi, însă, spaima mă face să strig cu putere, atât de tare. Strig, încât glasul să mi se audă dincolo de ocean şi să ajungă până la tine, să-l auzi şi să vii cu orice preţ.

Nimeni nu ştie că eu te chem. Numai cel ce scrie aceste cuvinte o ştie. El este mâna mea. El nu vorbeşte. Înainte de a veni aici, du-te la Nugget Tsil. Acolo sunt cinci molizi. Cel din mijloc îţi va spune tot ce nu-i pot încredinţa acestei hârtii. Molidul îţi va vorbi. Fie ca vocea lui să fie pentru tine precum vocea marelui Manitou, spiritul veşnic iubitor!

---

[7] Sulfura roşie de mercur, folosită drept colorant şi ca medicament (N. tr.)

Te rog, încă o dată, vino, oh, vino şi salvează-l pe Winnetou! Unii vor ca el să dispară pentru totdeauna!
Tatellah-Satah,
păstrătorul marilor leacuri.”

Mai întâi, se cuvine să spun câte ceva în legătură cu Nugget Tsil, despre care se aminteşte în scrisoare. „Nugget” sunt numite pepitele pe care căutătorii de aur le găsesc fie câte una, fie, dimpotrivă, în grămezi mari. În graiul apaşilor, „tsil” înseamnă „munte”. Nugget Tsil s-ar traduce, aşadar, prin „Muntele Pepitelor” sau „Muntele din Aur”. Pe acest munte, un anume Santer i-a ucis pe tatăl şi pe sora lui Winnetou[8]. Înaintea morţii sale, Winnetou îmi spusese că îşi îngropase testamentul la Nugget Tsil şi anume, la mormântul tatălui său. Winnetou îmi mai spusese că atunci când îl voi dezgropa, voi găsi mult aur. Când am plecat spre Nugget Tsil, spre a lua testamentul, am fost surprins de Santer şi am fost luat prizonier de kiovaşii de care el era însoţit. Kiovaşii erau conduşi de Pida, tânărul războinic din partea căruia îmi era transmis salutul în scrisoarea lui Tangua. Santer a furat testamentul şi a fugit, pentru a lua aurul care era îngropat într-un loc descris în acesta. Santer a pierit căutând aurul, şi, o dată cu el, s-a pierdut şi testamentul, iar aurul s-a risipit în adâncurile „Apei întunecate”.

În legătură cu Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri, trebuie să recunosc faptul că mi-am dorit să-l cunosc pe acest indian misterios. Niciodată nu am avut însă ocazia să-l văd sau să-i vorbesc.

Numele Tatellah-Satah ar însemna, tradus, cuvânt cu cuvânt, din graiul indienilor tao, „O mie de sori”. Din punct de vedere al înţelesului, acest nume înseamnă însă „O mie

[8] A se vedea romanul „Winnetou”. (N. tr.)

de ani”. Purtătorul acestui nume avea o vârstă atât de înaintată, încât nimeni nu mai ştia câţi ani avea „păstrătorul marilor leacuri”. De asemenea, nimeni nu ştia unde se născuse Tatellah-Satah. El nu era membrul nici unui trib. Toţi indienii, indiferent de tribul din care făceau parte, îl respectau la fel de mult. Acest om cunoştea secretele a sute şi sute de vraci.

Pentru ca şi cititorii să înţeleagă mai bine ce vreau să spun, trebuie să ştie că, la indieni, vraciul vindecă boli, cheamă ploaia şi poate fi considerat şi scamator.

Pentru indieni, cuvântul „vraci” are cu totul alt înţeles decât acela pe care îl are pentru europeni.

Când indienii au început să-i cunoască pe albi, au aflat şi au văzut multe lucruri care i-au impresionat. Cel mai mult i-a uimit efectul pe care îl aveau medicamentele noastre. Le era imposibil să înţeleagă care este sursa efectului miraculos pe care îl aveau medicamentele omului alb şi medicina pe care el o practica. Pentru ei, aceste medicamente erau un dar pe care Cerul îl făcuse oamenilor, ca semn al iubirii sale faţă de aceştia. Ei auzeau cuvintele „medicament” şi „medicină” pentru prima dată şi le asociau cu noţiunile de minune, de binecuvântare, de dragoste a zeităţilor faţă de oameni, de efect miraculos, necunoscut oamenilor, învăluit pentru totdeauna în mister. Cuvintele „medicament” şi „medicină” a fost preluate în toate graiurile şi dialectele indienilor. Tot ceea ce, din punct de vedere al religiei şi credinţei lor, era misterios sau de neînţeles, era denumit „medicament” sau „medicină”. Lucrurile legate de ştiinţa şi cultura europeană, pe care indienii nu le puteau înţelege, deoarece nu ştiau nimic despre acestea, erau denumite de către ei „medicină”. Indienii erau destul de inteligenţi şi de cinstiţi pentru a recunoaşte că „feţele palide” le erau superioare. Ca urmare a acestui fapt, ei doreau să-l imite pe omul alb, învăţând de

la el şi lucruri bune dar, din păcate şi lucruri rele. Uneori, războinicii roşii erau asemenea unor copii, însuşindu-şi unele obiceiuri ale albilor numai pentru faptul că nu le înţelegeau. Ei făceau acest lucru fără a se interesa de importanţa sau de însemnătatea obiceiurilor sau obiectelor omului alb. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu termenii „medicină” şi „medicament”, care erau folosiţi pentru a desemna lucruri neînţelese sau sacre, indienii nedându-şi seama că astfel denumeau ceva sacru, cu ajutorul unor cuvinte care aveau, de fapt, un cu totul alt înţeles şi care nu desemnau ceva sacru. Trebuie să spun că, în timpurile în care indienii auzeau pentru prima dată cuvintele „medicină” şi „medicament”, acestea nu aveau înţelesul pe care îl au pentru noi astăzi. Aceste cuvinte erau legate în special de „vracii” şi „vindecătorii” europeni, care aveau câteva cunoştinţe de teologie şi de medicină, ştiinţă aflată pe atunci la începuturile ei. Indienii nu îşi dădeau seama că, denumind pe unii dintre ei „vraci” şi spunând despre aceştia că au leacuri sau „medicamente” şi că stăpânesc tainele „medicinii”, stricau bunul renume de care se bucuraseră vracii lor.

Numai cercetând trecutul rasei roşii putem afla ce cunoştinţe aveau vracii indieni înainte de a veni în contact cu „ştiinţa” omului alb. Ocupându-ne de trecutul acestei rase, ne putem da seama că, de foarte multe ori, reprezentanţii ei nu erau cu nimic mai prejos decât reprezentanţii rasei albe. Tot ceea ce au realizat indienii, fie că este vorba de lucruri bune, măreţe, sau nobile, se datorează inteligenţei şi înţelepciunii acelora pe care ei i-au numit, în decursul timpului, „vraci”. „Vraci” erau consideraţi, de către indieni, teologii, politicienii, conducătorii, arhitecţii, pictorii, sculptorii, medicii şi profesorii lor, adică toţi aceia care au reprezentat forţa inteligenţei şi tradiţiilor lor. Printre „vracii” indieni s-au

numărat, de-a lungul timpului, mari personalităţi, ale căror nume erau la fel de cunoscute ca şi cele ale marilor personalităţi asiatice sau europene. Aceste personalităţi au fost uitate în timp, pentru că noi nu am pătruns încă suficient de adânc în negura trecutului, pentru a şti totul despre istoria acestei rase. Nu numai indienii erau vinovaţi pentru faptul că vraciul indian de acum nu mai era la fel cu cel din trecut. Nu trebuie să uităm că incaşii[9], toltecii[10] şi aztecii[11], adică „vracii” mexicanilor şi ai peruvienilor aveau un nivel de cultură cel puţin la fel de ridicat cu cel al oamenilor lui Cortes[12] şi Pizarro[13]. Nu trebuie să ne mire faptul că, după ce au fost cuceriţi de către spanioli, strălucirea culturii şi civilizaţiei lor s-a pierdut, ei fiind numiţi „sălbatici” de către cei care i-au supus. Nu trebuie să ne mire, aşadar, nici faptul că vracii indieni nu mai sunt ceea ce erau predecesorii lor. Aceştia au avut soarta tuturor reprezentanţilor rasei din care făceau parte.

Cu toate acestea, vracii nu sunt ceea ce unii vor să creadă că sunt. Nu am cunoscut încă nici un alb pe care să-l fi iniţiat în tainele sale vreun vraci indian, sau vreun alb

---

[9] Nume dat suveranilor imperiului Kichua din Peru, în timpul descoperirii Americii. Ei au fondat un puternic imperiu, care a fost distrus de cuceritorii spanioli. Au avut o civilizaţie remarcabilă. (N. tr.)

[10] Popor indian care a ocupat Mexicul, începând cu secolul al X-lea. În 1246, au fost cuceriţi de către azteci. (N. tr.)

[11] Vechi popor al Mexicului, stabilit aici în 1325 care a dominat ţara până la venirea spaniolilor în 1520. Posedau o cultură, o civilizaţie şi o organizare politică deosebite. (N. tr.)

[12] Căpitan spaniol (1495-1547). În 1519 a plecat să cucerească Mexicul, a distrus imperiul aztec (1521) şi a reorganizat întreaga ţară. (N. tr.)

[13] Conchistador spaniol (1475-15419) care, cu ajutorul fraţilor săi, a cucerit Peru. (N. tr.)

care să fi înţeles măcar câte ceva din tot ceea ce făcea un vraci. Un adevărat vraci indian nu îşi propune niciodată să arate celorlalţi ce puteri are. Aşa-numiţii vraci, care apar din când în când prin oraşe şi fac tot soiul de scamatorii, ar fi, desigur, dispreţuiţi de adevăraţii vraci indieni. Acest lucru este tot atât de firesc, pe cât de normal este ca un adevărat teolog sau om de ştiinţă european să nu facă scamatorii sau giumbuşlucuri într-un bâlci, cot la cot cu un măscărici.

Nu doresc să-i plictisesc pe cititori şi nici nu vreau ca aceştia să creadă că toate explicaţiile pe care le-am dat sunt de prisos. Trebuie să scriu toate acestea pentru că a venit timpul să ţinem seama de adevăr şi să îndreptăm greşelile pe care le-am făcut, atunci când i-am judecat pe indieni. Pentru că Tatellah-Satah era unul dintre adevăraţii vraci indieni, un simbol al vremurilor apuse, m-am simţit dator să vorbesc despre trecut şi prezent.

Omul învăluit în mister, faţă de care nutream un profund respect, nu fusese unul dintre prietenii, dar nici unul dintre duşmanii mei. Gândurile, sentimentele şi faptele sale erau o expresie a dragostei faţă de semenii săi. Sentimentele lui faţă de mine erau ciudate. Vraciul se purta, în ceea ce mă priveşte, ca şi când i-aş fi fost duşman. Pentru el, nici măcar nu existam. Mă ignora şi mă întrebam de ce. Poate pentru că din ziua în care fuseseră ucişi tatăl şi sora lui Winnetou, eu considerasem că Tatellah-Satah este, de fapt, vinovat pentru moartea celor doi.

Frumoasa soră a lui Winnetou urma să devină, la dorinţa ei şi la dorinţa tribului din care făcea parte, soţia mea. Eu fusesem însă împotriva acestei căsătorii.

Sora lui Winnetou se numea Nşo-ci, iar acest nume era întru totul potrivit pentru ea, fiindcă, în graiul apaşilor, Nşo-ci înseamnă „Zi frumoasă”.

O dată cu moartea ei, pentru apaşi şi pentru Tatellah-

Satah „ziua frumoasă” a luat sfârşit şi s-au năruit toate speranţele pe care aceştia şi le puseseră în ea. Pentru bătrânul vraci, sora lui Winnetou era cea mai frumoasă fiică a apaşilor. El spunea că, dacă nu m-aş fi împotrivit căsătoriei, tânăra fată nu ar fi fost ucisă. Eu fusesem gata să admit acest lucru, dar nu avusesem remuşcări. Mă simţeam ca şi când fata ar fi fost în viaţă. Ea a dorit să meargă undeva, în Est, pentru a studia. Pornise la drum împreună cu tatăl ei, Inciu-Ciuna, dar cei doi fuseseră împuşcaţi şi prădaţi. Eu reprezentasem motivul pentru care cei doi hotărâseră să facă această călătorie, dar Winnetou nu-mi reproşase niciodată nimic. Tatellah-Satah îşi propusese însă să mă uite, să uite pentru totdeauna de existenţa mea. De multă vreme, vraciul trăia retras în munţi, departe de oameni. Numai căpeteniile aveau voie să-l vadă şi să-i vorbească şi aceasta, cât mai rar cu putinţă. Căpeteniilor le era permis să-l tulbure pe bătrânul vraci numai atunci când era vorba despre lucruri foarte importante. Numai lui Winnetou îi era îngăduit să meargă la Tatellah-Satah de câte ori dorea şi aceasta pentru că bătrânul ţinea foarte mult la el. Vraciul îi îndeplinea orice dorinţă, cu excepţia uneia, aceea pe care Winnetou o exprimase de atâtea ori şi anume, dorinţa de a i se permite să-l însoţesc şi eu.

După toate cele întâmplate, bătrânul mă chema stăruitor! Pentru aceasta, vraciul trebuie să fi avut motive serioase. Citind scrisoarea, încercasem să-mi dau seama despre ce putea fi vorba.

Trebuia să plec neapărat în America, trebuia să ajung la Nugget Tsil, pentru a asculta cele ce avea să-mi spună molidul, iar soţia mea trebuia să mă însoţească.

Când i-am spus ce hotărâsem, soţia mea nu s-a bucurat deloc, ci, dimpotrivă, a devenit foarte serioasă. Ea se gândea la faptul că o astfel de călătorie este foarte

obositoare, precum şi la pericolele care se puteau ivi la tot pasul, pentru că trebuia să călătorim călare prin Vestul Sălbatic. Era de la sine înţeles că participanţii la întruniri, în majoritatea lor căpetenii ale diverselor triburi, nu vor călători cu trenul. Nici nu putea fi vorba de aşa ceva, deoarece toţi cei invitaţi trebuiau să fie foarte discreţi.

Atunci când soţia mea vorbise despre efort şi despre pericole, ea nu se gândise la persoana ei, ci numai la mine. Mi-a fost însă destul de uşor s-o conving că nu avea de ce să-şi facă griji, spunându-i că nu mai putea fi vorba de nici un fel de pericole şi că Vestul nu mai putea fi numit „Vestul Sălbatic”. I-am mai spus că, pentru mine, călătoria călare nu va însemna un efort, ci va fi mai curând o plăcere. În ceea ce o privea pe soţia mea, aceasta era pregătită să facă faţă oricărei situaţii, era sănătoasă şi nu o deranja lipsa confortului, aşa încât am considerat că era persoana cea mai potrivită spre a mă însoţi. Ştia engleza şi, de la mine, învăţase multe cuvinte şi expresii în diferite graiuri indiene, iar toate acestea aveau să-i fie acum de folos. Trebuie să mai spun că ea ştia să călărească. În această privinţă, călătoria pe care o făcusem împreună în Orient fusese pentru ea ca o ucenicie în ale călăriei.

Ca întotdeauna, soţia mea s-a dovedit a fi omul care ştia să aibă grijă de toate.

Primisem din partea mai multor edituri americane oferte legate de editarea operelor mele în limba engleză.

Aceste ediţii urmau a fi destinate cititorilor din Statele Unite ale Americii. Soţia mea, Klara, era de părere că ar fi fost nimerit să mă întâlnesc personal cu directorii editurilor din partea cărora primisem ofertele, mai ales că urma să facem această lungă călătorie. Consoarta mea făcuse fotografii în format mare după anumite desene, care urmau să servească drept model pentru ilustraţiile volumelor mele în limba engleză.

Cea mai reuşită fotografie i s-a părut a fi aceea a lui Winnetou înălţându-se spre cer, în viziunea lui Sascha Schneider[14]. Acelaşi artist i-a reprezentat cu multă măiestrie pe Abu Kital cel cumplit şi pe Marah Durimey, întruchiparea sufletului omenesc[15]. Şi aceste două ilustraţii au fost fotografiate, iar fotografiile au fost puse într-o valiză.

Cred că cititorii înţeleg de ce nu am vrut să luăm originalele cu noi. Nimeni nu doreşte să piardă lucruri care au o anumită valoare, iar de-a lungul călătoriei era posibil să avem tot soiul de surprize neplăcute. Astfel, se putea întâmpla ca valizele noastre să se rătăcească. Nu puteam să nu ne gândim chiar la un naufragiu sau la un accident de tren.

Fie-mi îngăduit să fac o scurtă precizare pentru cititorii care se întreabă de ce puneam un atât de mare preţ pe cele trei ilustraţii. Cu acest prilej voi spune şi câteva cuvinte despre legătura care există între Sascha Schneider şi cărţile mele.

Sascha Schneider este un artist foarte cunoscut, datorită picturilor şi sculpturilor sale, care locuieşte la Loschwitz, lângă Dresda. Artistul este unul dintre prietenii mei apropiaţi[16].

Schneider a pătruns ca nimeni altul în universul operelor mele şi a exprimat în imagini sentimentele care l-au însufleţit.

El nu l-a reprezentat pe Winnetou ca pe o tânără şi neînfricată căpetenie apasă, ca pe un apărător al dreptăţii şi al binelui, ci şi l-a imaginat în momentul morţii, înălţându-

[14] Grafician, pictor şi sculptor german, contemporan cu autorul. (N. tr.)

[15] Personaje întruchipate de Karl May. (N. tr.)

[16] Artistul a murit în 1927; decesul acestuia este consemnat în Anuarul Karl May, din 1928. (N. tr.)

se spre cer. Din părul omului însufleţit odată de sentimente alese, se desprinde ultimul semn al preţuirii de care s-a bucurat pe pământ: pana de căpetenie.

Tot astfel, artistul i-a reprezentat pe Abu Kital, şeicul cel cumplit din piesa mea „Babei und Biebel[17]“ şi pe Marah Durimey, regina din Sitara.

Îi rog pe cititori să nu creadă că m-am abătut de la firul întâmplărilor, pentru a prezenta nişte amănunte lipsite de importanţă. Pe parcursul povestirii se va vedea că aceste trei fotografii au importanţa lor.

Cei care mă cunosc, ştiu deja că eu nu cred în coincidenţe şi că sunt convins de faptul că tot ce ni se întâmplă se datorează voinţei lui Dumnezeu. Sunt convins că acelaşi lucru a fost valabil şi în ceea ce priveşte cele trei fotografii.

De ofertele amintite nu am avut timp să mă interesez şi acestea au rămas numai nişte simple oferte.

Tot în aceeaşi perioadă am primit însă o alta, nu scrisă, ci orală şi tot din partea unui american. Deosebit de interesante sunt împrejurările în care aceasta mi-a fost făcută.

Avem un prieten care locuia în Dresda, un psihiatru renumit. Acest prieten al meu se bucura de un renume deosebit şi era solicitat atât de concetăţeni, cât şi de străini.

Într-o seară, când medicul mi-a făcut o vizită, i-am povestit despre intenţia noastră de a pleca la New York, apelând la serviciile companiei Lloyd, care avea o filială în Germania.

— Plecaţi în căutare de pepite? întrebă el grăbit, ca şi când ar fi aşteptat cu sufletul la gură să-i vorbim despre planurile noastre.

---

[17] Babel şi Biblia. (N. tr.)

— Cum de te-ai gândit tocmai la pepite? am întrebat eu.

— M-am gândit la pepite pentru că tocmai am văzut astăzi una. Era mare cât un ou de porumbel, prinsă pe un lanţ de ceas.

— Cine era posesorul pepitei?

— Un american, un om mult mai interesant chiar decât pepita ce-i servea drept podoabă. Acesta mi-a spus că se află aici numai de două zile şi mi-a atras atenţia printr-un subiect care este un „caz” pentru orice psihiatru ce se respectă.

— Ce vrei să spui, dacă nu sunt indiscret?

— Nu, deloc, din moment ce nu voi da nume. Nici n-aş putea şi vei vedea numaidecât din ce cauză. Era vorba de dorinţa de a se sinucide, pe care o manifestau membrii unei anumite familii. Această dorinţă era, mai întâi, o idee trecătoare, pentru ca, o dată cu trecerea timpului, ea să devină din ce în ce mai intensă şi să fie, în cele din urmă, atât de puternică, încât cei care o nutreau să nu-i mai poată rezista.

— Am auzit de astfel de cazuri, am spus eu, ba chiar am cunoscut un om care era chinuit de această dorinţă. Este vorba despre un austriac, medic pe un vapor cu care am călătorit de la Suez până în Ceylon. Ne-am petrecut o noapte întreagă pe punte, discutând despre diverse probleme filosofice. Tot vorbind, i-am câştigat încrederea şi aşa se face că mi-a spus ce nu mai spusese nimănui până atunci. Fratele şi una dintre surorile sale se sinuciseseră. Tatăl său îşi luase şi el viaţa, iar acum, cealaltă soră îi scria că nu mai poate rezista dorinţei de a se sinucide. Austriacul mi-a mărturisit că devenise medic, tocmai pentru a găsi un leac împotriva acestei îngrozitoare boli nervoase.

— Ce s-a întâmplat cu medicul şi cu sora lui? mă întrebă oaspetele meu.

— Nu mai ştiu nimic despre el, am răspuns eu. Mi-a

promis că-mi scrie şi-mi dă adresa lui, dar de atunci n-am mai primit nici o veste de la el.

Bănuind ceva, l-am întrebat pe musafirul meu din acea seară:

— Americanul este într-o situaţie la fel de disperată?

— N-aş putea să spun dacă e vorba chiar despre el, mi-a răspuns prietenul meu. Nu mi-a dat nici un nume şi nu mi l-a spus nici măcar pe al său. Pe tot parcursul discuţiei a vrut să-mi lase impresia că vorbeşte despre nişte prieteni şi nu despre propriile rude. Eu cred, însă, că acel american vorbea chiar despre sine însuşi. În privire i se oglindea tristeţea şi cred că avea un suflet bun. Mi-a părut nespus de rău că nu am putut să-l ajut.

— Ai încercat măcar să-l consolezi? am întrebat eu.

— Da, am încercat să-l consolez şi să-i dau câteva sfaturi, spuse oaspetele meu, dar gândeşte-te câte nenorociri s-au abătut asupra sa: mama lui s-a otrăvit, tatăl lui a dispărut fără urmă. Cei doi au avut cinci băieţi, dintre care mai sunt în viaţă doar doi. Cu toţii au fost căsătoriţi, dar mai apoi au fost părăsiţi de soţii, pentru că groaznica afecţiune s-a transmis, iar copiii rezultaţi în urma căsătoriilor s-au sinucis la vârsta de nouă, sau zece ani. Un singur copil ajunsese la vârsta de 16 ani. Aşa cum spuneam, mai sunt în viaţă doi fraţi. Amândoi luptă, zi şi noapte, cu dorinţa de a se sinucide, dar nu cred că vor rezista prea mult.

— Groaznic! am exclamat eu.

— Da, într-adevăr, groaznic, fu de acord prietenul meu. Tot ceea ce s-a întâmplat este groaznic, dar şi ciudat. Nenorocita dorinţă despre care vorbeam se face simţită la fiecare a doua generaţie. Mi-a fost imposibil să aflu dacă aceasta s-a transmis prin mama care s-a otrăvit. În zadar am încercat să aflu şi dacă boala a fost provocată de un anumit eveniment care ar fi putut avea ca urmare o emoţie puternică. Dacă aş fi avut amănunte în sensul acesta, mi-aş

fi putut da seama întrucâtva despre ce este vorba. Neavând însă nici cel mai mic indiciu, a trebuit să mă mulţumesc la a recomanda mult efort fizic şi intelectual, ambele bazate un program de lucru susţinut, care să cuprindă şi momente de relaxare, dar şi anumite activităţi menite să cultive voinţa bolnavului. În astfel de cazuri voinţa are un rol foarte important.

— Ai aflat ceva în legătură cu situaţia acestei familii nefericite? am întrebat eu.

— Da. De altfel, acesta a fost unul dintre lucrurile pe care doream şi eu să le aflu de la american. Tatăl a umblat mult prin Vestul Sălbatic şi a avut tot felul de ocupaţii. A fost, printre altele, călăuză, vânător, căutător de aur. El aducea acasă banii şi bunurile care-i prisoseau. Am înţeles că îşi dorea să ajungă milionar. Chiar dacă dorinţa nu i s-a împlinit, familia lui a fost, la un moment dat, foarte bogată. Cei cinci fraţi au pus pe picioare o mare afacere cu cai, vite, porci şi oi.

— Cei cinci făceau afaceri cu marile abatoare? l-am întrerupt eu.

— Bineînţeles.

— Cred că asta nu avea cum să le facă bine, am spus eu.

— Sigur că nu, a confirmat oaspetele meu. Ei vedeau cum sunt sacrificate animalele. Adulmecau mirosul sângelui cald şi mirosul cărnii. Probabil că erau profund impresionaţi de tot ceea ce vedeau! Poate că astfel se explică şi faptul că în mintea lor a încolţit dorinţa de a se sinucide. I-am spus toate astea americanului, iar acesta mi-a răspuns că şi el era de aceeaşi părere şi că tocmai de aceea îi sfătuise pe cei doi fraţi, care mai erau în viaţă, să renunţe la afacerile lor şi să vândă tot. Am mai aflat că, în urmă cu un an, cei doi îi urmaseră sfatul, dar că suferinţa lor era la fel de puternică. Iată că îţi spun acum, seara, lucruri care ar putea să te tulbure şi să-ţi alunge somnul. Te rog să mă ierţi şi să-

mi dai voie să plec, înainte de a mă pofti chiar tu s-o fac. Noapte bună!

El părăsi casa mea în mare grabă, aşa cum nu o făcuse niciodată până atunci.

Era ca şi când ar fi venit numai şi numai pentru a ne povesti despre acel american.

Soţia mea avea aceiaşi impresie şi îmi spuse:

— În seara asta, doctorul mi s-a părut a fi mai curând un mesager, nu un prieten care a venit în vizită. Nu cumva asta se datorează faptului că toate acestea ne privesc, într-un anume fel şi pe noi?

În dimineaţa zilei următoare, pe la ora 11, în timp ce scriam, am auzit clopotul de la uşă. Apoi, am auzit cum cineva era invitat să intre. Îi spusesem soţiei mele că în ziua aceea nu sunt acasă pentru nimeni. Peste câteva minute, consoarta mea veni sus, în biroul meu, şi-mi aduse o carte de vizită.

— Iartă-mă, dar nu m-am putut abţine să nu te deranjez! Totul e foarte ciudat. O să te miri şi tu.

Mi-am aruncat privirile pe cartea de vizită. Pe aceasta se putea citi „Hariman F. Enters”. Am privit-o apoi întrebător pe Klara.

— Da, e, într-adevăr, ciudat, a spus ea. Omul care vrea să te vadă are prinsă pe lanţul de la ceas o pepită.

— Chiar aşa?

— Da, chiar aşa şi are nişte ochi foarte trişti.

— Ce vrea?

— Vrea să-ţi vorbească.

— Nu am timp. I-ai spus că nu am timp? Roagă-l să vină altă dată.

— Mi-a spus că trebuie să plece chiar azi, pentru că altfel pierde vaporul. Mi-a spus că nu pleacă fără să stea de vorbă cu tine şi m-a rugat să-i comunic ce preţ are timpul pe care eşti dispus să i-l acorzi, pentru că el e gata să

plătească.

— Asta-i o prostie tipic americană! Ţi-a spus cu ce se ocupă?

— Da, a spus că e editor. Mi se pare că nu ştie germană deloc. Vrea să obţină drepturile pentru „Winnetou”.

— I-ai spus cumva că aş fi de acord cu astfel de propunere? am întrebat eu.

— I-am dat a înţelege că ni s-au mai făcut astfel de propuneri şi că vrem să facem o călătorie în America pentru a ne ocupa personal de problemele astea.

— Trebuie să-ţi spun, dragă Sufleţel, că n-ai fost prea inspirată când i-ai dat toate detaliile astea.

— Şi de ce nu? se miră soţia mea.

— Pentru că o persoană care vrea să facă o călătorie în Vest trebuie să fie în primul rând discretă, chiar dacă între timp lucrurile s-au mai schimbat şi Vestul nu mai este la fel de „sălbatic”, precum era odinioară.

— Dar nu am plecat încă!

— Când îţi vorbeam despre discreţie, nu mă gândeam la cei care sunt în Vest, ci la cei ce doresc să plece în Vest în afară de asta, nu e nevoie să plecăm noi acolo, pentru că vine Vestul la noi.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că Vestul Sălbatic a pătruns în casa noastră în persoana americanului care aşteaptă jos!

— Crezi?

— Sunt sigur de asta! În curând îţi vei da seama că am dreptate, indiferent cine pretinde că este şi indiferent ce intenţii spune că are, eu ştiu că a venit să culeagă informaţii despre noi. Noi însă îi vom da peste cap planurile! Du-te acum şi transmite-i că voi veni şi eu îndată, dar te rog să-i spui numai atât.

Klara a plecat şi la puţin timp după aceea, am urmat-o şi eu.

Domnul Enters, un bărbat solid, nu purta barbă sau mustaţă şi părea să aibă în jur de 40 de ani. Americanul era, după toate aparenţele, o persoană binevoitoare, fără a avea însă distincţia unui erudit. Deşi se vedea că era educat, oaspetele meu dovedea o oarecare stângăcie în mişcări. Klara avusese dreptate, privirea bărbatului, care dorise să-mi vorbească neapărat, era dominată de tristeţe. Soţia mea a făcut prezentările şi ne-am aşezat faţă-n faţă.

Am început prin a-l ruga să-mi spună cu ce îi puteam fi de folos. Acesta mi-a răspuns însă printr-o întrebare:

— Dumneavoastră sunteţi Old Shatterhand?

— Aşa mi se spunea pe vremuri, am răspuns eu.

— Aveţi de gând să întreprindeţi o călătorie în America?

— Da.

— Unde anume vreţi să mergeţi?

— Nu ştiu încă.

— Cu ce vapor vreţi să călătoriţi?

— Nu m-am decis deocamdată.

— Cât timp intenţionaţi să rămâneţi în America?

— Voi vedea atunci când voi ajunge acolo.

— Vreţi să vizitaţi nişte prieteni?

— Poate.

— Unde veţi zăbovi mai mult, în nordul sau în sudul Statelor Unite?

După această din urmă întrebare, m-am sculat de pe scaun şi înclinându-mă în faţa musafirului meu, m-am îndreptat spre uşă.

— Unde mergeţi, domnule May? m-a întrebat acesta repede.

— Mă duc să lucrez, i-am răspuns eu. V-am rugat să-mi spuneţi cu ce vă pot fi de folos, iar dumneavoastră mi-aţi pus întrebări pe care nu aveaţi nici un drept să mi le puneţi şi la care eu nu am timp să vă răspund.

— I-am spus doamnei May că sunt dispus să plătesc

pentru timpul pe care mi-l acordaţi, a replicat el.

— Nu puteţi, i-am răspuns. Pentru asta sunteţi prea sărac.

— Chiar atât de sărac par? s-a mirat americanul. Oh, dar vă înşelaţi!

— Ba nicidecum! l-am contrazis eu. Nici măcar un milionar nu are atâţia bani, încât să poată acoperi preţul în aur al vieţii celui mai sărac om din lume!

— Aveţi dreptate, admise americanul, dar, vă rog mult să staţi jos. Vă voi spune pe scurt despre ce este vorba.

După ce m-am aşezat din nou pe scaun, oaspetele meu a continuat.

— Eu sunt editor şi ştiu că aţi scris „Winnetou”.

— Vorbiţi germana? Citiţi în limba germană? l-am întrebat eu.

— Nu.

— Atunci cum e posibil să ştiţi lucrul acesta? Romanul nu a fost tradus în limba engleză.

— Romanul mi-a fost tradus de nişte prieteni care ştiu foarte bine limba germană. Atât de mult mi-a plăcut romanul dumneavoastră, încât am angajat un tânăr de origine germană care era şomer, numai pentru a-mi traduce acest roman. I-am propus tânărului să parcurgem de mai multe ori cartea, astfel încât să pot înţelege tot ce se petrece în roman şi să-mi pot face şi unele însemnări.

— Însemnări? Pentru ce să vă faceţi însemnări?

Deşi a încercat să-şi ascundă cât mai bine sentimentele, se vedea că pentru american această întrebare fusese stânjenitoare.

— Este vorba numai despre nişte însemnări de ordin literar, pe care le-am făcut în calitatea mea de editor. Am călătorit mult în Vest şi luând cu mine hârtiile pe care îmi făcusem însemnările, am văzut eu însumi toate locurile în care se petrece acţiunea romanului. Astfel, sunt în măsură

să vă spun că toate locurile pe care le descrieţi în carte există într-adevăr!

— Mulţumesc! am spus eu, văzând că oaspetele mă urmărea atent, pentru a vedea dacă aprecierea lui avusese vreun efect asupra mea.

—Totuşi, continuă el încet, nu am fost în stare să descopăr două dintre aceste locuri.

— Care, domnule?

— Nugget Tsil şi Apa Întunecată. Aveţi de gând să treceţi prin aceste aşezări?

—Poate că da, poate că nu, am răspuns eu. Văd că iar îmi puneţi întrebări, în loc să-mi spuneţi cu ce vă pot fi de folos!

M-am încruntat şi am vrut să mă ridic de la locul meu.

— Vă rog să vă aşezaţi, zise repede americanul. Trec imediat la subiect. Doream doar să vă spun că am verificat existenţa locurilor descrise în carte şi că, după părerea mea, aceasta merită a fi tradusă în engleză.

— Aţi verificat? Bine, dar pentru asta este nevoie de foarte mult timp.

— Aşa e, aveţi dreptate, admise editorul, fără să-şi dea seama că rolurile se schimbaseră şi că acum eu eram cel ce punea întrebările. A durat foarte mult până ce am văzut locurile pe care le-aţi descris în roman.

— Aţi călătorit mult pe vremea când eraţi om de afaceri?

— Desigur, pe vremea aceea noi ne ocupam cu animale: cai, vite, porci şi oi. Am fost de multe ori în Vest pentru a cumpăra animale.

— Aţi spus „noi”. Asta înseamnă că la afacere luau parte mai multe persoane ca parteneri?

— Da, dar aceşti parteneri nu erau doar nişte prieteni oarecare, ci erau fraţii mei. Împreună am fondat o asociaţie familială. Am fost cinci. Acum nu mai suntem decât doi. Suntem în continuare parteneri, dar în prezent ne ocupăm

de cărţi. Dorim să ne daţi dreptul de a edita romanul „Winnetou”.

— Numai romanul „Winnetou”? am întrebat eu.

— Da, numai romanul „Winnetou”.

— De ce nu vă pasionează şi alte cărţi care au ca subiect călătoriile pe care le-am făcut?

— Pentru că pe noi nu ne interesează.

— Eu cred că mai important este ce îi interesează pe cititori.

— Pe noi nu ne privesc toate acestea. Noi dorim numai să avem dreptul de a edita romanul „Winnetou”, atât şi nimic mai mult

— Hm! Şi cum aţi dori să procedăm? am întrebat eu.

— Foarte simplu. Dumneavoastră ne cedaţi toate drepturile asupra romanului, odată pentru totdeauna şi noi plătim odată pentru totdeauna.

— Când sunteţi dispuşi să plătiţi?

— Imediat Vă pot da un cec. Cât doriţi?

— Cât oferiţi?

— Depinde! Ne permiteţi să tipărim atâtea exemplare câte credem de cuviinţă?

— Desigur, dacă ajungem la o înţelegere.

— Aşadar, am putea să tipărim si un număr mai mic de exemplare?

— Nu.

— Cum? De ce? De ce nu?

— Eu scriu cărţi pentru ca ele să fie citite şi nu pentru ca acestea să dispară.

— Să dispară? se miră americanul. Cine v-a spus că ele urmează să dispară?

— Este adevărat că nu v-aţi exprimat astfel, dar aţi spus că este posibil să tipăriţi romanul şi într-un număr mai mic de exemplare.

— Bineînţeles. Dacă romanul nu se va vinde, vom

renunţa să-l mai tipărim. După părerea mea, este de prisos să mai vorbim despre asta.

— Spuneţi-mi, vă rog, aţi venit în Germania, la Dresda şi cu alte treburi?

— Nu. Nu am de ce să vă ascund faptul că am venit din America numai pentru a vorbi cu dumneavoastră despre romanul „Winnetou”.

— Atunci îmi pare rău, dar trebuie să vă spun că nu sunt dispus să vă cedez drepturile şi că regret faptul că aţi făcut în zadar această călătorie.

În timp ce spusesem toate acestea, mă ridicasem în picioare, iar oaspetele meu făcuse acelaşi lucru. Acesta nu era în stare să-şi ascundă dezamăgirea. Mai mult decât atât, în ochii lui se putea citi disperarea.

— Oare am înţeles bine? Nu doriţi să cedaţi drepturile pentru editarea romanului „Winnetou”? întrebă el, cu voce tremurând!

— În orice caz, nu doresc să vă cedez dumneavoastră aceste drepturi. Cine doreşte să editeze operele mele trebuie să le editeze pe toate.

— Ce aţi spune dacă, pentru editarea lui „Winnetou”, v-aş da suma pe care o pretindeţi pentru editarea tuturor cărţilor pe care le-aţi scris? a insistat editorul.

— Nici măcar în aceste condiţii nu v-aş ceda drepturile. Pentru traducerea cărţilor mele în limba engleză voi găsi la momentul potrivit editura care să-mi convină.

— Aşadar, trebuie să înţeleg că respingeţi oferta mea. Sunteţi chiar atât de bogat, domnule May?

— Bogat? Nicidecum! Am cele necesare traiului şi sunt foarte mulţumit cu ceea ce am. Cei care au citit, într-adevăr, „Winnetou” ştiu că nu am pornit în căutarea unor bunuri care să-mi aducă bogăţia, ci în căutarea unor altfel de comori, care să fie pentru cititorii mei un prilej de bucurie. Pentru asta este nevoie de editorul potrivit, iar de

faptul că nu dumneavoastră sunteţi acela m-am convins chiar acum.

Din cele spuse de mine şi din felul în care rostisem cuvintele, soţia mea a înţeles că luasem o hotărâre definitivă, de la care nimeni şi nimic nu mă mai putea abate. Îmi părea rău de acel american pe care tocmai îl refuzasem, căci făcuse o figură atât de jalnică, de parcă asupra lui s-ar fi abătut o mare nenorocire. Nu putea crede că refuzul meu era definitiv. A încercat în zadar să mă convingă să-mi schimb hotărârea. Mi-a făcut tot felul de promisiuni. Dându-şi seama de situaţie, americanul mi-a spus:

— Nu pierd speranţa că îmi veţi acorda dreptul de a edita „Winnetou”. Văd că doamna May nu este întru totul hotărâtă să refuze propunerea mea. Vă rog să vă sfătuiţi cu dânsa asupra propunerii mele şi să-mi daţi şi mie răgazul ce-mi este necesar pentru a discuta cu fratele meu.

— Cred că toate astea nu v-ar fi de nici un folos, am replicat eu.

— Sunteţi sigur de asta? Oare nu este posibil ca, după ce mă sfătuiesc cu fratele meu, să vă fac o propunere care să fie pe placul dumneavoastră?

Mi-am dat seama că omul din faţa mea nu ar fi suportat să fie refuzat din nou. Şi mie mi-era milă de el, dar ştiam că atunci când iau o decizie nu trebuie să dau frâu liber sentimentelor.

Sufleţel îmi arunca priviri pline de nemulţumire, iar apoi mă luă de mâni.

— Fie, am spus eu, în cele din urmă. Să ne mai gândim fiecare dintre noi la cele discutate! Soţia mea nu a mai fost niciodată în America şi doreşte să vadă neapărat cascada Niagara. Vom călători, aşadar, cu vaporul de la New York la Albany, iar de aici vom merge cu trenul la Buffalo. Odată ajunşi acolo, vom fi la o distanţă de numai o oră faţă de

cascadă. Vom poposi în Canada la Niagara Falls şi anume, la hotelul Clifton[18].

— Cunosc hotelul foarte bine, mă întrerupse americanul. E un hotel foarte bun, un hotel de lux, unde te poţi bucura de linişte, confort şi...

— Ei bine, i-am spus eu, acolo ne veţi putea găsi.

— Când?

— N-aş putea să vă spun. Cel mai bine ar fi să luaţi legătura cu administraţia hotelului şi vi se va spune dacă ne aflăm sau nu acolo.

Îi spusesem, aşadar, oaspetelui unde şi cum ne poate găsi, şi, după câteva cuvinte de complezenţă, această vizită, care avea să se dovedească a fi mai importantă decât aş fi crezut, s-a încheiat.

Soţia mea părea nemulţumită. Era de părere că nu fusesem îndeajuns de politicos şi că mă purtasem distant cu americanul.

— De ce te-ai purtat astfel? a întrebat ea.

— Fiindcă a minţit, am spus eu. Pentru că nu a fost cinstit şi pentru că n-a vorbit deschis. Ştii cine e?

— Este unul dintre cei doi fraţi care fac parte din acea nefericită familie, ai cărei membri erau chinuiţi de dorinţa de a se sinucide.

— Aşa este, el e unul dintre cei doi fraţi, dar nu se numeşte Enters.

— Crezi că poartă un nume fals, că este un escroc, un om care pretinde a fi altceva decât este în realitate?

— Nu. Vreau să spun că, tocmai pentru că este un om cinstit, poartă un nume fals. Îi e ruşine de numele său adevărat Cred chiar că, datorită celor scrise de mine în

[18] Hotel Clifton, în care Karl May a locuit, într-adevăr, în timpul călătoriei pe care a făcut-o în America în 1908, a ars în 1932. (Nota editorului german)

„Winnetou”, şi-a schimbat numele. În realitate omul se numeşte Santer.

Soţia mea m-a întrebat foarte mirată:

— De care Santer vorbeşti, de cel care i-a ucis pe tatăl şi pe sora lui Winnetou?

— Da, străinul care tocmai ne-a vizitat este fiul lui.

— Imposibil! Dovedeşte-o!

— De fapt, nici nu e nevoie să fac aşa ceva. Cred că şi tu ţi-ai dat seama de asta.

— Crezi? Până acum nu-mi dau seama decât că, pentru tine, omul ăsta e un mincinos pentru că a spus că se numeşte Enters, în loc să fi spus că-l cheamă Santer.

— Cât de mult greşeşti! Dacă m-aş baza numai pe lucrul ăsta, aş fi un *greenhorn*[19] şi ar trebui să-mi fie ruşine să spun că mă pricep la oameni. Te rog să nu uiţi însă un lucru: A angajat un om care să-i traducă romanul, astfel încât el însuşi să poată face însemnări. Cât timp a pierdut cu treaba asta?

— Câţiva ani, probabil.

— Bine. Pentru ce a făcut aceste însemnări?

— Din motive pur literare, ca editor. El aşa a spus.

— Perfect. Ei bine, tocmai acum urmează minciuna lui, minciuna care m-a făcut să devin suspicios, care m-a făcut să bănuiesc care era adevăratul lui nume. Omul a recunoscut că făcea afaceri cu animale. Ştii sau nu când a încetat să se mai ocupe de astfel de afaceri?

— Da, ştiu! Anul trecut. Cel puţin aşa i-a spus doctorului.

— Cu toate astea, el făcea de câţiva ani „însemnări din motive pur literare”. Crezi, într-adevăr, asta?

— Nu. Acum totul e limpede. Poate că nici măcar nu e editor.

— Sigur că nu e! Ei, vezi că gândim amândoi la fel? Fii

[19] Boboc, începător (lb. engleză). (N. tr.)

atentă: Omul a auzit de la nişte prieteni că am scris „Winnetou”. A plătit un om care să-i traducă romanul şi care să-i citească traducerea. Crezi că l-a pus pe traducător să-i tălmăcească toată cartea?

— Sigur că nu.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere. Pe american l-au interesat numai anumite pasaje, care erau foarte importante pentru el şi care au avut asupra lui un efect puternic. În timp ce traducătorul citea, el îşi făcea însemnări. Oare de ce? În orice caz, nu pentru a reţine totul până în cele mai mici amănunte. Un om reţine lucrurile care îl impresionează, fără a fi nevoie să şi le noteze. El a recunoscut că, atunci când a făcut cercetări în Vestul Sălbatic, a avut cu sine hârtiile pe care îşi făcuse însemnările. A întreprins, aşadar, multă vreme, cercetări, căutând...

— Căutându-l pe tatăl dispărut!

Am fost de acord cu soţia mea, iar ea a continuat:

— Extraordinar! Sigur că a pornit în căutarea tatălui despre care nu ştia unde se află!

— Aş fi vrut să-ţi mai spun câteva lucruri, în temeiul cărora ai fi ajuns la concluzia asta, dar văd că nu mai e nevoie să o fac, am replicat eu. Ţin doar să-ţi aduc aminte că oaspetele nostru nu reuşise să descopere două dintre locurile descrise de mine în roman, Nugget Tsil şi Apa Întunecată şi că ţinea foarte mult să afle unde anume sunt ele.

— Dorinţa asta are legătură numai cu Santer?

— Da.

— Nu are legătură cu nici o altă persoană sau cu pepitele?

— Nu. În ce priveşte vreo altă persoană, singura care intră în discuţie sunt eu. Toţi cei care au avut legătură cu lucrurile întâmplate demult fie că au murit, fie că sunt mai

puţin importanţi în legătură cu întâmplările de atunci. Ar fi de-a dreptul caraghios să cred că americanul a început să colinde Vestul numai pentru a-mi da de urmă. Oricum, prin vizita pe care ne-a făcut-o, a dovedit el însuşi că mă poate găsi uşor. În ceea ce priveşte aurul, a citit doar că acesta s-a pierdut. Prin urmare, există doar două persoane care sunt importante în legătură cu cele întâmplate la Nugget Tsil şi la Apa Întunecată. De mine nu putea fi vorba, aşadar, rămâne în discuţie doar Santer. Şi acum, fii atentă, Sufleţel: Americanul vrea să cumpere drepturile pentru „Winnetou". De ce? Ca să-l traducă, să-l tipărească şi apoi să-l vândă?

— Nu, ci tocmai pentru a împiedica editarea traducerii în America. Ai dreptate. Lucrul ăsta se putea deduce din felul în care a vorbit, din disperarea care l-a cuprins atunci când i-ai spus că nu eşti de acord ca el să se ocupe de traducerea şi de editarea cărţii. Omul nu vrea ca trecutul şi faptele tatălui său să fie cunoscute în America.

— Da. Eu sunt convins că ăsta este adevărul. Americanul a crezut că mă poate momi cu grămada lui de dolari, deşi ar fi trebuit să ştie din „Winnetou" că nu sunt omul care să înghită asemenea momeală. Pentru mine, vizita şi oferta americanului nu au fost decât o jignire şi trebuie să-ţi mărturisesc că am fost de acord să ne întâlnim la Niagara pentru că am motive serioase de a nu-i pierde din ochi, de acum încolo, pe fraţii Enters, sau Santer. Ştii doar că pentru un om care are experienţa Vestului Sălbatic este foarte important să nu se lase surprins de indivizi periculoşi.

— Periculoşi? întrebă soţia mea. Eu cred despre Enters că este un om cumsecade, deşi ar putea fi unul dintre fiii lui Santer.

— Şi eu cred asta, dar oare bunătatea nu se poate preschimba uneori în răutate? Adânca tristeţe a acestui om nu ascunde oare un pericol de care este bine să ne ferim? Şi apoi, îl cunoaştem pe fratele lui? Ştii doar bine că fraţii

nu seamănă întotdeauna între ei, nici la fire, nici la înfăţişare. Sunt convins că, atunci când ne vom întâlni la Niagara, îi vom cunoaşte mai bine pe cei doi şi vom şti cum să ne purtăm faţă de ei, astfel încât să nu calce pe urmele părintelui lor. Doctorul ne-a vorbit de acea nenorocită dorinţă de sinucidere. Cred că dorinţa asta poartă în ea şi ceva din plăcerea de a distruge, de a ucide, pe care o avea Santer. Vezi, călătoria noastră devine palpitantă, chiar înainte de a începe.

— Crezi că ne pândeşte vreun pericol? întrebă consoarta mea.

— Nu e vorba de asta! Eu ştiu doar că trebuie să ajungem în America, la Mount Winnetou, că trebuie să-l cunoaştem pe Tatellah-Satah, „păstrătorul marilor leacuri”. El îmi scrie că trebuie să-l salvez pe Winnetou. Dacă asta este ceea ce trebuie să fac, atunci pentru mine nu mai există pericole. Ce spui?

— Te însoţesc cu plăcere!

— Să pornim, atunci şi fie ca norocul să ne însoţească!

Capitolul II – La Cascada Niagara

Odată ajunşi în America, ne-am instalat la hotelul Clifton, care era aşezat în imediata apropiere a cascadei Niagara. Din hotel aveam o minunată perspectivă asupra cascadei, permanentă prăvălire de ape. Cele mai bune camere erau cele de la primul etaj, cu vedere spre cascadă. Camerele acestea dau către o terasă îngustă, străjuită de acoperişul susţinut de coloane. Încăperile erau astfel dispuse, încât dacă oaspetele intra în camera sa, venind din hol şi ieşea

pe terasă, acesta putea să vadă foarte bine cascada.

Dacă acest hotel ar fi fost construit în Germania, oamenii ar fi fost deranjaţi de această terasă comună, pentru toate încăperile de la primul etaj şi-ar fi împărţit-o, izolând una de alta suprafeţele corespunzătoare fiecărei camere în parte.

În America, însă, fiecare om, fiecare oaspete al hotelului a înălţat un zid în jurul său, care, deşi este invizibil, este atât de puternic, încât pereţii despărţitori din lemn nu îi sunt de nici un folos.

Când am ajuns la hotel, am avut bucuria de a afla că s-a eliberat un apartament de trei camere, de la primul etaj, cu vedere spre cascadă, mai precis, un apartament aşezat pe colţ. M-am bucurat pentru că, datorită poziţiei încăperilor, urma să avem un singur vecin şi nu doi. În singurul apartament ce se învecina cu al nostru stăteau însă doi fraţi: Hariman F. Enters şi Sebulon L. Enters.

Îmi închipuisem că cei doi vor închiria o cameră sau un apartament în acel hotel, pentru a putea fi acolo imediat ce am fi sosit noi. Nu m-aş fi aşteptat, însă, ca tocmai ei să ne fie vecini. Trebuie să recunosc faptul că acest lucru mă bucura, pentru că astfel puteam să-i ţin sub observaţie.

Fiecare persoană care dorea să închirieze o cameră sau un apartament la hotelul Clifton trebuia să-şi treacă numele în registrul aflat la recepţie. Aceasta era singura informaţie care i se cerea: numele. Când am sosit la hotelul Clifton, am trecut în registru „domnul şi doamna Burton”. M-am folosit de acest nume de împrumut şi pentru că era bine să fiu cât mai discret cu putinţă; am procedat însă astfel şi pentru faptul că ştiam că fraţii Enters mă vor căuta la hotel, având ca indiciu adevăratul meu nume.

Aşa cum am mai spus, apartamentul nostru era alcătuit din trei camere, aşezate pe colţ. Camera soţiei mele dădea către partea în formă de potcoavă a cascadei şi era mai mare decât a mea, dar nu avea ieşire în balcon. Camera

mea, deşi era mai mică, dădea spre latura cascadei care ţine de Statele Unite ale Americii şi avea ieşire spre terasă. Între aceste două camere, era o a treia ce servea drept vestibul şi care făcea legătura între ele.

Când ni s-a recomandat acest apartament, am întrebat cine erau vecinii nostri. iar *groom*[20]*-ul* care ne-a condus şi ca

utea
zic ... i nu
mă ... ulce.
Ple ... mai
ser
... ume
ex
... u se
sin ... asa,
fiir

Cascada Niagara ne oferea un spectacol fantastic…

nu-i agreează pe oaspeţii noştri. Respectivul poate încerca o dată să mănânce aici, dar dacă nu îi prieşte, nu cred să ia prea curând masa la hotel.

Toate acestea fuseseră spuse cu multă siguranţă. Cititorii trebuie să ştie că, în Statele Unite, 60 din 100 de ospătari sunt fie germani, fie austrieci. Cel care tocmai îmi vorbise era un canadian de origine engleză. Astfel se explica de ce era atât de sigur de ceea ce spunea. Pentru că însoţitorul nostru mă privea mai curând cu dispreţ decât mânat de curiozitate, i-am spus că mă număr printre aceia care obişnuiesc să dea bacşişuri, numai că acestea sunt împărţite în două părţi egale.

— Prima jumătate, i-am spus eu, o dau la sosire, pentru a

arăta că doresc să fiu servit cum se cuvine, iar a doua jumătate o dau la plecare asta însă numai dacă sunt mulţumit de felul în care am fost servit.

Spunând aceste din urmă cuvinte, i-am dat omului prima parte a bacşişului. Acesta privi nerăbdător bancnota primită pentru a vedea ce valoare avea, apoi făcu o plecăciune, pe care sunt convins că nici un austriac sau nici un neamţ n-ar fi fost în stare să o facă mai frumos.

— Mă aflu la dispoziţia dumneavoastră! zise el. Am să-i spun şi cameristei să vă servească cu cea mai mare atenţie! Poate vă deranjează fraţii Enters, domnule Burton. Doriţi să îi rugăm să se mute în alt apartament?

— Nu, vă rog să-i lăsaţi în pace. Nu ne deranjează, am răspuns eu. Omul mai făcu o plecăciune şi se retrase fericit, aruncându-ne priviri pline de respect şi de bunăvoinţă. Când am chemat camerista, ne-am dat seama imediat că binevoitorul nostru chelner îi spusese totul în legătură cu obiceiul meu de a împărţi bacşişul în două şi i-am oferit posibilitatea de a fi la fel de mulţumită ca şi colegul ei.

Roadele acestui mod de a acţiona, arătând angajaţilor că eşti gata să le fii recunoscător de la bun început şi nu atunci când este prea târziu, aveau să se arate foarte curând, iar cititorii vor înţelege de ce am amintit toate acestea.

Am ajuns după-amiaza la hotel şi am făcut, chiar în aceeaşi zi, cele două călătorii de agrement pe care cred că le-a făcut orice turist care s-a aflat în apropierea cascadei Niagara. Este vorba despre călătoria cu trenul şi de cea cu vaporul.

Linia ferată coboară pe latura dinspre Canada a cascadei şi urcă apoi brusc pe partea dinspre Statele Unite ale Americii a acesteia. Jos se văd apele învolburate fierbând, iar pe laturi, stâncile se înalţă spre cer. Şinele ajung pe alocuri la o distanţă de numai doi metri faţă de cascadă.

Cel ce călătoreşte cu trenul are sentimentul că pluteşte şi apoi se prăbuşeşte în cascada asemănătoare unei guri uriaşe, pregătite să-şi înghită prada.

Călătoria cu vaporul se face cu vestita *Maia of Mist*[21], cu care călătorii sunt duşi până în apropierea cascadei. Cei ce sunt îndeajuns de curajoşi şi doresc să se laude cu faptul că au fost „chiar în spatele cascadei” sunt debarcaţi într-un anumit loc.

După aceea am cinat în sufrageria hotelului, care se afla la parter. Ambianţa era foarte plăcută, pentru că aici cânta un cvartet. Ne-am retras apoi în apartamentul nostru, adică, mai precis, am stat pe balcon şi am privit cascada la lumina lunii.

Era ora 11, când a venit camerista să ne anunţe că au sosit fraţii Enters.

— Unde sunt? a întrebat soţia mea.

— Jos, la recepţie. Ştiţi, în fiecare seară când vin, au obiceiul să se uite în registru. După ce îl consultă, se duc la culcare.

— De ce se uită în registru?

— Ca să vadă dacă nu au sosit cumva doi nemţi, soţ şi soţie, doamna şi domnul May. La început întrebau, acum se uită în registru pentru că simt că nu-s bineveniţi aici. Nici eu nu vorbesc cu ei.

Fata pleca, iar noi n-am mai stat pe terasă, pentru a nu fi văzuţi. Această veste a fost primul serviciu pe care l-am obţinut în schimbul bacşişurilor.

Pentru ca şi cititorii să înţeleagă mai bine cele ce vor urma, trebuie să descriu uşile care dădeau spre terasă. Aşa cum ştiu oaspeţii hotelului Clifton, aceste uşi au fost făcute astfel încât nimeni să nu poată pătrunde din exterior în camere sau în apartamente. Aceste uşi erau prevăzute atât

[21] Fecioara ceţurilor. (N. tr.)

cu geamuri, cât şi cu fante pentru aerisire. Fantele puteau fi deschise sau închise după dorinţa celui ce se afla în apartament, respectiv în cameră, iar geamurile puteau fi acoperite cu perdele.

Astfel, cel ce se afla în cameră putea vedea şi auzi tot ce se petrecea şi tot ce se vorbea afară.

Nu am făcut lumină şi am aşteptat cu răbdare ca fraţii Enters să iasă pe terasă, după ce vor fi ajuns în apartamentul lor.

Într-adevăr, nu am avut prea mult de aşteptat şi cei doi au apărut. Luna era încă pe bolta cerească şi l-am recunoscut imediat pe omul care ne vizitase. Cei doi fraţi vorbeau între ei si se plimbau încolo si încoace. Apoi s-au oprit şi s-au aşezat chiar în dreptul camerei mele. Cerusem să se pună o masă acolo pentru a putea scrie. Pentru că lăsasem deschise fantele pentru aerisire, puteam auzi tot ce vorbeau. Pentru început nu ne-a prea interesat discuţia lor. După o pauză, acela dintre fraţi pe care nu-l cunoşteam, adică Sebulon, a exclamat:

— Nu prea-mi place că trebuie să stăm aici! Poate că vin peste câteva săptămâni!

— Sunt sigur că nu-i aşa. Or să vină mai curând, spuse Hariman. Au zis că poposesc mai întâi aici. Poate că după aceea se întâlnesc cu editorii. Or să vină într-una din zilele astea.

— Rămâi la părerea ta?

— Da. Trebuie să fim cinstiţi! E adevărat că omul nu s-a purtat prea frumos cu mine, dar îţi spun că, dacă nu suntem sinceri cu el, n-o scoatem la capăt, iar soţia lui pare foarte de treabă. M-aş simţi prost dacă n-aş fi cinstit faţă de ei.

— Fleacuri! Ce-i aia „să fim cinstiţi”? Cinstit trebuie să fii mai întâi faţă de tine însuţi! Iar dacă vrem să facem o afacere care să iasă bine pentru noi...

— Ssst! Linişte! şopti Hariman.

— Ce e? întrebă Sebulon.

— S-ar putea să ne-audă profesorul de alături. Spunând acestea, omul arătă spre uşa noastră.

— Profesorul? interveni Sebulon. Bine, dar ştii doar că profesorul stă şi citeşte zilnic jos, în bibliotecă, până la miezul nopţii, apoi urcă în camera lui şi mai citeşte până la ora unu. Uite, nu-i lumină în camera lui. Înseamnă că e încă jos.

— Cu toate astea ar fi bine să vorbeşti mai încet şi oricum, sunt obosit. Mă duc să mă culc. Mâine dimineaţă plecăm la Toronto şi ne întoarcem abia poimâine. Trebuie să fim odihniţi. Să mergem.

Cei doi se ridicară de la masă şi intrară în apartamentul lor. Nu aflasem prea multe, dar măcar ştiam că Hariman F. Enters era un om cinstit. Eram convinşi că, pe măsură ce va mai trece timpul, ne vom da seama şi ce fel de persoană era Sebulon L. Enters.

Când am coborât, a doua zi dimineaţă, pentru a lua micul dejun, ospătarul ne-a spus că fraţii Enters părăsiseră hotelul în urmă cu douăzeci de minute şi dăduseră dispoziţie ca, dacă domnul şi doamna May ar fi sosit la hotel, să fie anunţaţi că fraţii Enters au plecat la Toronto şi se întorc abia a doua zi. Cu un gest de dispreţ, omul adăugă:

— Fraţii Enters sunt nişte scandalagii! Sunt imposibili. Doamnă şi domnul May, oamenii ăştia, care trebuie să sosească din Germania şi pe care-i caută fraţii Enters, nu au ce căuta aici şi cred că nu li se va închiria nici măcar o cameră. Ce bine mi-a părut că la hotel eram cunoscuţi sub un alt nume! Dintre cele spuse de ospătar rezulta că trebuia să fim si mai prudenţi în legătură cu vecinii noştri, deşi un scandalagiu nu trebuie neapărat să fie un om rău, cu toate că el este întotdeauna un ins lipsit de educaţie.

Trebuie să spun că la hotelul Clifton existau numai mese mici şi nu din cele lungi, la care toţi clienţii stau laolaltă. Mesele cele mai bune erau, după părerea mea, cele de pe veranda hotelului. Această verandă era îngustă, într-o oarecare măsură, fiindcă nu aveau loc decât două rânduri de mese. Cei care se aşezau la una dintre acestea, care erau puse pe verandă, puteau vedea foarte bine cascada. Ne-am ales una dintre mesele de pe verandă şi am fi dorit să stăm întotdeauna acolo când mâncam. L-am întrebat pe ospătar dacă ar fi fost posibil aşa ceva şi acesta ne-a răspuns:

— De obicei, nu, dar pentru dumneavoastră voi avea eu grijă de toate. Cea mai bună ar fi ultima, pentru că aceasta se învecinează cu o singură masă, prin urmare, oamenii care o ocupă pot fi văzuţi, auziţi şi deranjaţi mai greu. Din păcate, masa aceea este ocupată deja de doi domni, pe toată durata şederii lor aici. Ei au dorit-o, iar dorinţa le-a fost îndeplinită.

Ospătarul ne spusese toate acestea pe un ton obişnuit. Coborând însă glasul, adăugă:

— Nu au fost refuzaţi pentru că plătesc numai în pepite din aur, în *nuggets!* Au o geantă plină cu pepite, pe care au lăsat-o în seiful hotelului.

Persoanele care doreau să ia loc la masa cu pricina erau îndrumate spre alte mese.

Tocmai când micul dejun era pe sfârşite, au apărut doi bărbaţi care au atras asupra lor toate privirile celor ce luau masa. Cei doi aveau vârste apropiate şi erau indieni. Lucrul acesta se observa din prima clipă. Nou-veniţii erau înalţi şi atletici. Aveau trăsături aspre care le dădeau o anumită distincţie. S-au îndreptat spre masa aceea retrasă, despre care ne vorbise ospătarul, dând impresia că nu privesc pe nimeni. Nu erau îmbrăcaţi în veşminte indiene, ci purtau costume din stofă, croite obişnuit, iar părul îl aveau tăiat

scurt. Se vedea însă că aceşti doi oameni se simţeau foarte bine în şaua unui cal, în savană sau în Munţii Stâncoşi. Deşi erau foarte bronzaţi, trăsăturile lor trădau faptul că obişnuiau să gândească foarte mult la lucruri deosebite. Despre astfel de oameni se spune că sunt meditativi. Impresia pe care o lasă aceştia este şi mai puternică, atunci când în privirea lor se reflectă o adâncă tristeţe şi anume acea tristeţe pe care o poartă în suflet aceia ce au văzut de-a lungul anilor popoare stingându-se. Această tristeţe mută, dar izbitoare se putea citi în ochii celor doi indieni.

— Aceştia sunt cei doi domni despre care v-am vorbit, nişte oameni minunaţi, chiar dacă-s numai indieni! Nişte oameni minunaţi! repetă ospătarul, frecând degetul mare de arătător, pentru a sublinia cele spuse.

— De unde sunt? am întrebat eu.

— Nu ştiu prea bine, mi-a răspuns chelnerul. Unul pare să vină de foarte departe, altul mi se pare că este de prin părţile astea. Amândoi au trecut prin Quebec şi prin Montreal. Se zice că ar fi căpetenii.

— Cum se numesc? am fost eu curios să aflu.

— Domnul Athabaska şi domnul Algongka. Ce nume frumoase, nu credeţi? Sună ca un cântec! Ce mai cântec! Oamenii plătesc în aur!

Acesta era criteriul după care ospătarul nostru aprecia oamenii şi nici măcar nu se sfiia de faptul că ne dădusem seama de acest lucru. Înainte de a pleca, omul nostru avu grijă să ne mai spună că domnii ocupau cele mai scumpe camere pe care le avea hotelul.

„Cei doi domni” mâncau încet şi cu măsură, ca şi când ar fi fost nişte obişnuiţi ai hotelurilor de talia lui Clifton. Era o plăcere să-i priveşti. Desigur că am făcut acest lucru cât mai discret cu putinţă. Soţia mea era uimită de eleganţa gesturilor acestor doi bărbaţi şi de modestia lor. Nu purtau nici un obiect de podoabă, nici un inel, nici un lanţ care ar fi

putut trăda faptul că erau bogaţi.

Mie, cei doi mi-au atras atenţia prin faptul că discutau foarte aprins, deşi ştiam că indienii sunt destul de tăcuţi. Mi se părea ciudat şi faptul că cei doi aveau câte un caiet în care făceau nişte însemnări. Era vorba, desigur, de nişte însemnări importante şi, în acelaşi timp, valoroase, pentru că indienii deschideau caietele cu grijă şi le priveau ca pe nişte obiecte de mare preţ. Cei doi bărbaţi făceau însemnările cu atâta repeziciune şi siguranţă, încât era clar că ştiu să mânuiască nu numai securea şi cuţitul de vânătoare, ci şi pana şi creionul.

La hotelul Clifton exista obiceiul de a se da ospătarilor bacşişul imediat după terminarea mesei. Aşa am făcut şi noi: după ce am luat micul dejun, am chemat ospătarul pentru a-i mulţumi şi pentru a-i da bacşiş. Omul, care observase interesul nostru pentru cei doi indieni, ne-a întrebat:

— Doamna şi domnul doresc să le rezerv masa de lângă aceea pe care o ocupă cei doi domni?

— Da, răspunse Klara.

— Doriţi ca acea masă să vă fie rezervată permanent?

— Da!

— *Well*[22]*!* Voi avea grijă ca dorinţa să vă fie îndeplinită! spuse ospătarul.

Când am venit, apoi, să luăm prânzul, cele două căpetenii se aflau deja la masa lor. Toate celelalte mese, în afară de aceea pe care o reţinusem, erau ocupate.

Ospătarul ne aştepta şi ne spuse că, în ceea ce priveşte dorinţa de a ocupa permanent acea masă, totul era rezolvat. Astfel, ne aflam atât de aproape de cei doi indieni, încât puteam auzi tot ce-şi spuneau. Cei doi îşi luaseră şi de această dată caietele şi făceau însemnări atât în timp ce le

[22] Bine (lb. engleză). (N. tr.)

erau servite diversele feluri de mâncare, cât şi în timp ce mâncau, lăsând tacâmurile deoparte pentru câteva clipe.

Oricine îşi poate închipui cât de uimit am fost atunci când mi-am dat seama că cei doi vorbeau în graiul lui Winnetou. Ei îşi propuseseră să descopere asemănările ce existau între graiurile athabasce[23]. Printre acestea se număra şi graiul apaşilor. Pentru Athabaska acest lucru era legat şi de graiul oamenilor din mijlocul cărora se trăgea, în timp ce pentru Algongka, nu. Acesta din urmă făcea parte din tribul krih şi spusese un lucru care pentru mine prezenta interes. Indianul arătase că are liste cuprinzând cuvinte în limba rayuatl, adică limba vechilor azteci. Această limbă, spunea el, era înrudită cu limba sa maternă.

Ascultând ce vorbeau indienii, am putut trage o concluzie foarte importantă şi anume, aceea că ei se îndreptau spre Mount Winnetou şi vorbeau între ei numai în graiul apaşilor pentru a şi-l aminti.

Îmi dădusem seama de faptul că cei doi ştiau foarte multe în legătură cu limbile şi cu graiurile indienilor. Desigur că erau căpetenii. Erau chiar mai mult decât atât, dar ce anume? Nu trebuia să mă frământ foarte tare, căutând răspunsul la această întrebare, deoarece atât ei, cât şi noi urmam să ajungem la Mount Winnetou şi eram convins că acolo îi voi cunoaşte mai bine. După-amiază am plecat la Buffalo. Doream să mergem la Forest Lawn Cemetery[24], pentru a vizita mormântul şi monumentul căpeteniei Sa-ga-ye-wat-ha. Vroiam să depunem flori la mormântul acestui om de seamă, pe care americanii îl

---

[23] Athabaska – râu canadian cu o lungime de 1 200 km, care izvorăşte în ţinutul Alberta şi să varsă în lacul Athabaska. Este vorba despre indienii care sunt răspândiţi în regiunile traversate de acest râu. (N. tr.)

[24] Cimitirul din Pădure. (N. tr.)

considerau încă un *„strongand peerless ora-tof*[25] *“.*

Cimitirul de care aminteam avea o frumuseţe aparte. Americanii nu sunt zgârciţi atunci când este vorba despre terenurile destinate cimitirelor. Ei înving moartea prin simţul artistic. În cimitir nu trebuie, de pildă, să existe dealuri, care, după părerea mea, nu sunt decât nişte semne de exclamare create de natură. Americanii aleg un anumit teren care devine cimitir, numai că ei transformă cimitirul în parc. Mormintele şi monumentele se află la distanţe mari unele faţă de altele şi acest lucru te face să te gândeşti că va veni o zi în care toţi acei morţi vor învia. În aceste cimitire este impresionant faptul că morţii sunt trataţi în mod egal. Săracul are loc de veşnică odihnă laolaltă cu bogatul; neştiutorul de carte, alături de un om învăţat, iar cel ce se află pe treapta cea mai de jos a societăţii va avea numele înscris pe o placă din marmură, iar această placă va fi aşezată pe mormântul său.

Un om sărac, un necunoscut, un nimeni moare călcat de o maşină. Iată că se apropie un milionar, se opreşte şi îi întreabă pe cei care s-au strâns în jurul mortului dacă-l cunosc.

— Nu, nu-l cunoaştem, răspund aceştia.

— Atunci, el face parte din familia mea, spune milionarul şi are grijă ca mortul să fie îngropat cum se cuvine, chiar la locul de veci al familiei.

Americanii fac toate acestea şi încă multe altele.

Era o zi frumoasă, scăldată în razele soarelui. Am pus florile lângă monumentul marii căpetenii şi ne-am aşezat pe muchia soclului ce-l reprezintă pe Sa-ga-ye-wat-ha. Monumentul se înalţă până aproape de coroanele copacilor ce-l înconjoară. Am început să vorbim despre el. Vorbeam în şoaptă, aşa cum obişnuiesc să vorbească în cimitire

[25] Orator mare şi fără egal (lb. engleză). (N. tr.)

oamenii care cred că va veni o zi în care morţii vor învia şi care au, de asemenea, credinţa că, după viaţa trăită aici, pe pământ, urmează o alta. De aceea, cei ce s-au apropiat de monument nu ne-au auzit. Nici noi nu i-am auzit, fiindcă iarba crescuse din belşug în jur şi zgomotul paşilor se pierdea în covorul ei mătăsos. Cei care se apropiau nici nu ne puteau vedea, decât daca ajungeau pe acea latură a soclului pe care ne aflam. Erau chiar cei doi indieni pe care-i văzusem la hotelul Clifton! Aceştia au dorit, ca şi noi să viziteze monumentul vestitului orator. Ei şi-au dat seama imediat de faptul că ne aflam acolo, dar s-au purtat ca şi când nu ne-ar fi observat. Cei doi s-au îndreptat încet spre pietrele funerare, destinate diverşilor membri ai familiei căpeteniei. Acolo depusesem florile, iar indienii se opriră în dreptul acestora.

— *Uff!* exclamă Athabaska. Aici a fost cineva care a vorbit în graiul iubirii! Cine să fi fost?

— În nici un caz o faţă palidă, răspunse Algongka.

Acesta din urmă se apleca şi luă câteva flori pentru a le examina. Athabaska făcu şi el acelaşi lucru, iar apoi cei doi schimbară priviri în care se citea surprinderea.

— Florile sunt proaspete. Au fost culese în urmă cu mai puţin de-o oră, spuse Athabaska.

— Florile au fost aduse aici în urmă cu mai puţin de-un sfert de oră, spuse la rândul său Algongka, privind urmele paşilor noştri, care se mai puteau desluşi încă în iarbă. Deci au fost, totuşi, feţe palide!

— Da, cele de-aici. Vorbim cu ele?

— Cum vrea fratele meu roşu. El să hotărască!

Indienii aveau dreptate. Nu adusesem flori, ci le culesesem din apropiere.

Soţia mea păstrase două, una pentru sine, una pentru mine.

Cele două căpetenii vorbiseră între ele în graiul apaşilor.

După ce aşeză florile la locul lor, Athabaska mi se adresă în engleză:

— Credem că dumneavoastră aţi pus aceste flori aici. Aşa este?

— Da, am răspuns eu şi m-am ridicat respectuos de la locul meu.

— Şi pentru cine sunt florile?

— Pentru Sa-ga-ye-wat-ha.

— De ce?

— Pentru că-l iubim.

— Pentru a iubi pe cineva, trebuie să-l cunoaştem!

— Îl cunoaştem şi îl înţelegem.

— Îl înţelegeţi? întrebă Algongka, iar ochii i se îngustară în semn de neîncredere. I-aţi auzit vreodată glasul? Omul a murit demult! Sunt aproape opt decenii de atunci.

— Nu a murit. Noi îi auzim glasul adesea, iar cei ce vor să-l perceapă cu adevărat îl pot auzi şi azi la fel de limpede, ca şi atunci când el le-a vorbit „lupilor” din tribul său. Din păcate, aceştia nu l-au auzit.

— Ce-ar fi trebuit să audă?

— Nu ar fi trebuit să audă vorbele, ci ar fi trebuit să cuprindă înţelesul vorbelor lui, înţeles dat de marele Manitou.

— *Uff!* exclamă Athabaska. Ce era de înţeles?

— Că nici un om, nici un popor şi nici o rasă nu trebuie să fie mai prejos decât alt om, alt popor sau altă rasă. Că fiecare savană, fiecare munte şi fiecare vale au fost făcute de Marele Spirit spre a purta oameni însufleţiţi de gânduri nobile, nu inşi care trăiesc doar pentru a se lupta între ei. Că Marele Cârmuitor al lumii dă fiecărui om şi fiecărui popor în parte timpul necesar şi prilejul prielnic pentru a evolua. Că oamenii care nu vor să evolueze îşi pierd dreptul la viaţă. Marele Manitou e bun, dar e şi drept. Marele Spirit a vrut ca indienii să fie buni, mai ales faţă de fraţii lor roşii.

Pentru că războinicii nu au încetat a se ucide între ei, Manitou le-a trimis feţele palide...

— Care să ne ajute să pierim mai repede! mă întrerupse Algongka.

Cei doi indieni aşteptau cu nerăbdare răspunsul meu.

— Nu, ci pentru a vă salva, am spus eu. Sa-ga-ye-wat-ha a priceput lucrul acesta şi ar fi dorit ca şi poporul său să-l priceapă. Nimeni nu a vrut să-l asculte. Indienii ar fi putut fi salvaţi, dacă ar fi evoluat, dacă ar fi devenit bărbaţi, în loc să rămână copii.

— Cum adică, bărbaţi? întrebă Algongka.

— Răspunsul se află chiar în înţelesul cuvântului „bărbat”. Bărbat este acela care nu foloseşte forţa, indiferent de situaţia în care este pus. Un bărbat cugetă înainte de a pune mâna pe armă. Înainte de toate, un bărbat se poartă frăţeşte cu membrii rasei din care face parte, cu membrii poporului din care face parte şi se alătură lor pentru a se apăra de duşmani. Aceste lucruri le-a repetat mereu căpetenia tribului seneka, omul la mormântul căruia ne aflăm acum. Cuvintele lui nu s-au pierdut în vânt.

Mi-am scos pălăria în semn de salut si am vrut să plec, împreună cu Klara.

Ea spuse, spre surprinderea mea:

— Luaţi aceste flori! Nu vi le dau din partea mea, ci vi le dau din partea lui! Sunt florile înţelegerii, ale adevărului şi ale iubirii. Sunt florile pe care el le-a dăruit demult poporului său. Ele sunt veştede, dar parfumul lor rămâne. Priviţi cum se apropie încet razele soarelui pentru a revărsa lumină şi căldură asupra numelor săpate în piatră. Auziţi cum şoptesc frunzele care umbresc mormântul. Nici măcar mormântul nu aparţine morţii!

Klara a dat fiecăruia câte o floare şi apoi am vrut să plecăm.

— Nu plecaţi, rămâneţi! spuse Athabaska.

— Da, mai rămâneţi! întări Algongka. Dacă îl iubiţi, locul vostru este aici.

— Nu încă, am spus eu. Eu sunt prietenul, voi, însă, sunteţi fraţii lui. Plecarăm. După ce ne îndepărtarăm destul de mult, astfel încât cei doi nu ne mai puteau vedea, soţia mea m-a întrebat:

— Nu cumva am făcut vreo greşeală?

— Ce greşeală?

— Tu le-ai ţinut o lungă cuvântare, iar eu le-am dat flori. De obicei, nu femeile sunt cele care oferă flori.

— Poate că nu, dar nu-ţi face griji! Există în viaţă momente în care cel mai bun lucru este să faci asemenea greşeli. Eu cred că tocmai am trecut printr-un astfel de moment. Dacă ar fi fost vorba de altcineva, n-aş fi ţinut o „cuvântare”, dar cred că-i cunosc pe indieni şi, în afară de asta, mă gândesc la situaţia în care ne aflăm şi care mă îndeamnă să spun mai mult decât aş fi spus oricui altcuiva. Oricum, felul în care s-au purtat ne arată că am avut dreptate să facem ceea ce am făcut. Nu ne-au poftit ei să mai rămânem? Ia gândeşte-te, ne-au poftit să mai zăbovim la acest mormânt! Să mai rămânem împreună cu ei, cu ei care sunt nişte căpetenii! Astfel au dovedit că ne respectă! După părerea lor ne-am purtat, aşadar, cum se cuvine. Să fi făcut noi vreo greşeală? Nicidecum!

Imediat ce ne-am întors la Niagara, s-a dovedit că avusesem dreptate. Ne-am înapoiat abia către seară. De data asta, n-am călătorit cu trenul, ci cu vaporul.

Ospătarul a apărut imediat ce a aflat că ne-am întors la hotel:

— Mă iertaţi că vă deranjez, a spus el. Trebuie să vă fac cunoscut un lucru neobişnuit. Domnul Athabaska şi domnul Algongka nu iau masa jos, ci în apartamentul lor.

— Da? Dar de ce ar trebui să ne privească asta? întrebai

eu. Ar trebui să vă privească, fiindcă am primit misiunea de-a vă înştiinţa, doamnă şi domnule Burton, că sunteţi invitaţii domnului Athabaska şi ai domnului Algongka.

Această invitaţie era, într-adevăr, neaşteptată, dar m-am mulţumit să-l întreb pe ospătar, cu prefăcută indiferenţă:

— La ce oră?

— La ora nouă. Domnii au hotărât să vină ei înşişi pentru a vă conduce la apartamentul dumnealor. Eu, însă, trebuie să mă întorc cât mai curând cu putinţă la dânşii, pentru a le spune dacă acceptaţi invitaţia sau nu.

— Asupra acestui lucru va hotărî doamna Burton, nu eu. Ospătarul o privi întrebător pe soţia mea, iar ea îi răspunse:

— Acceptăm invitaţia şi vom fi punctuali.

— Mulţumesc! Domnii au rugămintea să-i consideraţi a fi nişte prieteni care nu ţin cont de felul cum se îmbracă oamenii.

Am fost foarte bucuroşi la auzul acestor din urmă cuvinte, pentru că nu trebuia să ne îmbrăcăm neapărat într-un anume fel, potrivit unui anumit eveniment şi pentru că ne puteam considera prietenii celor care ne invitau la masă.

Cele două căpetenii au venit la ora nouă să ne ia, fără a întârzia nici un minut măcar. Lucrul acesta spunea foarte multe.

Deşi cei doi veniseră de-a lungul holului, ne-au rugat să mergem în apartamentul lor folosind nu holul, ci terasa exterioară. Împlinindu-le dorinţa, am ieşit prin uşa care dădea spre exterior şi am observat că luna era mai luminoasă decât fusese cu o seară înainte. Aveam în faţa ochilor cascada, frumoasă ca un basm. Vuietul ei ajungea până la noi şi ni se părea că este glasul veşniciei, un glas pe care fiecare om trebuie să-l audă, dacă nu vrea să piară. Indienii se opriră, iar Athabaska spuse:

— Nu numai albii, dar şi indienii ştiu că tot ce avem a aştepta de la soartă se aseamănă cu o pildă. Una dintre

cele mai însemnate pilde pe care ni le dă Manitou se găseşte aici, sub ochii noştri.

Cel ce vorbise, trecu mai departe, ajungând lângă Algongka, la marginea terasei.

I-am urmat pe cei doi, ţinând-o de braţ pe soţia mea, care îmi făcu un semn discret. Strânsoarea mâinii ei m-a făcut să înţeleg foarte bine ce voia să spună. Oricum, ni se întâmplă foarte des să gândim amândoi acelaşi lucru. Şi de această dată ea îşi dădu seama, la fel de bine ca şi mine, de ce indianul spusese ceea ce spusese. El vroia să ne testeze, chiar dacă era vorba de o simplă întrebare. Eram, prin urmare, puşi la încercare, pentru că cele două căpetenii doreau să ştie dacă se cuvenea să fim trataţi ca nişte oameni oarecare, sau nu.

De ce aceasta? Pentru că era posibil ca toate câte le spusesem la mormântul marelui şef de trib să fie numai nişte lucruri citite într-o carte sau nişte lucruri auzite la alţii, pe care să le spun atunci când se ivea ocazia.

Toate acestea voise să mi le transmită soţia mea, prin semnul discret pe care mi-l făcuse.

I-am dat a înţelege că pricepusem ce dorea, tot printr-un semn discret.

Am păstrat tăcere câteva minute. Apoi, arătând cu mâna apele cascadei aflate într-o veşnică rostogolire, într-o cădere fără sfârşit, Algongka spuse:

— Iată soarta omului roşu. Omul alb a înţeles?

— De ce să nu înţeleagă? am întrebat eu.

— Fiindcă nu e vorba de soarta lui, ci de soarta altuia.

— Credeţi că albii nu înţeleg decât lucrurile care îi privesc pe ei şi nu pricep deloc lucrurile care-i privesc pe alţii?

— Puteţi să dezlegaţi ghicitoarea?

— Să dezleg ghicitoarea? Mi-aţi spus că-i vorba de o pildă, nu de o ghicitoare. Pildele nu se ghicesc, ele se explică.

— Atunci, vă rog s-o explicaţi!

— Cu plăcere! Avem în faţa noastră apele care se prăbuşesc. Nu vedem apa, lacul cel mare din care vine cascada şi nici lacul în care ea se varsă. Amândouă sunt ascunse ochilor noştri.

— Da, aşa este, dar ce vor să însemne toate acestea? întrebă Athabaska.

— Acum rasa roşie trece prin vremuri grele şi nu vedem decât prăbuşirea ei. Prăbuşirea asta seamănă cu prăbuşirea apelor cascadei. Vuietul apelor poartă în sine strigătul tuturor acelora care au murit şi care vor mai muri. Trebuie să aflăm care sunt înaintaşii acestui popor care trece prin greutăţi. În ce ţară trăiau aceşti înaintaşi? Când au trăit aceştia? Nu ştim asta! Ochii noştri nu văd mulţimea de popoare, triburi, familii care se dezbină, se pierd, se prăbuşesc în abis. Aşa se face însă o formaţie din numai o sută de oameni. Aceşti oameni sunt oameni precum apele în vâltoare pe când se pierd cu totul odată cu limbile, graiurile si dialectele pe care le vorbesc. Dispar apoi şi lingviştii care cercetează aceste limbi, graiuri şi dialecte. Când şi unde se vor uni toţi aceşti oameni dezbinaţi, aşa precum îşi adună Niagara apele? Oare când va putea acest popor să năzuiască la un viitor care să-i fie prielnic? Pe ce meleaguri va exista acest popor? Noi nu ştim toate astea. Ochii noştri nu pot vedea acele meleaguri. Noi nu putem spune acum decât că aceste ape care ne slujesc pentru pildă îşi au izvorul în lacul Erie şi că se varsă în lacul Ontario şi putem spune că rasa roşie îşi are originea într-un popor de războinici şi va ajunge un popor animat de gânduri nobile[26]. Aceasta cred eu, domnilor, că se ascunde

[26] Când face această afirmaţie legată de viitorul rasei roşii autorul se bazează pe faptul că o serie de persoane, aparţinând diverselor rase, s-au impus prin calităţile deosebite de care au dat dovadă. (N. a.)

în spatele acestei pilde!

Cei doi n-au mai scos nici o vorbă. Am mai rămas o vreme pe terasă, păstrând tăcerea, până când l-am văzut pe ospătar stând în pragul apartamentului celor ce ne invitaseră la masă.

Fără nici un cuvânt, Athabaska o luă de braţ pe soţia mea şi o conduse spre uşa în pragul căreia stătea ospătarul. Am păşit în urma lor împreună cu Algongka.

Ca şi noi, cele două căpetenii ocupau mai multe camere. În cea mai mare dintre acestea era pusă masa. Trebuie să spun că în această cameră nu se afla nici un obiect care să ducă cu gândul la bogăţie. Dimpotrivă, tot ce vedeam aici puteam vedea şi jos, unde luam masa.

Pentru noi, cei ce ne invitaseră, pregătiseră ca băutură vin, iar pentru ei înşişi, apă. Klara a spus, văzând acestea, că noi am vrea să bem apă, ci nu vin. La un semn al gazdelor, ospătarul luă sticlele de pe masă.

Fiecare dintre cei doi avea în faţă, pusă într-o vază mică, floarea pe care o primise din partea soţiei mele. În faţa noastră fusese pus câte un trandafir. Nimeni însă nu spuse nimic despre aceste flori. În timpul mesei s-a vorbit, de altfel, foarte puţin. Gazdele nu scoaseră o vorbă despre sine şi nu ne întrebară nimic despre noi înşine. Nu am discutat decât despre un singur subiect: trecutul şi viitorul indienilor; nu am vorbit decât despre soarta rasei roşii.

Trebuie să recunosc deschis că, deşi am stat foarte puţin împreună, am învăţat multe de la aceşti oameni. Ei nu rosteau nici un cuvânt în vânt. Fiecare vorbă avea rostul şi valoarea ei.

Cele două căpetenii puteau fi asemuite cu doi uriaşi, ale căror gânduri se prăvălesc precum bolovanii din munţi, într-o vale în care micuţi oameni spărgeau aceşti bolovani cu măruntele lor unelte.

Am petrecut o seară minunată, o seară în care gândurile

şi dorinţele noastre au fost mai adânci, mai profunde. Am petrecut o seară care sunt sigur, nu o vom uita niciodată. Era aproape miezul nopţii când ne-am despărţit de gazdele noastre.

N-am rămas tot timpul în cameră, ci am adus scaunele şi masa pe terasă, pentru a putea sta şi afară.

Fiecare dintre noi îşi depăna gândurile, privind cascada Niagara.

Abia înainte de a ura noapte bună gazdelor noastre, am aflat că acestea doreau să plece a doua zi şi că voiseră să petreacă această seară împreună cu noi, în semn de mulţumire pentru florile pe care le primiseră din partea soţiei mele!

Nici unul dintre cei doi indieni nu bănuia că am fi germani şi, cu atât mai puţin, că ţinta călătoriei noastre coincidea cu ţinta călătoriei lor. Căpeteniile nu ne întrebară de unde suntem şi nici nu ne spuseră dacă ar dori sau nu să ne mai întâlnească vreodată. Când le-am întins însă mâna, ei mi-o strânseră îndelung. Athabaska se apropie apoi de soţia mea şi, punându-i mâinile pe cap, o trase uşor către el şi o sărută pe păr, spunând:

— Athabaska vă binecuvântează!

Algongka făcu apoi acelaşi lucru.

Cei doi indieni spuseseră aceste vorbe cu toată sinceritatea, din adâncul sufletului. Această sinceritate se putea ghici din felul în care rostiseră cuvintele şi din faptul că dispărură foarte repede, intrând în apartamentul lor. Acest apartament era aşezat undeva, la mijlocul şirului de camere care aveau ieşire spre terasă. Apartamentul nostru, a cărui uşă o lăsasem deschisă, se afla în capătul acestui şir. Pentru a ajunge la locuinţa noastră, trebuia să trecem pe lângă apartamentul în care locuiau fraţii Enters. Pe măsură ce ne-am apropiat mai mult, am văzut că la ei era lumină. Spre deosebire de noi ei nu lăsaseră uşa deschisă.

În schimb, prin fantele de aerisire răzbătea lumina şi se auzeau glasurile celor doi. Discutau aprins. Se întorseseră, aşadar, chiar în aceeaşi zi si se certau, umblând prin cameră.

Ne-am oprit surprinşi în faţa uşii lor. Hariman tocmai îi spunea fratelui său:

— Îţi zic înc-o dată: nu mai ţipa aşa! După cum cred că ştii, nu suntem singuri în hotelul ăsta!

— La naiba cu hotel Clifton! Nimeni de-aici nu ne tratează cum trebuie! În afară de asta, plătesc pentru camera în care stau şi pot să ţip cât îmi place! Profesorul n-are cum să m-audă. E plecat. Profesorul e înscris în registru, în schimb numele „May” tot nu apare acolo! Treaba asta nu-mi convine deloc! Cât să mai aşteptăm? Doar ai auzit şi tu azi cum stă treaba la Devil's Pulpit[27]. Dacă întârziem fie şi numai o jumătate de zi, pierdem toţi banii, fără să ştim măcar despre ce sumă este vorba!

— De asta mă tem şi eu, spuse Hariman, dar putem să plecăm fără să aşteptam să vină soţii May din Germania? Ştii cât de importanţi sunt oamenii ăştia pentru noi.

— De ce nu? Unul din noi poate pleca pentru a se ocupa de Kiktahan Shonka[28], până vine celălalt. Nu asta mă supără, însă. Mă supără aşa numita „cinste” de care vrei să dai dovadă. În situaţia în care ne aflăm asta-i tot ce ne mai lipsea. Trebuie neapărat să ştim unde anume se află Nugget Tsil şi Apa Întunecată. Mă rog, din partea mea poate să se cheme şi Apa Neagră, dar noi trebuie să dăm de ea, iar neamţul ăsta e singurul care poate să ne arate unde sunt locurile respective. Pentru asta nu trebuie să fii neapărat foarte amabil cu el.

---

[27] Amvonul Diavolului. (N. tr.)

[28] În dialectul sioux numele ar însemna „Câinele care veghează”. (N. tr.)

— Cine-a zis aşa ceva? Nu ţi-am cerut decât să fii cinstit!

— Ce prostie! Vrei să fii cinstit faţă de ucigaşul tatălui nostru!

— Nu-i adevărat! Nu e el ucigaşul tatălui nostru! Tata e singur de vină că a murit aşa cum a murit! L-am moştenit cu toţii. Numai noi doi am mai rămas şi, dacă nu vom fi cinstiţi, vom sfârşi mai rău ca el! Eu tot mai sper că există ceva care ne poate salva. Asta nu se poate întâmpla decât după ce sunt iertate păcatele trecutului, iar pentru aşa ceva neamţul este iarăşi singurul om care ne-ar putea ajuta, nu-ţi dai seama?

Sebulon nu răspunse imediat. Pentru scurt timp, liniştea luă totul în stăpânire. Am auzit apoi nişte şoapte, care mai târziu s-au transformat în suspine. Cine suspina? Hariman? Sebulon?

Mai apoi, Sebulon spuse cu o voce, din care răzbătea suferinţa:

— E înspăimântătoare dorinţa asta stăruitoare din lăuntrul meu. Parcă mă apasă, parcă-i un îndemn din ce în ce mai stăruitor! îmi doresc să fi murit deja!

— Şi eu!

Se făcu iar linişte, apoi se auzi din nou vocea lui Sebulon:

— Mă gândesc! Mă tot gândesc neîncetat, zi şi noapte! Dacă putea avea comoara care s-a pierdut, care a pierit o dată cu tata! Oare cât ne-ar da Kiktahan Shonka dacă i l-am aduce plocon pe neamţ? Câte pungi de pepite? Atâtea câte să încapă într-o casă, sau atâtea încât să poţi acoperi cu aur un oraş întreg?!

— Pentru numele lui Dumnezeu! striga Hariman, speriat. Nu te mai gândi la lucrurile astea!

— Te-ai întrebat dacă pot să nu mă mai gândesc? Gândul ăsta mă mână şi a pus stăpânire pe mine! Gândul ăsta e mai puternic decât stropul de voinţă pe care-l mai am! Mi-e frică! Mi-e tare frică! Dacă stă cineva în fata uşii şi ne-

ascultă?

Am luat-o repede pe Klara de braţ şi am intrat împreună cu ea în cameră. Nici nu ne-am mai ostenit să închidem uşa, ci ne-am strecurat, cât am putut de repede, în vestibul. Ajunşi aici, ne-am oprit şi am tras cu urechea. Ce bine că nu am închis uşa! Cei doi fraţi ieşiseră pe terasă şi stăteau în faţa uşii noastre.

— Nu-i nimeni, spuse Hariman. Ţi s-a părut.

— Se poate, răspunse Sebulon. Am avut o presimţire, pentru că de auzit nu am auzit nimic. Dar, ia uită-te la uşa asta! Era deschisă când am venit?

— Da. Bătrânul nu-i aici şi camerista a lăsat uşa deschisă ca să se aerisească apartamentul.

— Eu intru!

— Prostii! Dacă ar fi fost, într-adevăr, cineva aici care să fi tras cu urechea, ar fi închis uşa, asta-i sigur!

Celălalt intră, totuşi, făcu câţiva paşi şi se împiedică de un scaun.

— Nu face zgomot! spuse Hariman.

La auzul acestor cuvinte, Sebulon se întoarse şi ieşi afară.

Hariman împinse puţin uşa, astfel încât aceasta rămase întredeschisă. După aceea, cei doi fraţi dispărură în apartamentul lor.

Noi ne-am retras, însă, în camera soţiei mele. Aici puteam face lumină, fără ca fraţii Enters să observe acest lucru.

Klara era foarte speriată:

— Să te ducă plocon! spuse ea. Vai de mine! Si apoi, cine-i acest Kiktahan Shonka, de care tot vorbeau?

— Poate vreo căpetenie sioux. Nu ştiu. N-am auzit niciodată de el. Tu îţi faci griji, Sufleţel, dar n-ai nici un motiv absolut nici unul!

— Vor să te dea pe mâna unui indian, si tu-mi spui că n-

am de ce să nu fiu îngrijorată.

— Pentru că am aflat ce au de gând, voi avea grijă să nu ducă la sfârşit ceea ce şi-au propus. Oricum, e numai o dorinţă care-l obsedează pe bietul om. În afară de asta, ei n-ar întreprinde nimic împotriva mea până când nu le-aş arăta locul în care a pierit Santer. Până când nu voi face acest lucru, nu am de ce mă teme pentru viaţa mea. Dracul nu e chiar aşa de negru pe cât pare.

— Ce-au vrut să zică cu „Amvonul Diavolului”? Ce denumire înspăimântătoare!

— Nu cred că-i înspăimântătoare, cred că-i mai curând romantică. În ţara asta există tot atâtea locuri ale căror nume se leagă de cel al diavolului, câte locuri cu denumiri ciudate există şi în Germania. Ia gândeşte-te la Breitenbach[29], Ebersbach[30] sau Langenberg[31]. Voi afla mâine dimineaţa la hotelul Prospect, unde este acest „Amvon al Diavolului” despre care vorbeau cei doi.

— Ce hotel este ăsta?

— E hotelul în care voi dormi în noaptea asta.

— Vei dormi la un alt hotel? întrebă, mirată, soţia mea.

— Da, voi dormi la un alt hotel!

— Mă mir! spuse soţia mea.

— Eu nu mă mir! În afară de asta, important este, într-o căsnicie fericită, dacă se miră, sau nu, soţul. Cred că nu mai e nevoie să-ţi spun care sunt motivele ce mă îndeamnă să procedez astfel. Plec acum la hotelul Prospect, mănânc ceva, închiriez o cameră şi-i trimit domnului Hariman F. Enters o scrisoare de două-trei rânduri, în care-i dau a înţelege că am sosit la Niagara-Falls şi că, uitându-mă în registrul hotelului Clifton, mi-am dat seama că locuieşte în

[29] Râul Lat. (N. tr.)
[30] Râul Mistreţului. (N. tr.)
[31] Muntele Lung. (N. tr.)

acest hotel. Îi voi mai explica domnului Enters că am avut motive serioase spre a mă opri la hotelul Prospect, unde-l aştept mâine şi îl rog să vină împreună cu fratele său, între orele 8 şi 10, dar nu mai târziu, deoarece trebuie să mă dedic problemelor legate de soţia mea, care nu a sosit încă în Statele Unite. Eşti de acord?

— Trebuie, n-am încotro, spuse consoarta mea, zâmbind şi trebuie să spun că sunt de asemenea de acord să te muţi. Este posibil sa faci lucrul ăsta acum, noaptea!?

— Aici, orice este posibil.

— Pleci fără bagaj? Pot să-ţi dau un pachet? N-o să fie bine dacă apari aşa la hotel, fără să ai nimic la tine!

— Toate astea n-o să aibă altă urmare, decât că o să fac o anumita impresie, atâta tot! Mai am o rugăminte la tine: fă aşa încât să nu fii zărită.

— O să-mi fie destul de greu! Nu pot să te însoţesc măcar până jos?

— Mulţumesc, dar nu e bine să fii văzută. O să ne despărţim aici sus.

În holul hotelului mai era lume, dar nimeni nu m-a luat în seamă. Am ieşit în stradă şi am traversat podul care făcea legătura între cele doua părţi ale oraşului. Un sfert de oră mai târziu, îmi luasem o cameră la hotelul Prospect.

Am trimis o scrisoare domnului Hariman F. Enters, am luat masa şi m-am culcat. Eram foarte mulţumit de cele ce făcusem în ziua aceea. Şi la hotelul Prospect avusesem grijă să mă trec în registru sub numele de Burton.

A doua zi dimineaţa, când am coborât să beau o cafea la parterul hotelului, fraţii Enters sosiseră deja. Hariman se grăbi să mi-l prezinte pe Sebulon şi-mi spuse că se bucurase mult de sosirea mea, dar că era dezamăgit de faptul că nimeni din hotel nu-i putuse spune nimic în legătură cu domnul sau cu doamna May.

— Călătoresc sub numele de Burton.

— Înţeleg, spuse Hariman. Faceţi asta din cauza cititorilor care nu v-ar da pace, dacă ar şti cine sunteţi cu adevărat.

— Desigur, am aprobat eu.

— Şi doamna Burton unde este? N-am avut plăcerea s-o vedem.

— Nu a sosit încă. O veţi vedea mâine, sau poimâine. Am

fost … ăzut
nun … vă
con …
— … dem
şi p …
— … ând
ne …
— … nge
la o …
— …
— … ent,
dar … ocul
pot …
Î … ului
se … ocul
cel … ale.
Ne- … urtă
plin … din
băn … am,
fără … se
sch … ulon
ave … om
ner …

— Am avut o presimţire, pentru că de auzit nu am auzit nimic. Dar, ia uită-te la uşa asta! Era deschisă când am venit?

În ceea ce mă privea, eram hotărât sa le spun celor doi cât mai puţine lucruri ăi să mă exprim cât mai concis cu

putinţă. Imediat ce ne-am aşezat pe o bancă, Hariman a deschis discuţia:

— Aşa cum v-am mai spus, noi credem că dumneavoastră sunteţi un om înţelept şi inteligent. Putem să trecem, prin urmare, la afaceri, sir?

— Da, am răspuns eu. Trebuie să vă întreb, mai întâi, cu cine vreţi să staţi de vorbă, cu omul care cunoaşte Vestul Sălbatic, sau cu scriitorul?

— Cu omul care cunoaşte Vestul Sălbatic vom vorbi poate mai târziu, deocamdată dorim să vorbim cu scriitorul.

— Well! Amândoi, atât scriitorul, cât şi omul Vestului, vă stau la dispoziţie, dar cel mult pentru un sfert de oră. Timpul meu e măsurat.

Am scos ceasul, le-am arătat cadranul şi le-am spus:

— Acum este ora opt. Puteţi să vorbiţi cu scriitorul până la opt şi un sfert şi cu omul Vestului până la opt şi jumătate. După ce a trecut această jumătate de oră, întâlnirea noastră va fi luat sfârşit.

— Dar, ne-aţi scris că ne veţi acorda două ore încheiate, spuse Sebulon.

— Aşa este, am recunoscut eu, dar pentru o oră şi jumătate vă putea sta la dispoziţie prietenul. Văd însă că vreţi să vorbiţi numai cu scriitorul şi cu omul care cunoaşte Vestul. De prieten nici măcar nu aţi pomenit, aşa ca aveţi la dispoziţie o jumătate de ceas.

— Noi sperăm să vă devenim prieteni. Putem spera că în această situaţie ne veţi acorda două ore?

— Chiar si mai mult, dar haideţi să începem, să nu mai pierdem timpul în zadar!

— Aveţi un fel foarte ciudat de a discuta afaceri! spuse Sebulon, supărat.

— Numai atunci când am refuzat ceva şi sunt nevoit să vorbesc din nou despre acel ceva, pierzând timp cu un lucru despre care nu voiam să mai vorbesc. Deci, vă rog!

După ce am tăcut, Hariman luă cuvântul:

— Aşa cum am mai spus, este vorba despre faptul că dorim sa obţinem de la dumneavoastră drepturile pentru „Winnetou”.

— Vreţi să-l tipăriţi? am întrebat eu.

— Credeţi că drepturile pentru cărţi se cumpără pentru a...?

— Haideţi să nu ne mai ascundem în spatele vorbelor! Vreau un răspuns concis! Da, sau nu? Vreţi să obţineţi drepturile pentru a traduce şi pentru a edita romanul?

Fraţii Enters se priviră unul pe altul. Niciunul din ei nu spuse nimic, aşa că am continuat:

— Pentru că nu vreţi să răspundeţi, voi răspunde eu în locul dumneavoastră: Nu vreţi să tipăriţi romanul, ci vreţi să dispară, pentru că vă gândiţi la dumneavoastră, la numele pe care-l purtaţi şi la tatăl dumneavoastră.

Amândoi săriră în sus şi începură să strige şi să-mi pună tot felul de întrebări. I-am întrerupt printr-o mişcare a mâinii şi am strigat.

— Linişte! Vă rog să încetaţi! Poate că pe scriitor aţi fi reuşit să-l înşelaţi, dar nu şi pe omul Vestului. Vă numiţi Santer. Sunteţi fiii acelui Santer care m-a obligat prin comportarea sa să povestesc lucruri neplăcute despre el. Sper că despre dumneavoastră voi putea scrie lucruri mai plăcute!

Amândoi au rămas nemişcaţi, de parcă erau nişte statui din lemn. Apoi s-au aşezat din nou, privind în gol.

— Ce spuneţi? am întrebat eu. Hariman se întoarse spre Sebulon:

— Ţi-am spus de la bun început, dar nu m-ai crezut. Cu omul ăsta nu trebuia să procedăm aşa. Mă laşi pe mine să vorbesc?

Sebulon aprobă printr-o mişcare a capului, iar Hariman se întoarse acum spre mine:

— Sunteţi dispus să ne cedaţi dreptul pentru roman, ştiind că acesta nu va fi editat?

— Nu.

— Cu nici un preţ?

— Cu nici un preţ şi asta nu din dorinţa de a mă răzbuna sau mândrie, ci numai pentru faptul că afacerea asta nu v-ar aduce nici un folos. Ceea ce am scris nu poate să dispară pur şi simplu. În America există mii de exemplare ale romanului, editate în limba germană. După legile de acum, eu nu sunt protejat ca autor. Fiecare om are dreptul să traducă romanul sau să-l editeze în câte exemplare doreşte. Asta ştie orice editor, iar dumneavoastră mi-aţi dovedit, atunci când aţi fost în Germania şi mi-aţi făcut oferta pe care mi-aţi făcut-o, că nu sunteţi editor. Eu pot să bag banii în buznar şi pe urmă să râd de dumneavoastră în voie. Vreţi asta?

— Ai văzut? îl întrebă Hariman pe fratele său. Ai văzut că e cinstit?

Sebulon se sculă de pe bancă şi veni în faţa mea. Ochii îi ardeau şi omul articula cu buze tremurânde:

— Domnule Burton, arătaţi-mi ceasul dumneavoastră! După ce i-am îndeplinit dorinţa, omul spuse:

— Mai sunt două minute până se scurge sfertul de oră. Vedeţi, eu sunt gata să respect timpul pe care mi l-aţi acordat. Voi fi concis, aşa cum vă place dumneavoastră. Ceea ce va urma nu se va întâmpla însă din vina noastră, ci din vina dumneavoastră, iar dumneavoastră veţi fi cel care va avea conştiinţa încărcată! Ei bine, da, ne numim Santer şi tatăl nostru a fost acel Santer pe care l-aţi cunoscut. Ne cedaţi drepturile pentru „Winnetou”?

— Nu!

— Gata! Acum nu mai vorbesc cu scriitorul, ci cu omul care cunoaşte Vestul Sălbatic! Vă întreb: Cât ne luaţi pentru a ne duce pe amândoi la Nugget Tsil şi la Apa Întunecată?

— Nu am de gând să fac aşa ceva pentru nimic în lume. Nu sunt ghid.

— Nici măcar dacă pentru asta aţi fi foarte bine plătit?

— Nici măcar atunci!

Dintr-o dată, Sebulon îşi întrebă fratele:

— Crezi că pot să-i spun? Crezi că am voie să-i spun? Hariman aprobă tăcut, făcându-i un semn, iar Sebulon continuă:

— Cu toate astea, o veţi face, chiar dacă nu pentru bani. Îi cunoaşteţi pe indienii sioux?

— Desigur! Citiţi „Winnetou”!

— Atunci ascultaţi ce am să vă spun. De adevărul cuvintelor pe care le voi rosti, garantăm amândoi şi suntem gata să băgăm mâna-n foc. Aşadar: Căpeteniile sioux au fost chemate undeva de căpeteniile apaşilor. Unde şi de ce, asta nu mai ştiu. Nu ştiu decât că între cele două triburi ar urma să fie pace.

Numai căpeteniile au fost chemate. Atât. Căpeteniile sioux au hotărât să se unească cu duşmani apaşilor pentru a-i nimici. Credeţi asta?

— Ar trebui verificat, am răspuns eu, cu răceală.

— Să continui: Există un loc în care se vor aduna duşmanii apaşi, pentru a face planul de atac şi de nimicire a apaşilor. Cunosc acest loc.

— De unde? De la cine?

— Asta nu ar trebui să vă spun, pentru că am putea rata o afacere, dar vă voi spune, pentru că ştiu că-mi veţi fi recunoscător. Eu îi cunosc pe indienii sioux şi ei mă cunosc pe mine. Când făceam afaceri cu cai şi cu vite, aveam legături cu ei. Acum ne-au propus un târg, o afacere care ne-ar putea aduce foarte mulţi bani, mai mulţi ca niciodată. Noi trebuie sa preluăm prada pe care o vor lua ei de la apaşi. Înţelegeţi ce vreau să spun.

— Înţeleg foarte bine.

— Urmează să se dea o luptă. Se va lăsa cu vărsare de sânge. Ştiu ca dumneavoastră sunteţi prietenul apaşilor. Vă dau ocazia să zădărniciţi planurile duşmanilor dumneavoastră. Eu am să vă duc la locul în care duşmani apaşilor se vor aduna ca să ţină sfat. Renunţ la tot ce aş fi avut de câştigat din urma acestei afaceri. Vă cer în schimb un singur lucru: să ne duceţi la Nugget Tsil şi la Apa Întunecată. Acum vă întreb: o veţi face, sau nu?

Sebulon vorbise repede pentru a economisi timp şi pentru că vorbise astfel, tot ceea ce spusese părea de două ori mai înspăimântător, mai grav decât era în realitate. Cu toate acestea, eu am continuat calm şi liniştit.

— Vreţi să mă duceţi la locul în care urmează să se ţină sfat? În ce parte ar trebui s-o luăm ca să ajungem acolo?

— Spre Trinidad.

— Care „Trinidad”? Există mai multe aşezări care poartă numele acesta.

— Oraşul din Colorado.

Oraşul Trinidad, despre care îmi vorbise Sebulon, este capitala ţinutului Los Animas, din statul american Colorado. Acest oraş era important nod de cale ferată şi un punct însemnat pentru comerţul de vite. Probabil că asta era cauza pentru care fraţii Enters cunoşteau bine oraşul şi regiunea în care se afla acesta.

Sebulon continuă cu o întrebare:

— Aţi fost vreodată la Trinidad, domnule Burton? Am dat un răspuns imprecis:

— Trebuie să mă gândesc. Am trecut prin atâtea oraşe, încât nu mi le mai amintesc pe toate. Deci aici se vor întâlni duşmanii apaşilor?

— Da, dar nu chiar în oraş, ci undeva, în munţi.

— Aşa? Prin urmare, indienii trebuie să-şi ascundă intenţiile? Probabil credeţi că sunt un prost, dacă aţi presupus că mi-ar fi trecut prin cap ca indienii s-ar aduna

într-un oraş atât de mare. Cred, de aceea, că nu e bine să plecăm împreună. Vreau să vă pun o singură întrebare: Când ar trebui să ajungem la locul cu pricina?

— Noi plecăm chiar astăzi, pentru că avem nişte treburi la Chicago, unde stăm o zi şi la Leavenworth, unde ne oprim pentru două zile. Puteţi să ne urmaţi. Indienii se vor întâlni peste zece zile. Noi vă vom aştepta la Trinidad, cu trei zile înainte de a avea loc întâlnirea pieilor roşii.

— Spuneţi-mi mai precis unde ar trebui să ne întâlnim, pentru că oraşul Trinidad nu este aşa de mic, încât să vă văd imediat ce ajung acolo.

— Când ajungeţi în Trinidad, întrebaţi de hotelul Vestul Sălbatic. Acolo ne veţi găsi. Dar, domnule, au trecut deja unsprezece minute. Mai avem patru. Gândiţi-vă la ce v-am propus şi daţi-ne un răspuns, altfel expiră timpul pe care ni l-aţi acordat!

— Nu vă faceţi griji, vom termina în exact cincisprezece minute.

— Să sperăm! Oricum, asta ar fi, în primul rând, în avantajul dumneavoastră şi apoi în avantajul nostru!

— De ce?

— Pentru că, fără noi, nu-i puteţi salva pe apaşi.

Era momentul să dau cărţile pe faţă, pentru că aveau pretenţii şi erau prea siguri pe ei. I-am privit şi i-am întrebat aproape în glumă:

— Nu cumva vă înşelaţi? Sau poate credeţi că mi-ar fi greu să mă întâlnesc cu căpetenia Kiktahan Shonka la Amvonul Diavolului?

Cei doi erau acum foarte surprinşi. Fu rândul lui Hariman să se ridice de la locul său:

— Cerule! Ştie deja! Dumneavoastră ştiţi chiar tot, domnule?

— Da, ştiţi chiar tot? întrebă şi Sebulon.

Stăteau în faţa mea, ca doi băieţaşi care fuseseră prinşi

în timp ce furau mere.

Mi-am scos ceasul şi am privit cadranul.

— Nimeni nu ştie tot, dar pentru că sunt numai scriitor,ci şi un om ce a umblat prin Vestul Sălbatic, am obiceiul de a fi mereu cu ochii-n patru. Cunoşteam secretul dumneavoastră, înainte de a mi-l fi mărturisit. Vă înşelaţi dacă nutriţi speranţa că în schimbul celor ce mi-aţi spus să vă duc la Nugget Tsil şi la Apa Întunecată. Lucrurile stau cu totul altfel decât credeţi. Nu puteţi câştiga nimic cu ajutorul indienilor sioux, ci numai cu ajutorul apaşilor şi numai eu sunt acela care v-ar putea aduce vreun câştig.

După ce m-am ridicat de la locul meu, am continuat:

— Peste şapte zile voi fi în Trinidad, la hotelul Vestul Sălbatic. Din clipa în care voi ajunge acolo, vă voi pune la încercare. Dacă voi fi mulţumit, veţi vedea Nugget Tsil şi Apa Întunecată, dacă nu, nu! Fiţi de partea războinicilor sioux, sau fiţi de partea apaşilor, dar aşa cum spuneaţi chiar dumneavoastră mai devreme, ceea ce va urma nu se va întâmpla însă din vina mea, ci din vina dumneavoastră. Aşa! Au trecut cele cincisprezece minute. La revedere, domnilor! Să ne vedem cu bine la Trinidad!

Mi-am băgat ceasul în buzunar şi am plecat, fără a întoarce capul. Cei doi fraţi nu au făcut nimic pentru a mă opri.

Nu au scos nici un cuvânt. Erau buimăciţi.

M-am întors imediat la hotelul Clifton, unde nimeni nu observase absenţa mea. Dacă cineva m-ar fi privit atent, ar fi crezut că mă întorceam de la o plimbare matinală.

De când plecasem, Klara nu ieşise din camera ei, prin urmare, nu luase micul dejun. Am coborât împreună şi ne-am aşezat la masa noastră. Soţia mea putea, în sfârşit, să mănânce liniştită. Cele două căpetenii părăsiseră deja hotelul, iar la masa pe care o ocupaseră stăteau acum alţi oaspeţi ai hotelului.

I-am povestit Klarei cum a decurs întâlnirea cu fraţii Enters, iar ea mi-a spus, spre bucuria mea, că sunt un om cu simţul onoarei.

Stăteam lângă o fereastră care dădea spre apă. De la locul nostru puteam vedea persoanele care treceau pe pod. Tocmai încheiase relatarea, când i-am văzut pe cei doi fraţi traversând podul şi îndreptându-se spre hotel. Ospătarul îi văzu, la rândul lui.

— Vin vecinii dumneavoastră! spuse el. Astăzi au plecat mai devreme. Au primit o scrisoare. Niciodată până acum nu i-am observat pe-aici în timpul zilei. Astăzi văd că se întorc la hotel. Ce-o fi cu ei?

Nimic nu ne bucura mai mult decât curiozitatea ospătarului. Acesta ieşi afară, dar se întoarse numaidecât şi spuse:

— Pleacă! Mai întâi la Buffalo şi apoi cu trenul la Chicago. Tot la Chicago au plecat şi cei doi domni. Ce rău îmi pare c-au plecat! Tare îmi pare! Plăteau numai în aur!

După puţină vreme, i-am văzut pe fraţii Enters părăsind hotelul îndreptându-se spre pod. Aveau bagaj puţin: numai două genţi din piele.

Nu mai aveam motive să mă întreb unde şi cum îşi petrecuseră dimineaţa. Deocamdată, nu mai prezentau interes pentru mine. Trebuie să plecăm şi noi? întrebă soţia mea.

— Da. Mâine dimineaţă.

— Unde plecăm?

— Dacă aş fi singur, nu m-aş mai opri decât la Trinidad.

— Crezi că nu rezist? întrebă ea.

— E obositor!

— Pentru mine, nu! spuse soţia mea. Totul se poate, dacă ai un pic de voinţă. Stai puţin!

Se duse la recepţie şi luă mersul trenurilor. Am făcut împreună un calcul. Nu trebuia să fim văzuţi în Chicago sau

în Leavenworth.

Asta nu era deloc greu. Nu trebuia să o luăm neapărat prin Leavenworth, ci puteam să trecem foarte bine şi prin Kansas City. E adevărat că de acolo mai era drum lung până la Trinidad. Am avut, însă, în vedere că în trenurile americane te puteai bucura de tot confortul şi ne-am gândit că drumul nu va fi atât de obositor.

— O să reuşim! exclamă Klara. Călătorim până la Trinidad, fără a ne mai opri nicăieri. Trebuie să cumpărăm bilete!

A doua zi dimineaţa, ne aflam într-un vagon al firmei Pullman şi ne îndreptam cu toată viteza spre Vestul Sălbatic şi spre tot ceea ce avea să ne aştepte acolo.

Capitolul III – O farsă

Nu mă supăra deloc faptul că trebuia să călătorim tocmai până la Trinidad. Nu aş fi trecut prin Statele Unite, fără să fi vizitat acest oraş, dar probabil că mi-aş fi rezervat această plăcere pentru mai târziu şi poate că aş fi trecut prin oraşul ăsta cu puţin timp înainte de a ne întoarce acasă. Mă gândisem mai întâi să ajung din Kansas City direct la Nugget Tsil. Pentru a ajunge în statul Colorado, mai precis, la Trinidad, trebuia să facem un ocol, iar distanţa era de două ori mai lungă decât cea pe care dorisem s-o parcurgem iniţial, dar nu mă mai gândeam la toate astea. Trebuia să găsesc neapărat Amvonul Diavolului. Trebuia să aflu unde se strâng duşmanii apaşilor, pentru a putea şti ce planuri urzeau.

Din fericire, aveam timp destul şi nu trebuia să ne temem că ajungem prea târziu la Mount Winnetou.

Spuneam mai înainte că această călătorie până la Trinidad nu ne supăra defel şi iată de ce:

În Trinidad locuiau doi vechi prieteni ai mei, care fuseseră pe vremuri vânători, iar acum erau proprietarii unui hotel şi anume chiar ai hotelului Vestul Sălbatic, pe care fraţii Enters îl aleseseră ca punct de întâlnire. Când s-au lăsat de meserie, cei doi dispuneau de o avere frumoasă, dar le-a mers precum lui Hans din basmul german „Hans cel norocos[32]“.

[32] Este vorba despre un personaj care îşi risipeşte, încetul cu încetul, averea. (N. tr.)

Călătoria până la Trinidad a fost lungă...

Pentru că erau doi inşi care nu puteau sta locului, ei au preferat sa investească banii în tot soiul de afaceri, în loc să se bucure de sumele pe care le puteau avea din dobânzi. Nenorocul lor a fost că se pricepeau mai bine la blănuri de castor[33] şi de bizon[34], decât la socoteli. Aşa se face că banii lor s-au împuţinat şi cei doi au ajuns proprietarii unui aşa numit hotel.

Asta fusese ultima veste pe care o avusesem despre ei. Care era însă numele celor doi bărbaţi, împreună cu care trecusem de atâtea ori prin savană şi împreună cu care vânasem de atâtea ori? Erau cunoscuţi pe tot cuprinsul savanei şi al Munţilor Stâncoşi, numele lor purtau însa faima de care se bucurau cei doi. Numele acestea erau... Nu-i va păsa nimănui dacă i-ar chema, de fapt, altfel. Aceste nume, cititorul le va afla la momentul potrivit.

Călătoria a fost lungă şi pe parcursul ei nu a avut loc nici un eveniment demn de amintit aici.

Am ajuns, aşadar, în oraşul Trinidad şi am avut grijă ca geamantanele noastre să fie duse la hotelul Vestul Sălbatic.

I-am spus Klarei, imediat ce am coborât din tren, că, pentru o vreme va trebui să renunţăm la confort şi s-a dovedit că avusesem dreptate.

Oraşul Trinidad se schimbase mult de când fusesem acolo pentru prima dată. Acum nu mai era o simplă aşezare aruncată undeva, între prerie şi munte, dar, oricum, nu era un oraş care să-ţi ofere tot ce ţi-ai fi dorit. Vestul Sălbatic nu putea fi numit hotel. Trebuie să spun că hanurile din Germania sunt mult mai primitoare.

---

[33] Mamifer acvatic rozător, care trăieşte în colonii, clădindu-şi pe malul apelor locuinţe făcute cu deosebită măiestrie. (N. tr.)

[34] Animal rumegător, de talie mare, din sub-familia bovinelor, specific pentru America de Nord, în prezent pe cale de dispariţie. (N. tr.)

Un ospătar, care mânca parcă numai în zilele de post, ne-a arătat camerele noastre, două încăperi alăturate, sărăcăcioase, dar curate. Aceste „camere” aveau avantajul că ferestrele dădeau spre grădină. Privind pe fereastră, ne-am dat seama imediat că „grădina” era, de fapt, un loc împrejmuit de un gard de zid coşcovit, în care se puteau vedea două mese vechi, trei scaune mai vârstnice decât mesele, un copac chel care era fie un tei, fie un plop, patru tufe despre care nu puteam spune nimic, pentru că nici ele însele nu ştiau ce soi de plante sunt şi, în sfârşit, câteva zeci de fire de iarbă care îşi dădeau de ani de zile osteneala de a deveni gazon.

La una dintre mese stăteau doi bărbaţi care păreau a fi doborâţi de plictiseală. Unul era scund şi gras, celălalt, înalt şi slab. Primul avea în mână o halbă, dar renunţase să bea, pentru că halba era goală, cel de-al doilea ţinea între degete un trabuc, dar nu fuma, pentru că trabucul se stinsese. Amândoi păreau foarte nefericiţi şi, mai mult decât atât, păreau că sunt supăraţi unul pe celălalt. Asta putea să creadă cineva care nu-i cunoştea pe cei doi, dar cel ce îi ştia bine nu se lăsa înşelat de aparenţe. Cei doi erau prieteni nedespărţiţi, chiar dacă se certau destul de des.

— Uite-i, spuse soţia mea. Sunt exact aşa cum mi i-am închipuit numai că mai bătrâni.

— Da, au îmbătrânit şi au albit, dar cred că sunt încă în putere. Fi atentă! Să vezi ce-am să le fac! Pe tine nu trebuie să te vadă!

M-am apropiat şi mai mult de fereastră, având grijă să rămân în umbra zidului. Apoi mi-am băgat degetele în gură, pentru a putea imita mai bine strigătul de luptă al indienilor sioux.

Efectul a fost uluitor. Cei doi au sărit de pe scaun, iar cel mic şi îndesat a început să strige:

— Hei, hei, vin sioucşii!

Cei doi prieteni se uitară în toate părţile şi, pentru că nu văzură pe nimeni prin preajmă, se priviră unul pe celălalt.

— Sioucşii? întrebă lunganul. Tare aş vrea să ştiu de unde până unde vin sioucşii în oraş şi tocmai de la câteva zile de mers călare, din locul pe unde mai sunt sioucşii!

— Dacă au venit, sau n-au venit, asta nu contează! Eu ştiu că unul e pe-aici!

— Prostii!

— Nu-s prostii! Pot să-ţi spun că era un sioux Ogellallah!

— Mă faci să râd, Dick! Dacă un...

Omul nu apucă să termine, pentru că am repetat strigătul de luptă.

— Ascultă! Dacă ăsta n-a fost un Ogellallah, sunt gata să mă las legat la stâlpul caznelor şi să-i poftesc pe indieni să-şi facă curele din pielea mea! zise omul victorios.

— Atunci spune-mi şi mie unde e!

— De unde să ştiu eu? Cred că strigătul a venit de undeva de sus, de deasupra noastră.

— Da, numai că s-ar putea la fel de bine să se fi auzit de undeva de jos, de sub pământ! Cred că cineva ne face o farsă, atâta tot!

— Dacă-i glumă, sau nu, asta nici nu mai contează! Dacă nu-i un strigăt de luptă, e un semn!

Fără să mai stau pe gânduri, am strigat din nou.

—Ai auzit, Pitt Holbers, prostănac bătrân? Fie că omul e cu adevărat un sioux Ogellallah, fie că e o vulpe bătrână ca şi noi, care ne-a văzut stând aici şi care...

Omul fu întrerupt de o voce de femeie care se auzi dinspre uşa din spate a hotelului:

— Veniţi repede! Nu ştiu ce să gătesc!

— Să găteşti? Clienţii mai vor şi altceva în afară de băutură? întrebă Dick Hammerdull.

— Da! Vor să mănânce şi doresc să închirieze două

camere!

— A venit vreun străin?

— Sunt chiar doi!

— Ce noroc! În sfârşit! Unde sunt acum?

— În camerele 3 şi 4. Sunt soţ şi soţie.

— 3 şi 4? Camerele astea sunt cu ferestrele spre grădină, şi geamurile erau deschise, spuse Dick. Acum ştiu de unde se auzea strigătul!

— Prostii! Spuse lunganul. Unde ai mai pomenit tu oameni serioşi, soţ şi soţie, să urle ca pieile roşii?

— Dacă-au urlat, sau nu, asta nu mai contează! E vorba că n-a urlat femeia, ci bărbatul. E un prieten de-al nostru. Poate să mă ungă cineva cu păcură, să mă umple de fulgi, să mă linşeze şi...

— Veniţi odată! Se auzi din nou vocea feminină. Oaspeţii noştri vor să mănânce şi n-am carne şi nici bani!

Cei doi intrară, fără să mai scoată o vorbă. Sufleţel spuse râzând:

— Hai că am nimerit bine, cei doi se descurcă de minune, n-am ce zice, dar par nişte oameni cumsecade şi....

Cineva bătu la uşă.

— Intraţi! strigă soţia mea.

Cine intră? Nimeni alţii decât Dick Hammerdull şi Pitt Holbers, care erau cunoscuţi prin isprăvile şi prin şotiile lor, din prerie până-n Munţi Stâncoşi.

Timpul îşi pusese amprenta asupra lor. Ţineau spatele drept, ca atunci când, împreună cu Winnetou şi cu Old Surehand, îl puseseră pe fugă pe „General” . Faţa rotundă ca o lună plină a lui Hammerdull era acum brăzdată de mii şi mii de cute, iar Pitt lunganul părea şi mai înalt şi parcă mai slăbise. Din privirea lui Dick nu pierise însă acea luminiţă care lăsa să se vadă inteligenţa omului, iar „bătrânul vulpoi” te privea de parcă nu ar fi simţit apăsarea celor peste şaptezeci de ani, câţi număra.

— Vă rog să mă iertaţi, spuse Dick, de parcă ar fi vorbit numai pentru sine. Am auzit strigătul de luptă al sioucşilor Ogellallaşi şi voiam... Noi ne gândeam... şi... şi bun venit, mister Shatterhand, bun venit!

Omul îşi pierduse graiul atunci când mă văzuse şi şi-l recăpătase atunci când mă recunoscu. Desfăcu braţele, ca şi când s-ar fi pregătit sa mă strângă la pieptul său, dar se opri, gândindu-se că aşa ceva nu se face mulţumindu-se să-mi strângă mâna. Omul îmi scutură cu putere braţul şi emise tot soiul de exclamaţii, care dădeau în vileag bucuria de a ma revedea şi poate că nu s-ar fi oprit, dacă o mână puternică nu l-ar fi dat deoparte.

— Opreşte-te, Dick. Mai sunt şi eu pe-aici! Bun venit, mister Shatterhand, cât de mult mă bucur să vă văd în oraşul ăsta vechi şi prăfuit! Fiul mamei mele ar plânge de bucurie, dar aşa ceva nu se cade să facă o mârţoagă bătrână ca mine!

Omul dăduse frâu liber simţămintelor sale şi făcu un pas strângându-mi amândouă mâinile cu putere.

Pitt Holbers era un om tăcut, se putea spune chiar că era prea tăcut şi îmi dădeam seama că ţinuse un adevărat discurs şi că vorbele lui ieşiseră din adâncul sufletului.

Klara a fost atât de impresionată de reîntâlnire, încât i-au dat lacrimile, iar eu a trebuit să fac tot posibilul pentru a-mi păstra calmul.

— Dacă se cade, sau nu, asta nici nu contează, de vreme ce vorbele au fost rostite din adâncul sufletului, nu-i aşa? spuse Dick. Dumneavoastră aţi strigat, mister Shatterhand?

— Da, eu am strigat.

— Ştiam eu, spuse omul. Numai unul ca dumneavoastră putea să facă aşa ceva.

— Da, numai unul ca mine, recunoscui eu, râzând. Aşa cum i-ai spus mai devreme prietenului dumitale, nu putea să fie o femeie, deci soţia mea iese din cauză.

— Soţia dumneavoastră? Mii de draci... Vă cer de mii de ori iertare, spuse omuleţul, bătându-se peste gură. Chiar şi în prerie sau în savană trebuie să saluţi întâi femeia şi apoi bărbatul! O să-mi repar acum greşeala. Pitt Holbers, vulpoi bătrân, arată că ştii să te porţi ca un adevărat gentleman.

După ce spuse toate acestea, omul încercă să facă o reverenţă cât mai adâncă.

Imediat, Pitt căută să afle ce mai făcusem şi prinse să ne povestească prin ce trecuse el şi prietenul său. Nu voiam să încep să povestesc şi să ascult ce avea să-mi spună vechiul meu prieten, pentru că în astfel de ocazii trebuie să ai dispoziţia potrivită. De aceea, i-am invitat să ia masa împreună cu noi şi să dea ordinele necesare, astfel încât să putem mânca peste o oră în grădină.

— Ne vedem la masă, le-am spus celor doi. Aş vrea să fac o plimbare împreună cu soţia mea, pentru a-i da ocazia să cunoască oraşul, în care doi dintre cei mai buni prieteni ai mei sunt proprietarii unui frumos hotel.

— Hm, mormăi Dick, că suntem, sau nu proprietarii hotelului, asta nu contează. Oricum, hotelul nu ne va mai aparţine mult timp, nu-i aşa Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă vrei să spui că am ajuns la sapă de lemn, ai dreptate, Dick.

Dick nu se aşteptase să i se răspundă verde-n faţă, iar după ce îi aruncă soţiei mele o privire nesigură, zise printre dinţi:

— Trebuie să-ţi spun că nu am ajuns nicidecum la sapă de lemn! Auzi! Dick Hammerdull a ajuns la sapă de lemn! Caraghios! Ăsta-i chiar un lucru pe care nimeni nu ar fi în stare să şi-l închipuie! În ceea ce te priveşte, e cu totul altceva. Dacă nu aş fi fost prin preajma ta, nu ştiu ce s-ar fi ales din tine.

— Termină, grasule! Nu te mai umfla-n pene ca un curcan! Dacă am fost atât de prost, încât am risipit

jumătatea mea de avere, tu nu ai fost cu nimic mai deştept decât mine!

— Dacă-s mai deştept ca tine, sau nu, asta nici nu mai contează, dacă te crezi cumva mai deştept ca mine, te înşeli. Nu-ţi permit să crezi asta!

— Iar eu nu-mi permit să se afle cine sunt de fapt, i-am întrerupt pe cei doi.

— Păcat! Foarte păcat! strigă Dick. Şi eu care voiam să le spun tuturor că Old Shatterhand e la noi...

— Să nu cumva să vă dea prin cap una ca asta! Am eu motivele mele pentru care nu vreau să se afle cine sunt. Nu aveţi decât să spuneţi că am umblat mult prin Vestul Sălbatic, atât şi nimic mai mult. Acum mă numesc Burton, iar voi sunteţi mult mai vestiţi ca mine, aţi înţeles?

— Că aţi umblat mult prin Vest, asta nici nu mai contează. Dacă nu putem să spunem nimănui că sunteţi Old Shatterhand, mai bine-mi ţin pliscul, nu-i aşa, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă tu crezi că-i mai bine să-ţi ţii pliscul, n-ai decât s-o faci, dragă Dick, răspunse Pitt Holbers, cu voce mieroasă.

— La dracu! Când am zis că e mai bine să-mi ţin pliscul, m-am gândit şi la tine.

— Cu ce drept? Cine-ţi dă voie să împodobeşti o faţă, care nici măcar nu-i a ta, cu un plisc! Eu, în nici un caz!

Aşa erau ei. Aşa fuseseră mereu. Erau nedespărţiţi şi, totuşi, nu pierdeau nici o ocazie fără să se certe, fără să se tachineze reciproc.

Am luat-o pe soţia mea la plimbare prin oraş şi ne-am întors la hotel având grijă să fim punctuali. Ne-am dus mai întâi în cameră şi, uitându-ne pe geam, am văzut că veniseră şi alţi oaspeţi. Erau vreo şase tineri, care doreau şi ei să ia masa în „grădină”. Numai pentru noi fusese pregătit prânzul. Pentru tineri fusese adusă în grădină un fel de masă lungă şi nişte scaune. Stăteau cu toţii în faţa unei

sticle de brandy şi făceau un zgomot infernal, pentru că singura faţă de masă de care dispunea hotelul era pusă pe masa noastră. Ei ar fi vrut să li se dea mâncarea pregătită pentru noi. Îi convinseseră pe Dick Hammerdull şi pe Pitt Holbers să se aşeze la masa lor şi să bea cu ei, iar cei doi fuseseră atât de înţelepţi încât să dea curs invitaţiei. Mesenii strigau la cei doi proprietari şi voiau să-şi bată joc de ei. Ei, însă, erau foarte liniştiţi şi îşi păstrau calmul. Cel mai în vârstă dintre cei şase se numea Howe, aşa cum aveam să aflăm mai târziu. Când am intrat în cameră, am auzit prin fereastra deschisă:

— Cine-i, de fapt, acest domn Burton, pentru care aţi pregătit totul?

Hammerdull se uită la fereastra camerei mele, mă văzu şi spuse, zâmbind şiret.

— E muzicant.

— Cum adică, muzicant?

— Trage şi el de armonică, iar nevastă-sa cântă la chitară.

— De ce nu trage şi nevastă-sa de chitară? Gluma asta proastă fu răsplătită cu râsete.

— De ce vorbeşte omul ăla aşa nişte prostii? întrebă soţia mea, supărată.

— Nu-l lua în seamă, o rugai eu. Vorbeşte gura fără el. Cred că-i unul dintre aceia care nu plac oamenilor din Vest şi anume, un tânăr care vrea neapărat să-şi bată joc de cei despre care crede că sunt proşti sau cărora crede că le este superior în vreun fel.

— Tinerii ăştia sunt nişte golani? mă întrebă Klara.

— Nu. Cred că se poartă numai ca nişte golani şi tocmai de aceea o lecţie le-ar prinde mult mai bine decât unor adevăraţi vagabonzi. Mă gândeam la caii ăştia care sunt ai lor, după câte se pare.

— Sunt nişte cai buni? vru să afle soţia mea.

Am ezitat să răspund, fiindcă tocmai priveam patrupedele cu toată atenţia.

În spatele gardului de zid al grădinii, era numai teren sterp, pe care nu se afla nimic atunci când venisem noi. Acum însă, pe acel teren se vedeau câţiva *peoni*[35] care se pregăteau să monteze un cort. În imediata lor apropiere erau nişte cai şi nişte asini, împărţiţi în două grupuri. Primul grup era format din nouă cai şi patru asini. Caii erau nişte animale „de primă mână”, cum se spune, iar asinii proveneau din Mexic şi aparţineau acelui soi de animale care sunt cunoscute sub denumirea de *nobiliario*[36]. Fiecare dintre aceste animale valora cel puţin o mie de mărci. Cel de-al doilea grup era format din numai trei cai, dar ce cai! Erau nişte armăsari tărcaţi, dar nu negri cu pete albe, ci negri cu pete roşcate. Culoarea asta se obţinea cu mare greutate, prin multe împerecheri. Prin rasă, prin felul în care arătau şi prin musculatura lor, aceşti cai îmi aminteau de cei ai apaşilor, dar şi de armăsarii din Dakota, un soi de cai care acum nu mai există şi care erau crescuţi de anumite triburi de indieni din Dakota de Nord. Caii despre care vorbeam erau astfel dresaţi şi antrenaţi, încât deveneau, cu timpul, deosebit de rapizi.

De la distanţa la care mă aflam nu puteam şti foarte exact despre ce fel de cai era vorba. Pentru asta ar fi trebuit să-i văd de-aproape. Eram sigur de un singur lucru: cei trei cai pătaţi erau foarte valoroşi. Asta se putea vedea şi din faptul că erau separaţi de celelalte patrupede. Caii cabrau, se fugăreau şi se adunau apoi din nou laolaltă, părând nişte copii care se joacă şi care n-au fost nicicând despărţiţi.

În apropierea cortului se afla o grămadă de pături şi de

[35] Argaţi, grăjdari. (N. tr.)

[36] Nobil. (N. tr.)

alte lucruri care sunt de folos atunci când vrei să călătoreşti călare sau când vrei sa înnoptezi sub cerul liber. Printre toate aceste lucruri se găseau şi foarte multe şei, vreo douăzeci. Am văzut şi câteva şei de damă. La ce le folosea acestor şase oameni zgomotoşi şeile de damă? Acestui grup li se alăturaseră şi câteva femei pe care nu le văzusem deocamdată? Grupul era format din mai mult de şase persoane? Până acum nu se zăreau decât cei şase tineri şi trei *peoni.*

Oricum, nu m-am înşelat atunci când am spus că cei şase nu erau nişte haimanale, ci se comportau doar ca atare. Era clar însă că dădeau dovadă de proastă creştere şi că nu erau tocmai întregi la minte. Asta se putea vedea şi din felul în care îi tratau pe cei doi prieteni ai mei, precum şi din faptul că îşi permiteau să facă glume nesărate pe seama noastră. Era foarte posibil, însă, să nu fie doar nişte haimanale!

Am scos cele două revolvere din geamantan, le-am încărcat şi le-am luat asupra mea.

— Vrei să tragi cu pistolul? întrebă soţia mea.

— Trebuie să fiu pregătit pentru orice.

Klara se neliniştise vizibil.

Acum se dovedea că, poate, făcusem o greşeală, expunând-o primejdiilor unei astfel de călătorii.

— Nu vrei să luăm masa aici? întrebă ea.

— Şi să ne ascundem ca nişte laşi?

— Nu, răspunse ea cu hotărâre. Să mergem!

Am coborât şi ne-am aşezat la masa noastră. La masa vecină s-a făcut linişte. Oamenii ne priveau şi ne cântăreau din ochi. Dick Hammerdull şi Pitt Holbers se ridicară de la locurile lor şi veniră la masa noastră, pentru că îi invitasem să ia prânzul împreună cu noi. Cei şase începură să vorbească în şoaptă şi ne puturăm da seama că făceau glume pe seama noastră.

— Sunt artişti, spuse Dick, aşezându-se la masă şi privindu-i pe furiş pe cei de la masa vecină.

— Ce fel de artişti? am întrebat eu.

— Pictori şi sculptori. Ei zic că vor să se îndrepte spre sud, să ajungă pe pământurile apaşilor.

— Aşa? Şi ce vor să facă acolo?

— Habar n-am. Nu mi-au zis nimic. Din cele ce-au vorbit între ei, mi-am dat seama că ar fi invitaţi acolo. Mâine, în zori, vor să plece. Cred că au pe dracu-n ei. Niciunul dintre ei n-are treizeci de ani! Nişte puştani care se poartă de parcă ar fi mâncat deşteptăciune cu lingura. Aţi auzit ce-am vorbit? Aţi auzit ce le-am spus?

— Da.

— Şi sunteţi mulţumit?

— Foarte mulţumit. Nu-mi pasă ce cred oamenii ăştia despre mine.

— Ce cred, sau ce nu cred ei, asta nici nu mai contează, fapt e că sunt supăraţi pe dumneavoastră şi cred că pun ceva la cale.

— Să poftească!

Nici nu apucasem să sfârşesc ce avusesem de spus, că dorinţa mi s-a şi împlinit. Howe se ridică de la locul lui şi veni încet la masa noastră.

— Începe distracţia! mă avertiză Dick.

— Va fi o plăcere pentru mine, am spus eu. Lasă-mă pe mine să vorbesc şi nu mă întrerupe!

Între timp, Howe ajunse la masa noastră şi se înclină în bătaie de joc:

— Sunteţi domnul Burton, dacă nu mă-nşel?

— Eu sunt, am aprobat eu.

— Dumneavoastră cântaţi la armonică şi soţia dumneavoastră cântă la chitară?

— Desigur. Doriţi, poate, să ne ascultaţi?

— Acum nu, poate mai târziu. Acum ne trebuie asta.

Spunând acestea, omul trase faţa de masă care era pregătită pentru noi şi plecă cu ea.

— Asta-i neruşinare! spuse Dick.

— Stai liniştit! spusei eu. Vreau să văd de ce sunt în stare. Aş fi putut să pun capăt acestei obrăznicii, dându-le tinerilor câte-o palmă.

Aş fi putut la fel de bine să le spun că sunt Old Shatterhand, dar nu voiam s-o fac. Doream să le dau o lecţie usturătoare.

A apărut chelnerul şi a început să pună masa. Mai întâi a adus farfurii şi tacâmuri. Abia terminase, că Howe apăru şi ne luă farfuriile şi tacâmurile din faţă pentru a le duce la masa lui. Ospătarul aduse supa şi dându-şi seama ce se petrecuse, lăsă oala pe masă. Oala ne fu însă luată imediat de tinerii noştri vecini şi golită cu repeziciune. Ni se aduse alta oală, care dispăru la fel de repede ca şi prima. Aceeaşi soartă au avut-o şi celelalte vase şi feluri de mâncare ce ni s-au adus pe urmă.

— Ăştia nu-s nici negri, nici indieni, sunt albi! Ce ziceţi de asta, domnule? întrebă Dick.

— O să-ţi răspund imediat, am replicat eu.

— O să spun să ni se aducă altceva!

— Nu. Nu încă. Mai întâi trebuie să punem capăt comediei ăsteia. Când va fi gata mâncarea pentru aceşti domni?

— Poate să dureze foarte mult, până când e gata mâncarea lor. Bucătăreasa e bună, dar e bătrână şi durează o veşnicie până când jumuleşte o găină tânără. Asta pentru că smulge pană cu pană. Gaşca asta şi-a dorit supă de găină şi nu mai aveam decât una singură, de şase ani, Până când va fi gata găina asta or mai trece, dacă nu mă înşel, vreo cinci-şase ore. Acum puteţi să vă daţi seama şi singur când va fi gata mâncarea pentru aceşti „domni”.

— Nemaipomenit! Ce zici, Sufleţel, le cântăm puţin

acestor „domni”?

Klara mă privi, fără a înţelege prea bine ce voiam să spun.

— Cu puţin timp în urmă te-ai speriat de „instrumentele” la care şti să cânţi, i-am spus eu, zâmbind.

Soţia mea răspunse, supărată de faptul că îndrăznisem să dau în vileag spaima ei la vederea armelor:

— Ah, revolverele? Desigur, cum vrei tu!

— Tu nu trebuie să mă ajuţi cu nimic, am spus eu ca s-o necăjesc. Astea sunt treburi de care se ocupă numai şi numai bărbaţii. Fii atentă începe dansul!

Howe se apropie din nou de noi şi se postă în faţa noastră, spunând:

— Vin cu o rugăminte: noi suntem pictori şi am dori să vă desenam, pe dumneavoastră, pe doamna Burton, pe domnul Hammerdull şi pe domnul Holbers. Ne daţi voie?

— Cu plăcere! Vă pun însă o singură condiţie.

— Care?

— Să ne desenaţi în poziţia în care suntem acum.

— *Well!* Noi am fi vrut să staţi în altă poziţie, dar vom fi mulţumiţi şi aşa. Încercaţi numai să nu vă mişcaţi, ca să putem să vă oferim o adevărată operă de artă. Să începem!

Tinerii scoaseră creion şi hârtie şi se puseră pe treabă. Stând la masă, am observat că dinspre terenul sterp, care se afla în spatele hotelului, venea cineva. Omul era înveşmântat în straie indiene şi purta pe spate o sarcină grea, învelită-n piele. Că ducea ceva greu în spate, se vedea după faptul că mergea încet şi aplecat. Se părea că indianul era foarte ostenit. Când a ajuns în dreptul cailor, se opri şi îi privi. Apoi îşi continuă drumul. Când s-a apropiat suficient de mult pentru a i se putea distinge faţa, mi-am dat seama că număra 22-23 de ani. Avea trăsături plăcute şi purta părul aşa cum obişnuia să-l poarte Winnetou, legat spre vârful capului şi lăsat să cadă pe umeri. Se părea că

omul cunoştea locurile, pentru că se îndrepta spre poarta care dădea în „grădină”.

— Dumnezeule, el e! strigă Hammerdull. Ce zici, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă crezi că-i tânărul indian de-atunci, îţi dau dreptate, răspunse Holbers.

— Îl cunoaşteţi? am întrebat eu.

— E Vulturul cel Tânăr. Acum patru ani a venit pe jos de la munte, ca şi acum. A rămas două zile la noi ca să se odihnească. În afară de hainele pe care le purta, avea un rând de haine noi. Hainele noi ni le-a lăsat nouă în păstrare. A spus că, dacă n-o să moară, o să vină peste câţiva ani să şi le ia. Nu avea bani, ci numai *nuggets.* Aurul pe care-l purta atunci cu el făcea cam 300-400 de dolari. Doamne, ce palid şi ce obosit e!

— Îi e foame, am spus eu. Asta se vede imediat.

— Da, e vlăguit, spuse Klara. O să-i spun să mănânce cu noi! Aduceţi repede încă un scaun, domnule Hammerdull!

Omuleţul se grăbi să-i îndeplinească dorinţa.

Soţia mea se ridică de la masă, se duse la uşă şi îl pofti pe tânărul indian la masa noastră. Între timp, Dick adusese încă un scaun.

Deşi era foarte obosit, războinicul rămase în picioare şi îşi îndreptă ochii mari şi negri spre aceea care se purtaseră atât de frumos cu el.

— Sunteţi aşa cum mi s-a povestit că era Nşo-ci: plină de bunătate! rosti indianul, închizând ochii.

Tânărul indian era atât de obosit, încât nu se gândise să-şi dea jos sarcina pe care o purta pe spate.

Am desfăcut curelele şi am luat povara pe care o purta. Era foarte grea, învelită în piele groasă. Omul cărase ceva care cântărea 40-50 de kilograme. Am presupus că era vorba de un obiect din fier. I-am luat, aşadar, sacul din piele de pe spate şi l-am pus jos, lângă scaunul pe care se

aşezase. Hammerdull s-a dus la masa tinerilor noştii vecini şi i-a ruga să-i dea un pahar de brandy.

— Pentru cine? vru să ştie Howe.

— Pentru indianul de colo. E foarte ostenit.

— Băutura asta nu-i pentru pieile roşii, ci pentru albi. Cară-te de-aici! Supărat de această obrăznicie, bătrânul meu prieten reveni la masa noastră.

— Nu te supăra, am încercat eu să-l liniştesc. Vor plăti cu vârf şi îndesat. Du-te, te rog, la bucătărie şi adu-mi de unde ştii o farfurie de supă. Supa e mai bună decât orice băutură!

Dick intră repede în hotel, iar indianul, care auzise cuvintele mele spuse, ţinând în continuare ochii închişi:

— Nu brandy! Niciodată brandy!

Omul o amintise pe Nşo-ci, sora lui Winnetou şi de aceea mă întrebam dacă era apaş.

Hammerdull aduse supa şi o puse pe masă, spunând:

— Din găina cea bătrână, dar să ştii că-i bună!

Deşi farfuria cu supă îi fusese pusă în faţă, indianul nu făcu nici o mişcare. Cu toate astea se putea vedea că omul era chinuit de foame.

Numai după ce Klara îl rugă de mai multe ori să mănânce, indianul puse mâna pe lingură. Privindu-l, îmi dădeam seama că tânărul războinic umblase mult printre oameni cu educaţie aleasă. Se vedea însă că privirea mea îl făcea să se simtă jenat.

În timp ce indianul mânca, tinerii noştri vecini ne aduseră desenele. Erau atât de nereuşite, încât nu puteau fi numite nici măcar schiţa. Oamenii credeau că o să ne supărăm, dându-le astfel prilejul să râdă pe seama noastră. Noi am făcut însă exact contrariul, arătându-ne încântaţi de ceea ce vedeam:

— Extraordinar! Într-adevăr, extraordinar! exclamai eu. Cât costă aşa un desen?

— Ia auziţi! strigă Howe. Aşa ceva numeşte dânsul desen! Suntem darnici! Vă facem cadou „operele” astea!

— Toate şase? am întrebat eu.

— Din partea mea, le puteţi lua pe toate şase!

— Mulţumesc!

Am luat cu grijă foile de hârtie şi le-am băgat în buzunar. Apoi am continuat:

— Eu sunt un om căruia nu-i place să primească ceva, fără a se arăta recunoscător. Poate unul dintre dumneavoastră să mă deseneze călare? Nu-mi pasă dacă mă costă patru-cinci dolari.

— Cinci dolari? Pe toţi dracii! Aduc imediat un cal! strigă unul dintre ei.

Omul plecă, urmat de tovarăşii lui, care voiau, pesemne, să aleagă vreo mârţoagă.

— V-aţi pus ceva în gând? mă întrebă Hammerdull.

— Bineînţeles! am răspuns eu. Acum îşi vor primi pedeapsa. Te rog frumos să aduci nişte oameni care vor să fie martori la toate câte au să se întâmple. Cel mai bine ar fi să aduci nişte oameni ai legii şi să-i rogi să se ducă sus, într-una dintre camerele noastre. De acolo vor putea auzi şi vor putea vedea totul.

— *Well! Well!* Mă îngrijesc imediat de toate!

Prietenul meu plecă în mare grabă, iar cei şase tineri aduseră calul. Howe îmi ceru cei cinci dolari înainte, iar eu i-i dădui. Numai după asta am avut voie să încalec. M-am purtat de parcă nu mai încălecasem niciodată un cal şi, după trei încercări, aproape că am reuşit să mă salt în şa, dar mi-am luat prea mult avânt şi am căzut, însă nu pe partea pe care voisem să încalec, ci pe partea opusă. Toată treaba asta a stârnit râsul tinerilor.

Am fost ajutat să încalec şi mi s-au pus hăţurile în mână.

— O să iasă ceva minunat! spuse unul dintre „artişti”. Când e călare, domnul Burton e falnic de parcă ar fi un

cavaler care iese învingător în fiecare turnir.

Deşi simţeam batjocura ce se ascundea în spatele acestor cuvinte, am intrat în joc:

— E-adevărat?

— Desigur! Desigur! Se vede de la o poştă că nici unul dintre noi nu vă întrece la călărie!

— Chiar aşa?

— Bineînţeles!

— Spuneţi-mi, vă rog, cam cât costă aşa un cal?

— Vreţi să cumpăraţi un cal?

— Poate chiar mai mulţi! Dacă dumneavoastră sunteţi de părere că aş fi un călăreţ de mare clasă, aş fi chiar prost să călătoresc cu trenul. În afară de asta, călătoria cu trenul mă costă o grămadă de bani! Dacă aş călători călare, aş ieşi mai ieftin. Nu credeţi?

— Sigur că ieşiţi mai ieftin. Avem câţiva cai care ne prisosesc. Poate vă vindem unul.

Tinerii schimbară priviri furişe şi pline de înţeles.

— Vreţi să-mi vindeţi numai un cal? Mie mi-ar trebui cinci sau şase.

— Chiar aşa? Pentru cine?

— Pentru mine şi pentru doamna Burton...

— Cea care cântă la chitară? întrebă Howe, batjocoritor.

— Da. Şi mi-ar mai trebui nişte cai pentru nişte prieteni de-ai noştri.

— Sunt şi ei tot muzicanţi?

— Dacă doriţi să ştiţi neapărat, ei bine, da, sunt tot muzicanţi. Mi-ar face plăcere să cumpăr trei cai, trei asini şi şase şei. Cât mă costă toate astea?

Pentru început, cei şase nu mai ştiau ce să creadă. Se uitară la mine, apoi unii la alţii. Howe mă întrebă încet:

— Trei cai şi trei asini? Care anume?

Le-am arătat asinii pe care-i doream şi am spus:

— Aş dori cei trei cai cu urechi lungi, cei care s-au culcat

la pământ, am spus eu, arătând cu mâna cei trei cai tărcaţi.

„Artiştii” se înveseliră parcă dintr-o dată, iar eu continuai nestingherit:

— Îmi plac asinii şi caii dumneavoastră. Sunt gata să plătesc oricât.

Tinerii începură să râdă:

— Domnul doreşte asinii aceia şi caii de colo! Nemaipomenit, ordinar!

După ce au râs pe săturate şi s-au distrat de minune, Howe a întrebat:

— Plătiţi oricât? Chiar aşa? De ce sumă dispuneţi, domnule:

— Am 250 de dolari! am exclamat eu, cu mândrie prefăcută, şi cred că mi-ar ajunge să cumpăr toţi caii pe care-i aveţi! De data aceasta, cei şase au izbucnit într-un râs asurzitor. Vorbeau pe şoptite, strânşi unul într-altul. Puneau la cale ceva care era „în folosul” meu. Nici nu se mai gândeau la portretul meu călare, ci plănuiau cum să pună mâna mai repede pe banii mei.

— Coborâţi, spuse Howe. Ne sunteţi foarte drag, domnule Burton! Va dăm caii, asinii şi şeile! Vi le dăm fără nici un ban, dacă vreţi!

— Fără nici un ban? Dar de ce? am întrebat eu.

— Vrem să vă admirăm călărind! Dorim însă să vă vedem călare pe cal dar şi pe asin! Înşeuăm imediat animalele! Dumneavoastră ne veţi face plăcerea de a veni încoace călare. Nu veţi intra însă pe poartă, ci veţi sări gardul!

— Va trebui să sar gardul călare? am întrebat eu. Să sar cu calul un gard care este înalt de peste un metru?

— Da. Aveţi curajul să faceţi asta?

— De ce nu? Dumneavoastră m-aţi asigurat că sunt un călăreţ foarte bun. Dacă ţin bine hăţurile şi dacă nu scot picioarele din scări, n-am cum să cad de pe cal.

— Sigur că nu, spuse Howe, râzând.

După ce tinerii săi prieteni râseră şi ei pe săturate, nechezând precum caii, Howe continuă:

— Orice cal şi orice asin cu care reuşiţi să săriţi peste gard, fără a cădea din şa, va fi al dumneavoastră!

—Am voie să-mi scot pălăria şi haina?

Tinerii „artişti” izbucniră în râs, iar Howe se stăpâni şi spuse:

— Puteţi să vă scoateţi sau să vă puneţi orice haine doriţi. Puteţi să vă puneţi si haine de măscărici, noi nu avem nimic împotriva. Nu vă punem decât o condiţie: trebuie să ne daţi imediat cei 250 de dolari. Daca reuşiţi să săriţi gardul pe fiecare dintre cele 6 patrupede, veţi primi banii înapoi. Dacă nu reuşiţi, banii sunt ai noştri. Aţi înţeles care este condiţia pe care v-o punem?

— Desigur, am răspuns eu. Dumneavoastră puneţi la bătaie caii şi asinii, iar eu trebuie să vă arat ca sunt un om curajos. Banii mi-ar ajunge să cumpăr toţi caii pe care-i aveţi, dar eu îmi respect cuvântul.

Râseră din nou cu toţii.

— Aşa e, spuse Howe. Şi pentru ca noi va punem la dispoziţie chiar acum caii şi asinii, dumneavoastră aveţi obligaţia sa ne daţi banii imediat.

— Da, desigur, imediat ce facem contractul, am spus eu.

— Contractul? întrebă Howe.

— Desigur. Ştiu că geambaşii[37] sunt oameni nu tocmai cinstiţi şi ar fi bine să iei anumite măsuri, înainte de a face o afacere cu ei.

— Dar noi nu suntem negustori de cai, noi suntem artişti!

— Cu toate astea vreţi să vindeţi cai şi asini, iar pe mine nu ma priveşte cine vinde, atâta vreme cât este vorba de cai şi de asini.

---

[37] Negustori de cai. (N. tr.)

— Bine, sunt de acord. Daţi-mi hârtie!

— Şi eu sunt de acord, am spus, coborând de pe cal cât mai greu cu putinţă.

Howe se aşeză, iar eu îi dictai. Scria întocmai ce-i dictam. „Artistul” era hotărât să scrie şi să semneze orice, pentru că era convins că, în încercarea mea de a mă dovedi un călăreţ de soi, am să cad din şa. Vorbisem destul de tare, pentru că la ferestrele camerelor noastre văzusem martorii de care aveam nevoie. Am spus că doresc să dau banii unei persoane nepărtinitoare şi că vreau ca aceeaşi persoană să înşeueze animalele. Am arătat, de asemenea, că omul cel mai potrivit pentru toate acestea ar fi domnul Holbers.

Howe şi tovarăşii lui erau atât de siguri de ei, încât nu s-au opus acestei condiţii, iar Howe s-a grăbit s-o treacă în contract.

Apoi am semnat, i-am dat contractul lui Holbers, iar acesta l-a băgat în buzunar. Tinerii „artişti” credeau că nu aveau nimic de pierdut. Eu eram însă de cu totul altă părere. I-am dat banii lui Pitt Holbers. Soţia a zâmbit, pentru că bănuia ce avea să urmeze, iar apoi mi-a făcut un semn discret.

Indianul îşi revenise între timp şi urmărea foarte atent tot ce se întâmpla. Omul mă privea insistent şi am putut citi în ochii lui că bănuia ce aveam de gând să fac.

— Să înşeuăm animalele! strigă Howe, ieşind pe poartă, împreună cu prietenii săi.

Pitt Holbers îi urmă. Eu am mers încet şi calm după ei, urmărindu-i cu multă atenţie. Tinerii le-au spus *peonilor* ce urma să se întâmple.

Trebuie să amintesc pentru cititor că un *peon* este un argat sau grăjdar. De obicei, *peonii* sunt aleşi din rândul mexicanilor. Oamenii pe care-i aveam în faţă erau însă americani şi anume nişte americani ce nu păreau a fi tocmai săraci. *Peonii* aceştia erau bărbaţi în toată firea, cu

toţii trecuţi de vârsta de 40 de ani. Am văzut că atunci când vorbeau cu artiştii, se purtau de parcă ar fi fost nişte stăpâni şi nu nişte grăjdari. Cu toate că *peonii* păreau să fie în realitate nişte domni, ei au fost imediat de acord cu cele puse la cale de cei şase tineri şi au început să râdă atunci când au auzit despre ce era vorba. Când Howe s-a îndreptat, împreună cu doi dintre *peoni,* spre locul unde erau cei trei cai tărcaţi, cel de-al treilea le-a strigat:

— Ce păcat că Sebulon şi Hariman nu sunt aici cu noi! Ar muri de râs! Mai ales Sebulon!

Oricine îşi poate imagina ce-am simţit atunci când au fost rostite aceste două nume! Fraţii Enters! Eram convins că numai despre ei putea fi vorba şi datorită ordinii în care fuseseră rostite numele. „Grăjdarul” îl amintise mai întâi pe Sebulon, pentru că el se simţea mai bine printre aceşti oameni, decât fratele lui. Nu aveam însă timp să mă gândesc la toate acestea, pentru că trebuia să aleg şeile pe care le doream. Nu ştiam dacă în acel moment era important ce şei alegeam, avusesem însă anumite bănuieli, care mai târziu se dovediseră a fi adevărate.

M-am oprit, aşadar, asupra unei şei de damă şi asupra unui număr de cinci şei pentru bărbaţi, cele mai bune dintre cele pe care le aveau „artiştii”. Mai târziu a trebuit să dau una dintre aceste şei în schimbul unui samar[38].

Cititorii care au urmărit cu sufletul la gură toată această poveste legată de cai şi de cei şase „artişti” ar putea să creadă că cele întâmplate nu sunt demne de Old Shatterhand. Cu toate acestea, eu îi rog să nu se simtă dezamăgiţi. În tot ceea ce întreprinde, omul trebuie să se gândească la ţelul pe care-l are. Aşa am făcut şi eu. Nu aveam de gând să las lucrurile să se desfăşoare la voia

[38] Şa mare de povară, fără scări, care se pune pe măgari sau pe catâri. (N. tr.)

întâmplării, ci să le întind acestor băieţi obraznici, despre care bănuiam că ar fi, de fapt, nişte bandiţi, o capcană bine ticluită. Pentru asta trebuia însă să fac pe prostul, dar ce mai conta? Se ştie doar că cine râde la urmă râde mai bine.

Mai rău era că o implicasem şi pe Klara în acest „joc” al meu, dar nu avusesem încotro, fusesem obligat s-o fac.

Mă gândeam că, după câţiva ani buni petrecuţi în faţa mesei de scris, ar fi bine ca Old Shatterhand să... nu, nu să ridice din nou pumnul său de fier, ci să arate încă o dată şi cine ştie, poate, pentru ultima oară, prin forţa gândirii şi prin inteligenţă, că adevăraţii bărbaţi care au colindat Vestul, în lung şi-n lat, nu au pierit.

Băieţaşii ăştia erau atât de orbi, încât nu îşi dădeau seama de lucruri clare ca lumina zilei. De aceea, eram îndreptăţit să cred că nu-mi va fi greu să le dau o lecţie.

Din grămada de douăzeci de şei, eu le alesesem pe cele mai bune. Asta ar fi trebuit să le dea de gândit, însă ei nu îşi dădeau seama de nimic şi credeau că sunt un bătrân nebun pe care puteau să-l ducă de nas.

Doream să le arăt că se înşelau amarnic. I-am lăsat în pace şi nu am luat în seamă obrăzniciile lor. Am mers chiar până acolo încât l-am rugat pe unul dintre grăjdari să-mi împodobească cizmele cu pintenii săi mexicani. Holbers înşeuă mai întâi asinii, apoi caii.

Caii au stat liniştiţi cât timp au fost înşeuaţi, dar se pare că nu aveau de gând să se lase încălecaţi.

M-am prefăcut că nu ştiu pe ce parte trebuie să încalec şi am încercat să mă salt în şa mai întâi pe partea dreaptă a calului. Acesta se întorcea însă astfel, încât nu reuşeam deloc. Caii nu lăsau să se apropie nimeni de ei, nici atunci când veneai pe la spatele lor. Toţi trei dădeau din picioare vrând să-l lovească pe cel ce ar fi îndrăznit să încerce măcar să le stea prin preajmă. Aflasem tot ce trebuia să aflu şi anume ştiam acum ca îmi va fi foarte uşor să sar

gardul cu aceşti cai. Cu asinii nu era acelaşi lucru. Trebuia să-mi dau seama, mai întâi, dacă puteau duce în spinare şi altceva în afară de poveri.

— Daţi-i drumul, domnule Burton! strigă Howe, nerăbdător, daţi-ne timp să ajungem în grădină, pentru a vă putea admira atunci când săriţi gardul!

Toţi s-au uitat atent la mine cum am încălecat şi cum am luat-o râzând, spre grădină. *Peonii* au rămas lângă cort, împreună cu Holbers. Acesta mi-a făcut un semn prin care voia să-mi dea de înţeles că ma puteam bizui pe el. Nu se schimbase deloc. Rămăsese acelaşi om atent si prevăzător, căruia nimeni nu-i putea citi gândurile.

Acum era momentul să văd de ce era în stare asinul pe care îl încălecasem. Mi se părea că animalul se mişca din ce în ce mai repede, fără să aibă nevoie să-l îndemn eu. A luat-o mai întâi înainte, apoi la stânga apoi la dreapta. S-ar fi putut crede că patrupedul fugea încotro voia. Asinul se întoarse, alergă în semicerc, se întoarse din nou. Eu alunecam încolo şi-ncoace. În cele din urmă, asinul o luă la trap. Mi-au scăpat hăţurile de două ori şi mi-au ieşit picioarele din scări. Recunosc că am fost pus la grea încercare, dar am vrut să văd de ce este în stare animalul pe care-l călăream. Mi-am dat seama că pot stăpâni asinul şi ştiam ce fel de patruped este. Era un animal dresat după cele mai bune metode mexicane. Am vrut să mă îndrept spre gardul de zid. Asinul a înţeles ce aveam de gând şi şi-a luat avânt, înainte ca eu să-l mai pot struni. Astfel ne-am apropiat de gard şi ne-am oprit la patru-cinci paşi de el.

— Haideţi, domnule Burton! Săriţi! mă îndemnă Howe.

— Rămâne, prin urmare, aşa cum ne-am înţeles? l-am întrebat eu.

— Desigur!

— Atunci, să nu mi-o luaţi în nume de rău!

— Nici prin cap nu ne trece! Săriţi!

— Hai! Sus! Sus!

În timp ce îndemnam asinul cu acele cuvinte pe care le rostim atunci când vrem să facem un salt călare, am sărit gardul cu mare uşurinţă şi m-am oprit în „grădină” atât de repede, de parcă nici nu m-aş fi mişcat din loc.

— Mii de draci! a exclamat Howe, iar tovarăşii lui au rămas, de asemenea, foarte surprinşi.

Am alunecat din şa, fără a spune o vorbă, am scos patrupedul din „grădină”, l-am dus în curte şi l-am legat de un stâlp.

Am fost întrebat de ce duc asinul în curte, dar am preferat să nu răspund, i-am zâmbit soţiei mele şi m-am îndepărtat pentru a încăleca alt asin. Şi acesta a făcut săritura la fel de uşor ca şi primul.

— Poftim! strigă Howe. Ăsta ştie să călărească! Ne-a minţit!

Nu l-am băgat în seamă si am dus animalul în curte. Apoi i-am spus Klarei:

—Te rog să aduci bagajul meu şi să-l pui lângă tufişuri. Când m-am îndreptat spre locul în care stăteau *peonii,* unul dintre aceştia mi-a spus:

— Se pare că vreţi să glumiţi pe seama noastră, sir!

— Chiar dacă ar fi aşa, intenţia mea ar semăna leit cu a voastră!

— Aveţi grijă, mă avertiză omul. Din toate astea ar putea ieşi ceva serios.

— În ceea ce mă priveşte, am răspuns eu, orice glumă devine un lucru serios, atunci când e vorba de lucruri serioase.

Grăjdarul se apropie foarte mult de mine şi spuse:

— Eu nu fac decât să vă atrag atenţia!

— Prostii! am replicat eu, cu dispreţ. Am crezut de cuviinţă că nu mai avea rost să mă prefac, aşa că am sărit repede în şaua celui de-al treilea asin, pe care Holbers îl

ţinea de hăţuri.

— Cum o să faceţi cu caii? m-a întrebat acesta.

— Cum am făcut şi cu asinii, am răspuns eu.

— Bine, dar caii ăştia nu lasă pe nimeni să se apropie de ei!

— Nu te îngrijora, i-am spus eu. Nu numai că o să mă apropii de ei, dar o să-i şi încalec!

Am parcurs drumul în zbor şi tot în zbor am sărit gardul.

Când am adus cel de-al treilea asin lângă ceilalţi doi, curtea se umpluse de oameni. Lumea aflase ce se petrecea şi se strânsese ca să vadă „spectacolul”. Şi în grădinile şi în curţile vecine se adunau din ce în ce mai mulţi oameni.

Klara îmi adusese geamantanul jos, aşa cum o rugasem şi îmi spusese că alături de Dick Hammerdull, la ferestrele camerelor noastre, se aflau patru martori: trei oameni ai legii şi un domn pe care lumea îl numea *corregidor.*

— *Corregidor* înseamnă primar, i-am spus eu Klarei. Mexicanii folosesc acest cuvânt spaniol pentru a-l numi pe cel ce se află în fruntea oraşului.

Nu era timp pentru prea multe explicaţii. M-am ascuns în tufiş şi am îmbrăcat repede haina din piele albă, pe care războinicii roşii o poarta atunci când se adună la sfat. Această haină din piele albă era împodobita cu franjuri la cusături. Apoi mi-am pus pe cap podoabele făcute din pene strălucitoare de vultur, cuvenite unei căpetenii.

Tânărul războinic era aşezat astfel încât vedea tot ce făceam. Sun sigur că a fost uimit de pregătirile mele, dar n-a scos un cuvânt.

Cititorii trebuie să ştie că, pentru podoabele despre care vorbeam mai înainte, se foloseau de obicei numai două pene de vultur. Eu purtam însă pe cap ceva cu totul deosebit, lucrat chiar de mâna meşteşugarilor indieni. Penajul meu era atât de bogat, încât ajungea din creştetul capului până la pământ.

Când am ieşit din tufiş, doi-trei „artişti” au izbucnit în râs, dar Howe s-a răstit la ei:

— Tacă-vă gura! Nu băgaţi de seamă ce-o să se întâmple? Cunoaşte secretul cailor şi nu-i nimic de râs în treaba asta! Totuşi, trag nădejde că o să-şi rupă gâtul!

Am trecut liniştit printre ei şi am luat-o către locul în care se aflau caii. *Peonii* stăteau lângă patrupede şi nu scoteau un sunet, dar dacă privirile lor ar fi avut puterea gloanţelor, aş fi căzut ciuruit la pământ. Cei trei cai tărcaţi stăteau strânşi unul într-altul. M-am îndreptat încet spre ei. S-au uitat la mine, fără să se mişte. Şi-au umflat nările roşcate, au început să-şi mişte urechile mici şi să-şi agite cozile.

Mi-am dat imediat seama ce se întâmplase, căci animalele au simţuri mult mai ascuţite decât cele ale omului. În timp ce un om s-ar fi putut lăsa înşelat de hainele şi podoabele mele potrivite pentru o căpetenie, animalele se lăsau călăuzite de instinct şi de simţul mirosului şi nu credeau că un alb împodobit precum o mare căpetenie era, într-adevăr, un războinic roşu, aşa cum nici un câine nu crede că are în faţă un alt câine, atunci când se vede pe sine însuşi în oglindă.

Trebuia să mă gândesc, aşadar, la un alt mijloc prin care aş fi putut să-i fac pe aceşti cai să se supună voinţei mele. Ştiam foarte bine că trebuia să mă port cu blândeţe. Am povestit în romanul „Old Surehand” o astfel de întâmplare cu un cal indian pe care voiam să-l îmblânzesc. Nici: Old Wabble, *the king of the cowboys*[39], care se pricepea ca nimeni altul la cai, nu a crezut că sunt în stare să fac aşa ceva. Totuşi, am făcut-o şi asta numai pentru că am amăgit calul cu ajutorul mirosului.

Dar, să ne întoarcem la povestea noastră!

Desigur că atunci când am pornit împreună cu soţia mea

[39] Regele văcarilor (Ib engleză). (N. tr.)

în această călătorie şi anume în 1908, nu aveam de unde să ştiu prin ce încercări aveam să trecem, însă, ca orice om care a bătut lumea-n lung şi-n lat, eram pregătit pentru orice. Şi de această dată mă gândisem la toate şi culesesem, imediat ce ajunsesem la Niagara Falls, un anume soi de plantă pe care indienii o folosesc drept mi eşte la r

N antă „m i au înc

Am parcurs drumul în zbor şi tot în zbor am sărit gardul.

Doi dintre aceştia m-au lăsat să mă apropii. Cel de-al treilea însă s-a tras înapoi cu teamă. Acest al treilea cal avea o pată mică, rotundă şi albă, chiar puţin mai sus de bot, ochi limpezi şi adânci, un căpşor mititel şi era atât de bine proporţionat, încât am hotărât pe loc că acesta va fi calul meu. M-am săltat în şaua unuia dintre ceilalţi doi cai şi, după ce ne-am învârtit de două ori în galop, am sărit peste gard atât de uşor, de parcă am fi sărit peste o treaptă mică a vreunei scări.

Oamenii care se adunaseră au început să strige şi să aplaude. „Artiştii” erau însă muţi.

După ce am dus calul în curte, lângă asini, am încălecat şi cel de-al doilea cal şi am sărit peste gard, fără a avea nici cea mai mică supărare.

Când m-am îndreptat pentru ultima oară spre locul unde erau caii, *peonul* care-mi mai vorbise, mi-a spus:

— Domnule, recunoaşteţi că aţi avut de gând...

— Că am avut de gând să vă dau o lecţie? Da, asta am avut de gând, l-am întrerupt eu.

— Aţi reuşit! Ne-aţi dat o lecţie! Acum opriţi-vă! Nu mai vrem să fim părtaşi la „jocul” ăsta!

— Nici nu mai este nevoie, am răspuns eu. Termin imediat! M-am săltat în şa şi m-am grăbit să dau pinteni

calului. Calul a făcut un salt, iar *peonul* a fost nevoit, la rândul său, să sară într-o parte ca să nu fie lovit de copitele patrupedului.

— Câine! strigă grăjdarul. Ai să mi-o plăteşti! Apoi continuă, adresându-se tovarăşilor lui:

— Haideţi, repede! Să mergem în curte! Contractul nu face doi bani! Trebuie să ne dea caii şi asinii înapoi!

Omul o luă la fugă, însoţit de ceilalţi „grăjdari”. Eram deja pe cal şi nu se mai punea problema că mă va împiedica cineva să sar gardul, dar *peonii* vroiau să ajungă înaintea mea în curte. Se vede că erau siguri de faptul că acest al treilea cal nu va mai fi atât de ascultător ca şi ceilalţi doi. Din fericire pentru mine, se înşelau. Calul nu a făcut nici o încercare de a se opune voinţei mele sau de a mă arunca din şa.

Nu i-am dat pinteni, ci am încercat să-l îndemn cu vorbe blânde. Pentru că eram sigur că acest cal fusese dresat de indienii Dakota, am încercat mai întâi să-l liniştesc, vorbindu-i în graiul acestora:

— Şuktanka tehike, waşteh! Amani-wo, tokiye-wo! Fii cuminte, căluţule! Mergi înainte!

Calul nu reacţiona deloc la îndemnurile mele, aşa că m-am văzut nevoit să încerc altceva. I-am vorbit în graiul apaşilor:

— Inciu, arkugo! Tatişah, nakate eâkhantaş! Fii cuminte! Fugi! Fugi! Calul ciuli urechile şi începu să dea din coadă. Auzise, aşadar, aceste vorbe, dar pesemne nu erau tocmai vorbele potrivite. Asta m-a făcut să-i spun în comanşă:

— Miaro namakzo! Fugi! Repede!

Reacţia calului m-a uimit. Acesta necheză de bucurie şi începu să „danseze” pe toate cele patru picioare ale sale.

Gândindu-mă la armăsarul roşcat, la care prietenul meu Apanatshka, marea căpetenie a comanşilor naiini ţinea atât de mult, mi-am adus aminte câtă osteneală şi-a dat atât el,

cât şi Old Surehand ca să poată obţine o rasă de cai în urma amestecului dintre caii comanşi, caii apaşi şi caii Dakota. Eforturile lor nu au rămas fără rezultat. Existau acum crescătorii mari, în care se obţineau astfel de cai. Cea mai însemnată dintre acestea era pe Bijou Creek, un afluent al fluviului La Plata. Acolo, Old Surehand avea o crescătorie de cai şi o locuinţă în care se retrăgea câteva luni pe an. Aceasta era locuinţa despre care îmi scrisese că va fi şi a mea. Era oare cu putinţă ca aceşti trei cai să fie din acea crescătorie? Asinii erau oare tot de acolo? Era posibil ca aceşti şase aşa-numiţi artişti, precum şi *peonii* lor sa fie hoţi de cai? Oricum, nu era cu totul imposibil. Trinidad era un oraş mare, în care se făcea comerţ cu cai. Prin acest oraş treceau tot felul de oameni, iar în Trinidad era foarte lesne să vinzi cai furaţi.

Toate acestea mi-au trecut prin minte într-o clipă. Nu avusesem nici măcar timp să mă gândesc pe îndelete la ele.

Aşa cum am spus, calul era foarte vesel. L-am îndemnat şi am sărit gardul.

— A câştigat! A câştigat! Caii sunt ai lui! strigau oamenii care urmăriseră tot ce se întâmplase.

Holbers ajunsese în spatele meu, şi, după ce am coborât de pe cal, omul mi-a luat frâiele din mână, iar eu l-am rugat să ducă patrupedul în curte.

— Staţi pe loc! Nimeni nu merge nicăieri! strigă Howe, poruncitor. Calul ăsta-i al nostru şi tot ai noştri sunt şi ceilalţi doi cai şi asinii!

Howe smulse hăţurile din mâna lui Holbers. Atunci m-am apropiat de el şi i-am spus:

— Ia mâna de pe cal! Număr până la trei: Unu, doi, trei!

Când am spus „trei” l-am lovit cu pumnul în coaste. „Artistul” a căzut la picioarele tovarăşilor săi. Howe a încercat să se ridice şi a reuşit să o facă cu greu. Între timp

se apropiase de noi *peonul* care mi-a făcut „plăcerea” de a mă numi câine. Omul venea spre mine cu pumnii strânşi. Când a ajuns destul de aproape, a început să urle:

— Cum? Dai cu pumnii? Asta o să...

„Grăjdarul” nu a apucat să mai continue, pentru că Dick Hammerdull a intrat în grădină şi nu singur, ci urmat de câţiva bărbaţi musculoşi şi l-a întrerupt, strigând mai tare ca el:

— Linişte! Ţineţi-vă gura! Vine supa! Încheiaţi-vă socotelile după ce veţi fi mâncat! În hotelul meu nu sunt bine venite încăierările! Eu am o vorbă: întâi mâncăm şi pe urmă ne ocupăm de afaceri!

Dick Hammerdull era şiret. S-ar fi părut că dă vina pe mine, spunând ca „nu sunt binevenite încăierările”, dar din privirea lui am înţeles că nu trebuia să iau în serios această observaţie făcută numai pentru a-l linişti pe „grăjdar”.

În timp ce bărbaţii de care venise însoţit duceau tacâmuri şi farfurii, el însuşi aducea oala cu supă de găină. Aşa credeam eu şi nu numai eu, ci şi oamenii adunaţi în grădină. Hammerdull mă rugă să ridic capacul oalei şi apoi arătă tuturor ce se afla în ea. În oală se putea vedea o bucată mare de friptură de vânat.

— Găina s-a preschimbat în vânat! strigă Dick, vesel, făcându-mi cu ochiul.

Am înţeles imediat ce a vrut să spună bătrânul meu prieten prin gestul său: friptura era pentru noi, pentru că nu reuşisem să mâncăm în linişte. Hammerdull voia să-i facă să creadă pe cei din jur că masa era pregătită pentru „artişti” şi pentru prietenii lor.

— Să poftească la masă toţi cei pentru care a fost pregătită mâncarea, spuse el.

— *Well!* strigă *peonul.* Aşa să fie! Mai întâi să mâncăm şi apoi ne vom ocupa de cai! Domnul Burton poate să aştepte până luăm masa!

— Nu, să nu aştepte! îl contrazise Howe, care se îndrepta şchiopătând spre un scaun. Să cânte pentru noi! Să cânte ca să ne tihnească mâncarea!

— Da, aşa să facă! spuse *peonul,* făcându-mi semn cu mâna. Să vină armonica, să vină chitara!

— Imediat! am răspuns eu, scoţând cele două revolvere din buzunarele hainei şi îndreptându-mă spre masa la care stăteau „amicii” mei. Iată chitara şi armonica mea! Începe jocul, un joc foarte simplu: cine încearcă să pună mâna pe armă va primi imediat un glonţ! Dacă mâncarea pregătită pentru noi a fost a voastră, mâncarea pregătită pentru voi e a noastră! Vă rog, domnule Hammerdull! Aduceţi faţa de masă şi puneaţi-o pe masa noastră! Aduceţi tacâmurile şi farfuriile încoace! Aduceţi mâncarea!

Pentru câteva clipe, nu se auzi nici un sunet. Niciunul dintre „artişti” şi nici unul dintre *peoni* nu îndrăzni să spună nimic. Ameninţarea mea îşi făcuse efectul. Nimeni nu îndrăznea să se împotrivească.

Apoi, oamenii care se adunaseră în grădină au început să aplaude.

Hammerdull şi Holbers s-au grăbit să-mi îndeplinească dorinţele şi nimeni nu a încercat să-i împiedice. Dintr-o dată, oamenii începură să se agite pentru că cineva voia neapărat să ajungă din curte în grădină.

Apoi am auzit pe cineva spunând:

— Vine *corregidor! Corregidor!*

Venea chiar primarul, însoţit de cei trei apărători ai legii, martorii noştri. Ei nu veneau însă numai în calitate de simpli martori. Primarul mi se adresă mai întâi mie:

— Băgaţi pistoalele în buzunar, domnule Burton! Ele şi-au făcu datoria şi acum, că mă aflu aici, nu mai sunt de folos. Caii şi asinii sunt ai dumneavoastră şi tot ai dumneavoastră sunt şi banii. Nimeni nu vă poate lua ceea ce vă aparţine!

Peonul care mă insultase prinsese curaj, pentru că nici o

armă nu mai era îndreptată asupra lui şi spuse:

— Hei, mai suntem şi noi pe-aici!

— Sigur că mai sunteţi şi dumneavoastră pe-aici, mai ales dumneavoastră! Vreau să ştiu care este numele dumneavoastră, dar adevăratul nume!

— Numele meu? Dar de ce? întrebă mirat *peonul* şi se simţi obligat să adauge: Eu nu port nume false!

— Eu ştiu cel puţin zece-unsprezece nume pe care le-aţi purtat pentru a vă ascunde adevărata identitate. Numele dumneavoastră este, de fapt, Wycliffe. Ultima dată aţi fost arestat sub un nume fals în Springfield şi aţi fost condamnat pentru jaf şi furt de cai, dar aţi reuşit să evadaţi!

— Asta-i o minciună! Eu sunt un om cinstit şi nu am înşelat niciodată pe nimeni, nici măcar cu un cent!

— Chiar aşa? Vreţi să vedeţi pe cineva care susţine exact contrariul?

— Aduceţi-l încoace!

— Iată-l!

Spunând aceasta, primarul se dădu la o parte şi un bărbat făcu un pas înainte.

— Mă recunoaşteţi, domnule Wycliffe? Eu sunt cel care v-a arestat la Springfield. Acum am grijă ca legea să nu fie încălcată în oraşul Trinidad.

Omul abia rostise ultimele cuvinte, când *peonul* izbucni furios:

— Puşlamaua asta-i aici! Puşlamaua asta! Să vă ia dracu pe toţi! Ei, haideţi, veniţi toţi, ieşiţi de pe unde v-aţi ascuns!

Spunând acestea, omul făcu o săritură, ajunse lângă noi, ieşi din grădină şi o luă la fugă pe câmp pentru a ajunge la cai.

— Prindeţi-l! Vrea să scape! strigă primarul, pornind el însuşi în urmărirea fugarului.

„Artiştii” şi „grăjdarii” îi urmară exemplul, cu o viteză

care te făcea să crezi că fuseseră nevoiţi să fugă de foarte multe ori.

Eu sunt obişnuit să iau hotărâri foarte rapide, atunci când este nevoie şi am reuşit să pun mâna pe ultimul dintre fugari. Omul a încercat să scape, dar Hammerdull îl luă în primire, îl trânti la pământ şi îi puse genunchiul în piept.

Ceilalţi fugeau cât îi ţineau picioarele. În cele din urmă, au reuşit să ajungă la cai, să încalece şi să plece în goană, luând cu ei şi calul tovarăşului lor, care se afla în mâinile noastre.

— Puşlamalelor! strigă acesta furios. Ce mă fac eu acum?

— Depinde, am spus eu.

— Cum adică? întrebă omul.

— Imediat, am răspuns eu.

Eram atent acum la cele ce se întâmplau în jurul meu. Toţi cei prezenţi luaseră parte la urmărire: oamenii care se adunaseră în curte şi în grădină, soţia mea, indianul, Hammerdull şi Holbers. Chiar dacă fugarii plecaseră călare, nimănui nu i-ar fi trecut prin gând să renunţe la urmărire.

— Repede, la *corral.*

Cititorii trebuie să ştie că un *corral* este un ţarc în care sunt adăpostiţi caii.

În Trinidad erau mai multe astfel de *corral*-uri, iar oamenii erau foarte grăbiţi să ajungă la ele pentru a-şi lua caii şi pentru a-i urmări pe fugari. Rămăsesem cu prizonierul pe care Hammerdull îl ţinea lipit de pământ, apăsându-i genunchiul în piept.

— Ridică-te, i-am spus omului, iar Dick îl lăsă liber numai atât cât i-a trebuit să se ridice în picioare. Dacă îmi răspunzi la o întrebare şi dacă spui adevărul îţi dau drumul.

— Îmi daţi drumul şi pot să plec încotro vreau?

— Da.

Prizonierul mă măsură din priviri şi apoi spuse:

— Nu păreţi a fi un mincinos. Întrebaţi-mă ce vreţi.

— De la cine aveţi caii tărcaţi?

— De la ferma unuia căruia i se zice Old Surehand.

— Şi asinii?

— Tot de-acolo.

— I-aţi furat?

— Nu, nu chiar. S-ar putea spune că am tras pe cineva pe sfoară. Wycliffe a prins de veste că cei mai buni cai erau pentru unu care venea din Germania, împreună cu nevastă-sa. Tot de la ferma asta trebuiau să-şi ia cai nişte pictori şi nişte sculptori...

— Să-şi ia cai? Pentru ce?

— Trebuiau să plece în teritoriul apaşilor, la o întâlnire importantă. Tânărul Surehand i-a invitat la întâlnirea asta, numai că el şi Surehand bătrânul plecaseră deja de la fermă. Pentru că lucrurile stăteau aşa, am pus totul la cale în aşa fel, încât omul care se ocupa de fermă ne-a crezut şi ne-a dat tot ce i-am cerut.

— Aha, încep să înţeleg cum stau lucrurile. Voi nici măcar nu sunteţi artişti! Unii dintre voi nici nu şi-au dat prea mare osteneală ca să deseneze urât!

— Da, aveţi dreptate. Ce vreţi să mai ştiţi?

— Nimic. Dacă te-aş mai întreba ceva, aş afla prea multe şi ar însemna să nu mă ţin de cuvânt. Nu mai vreau să aflu nimic de la tine.

— Pot să plec? Da.

— Vă mulţumesc. Sunteţi un om de cuvânt, sir, dar, ştiţi, n-am cal.

— Nu pot să te-ajut.

— Nu puteţi să-mi daţi măcar un asin?

— Să-ţi dau un animal furat? Nu, asta nu se poate!

— Bine, dar acum când ştiţi că asinii şi caii nici măcar nu sunt ai noştri, nu aveţi voie să-i păstraţi!

— Nici nu vreau să-i păstrez. Îl cunosc pe Old Surehand şi pe tânărul Surehand şi o să am grijă să le înapoiez ceea ce

le aparţine, sau cel puţin o parte din ceea ce le aparţine. O să iau şi cortul.

— *Well!* Nu-mi pasă, dar fără cal nu pot să plec! O să auziţi astăzi că de undeva s-a furat un cal. N-o să vă mustre cugetul?

— Nicidecum, fiindcă nu-mi încarc conştiinţa cu necazurile altora. Pleacă!

— Bine, gata, plec!

Omul se pregăti, într-adevăr, să plece, dar Dick Hammerdull i se puse în cale, spunându-i:

— Dacă vrei neapărat să vezi ce se petrece în cugetul altora, al meu îţi stă la dispoziţie! O să am grijă ca azi să nu dispară nici un cal din oraş! Peste zece minute tot oraşul va afla că vrei să furi cai! Întinde-o!

Hoţul vru să plece, dar Hammerdull îl apucă de braţ, zicând:

— Mai am o vorbă cu tine! Se pare că am uitat un lucru important. Ai bani?

— Da, am cât îmi trebuie.

— Unde?

— Aici, în buzunar, răspunse omul, dând la iveală o pungă plină de bani, pe care ne-o arătă, nu fără mândrie.

După ce se făli cu banii pe care-i avea, hoţul de cai întrebă:

— Ce vă pasă dacă am bani, sau nu?

— Ne pasă, fiindcă vrem să plăteşti, răspunse Hammerdull, râzând. Eu sunt Dick Hammerdull şi nu mă las dus de nas de unul ca tine. Ai să plăteşti ce-ai mâncat şi ce-ai băut împreună cu prietenii tăi!

— Pentru mine plătesc, dar nu şi pentru ceilalţi! Nici nu mă gândesc să plătesc pentru ei!

— Asta s-o crezi tu! Dă punga-ncoace!

Spunând acestea, Dick îi smulse hoţului punga din mână şi mi-o dădu, spunându-mi:

— Vă rog să fiţi atât de bun şi să plătiţi, sir! Pe nemernicul ăsta-l ţin eu bine!

Spunând acestea, Hammerdull a făcut socoteala, eu am plătit şi apoi i-am pus omului punga înapoi în buzunar. „Artistul” a plecat, înjurând cu năduf, dar trebuie să vă spun că mergea cât putea de repede.

Capitolul IV – Aşta

După ce a plecat hoţul de cai, am dezbrăcat veşmintele indiene si le-am pus în geamantan. În sfârşit, puteam să mâncăm liniştiţi. Vulturul cel Tânăr îşi mai revenise, dar era stânjenit de faptul că observasem în ce stare se găsea. Îşi dorea să nu ne facem o părere greşită despre el şi, din cauza asta, ne-a spus că în urmă cu patru zile calul îi fusese furat undeva în apropiere de Carriso Creek. Împreună cu calul, i se furase tot ce avea în desagi. Pe drum nu mâncase decât ce găsise, adică rădăcini şi fructe. Cărase acea povară grea şi nu era de mirare că fusese atât de obosit când ajunsese la hotel. După ce a aflat că hainele pe care le lăsase în păstrare îi stăteau la dispoziţie, a început să

mănânce, stând cu noi la masă.

Îmi puneam tot felul de întrebări în sinea mea, dar m-am abţinut să i le pun şi tânărului războinic. Se vedea că Hammerdull şi Holbers ar fi vrut şi ei să afle câte ceva în ceea ce-l privea, numai că Vulturul cel Tânăr, deşi era, într-adevăr, foarte tânăr, se purta ca un bărbat căruia, dacă nu voia să spună ceva, nu era bine să-i pui întrebări.

Nici nu cred că am fi aflat ceva despre el, dacă nu s-ar fi hotărât să rup tăcerea şi să ne spună unele lucruri în timpul mesei. Omul ne-a povestit că o dată cu calul, i s-au furat şi armele şi banii, deci nu mai avea nimic.

Soţia mea mi-a aruncat o privire şi am înţeles imediat ce voia să-mi spună. Trebuia să-l rog pe tânărul războinic să călătorească împreună cu noi. Acesta fusese, de altfel şi motivul pentru care voisem trei cai şi nu doi. I-am propus, aşadar, Vulturului cel Tânăr să ne însoţească si un zâmbet lumină imediat trăsăturile feţei lui, se ridică de pe scaun, dar se stăpâni, pentru că un indian nu trebuie să-şi dea în vileag nici suferinţa, nici bucuria. Am observat că, deşi războinicul nu mă văzuse niciodată, bănuia cine eram.

Când l-am întrebat din ce trib făcea parte şi unde voia să ajungă omul a tăcut pentru o clipă. Apoi a răspuns:

— Sunt apaş şi merg spre sud. Spunând acestea, războinicul nu m-a privit, ci s-a uitat în pământ, dar îmi puteam da seama că aştepta nerăbdător răspunsul meu.

— Şi noi mergem tot spre sud, am răspuns eu, privindu-l pe furiş. Pentru asta avem însă nevoie de câteva îndrumări. M-am întors spre Hammerdull şi l-am întrebat:

— Cunoşti cumva locul care se află pe undeva, pe-aici şi care este numit Amvonul Diavolului?

— Dacă îl cunosc, sau nu, asta nici nu mai contează, dar pot să spun că am fost de mai multe ori acolo împreună cu Pitt. Şi Vulturul cel Tânăr ştie unde-i Amvonul Diavolului. Acum patru ani mi-a spus că vine chiar de-acolo. Amvonul

Diavolului e la vest de locul unde ne aflăm. Vreţi să mergeţi într-acolo?

— Da, vreau să ajung neapărat la Amvonul Diavolului, deşi ar trebui s-o iau spre sud-est. Trebuie să fac neapărat un ocol. Trag nădejde că nu-i un ocol prea mare.

— Dacă ocolu-i mare, sau nu, asta nici nu mai contează. Călare, ajungeţi în mai puţin de-o săptămână. Să vă însoţesc?

— Vrei să faci asta?

—Auzi! Ce întrebare! Dacă vreau? Sigur că vreau, numai că o fac cu o singură condiţie!

— Care?

— Vă însoţesc până la Amvonul Diavolului, dacă îmi daţi voie să vă însoţesc şi mai departe. Se poate?

— Se poate, se poate, domnule Hammerdull. Soţul meu ţine mult la dumneavoastră şi eu vă preţuiesc mult, şi, în afară de asta, el are trei cai şi trei asini, adică mai mulţi decât ne trebuie, spuse Sufleţel, foarte bucuroasă.

Am început să râd cu poftă, însă nu m-am putut abţine să nu întreb:

— Dar hotelul?

— Hotelul? Nu mă interesează hotelul, şi, în afară de asta, Pitt se poate ocupa singur de şandramaua asta până când mă-ntorc eu. Ce zici Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

Holbers tăcu şi se gândi, ca şi când s-ar fi pregătit să ţină o cuvântare. Cu toate astea, omul nu spuse decât un singur cuvânt:

— Nu.

Hammerdull ridică din sprâncene şi faţa i se făcu toată numai cute.

— Nu vrei? Pot să ştiu şi eu de ce nu vrei?

— Ei! Şandramaua asta, căreia toţi îi zic hotel, nu mă interesează nici măcar cât te interesează pe tine. În hârtii tu eşti proprietarul, nu eu.

— Că sunt, sau nu proprietarul, asta nici nu mai contează, oricum tu ai aceleaşi drepturi asupra Vestului Sălbatic, pe care le am şi eu. Dacă nu-mi dădeai banii tăi, nici nu puteam să cumpăr hotelul, ştii bine că eu ajunsesem la fundul sacului.

— Aşa o fi, dar hai să nu ne certăm. Ţi-am dat banii pentru că... pentru că mi-au plăcut locurile astea, ştii tu de ce. Asta nu înseamnă că am rămas aici de dragul hotelului. Din partea mea poate să facă cine ce-o vrea cu el! Vin şi eu cu tine!

— Nu se poate! Eşti prea bătrân pentru drumul obositor pe care îl avem de făcut.

— Taci din gură, grasule! Vorbeşti de parcă ai fi cu douăzeci de ani mai tânăr ca mine. Diferenţa de cinci ani dintre noi nici măcar nu se simte. Mai sunt şi eu bun de ceva. Nu mă puteţi lipsi de bucuria de a va însoţi, mister Shatterhand… Cerule, ce-am zis!

Omul ne spusese tot ce avea pe suflet şi, dând frâu liber simţămintelor sale, îl luase gura pe dinainte.

Pitt Holbers nu mai scoase o vorbă. Pe faţa indianului trecu un zâmbet şi acesta spuse:

— Nu vă faceţi sânge rău! Am ghicit cine este acest om şi oricum i-aş fi spus fratelui marelui nostru Winnetou şi prietenului poporului meu că eu l-am recunoscut! Trebuia să-i spun că l-am recunoscut!

Klara era foarte bucuroasă pentru că lucrurile mergeau aşa cum şi-ar fi dorit ea.

— Mi s-a împlinit dorinţa! Ne vor însoţi toţi trei, nu-i aşa, dragule?

— Toţi trei? Cum să ne însoţească Vulturul cel Tânăr? Te-ai gândit la sacul lui greu din piele?

Punând soţiei mele această întrebare, l-am privit cu coada ochiului pe tânărul apaş. Privirea i se luminase.

— Vulturul cel Tânăr are timp. Pentru el ar fi o mare

cinste să vă însoţească.

— Bine, am spus eu. Ne vor însoţi toţi trei. Vulturul cel tânăr va lua calul tărcat cu pete negre. Prietenii noştri vor lua asinii şi cortul.

După ce am mâncat, am strâns cortul şi l-am dus în hotel. De acolo nu-l mai putea fura nimeni.

Deodată, Hammerdull ne spuse:

— Ia priviţi! Ce să fie asta?

— Un asin! Al patrulea asin! a strigat soţia mea.

— Da, e un asin care s-a întors la tovarăşii lui. Le-a scăpat bandiţilor!

Avusesem noroc. Acum aveam un animal în plus, pe care-l puteam folosi la căratul poverilor şi eram foarte bucuros că toate patrupedele care îi fuseseră furate lui Old Surehand erau în mâinile noastre.

Am cumpărat pentru Vulturul cel Tânăr o puşcă şi un revolver, pentru că războinicul nu mai avea nici o armă în afara cuţitului. După aceea am scris o scrisoare adresată lui Hariman F. Enters, care avea următorul conţinut:

„M-am ţinut de cuvânt şi am venit la Trinidad. I-am cunoscut pe prietenii dumneavoastră, Wycliffe şi Howe. Pot spune că vă cunosc mai bine decât aş fi vrut. Cu toate astea, sunt gata să-mi ţin promisiunea. Dacă sunteţi cinstiţi, dar numai dacă sunteţi cinstiţi, sunt gata să vă arăt cele două locuri pe care le căutaţi.

Burton.”

Nimeni nu mă putea sili să rămân la Trinidad pentru a-i aştepta pe fraţii Enters.

Convenisem să ne întâlnim în acel oraş şi, în alte condiţii, aş fi fost gata să aştept oricât pentru a-mi respecta cuvântul. Ştiam însă că fraţii Enters îi cunosc pe hoţii de cai. Aflasem destule despre aceşti doi fraţi care încercaseră

deja să mă ducă de nas. Din cauza asta, am crezut că ajunge să le scriu această scrisoare.

În ceea ce priveşte planurile mele, am preferat să păstrez tăcerea. Era mai bine ca oamenii din oraş să nu ştie încotro ne îndreptam.

Cei care porniseră pe urmele hoţilor de cai s-au întors seara. Nu reuşiseră să prindă pe nici unul dintre aceştia. Hoţul pe care-l eliberasem se părea că-şi lăsase, deocamdată, deoparte îndeletnicirea, pentru că nu am auzit pe nimeni din oraş spunând că s-ar fi furat vreun cal.

În dimineaţa următoare, am părăsit oraşul şi ne-am îndreptat spre vest.

Aşa cum am mai spus, am împărţit patrupedele cum s-a putut mai bine. Soţia mea, eu şi Vulturul cel Tânăr călăream câte un cal tărcat. Cei doi prieteni ai mei călăreau fiecare câte un asin, iar ceilalţi doi asini erau încărcaţi cu lucrurile noastre. Printre aceste lucruri se numărau cortul şi sacul din piele al războinicului. Nu ştiam ce conţinea acest sac şi nici nu l-am întrebat pe tânărul războinic. Pentru că sacul amintit era foarte greu, am tras concluzia că ar conţine un obiect din fier, obiect care părea să aibă foarte mare preţ pentru apaş, fiindcă acesta avea mare grijă de povara sa. Era o plăcere să-i vezi pe bătrânii mei prieteni stând în şa. Amândoi îşi ţineau spatele drept, iar pe faţă li se citea bucuria pe care o simţeau pentru faptul că puteau fi alături de noi. Amândoi purtau la brâu câte două pistoale şi nelipsitul cuţit Bowie. Pe spate, fiecare părea să poarte o bâtă prinsă cu o curea de piele. Cel ce-i privea mai atent îşi putea da seama foarte uşor că nu era vorba de bâte, ci de puşti. Numai proprietarii lor ar fi avut curajul să tragă cu asemenea puşti şi asta numai pentru că puştile ameninţau să sară în mii de bucăţi dacă cineva ar fi îndrăznit să tragă fie şi numai un foc cu ele. Cei doi însă nu şi-ar fi dat puştile nici măcar în schimbul celor mai noi şi mai scumpe arme.

Seara, cei doi se ocupaseră ore întregi de puştile lor şi asta nu de dragul de a le face să semene cât de cât cu nişte puşti, ci pentru a îndepărta rugina care se pusese pe ele, pentru că nu mai fuseseră folosite de foarte multă vreme.

Trebuie să amintesc că m-am folosit de prima ocazie care s-a ivit pentru a depăna amintiri împreună cu cei doi vulpoi ai Vestului Sălbatic. În ziua în care am ajuns la Trinidad, nu am avut timp pentru aşa ceva.

Când am pornit la drum, mi-am mânat calul astfel încât să mă aflu între cei doi.

Nu mai fusesem de mulţi ani în Vest şi nu era de mirare că nu mai ştiam nimic despre soarta multora dintre cei care fuseseră prietenii mei. Este adevărat că mai corespondasem cu unii dintre ei, dar toată lumea ştie ce scrie lumea de obicei în scrisori: lucruri banale, lucruri pe care omul le scrie în general despre sine, fără a da însă prea multe amănunte. Ştiam, totuşi, câte ceva despre unii dintre vechii mei prieteni.

Ştiam că Old Firehand se odihnea pe veci în Saint Louis, unde se retrăsese, după ce se ocupase de o mină de argint care se afla în apropierea Lacului Argintiu. Nu ştiam însă nimic despre Harry, nici despre fiul său rezultat din prima căsătorie cu Ribanna. Băiatul lui Harry învăţase, din păcate, prea curând să se descurce singur în viaţă şi nu simţise nevoia să se bazeze prea mult pe tatăl său. Ştiam că se ocupa cu vânătoarea, pentru că nu era în stare să rămână prea mult într-un loc anume. Setea lui de răzbunare nu se potolise. În ciuda celor întâmplate – lucruri despre care am scris în romanul „Winnetou” – uciderea mamei şi a surorii lui îl transformaseră într-un duşman neînduplecat al sioucşilor Ogellallah. Puşca lui semănase moarte şi nenorocire în rândurile acestora. Bănuiam că acest tânăr ducea o viaţă agitată. Aşa cum am scris în romanul „Dervişul”, mătuşa Droll pierise ucisă de glonţul unui

ucigaş.

Unde erau oare toţi eroii Vestului: Bloody Fox, vânătorul de urşi, Dick Stone, Will Parker, Davy lunganul şi toţi ceilalţi bărbaţi ale căror nume erau atât de cunoscute în această parte a Americii? Poate că vreun deal răsărit în savană sau vreo stâncă le acoperă trupurile. Poate că oasele lor se odihneau în nisipurile din Llano Estacado sau în vreo prăpastie necunoscută omului, din Grand Canyon. Pieriseră toţi aceşti prieteni ai mei!

Corabia vieţii i-a dus numai pe câţiva dintre ei într-un port liniştit. Ştiam, de pildă, că Fammy grăsunul trăia liniştit, sub numele său adevărat, Jakob Pfefferkorn, undeva, lângă lacul Ontario.

Hobble-Frank era rentier şi se gândea adesea cu durere în suflet la prietenul său Droll, dar nimic nu l-a putut convinge să se mai bucure măcar o dată de priveliştile savanei şi să-şi părăsească locuinţa de pe malurile Elbei[40].

Despre bătrânul Sam Hawkens, cei doi însoţitori ai mei îmi spuseseră câte ceva. Eu însumi nu mai aflasem nimic despre el, pentru că nu-mi scrisese nici măcar o singură dată. Acest lucru nu mă mira. Ştiam foarte bine că Sam prefera să atace cu cuţitul un urs Grizzly, decât să „înnegrească hârtia albă cu cerneală neagră”, aşa cum el însuşi obişnuia să spună. Holbers şi Hammerdull mi-au spus că bătrânul Sam Hawkens ii vizitase în urmă cu opt ani şi că atunci când trecuse pe la ei, prin Trinidad, se bucura de o sănătate excelentă.

Înainte de a se despărţi de el, Dick l-a întrebat dacă nu s-a gândit să se stabilească undeva şi să ducă un trai liniştit. După ce îşi îndesase peruca pe cap, mângâindu-şi, barba mare şi stufoasă, omuleţul răspunsese:

— Liniştit? Sam Hawkens să trăiască liniştit? Şi cum îţi

[40] Fluviu care străbate teritoriul Germaniei şi Cehiei. (N. tr.)

închipui c-ar fi asta, mă rog? Crezi oare că fiul mamei mele ar avea destulă răbdare pentru a sta măcar o zi între aceste ziduri? Nici nu mă gândesc! Toată viaţa am trăit sub cerul liber, dacă nu mă-nşel şi acolo vreau să-nchid ochii pentru totdeauna. O să găsesc eu un locşor care să-mi fie pe plac şi în care să stau liniştit împreună cu Liddy[41]. Hihihihi!

Spunând acestea, bătrânul Sam îşi luase puşca în spinare şi dispăruse.

— Şi de-atunci nu aţi mai auzit nimic în legătură cu el? am întrebat eu.

— Este cel din urmă lucru pe care-l ştim.

— O mai fi trăind?

— Şi de ce nu?! Bătrânul Sam nu te făcea să crezi c-ar fi cu un picior în groapă. Poate să trăiască şi o sută de ani. Doamne, rău îmi pare că n-am dat dracului şandramaua aia căreia-i zice hotel. Trebuia să plec cu el atunci când ne-am văzut ultima dată! spuse Dick, supărat.

— Cine te-a împiedicat?

— Mai şi întrebaţi! Omul cu minte de copil care călăreşte alături cu dumneavoastră! Nu voia deloc să plece de prin părţile astea!

— Aşa? Şi de ce, mă rog?

— Hm! Nu mi-o luaţi în nume de rău, mister Shatterhand, dar nu ştiu dacă-mi este îngăduit să vorbesc despre asta.

— Dă-i drumu’, spuse Pitt Holbers. Îţi dau voie să vorbeşti. Faţă de mister Shatterhand n-am secrete.

— Dacă-i secret, sau nu, asta nici nu mai contează, dar nu voiam să zic nimic, fără să ştiu dacă-mi dai voie s-o fac sau nu.

— Mă faci curios, mister Hammerdull.

[41] Numele puştii lui Sam Hawkens. (N. tr.)

— Ei, o să vă miraţi când o să auziţi despre ce-a fost vorba. Undeva, în bătrâna prerie, la trei zile de mers călare faţă de locul unde ne aflăm acum, cu mulţi ani în urmă, Pitt a trecut printr-o întâmplare foarte însemnată, pentru viaţa lui, la care se mai gândeşte şi acum.

Privindu-l pe Holbers, mi-am dat seama că nu putea fi vorba decât despre una dintre acele întâmplări care sunt foarte importante pentru un om al Vestului şi care îl fac să devină un adevărat bărbat, un om singuratic şi tăcut.

— Din păcate, continuă Dick, cele ce vreau să vi le povestesc s-au întâmplat înainte ca Pitt să mă fi întâlnit pe mine. Dacă m-ar fi întâlnit, poate că lucrurile ar fi luat altă întorsătură. Cred că şi tu eşti de aceeaşi părere, nu-i aşa, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Nu întru totul, dragă Dick, îl contrazise lunganul. Acum patruzeci de ani şi mai bine, eram cu totul alt om şi ai fi putut să-mi spui orice, că tot nu te-aş fi ascultat.

— Doamne, Dumnezeule! Te cerţi cu mine ş-acum, la bătrâneţe, Pitt?

— Nu-i vorba de-acum, e vorba de vremurile de-atunci.

— Că-i vorba de vremurile de-atunci, sau nu, asta nici nu mai contează, oricum aş fi făcut eu într-un fel ca lucrurile să fi luat altă întorsătură.

— Acum, că a trecut atâta vreme, e lesne să credem că lucrurile s-ar fi întâmplat altfel, dar eu îţi spun că, de dragul ei, aş fi fost în stare să mă iau de piept cu toată lumea!

— De dragul ei? E vorba cumva de vreo fată? am întrebat eu, mânat de curiozitate.

— Că-i vorba de-o fată, sau nu, asta nici nu mai contează, dar, vă rog, mister Shatterhand, uitaţi-vă puţin la prietenul meu. Vă vine a crede că ar fi putut trezi simţăminte de iubire în inima unei fete? Vă rog să-mi spuneţi adevărul, că doar vă pricepeţi la oameni.

— Nu l-am cunoscut pe mister Holbers la vremea aceea

şi mi-e greu să răspund la întrebare, am spus eu, evitând astfel o situaţie stânjenitoare.

— Nu-i nimic, l-am cunoscut eu pe amicul Pitt, la puţină vreme după ce-a cunoscut-o pe fata asta şi pot să vă spun: Băiatul n-avea nici cea mai mică şansă. Îţi dai seama acum că n-aveai nici o şansă, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

„Vulpoiul bătrân” se aplecă mult în şa, astfel încât să nu se vadă nimic pe trăsăturile obosite ale feţei. Apoi se îndreptă din nou şi spuse, fără să ne privească:

— Dacă-mi dau seama? Asta nici nu mai contează. Pentru mine ea a fost, hm, singura iubire a vieţii mele.

Omul spusese toate acestea cu simplitate şi cu hotărâre, stăpânindu-şi atât de bine sentimentele, încât aş fi dorit să-i strâng mâna. Şi Hammerdull tăcu câteva clipe, spunând apoi cu o seriozitate neobişnuită pentru el:

— Că era vorba de dragoste, sau nu, asta nici nu mai contează. Oricum trebuie să recunoşti că ştiu să-ţi respect sentimentele. Nu am avut nimic împotrivă să te duci, an de an, în locul care ţi-a adus atâta suferinţă, aşa cum un bun creştin merge adesea la mormântul iubitei care-şi doarme somnul de veci.

Pitt Holbers îşi trecu palma peste frunte, ca şi când ar fi vrut să alunge gândurile negre şi spuse:

— Acum ştiţi de ce m-am simţit legat de locurile astea, domnule Shatterhand. Poate că vreodată, când o să am poftă s-o fac, am să vă povestesc totul pe-ndelete.

După ce Holbers spuse toate acestea, ne-am continuat drumul în tăcere. Nu voi stărui prea mult asupra descrierii drumului, ci mă voi mulţumi să amintesc doar faptul că ducea către un platou care cobora apoi în minunata vale Apishapa, vale care se află între platoul propriu-zis şi stâncile numite Spanish Peaks.

Peisajul montan era încântător. Am trecut călare prin acest paradis care părea că nu se va mai sfârşi vreodată.

La vremea prânzului am făcut un popas lângă un râu, limpede precum cristalul.

I-am spus soţiei mele câte ceva despre deosebirile care existau între munte şi şes în ceea ce priveşte frumuseţea peisajului. După obiceiul său, Vulturul cel Tânăr păstra tăcerea, ascultând. Nici Pitt Holbers nu scotea nici un cuvânt. Numai rotofeiul Dick Hammerdull mai spunea din când în când câte-o vorbă. După o vreme, Dick îi zise Klarei:

— Mâine veţi vedea cu proprii ochi care sunt aceste deosebiri. O să trecem pe lângă un lac „al câmpiei” care este împrejmuit de munţi foarte înalţi.

— Eu cunosc lacul ăsta? l-am întrebat pe prietenul meu.

— Nu ştiu. E vorba despre lacul Kanubi.

— Am auzit de un lac cu numele ăsta când am fost în Massachusetts, venind de la Lawrence. Se spune că lacul are o mare însemnătate în legătură cu trecutul mai multor triburi indiene, mai ales cu cel al indienilor seneka. Apa lui străluceşte scăldată în razele soarelui, iar insuliţele care se află pe el par a fi învăluite într-o mantie verde. Toate insulele acestea au fost leagănul a numeroase triburi. Aici, în mijlocul naturii minunate, indienii au dus o viaţă paşnică. Ştiu că unui lac de prin apropiere i s-a pus acelaşi nume. Sunt curios să văd dacă-l merită.

— Cred că-l merită, spuse Holbers, după ce tăcuse destul de multă vreme.

— Ai văzut lacul ăsta vreodată? l-am întrebat eu.

— Eu? Da, foarte des.

Spunând acestea, omul oftă. Poate că tocmai lacul acesta îl purta în lumea amintirilor tulburi, pe care le evocase cu puţină vreme în urmă prietenul său. Am preferat să tac pentru a nu-i răscoli sufletul. Pitt trase aer în piept şi spuse:

— Lângă lacul ăsta m-a rănit puşlamaua. Era să mă

omoare.

— Cine? am întrebat eu.

— Un anume Tom Muddy. Aţi auzit vreodată de nemernicul ăsta?

— Nu.

— Cred că nici măcar nu era ăsta numele lui adevărat. N-am aflat niciodată cum îl chema de fapt.

— L-ai mai întâlnit de atunci?

— Din păcate, nu, cu toate că l-am căutat mult timp. Poate că am să vă povestesc totul când s-o întuneca. Pentru indienii seneka e foarte important.

— Ce e important?

— Că şi-au aşezat satele pe malul lacului aceluia din Massachusetts. Ştiţi care era de fapt numele tribului?

— Da, Senontowana.

— Aşa este. Cei care i-au numit seneka au fost albii. Eu unul m-am înţeles întotdeauna foarte bine cu indienii din tribul ăsta, spuse Pitt, ca şi când s-ar fi simţit dator să-mi dea neapărat o explicaţie.

— Dar de ce? l-am întrebat eu.

— Pentru că... pentru că... pentru că... hm. O să vă spun mai multe în seara asta. Deocamdată, voi păstra tăcere. Vă rog să nu vă supăraţi.

În cursul după-amiezii, ne-am continuat drumul şi am ajuns pe o culme de unde puteam vedea un podiş care se întindea spre apus. Soarele se pregătea să apună. În mijlocul acestui podiş, se vedea strălucind în razele lui un diamant, încadrat de o salbă de smaralde lucitoare, care păreau scăldate în cununi de foc.

— Acela e lacul Kanubi, spuse Holbers. Pe cât de aproape pare a fi, pe atât de departe se află în realitate. Ne-ar trebui trei ore ca să ajungem acolo. Ar fi mai bine să poposim aici, adică, dacă n-aveţi nimic împotrivă, vom poposi în acelaşi loc în care am înnoptat eu când am văzut locurile astea

pentru prima oară.

Pitt ne duse într-un loc mai ferit de vântul rece al nopţii. În apropiere, curgeau apele unui mic râu, iar caii aveau hrană din belşug. Nici nu ne-am fi dorit un adăpost mai bun. Am pregătit cortul pentru soţia mea şi am făcut focul. Noi, bărbaţii, am preferat să dormim sub cerul liber. Era în toiul verii şi pentru oricine era o plăcere să doarmă sub cerul liber.

Noaptea ne-a învăluit în timp ce mâncam şi a răsărit luna. Aerul era curat şi cerul, senin. Totul se vedea foarte bine şi foarte clar la lumina lunii. Diamantul care strălucise în razele soarelui avea acum luciri argintii şi era aidoma unei perle.

Pitt Holbers începu să-şi depene amintirile.

— Ca şi azi, lacul lucea sub ochii mei. Lacul ăsta mă atrăgea, mă chema la el. În ziua aceea m-am trezit foarte devreme şi am pornit călare, înainte ca soarele să se fi înălţat pe cer, am ajuns lângă lac. În iarbă se vedeau urme care trădau faptul că pe acolo trecuseră oameni, indieni. Asta m-a făcut să fiu cu băgare de seamă. Mi-am ascuns calul şi am urmărit atent urmele pe care le văzusem în iarbă. Ele m-au purtat prin tufişuri, până în apropierea lacului. Acolo, lângă lac, am văzut nişte cabane, sau mai bine spus nişte case. Nu erau numai *wigwam-uri* sau corturi, ci şi case, case în toată puterea cuvântului, case construite din bârne şi din scânduri. Pe malul lacului erau mai multe bărci. Am văzut şi nişte plase de pescuit care fuseseră puse la uscat. Uşile caselor erau închise şi nu se vedea nici ţipenie de om. Toţi dormeau şi dormeau fără grijă, fiindcă n-am văzut străji pe nicăieri. Atunci am ieşit încet de după un tufiş şi am văzut-o... Am văzut-o pe cea mai frumoasa fată din lume. Stătea pe o piatră şi privea spre răsărit, spre locul de unde tocmai apăruse soarele. Era îmbrăcată într-un veşmânt din piele albă, împodobit cu

franjuri roşii, iar în părul negru, care-i atârna pe spate, purta flori şi agrafe asemănătoare păsărilor colibri. Când agrafele au început să strălucească în lumina soarelui, fata s-a ridicat, şi-a desfăcut braţele şi a exclamat cu supunere şi veneraţie:

— O, Manitou! O, Manitou!

nultă
vre
spre
ea ămas
ne chi în
ca ndea,
pe

l ei,
„b . Era
lin ni de
zil e lui,
nu ei ce
ap Aşta
îi sioux
Og

Am văzut-o pe cea mai frumoasă fată din lume.
Stătea pe o piatră şi privea spre răsărit...

Holbers îşi întrerupse pentru câteva clipe povestirea, iar soţia mea ii zise:

— Domnule Holbers, nu ne-aţi spus ale cui erau casele de pe malul lacului şi nu ne-aţi povestit cine era tatăl lui Aşta.

— Nu v-am spus? Hm, aşa sunt eu, când mi-aduc aminte de Aşta, uit de toate. Tatăl ei era vraciul tribului seneka. Vraciul a plecat de pe pământurile tribului său însoţit de câţiva războinici, pentru că „omul alb” îl ura de moarte. Aşa a ajuns tatăl lui Aşta în Vestul Sălbatic, adică, mai precis, prin locurile astea şi a văzut lacul. A rămas uimit de frumuseţea acestei oglinzi de apă şi de asemănarea cu

lacul de pe plaiurile sale natale. Toate astea l-au făcut să se aşeze lângă lac, împreună cu cei ce-l însoţiseră. Vraciul şi oamenii săi şi-au construit case, aşa cum aveau obiceiul cei din tribul său. Indienii au dat acestui lac denumirea lacului de pe malurile căruia plecaseră. L-au denumit Kanubi. De această aşezare a indienilor au aflat curând şi vânătorii albi şi vânătorii roşii. Toţi veneau în acel loc pentru a găsi pace şi linişte. Toată lumea ştia că acolo se respecta o lege nescrisă: cine venea în acea aşezare de lângă lac trebuia să lase deoparte ura şi duşmănia şi să se lase stăpânit doar de iubire.

Omul tăcu din nou câteva clipe, trase aer în piept şi continuă:

— Astea au fost timpuri frumoase, a fost singura dată în viaţa mea când am fost cu adevărat fericit, vreau să spun nu numai ca bărbat care aparţinea Vestului, ci şi ca om... Dar, să depăn firul povestirii... Printre albii care veneau foarte des în aşezarea de lângă lacul Kanubi se număra şi Tom Muddy, iar printre războinicii roşii care erau întâlniţi foarte adesea pe lângă lac era şi un tânăr vraci din tribul sioucşilor Ogellallah, care venise la tatăl lui Aşta pentru a-şi face ucenicia şi pentru a învăţa lucrurile tainice pe care le cunosc numai pieile roşii. Nimeni nu ştia unde îşi avea sălaşul acest tânăr vraci, dar cred că era o cabană undeva, în apropierea unui afluent al râului Purgatorio. Se pare că indianul îşi părăsise locuinţa pentru a fi împreună cu maestrul său. Vraciul acesta era un tânăr frumos, care cunoştea taina mânuirii tuturor armelor, dar care era condus numai de gânduri paşnice. Nici nu era de mirare că Aşta era atrasă mai mult de el, decât de toţi ceilalţi bărbaţi care veneau s-o vadă. Eu n-am ştiut asta, ci am aflat-o de la Tom Muddy.

Tom Muddy ăsta nu era nici frumos şi nici foarte iubit. Nimeni nu voia să aibă de-a face cu el. Pusese un ochi pe

Aşta, ba aş spune că i-a pus pe amândoi, dar ea nu voia să-l vadă, se ferea de el şi făcea tot ce-i stătea în putere să nu-i vorbească, pentru că lui Tom îi intrase în cap că ea trebuie să fie cu orice preţ soţia lui. Cred, însă, că o iubea, dar o şi ura, în aceeaşi măsură, pentru că fata îşi dăduse pe faţă simţămintele faţă de el. În sufletul lui se dădea o luptă aprigă. Cel mai bine se înţelegea cu mine, nici astăzi n-aş putea spune de ce. Poate pentru că mie nu mi-era greu să-i spun că nu vreau să am de-a face cu el, aşa cum îi spuneau ceilalţi. Făceam tot ce puteam pentru ca el să nu-şi dea seama că şi eu o iubeam pe tânăra indiancă. M-am gândit de foarte multe ori că ea nu era de nasul meu, dar apoi mi-am spus că nu eram de lepădat şi că puteam să mă măsor oricând, cu oricine. Când o vedeam, îmi pierea curajul, mi se topea inima şi uitam tot ce vrusesem să-i spun.

Într-o zi, când mă întorceam de la vânătoare, am aflat de la Tom Muddy că tânărul vraci Ogellallah a cerut tatălui Aştei mâna fiicei sale şi că bătrânul fusese de acord ca indianul s-o fure în timpul nopţii...

— S-o fure? a întrebat soţia mea. Asta trebuia să facă tânărul indian?

— Nu numai că aşa trebuia, dar aşa se şi cădea să facă. Am aflat şi eu că toate datinile astea trebuie respectate din anumite pricini foarte precise. Tatăl şi mama îşi cresc fata, înfruntând toate greutăţile. Iată că vine un străin şi le-o fură. Străinul îi ia fetei o mare parte din sufletul ei şi ea îl urmează cu drag, fără să se întrebe dacă străinul merită dragostea ei. Toate frământările astea sufleteşti sunt oglindite în tradiţii. Fata este gata să se lase răpită, dar părinţii fac tot ce le stă în putere pentru a împiedica asta. Viitorul soţ, pe de altă parte, face tot ce-i stă-n putere pentru a răpi fata şi pentru ca toate măsurile pe care le iau părinţii să fie de prisos. Dacă nu poate răpi fata printr-un şiretlic, el o va răpi cu forţa. În această confruntare dintre

viitorul mire şi rudele fetei, băiatul trebuie să-şi dovedească şiretenia şi curajul, pentru că, de foarte multe ori, fata este apărată de întregul trib din care face parte. Prin faptele sale, viitorul mire dovedeşte că este demn de fata pe care o răpeşte, iar membrii tribului fetei vor şti la ce se pot aştepta de la viitorul soţ.

Când am aflat de la Tom Muddy cum stăteau lucrurile, m-am simţit de parcă aş fi primit un pumn în frunte. Eu eram năucit, dar Tom Muddy era furios. El s-a jurat pe tot ce-avea mai scump că fata nu va fi niciodată soţia vraciului sioux. Când şi-a dat pe faţă simţămintele, Tom mi-a arătat pistolul şi mi-a spus:

— Dacă-mi apare în faţa ochilor, îi fac o gaură-n burtă nemernicului ăla roşu, aşa, să-i piară pofta să mai râvnească la fata asta.

Am crezut că era de datoria mea să-l previn pe tânărul sioux, dar el dispăruse. Dispăruse pentru că, din clipa în care primise încuviinţarea tatălui fetei, el trebuia să plece şi să revină mai târziu pentru a arăta că este în stare să răpească fata. Tânărul trebuia să se comporte ca şi când ar fi fost în joc chiar viaţa lui. Pentru a duce la îndeplinire totul, indianul nu putea întreprinde nimic în timpul zilei, de aceea mi-am dat toata osteneala să-l găsesc în timpul nopţilor care-au urmat. Asta era o treabă primejdioasă, pentru că ştiam bine că şi Tom Muddy făcea tot posibilul pentru a-l găsi pe tânărul sioux. Trebuia, aşadar, să mă feresc de unul şi să-l găsesc pe celălalt şi vă spun că asta nu era o treabă deloc uşoară. Trebuia să fiu cu mare băgare de seamă. L-am căutat o săptămână întreagă pe tânărul vraci, dar nu am dat de urma lui. După toată săptămâna aceea, a urmat o noapte neagră, fără lună şi fără stele. Nu ploua, dar era umed. Cu toate astea, nu m-am mulţumit să stau liniştit lângă foc, ci am continuat să-l caut pe indian. Presimţeam că se va întâmpla ceva chiar în noaptea aceea

neagră şi umedă, ceva la care eu trebuia să iau parte cu orice preţ. M-am strecurat uşor până când am ajuns la peretele din spate al casei în care se afla Aşta. Apoi m-am târât încet până în colţul casei, unde voiam să mă întind pe burtă pentru a trage cu urechea la ce se va mai întâmpla şi pentru că din locul în care eram puteam auzi dacă s-ar fi mişcat ceva pe lângă două dintre laturile casei. Când am ajuns la colţul casei, am vrut să mai înaintez puţin şi... Dumnezeule mare! în faţa mea se afla cineva, întins pe burtă ca şi mine. Era să dau nas în nas cu el! Cu toate că era întuneric, omul mă văzuse, aşa cum îl văzusem şi eu pe el. Oare cine era? Era siouxul sau era Tom Muddy? Am deschis gura pentru a spune ceva, când cel ce se afla în faţa mea ridică braţul. Am auzit împuşcătura şi apoi m-am rostogolit pe-o parte ca un sac, fără a fi în stare să scot nici măcar un sunet. Am zăcut aşa, fără simţire, până când am fost găsit, purtat în casă şi readus la viaţă.

Sigur că cei ce se aflau în casă au auzit împuşcătura şi au ieşit pentru a vedea ce se întâmplase. A venit bătrânul vraci, a venit soţia lui, fiica lui, Aşta şi mulţi alţii. Printre cei care au venit pentru a vedea ce se întâmplase se afla însă şi tânărul vraci Ogellallah. Indianul şi-a dat seama imediat că putea întoarce toată situaţia în folosul lui. Când oamenii care se strânseseră în jurul meu m-au dus în casă şi m-au întins pe un pat, de afară s-a auzit strigătul de izbândă al sioucşilor Ogellallah. Oamenii au văzut imediat că Aşta nu era nicăieri şi şi-au dat seama că indianul reuşise s-o răpească. Dacă indianul ar fi putut să se îndepărteze cu tânăra fată de casa părinţilor ei, aceasta era pe veci a lui. Tânărului vraci nici măcar nu i-a fost foarte greu să facă lucrul ăsta, pentru că Aşta l-a urmat de bunăvoie. Tânărul sioux a adus fata în casa părinţilor ei şi a fost întâmpinat ca un fiu al acestora. Trăgând asupra mea, Tom Muddy înlesnise planul indianului. Ponoasele le trăgeam eu. Am

stat mult timp ţintuit la pat, chinuit de fierbinţeală, plutind între viaţă şi moarte. M-am refăcut foarte greu, dar imediat ce-am putut merge, am avut grijă să plec si să nu spun nimănui nimic din tot ce ştiam. Nimeni nu bănuia cine şi din ce cauză trăsese asupra mea.

Puşlamaua aia de Tom a dispărut fără urmă, chiar în noaptea cu pricina. Mi-am dat toată osteneala să dau de urma lui, dar nu l-am găsit nicăieri. Peste câţiva ani, m-am întors la lacul Kanubi. Casele, în care locuiseră oamenii care se aşezaseră pe malul lacului, erau goale, părăsite. Indienii din tribul seneka fuseseră atacaţi de o bandă de răufăcători albi şi fuseseră ucişi cu toţii. Nu mai era în viaţă decât Aşta, pentru că plecase împreună cu soţul ei şi trăia într-unul din satele sioucşilor Ogellallah.

— Aţi mai întâlnit-o vreodată? întrebă Klara.

— Nu, niciodată, răspunse Pitt Holbers. Pentru mine, sioucşii Ogellallah au fost duşmanii albilor. Sigur că am încercat să aflu câte ceva despre Aşta şi am şi aflat că era foarte fericită alături de soţul ei. De asemenea, că vraciul Ogellallah ar trăi undeva, în apropierea râului Niobrara, unde s-ar fi retras într-o rezervaţie, împreună cu ucenicii săi. Se spune că vraciul se ocupă numai de totemuri şi *wampum-uri*[42] şi că citeşte cărţile pe care i le trimit albii. Se mai spune că ar fi foarte respectat de albi.

— Ştii cum se numeşte indianul ăsta? l-am întrebat pe Holbers.

— Da, a răspuns el.

— Se numeşte cumva Wakon?

— Da, Wakon.

— Am auzit şi eu de el, deşi nu l-am văzut niciodată. Şi-a dedicat întreaga viaţă studiului rasei roşii şi a scris cărţi

[42] Wampum – salbă sau colier purtate de indieni, în special de cei din America de Nord. (N. tr.)

despre indieni, cărţi care, din păcate, n-au fost încă tipărite. El nu vrea să le publice decât atunci când va fi terminat de scris ultimul volum. Lumea nu se interesează însă prea mult de cărţile lui.

— Câţi ani are vraciul acum? întrebă soţia mea.

— E cam de-aceeaşi vârstă cu Pitt, am răspuns eu, dar trebuie să spun că bărbaţii adevăraţi nu mor, până când nu duc la îndeplinire ceea ce şi-au pus în gând. Când spun asta, nu mă gândesc, desigur, la eroii care îşi pierd viaţa în luptă. Sunteţi obosiţi? întrebarea i-o pusesem mai ales lui Holbers, care se înfăşurase în pătura lui şi părea că vrea să se culce.

— Nu, nu mi-e somn, a răspuns el, dar amintirile mi-au răscolit sufletul. Am iubit-o mult pe indianca aceea, foarte mult! De atunci nu m-am mai uitat niciodată la vreo femeie şi nu m-am mai gândit niciodată la însurătoare. Am fost un singuratic şi cred că, atunci când mi-o veni ceasul, am să mor singur. Aş vrea să mă culc. Noapte bună!

I-am urat la rândul nostru „noapte bună”, dar noaptea a fost bună doar pentru unul dintre noi, mai precis pentru Hammerdull, care se înfăşurase în pătură deja de când prietenul său îşi începuse istorisirea, pentru că el cunoştea, desigur, toate amănuntele acestei triste poveşti de dragoste. Dick dormea tun, în schimb, noi nu ne mai găseam locul. Timp de două ore, Pitt Holbers s-a întors de pe-o parte pe alta şi, în cele din urmă, s-a sculat şi a început să se plimbe, încolo şi-ncoace, pentru a se linişti.

Trebuie să spun că atunci, în seara aceea, l-am cunoscut pe Pitt Holbers sub o altă înfăţişare. Era cu totul altul decât cel pe care-l ştiusem până atunci. Carapacea în care se închidea căzuse, bucată cu bucată. Omul ţinuse, probabil, cea mai lungă cuvântare din viaţa lui, dar nu numai asta mă uimise, ci şi felul în care se exprimase. Aş îndrăzni să spun că Pitt vorbise literar. Am descoperit astfel o latură a

sufletului său, a cărei existentă nici n-o bănuiam, pentru că omul era scump la vorbă şi părea să nu ţină la nimeni. Îl întâlnisem de multe ori pe acest om, dar niciodată nu-mi vorbise despre lucrurile despre care ne-a povestit în acea seară.

Se făcuse miezul nopţii şi Holbers nu se întorsese încă în mica noastră tabără. Am adormit, în cele din urmă, răpus de oboseală, dar m-am trezit peste vreo două ore. Acum Pitt era la locul său. Se întorsese din plimbarea nocturnă, dar nu se culcase. M-am ridicat în picioare, când Vulturul cel Tânăr a sărit în sus ca un arc. Din cort s-a auzit vocea soţiei mele:

— Nici eu nu dorm. Pot să vă fac o propunere?

— O propunere? am întrebat eu, curios.

— Să plecăm! Haideţi să mergem la lac! Oricum, nu mai putem dormi şi asta ni se întâmplă din cauza poveştii triste pe care-am ascultat-o înainte de a ne culca.

Holbers spuse la rândul său:

— *Well,* Să plecăm! Probabil că lacul îl atrăgea cu amintirile pe care i le trezea.

Oare numai din cauza poveştii lui Holbers nu putusem să dormim aproape deloc, sau mai era şi altceva care ne făcuse să ne trezim cu mult mai devreme decât plănuisem?

Am călărit tăcuţi, unul lângă altul, şi, în curând, am ajuns la şes şi am început să înaintăm mai repede.

S-a luminat de ziuă, iar când soarele a luat în stăpânire cerul, am ajuns într-o pădure care împrejmuia lacul. Am intrat în pădure, trecând peste o câmpie care se termina într-un luminiş. Acest luminiş a devenit din ce în ce mai îngust, transformându-se, în cele din urmă, într-o cărare lată de cinci-şase metri.

— Acesta-i drumul pe care am mers şi atunci, a spus Holbers, numai că acum pădurea este mai deasă şi copacii sunt mai înalţi. Aici am dat de urmele acelea. Peste puţină

vreme, vom vedea oglinda lacului.

Pitt a luat-o înainte şi, la un moment dat, s-a întors spre noi şi ne-a spus:

— Astea sunt cele din urmă tufişuri. În curând ajungem la lac şi o să vedem piatra pe care stătea Aşta, atunci când am văzut-o pentru prima dată... ah, Cerule!

Omul trecuse şi de cele din urmă tufişuri, dar se oprise deodată, cu un strigăt de uimire. L-am urmat repede şi ne-am dat seama că avea tot dreptul de a fi uimit.

Ajunsesem pe malul dinspre răsărit al lacului, care era de o frumuseţe răpitoare. Într-adevăr, lacul acesta putea fi asemuit cu lacul Kanubi din statul Massachusetts. Nu aveam însă timp să ne lăsăm vrăjiţi de frumuseţea lui. În dreapta noastră se găseau ruinele a ceea ce fuseseră odată casele indienilor din tribul seneka. În faţa ochilor noştri se întindeau apele transparente, albastre-verzui ale lacului, care părea că îşi revarsă peste maluri verdele intens al apelor sale. În stânga noastră, unde tufişurile se întindeau până la malul lacului, era o piatră mare, albă, netezită de ape, iar pe acea piatră se afla... o indiancă tânără, care semăna leit cu fata pe care ne-o descrisese Holbers cu o seară înainte!

Era îmbrăcată într-un veşmânt din piele albă, împodobit cu franjuri roşii, iar în părul negru, care-i atârna pe spate, purta flori care străluceau în soare, precum pietrele preţioase. Fata nu stătea cu faţa spre soare, ci privirea îi era aţintită chiar spre locul din care ne-am ivit noi. Era frumoasă, foarte frumoasă.

Tânăra indiancă nu făcu nici o mişcare, ci ne privi liniştită cu ochii ei mari şi negri.

Pitt Holbers a descălecat şi s-a îndreptat ca vrăjit spre fată, păşind cu grijă, de parcă s-ar fi temut să n-o tulbure, s-a oprit şi a întrebat-o:

— Cum te cheamă? Iar ea i-a răspuns:

— Mă cheamă Aşta.

— Care-i vârsta ta?

— Optsprezece veri.

Holbers îşi trecu mâna peste faţă, de parcă ar fi vrut să se trezească dintr-un vis.

— Nu, nu, nu se poate, tu nu eşti ea, chiar dacă semănaţi ca două picături de apă!

— Vorbeşti de bunica mea? întrebă fata. Se spune că semăn foarte mult cu ea.

— Cum o cheamă pe bunica ta?

— Aşta, ca pe mine.

— Cine-i bărbatul bunicii tale?

— Numele lui este Wakon. Aşezarea noastră e undeva la nord, lângă râul Niobrara.

Împreunându-şi mâinile, Holbers exclamă:

— Este o nepoată de-a ei... o nepoată! Fata s-a înclinat surprinsă spre el.

— Îi cunoşti pe bunica şi pe bunicul? Nu te-am văzut niciodată pe plaiurile noastre.

— Nici eu nu i-am văzut nicicând în locurile în care s-au aşezat acum. I-am cunoscut înainte ca... Înainte ca ei să fie soţ şi soţie.

— Cum? Erai în ţinuturile de lângă lac, atunci când s-au cunoscut bunicii?

Fata s-a apropiat mai mult de el şi a continuat:

— Atunci ştiu cine eşti. În tribul nostru s-a vorbit adesea despre un alb, căruia marele vraci al sioucşilor şi femeia lui trebuie să-i fie recunoscători. Tu semeni foarte mult cu bărbatul alb al cărui chip mi-a fost zugrăvit de-atâtea ori. Spune-mi, numele tău este Pitt Holbers?

— Da, acesta-i numele meu.

— Înseamnă că tu l-ai salvat pe Wakon. Tu eşti acela care s-a sacrificat pentru el. De ce nu ai venit niciodată la noi? Marele vraci şi soţia lui s-au întrebat adesea unde eşti, au

vrut să afle care-i soarta ta, dar totul a fost în zadar, căci n-au putut să-ţi dea de urmă. Îngăduie-mi să te salut!

Înainte ca Holbers să fi făcut vreo mişcare, fata îi luase mâinile amândouă şi i le sărutase.

Pitt tremura din toate încheieturile, atât de mari fuseseră uimirea şi emoţia de care era stăpânit. Desigur că şi acea întâlnire neaşteptată îl emoţionase profund.

— De unde ştie Wakon că glonţul acela trebuia să-l ajungă pe el? Eu n-am spus nimănui, niciodată, nimic!

— Ba da! Ai făcut-o fără să vrei şi fără să ştii, când erai chinuit de fierbinţeală. Wakon l-a întâlnit de două ori pe omul care a vrut să-i curme firul vieţii, dar nu a putut să-l prindă. Numele lui nu era Tom Muddy, ci Santer. Aseară, când focul vostru s-a văzut în noapte ca o steluţă sclipitoare, bunica mi-a spus: „Aşa strălucea focul ocrotitorului nostru alb în noaptea dinaintea zilei în care l-am văzut întâia dată”.

— Bunica ta este aici? a întrebat Pitt, repede.

— A fost aici. Acum nu mai este, a răspuns indianca. A fost aici, împreună cu mai multe femei şi fete, dar a plecat cu ele, imediat ce s-a crăpat de ziuă. Numai eu am mai rămas... să stau de strajă, să văd ce se mai întâmplă şi să le dau de ştire celorlalte.

— Să le dai de ştire? a întrebat Pitt, zâmbind. Şi dacă am fi fost nişte duşmani ai tribului tău?

— Atunci nu m-aţi fi văzut.

— Ai vrut să ştii cu orice preţ cine suntem?

— Da, pentru că am văzut focul pe care l-aţi aprins.

— A, da, aşa este! Şi acum trebuie să pleci repede?

— Da. Ca să le ajung din urmă pe celelalte. Nu am voie să părăsesc locul ăsta, până ce nu aflu când şi unde te voi întâlni din nou.

— Unde mergeţi?

— N-am voie să spun.

La auzul acestor cuvinte, Vulturul cel Tânăr coborî de pe cal şi se apropie de fată, spunându-i:

— Ai voie! Uită-te la mine! Eu sunt fratele tău!

Vulturul cel Tânăr era îmbrăcat în veşmintele cele noi pe care i le păstrase Hammerdull. Indianul îşi puse degetul pe partea dreaptă a pieptului, unde, pe haina din piele, era prinsă o stea în douăsprezece colţuri, făcută din perle. Am văzut că şi fata avea prinsă-n piept o asemenea stea.

— Eşti un Winnetou? l-a întrebat ea, privindu-l cu atenţie.

— Da.

— Eu sunt o Winnetah. Amândoi purtăm în piept steaua marelui Winnetou, deci suntem frate şi soră. Eu sunt o sioux Ogellallah, iar tu?

— Eu sunt un apaş Mescalero.

— Eşti din tribul lui Winnetou. Rogu-te, spune-mi numele tău.

— Mi se spune Vulturul cel Tânăr. Fata se arătă surprinsă.

— Ştiu că un învăţăcel al marelui vraci Tatellah-Satah, un învăţăcel pe care vraciul îl preţuieşte, poartă acest nume. Războinicul a fost numit astfel, de pe vremea când era foarte tânăr. Alţi tineri de vârsta lui nu au încă un nume. Vulturul cel Tânăr a fost primul căruia Tatellah-Satah i-a îngăduit să poarte steaua lui Winnetou. Ştii tu oare unde se află acest războinic acum?

— Se află în faţa ta.

— Tu eşti acela? Trăieşti? S-a auzit că ai fi dispărut, spuse fata, lăsându-se în voia bucuriei care o cuprinsese.

— Toate vorbele care s-au spus sunt adevărate.

— Ai plecat în căutarea lutului sfânt din care se face pipa păcii?

— Da. Şi am fost pus la încercări şi mai grele.

— Se spune că tu însuţi te-ai supus unor încercări foarte grele.

— Şi asta-i adevărat.

Era o încântare să-i priveşti pe cei doi tineri. Eram convins de faptul că ei reprezentau viitorul rasei lor.

— Ai putut să treci prin toate aceste încercări?

— Da. Marele Manitou m-a călăuzit şi m-a ocrotit. Au trecut patru ani de când am părăsit Mount Winnetou. Acum mă întorc. Ai acelaşi drum?

— Da.

— Nu te mai întreb încotro trebuie să-ţi îndrepţi paşii, pentru că ştiu că te voi revedea. Rogu-te, dă-mi mâna ta.

— Ţi le dau pe amândouă, a spus fata, întinzându-i mâinile şi privind cu ochi mari chipul frumos şi sobru al tânărului războinic.

Vulturul cel Tânăr nu o privea pe fată, ochii lui rătăceau undeva, dincolo de apele lacului, departe în zare. Cei doi tăcură câteva clipe, apoi războinicul spuse:

— Nepoata celui mai mare vraci al sioucşilor, nepoata celui ce caută şi celui ce ştie şi ucenicul marelui Tatellah-Satah, la care sufletul chinuit al rasei roşii a aflat adăpost. Aceasta eşti tu şi acesta sunt eu. Marele Manitou este acela care a vrut ca noi doi să ne întâlnim aici. Că noi ne despărţim este doar o părere, căci binecuvântat este locul în care ne vom întâlni din nou. Fii binecuvântată, frumoasă Winnetah!

Războinicul sărută amândouă mâinile fetei, apoi o întrebă:

— Pleci chiar acum?

— Da, chiar acum, dar spuneţi-mi unde duce drumul vostru.

— Mai întâi, trebuie să ajungem la Amvonul Diavolului. Ştii unde este?

— Da, ştiu unde este şi mă bucur că m-ai întrebat, căci trebuie să-ţi spun să te fereşti de cineva.

— De cine?

— De Kiktahan Shonka, bătrâna căpetenie a sioucşilor

Ogellallah.

— De căpetenia tribului tău?

— Ah! exclamă fata, cu mândrie. Aşta nu are căpetenie! Triburile Dakota se frământă. Războinicii tineri sunt de partea lui Winnetou, cei bătrâni sunt împotriva lui! Ştiu că bătrânul Kiktahan Shonka vine la Amvonul Diavolului pentru a ţine sfat cu bătrânele căpetenii ale războinicilor utah. Fereşte-te să cazi în mâinile lor! Se spune că şi Old Shatterhand va fi acolo!

— Ştiu.

— Şi crezi că-i adevărat?

— Cred.

—Atunci îl vom vedea, dacă scapă de primejdiile care-l pândesc.

— Ştii care sunt acele primejdii?

— Nu. Tot ce ştiu este că sunt oameni care vor să-l prindă şi să-l vadă murind la stâlpul caznelor, aşa cum şi-ar fi dorit toţi duşmanii lui Winnetou. Se spune că a îmbătrânit şi că păru-i este alb. La bătrâneţe, trupul şi sufletul îşi pierd puterea. Ce mult s-ar bucura duşmanii lui, dacă bătrânului i se va întâmpla acum, la bătrâneţe, ce nu i s-a întâmplat la tinereţe! Dacă aş şti când şi de unde vine, aş pune iscoadele să-l păzească şi să-i spună să se păzească!

— Nu-ţi face griji pentru el, Aşta! Toate vorbele pe care i le-ar spune iscoadele tale i s-au spus deja.

— I-a spus cineva să fie cu băgare de seamă?

— Da!

— Manitou fie lăudat! Acum pot să-mi văd de drum, dar stai! Numai o clipă!

Fata îşi îndreptă paşii spre ruinele unei case pentru a-şi lua calul. Acolo încalecă şi se îndreptă spre noi, pentru a-i strânge încă o dată mâna Vulturului cel Tânăr.

— Rămâneţi cu bine! Să ne vedem cu bine! spuse tânăra indiancă. Unde ne vom întâlni? îl întrebă apoi pe Pitt.

Holbers nu ştia ce să-i răspundă, dar, în cele din urmă, spuse şovăind:

— Îl însoţesc pe Vulturul cel Tânăr. Unde vom merge împreună? Asta încă nu ştiu.

Făta spuse râzând:

— Îl însoţeşti pe Vulturul cel Tânăr? Atunci sunt liniştită. Ştiu că vă voi revedea.

Indianca ne privi apoi pe noi, pe soţia mea şi pe mine, ne întinse mâna şi spuse:

— Nu mi s-a spus cine sunteţi, aşa că nu-mi este îngăduit să întreb. Rămâneţi cu bine!

Spunând acestea, fata îşi mână calul printre ruinele caselor şi apoi dispăru în spatele unor tufişuri.

Holbers şi Vulturul cel Tânăr au privit mult timp după ea, iar bătrânul Pitt merse puţin pe urmele ei, ca prins în mrejele unui vis.

Tânărul războinic rămase tăcut şi apoi îşi întoarse calul dintr-o dată, cu o smucitură, ca şi când i-ar fi fost greu să se desprindă de imaginea celei pe care tocmai o cunoscuse.

Noi, ceilalţi, am descălecat, iar eu am căutat să desluşesc urmele celor ce trecuseră prin acele locuri. Între timp, Klara a pregătit toate cele trebuincioase pentru a face cafeaua.

Mi-am putut da seama după urme că lângă lac se aflaseră aproximativ patruzeci de persoane. Se trezise în mine spiritul omului care umblase mult prin Vestul Sălbatic. M-am încruntat fără să vreau, pentru că mi-am dat seama că în locul acela se aflaseră mai ales femei. Pe vremuri, ar fi fost de neconceput ca nişte femei să umble singure prin Vestul Sălbatic şi mi-am adus aminte cu durere în suflet că acele vremuri trecuseră.

Apoi mi-a revenit în minte întâlnirea pe care tocmai o avusesem. Indianca Aşta aducea cu sine ceva care

aparţinea noilor vremuri, ea era pentru mine întruchiparea rasei roşii, a tinerilor care aparţineau acestei rase, tineri cu care bătrânii oameni ai Vestului Sălbatic nu se puteau împăca prea lesne. Pentru mine ea era însă şi o imagine a lui Winnetou, care dăinuia în timp.

În cele din urmă, am lăsat deoparte toate aceste gânduri şi mi-am zis că trebuia să trăiesc în prezent, în prezentul care avea să însemne atât de mult pentru mine.

Holbers s-a întors şi ne-a spus că Aşta o luase spre sud şi că toate urmele duceau într-acolo.

Dacă Tatellah-Satah nu m-ar fi chemat stăruitor la Nugget Tsil, unde avea să-mi vorbească unul dintre cei cinci molizi aflaţi acolo, am fi pornit imediat pe urmele lui Aşta, după ce am fi trecut pe la Amvonul Diavolului, cu atât mai mult cu cât ultima ţintă a călătoriei noastre era Mount Winnetou, care se afla undeva la sud de locul în care eram. Aşa, trebuia să ajungem mai întâi la Amvonul Diavolului şi, de acolo, să pornim spre sud-est şi să ocolim oraşul Trinidad pe la sud. Mi se părea, dintr-o dată, că ne vom petrece timpul pe care îl aveam la dispoziţie călătorind încolo şi-ncoace, urmând să ajungem chiar până la limita teritoriilor care aparţineau indienilor.

— Nu-i aşa că asta-i o minune? ne-a întrebat Holbers, aşezându-se. Toate s-au petrecut ca atunci şi ei ştiu că glonţul ăla nu-mi era hărăzit mie! Ei m-au căutat! M-au căutat până-n ziua de astăzi! Doamne, ce mă mai bucur! Pentru mine azi e sărbătoare!

— Hm, mormăi Dick, dacă-i sărbătoare, sau nu, asta nici nu mai contează, dar pot să spun că mie toată povestea asta mi se pare neobişnuită.

— Dar de ce? întrebă Pitt.

— Mai şi întrebi! Eu n-am mai pomenit aşa o potrivire! Să se întâmple lucrurile în acelaşi loc şi în acelaşi fel! E chiar mai mult decât pot eu să cred!

Poate că bunul Dick Hammerdull gândea la fel ca mine şi toate întâmplările care se repetau i se păreau ciudate şi îl puneau pe gânduri. Dick fu contrazis de Vulturul cel Tânăr:

— Bătrânul vânător al Vestului greşeşte, pentru că aici nu poate fi vorba de înşelătorie. Indianca este o Winnetah şi nu va spune nicicând o minciună şi nici măcar nu ar lua parte la vreun şiretlic.

— Dac-o fi Winnetou, sau Winnetah, asta nici nu mai contează, mormăi Dick, neîncrezător. Nu las pe nimeni să-mi umble cu cioara vopsită şi o să fiu cu ochii-n patru.

Nu numai pentru Holbers, dar şi pentru mine întâlnirea cu tânăra şi frumoasa indiancă avea o însemnătate deosebită. Mă gândeam mai ales la cele două stele din perle. Aceste stele erau un semn de recunoaştere. Vulturul cel Tânăr nu spusese nimic despre aceste stele, iar eu mă mulţumisem să nu-l întreb nimic despre ele. Bănuiam despre ce era vorba. Existau diferenţe între trib şi clan, în înţelesul pe care aceste două cuvinte îl au atunci când este vorba despre rasa roşie.

Diferenţa dintre aceste două cuvinte este de mare importanţă pentru toţi aceia care au studiat diferenţele existente între clanuri şi triburi de-a lungul evoluţiei indienilor din America de Nord. Fie că cercetătorii nu au descoperit care sunt toate deosebirile care există între clanuri şi triburi, fie că nu s-au ocupat îndeajuns de serios de acestea.

În dezvoltarea omenirii şi deci şi în evoluţia fiecărei rase în parte, se întâlnesc două tendinţe distincte: tendinţa de separare şi tendinţa de unire, sau, altfel spus, tendinţa spre unitate şi tendinţa spre pluralitate. Separarea duce la fărâmiţarea raselor, şi, astfel, o rasă este împărţită în popoare, popoarele sunt împărţite în oameni care trăiesc în sate şi oraşe, oamenii care trăiesc în sate şi oraşe se împart în familii şi familiile se împart în oameni care se gândesc

numai la avutul lor şi îşi aduc aminte foarte rar că sunt o părticică din marea familie a lumii.

Unirea este un proces total opus celui pe care l-am descris mai sus înseamnă unirea tuturor printr-un singur gând măreţ, care-i adună la olaltă pe toţi oamenii într-un singur popor, într-o singură fiinţă.

Oamenii nu ştiu care dintre aceste două căi este aceea care le-ar putea aduce fericirea şi, din această cauză, omenirea trebuie să găsească răspunsul, trecând uneori prin clipe grele.

Acest lucru se observă cel mai bine dacă avem în vedere rasa roşie, pentru că nici o altă rasă nu a trecut prin atâtea încercări. Nicăieri, nici măcar în Orientul îndepărtat nu se poate întâlni o rasă atât de împărţită, atât de fărâmiţată, ca aceea a pieilor roşii. Fiecare dintre triburile mai mari sau mai mici ale indienilor este mândru de sine însuşi. Atât de mândru, încât este gata să se stingă, încât este gata să moară. Această separare în triburi ar fi atras după sine dispariţia rasei roşii, dacă marii vraci indieni nu ar fi făcut tot ce le-a stat în putere pentru a împiedica acest lucru, pe două căi: religioasă şi socială.

Din punct de vedere religios, ei porniseră de la existenţa Marelui Spirit, a Marelui şi Bunului Manitou. Cercetările au demonstrat şi vor mai demonstra că indianul adevărat a fost monoteist[43]. Monoteismul a adus în sufletul indianului fericirea şi liniştea, până în momentul în care s-a răspândit credinţa în tot felul de zeităţi şi până când au apărut şi s-au dezvoltat tot felul de graiuri şi dialecte, fenomene care au dus la împărţirea rasei în triburi şi seminţii. Această evoluţie a rasei era reprezentată foarte bine de apele cascadei Niagara. Această cascadă reflecta cel mai bine

[43] Persoană care recunoaşte existenţa unei singure divinităţi. (N. tr.)

dezbinarea şi, în cele din urmă, dispariţia rasei.

Din punct de vedere social, s-a pornit de la formarea clanurilor, prin care s-a reuşit unirea triburilor dezbinate. Desigur că nu trebuie să se pornească, în acest caz, de la înţelesul pe care cuvântul „clan” îl are în limba engleză sau în scoţiană. În ceea ce-i privea pe indieni, clanurile erau formate pornindu-se de la ideea de a fi drept, credincios, bun şi cinstit. Cel ce dorea să aparţină la un anume clan al indienilor trebuia să aibă tăria şi voinţa de a face numai fapte bune, de a nu spune niciodată o minciună, de a nu fi niciodată necredincios sau nedrept. Toate acestea însemnau că omul putea să fie membru al unui clan, că vorba sau strângerea de mână aveau pentru el valoarea unui jurământ. Cel ce încălca principiile ce trebuiau respectate era exclus din clan şi se spunea despre el că este lipsit de onoare. Pentru a exista o deosebire între clanuri, fiecare dintre acestea purta numele unui animal, a cărui imagine îi distingea pe membrii unui clan de cei ai altuia. Astfel, marea căpetenie a tribului seneka, Sa-ga-ye-wat-ha, la al cărui monument din Buffalo fusesem, făcea parte din clanul lupilor. Exista, de asemenea, un clan al vulturilor, al corbilor sau al broaştelor ţestoase.

Într-un astfel de clan putea intra oricine, indiferent de tribul din care făcea parte. În clanuri erau acceptaţi bărbaţi sau femei care făceau parte din triburi adverse. Chiar şi duşmanul de moarte era ocrotit şi ajutat, dacă se supunea condiţiilor pe care trebuia să le îndeplinească în cadrul clanului. De exemplu, chiar dacă între kiovaşi şi navajo dăinuia o duşmănie neîmpăcată care nu putea fi potolită decât prin moarte şi prin sânge, în cazul în care un kiovaş făcea parte din acelaşi clan al cărui membru era un navajo, duşmănia dintre cei doi războinici era uitată pentru totdeauna.

Oricine îşi poate imagina ce rol benefic aveau aceste

clanuri. Din păcate, toate aceste clanuri au început să se destrame imediat ce în rândurile lor au fost primite feţele palide. Albii care au intrat în clanuri şi-au urmărit numai interesele personale, fără a ţine seama de rigorile cărora ar fi trebuit să se supună. Prin aceasta, clanurile au început să-şi piardă bunul renume de care se bucuraseră şi menirea pe care o avuseseră din punct de vedere social. Numai viitorul poate spune dacă aceste clanuri vor reînvia.

Întotdeauna clanurile au purtat denumiri de animale şi niciodată numele unui om. Eu, cel puţin, nu auzisem niciodată de un astfel de clan care să poarte numele unei anumite persoane. Era pentru prima dată când aflam de existenţa unui astfel de clan, care purta numele lui Winnetou!

Nu era nici o îndoială că era vorba despre un clan. Semnul de recunoaştere era steaua în douăsprezece colţuri, pe care o purtau Vulturul cel Tânăr şi Aşta. Cine a pus bazele acestui clan şi când? Acest lucru se întâmplase, desigur, în urmă cu cel puţin patru ani. De atunci erau hainele pe care le purta Vulturul cel Tânăr. El fusese primul membru al acestui clan. Această onoare îi fusese făcută de către Tatellah-Satah. El era, prin urmare, fondatorul acestui clan al lui Winnetou. Bărbaţii care făceau parte din acest clan erau numiţi Winnetou, iar femeile membre ale acestuia erau numite Winnetah. Ce ţeluri înalte aveau membrii acestui clan? Ce obligaţii? Nu l-am întrebat nimic pe Vulturul cel Tânăr, pentru că speram să aflu curând răspunsurile la întrebările pe care mi le puneam. Că membrii acestui clan doreau pacea, se putea presupune şi din faptul că Aşta şi Vulturul cel Tânăr făceau parte din două triburi diferite, între care domnea o ură de moarte.

Capitolul V – Taina Amvonului Diavolului

În timp ce ne beam cafeaua, Pitt Holbers ne-a spus că în seara aceea vom ajunge la Devil's Pulpit şi ne-a rugat să-i lăsăm un răgaz de o oră, timp în care voia să revadă împrejurimile lacului Kanubi. Nu aveam nimic împotriva dorinţei lui, numai că Pitt a revenit în mai puţin de o oră în locul unde poposisem.

— Eu aş zice să pornim, dacă nu vă e cu supărare! Dacă mai stau prin locurile astea, în sufletul meu se va strânge mai multă amărăciune decât bucurie şi asta nu-mi trebuie la bătrâneţile mele!

Omul avea dreptate. Lacul Kanubi era frumos ca şi lacul cu acelaşi nume din Massachusetts, numai că, pentru noi, apele lui nu erau prilej de bucurie, ci de tristeţe. Am preferat să păstrăm acest lac în amintire, ca pe un loc în care am făcut un scurt popas, pentru a pleca apoi mai departe.

Am pornit călare prin valea lui Rio Grande[44] şi am urmat apoi un fir de apă limpede precum cristalul, care avea să ne călăuzească spre ţinta noastră.

O dată cu venirea nopţii am ajuns în apropierea Amvonului Diavolului şi, pentru că se întunecase, am propus să nu ne apropiem de locul care purta acest nume

[44] Autorul se referă la fluviul Rio Grande del Norte (2 870 km), care se află în America de Nord, izvorăşte din Munţii Stâncoşi (Statul Colorado) şi se varsă în Golful Mexic (N. tr.)

straniu şi înfricoşător, pentru că fuseserăm preveniţi că acolo s-ar fi putut să ne pândească primejdia. Ar fi fost, aşadar, mai bine să facem un popas, mai ales că, din cauza întunericului, nu ne puteam da seama unde se află eventualii duşmani.

— *Well,* spuse Hammerdull, care avea chef de vorbă, în timp ce Pitt se cufundă în muţenia-i obişnuită, am să vă duc într-o ascunzătoare pe care nici un războinic roşu n-o s-o găsească, chiar dacă are ochi ageri. Eu am găsit ascunzătoarea asta printr-o întâmplare şi cred că, în afară de mine şi de Pitt, nu mai ştie nimeni de existenţa ei.

— Cred că exagerezi, spuse Pitt.

— Ba nu exagerez deloc! răspunse Dick şi continuă, crezând că se cuvine să ne dea unele explicaţii. Mai facem câţiva paşi, ajungem la un râuleţ care pare că îşi are izvorul într-un iaz liniştit şi ascuns. Iazul nu-i mare şi e înconjurat de stânci înalte. Stâncile astea n-au nici cea mai mică crăpătură, cel puţin aşa i se pare cuiva care nu cunoaşte locurile, dar trebuie numai să treci de partea cealaltă a iazului ca să vezi că în stâncă e o gaură, prin care, dacă pătrunzi, ajungi la adevăratul izvor al râuleţului, pentru că trebuie să ştiţi că acest râu mic nu porneşte din iaz, ci chiar din inima stâncilor, adică din locul în care ne vom petrece noaptea.

— Crăpătura din stâncă e destul de largă pentru a putea trece prin ea cu tot cu bagaje? am întrebat eu.

— Da, numai că trebuie să punem beţele de cort pe lung şi nu pe lat.

— Cât de adâncă e apa?

— Apa are o adâncime de mai puţin de-un metru.

— Adică, vrei să spui că atât era de adâncă apa când ai fost dumneata ultima oară aici.

— Hm! Credeţi cumva că apa a devenit mai adâncă între timp? Aşa ceva n-am mai auzit în toată viaţa mea. Apele

stătătoare obişnuiesc să sece, nu să devină mai adânci. Dar, ia stai! Ne aflăm chiar lângă râuleţ. O să pornim de-a lungul lui şi o să ajungem între stânci. Hai, ajută-mă, Pitt Holbers, vulpoi bătrân!

I-am ajutat pe cei doi să aşeze altfel beţele de cort şi apoi l-am lăsat pe Dick să o ia înainte.

Mai aveam destulă lumină ca să putem vedea încotro călărim. Am ajuns, în cele din urmă, la iazul care era cufundat în întuneric ca o taină de nepătruns. Am trecut de partea cealaltă a acestuia şi am ajuns, într-adevăr, la o gaură săpată în stâncă. Această gaură era acoperită de verdeaţă. Ne-am continuat drumul, urmând cursul micului râu şi am ajuns în locul în care acesta îşi avea izvorul. Aici se vedea o altă gaură în piatră, mare şi rotundă. Eram înconjuraţi de stânci foarte înalte.

— Ei, ăsta-i locul! spuse Dick. N-avem decât să rămânem aici şi-o sută de ani, că tot n-o să ne dea nimeni de urmă!

— Locul ăsta-i umed? am întrebat eu.

— Dacă-i umed, sau nu, asta nici nu mai contează. În afară de asta, suntem în plină vară, şi, până trece vara, mai sunt câteva săptămâni bune. Oricum, pe timpul verii nu pică strop de ploaie!

— Pereţii ăştia de stâncă pot fi escaladaţi?

— Nu ştiu. N-am încercat niciodată, fiindcă niciodată nu m-a îmboldit inima să mă caţăr pe stânci.

— Şi de sus poate să ne vadă cineva?

— Ca să ne vadă, ar trebui să se caţere mai întâi pe stânci, pornind de-aici.

— M-am liniştit. Haideţi să facem mai întâi focul şi apoi să punem cortul.

Zis şi făcut! Într-o jumătate de oră, focul era aprins şi cortul era gata. Nu am legat caii şi asinii, pentru ca aceştia să se poată mişca în voie. Mai întâi, patrupedele au băut apă şi apoi s-au tăvălit prin muşchi, semn că erau

sănătoase. Animalele aveau cu ce să se hrănească, pentru că în locul acela se găsea verdeaţă din belşug. Puteam să rămânem acolo mai multe zile, fără a ne face griji că asinii şi caii n-aveau ce mânca. Patrupedele aveau însă mai mult nevoie de odihnă decât de hrană, pentru că drumul de la lacul Kanubi până la ascunzătoarea dintre stânci fusese lung şi istovitor. Şi noi eram obosiţi. Am mâncat repede şi ne-am culcat. De data asta am adormit imediat şi nu ne-am mai frământat, aşa cum făcusem cu o noapte înainte. Trebuie să recunosc cu ruşine că am dormit buştean şi că m-am lăsat în voia somnului, până când m-a trezit Dick Hammerdull, spunându-mi:

— Doamna Burton s-a sculat deja şi... auziţi? Macină cafeaua în cort ca să nu vă trezească.

— Aşa că m-ai trezit ca nu cumva să-mi pierd bunul renume?

— Renume, sau nu, asta nici nu mai contează, dar cum o să doarmă Old Shatterhand, după ce soţia lui s-a trezit? Asta nu prea merge!

Acum am început să admir în voie locul în care ne aflam. Totul era foarte frumos şi nu se vedea pe nicăieri vreo urmă care să fi trădat trecerea omului prin locurile acelea. Printre stânci se ridicau copaci foarte înalţi şi foarte bătrâni, vârsta lor fiind de câteva sute de ani. Aceşti copaci dădeau posibilitatea escaladării stâncilor şi erau un ajutor pentru cel ce s-ar fi încumetat s-o facă.

Vulturul cel Tânăr mâncase în grabă şi încerca acum să ajungă pe creasta stâncilor. Tânărului războinic i-a fost foarte uşor să ajungă în vârf şi, după ce a privit în jur, a strigat:

— Uff! Uff! Ochii mei văd o minune!

— Mai încet! am strigat eu. Se poate să mai fie şi alţi oameni pe-aici!

— Aici unde mă aflu eu nu mai este nimeni, a răspuns

războinicul. În jurul meu nu e decât aer!

— Ai ajuns atât de sus? Ce se vede de acolo?

— Devil's Pulpit!

— Amvonul Diavolului? Adevărat?

— Da.

— Nu se poate, spuse Dick Hammerdull.

— De ce nu se poate? l-am întrebat eu.

— Fiindcă ştiu prea bine că nu se poate. Drumul spre Amvonul Diavolului e spre stânga, noi am apucat-o spre dreapta. În afară de asta, Amvonul Diavolului e împrejmuit din toate părţile de stânci, pe care nimeni nu s-ar putea căţăra pentru a ajunge-n vârf. Cum poate să vadă indianul Amvonul Diavolului?

— Poate că drumul spre Devil's Pulpit este întortocheat şi poate că te-ai înşelat.

— Dacă-i întortocheat, sau nu, asta nici nu mai contează, dar nici un om, nici un animal şi nici un drum nu poate să fie atât de întortocheat, încât să mă înşele.

L-am întrebat încă o dată pe tânărul războinic dacă e sigur că ceea ce vede este Amvonul Diavolului şi pentru că mi-a răspuns că n-are nici o îndoială, am prins să o iau pe urmele lui, pentru a ajunge pe creastă. La puţin timp după aceea, exemplul meu fu urmat de Klara, însă cei doi vânători au preferat să rămână în ascunzătoare.

— Niciodată n-am fost vreo capră neagră, a spus Dick, iar acum, la bătrâneţe, e prea târziu să mă mai schimb. Drumul drept, un cal bun şi o şa bună, astea-s lucrurile care-mi plac. Urcaţi cât de sus vreţi, eu rămân aici!

Când am ajuns sus, în faţa ochilor noştri s-a aşternut o imagine de vis.

Rog cititorii să-şi închipuie un acoperiş neted, care este alcătuit din blocuri mari de piatră şi care este înţesat cu tufişuri dese, astfel că cel ce ajungea sus nu putea fi văzut de jos. Dacă cel ce era sus, pe acest aşa-numit acoperiş, se

apropia de marginea acestuia, putea vedea că stâncile pe care se sprijinea „acoperişul” erau aproape verticale.

Pe un astfel de „acoperiş” neted ne aflam noi acum, iar la picioarele noastre se întindea căldarea largă a unei văi.

Vulturul cel Tânăr mâncase în grabă şi acum încerca să ajungă pe creasta stâncilor.

Mi-am imaginat mereu că Amvonul Diavolului era o stâncă singuratică şi acum vedeam că valea pe care o aveam în faţa ochilor avea forma unei elipse, adică era ovală. Această elipsă avea două „focare”, cum s-ar spune în termeni geometrici, iar aceste „focare” erau două stânci care se înălţau singuratice, pornind parcă din inima văii.

Această vale avea forma unui ou şi era atât de simetrică, încât am crezut mai întâi că nu natura, ci mâna omului îl turnase apoi în forme perfecte. Dacă aşa s-au întâmplat lucrurile, înseamnă că totul s-a petrecut cu foarte multă vreme în urmă, pentru că rocile îşi mai pierduseră din perfecţiune. Pe alocuri se vedeau crăpături, adâncituri, colţuri, spărturi. La toate aceste deformări contribuiseră şi copacii, tufişurile, plantele de tot felul, iarba şi muşchiul.

Fundul văii era acoperit de verdeaţă. Gândindu-mă la acest covor verde mi-am dat seama de un lucru ciudat: această vale era toată numai stânci, adică numai rocă stearpă, şi, totuşi, pe fundul văii crescuseră copaci înalţi. Aceşti copaci nu mai aveau însă coroane. Coroanele se uscaseră cu totul, în decursul timpului. Era, deci, posibil ca pământul pe care se dezvoltaseră aceşti copaci să fi fost adus de mâna omului. Mai târziu, când aveam să cobor în aceasta vale, aveam să-mi dau seama că pe fundul văii exista, într-adevăr, un strat subţire de pământ, acoperit de plăci din piatră. Copacii şi tufişurile se hrăneau din acest strat subţire de pământ. Pe fundul văii nu existau însă nici un fel de flori, pentru că acestea aveau rădăcini prea firave pentru a putea supravieţui şi pentru a se putea dezvolta. Aşa se explica şi faptul că cei mai mulţi copaci nu mai aveau coroane.

Prima întrebare pe care mi-am pus-o nu numai eu, ci şi-ar fi pus-o orice persoană care ar fi examinat atent această vale, era, de ce fusese acoperit stratul de pământ cu plăci din piatră?

Altă ciudăţenie a acestei văi era aceea că aproximativ o treime din vegetaţia ei nu era atinsă de mâna omului. Nu acelaşi lucru se putea spune însă de restul de două treimi, ba mai mult, se pare că omul intervenise destul de des aici. Mai era apoi ceva neobişnuit: aveam impresia că era chiar interzis să te apropii de acea mică parte de vegetaţie deasă de care omul nu se atinsese niciodată. Cele două suprafeţe, adică cele două feluri de vegetaţie păreau a fi delimitate strict.

O a doua întrebare care mă frământa era, de ce această delimitare strictă a vegetaţiei?

Aşa cum am mai spus, două stânci se înălţau singuratice, pornind parcă din inima văii, aceste două stânci reprezentau pentru mine un mare semn de întrebare. Se pare că, demult, omul voise să umple cu apă întreaga vale. Astfel s-ar fi format un lac, din care ar fi ieşit cele două stânci care ar fi arătat ca nişte insule. De-a lungul secolelor, probabil că apa s-a scurs încet, încet, iar oglinda de apă a fost din ce în ce mai joasă şi, în cele din urmă, apele au lăsat în urma lor numai pământul gol.

Toate aceste presupuneri mă făceau să cred că oamenii fuseseră prezenţi în această vale. Credeam, de asemenea, că indienii din vechime făcuseră mult mai multe decât erau în stare să facă indienii de acum.

Mai era ceva care îmi dădea de gândit şi anume cele două insule. Le-am numit insule, pentru a păstra termenul pe care l-am folosit şi până acum. Ele erau aşezate simetric în perimetrul văii. Aceasta mă ducea cu gândul la faptul că omul a jucat un rol deosebit de important în ceea ce priveşte această vale. Cele două insule erau aşezate astfel

în urma unor calcule. Pe de altă parte, toate acestea păreau a fi imposibile, pentru că nu înţelegeam ce scop ar fi avut. Mă gândeam la toate acele calcule astronomice pe care le făcuseră vechii egipteni, ele fiindu-le de folos la construirea piramidelor, mă gândeam, de asemenea, la calculele pe care le-au făcut anticii pentru a putea înălţa toate monumentele din vechime. Eu nu sunt nici arhitect, nici constructor şi nici om de ştiinţă şi de aceea nu mă puteam aventura în presupuneri şi cercetări în legătură cu monumentele antichităţii.

Şirul gândurilor mi-a fost întrerupt de Dik Hammerdull, care m-a întrebat care-i treaba pe la noi pe sus.

Când i-am spus că presupuneam că-n faţa noastră se arată valea Amvonului Diavolului, omuleţul s-a ridicat în picioare şi a început, încet-încet, să se caţere pe stâncă. A trecut destulă vreme, până când Dick a ajuns în locul în care ne aflam noi.

— Aşa! Iată-mă! Am ajuns, spuse el, vreau să ştiu şi eu ce prostie... Omul s-a întrerupt şi a rămas cu gura căscată.

— Despre ce prostie vorbeşti? l-am întrebat eu.

— Prostia care, care... pe toţi dracii! Ce-mi văd ochii?

— Ce zici? E Amvonul Diavolului, sau nu?

— El e! Vai, Dick Hammerdull, ai minte cât o oaie! Şi să ţi se întâmple asta tocmai acum, la bătrâneţe! Aşa ceva i se poate întâmpla oricând unui greenhorn dar nu unui om îmbătrânit în Vest, aşa cum sunt eu. Dacă află cineva ce mi s-a întâmplat, sunt pierdut pe veci, ce zici, Pitt Hol... ?

Dick şi-a întrerupt vorba, pentru că şi-a dat seama că cel căruia i se adresa nu era lângă el. Eu înţelegeam foarte bine de ce se lua singur în râs. Era vorba aici de experienţa pe care o avea şi de anii îndelungaţi pe care îi petrecuse în Vestul Sălbatic, era vorba despre renumele lui. Din fericire, nu era nimeni prin apropiere care să fi spus în gura mare ce păţise bătrânul Dick Hammerdull, iar eu l-am asigurat, de

mai multe ori, că nu voi spune niciodată, nimănui, nimic despre toate cele întâmplate şi omul s-a mai liniştit întrucâtva.

Pentru Dick nu mai era nici o îndoială: în faţa noastră se găsea Amvonul Diavolului. Pe mine, însă, faptul că bătrânul Dick se înşelase mă neliniştea şi de aceea m-am adresat Vulturului cel Tânăr, care preferase sa păstreze tăcerea de când ajunsesem sus:

— Vulturul cel Tânăr ne-a călăuzit bine, l-am lăudat eu. Vreau să ştiu care dintre locurile pe care le vedem acum este denumit Amvonul Diavolului?

— Stânca aceea.

Spunând aceasta, indianul arătă spre partea vestică a văii, în care se găsea stânca mai puţin înaltă.

— Şi stânca ce se află chiar aici, în faţa noastră?

— Asta este Stânca Tăcerii. Trebuie să ştii că oamenii roşii numesc Amvonul Diavolului „Manitou-ottowung[45]". Aici Marele Spirit ascultă ce spune diavolul şi-l blestemă.

Tot ce mi-a spus războinicul m-a făcut să fiu mai atent şi i-am spus:

— Ceea ce văd ochii mei îmi dă mult de gândit. Iată, în partea dinspre răsărit a văii totul este lăsat să crească în voie, iar în partea dinspre apus copacii sunt rari şi mi se pare că unii dintre ei au fost doborâţi pentru a fi puşi pe foc.

— Da, asta se întâmplă atunci când oamenii roşii se adună la sfat.

— La sfat? Bine, dar aici nu se vânează?

— Nu. Locul ăsta este sfânt pentru omul roşu. Aici războinicii nu se adună decât atunci când trebuie să ţină sfat de seamă, atunci când la sfat se întâlnesc căpeteniile

[45] Urechea lui Manitou. (N. tr.)

mai multor triburi. Aici nu se spun niciodată vorbe-n vânt.

— Cum? Chiar aşa?

— Da, mă asigură tânărul războinic. Eu ştiu asta bine. Mereu când aici se adună la sfat războinicii roşii, oricât de mulţi ar fi ei, nici unul nu îndrăzneşte să calce în partea de răsărit a văii sau să se apropie de Stânca Tăcerii. Se spune că acolo sălăşluieşte Spiritul cel Rău, diavolul. De aceea, partea dinspre apus a văii se numeşte Amvonul Diavolului.

— Despre Amvonul Diavolului se spun tot felul de lucruri, tot felul de poveşti de demult. Crezi cele ce se spun despre locul acesta?

— Cred în sâmburele de adevăr al poveştilor.

— Ştii care este acest sâmbure de adevăr?

— Nu, dar trag nădejde să aflu asta de la Tatellah-Satah. El este acela care mi-a spus toate câte le ştiu despre valea asta.

— Şi el a vorbit despre amvon şi despre ureche, ca şi cum ar fi vorba de unul şi acelaşi lucru? Gândeşte-te că amvonul este un loc de unde vorbeşti pentru a te face auzit, iar urechea este aceea care te ajută să auzi. Nu crezi că există o oarecare deosebire între aceste două lucruri?

— Nu, mi-a răspuns cu hotărâre Vulturul cel Tânăr. Eu nu m-am gândit la toate aceste lucruri, aşa cum s-a gândit domnul Burton. Eu respect tradiţia, aşa cum o respecta şi tatăl meu, fără a mă gândi dacă e drept sau adevărat tot ce se spune.

— Vulturul cel Tânăr nu va pune piciorul în acest loc sfânt?

— Domnul Burton vrea să se ducă acolo?

— Da, eu mă voi duce.

— Atunci îl voi însoţi pe domnul Burton. Am trăit patru ani printre feţele palide şi am învăţat să deosebesc înţelesul unui lucru de lucrul în sine. Pentru mine este important înţelesul. Înfăţişarea lucrurilor nu este importantă

pentru mine, dar sunt atent la ea şi nu caut s-o schimb decât atunci când cred că aduce cu sine răul.

Mi-am dat seama că acest tânăr războinic vorbea aproape ca un alb cultivat şi, din cauza aceasta, am început să-l respect din ce în ce mai mult. Dick Hammerdull, care tăcuse până atunci, întrebă dintr-o dată:

— M-am înşelat eu, sau aţi spus că vreţi să coborâţi în vale?

— Sigur că vrem să coborâm în vale. Doar trebuia să ajungem la Amvonul Diavolului! am răspuns eu.

— Şi când vreţi să coborâţi?

— Acum, imediat!

— Să înşeuez caii!

— Nu trebuie, mergem pe jos.

— Oho! Credeţi dumneavoastră că Dick Hammerdull îşi toceşte pingelele, atunci când are un cal sau un asin?

— Nu cred aşa ceva, dar nici n-a spus nimeni că o să mergi pe jos, pentru că vei rămâne aici, împreună cu Pitt.

— Să rămân aici, împreună cu Pitt? a întrebat Dick, uimit.

— Da.

— Oare nu merităm să venim şi noi cu dumneavoastră?

— Nu spune prostii! Îmi sunteţi de mai mult folos aici sus, decât jos, în vale. Ştim că vor veni nişte duşmani de-ai noştri, dar nu ştim când vor veni. Ei pot sosi în orice clipă, poate chiar atunci când ne aflăm în vale şi nu-i vedem venind. În afară de asta, nu vreau să plecăm călare, pentru că urmele făcute de cal sunt mai uşor de văzut decât urmele lăsate de om şi apoi, dacă plecăm călare, cel ce ne pândeşte ne poate vedea mai lesne.

— Ah! Am ghicit, m-a întrerupt Dick.

— Ce-ai ghicit?

— Vom sta de strajă aici, sus şi vom fi atenţi la tot ce se întâmplă, nu-i aşa?

— Chiar aşa!

— Atunci se schimbă treaba! Spuneţi-mi ce ar trebui să facem.

— Nimic mai simplu. Ştim de unde vor veni războinicii utah şi sioucşii. Sioucşii vor veni dinspre nord, iar războinicii utah, dinspre apus, dar ei nu pot ajunge aici din direcţia din care-am venit noi, ci tocmai din partea opusă. Această parte va fi chiar sub ochii voştri şi îi veţi vedea pe războinicii roşii cu mult înainte ca ei să fi ajuns aici. Dacă îi vedeţi că vin, ne daţi de ştire.

— Cum?

— Veţi fluiera o dată lung şi ascuţit. Să mergem.

La îndemnul meu, Vulturul cel Tânăr m-a urmat. Am coborât împreună şi am ajuns în locul în care ne aşezasem tabăra. Aici i-am spus lui Holbers ce aveam de gând şi mi-am luat carabina Henry.

— Vrei să tragi cu puşca? m-a întrebat Klara.

— Poate se iveşte prilejul să vânez ceva. Şi Vulturul cel Tânăr îşi va lua puşca.

Soţia mea i-a făcut indianului un semn cu mâna. Ştiam ce voia să însemne gestul ei. Eram uluit de felul în care tânărul războinic privea arma pe care o luasem în mână.

— *Uff!* exclamă el. Asta-i puşca aceea vestită! Am voie s-o privesc şi eu?

— Ia-o!

Vulturul cel Tânăr luă carabina, fără a îndrăzni însă s-o cerceteze mai îndeaproape.

Această carabină, cu care trăsesem pe vremea când Winnetou mai era în viaţă, i se părea apaşului un obiect sfânt.

— O puşcă cum nu-i alta! exclamă războinicul, înapoindu-mi arma.

— Nu-i singura puşcă de felul ăsta. Unii au râs de mine când le-am spus că pot trage cu ea douăzeci şi cinci de focuri. Au existat chiar oameni cu multă minte care, din

cauza acestei puşti, au crezut că sunt un mincinos, cu toate că nu se pricepeau câtuşi de puţin la armele de foc. Trebuie să-ţi spun că există puşti chiar mai bune decât asta. În Italia, maiorul Cei-Rigotti a inventat o puşcă cu douăzeci şi cinci de focuri, care este folosită în armata italiană, iar ministrului englez de război, un inventator scoţian i-a oferit o puşcă cu douăzeci şi opt de focuri, cu care se poate trage la o distanţă de 3 100 de metri. Trebuie să mai ştii că puşca asta este la fel de valoroasă ca şi puşca cu ţinte de argint care a fost a lui Winnetou.

— Puşca cu ţinte de argint? a întrebat indianul. O mai aveţi?

— Desigur.

— Puteţi să-mi spuneţi câte ceva despre această puşcă?

— Mai târziu. Acum trebuie să ne folosim de fiecare clipă pentru a cerceta Amvonul Diavolului. Când vor fi venit duşmanii noştri, nu vom mai avea timp s-o facem. Să nu mai pierdem timpul!

Am fost întrerupt de un hohot de râs şi mi-am dat seama că Pitt Holbers era cel care râdea. Omul s-a apropiat de noi şi ne-a spus:

— Aha! Noi trebuie să rămânem aici, dar dumneavoastră trebuie să plecaţi călare! În afară de asta o să aveţi nevoie mare, mare de mine!

Gândindu-mă la cele ce-mi spusese Pitt, mi-am dat seama că avea dreptate.

— O să plecăm călare? a întrebat Klara. O să plecăm călare şi o să avem nevoie de ajutorul dumneavoastră? Nu vă supăraţi, dar cred că vom merge pe jos.

— O să plecaţi călare! Trebuie să-mi daţi şi mie ascultare, măcar o dată, chiar dacă vreţi sau nu, sau poate doriţi ca domnul Burton să-şi ude picioarele şi să răcească sau să păţească Dumnezeu mai ştie ce. Ca să nu mai vorbim că o să-l apuce şi strănutul!

Holbers avea dreptate. Sigur că un bărbat obişnuit cu rigorile Vestului Sălbatic nu o să se întrebe neîncetat dacă se udă, sau nu, dar o să facă tot ce-i stă-n putere pentru a se feri de umezeală. Pentru a ajunge acolo unde voiam, trebuia să trecem prin iaz, adică prin apă. Am luat-o de-a lungul pârâiaşului, până când am ajuns în locul prin care trecusem cu o zi înainte. Pe măsură ce înaintam spre Amvonul Diavolului, apa devenea din ce în ce mai adâncă. Drumul nostru era întortocheat şi ne-am dat seama că nu aveam cum să ajungem de-a dreptul la Amvonul Diavolului. Trebuia să facem un ocol. Din cauza acestui ocol semicircular, Dick Hammerdull se înşelase atunci când spusese că era imposibil ca stânca văzută de Vulturul cel Tânăr să fie Amvonul Diavolului.

Pe măsură ce coboram, părea că stânca fusese tăiată cu un ferăstrău uriaş. Se vedea şi gaura aproape verticală prin care apa se scursese, croindu-şi drum printre roci. Toate acestea dovedeau că la formarea acestui peisaj contribuiseră, în egală măsură, natura şi omul. Se vedea, de asemenea, că aici existase cândva un lac, ce secase în timp, pe măsură ce apa se scursese. În această vale mai exista apă, deoarece un râu trecea prin căldarea ei, dar acest râu nu a putut străpunge plăcile din piatră, pentru a se putea scurge în pământ. Râul îşi formase însă o matcă alcătuită din pietriş. Urmând cursul lui, am ajuns în partea văii în care vegetaţia era abundentă. Nu ne-am oprit însă aici, pentru că era de aşteptat ca indienii să se adune tocmai în partea opusă, adică pe latura dinspre apus, acolo unde vegetaţia era rară.

Ajunşi aici, am observat că plăcile din piatră se vedeau pe alocuri foarte bine, pentru că pământul fusese dat deoparte. Copacii care crescuseră în această parte a văii nu erau înalţi, iar tufişurile erau rare. Se vedea că lemnul copacilor fusese folosit destul de des pentru a se face focul.

Locurile lipsite de vegetaţie erau atât de numeroase, încât eram îndreptăţit să cred că în această parte a văii era destul loc pentru sute de oameni care s-ar fi adunat la sfat. „Insula” din această parte a văii era mai înaltă decât cel mai înalt copac aflat prin preajmă, fără a fi însă neobişnuit de mare, fiindcă trebuie să spun că nici copacii nu erau deosebit de falnici. Această aşa-numită insulă nu era acoperită de vegetaţie, ci era alcătuită numai din stânci golaşe. În mijloc se afla un bloc de piatră care semăna cu un fotoliu. În jurul acestui fotoliu din piatră se aflau o serie de alte pietre care puteau fi asemuite cu nişte scaune. Acesta era, aşadar, locul în care se adunau marile căpetenii pentru a ţine sfat şi pentru a le spune apoi oamenilor care se aflau la baza acestei „insule” ce hotărâri luaseră.

Am urcat, fără a descoperi nimic demn de atenţie. O dată ce am ajuns sus, mi-am îndreptat privirea spre „insula” aflată în partea de răsărit a văii, „insulă” care era mai mare decât aceea pe care ne aflam şi care era acoperită de vegetaţie deasă.

M-am gândit mult la aceste două „insule”, la aceste două „focare”, dintre care unul era numit Amvonul Diavolului sau „Urechea lui Manitou”, iar celălalt, Stânca Tăcerii. Mi-am pus întrebarea dacă această vale nu avea cumva anumite calităţi acustice deosebite. Ştiam că în antichitate se construiau amfiteatre care aveau anumite forme geometrice şi că în aceste amfiteatre se auzea foarte clar, dintr-un anume punct, ceea ce se spunea foarte încet într-un alt punct al acestora. Nu am vorbit nimănui despre ceea ce gândeam.

Am coborât cu toţii şi, când am ajuns jos, ne-am înălţat privirile pentru a-l putea zări de Dick Hammerdull. Acesta nu era nicăieri, dar eram convins că se ascunsese foarte bine şi că ne privea din ascunzişul lui.

Ne-am îndreptat apoi spre cealaltă „insulă” aflată în acea

vale, care, aşa cum am mai spus, era acoperită de vegetaţie deasă. Ne-am domolit paşii, pentru că am descoperit nişte urme. Erau însă nişte urme care nu ne îngrijorau, ci care ne-au stârnit mai degrabă bucuria, pentru că ele îmi aduceau aminte de copiii care umblau prin pădure pentru a găsi fragi şi mure. Imediat ce am ocolit cu grijă cea de-a doua „insulă”, am întrebat-o pe soţia mea:

— Sufleţel, ţi-e poftă de o labă de urs sau de o bucată de muşchi de urs?

— Dumnezeule! a exclamat ea speriată. Sunt ursi pe-aici?

— Da.

— Urşi grizzly?

— Nu. Nu te gândi la urşi grizzly. Este vorba, mai curând, de un urs negru care şchiopătă. Probabil are ceva la o labă, laba stângă din spate. Cred că a fost rănit cândva şi s-a obişnuit cu infirmitatea lui. Bănuiesc că animalul este erbivor şi mă îndoiesc de faptul că s-ar da în vânt după carne de om. E pe „insula” asta.

— Acolo, sus? a întrebat soţia mea. Apoi, după ce privi în sus, Klara exclamă:

— Da, ai dreptate. Îl văd! Tocmai se uită la noi! Uite-l! Uite-l!

În timp ce soţia mea rostea aceste cuvinte, Vulturul cel Tânăr a dus puşca la ochi, dar ea i-a spus:

— Nu trage, nu trage! E atât de drăguţ! E atât de scump!

Dorinţa ei a venit prea târziu. S-a auzit o împuşcătură. Glonţul a intrat în ochiul animalului şi i s-a oprit în creier. Văzându-ne, ursul a vrut să se ridice în două labe. Când l-a lovit glonţul, a căzut şi a alunecat pe stâncă, oprindu-se la picioarele noastre.

— Ce păcat! a exclamat Klara. Putea să mai trăiască!

— De ce, ca să se chinuie? Ia priveşte, i-am spus eu, examinând ursul. Nu era rănit. Avea laba ruptă şi, pentru că

nu s-a bucurat de îngrijirile nici unui medic, trebuia s-o târască după el. Moartea a fost pentru el o uşurare.

— Bine, dar pentru asta nu trebuia împuşcat! a spus consoarta mea, cu încăpăţânare.

O cunoşteam pe soţia mea îndeajuns de bine pentru a şti că nici un argument nu o putea abate de la părerea ei, aşa că am încercat să fac o glumă, spunându-i:

— Carnea de pe oasele rupte are un gust mai bun decât carnea de pe oasele întregi!

— Eşti lipsit de milă! strigă soţia mea, furioasă. Ce-o să se întâmple acum cu ursul? Cine o să-l ducă sus, în tabăra noastră?

— Asta va fi treaba celor doi vânători care ne însoţesc. Animalul are peste patru ani şi cântăreşte câteva sute de kilograme, dar avem cai şi putem să-l cărăm. Trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă pentru ca nimeni să nu-şi dea seama că am trecut pe-aici, asta mai ales din cauza indienilor pe care-i aşteptăm să sosească. Mai întâi trebuie să-i luăm blana lui moş Martin!

Am jupuit ursul foarte repede, ajutat de Vulturul cel Tânăr, care a dovedit că se pricepe foarte bine la o asemenea treabă. După ce am învelit ursul în propria-i blană, ne-am continuat cercetările. Pentru a ajunge sus, pe cea de-a doua „insulă”, am urcat nişte trepte. De ambele părţi ale acestor trepte erau dispuse plăci din piatră. Aceste plăci fuseseră puse aici după ce lacul secase. Pe prima dintre acestea fusese sculptat conturul „insulei”. Pe o altă placă se vedea silueta unui bărbat care urca treptele. Pe a treia se putea observa un monstru înspăimântător care îl înghiţea pe curajosul ce îndrăznise să urce treptele. Toate aceste sculpturi erau un avertisment adresat celui care ar fi îndrăznit să meargă pe Stânca Tăcerii. Ce rost avea acest avertisment? Probabil că pe această stâncă se petreceau lucruri pe care nu trebuia să le afle nimeni. Ne-am

continuat drumul. Când am ajuns sus, am văzut o căsuţă din piatră, care era înconjurată de verdeaţă din toate părţile. Căsuţa semăna foarte mult cu o gheretă în care se stă de pază. Lângă această căsuţă se afla bârlogul ursului. Nu era de mirare faptul că animalul nu putuse intra în micuţa clădire, pentru că nu avusese cum să deschidă uşa. Noi, în schimb, am deschis-o şi am văzut că micul adăpost din piatră era gol.

Mi-am dat seama că în acesta căsuţă nu puteau intra mai mult de patru oameni. Pentru cine fusese construit acest adăpost? Poate pentru cineva care trebuia să vadă şi să audă tot ce se întâmpla? Cel ce se ascundea în această căsuţă nu putea fi observat de nimeni, dar putea să observe ce se întâmpla pe cealaltă „insulă”, unde nu exista un astfel de adăpost şi nici verdeaţă care să-i fi ferit pe cei de acolo de privirile curioase ale vreunei iscoade.

Asta era tot ce puteam vedea aici şi îmi spuneam că, dacă Amvonul Diavolului avea vreo taină, aceasta îşi avea izvorul în vreo ciudăţenie a naturii. De aceea i-am rugat pe Vulturul cel Tânăr şi pe soţia mea să se înapoieze la Amvonul Diavolului şi să se aşeze pe „scaunele” pe care le ocupau de obicei căpeteniile adunate la sfat.

— De ce? a întrebat soţia mea.

— Vreau să fac cuiva o surpriză.

— O surpriză?

— Da, vreau să fac cuiva o surpriză! Crede-mă! Dacă ţi-aş explica acum totul, nu ar mai fi vorba de-o surpriză, nu crezi?

— Ba da.

— Atunci du-te, te rog. Nu avem timp de pierdut. Plecând, Klara mi-a spus, clătinând din cap a nemulţumire:

— De la o vreme încoace, eşti plin de mistere!

Soţia mea a plecat împreună cu apaşul. I-am văzut îndepărtându-se şi discutând. Au ajuns în cele din urmă la

Amvonul Diavolului şi au început să urce.

Trebuie să mărturisesc că eram nerăbdător să văd ce se va întâmpla. Deodată, am auzit foarte clar vocea soţiei mele, dar nu din direcţia în care tocmai priveam, ci de undeva, din spatele meu:

— N-o să-şi găsească liniştea! O să facă tot ce este posibil pentru a desluşi taina „Urechii”, adică, mă rog, a „Amvonului”! îl cunosc eu prea bine!

Au ajuns în vârful „insulei” şi mi-am dat seama că auzisem cuvintele Klarei, numai din clipa în care ea se afla la o anumită înălţime. I-am văzut pe amândoi stând în picioare. Nu le puteam distinge trăsăturile feţelor şi nici nu-mi puteam da seama ce gesturi făceau, pentru că distanţa dintre mine şi ei era destul de mare.

După o pauză, am auzit din nou vocea Klarei:

— Nu. Nu ştiu. Nici n-a avut timp să-mi spună.

Din cele spuse de Klara trăsesem concluzia că apaşul o întrebase ceva şi că eu nu auzisem întrebarea pe care acesta o pusese. Probabil că mă aflam într-o poziţie din care nu puteam distinge cuvintele lui. Observasem că tânărul războinic se afla la mijlocul „Amvonului”, aşa încât m-am dus şi eu la mijlocul stâncii pe care mă aflam. În mijlocul acesteia era tocmai adăpostul din piatră. Când am ajuns în dreptul acestuia, am auzit glasul Klarei mai limpede decât înainte:

— Din păcate n-am preparat niciodată aşa ceva şi sunt nevoită să te cred. Este adevărat că labele sunt cele mai gustoase?

Tot atât de limpede am auzit şi răspunsul tânărului apaş:

— Fără îndoială! Nu există ceva mai gustos!

— Este adevărat că în labe trebuie să pătrundă mai întâi viermii?

— Da, întocmai.

— Ah, ce scârbos!

— De ce vă este scârbă? Viermii se dau deoparte şi nu se mănâncă decât carnea.

— Da, numai că din aceeaşi carne s-au hrănit şi viermii! De aceea mi-e scârbă.

— Atunci carnea nu trebuie lăsată să putrezească!

Ca să glumesc, am spus cu voce tare:

— Nicidecum! Trebuie să aştepţi neapărat până putrezesc labele şi până când intră viermii-n carnea lor. Pe urmă prăjeşti carnea, iar cu viermii hrăneşti prigoriile[46] şi privighetorile.

Imediat am auzit-o pe Klara râzând şi spunând:

— Ăsta-i soţul meu care ciripeşte precum un vrăbioi! Ne-a ajuns din urmă, dar unde-o fi oare?

— Sunt aici! Chiar aici! am strigat eu.

— Unde? a întrebat soţia mea.

— Sunt sus, lângă Dick Hammerdull!

— Glumeşti, desigur! Hai, vorbeşte serios!

— Bine! Află că sunt în copacul de lângă tine!

— Lasă glumele şi vorbeşte serios! Ăsta-i vreun şiretlic de-al tău!

— Fie, cum vrei tu! M-am ascuns în buzunarul stâng al hainei Vulturului cel Tânăr!

— *Uff! Uff!* strigă indianul. Acum am înţeles!

— Ce? a întrebat soţia mea.

— Nu-i aici, pentru că vocea i se aude când de sus, când de jos, când din stânga, când din dreapta! E în locul de unde-am pornit! A dezlegat taina şi acum vocea lui ajunge până la noi!

— Asta o fi fost surpriza de care mi-a vorbit?

---

[46] Prigoria (Merops apaster), specie de pasăre călătoare de mărimea unei turturele, ciocul lung, subţire şi puţin curbat în jos. Pe cap şi pe ceafă este roşie, pe bărbie şi pe spate este galbenă, pe vârful aripilor şi pe coadă este neagră, iar pe pântece este verde-albăstruie. (N. tr.)

— Desigur! Aşa cum spuneaţi şi dumneavoastră, nu şi-a găsit liniştea până când nu a desluşit taina „Urechii”, adică a „Amvonului”. Acum cred că s-a liniştit!

— Ai dreptate, acum m-am liniştit, am spus eu.

— Unde eşti? a întrebat Klara.

— Sunt aici, pe „insula” mea. Stau în faţa căsuţei din piatră.

— Glumeşti, sau e, într-adevăr, aşa?

— Nu, nu. Acum vorbesc foarte serios. Mă aflu chiar în faţa căsuţei din piatră de pe Stânca Tăcerii şi vă aud tot atât de bine, pe cât de bine mă auziţi şi voi pe mine. Am bănuit că aşa va fi şi de aceea v-am trimis pe cealaltă insulă. Acum presupunerile mele s-au adeverit şi sunt foarte mulţumit.

— Dacă tot ce spui este adevărat, atunci s-ar putea spune că este vorba despre o minune.

— Nu este vorba de o minune, ci de folosirea unor proprietăţi ale naturii.

— Înseamnă că din locul în care eşti tu putem să auzim tot ce vorbesc războinicii care se adună la sfat.

— Da, putem să ascultăm fiecare cuvânt pe care-l rostesc, fără a fi văzuţi şi fără a fi în pericol.

— Înţeleg că descoperirea pe care ai făcut-o ne este de mare folos, pentru că vom avea un mare avantaj asupra duşmanilor noştri.

— Toate bune şi frumoase, dar acum trebuie să vedem de unde se aude mai clar şi din ce punct se aude tot ce se vorbeşte.

În cele din urmă, ne-am putut da seama de unde se auzea mai clar şi unde ar fi trebuit să ne aflăm pentru a auzi tot ce se spunea. Nu se distingeau, însă, cuvintele şoptite. Şoaptele semănau cu o adiere de vânt, din care nu se puteau desluşi vorbele rostite. În schimb, dacă cineva striga, puterea sunetului putea fi asemuită cu un tunet. Cel

care trăgea cu urechea s-ar fi putut speria chiar. În afară de asta, nu se înţelegeau toate cuvintele rostite cu voce foarte puternică. Tot ceea ce nu era şoptit sau strigat se înţelegea atât de clar, încât aveai impresia că te aflai chiar lângă cel care vorbea.

Soţia mea a propus să schimbăm locurile.

— Tu vii pe „insula” pe care mă aflu eu şi eu vin pe „insula” pe care te afli tu, numai că tu vei aşeza în căsuţa din piatră un lucru anume, pe care am să-l numesc eu, pentru a fi sigură că tu te-ai aflat, într-adevăr, acolo.

— Tot mai crezi că glumesc?

— Nu mă prea pricep la fenomenele din natură şi vreau să mă conving şi altfel de faptul că această nemaipomenită descoperire a ta este reală.

— Spune-mi, ce vrei să las în căsuţă? Ceasul? Cuţitul?

— Nu. Vreau ceva mai romantic: o scrisoare de dragoste!

— Oho! Şi cui să-i fie adresată scrisoarea asta de dragoste?

— Mie, bineînţeles! Doar nu mai e nici o femeie prin împrejurimi. Rupe o foaie din carneţelul tău şi scrie ce-am să-ţi spun acum.

— Bine. Uite, mi-am luat foaia de hârtie şi creionul. Spune!

Soţia mea mi-a dictat următoarele:

„Dragă Sufleţel,

Te iubesc foarte mult şi mă bucur că suntem amândoi eroii unei aventuri în Vestul Sălbatic.”

Am lăsat biletul în căsuţa din piatră şi am coborât de pe „insula” mea pentru a mă îndrepta spre cealaltă „insulă” din vale. M-am grăbit să ajung în locul unde cu puţin timp înainte se aflaseră Klara şi Vulturul cel Tânăr. Am ajuns sus şi n-am scos nici un sunet. Aşteptam să văd ce se va

întâmpla. Trăgeam cu urechea.

I-am văzut pe cei doi ajungând sus, în locul în care până atunci mă aflasem eu. Soţia mea s-a dus imediat la adăpostul din piatră şi am auzit-o spunând:

— E, într-adevăr, aşa cum a spus. Foaia de hârtie se află aici! A scris întocmai ce i-am spus eu! Nu mai încape nici o îndoială...

— Hai să ne întoarcem în tabăra noastră, am întrerupt-o eu. Nu voi pleca împreună cu voi. Ne întâlnim lângă apă, la intrarea în căldarea văii.

Când am ajuns la locul de întâlnire pe care îl stabilisem, Klara şi apaşul nu sosiseră încă acolo, deşi drumul nu era deloc lung. A mai durat o vreme până când i-am văzut venind.

— Ne pare rău că ne-am lăsat aşteptaţi, a spus soţia mea, dar am vrut să pregătim totul, astfel încât să te poţi simţi cât mai bine.

— Cum?

— Postul tău de observaţie, căsuţa din piatră în care vei sta ore în şir! A trebuit să fac mai întâi curat pe-acolo. Apoi am adus nişte crenguţe uscate, ca să poţi sta pe cât se poate mai comod. Mergem sus?

— Da, dar numai noi doi. Vulturul cel Tânăr va trebui să-l aştepte aici pe Dick Hammerdull. Vor aduce ursul împreună. E prea greu ca să-l poată căra un singur om.

Apaşul a fost de acord şi s-a întins pe covorul de muşchi în aşteptarea lui Dick. Noi doi, soţia mea şi cu mine, am făcut tot posibilul pentru a ajunge cât mai repede în tabăra noastră. Imediat ce am ajuns acolo, am aflat că Hammerdull fusese tot timpul cu ochii pe noi. Omul auzise şi împuşcătura şi s-a bucurat când a aflat că vânasem un urs.

Dick a pregătit asinii pentru a putea aduce ursul şi, înainte de a pleca, mi-a spus cu faţa scăldată în lumina unei

mari bucurii:

— Mister Shatterhand, mare noroc am avut că aţi venit! Acum viaţa-i iarăşi aşa cum ar trebui să fie!

Capitolul VI – La „Urechea lui Manitou”

Ne aşteptam la venirea războinicilor sioux şi a războinicilor utah, aşa încât trebuia să fim cu mare băgare de seamă. Întrucât Dick Hammerdull plecase să aducă vânatul, l-am rugat pe Pitt Holbers să rămână la cai şi pentru că omul a acceptat bucuros această sarcină, am urcat la „postul de observaţie”.

De aici, întreaga valea se vedea atât de clar şi se distingea atât de bine forma ei de elipsă, încât nu a fost foarte greu să-i explic soţiei mele de ce într-unul dintre focarele acestei elipse se auzea atât de clar ce se vorbea la celălalt focar şi invers.

După ce ursul a fost adus, a rămas de strajă Vulturul cel Tânăr, iar noi ne-am îndreptat spre tabăra noastră. Dick Hammerdull i-a explicat soţiei mele cum trebuiau legate şi puse în pământ labele de urs pentru a se muia carnea, fără ca viermii să ia şi ei parte la ospăţ. Muşchiul animalului a fost curăţat cu grijă de grăsime, a fost tăvălit prin scrum şi

a fost bine legat şi împachetat. Dick şi Pitt s-au ocupat de pulpele din faţă, pentru că urma să ne ospătăm mai întâi din ele. Cei doi le-au luat şi le-au bătut timp de-un ceas, cu două bâte groase. Între timp, eu am căutat tot felul de ierburi de care orice om care a trăit în Vest are nevoie atunci când vrea să-şi pregătească o friptură de urs la proţap sau o friptură de urs înăbuşită. Toată lumea era ocupată, dar mai ales Sufleţel, care voia să coacă pâine pentru mai multe zile. Soţia mea voia să pregătească şi o plăcintă cu mure, mai ales pentru că murele se găseau chiar în apropierea cortului nostru. Una dintre cutiile cu făină pe care le-am cumpărat la Trinidad s-a golit cu această ocazie. Klara s-a grăbit să amestece făina cu grăsimea de urs şi se cuvine să spun că grăsimea de urs este mult folosită în Vest, iar unii spun că această grăsime dă un gust mai bun mâncărurilor.

Indienii o folosesc de multă vreme, chiar dinaintea apariţiei omului alb pe aceste meleaguri. Aproape în fiecare oraş există locuri destinate sacrificării urşilor şi chiar creşterii lor.

Războinicii sioux şi războinicii utah nu au apărut în următoarele două zile şi m-am folosit de această ocazie pentru a o învăţa pe soţia mea cuvinte şi expresii noi în graiul apaşilor, iar Vulturul cel Tânăr m-a ajutat foarte mult. Klara voia neapărat s-o uimească pe Kolma Pushi cu cunoştinţele ei.

De-abia în seara celei de-a treia zile s-au arătat cei pe care îi aşteptam. De pe platoul pe care ne aflam, i-am văzut urcând de-a lungul unei stânci golaşe. Indienii mergeau călare, unul în spatele celuilalt. Ei înaintau în „şir indian”, aşa cum obişnuiau pe vremuri, atunci când Vestul mai putea fi numit, într-adevăr, „sălbatic”. Pe vremea aceea, indienii s-ar fi ferit să se arate pe un vârf golaş de munte, căci o astfel de stâncă nu le dădea posibilitatea de a se

ascunde de privirile eventualilor duşmani. Pentru că indienii nu erau în luptă cu nimeni, cel puţin deocamdată, aceştia nu erau vopsiţi în culorile războiului, care-i deosebeau pe membrii unui trib de membrii altuia. Mi-am putut da seama după lăncile, după căpestrele cailor şi după podoabele pe care le purtau că era vorba despre indieni din tribul utah. Erau însă, dacă mă pot exprima astfel, indieni utah războinici, mai puţin paşnici, pentru că deosebisem războinici utah Pah, Teish, Kapote, Wihminutsh, Yampa, Pahwang şi chiar utah Sempish. Văzându-i pe războinicii utah, m-am gândit imediat la căpetenia lor Tusahga Sartish[47], despre care am scris şi în romanul „Old Surehand”. Războinicii se aflau însă la o distanţă atât de mare, încât nu le puteam distinge trăsăturile feţelor. Aveam să aflu mai târziu că printre războinici se afla şi Tusahga Sartish, căpetenia tribului utah Kapote, care, deşi încheiase pace cu noi, cu mult timp în urmă, se număra acum, la bătrâneţe, printre duşmanii noştri.

După ce indienii au ajuns la Amvonul Diavolului, ne-am putut da seama, din atitudinea lor, că şi pentru ei locul acesta era sacru. Indienii priveau stânca pătrunşi de teamă şi de respect. Îşi aduseseră cu ei până şi lemne de foc, pentru a nu trebui să se atingă nici măcar de un copac sau de un tufiş din valea aceea. Oamenii au rămas în partea dinspre apus a văii, fără a se apropia deloc de partea dinspre răsărit, în care se afla Stânca Tăcerii. Pentru noi era şi mai important faptul că nici unul dintre ei nu s-a apropiat prea mult de Amvonul Diavolului şi nici nu putea fi vorba ca vreunul dintre ei să urce chiar pe „Amvon”. Oricum, sfatul urma să se ţină numai când ar fi venit sioucşii, iar pe noi asta ne interesa şi nimic altceva. De aceea nu ne-am ostenit să ne furişăm până în apropierea taberei

[47] „Cânele Negru”. (N. a.)

războinicilor utah. Nu voiam să ne expunem pericolului de a fi descoperiţi, doar pentru a ne satisface curiozitatea. Am preferat, aşadar, să rămânem în tabăra noastră şi să dormim, pentru că nu ştiam când vom mai avea ocazia s-o facem.

Războinicii utah au aprins câteva focuri, dar acestea erau, din păcate, prea mici pentru ca noi să fi putut vedea ce făceau. Aceştia erau şi foarte tăcuţi, pentru că de acolo de unde eram, nu puteam auzi nimic din cele ce spuneau, în timpul nopţii am dormit liniştiţi, deoarece nu s-a întâmplat nimic deosebit.

A trecut şi ziua următoare, fără ca sioucşii să se fi arătat. Am mai avut o noapte liniştită. În dimineaţa care a urmat, însă, am observat că cei ce stăteau de strajă în tabăra indienilor utah au început să se agite, pregătindu-se, probabil, pentru sosirea sioucşilor. Sioucşii au sosit, într-adevăr, înaintând în „şir indian”, aşa cum făcuseră şi războinicii utah. Aveau în fruntea lor o mare căpetenie, un bărbat bătrân, slab şi înalt. Calul căpeteniei era ţinut de dârlogi de doi războinici, care aveau probabil menirea să ducă animalul la pas. Bătrâna căpetenie nu mai părea a fi în deplinătatea forţelor şi asta mă îndreptăţea să cred că omul era mânat de o voinţă arzătoare. Altfel nu s-ar fi explicat de ce bătrânul acesta fusese gata să facă atâta drum.

Această căpetenie sioux a fost întâmpinată cu mult respect de către războinicii utah şi abia când omul a fost ajutat să descalece, am văzut cât era de slab. Dacă toate acestea nu s-ar fi petrecut în plină zi, aş fi crezut că bătrâna căpetenie era o stafie. Acest bărbat în vârstă era, aşa cum aveam să-mi dau seama foarte curând, Kiktahan Shonka, „Câinele care veghează”, omul care dorise să-i vadă pierind pe apaşi şi pe toţi prietenii şi aliaţii acestora. Indienii au întins câteva pături moi în faţa căpeteniei utah, Tusahga

Sartish. Pe aceste pături a fost aşezat, ca un copil mic, bătrânul Kiktahan Shonka. La spatele lui, războinicii au bătut câţiva ţăruşi, de care bătrâna căpetenie sioux se putea sprijini. Privindu-l pe acest bătrân bolnav, m-am gândit că oamenii suferinzi nutresc o ură şi o sete de răzbunare mult mai puternice decât cei sănătoşi. Venise timpul să ne luăm în primire postul de observaţie. Soţia mea m-ar fi însoţit cu plăcere, numai că nu-mi putea fi de nici un ajutor, cel mult mi-aş fi făcut griji şi pentru ea. Klara trebuia, aşadar, să rămână în ascunzătoare. Cei doi vânători au renunţat de bunăvoie să mă însoţească.

— Ce să caut eu acolo? m-a întrebat Dick Hammerdull. Cel ce vrea să tragă cu urechea la cele ce spun indienii, trebuie să priceapă graiul lor mai bine decât îl pricep eu. E-adevărat că numele meu e Dick Hammerdull şi că mă pricep binişor să mânuiesc puşca, dar când vine vorba de graiurile pieilor roşii, s-a terminat cu priceperea mea! Mai bine rămân aici, cu doamna Burton, şi-o rog să ne mai facă o plăcintă cu mure. Ce zici, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă vrei să spui c-o să-ţi ţin tovărăşie atunci când o fi să mănânci plăcintă, dragă Dick, pot să-ţi spun că ai dreptate.

Aşa stând lucrurile, am pornit prin pădure, împreună cu Vulturul cel Tânăr. Am luat cu noi şi puştile, pentru a avea şi arme cu bătaie lungă. Am făcut tot posibilul pentru a nu lăsa urme şi pentru a nu fi zăriţi. Ştiam că peste o zi ar fi fost ziua despre care-mi vorbiseră fraţii Santer şi mă gândeam că, probabil, vor sosi şi ei la Amvonul Diavolului. M-am gândit că poate cei doi fraţi ar fi stat la pândă, pentru a se arăta abia mai târziu, după ce ar fi aflat ce voiau să afle.

Am trecut numai prin locuri în care solul era destul de tare, astfel încât să nu lăsăm nici o urmă şi s-a dovedit mai târziu că am procedat foarte bine. Am profitat de siluetele

copacilor pentru a rămâne nevăzuţi şi, în cele din urmă, am ajuns la căsuţa din piatră.

Aici am observat că soţia mea pregătise totul, astfel încât puteam sta şi întinşi. Din păcate nu era acum momentul să ne odihnim. Trebuia să-i ţinem sub observaţie pe războinicii adunaţi la Amvonul Diavolului şi pentru asta ocheanul meu era de foarte mare folos. Am văzut că în tabăra războinicilor roşii erau patruzeci de sioucşi şi patruzeci de indieni utah. Se pare că acest număr fusese stabilit dinainte. Ne-am dat seama că nu veniseră decât indieni cu o oarecare poziţie în triburile din care făceau parte. Războinicii obişnuiţi, cei care urmau să-i atace pe apaşi, nu se aflau în această vale. Am vorbit deja despre marile căpetenii ale cele două triburi. În afară de aceste două mari căpetenii, se mai aflau în vale cinci căpetenii sioux şi cinci căpetenii utah. Despre ceilalţi se putea spune că erau războinici care îşi câştigaseră faima prin faptele lor sau războinici care se bucurau de încrederea căpeteniilor lor.

Sub ochii mei se petreceau lucruri obişnuite pentru o tabără a indienilor. Caii fuseseră adăpaţi, iar războinicii se pregăteau să mănânce.

Îi urmăream foarte atent pe cei doi mari şefi de trib Kiktahan Shonka şi Tusahga Sartish. Ceilalţi mă interesau mai puţin, deocamdată, privind prin ochean, l-am recunoscut imediat pe cel ce era marea căpetenie utah. Indianul era bătrân şi părea a fi mai bătrân decât era de fapt, pentru că faţa îi era toată numai cute. Aceasta mă făcea să cred că marele şef de trib nu purta în sufletul său bunătatea şi celelalte sentimente care îl fac pe om să se simtă tânăr sufleteşte şi să pară şi trupeşte mai tânăr decât este. Pe de altă parte, căpetenia sioux avea un nas subţire ca o lamă de cuţit. Buzele nu i se vedeau deloc, iar ochii i se afundaseră în orbite. Bătrânul sioux purta părul lung şi pentru a părea mai lung şi mai des, i se prinseseră în păr

şuviţe care, dacă priveai mai atent, vedeai că nu sunt ale sale.

Ştiu foarte bine că nu este frumos să-l judeci pe om după înfăţişare, dar mă văd nevoit să spun că acest indian era antipatic, ba chiar respingător.

Cina a durat mult, peste două ore. Apoi căpeteniile au început să urce spre vârful Amvonului Diavolului. Kiktahan Shonka nu era în stare să meargă, aşa că fusese legat cu frânghii pentru a fi tras în sus.

Am început să fim foarte atenţi la tot ceea ce se petrecea în Amvon. Mai întâi, a fost aprinsă pipa păcii. Marea căpetenie utah s-a ridicat de la pământ, a suflat fumul în şase direcţii diferite şi a vorbit primul. Marele şef sioux nu putea sta în picioare, aşa încât a tras din pipa păcii şi a vorbit stând jos. Celelalte zece căpetenii au făcut acelaşi lucru, astfel că am ascultat douăsprezece cuvântări, pe care îmi este imposibil să le redau aici. Toate aceste cuvântări nu erau decât introducerea pentru sfatul care urma să se ţină. Aceste cuvântări puteau dura şi trei zile, pe care noi le-am fi petrecut în micul adăpost din piatră. Tot acest timp s-a limitat în cele din urmă la trei ore şi aveam, oricum, toate motivele să ascult, pentru că tot ce vorbeau indienii mă interesa foarte mult, fiindcă era vorba despre... mine!

Deşi nu îmi propun să le redau aici, cuvântările celor douăsprezece căpetenii meritau a fi ascultate. Toate începeau cu afirmaţia că apaşii şi membrii triburilor înfrăţite cu aceştia erau cei mai josnici oameni de pe Pământ, dar că cei mai josnici dintre ei erau Winnetou şi prietenul lui, Old Shatterhand. Cei doisprezece nu erau de acord cu faptul că în onoarea lui Winnetou urma să fie înălţat un monument din aur, acest aur urmând a fi procurat de către reprezentanţii tuturor triburilor indiene. Urma ca aurul să fie adus din locuri care le erau necunoscute albilor şi despre

care acestora nu le spusese nimeni, nimic, de-a lungul atâtor ani. Era vorba de câteva sute de kilograme de aur. Toate acestea urmau să se facă pentru un singur om, pentru acest coiot, pentru acest *pimo*[48]*!* Cine urma să facă acest monument? Un sculptor şi un pictor, adică Young Surehand şi Young Apanatshka, ai căror taţi erau nişte trădători ai rasei roşii, nişte puşlamale. Monumentul fusese pictat pe pânză şi apoi modelat din lut. Acum, toate căpeteniile, cei mai faimoşi bărbaţi şi cele mai respectate femei care aparţineau rasei roşii, trebuiau să se adune la Mount Winnetou pentru a-şi spune părerea despre tablou şi despre modelul din lut. Până şi câinele de Old Shatterhand fusese chemat!

Această îngâmfare a apaşilor, spuneau mai departe căpeteniile, trebuia domolită. Ei trebuiau să afle că o astfel de statuie i se cuvine unui războinic sioux sau utah, dar nu unui câine de pe Rio Pecos! În acest sfat de la „Urechea lui Manitou”, urma să se hotărască ce era de făcut şi când trebuia făcut ceea ce se va hotărî. Oricum, hotărârile luate trebuiau respectate, chiar dacă astfel urma să piară întreaga rasă roşie!

Sfatul a fost întrerupt dintr-o dată de apariţia unui om care venea de-a lungul apei. Acest om nu era nimeni altul decât Sebulon L. Enters. Sebulon avea pinteni, dar mergea pe jos. Omul purta toate armele pe care le purtau în urmă cu treizeci de ani oamenii din Vestul Sălbatic.

Sioucşii nu l-au împiedicat să se apropie, ceea ce însemna că îl cunoşteau. Războinicii l-au condus imediat la Amvonul Diavolului, iar Sebulon Enters a urcat în Amvon pentru a se alătura căpeteniilor adunate la sfat. Apoi am auzit din nou voci.

---

[48] Denumire dată apaşilor de către duşmani acestora, în bătaie de joc. (N. tr.)

— Cine-i faţa palidă? a întrebat Tusahga Sartish.

— E un om pe care-l cunosc, a răspuns Kiktahan Shonka. Eu l-am chemat aici. Trebuia să vină abia mâine. De ce a venit el deja azi?

Această întrebare îi fusese adresată lui Sebulon, pe un ton care nu era deloc prietenos. Indienii îi dispreţuiesc pe albii pe care-i folosesc drept iscoade.

— M-am grăbit. Am vrut să ajung cât mai repede aici ca să vă spun să fiţi cu băgare de seamă şi să vă păziţi, a răspuns Sebulon.

— De cine trebuie să ne păzim?

— De cel mai mare duşman al vostru, de Old Shatterhand. El va veni încoace!

— *Uff, uff, uff, uff!* Au exclamat cu toţii. Kiktahan Shonka a strigat uimit

— *Uff, uff!* Old Shatterhand! De unde ştii tu asta?

— Mi-a spus el însuşi.

— L-ai văzut şi i-ai vorbit?

— Da.

— Unde?

— La cascada Niagara.

— *Uff!* Ştiam că va veni, dar n-am aflat că a venit deja. Va trece şi pe la Amvonul Diavolului? De ce? Ce vrea?

— Să afle ce vorbiţi şi ce hotărâţi.

— *Uff, uff! A* aflat că ne adunăm aici? A aflat de ce ne adunăm aici?

— Ştie tot.

— De la cine?

— Asta nu mi-a spus. A plecat de la cascadă şi, la puţină vreme după aceea, am plecat şi noi. în Trinidad am dat de urma lui. Cred că de acolo a venit încoace.

— *Uff, uff, uff, uff!* Au exclamat, din nou, cu toţii. Kiktahan Shonka a strigat furios:

— Oare câinele ăsta nu este destul de bătrân pentru a-şi

fi pierdut agerimea ochiului şi ascuţimea auzului? Nu putea să rămână de partea cealaltă a Marii Ape[49] în *wigwam-ul* lui împuţit?

— E împreună cu soţia lui, a adăugat Sebulon.

— Cum? *Squawa*[50] lui? Spui că este cu el?

— Da.

— A fost cu el la cascada Niagara?

— Şi în Trinidad a fost cu el. Ştiu asta, pentru că am întrebat şi mi s-a spus.

— *Uff, uff!* Asta e pentru noi o veste bună! Asta înseamnă că are mintea slabă. Numai un nebun îşi ia *squawa* cu el atunci când e-n luptă cu omul roşu. E nebun! Nu mai poate face nici un rău nimănui! Poate să vină. Nu ne temem de el. Va muri la stâlpul caznelor, iar femeia lui ne va fi slugă.

— Fratele meu să nu cuvânteze fără a gândi, a spus Tusahga Sartish. Old Shatterhand îşi cunoaşte femeia, tu n-o cunoşti. Dacă a luat-o cu el, înseamnă că ştie că poate să facă asta, fără să-şi producă vreun rău. Poate că este mai bătrân, dar a ajuns la vârsta la care orice om este mai cu băgare de seamă şi mai înţelept, sau ajunge iar copil. Eu cred că a venit clipa în care trebuie să ne temem mai mult de el decât ne temeam înainte, pentru că el este mai tânăr decât noi cu multe veri.

— Cei doi nu sunt singuri, a spus Sebulon.

— Cine mai este cu ei? a întrebat Kiktahan Shonka.

— Două bătrâne vulpi ale Vestului sălbatic, pe numele lor Pitt Holbers şi Dick Hammerdull.

— *Uff!* Am auzit de ei. Sunt viteji şi şireţi. Dacă ei sunt alături de Old Shatterhand, se cade să fim cu băgare de seamă.

---

[49] Indieni numeau oceanul, atât pe cel Atlantic, cât şi pe cel Pacific, „Apa cea Mare”. (N. tr.)

[50] Sqauw – Soţie, femeie. (N. tr.)

— Şi mai este cineva cu ei, a spus Sebulon. Un tânăr apaş Mescalero, Vulturul cel Tânăr.

— Vorbeşti oare de acel războinic ce a plecat la feţele palide ca să înveţe a zbura?

— Asta nu ştiu, dar am auzit în Trinidad spunându-se că ar fi fost patru ani printre albi şi că acum s-ar întoarce printre oamenii tribului său.

— Aşa este! El e unul dintre primii care s-au numit „Indienii Tineri”. Printre ei sunt numai dintre aceia care vorbesc de omenie, cunoaştere, împăcare şi dragoste. El este şi unul dintre primii care au intrat în clanul Winnetou. Se povesteşte că este rudă de sânge cu Winnetou. Dacă Vulturul cel Tânăr este împreună cu Old Shatterhand, trebuie să facem tot ce ne stă în putere ca să punem mâna pe cei patru bărbaţi şi pe femeie. Unde ţi-ai lăsat calul?

— De partea cealaltă a muntelui, a răspuns Sebulon, unde fratele meu păzeşte caii. Eu m-am furişat pe jos până aici, pentru a căuta urme şi pentru a vedea ce se întâmplă.

— Pe unde-aţi luat-o după ce aţi plecat din Trinidad?

— Am trecut pe lângă lacul Kanubi.

— Aţi văzut vreo urmă de-a lui Old Shatterhand?

— Nu. Am văzut urmele multor femei care au făcut popas lângă lacul Kanubi.

— Erau femeile nebune din tribul nostru, femei care-şi spun „Indience Tinere”. Ele mergeau la Mount Winnetou ca să vadă statuia şi ca să dea *nuggets.* Nu putem să le oprim, dar îi vom pedepsi pe apaşi. Old Shatterhand ţi-a pomenit despre Mount Winnetou?

— Nu.

— Nu ţi-a spus pe ce drum vrea s-o apuce?

— Nu, dar am aflat că voia să ajungă la Amvonul Diavolului pentru a-l vedea pe Kiktahan Shonka, marele şef de trib al sioucşilor.

— A rămas acelaşi care era pe vremuri, a scăpat de

atâtea ori de stâlpul caznelor, dar acum nu va mai scăpa. Dacă se apropie, nu poate veni decât dinspre răsărit. De acolo ai venit şi tu?

— Da.

— O să pun să se caute temeinic prin împrejurimi. Tu întoarce-te la fratele tău şi adu-l aici. Nu vom mai sta la sfat, până nu suntem siguri că Old Shatterhand nu-i pe undeva pe-aproape.

Sebulon L. Enters s-a îndepărtat. Am văzut cum a luat-o tocmai pe drumul pe care venisem noi şi m-am gândit că avusesem o idee bună când făcusem tot posibilul pentru a nu lăsa urme foarte vizibile. Tusahga Sartish a coborât din Amvon, însoţit de căpetenii, pentru a lua parte la căutarea noastră. Numai Kiktahan Shonka a mai rămas. Ne căutau patruzeci de războinici sioux şi patruzeci de războinici utah. Asta era o treabă nu tocmai plăcută pentru noi.

Nu mă gândeam că soţia mea sau că cei doi bătrâni vulpoi ai Vestului Sălbatic vor ieşi din ascunzătoare, dar mă temeam ca nu cumva cineva să se fi gândit că drumul care ducea până la iaz ar fi continuat, poate şi mai departe. În ceea ce ne privea pe noi doi, adică pe Vulturul cel Tânăr şi pe mine, nu trebuia să ne amăgim cu gândul că ne-am fi aflat în deplină siguranţă. Era de ajuns ca un singur războinic din cei optzeci, câţi ne căutau, să nu se teamă de „Spiritul cel Rău” şi să treacă în partea estică a văii, pentru a descoperi urmele noastre.

Am simţit nevoia de a mă sfătui cu tovarăşul meu, pentru a vedea ce puteam să facem în situaţia în care ne aflam. Până atunci vorbisem cu Vulturul cel Tânăr numai în limba engleză şi aceasta numai pentru că nici soţia mea şi nici cei doi prieteni ai mei nu cunoşteau atât de bine graiul apaşilor, încât să ne fi putut înţelege. Acum însă, pentru că eram singuri, puteam să-i vorbesc tânărului războinic chiar în limba lui maternă:

— Fratele meu mai tânăr a înţeles tot ce s-a vorbit? l-am întrebat eu, pe şoptite.

— Am auzit tot, a răspuns el, încet.

— Fratele meu crede că ne vor găsi?

— Nu.

— Şi eu cred la fel, dar un războinic prevăzător trebuie să fie pregătit pentru orice. Trebuie să ne gândim la două lucruri. Fratele meu ştie la ce mă refer?

— Se poate să fim descoperiţi aici şi se poate să fie descoperită tabăra noastră.

— Aşa este! Trebuie să ne gândim ce vom face. Dacă duşmanii ne găsesc aici, ar fi o nebunie să încercăm să fugim în tabăra noastră pentru a ne putea apăra mai bine. Atunci ar trebui ca fratele meu mai tânăr să se strecoare în tabără pentru a îi duce pe soţia mea, pe cei doi vânători, precum şi animalele în altă parte. Dacă ar fi aşa, eu i-aş ţine la distanţă pe duşmanii noştri. Ieşirea din căldarea văii este foarte îngustă şi nici unul dintre ei n-ar scăpa de gloanţele mele.

— Şi dacă duşmanul descoperă unde se află tabăra noastră? a întrebat el.

— Nici dacă s-ar întâmpla astfel nu mi-aş face griji. Cei doi vânători stau de pază şi au văzut că războinicii au plecat din tabăra lor pentru a ne căuta. Amândoi îşi vor lua puştile şi se vor ascunde undeva lângă iaz. Drumul care duce la iaz este foarte îngust. E nevoie doar de un singur om pentru a ţine în loc o întreagă armată. Iar noi le-am cădea duşmanilor în spate. Nu avem de ce să ne facem griji. Putem să aşteptăm şi să vedem ce se întâmplă.

A durat mai bine de o oră, până când indienii s-au întors, pe rând, în tabăra lor. Nu descoperiseră nimic, dar deveniseră mai atenţi şi au pus străji peste tot, din păcate şi în locurile pe unde trebuia să trecem dacă am fi vrut să ne întoarcem în ascunzătoarea noastră de lângă iaz.

În curând au venit şi fraţii Enters. Sfatul a început din nou. Căpeteniile s-au urcat din nou în Amvonul Diavolului. Acum toţi vorbeau mai încet şi nu auzeam decât un mormăit. Vorbeau în şoaptă pentru că voiau să dispună de albi, fără ca aceştia să afle prea multe. După ce căpeteniile s-au hotărât cum să-i folosească pe fraţii Enters, li s-a dat voie să urce în Amvon. Kiktahan Shonka i-a întrebat pe un ton sec şi plin de dispreţ:

— Mai ştiţi ce v-am spus şi ce-am vorbit cu voi?

— Da, ştim foarte bine, a spus Sebulon, care părea să vorbească pentru amândoi.

— Şi sunteţi gata să îndepliniţi cele ce s-au hotărât între voi şi noi?

— Da, chiar astăzi.

— Pe lângă toate astea vrem să vă mai cerem ceva: trebuie să ni-i aduceţi pe Old Shatterhand şi pe femeia lui. Sunteţi gata să faceţi asta?

— Numai dacă asta ne aduce un folos.

— Vă aduce folos! Dar azi nu-i timp să vorbim despre răsplată. Dacă-i prindem noi, nu vă dăm nimic. Noi mai stăm trei zile aici. Dacă vine în locul ăsta, nu ne scapă, îl prindem cu siguranţă şi atunci nu veţi mai primi nimic. Noi ştim acum că a plecat din Trinidad înaintea voastră şi de aceea credem că are alte planuri şi că nu s-a îndreptat spre Amvonul Diavolului. Credem că le-a întâlnit pe femeile noastre lângă lacul Kanubi. Şi pentru că femeile noastre sunt atât de nebune, încât văd în Winnetou şi în Old Shatterhand nişte zei, albul nu s-a lăsat prea mult rugat şi a plecat împreună cu ele. Din mândrie, va fi gata să facă un ocol.

— Asta se poate, a spus Sebulon, repede. Noi am văzut şi urmele unor bărbaţi în apropierea lacului.

— Asta-i de ajuns! El a fost. Acum trebuie să faceţi tot ce vă stă în putinţă pentru ca noi să vă dăm banii pe care vi-i

i-am promis. Aveţi noroc. Noi ştim încotro se îndreaptă femeile. Se îndreaptă spre *Tovuntfits-payavh*[51]*.* Ştiţi unde este acest munte?

— Nu.

— Vestitul meu frate, Tusahga Sartish, ştie unde este şi vă va spune cum să ajungeţi acolo.

Nici eu nu ştiam unde era Muntele Vulpii şi de aceea am fost foarte atent, astfel încât să nu-mi scape nimic din cele ce se spuneau. Marea căpetenie a început să explice ce drum ar fi urmat să parcurgă fraţii Santer. Indianul a descris totul foarte amănunţit şi mi-am putut da seama că Muntele Vulpii era chiar Nugget Tsil! Mă bucuram cu atât mai mult, cu cât spre acest munte voiam să ne îndreptăm şi noi. Într-acolo plecaseră, aşadar, femeile. Atunci când Aşta îmi spusese că se îndreaptă spre sud, am crezut că femeile urmau să o ia spre Mount Winnetou. Nu înţelegeam de ce femeile făceau un ocol atât de mare, dar explicaţia a venit imediat, pentru că, descriind drumul pe care fraţii Enters urmau să-l parcurgă, Tusahga Sartish a spus:

— Pe femei le-a cuprins duhul nebuniei, căci altfel nu s-ar îndrepta spre răsărit!

— Fratele meu se înşelă, a spus Kiktahan Shonka. Fratele meu n-o cunoaşte pe Aşta, femeia lui Wakon, cea care este mai mare peste femei. Ea ştie întotdeauna ce face. Am aflat cu ajutorul iscoadelor că Aşta mai aşteaptă şi alte femei care gândesc la fel ca ea şi care vor să i se alăture. Ea vrea să fie însoţită de cât mai multe femei, ca să fie cât mai sigură că va împlini ce şi-a pus în gând. Ele merg la *Tovuntfits-payavh,* la mormintele care sunt sfinte pentru ele, ca să se roage pentru a izbândi în cele ce-au gândit.

Acum aflasem tot ce voiam să aflu. Ştiam despre ce

[51] Muntele vulpi (grai utah). (N. a.)

morminte era vorba şi o admiram pe soţia lui Wakon pentru că voia să le ducă pe femei la mormântul lui Nşo-ci, înainte de a ajunge la locul unde trebuiau să se adune la sfat. Puteam fi sigur că nu vom sosi prea târziu la Mount Winnetou şi ştiam că le vom prinde din urmă pe femeile care desigur că înaintau destul de încet. Trebuia numai să evit întâlnirea cu grupul de indience, pentru că voiam să ajung neînsoţit la Nugget Tsil pentru a vedea ce avusese să-mi transmită bătrânul Tatellah-Satah.

Fraţii Enters şi-au făcut câteva însemnări în carnetele pe care le aveau la ei, apoi Kiktahan Shonka a continuat:

— Veţi merge într-acolo. Îi veţi ţine tovărăşie lui Old Shatterhand şi nu îl veţi mai scăpa din ochi! Sunteţi în stare de asta?

— Desigur! Dar cum să vi-l aducem? Când şi unde? Oare el ne va urma de bunăvoie?

— O să vă urmeze. Aţi auzit vreodată de *Wiconte-mini*[52]*?*

— Nu, răspunse Sebulon.

— De aici plecăm într-acolo pentru a ne uni cu kiovaşii şi cu comanşii împotriva apaşilor. Lui trebuie să-i spuneţi numai că în locul ăsta se adună kiovaşii şi comanşii. Mânat de curiozitatea lui nestăvilită, el va veni într-acolo şi atunci va fi în mâinile noastre.

Fraţii Enters şi-au făcut din nou câteva însemnări, pentru a putea găsi fără ajutorul meu lacul numit *Wiconte-mini.* Din explicaţiile marii căpetenii, cei doi fraţi au aflat că lacul era în Arizona, la vest de Mount Winnetou. Toate acestea l-au făcut pe Sebulon să cadă mai întâi pe gânduri, pentru ca apoi să spună:

— Vreţi să vă îndreptaţi chiar spre lacul ăsta, plecând de-aici? Asta înseamnă că veţi ajunge acolo cu mult timp

[52] În graiul indienilor sioux, numele s-ar traduce prin „Apa Morţii”. (N. a.)

înaintea noastră. Veţi aştepta acolo până îl aducem pe Old Shatterhand, dacă el va vrea să ne urmeze?

— O să vă urmeze cu siguranţă, pentru că arde de curiozitate să afle ce vom vorbi atunci când ne vom aduna la sfat. Este sigur că ne veţi întâlni acolo. Noi înaintăm încet. Până la adunarea de la Mount Winnetou mai sunt câteva săptămâni. Noi ne vom reuni la *Wiconte-mini* numai cu câteva zile înainte de a pleca la marele sfat de la Mount Winnetou. Gândeşte-te că nu putem să adunăm acolo, pentru câteva săptămâni, un număr atât de mare de războinici şi de cai, fiindcă pentru duşmanii noştri trebuie să rămânem nevăzuţi. Voi fiţi fără grijă şi faceţi precum v-am spus. Aduceţi-l pe acest câine alb şi aduceţi-o şi pe femeia lui ca să ne putem răzbuna!

— Şi răsplata?

— Despre asta vom vorbi atunci când ne veţi spune că se apropie Old Shatterhand.

— De ce nu ne spuneţi chiar acum care va fi răsplata noastră?

— Fiindcă nu ştim cum vă vom răsplăti. Nu ştim dacă vă vom da animale, *nuggets,* arme sau o parte din prada pe care-o luăm de la duşmani. Nu daţi crezare cuvântului nostru?

— Ba da, vă credem.

— Atunci nu mai avem ce vă spune! Plecaţi chiar acum! Vă sfătuim să nu pierdeţi nici măcar un ceas. Ajungeţi-l din urmă pe Old Shatterhand şi asta cât mai repede. Cu cât veţi face mai curând şi mai bine ce-aveţi de făcut, cu atât vom fi mai siguri de izbândă şi cu atât va fi mai mare răsplata voastră.

Fraţii Enters au părăsit Amvonul şi s-au îndreptat spre caii lor. Hariman F. Enters nu spusese nici un cuvânt, iar căpeteniile tăceau, de asemenea şi au continuat să tacă până când au plecat cei doi albi. După aceea, marea

căpetenie utah n-a spus decât un singur cuvânt:

— Ticăloşii!

— Mişeii! adăugă Kiktahan Shonka. Nu sunt demni nici măcar să fie scuipaţi! Crede fratele meu că, pentru trădarea asta, ei vor primi măcar preţul unui fir de iarbă sau pe cel al unei pene?

— ... ebat
Tu...

— ... ând,
băt... vem.
Am...

— ...

— ... faţă
pal...

— ... e-am
sp...

— ... ă nu
ma... ndul
fra...

— ...

Toţi au fugit care-ncotro, grabindu-se
să coboare din Amvon...

— Este şi pe gândul celorlalţi?

— Da, da, da, da, au răspuns pe rând celelalte căpetenii.

Nu m-am mai putut abţine şi am rostit, în graiul indienilor sioux, chiar cuvântul pe care-l rostise cu puţin timp înainte Kiktahan Shonka:

— *Sitşepi!* Mişeii!

Mai întâi s-a făcut linişte. Apoi am auzit:

— *Uff, uff... uff, uff!* Cine-a fost? Ce-a fost asta? De unde s-a auzit?

Privind prin ochean, am putut vedea că toţi se uitau speriaţi în toate părţile, aşa că am strigat:

— *Şikşitşe-lahgtşa!* Ticăloşilor!

S-a lăsat o linişte profundă şi am văzut că toţi s-au ridicat de la locurile lor, unul după altul. Chiar şi bătrânul Kiktahan

Shonka s-a sculat în picioare, cu mare greutate.

— Nici voi nu sunteţi demni nici măcar să fiţi scuipaţi, am continuat eu.

Din nou s-a făcut linişte. Apoi am auzit vocea bătrânului sioux:

— *Uff, uff!* Ăsta nu-i om!

— Nu-i om! a spus şi Tusahga Sartish.

— Ştie fratele meu roşu ce spun toate vechile *wampum-uri* despre Amvonul Diavolului pe care tocmai ne găsim?

— Da.

— Ştii că bunul Manitou aude tot ce vorbeşte duhul rău?

— Da.

— Şi ştii că-l pedepseşte.

— Da, îl pedepseşte foarte aspru.

— Cel ce-a vorbit a fost oare duhul cel bun? Ce facem? Eu nu mai rămân aici!

— Nici eu!

— Plecaţi! Plecaţi! am strigat eu.

Cuvintele mele au avut efect. Toţi au fugit care-ncotro, grăbindu-se să coboare din Amvon. Numai Kiktahan Shonka nu putea să coboare şi striga din toate puterile:

— Ajutaţi-mă! Şi eu vreau să cobor! Şi eu! Şi eu!

Dar vitezele căpetenii erau foarte grăbite şi, în învălmăşeala creată, nu le mai stătea capul la bătrânul sioux. A fost nevoie să vină câţiva războinici de jos pentru a-şi ajuta căpetenia. Kiktahan Shonka şi-a pierdut şuviţele care nu erau ale lui şi care dădeau impresia că bătrânul avea părul mai lung decât îl avea de fapt, dar asta nu-l mai interesa. Bătrâna căpetenie sioux a fost purtată în braţe de războinici şi ridicată pe cal. Imediat ce s-a văzut călare, Kiktahan Shonka le-a poruncit războinicilor săi să plece imediat din acel loc ce devenise pentru indieni şi mai misterios, un loc sacru pentru ei. Toţi îşi dădeau silinţa să dispară cât mai repede. Nimeni nu se mai gândea acum să-l

aştepte sau să-l prindă pe Old Shatterhand. Cei care stătuseră de pază au fost chemaţi imediat în tabără şi apoi indienii au plecat, toţi optzeci, aşa cum veniseră, în „şir indian”. În timp ce îi privea cum plecau, faţa Vulturului cel Tânăr era luminată de un zâmbet şi trebuie să mărturisesc faptul că eu însumi devenisem, dintr-o dată, foarte vesel.

— De izbânda asta mă bucur mai mult decât dacă i-am fi învins în luptă, a spus tânărul apaş. Mă bucur, pentru că-i o izbândă a ştiinţei şi nu a armelor.

— Îţi este cunoscută această ştiinţă? l-am întrebat.

— Da. A trebuit să învăţ despre acustică, ecou şi deplasarea prin aer. Am fost la feţele palide pentru a învăţa aerostatica şi aeronautica. Ştiu că vechii asirieni, babilonieni şi egipteni cunoşteau taina construirii unor monumente, astfel încât să se poată auzi foarte clar ceea ce se vorbea într-un punct îndepărtat. Mă bucur să aflu că şi strămoşii oamenilor roşii cunoşteau această taină, la fel ca şi celelalte popoare din vechime. Trebuie să aducem în sufletul oamenilor care aparţin aceleiaşi rase cu noi tot ce s-a pierdut din timpuri trecute, aceasta este datoria noastră. Mă rog la Bunul Manitou să ne dea putere ca să ducem la îndeplinire această datorie a noastră.

Era pentru prima dată când apaşul îşi descărca sufletul, era pentru prima dată când îl auzeam vorbind astfel. Nu m-a mirat nimic din cele ce mi-a spus. Vulturul cel Tânăr era un bărbat tăcut, dar care dovedea calităţi deosebite. Avea puterea şi curajul de a face lucruri neobişnuite. Faţa lui, atât de sobră de obicei, era acum scăldată în soare, iar trăsăturile lui, luminate de bucurie, îmi aminteau de cele ale lui Winnetou. Mi se părea că apaşul pe care-l aveam în faţă semăna foarte mult cu bunul meu prieten Winnetou.

După ce dispăru şi ultimul dintre cei optzeci de indieni, am părăsit ascunzişul în care stătusem până atunci. Nu ne-am întors imediat în tabăra noastră, ci ne-am îndreptat mai

întâi spre partea apuseană a căldării văii, acolo unde se aflaseră cu puţin timp înainte indienii. Voiam să vedem dacă am fi citit în urmele lor ceva care ne-ar fi putut fi de folos. Nu am observat nimic deosebit, dar când am urcat spre Amvon, am descoperit pe una dintre treptele care duceau într-acolo un obiect care nu se aflase în locul acela înainte de venirea războinicilor. Dacă s-ar fi găsit acolo, l-aş fi văzut cu siguranţă. Erau două labe de câine. Nu erau doar ghearele, ci chiar labele, cusute cu multă grijă, cu păr de cerb, acolo unde fuseseră tăiate. Labele erau unite între ele printr-un os de cerb şi semănau cu două mâini ale căror degete arătau în direcţii opuse. I-am arătat obiectul găsit Vulturului cel Tânăr.

— Un leac! a exclamat el.

— Da, aşa se pare, dar al cui să fie?

— Al bătrânului Kiktahan Shonka!

— Oare cum l-o fi pierdut? După ştiinţa mea, leacurile se ţin în traista pentru leacuri. Acestea sunt labe de câine, iar căpetenia sioux se numeşte „Câinele care veghează”. Cum se poate ca bătrânul să fi pierdut tocmai labele de câine? Fratele meu roşu să le privească cu băgare de seamă.

Apaşul le-a privit foarte atent. Apoi mi-a spus:

— Labele nu au fost purtate în traista pentru leacuri. Au fost cusute la cingătoare. Labele i-au fost smulse atunci când a fost ajutat să urce pe cal, sau atunci când l-au coborât cu frânghiile din Amvonul Diavolului. Lucrul găsit are mare însemnătate.

— Da, dar poate aduce şi primejdie. Dacă bătrânul sioux vede foarte curând ce-a pierdut, se întoarce aici ca să caute. Dacă vede asta mai târziu, nu va şti unde a pierdut leacul, aici, sau undeva pe drum. Oricum, nu trebuie să mai zăbovim foarte multă vreme. Să mergem!

Am luat leacul şi l-am băgat cu mare grijă în buzunar. Apoi ne-am îndreptat spre tabăra noastră. Dick ne urmărise

tot timpul, pentru că ne-a aşteptat şi a adus caii ca să nu trecem pe jos prin apa iazului.

— Totul s-a întâmplat repede, foarte repede, a spus Dick. Or să se-ntoarcă iar?

— Să sperăm că nu, am răspuns eu.

— Ce treabă! De obicei stau zile-ntregi la sfat. De ce or fi plecat aşa degrabă? Aţi aflat ceva?

—Ai răbdare până când ajungem în tabără, să le spunem şi celorlalţi. Asta aşa era. Puteam citi în privirea Klarei că ardea de nerăbdare să afle ce s-a întâmplat. Nici n-am mai aşteptat să ajungem în ascunzătoarea noastră, ci am strigat de departe:

— Am reuşit! Am reuşit!

— Minunat! a strigat ea. Descălecă şi povesteşte.

La un semn al meu, Vulturul cel Tânăr a urcat pe o stâncă pentru a sta de strajă şi pentru a-mi spune imediat dacă bătrânul Kiktahan Shonka s-ar fi arătat din nou.

Am povestit pe scurt toate cele întâmplate. Imediat ce-am terminat, Sufleţel a sărit în picioare şi a spus foarte hotărâtă:

— Să strângem tot şi să plecăm imediat de-aici.

Spunând acestea, soţia mea a şi pus mâna pe oale şi pe vase. Eu însă am rămas nemişcat.

— Unde să mergem? am întrebat-o.

— S-o luăm pe urmele fraţilor Enters!

— Numai tu singură?

— Singură? Cum aşa?

— Uite-aşa. Dacă vrei să pleci, va trebui s-o faci singură, pentru că eu mai rămân puţin pe aici.

— Ce să facem aici?

— Nimic.

— Şi vrei să mai rămâi aici? Uimită, Klara s-a adresat lui Dick:

— Nimic! Şi el vrea să mai rămână! Pricepeţi ceva,

domnule Hammerdull?

— Dacă pricep, sau nu, asta nici nu mai contează, dar dacă dânsul vrea să rămână, înseamnă că are anume motive, iar noi nu ne putem opune acestei dorinţe.

— Motive? Mereu are motive!

— Asta ştim foarte bine atât eu, cât şi Pitt.

— Şi sunteţi de părere că trebuie să-l ascult?

— Desigur. Pentru numele lui Dumnezeu, aşezaţi-vă şi aveţi încredere în soţul dumneavoastră! Mereu ştie ce vrea. Mai rămânem aici.

— Cât timp?

— Cred că până mâine-n zori, a răspuns Dick, încet.

— E adevărat? m-a întrebat soţia mea.

— Da, am răspuns eu.

— Şi vrei să-i laşi pe fraţii Enters să-şi vadă liniştiţi de drum?

— Da. Cel puţin, astăzi, asta am de gând să fac. Ştiu încotro au luat-o. De ce trebuie să-i ajungem din urmă chiar azi şi să fim tot timpul pe urmele lor? O să avem nevoie de ei. Ei poartă cu sine izvorul din care vom lua şi noi apă, adică ştiu multe lucruri pe care vrem să le aflăm, dar n-are rost să ne ţinem după ei. Nici nu-i plăcut.

— Da, ai dreptate.

Toţi au fost de părerea mea. Nu aveam de ce să-i hărţuim pe cei doi. Ne puteam pregăti în linişte pentru a ne continua drumul. Niciunul dintre indienii care fuseseră la Amvonul Diavolului nu s-a întors. „Câinele care veghează” nu-şi dăduse seama că pierduse leacul. Ce însemna această pierdere nu pot înţelege decât cei ce cunosc importanţa pe care o au leacurile pentru indieni.

Capitolul VII – Cel de-al doilea testament

Am părăsit Amvonul Diavolului şi ne-am îndreptat spre Mugworthills. Aşa cum am scris şi în romanul „Winnetou”, munţii cunoscuţi sub denumirea de Mugworthills erau numiţi, de către Winnetou şi de către tatăl lui, Nugget Tsil. Ca şi noi, fraţii Enters voiau să ajungă tot la Nugget Tsil. Ştiam exact pe ce drum urmau să apuce. Exista însă o cale mult mai scurtă pentru a ajunge acolo, o cale pe care o

cunoşteam. Apucând-o pe acest drum mai scurt, câştigam atât de mult timp, încât nu numai că-i ajungeam din urmă pe cei doi fraţi, dar puteam să fim înaintea lor la Mugworthills, deşi părăsisem Amvonul Diavolului cu mult după ce plecaseră ei de acolo. Nu era, aşadar, foarte greu pentru noi să-i ajungem din urmă pe cei doi, ba mai mult, puteam să-i aşteptăm unde doream. Cel mai bine ar fi fost să le ieşim în cale la Canadian-River, chiar în acel loc în care, după moartea lui Winnetou, îi întâlnisem pe Gates, Clay şi Summer[53]. Acolo aveam apă de băut, era destulă iarbă pentru cai şi toată regiunea era împânzită de tufişuri înalte, astfel încât puteam sta liniştiţi, fără a fi văzuţi de nimeni. Undeva, în mijlocul acestor tufişuri era un loc pe care fusese făcut de multe ori focul şi pe care nu mai creştea iarba. Acolo am pus cortul.

În timp ce pregăteam toate cele necesare, soţia mea prepara masa de prânz. Carnea ursului avea să ne ajungă încă multă vreme. Pe drum vânasem un cocoş şi două găinuşe sălbatice. Aveam, prin urmare, carne din belşug şi nu mai era nevoie să vânăm. După ce-am mâncat, am preferat să ne odihnim, nu atât pentru că eram obosiţi, dar, mai ales, pentru că ne aflam pe pământurile comanşilor şi ale kiovaşilor şi ştiam că trebuia să facem cât mai puţine lucruri care ar fi putut trăda prezenţa noastră.

Se lăsase seara, când din direcţia din care ne aşteptam să apară fraţii Enters s-au văzut venind doi călăreţi. Cei doi s-au apropiat încet. Caii erau foarte osteniţi. Abia când s-au apropiat mai mult, i-am recunoscut pe fraţii Enters. Amândoi erau înarmaţi cu puşti, revolvere şi cuţite.

Pentru că nu venisem pe acelaşi drum cu ei, cei doi fraţi nu au văzut nici o urmă de-a noastră. Fraţii Enters au

---

[53] Personaje ale romanului „Winnetou”. (N. tr.)

descălecat, şi-au adăpat caii şi au început să caute crengi uscate pentru foc. Cei doi au făcut focul în câmp deschis şi flacăra lui putea fi văzută foarte uşor de la mare distanţă, imediat ce se lăsa noaptea. Flacăra asta i-ar fi trădat nu numai pe ei, ci şi pe noi. M-am ridicat în picioare, hotărât să îi avertizez.

— Pot să vin şi eu? m-a întrebat Dick Hammerdull. Aş vrea să văd ce mutre or să facă atunci când o să vă recunoască!

— Să mergem! l-am îndemnat eu.

Am păşit încet printre tufişuri şi, când ne-am aflat foarte aproape, m-am gândit că ar fi fost mai bine ca, pentru început, să se ducă numai Hammerdull la ei. Omul s-a apropiat pe la spate şi a spus:

— Bună ziua, domnilor! Pot să vă întreb dacă doriţi să fiţi scalpaţi repejor pentru a fi omorâţi mâine la stâlpul caznelor?

Amândoi fraţii au sărit speriaţi în picioare.

— Scalpaţi? De cine? a întrebat Sebulon.

— Să fim legaţi şi omorâţi la stâlpul caznelor? a întrebat Hariman. Cine să ne omoare? De ce să ne omoare?

— Kiovaşii şi comanşii care spun că pământurile astea-s ale lor, a răspuns Dick. Văd c-aţi făcut focul de parcă aţi vrea cu orice preţ să vă-nhaţe netrebnicii ăia roşii. De ce n-aţi aprins un foc în spatele tufişurilor?

— Pentru că n-avem de ce să ne temem nici de kiovaşi, nici de comanşi, a răspuns Sebulon.

— Sunteţi prieteni cu ei?

— Noi suntem prieteni cu toţi oamenii care ne ies în cale.

— *Well*! Prin urmare, sunteţi şi prietenii mei! Aşa stând lucrurile, aş fi curios să aflu numele prietenilor mei! Se poate?

— Ne numim Enters. Eu sunt Sebulon Enters, iar el este fratele meu, Hariman Enters.

— Vă mulţumesc. Dar, ia spuneţi-mi, de unde veniţi şi-ncotro vă duceţi?

— Noi venim din Kansas City, ne-am abătut spre apus şi am trecut prin Trinidad şi acum ne îndreptăm spre Rio Grande del Norte. Dar cine sunteţi dumneavoastră?

— Numele meu este Dick Hammerdull şi vin tot din Trinidad. Încotro mă-ndrept? Nici eu nu ştiu prea bine.

Fraţii Enters au făcut o mişcare de surprindere.

— Dick Hammerdull! Ce coincidenţă! Am locuit la hotelul dumneavoastră. Acolo trebuia să ne întâlnim cu cineva. Din păcate, cel cu care aveam întâlnire nu se mai afla acolo. Şi dumneavoastră plecaserăţi, iar din cauza asta n-am aflat nimic despre omul nostru. Poate că ne spuneţi dumneavoastră câte ceva.

— Dacă o să vă spun, sau nu, asta nici nu mai contează, dar despre cine este vorba?

— Despre soţii Burton, care-au fost în Trinidad. Au locuit în hotelul dumneavoastră. Acolo ar fi trebuit să ne şi aştepte. Ştiţi ceva despre ei?

— Hm! Dacă ştiu ceva? Aţi pus întrebarea asta tocmai omului potrivit.

— Vai, ce ne bucurăm! Păi, dacă dumneavoastră sunteţi omul potrivit, atunci spuneţi-ne dacă...

— Eu, omul potrivit? l-a întrerupt Dick. Nu sunt eu omul potrivit.

— Nu? Dar atunci cine e omul potrivit?

Ieşisem din ascunzătoarea mea pentru a-l împiedica pe Hammerdull să spună, poate, vreun lucru pe care n-aş fi dorit să-l afle cei doi fraţi. Văzând aceasta, Dick a spus:

— Dânsul este omul la care mă gândeam.

Fraţii Enters au fost surprinşi de apariţia mea, dar nu într-o foarte mare măsură. Le-am spus să stingă focul, să-şi ia caii şi să ne urmeze, iar ei n-au ezitat să-mi asculte sfatul. Cei doi au salutat-o cu mult respect pe soţia mea. Despre

Hariman credeam, într-adevăr, că este un om respectuos, dar în ceea ce îl privea pe Sebulon, aveam impresia că se preface. Este adevărat că omul îşi dădea toată silinţa pentru a face o impresie bună, numai că privirea lui era plină de neîncredere şi devenea uneori ameninţătoare. Atât soţia mea, cât şi eu ne-am dat seama imediat de toate acestea.

Nici unul dintre ei nu a îndrăznit să ne întrebe de ce nu am călătorit împreună cu femeile sioux care se adunaseră pe malul lacului Kanubi, pentru a nu-şi da gândurile în vileag.

Oricum, cei doi au vrut să afle de ce nu i-am aşteptat în Trinidad, aşa încât le-am spus:

— Fiindcă aveam motivele mele care m-au făcut să nu doresc să mă aflu în tovărăşia voastră. V-am lăsat o scrisoare. V-a parvenit?

— Da, am primit scrisoarea, imediat ce am spus cum ne numim, a spus Sebulon. În scrisoare spuneaţi că Wycliffe şi Howe ar fi prietenii noştri. Trebuie să vă spunem că nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Noi am făcut doar afaceri cu ei, pe vremea când eram negustori de cai. După ce i-am cunoscut puţin mai bine, n-am mai vrut să avem de-a face cu ei. Nu sunt cinstiţi. Îmi daţi voie să vă întreb încotro aţi luat-o după ce aţi plecat din Trinidad?

— A fost la vânătoare de urşi, a răspuns soţia mea, repede. Răspunsul acesta era pe cât de scurt, pe atât de inspirat, pentru că ne scutea de tot felul de explicaţii legate de Amvonul Diavolului.

— Aţi vânat ceva? a întrebat Sebulon.

— Da, am răspuns eu. Acum avem şi şuncă de urs. De labe n-o să ne atingem decât atunci când ajungem la *Tovuntfits-payavh.*

— La *Tovuntfits-payavh?* a întrebat Sebulon, aruncându-i fratelui său o privire fugară şi plină de înţelesuri. Cunoaşteţi

locul?

— Da, de multă vreme, am răspuns eu.

— Şi noi vrem să mergem într-acolo.

— Vreţi să mergeţi într-acolo? De ce?

— Asta a fost dorinţa căpeteniilor sioux şi utah.

— Aşa? I-aţi întâlnit pe şefii de trib?

— Da. La Amvonul Diavolului. Ce păcat că nu v-am întâlnit în Trinidad! V-am fi luat cu noi!

— Mie nu-mi pare rău. Oricum, n-ar fi fost în folosul meu să mă vadă la faţă.

— Da, aşa e, dar poate că aţi fi putut trage cu urechea la cele ce-au vorbit!

— Şi la ce mi-ar fi folosit? Eu sper să aflu de la voi toate câte s-au petrecut acolo.

— Să vă povestesc?

— Da, te rog.

Omul a început să povestească. Ne-a spus numele celor două mari căpetenii şi a înflorit istorisirea sa, pentru că cei optzeci de indieni de la Amvonul Diavolului se făcuseră patru sute. Cele câteva ore cât ţinuse sfatul căpeteniilor s-au transformat în trei zile. Povestitorul a mai spus că indienii vorbiseră despre lucruri de foarte mare însemnătate. Totul ne-a fost prezentat, de parcă cei doi fraţi se aflaseră în centrul atenţiei, de parcă indienii i-ar fi tratat cu cea mai mare cinste. Mai ales despărţirea de cei doi mari şefi a fost redată ca fiind deosebit de călduroasă. Astfel am aflat că Tusahga Sartish şi Kiktahan Shonka s-au întors de două-trei ori, după ce se despărţiseră de cei doi fraţi, pentru a le strânge mâna.

— Indienii au plecat de-acolo înaintea voastră, am spus eu. Şi încotro au luat-o?

— Asta-i un secret şi n-avem voie să spunem nimic nimănui, cu nici un preţ. Dumneavoastră, însă, am să vă spun, ca să vă dovedesc cât de cinstit sunt în ceea ce vă

priveşte. Indienii au plecat spre locul pe care ei îl numesc *Wiconte-mini.* Cunoaşteţi acest loc?

— E o apă, nu-i aşa?

— Da, aşa este. Indienii ne-au descris întocmai drumul până acolo.

— Trebuie să ajungeţi la apa aceea?

— Bineînţeles. Acolo vom afla care sunt planurile de atac împotriva apaşilor şi împotriva celor ce le sunt prieteni sau aliaţi. Cred că vă daţi seama cât de importante sunt toate acestea pentru dumneavoastră, nu? Vreţi să vă spunem ce se va vorbi acolo?

— Desigur!

— Noi suntem gata să facem acest lucru pentru dumneavoastră şi sperăm să ne fiţi recunoscător.

— Veţi culege ceea ce veţi semăna.

— Spuneţi-mi, *Wiconte-mini,* Apa Morţii, este departe de Apa Întunecată în care tatăl nostru şi-a găsit sfârşitul?

— Dacă mă gândesc bine, cele două lacuri sunt foarte aproape unul de altul. O să-mi pot da seama când voi ajunge acolo.

Nu ar fi fost cuminte din partea mea să-i spun că prin Apa Morţii şi Apa Întunecată indienii înţelegeau, de fapt, unul şi acelaşi lac.

— Ah, văd că vreţi să ajungeţi şi dumneavoastră la Apa Întunecată.

— Desigur, dacă n-aveţi nimic împotrivă. În privirea pe care Sebulon i-o aruncă fratelui său se citea bucuria victoriei. Era foarte mulţumit pentru faptul că eu acceptam fără şovăire tot ce spunea. Omul nu-şi dădea seama că-şi întindea sieşi o capcană în care avea să cadă foarte curând.

— Şi de ce am avea ceva împotrivă? Doar sunteţi cu toţii prietenii noştri şi ne bucurăm că ne veţi însoţi în drumul nostru spre această Apă a Morţii. Pentru asta vă punem o condiţie: să ne duceţi la Nugget Tsil şi să ne arătaţi unde

este Apa Întunecată.

— Am să vă duc. Dar, spuneţi-mi, cum se face că nu aţi plecat de-a dreptul spre sud, împreună cu Kiktahan Shonka? De ce v-a spus s-o luaţi mai întâi spre răsărit şi să ajungeţi la *Tovuntfits-payavh?*

— Pentru că trebuie să fim cu ochii pe femeile sioux care au apucat-o într-acolo. Numai după aceea ne vom întâlni cu Kiktahan Shonka şi-i vom spune ce-am văzut. Din cele ce ne-a spus indianul, mai avem de mers două zile până acolo.

— Aşa e. Vreau să vă rog să-mi răspundeţi la o întrebare, şi, dacă-mi veţi răspunde, mă voi declara mulţumit de toate: De ce m-aţi întrebat tocmai pe mine unde este Apa Întunecată şi unde se află Nugget Tsil? Mi se pare de necrezut că n-aţi descoperit încă aceste două locuri. Despre Nugget Tsil puteaţi să-i întrebaţi pe kiovaşi şi anume chiar pe căpetenia lor, Tangua, sau pe fiul acestuia, Pida. În ce priveşte locul unde se află Apa Întunecată, nu se poate să nu fi întâlnit vreun apaş care să nu vă fi putut spune unde se află ceea ce căutaţi.

— Toate astea par foarte la îndemână, dar nu sunt, mi-a răspuns Sebulon. Am stat un timp printre kiovaşi, dar am avut nenorocul să-l cunosc numai pe Pida, care mi-a vorbit cu mare dispreţ. Pe de altă parte, imediat ce întrebam un apaş unde se află Apa Întunecată, indianul mă privea ca pe-un duşman şi nu scotea o vorbă. Sunt foarte prevăzători netrebnicii ăştia!

— Netrebnicii ăştia sunt prietenii mei, domnule Enters, şi, dacă mai spuneţi vreo vorbă de ocară despre ei, veţi călători singur! Acum soţia mea va pregăti cina, iar după aceea ne vom culca. Mâine în zori pornim spre *Tovuntfits-payavh.* Sunteţi de acord?

— Desigur. Numai că noi nu vom înnopta aici, ci puţin mai încolo. Ştiţi, sforăim cam tare şi printre noi se află o doamnă pe care n-am vrea s-o deranjăm. Pretextul era

copilăresc şi nu mai încăpea nicio îndoială că cei doi voiau să fie singuri pentru a putea vorbi nestingheriţi. Mi-a trecut prin minte să mă strecor pe urmele lor şi să ascult ce vorbeau, dar am renunţat repede, pentru că fraţii Enters erau atât de necioplIţi, încât nici măcar nu merita să-mi dau prea multă osteneală cu ei. Puteam afla şi singur tot ce aş fi aflat de la ei.

Dintre fraţii Enters, Sebulon fusese singurul care vorbise. Hariman păstrase tăcerea. Se părea că cei doi fraţi nu erau de acord asupra anumitor lucruri.

La fel de tăcut fusese şi Vulturul cel Tânăr, care se purtase de parcă cei doi nici măcar nu s-ar fi aflat acolo. Toate acestea mă făceau să cred că nu aveam să ne simţim prea bine împreună. Aşa cum spusese Sebulon, cei doi nu au înnoptat împreună cu noi, ci au preferat să plece imediat după cină. în zorii zilei s-au întors, iar trosnetul crengilor care ardeau le-a dat de veste că ne trezisem deja. Când a răsărit soarele, cortul era strâns şi puteam să pornim din nou la drum. Am observat imediat că fiecare dintre cei doi fraţi avea atârnată o sapă de şa. Seara nu ne dădusem seama de lucrul acesta pentru că fusese întuneric. Dick Hammerdull a observat imediat că priveam sapele cu mult interes şi le-a spus celor doi:

— Văd că v-aţi luat sape. Aţi pornit în căutare de comori?

— Poate, a răspuns Sebulon, pe un ton care s-a dorit a fi batjocoritor.

— Ce fel de comori?

— Încă nu ştiu. Oricum, avem cu ce să săpăm dacă va fi nevoie s-o facem. Kiktahan Shonka ne-a spus că nu ne dă bani, ci o parte din pradă, lucruri, cai şi altele de felul ăsta. Poate ne dă şi metal, argint, cupru şi, poate, chiar aur. Poate descoperim vreo mină sau, poate, trebuie să săpăm ca să dăm de vreun filon şi, dacă trebuie să săpăm, o să avem cu ce.

Se părea că Sebulon avea gânduri şi planuri foarte îndrăzneţe. Era atât de plin de el, încât nici nu-i dădea prin gând că nu era decât o unealtă care, o dată ce nu va mai fi de folos, va fi aruncată.

Urmam drumul pe care îl parcursesem cu ani în urmă, împreună cu Gates, Clay şi Summer. Am poposit chiar în locul în care poposisem cu mult timp în urmă, împreună cu cei trei şi nu am aprins focul. În dimineaţa zilei următoare, am spus în treacăt că, în jurul prânzului, vom ajunge la *Tovuntfits-payavh.* M-am ferit să vorbesc despre Mugworthills. Tovarăşii mei de drum şi-ar fi dat seama imediat că era vorba, de fapt, despre Nugget Tsil. Spre mirarea mea, Sebulon m-a întrebat:

— Aţi auzit doar vorbindu-se de muntele ăsta, sau ştiţi unde se află? Aţi fost vreodată acolo, mister Burton?

— Am fost de mai multe ori acolo, am răspuns eu. Pe vârf sunt două morminte. Ştiaţi asta?

— Am auzit ceva. Se spune că acolo ar fi îngropate câteva căpetenii kiovaşe.

— Da, aşa este.

— Da, sigur că aşa este, pentru că asta ne-a spus-o cineva care a fost acolo de mai multe ori.

— O să poposim chiar lângă cele două morminte de care v-am vorbit. Este cel mai bun loc de popas. Asta ştiu de mai demult.

În timpul acelei dimineţi n-am vorbit aproape deloc cu Klara. Locurile prin care treceam îmi răscoleau amintirile. La rândul ei, soţia mea era cufundată în gânduri.

Vulturul cel Tânăr mă privea din când în când dintr-o parte, dar îşi întorcea privirea ori de câte ori mă întorceam spre el.

Numai fraţii Enters trăncăneau în spatele nostru şi le puneau tot soiul de întrebări lui Hammerdull şi lui Holbers, la care aceştia răspundeau în doi peri.

Înainte de ora prânzului, am zărit, la sud, munţii. Pe cel mai înalt vârf al acestora se afla încă acel pom care era mai înalt decât toţi cei din jur.

Am trecut pe lângă grotele care se aflau în partea de vest a acestui grup de munţi, apoi am cotit-o spre stânga pentru a ajunge în valea pe care am descris-o şi în romanul „Winnetou”. Am luat-o pe firul acestei văi şi am urcat pieptiş, ducând caii de dârlogi. Am trecut apoi prin pădure şi, în cele din urmă, am ajuns la ţinta pe care o aveam. Aici se afla mormântul lui Inciu-Ciuna, tatăl lui Winnetou, înmormântat pe calul său. Aici se afla piramida din piatră, în vârful căreia se afla copacul care se zărea din depărtare, datorită înălţimii sale. La rădăcina acestui copac îşi dormea somnul de veci Nşo-ci. M-am oprit în dreptul acestor morminte şi, deodată, mi s-a părut că numai cu o zi în urmă plecasem din acele locuri. Copacii deveniseră mai înalţi, iar tufişurile, mai dese. Se părea că liniştea acestui loc nu fusese tulburată multe decenii la rând.

— Acestea sunt mormintele căpeteniilor kiovaşe, a spus Sebulon Enters. Am ajuns. Rămânem aici peste noapte?

— Da. Poate, mai rămânem şi mâine, am spus eu.

— Du-i pe ăştia doi de-aici măcar pentru o vreme, m-a rugat soţia mea, încet. Să mă lase liniştită măcar o oră!

Am vrut să-i îndeplinesc dorinţa, dar Sebulon mi-a luat-o înainte:

— Să plec împreună cu fratele meu la vânătoare? Doriţi vânat proaspăt, sau ne vom înfrupta din labele de urs?

— Ar fi bine să vânaţi ceva, a spus Klara, repede. Aveţi destul timp pentru asta. Oricum, nu o să mâncăm decât după-amiază.

Cei doi au plecat, iar eu am pus cortul, ajutat de Dick şi de Pitt. Bătrânii vânători făceau tot ce le stătea în putere pentru a nu produce vreun zgomot, fiindcă observaseră că soţia mea stătea gânditoare lângă mormântul surorii lui

Winnetou. Apoi s-a dus la mormântul căpeteniei apaşe. Chiar la picioarele acestui mormânt, în partea dinspre apus, se vedea o adâncitură în pământ care era acoperită cu iarbă şi muşchi.

— Aici ai săpat atunci? m-a întrebat Klara.

— Da, am răspuns eu. Am astupat bine gaura, dar cred că, în timp, pământul s-a mai lăsat şi se vede adâncitura.

— Poate că asta le va da unora ideea să sape aici!

— N-au decât să o facă! Nu vor găsi nimic.

— Nu fi atât de sigur!

— De ce nu?

— Fiindcă m-am tot gândit.

— Te-ai gândit la ceva anume atunci când ai văzut adâncitura?

— Da şi trebuie să-ţi spun că, pe măsură ce ne-am apropiat mai mult de munţi, mi-am amintit foarte limpede tot ce mi-ai povestit. Tot gândindu-mă, mi-am adus aminte de nişte cuvinte pe care ţi le-a spus Winnetou, nişte cuvinte pe care ţi le-a spus chiar foarte des. Mai ştii cum numea el aurul, *nuggets?*

— Te gândeşti cumva la *deadly dust*[54]*?*

— Da, mă gândesc tocmai la *deadly dust.* Chiar înaintea morţii lui, când ţi-a vorbit despre testament, ţi-a spus că tu eşti făcut pentru un destin mai nobil şi nu doar pentru dorinţa de a avea aur. După aceea, tu ai săpat aici, lângă mormântul tatălui său pentru a găsi aur. Nu cumva ai făcut vreo greşeală?

— Nu cred, pentru că aurul despre care era vorba în testamentul pe care l-am găsit aici nu era pentru mine, ci era destinat unor scopuri nobile.

— Poate că-i aşa cum zici, dar tot nu pot spune că

[54] Praful morţii (lb. engleză). (N. tr.)

răspunsul tău mă mulţumeşte. Ia gândeşte-te! Aici, unde ai găsit testamentul, crezi că nu mai era chiar nimic pentru tine, cel mai bun prieten al lui Winnetou? Crezi că Winnetou, apaşul cu o minte atât de luminată, nu s-a gândit atunci când a fost vorba despre ultimele lui dorinţe, decât la aurul său?

— Hm, hm, Sufleţel, poate că ai dreptate. Trebuie să recunosc că atunci am căutat numai testamentul şi nu m-am gândit la nimic altceva, pentru că viaţa-mi era în primejdie. Aş fi putut să mă întorc după câţiva ani aici, să mai caut, dar nu m-am gândit la asta... niciodată nu m-am gândit la asta.

— Şi acum?

— Ce vrea să însemne întrebarea asta?

— Vrei să-mi îndeplineşti o dorinţă?

— Dacă pot să ţi-o îndeplinesc, cu mare plăcere!

— Mai sapă o dată, dar mai adânc decât ai făcut-o atunci, demult.

— Bine, aşa am să fac.

— Cred că vom mai găsi ceva şi anume ceva foarte important. În testament este vorba despre locul în care se află ascuns aurul, dar cred că adevărata comoară este altundeva.

— Cum spui tu toate astea! Ca şi când ai şti precis că aşa este cu adevărat.

— Nu ştiu, dar presimt că aşa este. Winnetou avea mai multă minte şi era mai înţelept decât crezi tu, dragul meu soţ. El era puţin mai în vârstă decât tine, dar cred că era mai aşezat şi mai cumpănit. Trebuie să săpăm de două ori mai adânc aici, la mormânt, dar trebuie să cauţi de două ori mai bine, să-ţi aminteşti de toate cele ce s-au petrecut cu mult timp în urmă. Nu cred că vom găsi *deadly dust,* dar, desigur, vom descoperi perle şi nestemate venite din adâncul comorilor sufleteşti. Nu vrei să începem? Am avea

o ocazie foarte bună, pentru că fraţii Enters au plecat.

— Ăsta nu-i un motiv temeinic, pentru că ar fi foarte greu să săpăm astfel încât să nu se observe ce-am făcut. Dacă fraţii Enters s-ar întoarce pe neaşteptate, şi-ar da seama imediat ce s-a întâmplat aici în lipsa lor. Au trecut treizeci de ani de când locul ăsta a rămas neatins şi cred că mai poate rămâne astfel pentru alte câteva ore. Nu uita că Tatellah-Satah mi-a scris că trebuie să ajung la cei cinci molizi. El mi-a scris: „înainte de a veni aici, du-te la Nugget Tsil. Acolo sunt cinci molizi. Cel din mijloc îţi va spune tot ce nu-i pot încredinţa acestei hârtii. Molidul îţi va vorbi. Fie ca vocea lui să fie pentru tine precum vocea Marelui Manitou, spiritul veşnic iubitor!”

— Sigur că trebuie să faci precum ţi-a scris, dar unde sunt cei cinci molizi?

— Nu departe de-aici. Să mergem.

Am pornit împreună prin pădure, şi, într-un anume loc, se înălţau mai multe stânci care păreau să fi ieşit de-a dreptul din pământ. De la picioarele acestor stânci izvora un pârâu. Aici se găseau molizii despre care era vorba în scrisoare. Aceşti molizi aveau crengi care ajungeau până aproape de pământ. M-am uitat la molidul din mijloc şi mi-am dat seama imediat despre ce era vorba. Klara însă a privit copacii pe rând, şi-a împreunat mâinile şi a spus:

— Molizii sunt toţi la fel, numai că cel din mijloc este mai înalt decât ceilalţi! Toţi copacii sunt foarte deşi şi au crengi până la pământ! Molidul din mijloc îţi va vorbi? Ce vrea să-nsemne asta?

— Mai priveşte-l o dată cu atenţie!

— Nu văd nimic deosebit la el, a spus Klara, după un timp.

— Asta pentru că nu ai umblat prin Vestul Sălbatic. Ştii care-i diferenţa dintre un molid şi un brad? Mai uită-te o dată la molidul din mijloc! Către poalele pomului sunt

câteva crengi uscate. Numără-le de jos în sus şi arată-le cu degetul!

Soţia mea a început să numere crengile uscate:

— Una, două, trei, patru, cinci, şase...

— Opreşte-te! am întrerupt-o eu. Uită-te atent la cea de-a şasea creangă! E o creangă de molid?

— Nu, e de brad, a recunoscut Klara.

— Vezi că molidul începe să-mi vorbească?

— Ah! Să-ţi vorbească în felul ăsta?

— Da, în felul ăsta! Crezi că această creangă a crescut pur şi simplu pe molid? Bineînţeles că nu. Cineva a tăiat creanga de molid şi a pus în locul ei una de brad! Desprinde-o!

— Crezi că cineva a înfipt creanga asta în trunchiul copacului?

— Să vedem! desprinde-o! am încurajat-o eu.

Ochii nu mă înşelaseră. Cineva tăiase creanga de molid, făcuse o gaură în trunchiul copacului şi pusese creanga de brad în locul celei tăiate. După ce am îndepărtat creanga uscată, mi-am dat seama că scoarţa copacului fusese înlăturată cu grijă, pentru ca apoi să fie aşezată la loc şi prinsă cu ajutorul crengii de brad. Am dat la o parte scoarţa şi am observat că sub ea se afla o bucată de hârtie albă. Klara a luat repede biletul şi a strigat bucuroasă:

— Asta-i „vocea copacului”! Asta e! Cât de prevăzător şi cât de înţelept poate fi, totuşi, un indian!

— Bine, dar nu trebuie să fii neapărat indian ca să-ţi vină-n minte astfel de idei, am spus eu, zâmbind. Astfel de lucruri se mai fac şi prin alte părţi ale lumii.

— Tu vorbeşti de parcă toate lucrurile astea ar fi fireşti. Eu sunt, însă, pentru prima dată în Vest. Trebuie să-ţi mărturisesc deschis că Tatellah-Satah începe să-mi placă din ce în ce mai mult.

Spunând acestea, soţia mea încerca să descifreze cele

scrise pe foaia de hârtie, dar peste puţină vreme mi-a întins biletul şi mi-a spus dezamăgită:

— Vai, nu înţeleg nimic!

— Sunt desene?

— Nu, totul e scris cu litere latine, dar în grai indian şi nu înţeleg nimic.

— Să văd.

— Hai să ne aşezăm undeva. Omul înţelege mai greu atunci când stă în picioare, a spus Klara, râzând.

Ne-am aşezat şi am citit. Biletul era scris în graiul apaşilor. Scrisul era foarte îngrijit, iar hârtia era de foarte bună calitate, ca şi aceea pe care Tatellah-Satah îmi scrisese scrisoarea pe care mi-a trimis-o în Germania. Biletul avea următorul conţinut:

„De ce mai cauţi deadly dust? De ce mai cauţi pulberea galbenă a morţii?

Crezi, oare, că Winnetou, care este atât de bogat, nu le-ar lăsa urmaşilor săi altceva mai bun decât aurul?

Oare Winnetou, pe care tu ar trebui să-l cunoşti foarte bine, a fost atât de lipsit de gândire, încât ar fi fost nevoie să sapi mai adânc pentru a găsi comori?

Acum ştii de ce te-am duşmănit.

Păstrătorul marilor leacuri.”

Scrisoarea fusese scrisă de Tatellah-Satah cel de demult. Am împăturit hârtia şi am băgat-o în buzunar. Ne-am privit unul pe altul.

— Nu crezi că totu-i nemaipomenit? m-a întrebat Sufleţel.

— Ba da, este, într-adevăr, nemaipomenit. El exprimă în scris exact ce mi-ai spus tu. Vai, ce ruşine-mi e!

— Nu pune totul la inimă!

— Ba da, e cazul să mă supăr! Văd că nu m-am gândit destul de bine la cele ce-a vrut să spună Winnetou. Acum

cred şi eu că, dacă voi mai săpa încă o dată, voi găsi lucruri mai importante.

— De ce, pentru că aşa a spus Tatellah-Satah?

— Nu, nu e vorba numai de asta! De-abia acum încep să-l înţeleg pe deplin pe Winnetou! Ce-ar mai fi râs, dacă m-ar fi văzut acum! Dar mie nu-mi vine să râd! Şi când mă gândesc că au trebuit să treacă treizeci de ani! O viaţă de om! Hai, Sufleţel! Trebuie să săpăm!

— Da, trebuie să săpăm, atâta vreme cât fraţii Enters sunt plecaţi!

— Nu-mi mai prea pasă dacă sunt plecaţi, sau nu. Ascultă! Le-aud vocile. Vorbesc cu Hammerdull, deci s-au întors.

Se întorseseră, într-adevăr şi vânaseră un iepure de prerie care se rătăcise prin munţi. Sebulon vorbea de parcă ar fi obţinut o mare victorie.

— Lăsaţi-l încolo de iepure! l-am întrerupt eu. Acum avem lucruri mai însemnate de făcut!

Avusesem intenţia să le spun fraţilor Enters totul despre acest munte şi despre morminte, numai după ce ne vom fi reluat drumul, pentru că nu eram sigur cum ar fi reacţionat. Acum însă aveam alte intenţii, aşa că am continuat:

— Vreau să vă spun unele lucruri, pe care voiam să vi le spun ceva mai târziu. Vă înşelaţi asupra locului în care ne aflăm acum. Aici nu sunt îngropate căpetenii kiovaşe, aici se află mormintele... mormintele tatălui şi surorii lui Winnetou! *Tovuntfits-payavh* este Nugget Tsil.

Aceste cuvinte i-au uimit pe cei doi fraţi. Amândoi au rămas fără grai.

— Aţi înţeles ce v-am spus? i-am întrebat eu.

Când am pus această întrebare, Hariman a căzut în genunchi, şi-a acoperit faţa cu mâinile şi a început să plângă în hohote. Sebulon mi-a aruncat o privire veninoasă şi m-a întrebat:

— E adevărat ce-aţi spus?

— De ce v-aş minţi?

— *Well!* Vă credem! Astea sunt, care va să zică, mormintele lui Inciu-Ciuna şi Nşo-ci?

— Da.

— Trebuie să-mi arunc şi eu o privire.

Sebulon s-a îndreptat mai întâi spre mormântul căpeteniei apaşe şi apoi spre mormântul fiicei sale. Omul părea foarte sigur de sine, dar se putea vedea că se pierduse cu firea, pentru că mergea împleticit. Încet-încet, s-a întors în locul unde lăsase iepurele şi, lovindu-l cu piciorul, a spus, scrâşnind:

— Un biet iepuraş! Întocmai cum s-a întâmplat cu Gates şi cu Clay. Vedeţi, domnule Burton, că am ţinut minte? Vedeţi că am citit şi am reţinut tot? Chiar şi întâmplarea cu iepurele şi cu porumbeii din carnea cărora n-a mai vrut să guste nimeni. Aş vrea să vă rog ceva.

— Spuneţi.

— Aduceţi la viaţă aceste locuri. Aduceţi la viaţă oamenii care animau acest ţinut. Mă înţelegeţi?

— Da, înţeleg. Vreţi să încălecăm chiar acum şi să vă duc în locul în care au fost împuşcaţi Inciu-Ciuna şi fiica sa şi mai vreţi să vă arăt unde mi-a furat tatăl dumneavoastră testamentul.

— Da, asta vrem.

— Oricum, aveam de gând să-i arăt aceste locuri soţiei mele. Dacă doriţi să ne însoţiţi, n-am nimic împotrivă. Domnul Holbers va rămâne aici şi va sta de veghe.

— Cu mare plăcere, a răspuns bătrânul vânător. Oricum, nu intenţionam să bat drumuri care-mi sunt cunoscute.

Pitt ar fi zis mai multe, pentru că se vedea că nu-i putea suferi pe cei doi fraţi, dar se mulţumi să spună doar atât.

Noi ceilalţi puteam porni la drum, pentru că nici măcar nu luasem şeile de pe cai. Am mers o vreme pe calea pe

care-am venit apoi am luat-o spre sud pentru a ajunge la izvorul lângă care poposisem pe vremuri, împreună cu Winnetou, Inciu-Ciuna, Nşo-ci, Sam Hawkens, Dick Stone, Will Parker şi cu treizeci de apaşi. Apoi ne-am continuat drumul, în parte călare, în parte pe jos, până când am ajuns în locul unde, cu mult timp în urmă, au fost ucişi cu focuri de armă Inciu-Ciuna şi fiica sa. Astfel, parcurgând acest drum, soţia mea şi fraţii Enters şi-au putut crea o imagine asupra celor petrecute. Ne-am îndreptat apoi spre locul în care îmi fusese furat testamentul şi le-am povestit însoţitorilor mei cum s-au petrecut lucrurile. Pe tot drumul, Hariman Enters n-a scos nici măcar un singur cuvânt şi nu m-a privit nici măcar o singură dată. Îmi era milă de el. Uneori i se aprindeau privirile şi câteodată îşi ştergea fruntea de sudoare. Omul avea febră. Cu totul altfel stăteau lucrurile cu Sebulon. Pe el părea că nu-l impresionează nimic. Era foarte liniştit, atât de liniştit încât chiar şi o persoană care se pricepea la oameni s-ar fi înşelat. Ochii, ochii erau cei care-i trădau gândurile. Sebulon era furios pentru că tatăl său nu reuşise să ducă la îndeplinire tot ce-şi propusese. Probabil că Sebulon mă ura chiar mai mult decât tatăl său. Sebulon Enters era în stare de orice, era în stare chiar să ucidă şi, totuşi, nu aveam de ce să-mi fac griji pentru viaţa mea, cel puţin nu acum, când trebuia să mă dea pe mâna lui Kiktahan Shonka, viu şi nevătămat.

Când ne-am întors la mormântul lui Inciu-Ciuna, Sebulon a observat adâncitura şi m-a întrebat:

— Aici aţi săpat atunci?

— Da, am răspuns eu.

— Aici era testamentul?

— Da, dar nu numai testamentul.

— Ce mai era?

— Nu ştiu, dar vom afla imediat. Vă rog să-mi daţi o sapă. Vreau să mai caut o dată aici.

— Credeţi că se mai află şi altceva?

— Sunt convins.

În ochii lui Sebulon se putea citi nerăbdarea de care era stăpânit. Această stare de spirit era atât de puternică, încât glasul îi suna dogit.

— Şi chiar vreţi să vă dăm o sapă? Nici nu ne trece prin cap! O să săpăm chiar noi, fratele meu şi cu mine!

Omul s-a grăbit să ia o sapă şi să-i întindă una şi fratelui său, strigând:

— Ridică-te şi nu mai boci ca o babă! Ai auzit doar că mai e ceva acolo! Probabil ceva valoros! Ridică-te! Acum se cuvine să muncim! Hai, la treabă!

Hariman se aşezase şi lăsase capul în pământ, dând deoparte sapa pe care Sebulon i-o întinsese.

— Lasă-mă! Nu mişc un deget! Blestemat să fie tot aurul din lume şi pofta ta nestăvilită de a pune mâna pe aurul altuia! Din asta o să ţi se tragă sfârşitul ca şi... lui!

— Prin urmare, nu vrei să m-ajuţi?

— Nu. Mie mi-e de-ajuns!

— Laşule! Babo! a strigat Sebulon, dispreţuitor. La aceste cuvinte, Hariman s-a ridicat în picioare şi s-a apropiat de Sebulon, întrebându-l:

— Cine-i laş, tu, sau eu? Eu am puterea să lupt, tu n-o ai. Vreau să scap de răul care ne-a stăpânit şi care încă ne mai stăpâneşte. Acest rău, acest diavol nu cunoaşte milă şi iertare. El vrea să-i dăm ascultare şi să pierim. El ne îndeamnă la fărădelegi sau ne călăuzeşte spre sinucidere, pentru a ispăşi păcatele tatălui nostru. Tu n-ai curajul să lupţi împotriva lui şi din cauza asta tu ai ales fărădelegea. Eu am ales... am ales moartea! Cine-i laşul, eu, sau tu?

— Eu nu aleg fărădelegea, eu aleg aurul! Şi dacă nu mă ajuţi, o să dau de el şi singur!

Spunând acestea, Sebulon a aruncat o sapă, iar cu cealaltă s-a apucat de lucru. Hariman s-a aşezat din nou.

Dick Hammerdull s-a apropiat şi a ridicat sapa aruncată de Sebulon.

— Sap şi eu. Dacă suntem doi, avem mai mult spor. Sebulon s-a răstit însă la el:

— Plecaţi de-aici! Nu aveţi ce căuta! Nu vreau să văd pe nimeni prin preajma mea!

— Dacă vreţi, sau nu vreţi, asta nici nu mai contează, dar dacă nu vreţi să vă ajut, eu n-am să stărui.

Dick a lăsat sapa din mână, dar Sebulon lucra ca un ieşit din minţi. Săpa repede şi fără întrerupere, cu o putere şi cu o grabă de parcă s-ar fi temut să nu treacă nici o clipă în zadar, de parcă ar fi fost vorba de viaţă şi de moarte. Gaura devenea din ce în ce mai adâncă, iar Sebulon privea mereu înăuntru, fără să-l intereseze ce se întâmpla în jurul său. Sudoarea îi curgea pe frunte şi pe obraji.

— E nebun! mi-a şoptit Klara. Se poartă de parcă totul i-ar aparţine! Ce-o să se petreacă?

— Nu-ţi face griji, i-am răspuns eu, încet.

— Dacă găseşte ceva, ce se întâmplă?

— Nu-l interesează decât aur sau lucruri de valoare, altceva nimic.

— Şi dacă va găsi ceva care îl va tenta? O să te lupţi cu el?

— Lasă-mă pe mine să mă ocup de el şi nu te mai frământa! E vorba despre...

— Ascultă! m-a întrerupt soţia mea. Ce-a strigat?

Sebulon scosese un strigăt de bucurie şi acum parcă săpa de două ori mai iute. Pământul era aruncat repede din groapă. M-am apropiat şi am privit în adâncitură.

— Plecaţi! Plecaţi de-aici! mi-a strigat omul.

— Vreau să arunc doar o privire, i-am spus eu, foarte liniştit.

— Nu se poate! Plecaţi că de nu, dau!

Spunând acestea, Sebulon a ridicat sapa şi m-a privit

ameninţător. Am făcut un pas înapoi şi l-am întrebat:

— Putem afla măcar de ce aţi strigat?

— Asta pot să vă spun: am găsit aur.

— Aur?

— Da, am dat de ceva tare şi lat. Gaura e prea strâmtă. Trebuie s-o mai lărgesc, dar am să fac asta singur. Dacă se apropie cineva, îl omor cu sapa!

M-am întors liniştit la locul meu, iar Klara a început din nou să dea glas îngrijorării ei:

— Vezi că am dreptate? E în stare să te omoare!

— Da, dar n-o s-o facă. Te rog, nu-mi îngreuna situaţia! Nu ai nici un motiv de îngrijorare!

Soţia mea s-a mai liniştit puţin, deşi Sebulon nu era tocmai omul a cărui prezenţă să fi liniştit pe cineva. Până atunci se mai oprise din când în când pentru a-şi şterge fruntea, dar între timp renunţase şi transpiraţia i se scurgea de pe faţă şi cădea în stropi mari. Toată faţa lui părea umflată. Ochii îi ieşeau din ce în ce mai mult din orbite. Gemea şi ofta de fiecare dată când înfigea sapa în pământ. Din când în când se oprea pentru a-şi trage răsuflarea. Braţele au început să-i tremure, iar el făcea tot felul de mişcări şovăitoare. Vederea lui ne înspăimânta. Sebulon semăna cu un duh rău. Pentru a-l putea privi liniştit pe acest om, trebuia să dai dovadă de multă stăpânire de sine.

Mai întâi s-au auzit două strigăte de bucurie şi apoi Sebulon a exclamat:

— Tată, tată, eşti aici! Mă ajuţi! Eu ştiu asta! O simt! Îţi mulţumesc! După ce a dat glas bucuriei sale, Sebulon s-a întors spre noi şi ne-a spus, cu un rânjet care-i strâmba faţa:

— Nimeni n-are voie să se-apropie. Pe cel ce îndrăzneşte să se-atingă de comori îl omor. Ţineţi minte ce v-am spus!

Gaura era acum adâncă şi largă, atât de adâncă, încât Sebulon intra în ea până la brâu. Aplecându-se, omul a scos

din groapă un obiect pe care l-a pus pe margine. Era un vas din lut. Apoi s-a mai aplecat o dată şi a scos încă un asemenea vas şi încă unul. După aceea a mai săpat o vreme şi a ieşit din groapă. A tras adânc aer în piept şi a strigat:

— Gata! Asta-i tot! Nu mai e nimic!

Hariman stătuse tot timpul cu spatele la fratele lui. Apoi s-a întors, a privit vasele de lut, s-a ridicat în picioare şi s-a apropiat de Sebulon.

— Ah, ai venit? l-a întrebat Sebulon, batjocoritor. Să nu crezi că ai să primeşti ceva! Totul e-al meu! Totul!

— Nimic nu-i al tău! strigă Hariman.

— Dar al cui?

— Al domnului Burton. Winnetou a îngropat toate lucrurile astea aici pentru domnul Burton, numai şi numai pentru domnul Burton!

— Dovedeşte că e cum spui tu! a strigat Sebulon, zâmbind. Domnul Burton şi-a luat de-aici tot ce-i aparţinea în urmă cu treizeci de ani. A luat testamentul şi a lăsat tot ce mai era îngropat, asta pentru că restul nu era al lui! Astăzi norocul mi-a surâs şi am găsit ceva. Aşa cum este obiceiul în Vest, tot ce-am găsit eu este al meu!

— Greşeşti! l-a contrazis Hariman. Ce ştiai tu despre comorile astea? Domnul Burton ştia unde se află şi a vrut să sape, să le scoată de-acolo de unde se găseau. De aceea a cerut o sapă. Tu însă nu i-ai dat numai sapa, i-ai dat şi braţele tale, puterea ta. Tu ai săpat în locul dânsului. Aşa stau lucrurile.

— Aşa? se răsti Sebulon. Şi toate astea mi le spui tocmai tu, fratele meu! De unde ştii tu că am săpat pentru el şi nu pentru mine? Cât am săpat, a stat liniştit, s-a uitat la mine şi n-a spus că ce-am să găsesc eu o să fie-al lui. Când a venit la marginea gropii ca să vadă ce-i înăuntru şi l-am gonit, nu s-a împotrivit şi nu a cerut nimic din ce-aveam să

găsesc eu. Ai înţeles? Oalele astea trei sunt ale mele. Acum, ajută-mă. Vreau să văd ce-i în ele!

Soţia mea m-a privit îngrijorată şi întrebătoare în acelaşi timp, iar eu i-am şoptit:

— Să aşteptăm şi să vedem ce-i înăuntru. În nici un caz nu-i aur.

— De unde ştii?

— M-am uitat atent. Vasele sunt prea uşoare pentru a fi pline cu aur. Ai răbdare!

Vasele din lut erau pătrate, aveau o culoare verde-maronie şi erau împodobite cu diverse figuri specific indiene. Se vedea că aceste vase din lut ars erau lucrate de meşteri olari din tribul Moqui, sau din tribul Zuni şi erau alcătuite din două părţi, cea superioară şi cea inferioară, lipite între ele cu chit şi legate cu frânghie din scoarţă de copac, unsă cu ulei. Toate acestea m-au făcut să cred că în vasele acelea se afla ceva care trebuia ferit de umezeală, deci nu putea fi vorba de metal.

— Ajută-mă! îi spuse Sebulon, din nou, fratelui său. Dar fii atent să nu spargi ceva!

Cei doi s-au aşezat şi au început să desfacă mai întâi frânghia.

Hariman făcea acest lucru cu grijă şi cu răbdare, Sebulon, însă, lucra încordat şi se vedea că e nerăbdător. Braţele şi degetele de la mâini au început să-i tremure.

— Nodurile astea blestemate! a spus el. Ce încet merge! Mişcă-te mai repede, dar vezi să nu spargi ceva!

După ce au desfăcut frânghia, fraţii Enters au început să desprindă chitul cu cuţitele. Această operaţie cerea multă răbdare şi timp, pentru că, de-a lungul anilor, chitul se pietrificase. În timp ce lucra, Sebulon îi vorbea fratelui său tot timpul despre argint aur, perle, podoabe mexicane vechi, bijuterii şi podoabe aztece şi peruviene. El îşi închipuia că în acele vase de lut se aflau lucrurile cele mai

valoroase din câte există pe lume. Tot gândindu-se la obiecte de mare preţ, Sebulon a început să vorbească fără şir. Cei doi au terminat în acelaşi timp.

Acum fiecare dintre ei putea să deschidă vasul pe care-l avea în faţă. Niciunul dintre ei nu s-a grăbit s-o facă, erau mult prea emoţionaţi. Amândoi şi-au tras răsuflarea.

Sebulon a pus vasul lângă sine,
a luat sapa şi m-a privit ameninţător…

— Pagini întregi pe care apare mult iubitul nume

„Winnetou”.

— Şi la mine e acelaşi lucru, a spus Hariman, după ce a răsfoit caietele pe care le avea în faţă.

— Atunci să le-aruncăm, a spus Sebulon. Ăsta-i ultimul. Trag nădejde să găsesc în el şi altceva!

Oricine îşi poate închipui că nu eram chiar atât de liniştit pe cât voiam să par. Pentru mine, fiecare bucată de frânghie, fiecare bucăţică de piele şi fiecare filă de caiet erau sfinte. Îi lăsasem pe cei doi să facă ce vor, pentru că nu voisem să intervin, dar îmi propusesem să nu-i las să distrugă nimic.

Cei doi fraţi şi-au îndreptat atenţia spre cel de-al treilea vas. De data asta, însă, Sebulon îşi pierduse întru totul răbdarea. Omul a început să taie şi să desfacă frânghia aşa cum s-a nimerit.

—Treaba merge mult prea-ncet! N-o să mai stăm să desprindem chitul! Asta ia prea mult timp! Am să sparg oala!

La aceste cuvinte ale lui Sebulon, m-am apropiat repede de cei doi fraţi.

— N-o să spargeţi nimic! i-am spus eu. Vasele acestea conţin lucruri ale unui mare om, ale unui om nobil care nu mai este printre noi! Toate aceste lucruri sunt pentru mine mai valoroase decât aurul şi decât pietrele preţioase. N-am să dau voie nimănui să spargă aceste vase!

Sebulon a pus vasul lângă sine, a luat sapa şi m-a privit ameninţător, întrebându-mă:

— Şi dacă am să sparg oala, ce-o să se-ntâmple?

— N-o să aveţi vreme s-o faceţi! Am să vă dobor şi veţi pica la pământ ca nişte saci!

—Ah! exclamă omul, batjocoritor. Încercaţi, dar ascultaţi ce vă spun. Vedeţi sapa din mâna mea? Cu ea am să sparg mai întâi oala şi apoi am să vă sparg capul, dacă îndrăzniţi să mai faceţi vreo mişcare! Şi acum, n-aveţi decât să faceţi

ce vreţi!

Omul a ridicat sapa, pentru a sparge vasul, iar eu m-am pregătit să-l lovesc cu pumnul, când Hariman i-a spus fratelui său deodată:

— Eşti nebun? Lasă imediat sapa!

Sebulon l-a privit ca şi când s-ar fi trezit dintr-un somn adânc şi ar fi început să priceapă ce se petrece în jurul său şi apoi a lăsat sapa deoparte. Buzele au început să-i tremure şi i-a spus fratelui său:

— De ce-mi stai în cale? Nebunule, nu-nţelegi că trebuie să mă lupt pentru moştenirea pe care ne-a lăsat-o tatăl nostru?

Hariman îi aruncă o privire plină de înţeles.

— Moştenirea tatălui nostru? Ce bine-mi pare că ai folosit cuvântul ăsta! Ştii ce am moştenit de la el? Ştii?

— Dreptul de a avea aur! a răspuns Sebulon.

Hariman a izbucnit într-un râs amar.

— Aur, aur şi iar aur! a spus el, batjocoritor. Îţi spun că n-o să ne alegem cu nici un strop de aur. Moştenirea pe care am primit-o de la tatăl nostru e blestemul de a trebui să nimicim şi să ucidem mereu. Să-i nimicim pe alţii şi să ne nimicim pe noi înşine! Să spulberăm fericirea noastră şi pe-a altora! Să distrugem totul… totul!

Sebulon nu mai spunea nimic. Îşi privea fratele, cu ochii rătăciţi ai unui nebun. Soţia mea i-a pus mâna pe umăr şi i-a spus:

— Fratele dumneavoastră a spus adevărul. Stăpâniţi-vă. E spre binele dumneavoastră.

Sebulon se chirci şi se trase înapoi, strigând:

— Lăsaţi-mă-n pace!

Glasul lui nu suna furios, ci rugător.

— Nu mă mai priviţi aşa! Nu mai suport privirea dumneavoastră! După ce-a rostit aceste cuvinte, se părea că nu-l mai ţineau picioarele.. Omul a căzut la pământ şi a

rămas aşa, privind în gol. Klara s-a aşezat lângă el şi a început să-i vorbească cu blândeţe:

— Bine, nu vă mai privesc, dacă asta vă face să vă simţiţi mai bine, dar am voie să vorbesc? Dacă daţi din cap, înseamnă că pot să vorbesc. Nu vreau să vă fac nici un rău. Luaţi vasul şi deschideţi-l cu grijă. A apucat vasul în mâini şi a rămas nemişcat. Era ca şi când ar fi aşteptat să se întâmple ceva înăuntrul lui. În cele din urmă, i-a spus lui Hariman:

— Hai să ne vedem de treabă, dar cu atenţie, să nu se spargă vasul cumva. Ai înţeles?

Sebulon a început să lucreze ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, liniştit, calm şi cu grijă, cu o grijă care m-a mirat. Soţia mea zâmbea. Din când în când, omul făcea gesturi repezi care trădau nerăbdarea, dar lupta împotriva acestei nerăbdări. Făcea tot posibilul pentru a se stăpâni şi această stăpânire de sine nu l-a părăsit până în clipa în care era pe punctul de a îndepărta capacul vasului. În acel moment, Sebulon s-a oprit, a tras aer în piept şi a spus:

— Doamnă Burton! Dacă înăuntru se află numai caiete, să fie toate ale dumneavoastră! Dacă e aur sau altceva de felul ăsta, nu dau nimănui nimic! Acum mă uit!

Soţia mea i-a zâmbit şi a dat din cap aprobator. Omul a dat deoparte capacul.

— Iar e ceva învelit în piele, a gemut el. După ce a desfăcut curelele, a exclamat:

— Caiete! Pagini întregi scrise! Ce păcat!

Hariman se juca absent cu bucăţile de curea cu care fuseseră legate părţile din primele două vase. Trăsăturile îi erau împietrite. Nu se putea spune dacă era dezamăgit sau dacă era nepăsător. Sebulon nu putea suporta această linişte a fratelui său şi-l scutură de umeri, strigând:

— Ei! Spune şi tu ceva!

— Ce să spun?

— Ceva, orice! Nu mai sta aşa nepăsător, ca şi când dracul nu şi-ar fi bătut joc de noi chiar în clipa asta! Ah, e groaznic! Poate să te-apuce nebunia!

Disperat, Sebulon a prins să se plimbe încoace şi-ncolo. Noi am început să aşezăm în ordine caietele pe care el le aruncase. Omul s-a aşezat lângă noi, şi-a acoperit faţa cu mâinile şi a început să plângă. După o vreme, Sebulon s-a ridicat în picioare, a privit în jurul său ca şi când s-ar fi trezit dintr-un vis şi a strigat furios:

— Ce spuneam eu? Spuneam că tatăl nostru-i aici? Nebunul de mine! De pe urma bătrânului n-a rămas nimic, nici măcar un fir de praf. Ne-a rămas numai ruşinea! Asta-i tot ce ne-a lăsat: ruşinea! Şi ne-a mai lăsat dorinţa de a face rău, dorinţa de a ucide, dorinţa de a ne nimici chiar pe noi înşine! Asta e tot ce-i datorăm. Asta-i tot! Şi un astfel de om s-a numit tată! Ptiu!

Sebulon scuipă şi se îndepărtă, însă după ce făcu câţiva paşi se întoarse spre noi, spunând:

— Doamnă Burton, mă lipsesc de toate hârţoagele. Vi le dăruiesc dumneavoastră, auziţi? Numai şi numai dumneavoastră! Toate terfeloagele sunt ale dumneavoastră! Faceţi ce vreţi cu ele!

Rostind acestea, Sebulon ne-a întors spatele şi a luat-o spre pădure, iar în curând a dispărut printre copaci.

— Om nebun! mormăi Hariman, care privise ca şi noi în urma fratelui său.

Klara ar fi trebuit să pregătească masa, dar n-a făcut-o, pentru că voia să ştie ce cuprindeau caietele care fuseseră scoase la lumină. Eu l-am rugat pe Hammerdull să sape mai adânc, pentru ca nu cumva să rămână din nou ceva îngropat şi uitat în acel loc. Holbers s-a oferit imediat să-l ajute şi cei doi au continuat să sape până când gaura s-a

adâncit cu două picioare[55]. Nu au mai găsit însă nimic şi au astupat cu grijă groapa. Între timp, am răsfoit împreună cu soţia mea caietele găsite în cele trei vase de lut. Aceste caiete erau legate ca nişte cărţi, iar filele erau acoperite de un scris frumos. Literele aveau aceeaşi înclinaţie şi aceeaşi dimensiune. Scrisul era lizibil şi uniform, un scris limpede şi frumos ca şi sufletul celui ce-l aşternuse pe hârtie. Totul semăna mai mult a desen sau a pictură, decât a scris. Nu se vedea nici cea mai mică pată, nici cea mai mică ştersătură şi nu era vorba doar de treizeci sau cincizeci de pagini, ci de mult mai multe. Mă întrebam unde le va fi scris Winnetou. Pe unele caiete se putea citi: „Scris la Nugget Tsil”, „Scris la mormântul tatălui meu”, „Scris la mormântul lui Klekih-Petra”, „Scris în locuinţa lui Old Shatterhand de lângă Rio Pecos”, „Scris la Tatellah-Satah”, „Scris pentru fraţii mei albi”, „Scris pentru fraţii mei roşii”, „Scris pentru toţi oamenii din lume”. Nu pe toate caietele fusese însemnat ceva. Winnetou scrisese totul în limba engleză, iar acolo unde nu găsise termenul potrivit, în grai indian. De la mine învăţase câteva cuvinte şi expresii în limba germană şi eram emoţionat când descopeream, pe alocuri, câteva dintre aceste cuvinte şi expresii. La sfârşitul ultimului caiet în care m-am uitat, se găsea o scrisoare care-mi era adresată şi care avea următorul conţinut:

„Dragul şi bunul meu frate,

Îl rog pe Marele şi Bunul Manitou să te-aducă din nou pe aceste meleaguri, pentru ca tu să iei aceste caiete. Dacă nu le vei găsi atunci când vei săpa prima dată în acest loc, înseamnă că nu va fi venit încă vremea pentru ca toate aceste caiete să ajungă în mâinile tale. De acolo de sus, de

[55] Un picior (foot) – unitate de măsură egală cu 30,48 cm. (N. tr.)

unde mă voi afla, nu voi înceta să mă rog ca tu să te întorci şi să le găseşti, pentru că ele ţie ţi-au fost hărăzite.

Nu i-am lăsat aceste comori lui Tatellah-Satah, fiindcă el nu te iubeşte, deşi, ca întotdeauna, el nu are decât gânduri nobile. Nici altcuiva n-am vrut să le las, pentru că încrederea mea în Părintele Atotputernic este mai mare decât încrederea mea în oameni. Am să îngrop aceste caiete adânc în pământ, pentru că ele au o mare însemnătate. Mai este un al doilea testament pe care l-am lăsat, aşa încât ceea ce găseşti aici să-ţi fie cunoscut numai ţie, dar ascuns altora. Tatellah-Satah ştie că sunt două testamente, aşa că, dacă te vei mai întoarce vreodată pe aceste meleaguri, nimic să nu se piardă.

Şi acum, deschide-ţi sufletul şi ascultă ce-am să-ţi spun!

Eu sunt fratele tău. Vreau să fiu şi să rămân fratele tău, chiar şi atunci când glasurile apaşilor vor spune tuturor: Winnetou, căpetenia noastră, a murit! Tu m-ai învăţat că moartea este cea mai mare minciună a lumii. Îţi mulţumesc pentru cele ce mi-ai spus şi vreau să-ţi arăt cât adevăr este în cuvintele tale. Vreau ca atunci când se va spune despre mine că am murit, să te ocrotesc aşa cum te-am ocrotit cât timp am trăit. Vreau să te ocrotesc, dragă prietene, dragă frate!

Marele şi Bunul Manitou a vrut ca drumurile noastre să se întâlnească. Noi nu suntem două fiinţe, ci una singură şi astfel vom şi rămâne. Nu există nici o putere pe pământ care poate schimba aceasta. Nici măcar mormântul nu ne va putea despărţi. Eu voi fi alături de tine mereu, chiar şi după moarte.

De când te-am cunoscut, ai fost îngerul meu păzitor, iar eu am fost acelaşi lucru pentru tine. Tu mi-ai fost mai aproape decât oricare alt om pe care l-am preţuit. Eu ţi-am dat îndemnuri. Tu mi-ai dăruit mult mai mult, mi-ai dăruit comori pentru minte şi pentru suflet, iar eu am încercat să

mi le însuşesc mereu. Eu îţi sunt dator, dar această datorie nu mă apasă, ci îmi face cinste. Oare de ce nu ne-au stat aproape toate feţele palide, aşa cum tu mi-ai stat aproape? Îţi spun că toţi oamenii roşii s-ar fi simţit datori faţă de oamenii albi, aşa cum mă simt eu dator faţă de tine. Rasa roşie ar fi mulţumit rasei albe, aşa cum Winnetou îţi mulţumeşte ţie, iar dacă milioane de oameni ar fi adus mulţumire altor milioane de oameni, întreg pământul ar fi fost un rai.

Dar tu ai făcut mai mult decât atât. Tu ai fost legat nu numai de prietenul tău roşu, ci şi de întreaga rasă din care făcea parte, o rasă hulită şi dispreţuită, deşi tu ştiai, la fel de bine ca şi mine, că pentru asta vei fi dispreţuit şi că mulţi te vor lua în râs. Să nu dai înapoi de la nimic, prietene, căci eu voi fi mereu lângă tine. Cei ce nu te vor crede pe tine, care eşti în viaţă, vor trebui să mă creadă pe mine, care am murit şi dacă ceea ce scrii tu nu va fi înţeles de către unii, arată-le ce am scris eu. Cred că asta este cea mai însemnată şi cea mai îndrăzneaţă faptă a fratelui tău, Winnetou, care în ceasurile de linişte a lăsat deoparte puşca şi a luat în mână pana. La început mi-a fost foarte greu, pentru că pana nu voia să-mi dea ascultare mie, o piele roşie. Mi-a fost şi uşor pentru că vocea inimii mele se aude în fiecare rând scris pe care-l las oamenilor.

Fratele tău, Winnetou, îţi va sta alături şi după ce va fi murit, pentru că dragostea lui trăieşte. Fratele tău va fi alături de tine, luptând pentru sine şi pentru rasa lui. Pentru a te apăra, m-am înălţat până la tine. Lasă-te apărat de cel ce a murit! Dacă vei face asta, poporul meu va ajunge la fel de nobil ca şi poporul tău şi toate suferinţele poporului meu vor fi şterse, dacă nu prin mersul istoriei, atunci prin Winnetou!

Tu ştii că voi fi alături de tine, atunci când ochii tăi vor citi aceste rânduri şi vei simţi în sufletul tău cald că-ţi sunt

alături. Ce bine ar fi dacă toţi oamenii de pe acest pământ ar purta în suflete căldura inimii tale!

Oare sper prea mult când scriu aceste rânduri? Îţi transmit salutul meu! Tot ce ai fi vrut să auzi de la mine vei găsi în aceste pagini. Am adus tot ce am scris la Nugget Tsil. Mormântul tatălui meu este deschis deja şi aşteaptă să primească în sine cele scrise de mine. Sunt cu totul singur!... Mereu te-am iubit! Tu ai fost mintea şi sufletul meu, inima şi voinţa mea. Ceea ce am devenit pentru tine, am devenit datorită ţie. Mai sunt atât de mulţi care ar vrea să fie ce am fost eu pentru voi... pentru voi!

Al tău,

Winnetou."

Soţia mea stătea lângă mine. Îi citisem totul încet. După ce am terminat, nu a scos o vorbă, s-a cuibărit în braţele mele, şi-a pus capul pe umărul meu şi a plâns. Şi eu eram foarte impresionat de cele ce citisem. Am rămas aşa multă vreme. Apoi am pus caietele din nou în vasele de lut şi le-am dus în cort. Scrisoarea am păstrat-o însă la mine.

— O să-i arăţi scrisoarea Vulturului cel Tânăr? m-a întrebat Klara.

— Da, vreau să o citească. Şi eu m-am gândit la acelaşi lucru. Ne-am apropiat de tânărul apaş. Se purta de parcă nici nu i-ar fi păsat de toate cele întâmplate. Când i-am dat însă scrisoarea, explicându-i în câteva cuvinte despre ce era vorba, peste faţa lui a trecut o rază de soare. Indianul s-a ridicat în picioare şi a luat scrisoarea, spunându-mi:

— Mulţumesc, mister Burton! Vă rog să credeţi că ştiu prea bine ce înseamnă să primeşti o astfel de scrisoare, aşternută pe hârtie de o astfel de mână!

— Ţi-am arătat scrisoarea cu un scop anume, i-am spus eu. Ţi-am arătat-o ca să ţi-o dau în grijă şi păstrare. Eu nu pot să stau tot timpul lângă cort şi te rog pe tine să o

păzeşti. Mă duc să-l caut pe Sebulon Enters.

— Eu o să am grijă să mă ocup de mâncare, de hrana trupului, a spus soţia mea. O să pregătesc ceea ce i-ai promis lui şi fratelui său: labele de urs. Sper să reuşesc cu ajutorul domnului Hammerdull.

Aveam motivele mele pentru care îl căutam pe Sebulon. Nu numai că omul ne punea în pericol pe toţi, dar îmi era şi milă de el. În afară de asta, nu voiam să-l scap din ochi. Aş fi vrut să-l aduc şi pe el pe calea cea bună, după ce am reuşit asta, într-o oarecare măsură, cu fratele lui.

Am luat-o încet pe urmele lui Sebulon. Aceste urme mă călăuzeau în adâncul pădurii, dar drumul pe care mi-l arătau nu era drept, cum este acela al unui om care ştie încotro vrea să meargă, ci ducea ba la stânga, ba la dreapta, ba înapoi. Paşii erau nehotărâţi, ca aceia ai unui nebun care nu mai ştie ce vrea şi încotro s-o apuce. Din când în când, Sebulon se oprise şi făcuse câţiva paşi în toate direcţiile, ca şi când s-ar fi simţit înconjurat de oameni de care trebuia să se apere.

Am înaintat foarte încet, pentru că mă opream din când în când pentru a mă gândi la toate acestea. În cele din urmă, l-am auzit. Vorbea singur. Am luat-o în direcţia din care i se auzea glasul. Omul stătea sprijinit de trunchiul unui fag înalt. în apropierea copacului erau nişte tufişuri dese, după care m-am ascuns. Sebulon vorbea de parcă în faţa sa s-ar fi aflat nişte fiinţe în carne şi oase. Omul dădea din cap şi îşi agita mâinile.

L-am auzit spunând:

— Voi toţi aţi murit deja! Voi toţi! Numai noi doi am mai rămas! Trebuie să pierim şi noi? Hariman vrea să moară, dar eu vreau să trăiesc. Eu vreau să îndeplinesc dorinţa tatii, ca să nu mă omoare şi pe mine, pe mine care sunt cel din urmă! Vreau să-l duc la moarte pe acest Old Shatterhand! Vreau! Vreau! Vreau să-l nimicesc pe cel mai

mare duşman al familiei Santer, ca să pot rămâne eu în viaţă. Dar sunt în stare s-o fac? Sunt oare în stare?

Sebulon a întors capul, ca şi când în faţa sa s-ar fi aflat nişte oameni aşezaţi în semicerc. Apoi a ascultat cu atenţie de parcă cineva i-ar fi dat un răspuns. Apoi a continuat:

— Femeia asta e de vină! Femeia asta cu ochi albaştri, a cărei privire nu o pot îndura! Mi se pune în cale ca o oprelişte vie.

Sebulon a dus amândouă mâinile la gură şi le-a făcut pâlnie. Apoi a spus:

— Sunt ochii albaştri ai mamei noastre. Ochii aceia dragi care au plâns de atâtea ori, până când s-au stins de suferinţă şi s-au închis pentru totdeauna! Aţi băgat şi voi de seamă asemănarea?... Ochii ăştia trebuie să se umple de lacrimi din cauza mea? Oare trebuie nimicită atâta bunătate? Bunătatea trebuie să se preschimbe în ură, în răzbunare? Sunt eu în stare să fac asta? Am eu voie să fac asta? Şi totul pentru o lepădătură? Pentru o lepădătură...?

Omul a ascultat din nou cu mare atenţie, ca şi când cineva i-ar fi spus ceva. Apoi a făcut un gest hotărât de dezaprobare.

— Nu! Tata m-a tras pe sfoară! M-a tras pe sfoară ca la carte! Nu era aur, era numai hârtie! Oare mă va trage pe sfoară şi în privinţa lui Kiktahan Shonka? A tras pe sfoară pe toată lumea, câte zile a avut. Acum, c-a murit, nu ne mai poate trage pe sfoară decât pe noi. Întotdeauna a tras pe câte cineva pe sfoară! Oare pot să-l las să-mi facă una ca asta? Tare mai am poftă să-l trag şi eu pe sfoară în privinţa lui Old Shatterhand. Poate că am s-o fac. Cred c-am s-o fac! Vreau să mă port şi eu ca el o dată! Vreau...

Sebulon a fost întrerupt de fratele său care s-a apropiat, trecând pe lângă fag:

— Taci, fii mai atent! Strigătele şi văicărelile tale o să ne pună-n încurcătură pe amândoi!

— Toţi au fost aici, toţi! a spus Sebulon, părând că vrea să se scuze.

— Prostii! Nu-i nimeni aici! Dar poate veni cineva în orice clipă şi dacă cel care vine aude ce le povesteşti tu copacilor, va afla tot ce te străduieşti să ascunzi!

— Despre cine vorbeşti?

— Despre Old Shatterhand. A plecat în pădure şi a luat-o chiar pe-acolo pe unde-ai luat-o tu. Eu cunosc duhul care te face să spui totul cu voce tare, de aceea am venit după tine, ca să te previn, dar n-am ştiut unde eşti. Mi-a trebuit mult până am dat de urma ta şi apoi te-am auzit strigând.

— Strigătele mele au fost şi ele bune la ceva. Dacă nu strigam, n-aveai cum să mă găseşti.

— Nu mai vorbi prostii! În scurtă vreme ne vor chema să mâncăm. Haide!

Fraţii Enters au plecat împreună, iar eu m-am grăbit, pentru că trebuia să-i ajung din urmă şi să-i întrec. Când s-au apropiat de locul în care ne instalasem tabăra, mă aflam deja acolo şi stăteam liniştit lângă Vulturul cel Tânăr, ca şi când m-aş fi înapoiat cu mult timp în urmă.

Labele de urs fuseseră pregătite cu boabe de ienupăr, ciuperci şi peliniţă, dar peste câteva zile ar fi fost şi mai gustoase.

După ce am mâncat, am plecat călare, împreună cu soţia mea. Aveam de gând să mergem la molidul despre care îmi pomenise Tatellah-Satah în scrisoarea sa. Acest copac se afla, aşa cum am mai spus, pe vârful unei stânci, constituind un excelent punct de observaţie, pentru că îmi oferea o perspectivă foarte bună asupra locurilor din jur. Femeile sioux voiseră să ajungă la Nugget Tsil şi ar fi trebuit să fi sosit aici cu mult timp în urmă, dar ele nu erau de văzut nicăieri. Nu observasem nici o urmă care să le fi trădat prezenţa şi toate acestea mă făcuseră să-mi doresc neapărat să arunc o privire în jur. M-am suit în molid, atât

cât mi-a permis-o trăinicia crengilor.

Aerul era curat, sub mine se afla muntele Nugget Tsil, iar înaintea mea, cât puteam cuprinde cu privirea, se vedea preria, pătată parcă, ici-colo, cu verde. Îmi luasem ocheanul şi puteam observa foarte clar împrejurimile. Nu se vedea nici ţipenie de om. M-am înapoiat împreună cu Klara în tabăra noastră. Puteam fi siguri că, în cursul acelei zile, nu vom fi tulburaţi de nimeni.

Dick şi Pitt avuseseră grijă să adune lemn uscat care să ne ajungă pentru toată noaptea. Lemnul era stivuit în faţa cortului, iar Hammerdull întreţinea focul. Vulturul cel Tânăr stătea lângă cei doi prieteni. Fraţii Enters stăteau şi ei lângă foc şi pregăteau friptură de iepure. Ne-au poftit să gustăm şi noi din friptura lor şi nu i-am refuzat. Ni s-a părut că erau alţi oameni, pentru că păreau foarte liniştiţi şi luau parte la discuţiile noastre de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Ce era cu ei? Oare nu mai aveau aceleaşi intenţii ca mai înainte? Probabil că nu. Eram îndreptăţit să cred că şi Sebulon gândea altfel, pentru că era foarte calm, ca şi când ar fi uitat cu totul lucrurile pe care le făcuse atunci când îşi dorise cu orice preţ sa găsească aur.

Capitolul VIII – Clanul Îngerilor păzitori

Datorită întâmplărilor prin care am trecut, în ziua aceea am vorbit numai despre Winnetou şi despre apaşi. Am povestit câteva întâmplări mai deosebite din vremurile în care eram împreună. Hammerdull a redat împrejurările în care l-a cunoscut, iar Holbers a mai făcut din când în când câte o observaţie scurtă, în felul care îi era caracteristic. Vulturul cel Tânăr a vorbit despre influenţa pe care Winnetou o avea, chiar şi după moartea sa, asupra indienilor şi mai ales asupra apaşilor şi a indienilor din triburile cu care apaşii se aflau în relaţii de prietenie. Fraţii Enters n-au scos nici un cuvânt, dar au ascultat tot ce s-a spus şi se vedea pe feţele lor că erau foarte atenţi la cele povestite. Lucrul acesta mă bucura foarte mult, deoarece credeam că au auzit de la tatăl lor şi de la prietenii acestuia atâtea lucruri urâte despre Winnetou şi despre mine, încât nu le strica să mai afle şi lucruri bune şi adevărate despre noi. Vulturul cel Tânăr şi-a dat seama ce urmăream în privinţa lor şi a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a

transforma ura celor doi în respect.

La cină, firul aducerilor aminte s-a rupt pentru scurtă vreme, iar după masă, Dick Hammerdull şi Pitt Holbers şi-au aprins trabucuri dintre cele din care îşi cumpăraseră în Trinidad. Fraţii Enters şi-au scos, la rândul lor, pipele scurte şi pungile de tutun. Vulturul cel Tânăr nu fuma, pentru că, aşa cum el însuşi a spus, nu se cuvenea să se fumeze decât la sfaturi şi atunci trebuia să se folosească numai *kalumet-ul*[56] *şi* nimic altceva. În ceea ce mă priveşte, se ştia foarte bine că fumam foarte mult. Trebuie să recunosc că eu însumi eram cel mai înrăit fumător din câţi cunoscusem. Acum nu se mai poate spune acelaşi lucru despre mine. În urmă cu cinci ani[57], soţia mea m-a rugat să mai las tutunul. Ea era de părere că mai aveam destule de spus cititorilor mei şi trebuia să trăiesc cât mai mult cu putinţă. La această rugăminte a Klarei, am stins trabucul pe care îl fumam şi i-am spus:

—Asta a fost ultimul. N-am să mai fumez niciodată.

Mă aflam, aşadar, în aceeaşi situaţie cu Vulturul cel Tânăr şi eram de aceeaşi părere cu el. De fumat nu trebuie să se fumeze decât la sfaturi şi atunci se cuvenea să se folosească numai *kalumet-ul şi* nimic altceva!

Cu toate acestea, nu vreau să spun că un trabuc de calitate sau că un tutun de pipă foarte bun nu au uneori un efect benefic asupra gândirii noastre, nu vreau să spun că nu gândim mai lesne şi mai în tihnă, atunci când norişorii albaştri se înalţă spre cer. În acele clipe s-ar părea că ideile ne vin mai repede, că sufletul se deschide. Gândindu-mă la toate acestea, l-am privit atent pe Vulturul cel Tânăr. Războinicul nu fuma, dar vedeam cum se juca cu inelele de fum care ieşeau din gura lui Hammerdull. El inhala fumul şi

[56] Pipa păcii. (N. tr.)

[57] Acest roman a fost scris în 1909. (N. tr.)

gândurile lui păreau să se îndrepte mereu către alte lucruri. Indianul se exprima parcă şi altfel. Se întâmplă un lucru ciudat. Indianul liber nu este un fumător în sensul pe care noi îl cunoaştem şi, cu toate acestea, sau poate tocmai pentru aceasta, indianul este mai expus efectelor nicotinei.

Indianul nu fumează decât la ocazii foarte importante, sau în anumite momente care au caracter sacru. El este însă foarte religios şi nu întreprinde nimic important fără a se adresa zeilor, iar înainte de a se adresa acestora şi uneori şi după aceasta, indianul fumează.

Vulturul cel Tânăr avea o viaţă sufletească foarte intensă, dar era tăcut. Era prima dată de când îl cunoşteam, când războinicul dădea glas simţămintelor sale, dar o făcea cu măsură, treptat. Omul nu a spus nimic despre sine, ci a vorbit numai despre Winnetou. Cu această ocazie, Klara i-a pus apaşului o întrebare care o frământa deja din clipa în care Vulturul cel Tânăr o întâlnise şi îi vorbise Aştei lângă lacul Kanubi. Tânărul războinic vorbea tocmai despre întâlnirea cu Aşta, când soţia mea l-a întrebat:

— Am văzut că fata purta o stea, o stea pe care şi tu o porţi. Ce înseamnă această stea? Ce se înţelege prin „Winnetou” şi „Winnetah”? E vorba de vreun secret?

Indianul a închis ochii timp de-o clipă, apoi i-a deschis şi a răspuns:

— Nu e nici un secret. Oricine poate să audă ce am să vă spun. Aş vrea chiar ca lumea întreagă să audă cuvintele mele, numai că nu ştiu dacă a sosit clipa potrivită pentru a vorbi despre aceasta.

În timp ce rostea ultimele cuvinte, tânărul războinic a aruncat o privire fugară fraţilor Enters. Înţelegându-l, i-am spus:

— De ce să nu fi sosit clipa potrivită? Nimic nu te împiedică să vorbeşti.

— Aşa să fie! a spus indianul şi, după ce a închis ochii pentru a se gândi, a început să povestească. Aş fi dorit să vă pot vorbi în graiul apaşilor, căci acest grai este ca o haină în care sunt îmbrăcate toate cele despre care vreau să vă vorbesc şi care şi-au găsit loc în inima mea. Limba feţelor palide redă altfel tot ce se află în sufletul meu.

Vulturul cel Tânăr spusese toate acestea cu ochii închişi. Apoi i-a deschis şi a continuat.

— Departe, foarte departe de aici se află o ţară numită Ginnistan, o ţară care ne este cunoscută numai nouă, oamenilor roşii.

Oricine îşi poate imagina cât de mult m-a surprins mărturisirea indianului. Soţia mea a fost la fel de surprinsă ca şi mine şi mi-a luat mâna de parcă ar fi avut nevoie de ajutor, ca şi când ar fi trebuit să facă mari eforturi pentru a nu izbucni, pentru a nu-i spune Vulturului cel Tânăr că se înşeală atunci când presupune că noi nu ştim despre ce este vorba.

— Ginnistan? am întrebat eu. Acesta este un cuvânt din graiul apaşilor?

— Nu, este un cuvânt dintr-o limbă care nu e cunoscută deloc pe aceste meleaguri, a răspuns apaşul. Au trecut multe mii de ani de când America era legată de Asia. În nord se afla o punte care făcea legătura între Asia şi America. Această punte de pământ s-a rupt şi s-a prefăcut în mai multe insule. în acele vremuri, adică în urmă cu multe mii de ani, nişte oameni care erau uriaşi şi la trup şi la minte au venit la strămoşii noştri şi le-au adus salutul stăpânei lor, regina Marameh.

Soţia mea îmi strânse mâna din nou, pentru că îşi dădea seama, la fel de bine ca şi mine, că apaşul vorbea de fapt despre Marah Durimeh, dar Vulturul cel tânăr a continuat:

— Solii reginei au venit cu daruri nemaivăzute şi cu porunca de a nu primi nimic în dar la rândul lor, pentru că

un dar care se face în schimbul unui alt dar nu se mai poate numi „dar”, el se numeşte „datorie”. Acei trimişi au povestit despre regatul numit Ginnistan. în acest regat nu exista decât o singură lege, „legea îngerilor păzitori”, de aceea, regatul mai era numit şi „Ţara îngerilor păzitori”. Orice supus din regatul acela trebuia să fie îngerul păzitor al altui supus. Cel ce se hotăra să devină îngerul păzitor al duşmanului său era socotit a fi erou, pentru că astfel s-a învins pe sine însuşi. Toate acestea au fost pe placul strămoşilor noştri, pentru că şi ei erau la fel de nobili ca şi asiaticii. Ei le-au spus trimişilor că ar vrea s-o roage pe regina Marameh să-i ajute ca această lege a îngerilor păzitori să prindă rădăcini şi în America. Solii au spus că vor îndeplini această rugăminte a strămoşilor noştri şi au plecat.

— S-au mai întors? a întrebat soţia mea.

— Nu au venit aceiaşi soli, au venit alţii. La fiecare nouă generaţie veneau alţi soli care aduceau daruri şi care voiau să ştie dacă acea lege a lor se mai respectă în acest colţ al lumii. Astfel au trecut mai multe mii de ani. Paradisul devenise realitate, pentru că nu exista nici o diferenţă între oameni şi îngeri. Toţi oamenii erau îngeri, pentru că fiecare era îngerul păzitor al celuilalt. Apoi, solia care venea la trecerea fiecărei generaţii n-a mai venit şi nici următoarele solii. Oamenii au încercat să afle ce se întâmplase, s-au dus la punte, numai că puntea se rupsese, iar în urma ei nu mai rămăseseră decât insulele scăldate de apele învolburate.

— Dacă nu mă-nşel, insulele astea mai există şi azi şi se cheamă Aleutine[58], a spus Dick Hammerdull.

— Aşa e, am spus eu, zâmbind. Văd că eşti un mare geograf, domnule Hammerdull.

---

[58] Grup de insule situate pe coasta de nord-vest a Americii de Nord, cu o suprafaţa de 37 800 km pătraţi. (N. tr.)

— Dacă sunt, sau nu geograf, asta nici nu mai contează, a răspuns Dick, dar pot să spun că ăsta e unul dintre puţinele lucruri pe care le mai ţin minte, de când mergeam la şcoală.

— Au trecut multe generaţii, fără ca vreo solie a reginei Marameh să mai fi venit a spus Vulturul cel Tânăr. Legăturile dintre ei şi noi s-au destrămat.

— Bine, dar nu a încercat nimeni să reînnoade aceste legături? a întrebat soţia mea. Cel întrebat a răspuns, zâmbind aman. Ai noştri nu au făcut nimic. Erau doar indieni! Voiau să fie fericiţi, dar fără să facă nimic pentru fericirea lor. Li s-a părut prea greu să lupte pentru asta. Au crezut că îşi pot dobândi fericirea mai uşor. Nu s-au gândit că Marele şi Atotputernicul Manitou i-a pus la încercare, că El a vrut ca solii să nu mai vină la ei pentru a le da un semn că doreşte să facă ceva. Strămoşii nu au făcut nimic. Ei au respectat legea din Ginnistan, dar nu au făcut nimic pentru Manitou şi pentru regină, nu au făcut nimic pentru fericirea lor. Ăsta este marele păcat al strămoşilor noştri, un păcat de neiertat, pe care noi îl purtăm până-n ziua de azi!

La aceste cuvinte, Sebulon a spus încet:

— Strămoşii… părinţii!

— Taci, nu-l întrerupe, i-a spus Hariman, rugător. Tânărul apaş a continuat:

— Legii din Ginnistan îi lipsea ceva: legătura dintre cele două popoare şi puterea ei s-a pierdut. Îngerii au redevenit oameni. Paradisul n-a mai existat. Dragostea a murit. Ura, pizma, iubirea de sine, îngâmfarea şi-au început din nou domnia. Marea împărăţie care se supunea unei singure legi a început să se clatine. Rasa care respecta această singură lege şi care a câştigat datorită ei nobleţe sufletească a început să se dezbine. Dezbinarea a durat mii de ani, totul s-a întâmplat încet dar sigur. Cei care conduceau poporul au devenit asupritori. Cei care vegheau la respectarea legii

au devenit tirani. Dacă odată exista doar o singură lege a iubirii, acum exista numai legea asupririi. Ceea ce fusese odată binecuvântare devenise blestem. Tot ce dusese odată la unire ducea la dezbinare. Soarta părea că se află în mâinile celor puternici, în mâinile asupritorilor şi asupritorii şi-au arătat puterea, domnind cu o mână de fier, dar numai câteva mii de ani, pentru că o presiune naşte contrapresiune, se formează căldură, o căldură care vrea să se elibereze, ieşind din trupul în care s-a strâns. Presiunea asta, asemănătoare celei a unor ape ţinute cu forţa între nişte maluri, a crescut până când malurile nu au mai putut stăpâni apele. Apăsarea miilor de ani s-a făcut simţită. Am să vă dau o pildă geografică pentru a putea zugrăvi mai bine ce s-a întâmplat în istorie. Apele lacului din nord au împins apele lacului Michigan, apele acestuia au împins apele lacului Huronilor, iar acestea din urmă au împins, la rândul lor, apele lacului Erie. Acum trebuiau să se surpe chiar şi malurile din stâncă şi s-au surpat! Astfel a luat naştere Niagara, mai întâi fluviul şi apoi cascada, cascada a cărei curgere nu poate fi oprită, cascada ce arată că rasa roşie se risipeşte, precum apele ei, în mii şi mii de părţi. Aceste picături, aceşti stropi, aceste unde de apă nu se pot uni decât printr-un gând însemnat salvator, care să adune apele în ceea ce va urma să fie lacul Ontario. Cred că tot acest tablou nu vă este cunoscut.

— Ne este cunoscut, a răspuns soţia mea. Tabloul acesta ni s-a întipărit în suflet fără ajutorul nimănui. Am mai vorbit despre toate acestea şi acasă şi aici. Ultima dată am vorbit despre toate acestea chiar lângă cascada Niagara, cu Athabaska şi cu Algongka, căpeteniile triburilor…

— Cu Athabaska şi cu Algongka? a întrebat, bucuros, tânărul războinic.

— Da.

— Cu amândoi deodată?

— Da, cu amândoi deodată, pentru că erau împreună.

Această veste l-a bucurat nespus pe Vulturul cel Tânăr şi îmi dădeam seama care era cauza bucuriei lui. M-am mulţumit însă, să nu spun nimic şi l-am lăsat pe el să continue.

— Erau împreună! a strigat apaşul. Au venit împreună la cascada Niagara! Pe urmă, pe urmă... ştiţi cumva încotro au pornit, pe urmă?

Nici de această dată n-am spus nimic, ci am lăsat-o pe soţia mea să-i dea indianului vestea pe care el o aştepta cu multă nerăbdare.

— Au pornit spre Mount Winnetou, a spus Klara.

La auzul acestor cuvinte, tânărul războinic şi-a împreunat mâinile şi a exclamat bucuros, privind spre cer:

— Spre Mount Winnetou! E salvat... e salvat!

— Ce e salvat? a întrebat soţia mea.

Vulturul cel Tânăr a ezitat puţin, dar în cele din urmă a răspuns:

— Gândul cel mare, care se va înălţa din adâncul apelor Niagara.

— S-a născut acest gând?

— Acest gând nu trebuia să se nască. El a fost purtat în minţi şi în suflete de mii de ani, dar a fost dus de apele cascadei. Acest gând nu a fost însă nimicit precum am fost nimiciţi noi, ci a ieşit la suprafaţă limpede, clar, strălucind ca o minune, chiar în momentul când apele se pregăteau să-l înghită. Acest gând a fost însuşit de urmaşii acelora care nu s-au ostenit să apere legea din Ginnistan.

Indianul vorbise atât de frumos, încât o impresionase şi pe soţia mea şi îi transmisese înflăcărarea sa. Klara a exclamat:

— Ştiu ce vrei să spui! Cunosc acest gând salvator!

— Cunoaşteţi acest gând? a întrebat, neîncrezător, Vulturul cel Tânăr.

— Desigur! Îl cunosc de multă vreme. Vorbeşti despre legea din Ginnistan: Fiecare om trebuie să fie îngerul păzitor al altui om. Am dreptate?

Războinicul a răspuns uimit:

— Într-adevăr, m-aţi înţeles! Cum se poate, doamnă Burton?

— Se poate pentru că peste tot în lume există oameni care năzuiesc la mai bine şi pentru că, fii atent la cele ce am să-ţi spun, peste tot în lume se ştie despre Ginnistan şi despre regina acestei ţări, deşi ai spus că numai oamenii roşii au cunoştinţă despre toate acestea.

Apaşul m-a privit întrebător.

— Are dreptate, i-am spus eu. Noi ştim chiar numele adevărat al reginei. Ea se numea Marah Durimeh şi nu Marameh. De-a lungul timpului, voi aţi transformat numele alcătuit din cinci silabe într-un nume alcătuit din trei silabe, adică l-aţi prescurtat.

— Poate că aşa este. Nu voi pune acum întrebări despre acest nume. Mă bucur că aţi auzit de regină, că aveţi ştire despre ţara numită Ginnistan şi despre legea acestei ţări. Înseamnă că ne puteţi ajuta chiar mai mult decât Athabaska şi Algongka. Ei ştiu cine sunteţi?

— Nu, nu le-am spus. Pentru ei am fost doamna şi domnul Burton. Nicicând nu am văzut faţa Vulturului cel Tânăr inundată de atâta bucurie.

— Ce fericit sunt! a exclamat el. Cât de surprinşi trebuie să fie cei care vă recunosc! Ce bucurie va avea Tatellah-Satah, maestrul meu, când va afla că Old Shatterhand doreşte acelaşi lucru ca şi el! Sunteţi aşteptat cu bucurie şi cu teamă, domnule Burton!

— De ce cu teamă?

— Pentru că Tatellah-Satah crede că sunteţi mai puternic decât arătaţi a fi, pentru că puteţi spune ceea ce gândiţi despre monument, despre această operă, unor oameni

îngâmfaţi şi puţini la minte. Cuvântul dumneavoastră cântăreşte greu, Tatellah-Satah ştie asta şi asta o ştim cu toţii. Dacă el va cădea în talerul celor îngâmfaţi, nu ne aşteaptă renaşterea, ci moartea. Sufletul poporului nostru, al rasei noastre s-a trezit. El începe să se trezească, să gândească, să dorească unirea membrilor rasei într-un tot. Toţi cei care gândesc vor unirea, dar priviţi la sioucşi, la comanşi, la războinicii utah, la kiovaşi. Ei pun mâna pe arme şi o fac nu pentru a lupta împotriva albilor, ci pentru a lupta împotriva lor înşişi. Ei sunt gata să calce în picioare şi să nimicească acest suflet care abia s-a trezit. De ce?

Tânărul războinic ar fi vrut să dea el însuşi răspunsul la întrebare, dar soţia mea a spus:

— Pentru că Old Surehand, Apanatshka, fiii lor şi toţi cei ce le sunt apropiaţi jignesc simţămintele războinicilor care nu uită că fac parte dintr-un anumit trib şi care nu vor ca unei căpetenii a apaşilor să i se facă o cinste exagerată, pe care această căpetenie nu o merita.

Războinicul i-a aruncat soţiei mele o privire uimită, aproape înspăimântată. Se părea că omului nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— Cum a spus doamna Burton? a întrebat el. Dânsa a spus că această cinste este exagerată şi nemeritată?

— Da, aşa am spus, a răspuns Klara.

— Şi spuneţi că-l iubiţi pe Winnetou, doamnă Burton?

Vulturul cel Tânăr a devenit dintr-o dată foarte serios. Faţa lui părea a fi sculptată în marmură. Soţia mea devenise şi ea foarte sobră.

— Îl iubesc şi îl respect, cum îl iubesc şi îl respect numai pe soţul meu.

— Şi cu toate astea, vorbiţi despre exagerare şi despre lipsa de merit? Spunând acestea, indianul s-a ridicat în picioare, iar Klara i-a urmat exemplul, ridicându-se la rândul ei. Aveam sentimentul că în acele clipe aveau să se decidă

lucruri de care avea să depindă ceea ce avea să urmeze.

Aveam de trei ori vârsta acestui războinic, dar nu-mi trecea nici o clipă prin cap că sunt şi de trei ori mai înţelept decât el. Pentru mine, el nu întruchipa numai tot ceea ce însemna mişcarea numită „Indienii Tineri”, dar şi viitorul rasei sale. El se aflase timp de patru ani printre albi şi se pare că se bucura de respectul acestora, îi cunoştea pe Athabaska şi Algongka, îi scria vestitului Wakon, iar acesta îi răspundea la scrisori. El era ucenicul preferat al lui Tatellah-Satah, pentru mine el era urmaşul lui Winnetou şi astfel trebuiau să gândească despre Vulturul cel Tânăr toţi membrii rasei roşii. Nu aveam voie să-l subestimez pe acest războinic. Deşi era tânăr, avea înţelepciunea unui bărbat de vârsta mea. Gândindu-mă la toate astea, am răspuns eu în locul Klarei:

— Tocmai pentru că-l iubim atât de mult, nu putem să dăm voie nimănui să-şi râdă de el. Monumentul poate fi oricât de măreţ, în realitate, Winnetou este cu mult, mult mai măreţ decât acest monument! Cu cât monumentul pe care ochii îl pot vedea va fi mai înalt, cu atât el va fi coborât mai jos. Winnetou nu a fost nici învăţat, nici comandant de oşti, nici fondatorul unui oraş. La ce ar folosi, aşadar, un monument? La ce ar folosi un lucru fără măsură? Oare nepreţuitul nostru prieten a meritat o astfel de răsplată? Nu este o dovadă de dispreţ dacă spun că el nu a fost nici învăţat, nici comandant de oşti, nici fondatorul unui oraş, căci el a fost mai mult decât atât, el a fost un om nobil! A fost primul indian în trupul căruia a înviat sufletul adormit al rasei sale. Odată cu el, acest suflet a renăscut. El a fost tot numai suflet şi a vrut să rămână astfel. De aceea eu cred că monumentele nu-şi au locul aici! El a fost în sufletele noastre şi tot în sufletele noastre trebuie să rămână şi de aici înainte! Cel ce crede că îl va smulge din sufletele noastre şi-l va întruchipa, folosind piatra sau

metalul, va avea de-a face cu noi! Winnetou trebuie să trăiască, trebuie să trăiască şi de acum încolo prin mine, prin noi, prin voi, urmaşii lui, în... sufletul poporului său, care s-a trezit în el, al poporului său care este sortit pieirii şi pentru care singura cale de a se salva este legea din Ginnistan. Winnetou ar fi putut să fie un erou, să stea în fruntea oamenilor săi şi să-i conducă în luptă, dar el nu a vrut nimic din toate acestea, pentru că astfel ar fi grăbit sfârşitul poporului său. El a propovăduit pacea, iar în locurile prin care a trecut a lăsat în urmă pace. El era îngerul păzitor al tuturor acelora pe care-i întâlnea, indiferent dacă-i erau prieteni sau duşmani. Atunci când sufletul poporului său a reînviat prin el, această reînviere a fost legată de legea îngerilor păzitori. El a fost, aşadar, urmaşul ultimului mare stăpânitor indian la care au venit solii reginei Marameh, acei soli care nu au mai revenit nicicând după aceea. Voi, fraţii şi surorile lui care vă mai aflaţi pe acest pământ, aţi înţeles asta? Aţi înţeles voi oare că nici un popor nu are voie să rămână copil? Aţi înţeles ce se întâmplă atunci când, timp de mii de ani, războinicii care fac parte din sute de triburi diferite, oameni în vinele cărora curge acelaşi sânge se războiesc şi se nimicesc între ei? Aţi înţeles că toate acestea au însemnat o sinucidere înceată care a dus la moartea rasei? Aţi înţeles că numai prin iubire puteţi să reparaţi tot ce aţi distrus prin ură? Aţi priceput că raiul strămoşilor voştri s-a pierdut în clipa când omul roşu a devenit un diavol pentru fratele său şi că acest rai nu poate fi refăcut decât atunci când fiecare indian va deveni îngerul păzitor al fratelui său, aşa cum se întâmpla atunci când regina Marameh a încetat să vă mai vorbească prin solii ei?

Spusesem toate acestea de parcă lângă mine s-ar fi găsit o mulţime de ascultători, când de fapt aveam în faţă numai o mână de oameni. Winnetou îmi scrisese însă că îl voi simţi în sufletul meu, că va fi mereu alături de mine şi iată

că spusesem cuvinte pe care poate nu le-aş fi spus vreodată. Vulturul cel Tânăr, care stătea în faţa mea, mă urmărise foarte atent, de parcă ar fi vrut să-mi soarbă fiecare cuvânt de pe buze. Abia terminasem ce avusesem de spus, când indianul m-a întrebat:

— Spuneţi-mi, domnule Burton, nu aţi fost, într-adevăr, niciodată la Tatellah-Satah?

— Niciodată, i-am răspuns eu.

— Ciudat! Şi nici de la Winnetou nu vă pot veni.

— Ce?

— Gândurile cărora tocmai le-aţi dat glas.

— Fiecare om are o lume a gândurilor sale. Eu nu fur gândurile care aparţin altora. Şi întrebările pe care le-am pus vin din lumea gândurilor mele. Eşti liber să răspunzi la ele, sau să nu răspunzi.

— Răspund cu plăcere şi nu numai prin vorbă, ci şi prin faptă. Aţi întrebat dacă noi am înţeles. Poate, nu am înţeles tot, dar am înţeles aproape tot. Dovada se află aici.

Spunând acestea, indianul a arătat steaua în douăsprezece colţuri şi apoi a continuat.

— Doamna Burton voia să ştie ce vrea să însemne asta, iar eu îi voi spune. Asta înseamnă că vrem să ispăşim greşelile din trecut, că nu vrem să mai urâm, ci vrem să iubim, că am încetat să fim diavolii fraţilor noştri, că vrem să fim din nou vrednici de raiul pe care l-am pierdut, că vrem ca legea din Ginnistan să domnească din nou. Vrem să fim uniţi sufleteşte, nu mai vrem să fim dezbinaţi. Nu avem nici un conducător care să ne poruncească toate astea, aşa că ne poruncim chiar noi înşine. Toate aceste gânduri au pornit de la maestrul Tatellah-Satah. Eu am fost primul pe care el l-a numit „Winnetou”, apoi au fost zece, douăzeci, cincizeci, o sută, iar acum printre „Urmaşii lui Winnetou” se numără mii de suflete.

— De ce aţi ales tocmai numele lui Winnetou? a întrebat

Klara.

— Oare a existat vreodată unul mai nobil decât el? Winnetou n-a fost oare întruchiparea tuturor poruncilor pe care le avem de respectat şi a tuturor faptelor ce le avem de îndeplinit? Oare numele Old Shatterhand şi Winnetou nu sunt pentru popoarele oamenilor roşii o întruchipare a prieteniei, a iubirii faţă de oameni şi a dorinţei de a sări în ajutorul altora, chiar cu preţul propriei vieţi? Oare nu întruchipează ei cel mai bine cuvântul legii care spune că fiecare dintre noi trebuie să fie îngerul păzitor al celuilalt? Ceea ce am făcut noi nu este un lucru deosebit. Noi am alcătuit un nou clan, un clan cum a existat şi mai există încă. În clanul nostru, fiecare membru trebuie să fie îngerul păzitor al altui membru, pentru întreaga viaţă. Noi am numit acest clan clanul „Winnetou" şi am făcut ceea ce trebuia, pentru că astfel îl cinstim pe cel ce a fost căpetenia tuturor apaşilor, pentru că noi toţi ne numim urmaşii lui spirituali. Dar acesta trebuie să fie singurul monument pe care rasa roşie îl înalţă în onoarea sa. Nu există un monument mai frumos şi mai valoros. El trebuie să fie şi să rămână însuşi sufletul nostru. Astfel el va fi mai măreţ decât orice monument şi decât orice vârf de munte! Astfel el este mai măreţ decât monumentul uriaş pe care oamenii cei mici vor să i-l înalţe acum! Mă bucură faptul că Old Shatterhand gândeşte astfel. Veţi cunoaşte mai bine pe cei ce fac parte din clan, atunci când veţi ajunge la Tatellah-Satah, adică la Mount Winnetou.

— Nu putem afla mai multe chiar acum?

— Eu sunt un om care se întoarce acasă. Chiar şi atunci când am fost departe, m-am aflat în legătură cu cei de la Mount Winnetou, dar nu mi s-au adus la cunoştinţă decât lucrurile foarte importante. Pot să vă spun că nici eu nu ştiu chiar tot.

Fraţii Enters păstraseră tot timpul tăcerea. De aceea ne-a

surprins că Hariman a întrebat tocmai atunci:

— Putem să ştim măcar dacă din acest clan pot face parte şi albi?

— Clanul a fost destinat numai indienilor, a răspuns Vulturul cel Tânăr. Ar fi însă împotriva gândului care ne-a însufleţit să ne împotrivim primirii albilor în clan. Noi vrem ca dragostea pentru aproapele nostru să nu ne însufleţească numai pe noi, ci pe toţi oamenii din lume.

—Ar putea să ne împiedice cineva să întemeiem un clan „Winnetou” pentru noi?

— Nimeni nu vă poate împiedica.

— Fiecare membru poate să şi-l aleagă pe cel pe care vrea să-l apere?

— Nu. Asta nu se poate, pentru că dacă fiecare şi l-ar putea alege pe cel pe care vrea să-l apere, ar exista unii care ar fi ocrotiţi de mai mulţi „îngeri” şi ar rămâne foarte mulţi neocrotiţi. Nu ai nici un merit dacă ocroteşti un om pe care-l iubeşti, dar faci un sacrificiu dacă-l aperi pe cel pe care-l urăşti sau pe cel ce este dispreţuit. Acesta este sacrificiul pe care trebuie să-l faci de dragul iubirii de oameni.

— Şi se ştie cine pe cine ocroteşte?

— Nu. Asta rămâne o taină. Nici chiar cel ocrotit nu ştie cine este ocrotitorul său. Numai după ce moare ocrotitorul sau cel ocrotit, se află pe cine a ocrotit sau de cine a fost ocrotit cineva. Fiecare ocrotitor poartă numele celui pe care îl ocroteşte pe partea dinăuntru a stelei sale. După moarte, această stea se ia şi se vede pe cine a ocrotit acesta, adică al cui înger păzitor a fost.

— *Well!* Asta se va vedea şi la mine!

— La tine? a întrebat Sebulon, uimit.

— Da. La mine.

— Mă faci să râd! Crezi că te vor primi în clan tocmai pe tine?

— Nici nu mă gândesc la asta, dar, totuşi, voi fi un „Winnetou”. Toată treaba asta-mi place şi asta va fi intenţia mea.

— Şi ce vrei să faci?

—Voi întemeia un clan numit „Winnetou”, al albilor.

— Când?

— Azi, chiar acum, pe loc!

— Nebunule! a exclamat Sebulon, făcând cu mâna un gest de dispreţ. Hariman nu s-a lăsat deloc descurajat şi i-a spus fratelui său:

— N-ai decât să râzi de mine cât vrei! Eu tot am s-o fac! Trebuie să fac asta! Şi tu o să trebuiască s-o faci!

— Eu? Să fac eu aşa ceva? Nici prin gând nu-mi trece!

— Nici mie nu mi-a trecut prin gând la început, dar ideea asta îţi vine fără să vrei şi, o dată ce ţi-a venit, nu mai poţi scăpa de ea. Prin urmare, aşa cum am spus, eu întemeiez acum un clan „Winnetou”, al albilor. Nu-mi pasă acum dacă voi fi unicul şi singurul membru al clanului. Nu-mi pasă nici dacă lumea va râde de mine. Vreau numai că din clan să mai facă parte cineva şi acela eşti tu, Sebulon!

— Nici să nu te gândeşti!

— Totuşi, eu mă gândesc. Tu singur o să vezi că trebuie să-mi urmezi exemplul! Doamnă Burton, cred că aveţi la dumneavoastră toate cele trebuincioase pentru cusut?!

— Bineînţeles, a răspuns soţia mea.

— Vă rog să-mi daţi un ac, aţă neagră şi o foarfecă!

—Vă aduc tot ce vă trebuie, a spus soţia mea, îndreptându-se spre cort.

— Şi dumneavoastră, domnule Burton, sunteţi scriitor, mi-a spus Hariman. Aveţi, desigur, cerneală şi toc.

— Da, am cu mine cele trebuincioase scrisului, i-am răspuns eu.

— Daţi-mi, vă rog, tocul şi un strop de cerneală! Hârtie am eu.

— Soţia mea o să aducă tot ce trebuie.

— Ce vrei să faci cu tocul şi cu cerneala? a întrebat Sebulon.

— Vreau să scriu numele aceluia pe care vreau să-l ocrotesc.

— Asta-i nebunie curată! Pot să ştiu şi eu de cine-i vorba?

— Nu! Nimeni n-are voie să ştie asta! Cu atât mai puţin tu!

După ce soţia mea a adus toate cele trebuincioase, Hariman a tăiat din blana iepurelui, din a cărui carne ne înfruptasem în ziua aceea, o stea în douăsprezece colţuri, îndepărtând cu ajutorul cuţitului firele de păr. Apoi a tăiat o bucată de hârtie pe măsura stelei şi a scris încet şi cu grijă, ţinând hârtia pe genunchi, numele persoanei la care se gândise, a însemnat pe reverul hainei locul în care voia să-şi pună steaua, a dezbrăcat haina şi a început să coasă steaua pe reverul acesteia. Sebulon urmărea atent fiecare mişcare a fratelui său. Pe trăsăturile feţei sale se puteau citi dispreţul şi încordarea. Hariman nu se pricepea la cusut. După primele împunsături de ac, omul a descusut aţa. Situaţia s-a repetat şi Hariman a devenit nerăbdător.

— Parcă cineva n-ar vrea să-mi duc gândul la îndeplinire, dar, totuşi, am s-o fac! a spus Hariman, hotărât.

Văzând ce se întâmpla, soţia mea l-a întrebat:

— Îmi daţi voie să cos eu steaua? Mie îmi va fi mai uşor s-o fac.

— Vreţi să faceţi dumneavoastră asta, doamnă Burton? Cât de bună sunteţi! Da, aici aveţi haina, steaua şi bucata de hârtie care trebuie pusă în spatele stelei, aveţi aici totul! Dar, vă rog să păstraţi taina mea!

Soţia mea a pus bucata de hârtie împăturită pe locul pe care i-l arătase Hariman, a pus steaua deasupra bucăţii de hârtie şi a început să coasă cu grijă. Steaua număra douăsprezece colţuri şi Klara avea mult de lucru.

— Sigur că nu mi-aş fi dat atâta osteneală, a spus Hariman şi apoi a continuat, vorbind parcă numai pentru sine. Ce ciudat, atunci când am scris numele a fost ca şi când mi-aş fi semnat condamnarea la moarte. Şi, totuşi, m-am simţit uşurat!

Sebulon nu-şi lua ochii de la soţia mea. El era atent nu atât la ceea ce făcea Klara, ci mai ales la trăsăturile feţei ei. Din când în când, omul închidea ochii, ca şi când l-ar fi chinuit vreo durere. Îl priveam şi deodată... Dar ce era asta? Am văzut cum de pe frunte i se prelingeau picături de sudoare. Oare transpira?

Mâinile i s-au îndreptat tremurând spre blana de iepure. Era ca şi când Sebulon n-ar fi vrut s-o facă, dar, în cele din urmă, a prins în mâini blana, a luat o foarfecă şi a început să taie. A tăiat din blană o stea în douăsprezece colţuri, la fel cum făcuse şi fratele său cu puţin timp înainte. Sebulon făcea toate acestea împotriva voinţei lui, de parcă s-ar fi dat pradă unui vis. Sebulon a înlăturat perii cu cuţitul şi apoi i-a dat steaua Klarei, spunând:

— Vă rog, doamnă Burton, vreau şi eu!

— S-o cos?

— S-o coaseţi! a spus Sebulon, dând din cap.

— Împreună cu bucata de hârtie?

— Da, numele-l scriu chiar acum!

— Totuşi, vrei s-o faci! N-am spus eu că aşa se va întâmpla? a izbucnit Hariman.

— Taci! i-a răspuns Sebulon, răstit. Nu o fac pentru că vrei tu, o fac pentru că vreau eu! Şi eu sunt în stare să ocrotesc pe cineva! Ai înţeles?

— Bine, dar pe cine? a întrebat Hariman, curios.

—Asta-i taina mea! Oare tu mi-ai spus numele pe care l-ai scris? Nici tu n-ai să afli numele scris de mine!

Sebulon a luat tocul şi hârtia şi a scris. Era vorba despre un singur cuvânt, adică despre un singur nume, dar omului

i-a trebuit multă vreme ca să-l scrie, pentru că s-a întrerupt de mai multe ori şi a tras adânc aer în piept. În cele din urmă a terminat şi a aşteptat să se usuce cerneala. Apoi a împăturit cu grijă bucata de hârtie şi a întins-o soţiei mele.

Faptele celor doi fraţi au trezit în mine un sentiment ciudat. Poate pentru alţii totul ar fi putut să pară o copilărie, mie însă îmi era imposibil să zâmbesc atunci când mă gândeam la cele întâmplate. Credeam că amândoi acţionaseră mânaţi de o pornire lăuntrică, în faţa căreia nici unul dintre ei nu rezistase.

După ce Klara a terminat treaba, cei doi fraţi şi-au îmbrăcat hainele, privindu-se reciproc, mai întâi cu seriozitate, apoi cu ură şi apoi din ce în ce mai prietenos. În cele din urmă Hariman a râs, iar Sebulon s-a mulţumit să zâmbească.

— Ştii ce eşti tu acum? a întrebat Hariman.

— Un „Winnetou”, a răspuns Sebulon.

— Da, dar ştii şi ce înseamnă asta?

— Că sunt îngerul păzitor al unui om pe care trebuie să-l ocrotesc.

— Aşa este. Trag nădejdea că ai ales bine.

Sebulon l-a privit neîncrezător pe fratele său şi l-a întrebat:

— Ce vrei să spui cu asta?

— Trebuie să te gândeşti că...

— Nu m-am gândit la nimic, a izbucnit Sebulon. Fac ce vreau! Când chibzuiesc prea mult, mă încearcă gânduri străine de voinţa mea. Eu am devenit un „Winnetou” şi...

— Nu, nici unul dintre voi nu-i un „Winnetou”! a spus Vulturul cel Tânăr.

Era prima dată când războinicul i se adresa lui Sebulon, fără ca acesta să-l fi întrebat ceva.

— Nu suntem? l-a întrebat Sebulon. Dar ce mai lipseşte?

— Jurământul prin care vă legaţi să respectaţi poruncile

sfinte pentru membrii clanului.

— Un jurământ? Trebuie să jurăm?

— Da, trebuie să juraţi. Sunteţi albi şi trebuie să juraţi că vă veţi face datoria ca îngeri păzitori. Oamenii roşii nu trebuie să jure. Pentru ei, strângerea de mână ajunge, fiindcă pentru ei strângerea de mână cântăreşte la fel de greu ca un legământ.

— Şi pentru noi! a strigat Hariman.

— Da şi pentru noi! a încuviinţat Sebulon.

— Atunci ridicaţi-vă! le-a spus tânărul războinic.

Cei doi s-au ridicat, iar indianul le-a urmat exemplul. În clipa aceea, Hammerdull a aruncat o bucată mare de lemn în foc. Flacăra s-a înviorat şi şi-a întins limbile în toate direcţiile. Era ca şi cum pădurea s-ar fi umplut de spirite. Umbrele copacilor şi tufişurilor, care se îmbrăcaseră în mantia nopţii, au început să se mişte, să se încline încolo şi-ncoace, ridicându-se şi apoi aplecându-se către pământ.

— Daţi-vă mâinile! a poruncit Vulturul cel Tânăr.

Cei doi fraţi au făcut întocmai ceea ce le spusese indianul, care şi-a pus la rândul său mâna peste mâinile celor doi albi.

— Spuneţi după mine. Vom fi credincioşi până la moarte celor pe care îi ocrotim!

—Vom fi credincioşi până la moarte celor pe care îi ocrotim! au spus fraţii Enters, într-un glas.

— Acesta este jurământul nostru! Spuneţi şi asta!

— Acesta este jurământul nostru! au repetat cei doi.

— Aşa! Acum puteţi spune că sunteţi doi „Winnetou”, fiindcă nu steaua este importantă, ci voinţa şi voi aţi dat glas acestei voinţe. Eu sunt martorul vostru! Daţi-mi şi mie, ca martor al vostru, mâinile voastre!

— Iat-o pe-a mea! a spus Hariman.

— Şi pe-a mea! a spus Sebulon.

Tânărul apaş a prins mâniile celor doi albi într-ale sale,

pe una dintre ele cu dreapta sa, iar pe cealaltă cu stânga.

— Ştiţi cât de însemnată este această clipă? a întrebat el.

Niciunul dintre fraţi n-a răspuns, dar tânărul războinic a continuat.

— Ceea ce voi nu ştiţi, ştie Manitou, iar ceea ce voi nu puteţi, poate Manitou. Cel ce-i ocroteşte pe alţii, se ocroteşte pe sine. Pentru că vreţi să fiţi îngerii păzitori ai celor pe care vreţi să-i ocrotiţi, cei pe care vreţi să-i ocrotiţi au devenit îngerii voştri păzitori! Fiţi credincioşi faţă de voi înşivă şi faţă de ei! Astfel veţi deveni şi în realitate ceea ce vreţi să deveniţi: Urmaşi ai lui Winnetou!

Capitolul IX – „Păr Negru”

Îmi propusesem ca, a doua zi, să-mi arunc o privire asupra caietelor pe care le descoperisem, dar, spre regretul meu, nu am avut timp pentru asta.

Ne aflam cu toţii la micul-dejun, când am auzit voci şi zgomotul paşilor unor oameni care se apropiau. Vulturul cel Tânăr s-a îndreptat repede spre marginea sudică a luminişului în care ne aflam.

— Vin mai mulţi oameni, a spus el. Cred că sunt femeile

sioucşilor, care aveau de gând să se îndrepte spre Mount Winnetou, dar nu sunt numai femei, sunt şi bărbaţi.

Când a aflat bătrânul şi bunul Pitt Holbers despre ce era vorba, l-a cuprins o emoţie pe care şi-o putea stăpâni cu greu. Fraţii Enters nu se simţeau în siguranţă şi ne-au întrebat dacă ar fi fost cazul să plece. Întrebarea asta era o dovadă că se gândiseră bine la toate cele ce se puteau întâmpla.

—Acum v-aţi alăturat nouă şi veţi rămâne cu noi, le-am zis eu. Vă rog să nu spuneţi nimănui cine sunt.

Astfel fusese stabilit tot ceea ce se cuvenea. Atât soţia mea, cât şi eu priveam cu mare încordare în direcţia din care urma să se apropie grupul de oameni despre care vorbise tânărul apaş. Mă gândeam cu părere de rău că nu voi avea timp să citesc cele scrise în caiete. Au mai trecut câteva minute. Era clar că cei ce se apropiau nu se grăbeau. În cele din urmă, am auzit mai clar zarva făcută de vocile unor persoane care discutau între ele, zarvă întreruptă, din când în când, de exclamaţii. Oamenii se apropiau pe jos. Caii fuseseră lăsaţi la poalele muntelui, fiindcă pantele erau destul de abrupte. Grupul de oameni ne-a observat înainte de a se apropia de copaci. Ne-am dat seama de acest lucru din faptul că glasurile au amuţit dintr-o dată. S-a apropiat de noi un bărbat înalt şi slab, care mergea legănat. Nu era îmbrăcat în straie de indian, ci purta un costum de cea mai bună calitate, avea guler alb şi înalt şi nişte manşete la fel de albe. Pe piept avea prinsă o perlă veritabilă, iar pe degete străluceau câteva diamante şi alte pietre preţioase. Bărbatul avea mâini mari, picioare şi mai mari şi un nas... ce să mai vorbim de nas! Acest nas nu putea fi moştenit decât de la o mamă indiancă get-beget şi de la un tată armean sadea. Nici nu se putea altfel, pentru că nasul părea parcă şlefuit. Era atât de mare, încât ochii păreau prea mici şi faţa prea îngustă. Capul era

asemănător cu cel al unei păsări, dar nu al unui vultur neînfricat, ci mai curând al unui fucan cu ciocul mare.

Acest om s-a apropiat de noi, s-a oprit în faţa noastră, fără să ne salute şi ne-a privit pe rând, ca şi cum am fi fost nişte obiecte de vânzare sau nişte oameni cărora nu merita să le dai atenţie, întrebându-ne în cele din urmă:

— Cine sunteţi?

Glasul îi era ascuţit şi sonor. Oamenii care au o astfel de voce sunt de obicei lipsiţi de sentimente şi nepăsători faţă de cei din jurul lor. Pentru că nu a obţinut imediat răspunsul dorit, a repetat întrebarea:

— Cine sunteţi? Trebuie să ştiu!

Nici soţiei mele şi nici mie nu ne trecea prin cap să-i dăm vreun răspuns, iar Vulturul cel Tânăr a tăcut, plin de mândrie. Fraţii Enters aveau motivele lor pentru a nu dori să iasă în evidenţă, astfel încât sarcina de a rezolva problema i-a revenit lui Hammerdull.

Acesta s-a întors calm către prietenul său şi l-a întrebat:

— Ce zici, Pitt, s-o fac?

— Dacă tu gândeşti că altfel nu ne va da pace, îţi dau dreptate.

— Dacă ne va da pace, sau nu, asta nici nu mai contează, dar vreau să-i spun de la bun început tot adevărul.

Zicând acestea, Dick s-a ridicat de la locul său, s-a apropiat de străin şi a început:

— Trebuie să aflaţi numele noastre? Dar cine vă obligă la aşa ceva?

— Să mă oblige? Nu-i vorba că sunt obligat de cineva. Eu vreau! Dacă nu vreţi să-mi răspundeţi la întrebare, am toate mijloacele pentru a vă învăţa cum se cuvine să vă purtaţi.

— Să ne învăţaţi cum să ne purtăm? Dumnezeule! La omul care spune aşa nişte vorbe trebuie să mă uit mai atent.

Hammerdull l-a apucat pe străin de mâini, la întors spre dreapta, apoi spre stânga, apoi l-a învârtit în cerc şi la scuturat de i-au trosnit toate oasele, după care a spus:

— Hm! De obicei nu-s tocmai prost, dar în ceea ce-l priveşte pe acest domn nu mă prea pot lămuri. Nu sunteţi indian get-beget. Sunteţi indian numai pe jumătate. Aşa-i?

Cel întrebat a vrut să izbucnească, dar bătrânul vulpoi al Vestului l-a scuturat a doua oară, spunându-i:

— Gata! Fără necuviinţe! Nu rabd aşa ceva! Cel ce vine-ncoace şi vrea să ne forţeze să-i dăm ascultare, fără a ne saluta măcar, este în primul rând un necuviincios şi, în al doilea rând, n-are minte nici cât o oaie. Acesta este locul pe care noi ne-am aşezat tabăra. După legile preriei, locul ăsta-i al nostru până-n clipa-n care plecăm de-aici. Am fost aici înaintea dumneavoastră. Suntem, cum s-ar zice, la noi acasă. Cel ce ne intră în casă trebuie să salute cu respect şi să-şi spună numele, fie el cine-o fi. Aţi înţeles? Şi-acum, înainte de toate, ia spuneţi-mi numele dumneavoastră!

Dick îl ţinea atât de strâns cu amândouă mâinile, încât străinul a spus încet, strâmbându-se de durere:

— Măcar daţi-mi drumul. Numele meu este Okih-tshin-tsha, iar albii mă cunosc sub numele de Antonius Paper!

— Antonius Paper şi Okih-tshin-tsha? Buuun! Dar nu sunteţi indian sadea?

— Nu.

— Mama dumneavoastră era indiancă?

— Da.

— Din ce trib?

— Sioux.

— Şi tatăl dumneavoastră?

— Tata a venit din ţara binecuvântată şi era armean.

— De-o fi venit din ţara binecuvântată, sau nu, asta nici nu mai contează, dar toţi armenii care-au venit încoace sunt comercianţi. Dumneavoastră sunteţi tot comerciant?

— Eu sunt bancher! a răspuns omul, plin de mândrie. Dar acum daţi-mi drumul şi spuneţi-mi cine sunteţi!

—Aşa să fie! Eu sunt un bătrân vânător foarte cunoscut în prerie, iar numele meu este Dick Hammerdull. Lunganul de colo, care vă priveşte cu atâta drag, e prietenul meu, Pitt Holbers. Pot să vă spun că şi despre el se povestesc multe. Şi el este un bătrân vulpoi al Vestului. Oricum, ne face plăcere amândurora să-i învăţăm, din când în când, pe oameni cum se cuvine să se poarte. Aşa cum ne-am dat seama, nu sunteţi singur. Însoţitorii dumneavoastră sunt acolo, printre copaci?

— Aşa este.

— Printre cei ce vă-nsoţesc se află şi femei?

— Da.

— Femeile sioux care vor să ajungă la Mount Winnetou?

— De unde ştiţi asta?

— Asta-i treaba mea şi nu a dumneavoastră. Cine sunt bărbaţii care vă însoţesc?

— Sunt nişte domni care fac parte dintr-un comitet, iar împreună cu ei se află însoţitorii lor.

— Ce fel de comitet?

— Pentru înălţarea unui monument.

Omul nu a mai continuat, ci a preferat să tacă, pentru că s-a gândit că albii nu trebuiau să afle totul. Apoi a spus:

— Întrebaţi-i pe ei, eu nu pot să vă dau toate datele legate de scopul pe care-l urmăreşte comitetul şi daţi-mi drumul odată!

Dick l-a lăsat slobod în cele din urmă şi i-a spus:

— Întoarceţi-vă la cei ce vă însoţesc şi spuneţi-le numele meu! Şi Pitt Holbers le transmite salutul său, mai ales doamnelor! Printre însoţitorii dumneavoastră se numără şi unii care se vor bucura atunci când le veţi spune toate astea.

Domnul Antonius Paper a plecat, legănându-se şi a

dispărut, în cele din urmă, printre copaci. Numele lui indian, Okih-tshin-tsha, înseamnă, în graiul sioucşilor, „băiat”. Se pare, aşadar, că, de mic, acest om nu promitea să se facă cunoscut prin lucruri şi calităţi care aveau să dovedească faptul că ar fi un adevărat bărbat. El era casierul comitetului care se ocupa de monumentul lui Winnetou.

Mă întrebasem de la bun început ce legătură era între acest om şi Old Surehand. Acum, când îl vedeam pentru prima oară, puteam spune că impresia pe care mi-o făcea nu era una dintre cele mai bune. Această impresie era împărtăşită şi de către soţia mea.

— Un metis! a exclamat ea. Tu ai fost mereu de părere că metişii moştenesc tot ce-i mai rău de la părinţii lor!

— Da, cred că aşa se întâmplă de cele mai multe ori, dar uite-i că vin! Abia pronunţase Okih-tshin-tsha numele de Pitt Holbers, când se şi auzi un glas de femeie strigând de bucurie. Imediat după aceea am văzut două femei care se apropiau cu paşi repezi de luminiş. Una dintre ele era Aşta, indianca pe care o întâlnisem pe malul lacului Kanubi, cealaltă era probabil bunica ei. Aşta şi bunica ei erau urmate îndeaproape de celelalte femei, iar acestea erau urmate, la rândul lor, de bărbaţii care se apropiau în pas domol şi măsurat. Ne-am ridicat cu toţii.

— Mă simt aşa ciudat a spus Pitt Holbers, sprijinindu-se de pomul din spatele lui şi privind cu nerăbdare spre toţi cei ce se apropiau.

Se observa imediat că cele două femei erau rude, atât de mult semănau. La toate astea se mai adăuga şi faptul că erau îmbrăcate absolut la fel. De altfel, toate cele patruzeci de indience aveau îmbrăcăminte asemănătoare şi multe dintre ele purtau în piept steaua clanului „Winnetou”.

Consoarta lui Wakon trebuia să aibă, după socotelile mele, aproape şaizeci de ani, dar vârsta nu-i răpise nimic din frumuseţea trăsăturilor feţei pe care ţi-o dă frumuseţea

sufletului.

— Uite-l, i-a spus Aşta bunicii ei, arătând spre Pitt Holbers. Şi lângă el se află Vulturul cel Tânăr, războinicul despre care ţi-am povestit.

Bătrâna avea însă ochi numai pentru vânătorul alb. Ea s-a oprit puţin şi l-a privit din cap până-n picioare.

— Da, el este, a spus ea. Apoi s-a apropiat de Pitt, i-a luat amândouă mâinile într-ale sale şi l-a privit în faţă, întrebându-l: De ce nu aţi venit? De ce aţi fugit de noi? Este foarte rău atunci când nu vrei să primeşti mulţumirea celor ce ţi-o aduc din toată inima! Bătrânul vânător nu a fost în stare să facă nici o mişcare. Din pieptul lui a izbucnit un sunet care era pe jumătate un oftat şi pe jumătate strigăt de bucurie. Apoi şi-a smuls mâinile din cele ale bătrânei Aşta, s-a întors şi a dispărut în pădure. Cele două femei l-au urmat încet.

Credeam că nou-veniţii vor păstra tăcerea, dar m-am înşelat. Desigur că de data aceasta nu domnul Antonius Paper a luat cuvântul, deşi se putea vedea că tare ar mai fi vrut să vorbească. Un alt domn a făcut câţiva paşi înainte şi s-a apropiat de noi, zâmbind.

— Am vrea să ne prezentăm. Eu sunt agent, mă ocup cu tot soiul de lucruri şi numele meu este Evening. Aici se află domnul Simon Bell, profesor de filosofie, iar acesta este domnul Edward Summer, profesor de limbi clasice. Vă este de ajuns?

Se vedea că omul voise să ne impresioneze şi trebuie să recunosc că până atunci avusesem tot respectul pentru cei doi profesori care ne fuseseră prezentaţi, deşi nu-i cunoscusem personal. Deocamdată nu simţeam nevoia să mă prezint frumos şi respectuos, deşi ei se numărau printre prietenii lui Old Surehand şi aveau să hotărască asupra monumentului lui Winnetou.

Dick Hammerdull s-a pregătit să spună ceva, dar l-am

oprit cu un gest al mâinii. M-am înclinat, întocmai cum o făcuse şi domnul Evening cu puţin timp înainte şi apoi am spus:

— Sunt onorat să cunosc nişte oameni eminenţi ai lumii ştiinţei. Îmi este îngăduit să întreb cu ce le-aş putea fi de folos acestor domni?

— Desigur, cu mare plăcere. Veţi primi numaidecât răspunsul la întrebarea dumneavoastră. Pot să vă întreb mai întâi cum vă numiţi?

— Mă numesc Burton.

— Şi doamna care se află lângă dumneavoastră?

— Este soţia mea.

— Şi cei doi domni care stau în spatele dumneavoastră?

— Sunt fraţi. Este vorba despre domnul Hariman şi despre domnul Sebulon Enters. Lângă mine se află Vulturul cel Tânăr, un războinic din tribul apaşilor Mescalero, iar aici este domnul Dick Hammerdull, vânător al Vestului sălbatic.

— Vă mulţumesc. Acum însă daţi-mi voie să vă spun despre ce este vorba. Noi am venit încoace pentru a privi mai îndeaproape locul acesta şi am crezut că nu vom găsi pe nimeni aici. Prezenţa dumneavoastră este stânjenitoare pentru noi.

Pe cât de reverenţios erau spuse aceste cuvinte, pe atât de pline de nepăsare erau ele. I-am privit pe cei doi profesori şi nu am răspuns imediat.

— M-aţi înţeles, nu-i aşa? m-a întrebat domnul Evening.

— Desigur, am răspuns eu. Doar v-aţi exprimat destul de clar.

— Ei bine?

— Doriţi să ne îndepărtăm?

— Da.

— Cât de mult?

— Ce întrebare! Desigur că nu vreau să mergeţi zece-douăzeci de paşi mai încolo! Vreau să plecaţi de-aici! Să

plecaţi cu toţii!

— Şi domnii profesori doresc aceasta?

Cei doi domni şi-au exprimat foarte hotărât dorinţa ca noi să plecăm, iar agentul a mai adăugat, vrând parcă să dea o explicaţie:

— Domnul Antonius Paper a fost întâmpinat de către dumneavoastră în mod grosolan. Iar noi suntem aici cu o treabă delicată, cum să spun…? Suntem aici cu o treabă foarte delicată. Cred că nu sunteţi de teapa noastră.

— Mi-am dat şi eu seama de asta, domnule Evening! Vom părăsi acest loc.

— Vorbiţi serios?

— Da.

— Când?

— Imediat. Vă rog doar să ne daţi timp să strângem cortul şi să ne înşeuăm caii.

— Cu plăcere! Văd că sunteţi mai înţelept decât credeam.

Am început să strâng cortul împreună cu soţia mea şi i-am rugat pe Vulturul cel Tânăr, pe Hammerdull şi pe fraţii Enters să ne ajute.

— Ce păcat că trebuie să plecăm dintr-un loc sfânt pentru noi, a spus soţia mea, pe care aproape că o podidise plânsul.

— Fii liniştită, i-am spus eu. O să trecem pe aici atunci când ne vom întoarce şi o să ne bucurăm de mai multă linişte.

Klara nu a fost mulţumită de cele ce i-am spus.

— Trebuie să facem asta? a întrebat ea. Trebuie să cedăm aşa de uşor acestor oameni?

Am întrebat-o încet:

— Vrei să te cerţi cu ei?

— Asta nu, dar…

— Lasă, i-am spus. Cu ei ne vom socoti mai târziu. Acum,

te rog să strângi lucrurile!

Operaţiunea asta a durat mai puţin decât ne-am fi aşteptat, pentru că domnii au avut „bunătatea” de a ne pune la dispoziţie câţiva *hands*[59]. Eram pregătiţi de plecare, tocmai în clipa în care Pitt Holbers s-a întors din pădure, însoţit de cele două femei. Faţa lui era scăldată de lumina unei mari bucurii.

Când a văzut că asinii erau pregătiţi, caii înşeuaţi şi l-a zărit şi pe Vulturul cel Tânăr săltându-se în spinarea calului, a întrebat mirat:

— Ce-i asta? Vreţi să plecaţi?

— Da, vrem să plecăm, i-am răspuns eu. Încalecă!

— Nu se poate! Am promis că rămân!

— Atunci, rămâi! Trebuie să te ţii de cuvânt! Eu am spus însă că părăsesc Nugget Tsil şi asta imediat.

— Cui i-aţi spus asta?

— Domnilor de-aici, i-am răspuns eu, arătând spre cei patru.

— Nu suntem de nasul lor! a spus Dick, dând frâu liber supărării sale.

— Nu suntem delicaţi, adică nu suntem destul de delicaţi! a spus şi Hariman Enters. Ei cred că nu suntem de teapa lor!

— Asta-i o obrăznicie nemaiauzită! a izbucnit Holbers. Noi suntem oameni de treabă şi...

— Te rog să nu mai spui nimic! l-am întrerupt eu. Nu ne mai putem schimba hotărârea! Noi plecăm. Poţi să ne ajungi mâine din urmă.

— Cum? Să vă las singur pe dumneavoastră şi pe doamna Burton? Dacă aş face aşa ceva, ar însemna că sunt cea mai mare puşlama! Nu, nu! Vin şi eu! O să le rog pe cele două doamne să-mi dea voie să-mi iau vorba înapoi şi

[59] Servitori. (N. tr.)

ştiu că-mi vor îndeplini rugămintea, pentru că am să le spun că ne vom revedea foarte curând!

Pitt Holbers şi-a luat rămas-bun, spunând cuvinte puţine, dar spunându-le într-un mod care ar fi impresionat pe oricine şi apoi s-a îndreptat spre asinul lui care era înşeuat.

Femeia lui Wakon s-a ridicat de la locul în care se aşezase şi a întrebat:

— Ce s-a întâmplat aici? Asta vreau să ştiu eu, femeia lui Wakon cel neprihănit, a lui Wakon care n-a vrut să facă parte din această adunare. Spuneţi-mi! Vocea bătrânei indience a răsunat puternic, acoperind parcă întreaga adunare.

— Cel ce vine acum îţi va spune ceea ce vrei să ştii, a spus nepoata celei ce pusese întrebarea, arătându-l pe Vulturul cel Tânăr, care s-a îndreptat călare spre locul în care se aflau cele două femei.

O dată ce a ajuns lângă ele, tânărul războinic a strigat, astfel încât toţi cei aflaţi acolo să-l poată auzi:

— Eu sunt un „Winnetou”, din tribul apaşilor. Mă întorc din aşezările feţelor palide şi mă îndrept spre aşezările strămoşilor mei. Mi se spune Vulturul cel Tânăr...

— Vulturul cel Tânăr... Vulturul cel Tânăr! s-a auzit imediat ca un vuiet trecând prin mulţimea de oameni.

Numele era cunoscut, deşi cel care-l purta era încă atât de tânăr. Războinicul apaş a continuat.

— Eu spun în numele tuturor apaşilor care fac parte din clanul „Winnetou” că acest comitet nu este demn de a da răspunsul la marea întrebare pe care noi toţi ne-o punem şi de a hotărî care este răspunsul la această întrebare! Am zis! *Howgh*[60] *!*

Vulturul cel Tânăr s-a pregătit să plece, când bătrâna Aşta l-a întrebat:

---

[60] Am spus. (N. tr.)

—Trebuie să pleci?

— Este nevoie de mine, dar ne vom revedea.

— Când şi unde? a întrebat de data aceasta nepoata bătrânei Aşta.

— La Mount Winnetou.

Tot acest dialog se purtase pe şoptite şi nu în limba engleză, ci în graiul apaşilor.

Bătrâna Aşta a mai spus:

—Tu eşti unul dintre cei care-i sunt foarte, foarte dragi soţului meu, Wakon. Îl vei întâlni şi pe el la Mount Winnetou. Vei ajunge la Tatellah-Satah înainte de a veni la sfatul care se va ţine la Mount Winnetou?

— Aşa aş vrea.

—Atunci spune-i că Aşta, femeia lui Wakon, precum şi nepoata celui mai mare vraci al tribului seneka, împreună cu toate femeile roşii, îi stau alături în lupta sa împotriva celor lipsiţi de judecată.

— Îţi mulţumesc în numele lui. Cum se poate să mergeţi alături cu această adunare de oameni lipsiţi de judecată?

— Întâmplarea a făcut să-i întâlnim şi ei au dorit să călătorească împreună cu noi, chiar dacă noi n-am vrut astfel. Ei au vrut să afle ce vom vorbi şi ce vom hotărî la Mount Winnetou. Noi nu le vom spune nimic din toate acestea. Îl lăsăm în grija ta pe prietenul şi salvatorul nostru şi te rugăm să veghezi asupra lui. Cine este faţa palidă care călătoreşte împreună cu *squawa* lui şi care se află alături de tine?

— Nu v-a spus domnul Holbers?

— Nu. L-am întrebat, dar nu ne-a spus nimic. Cred că-i respectă foarte mult pe amândoi.

Îmi mânasem calul atât de aproape de cele două femei, încât auzisem fiecare cuvânt pe care îl rostiseră. Consoarta lui Wakon credea că eu, albul, nu aveam cum să înţeleg ce se vorbeşte. Vulturul cel Tânăr mi-a aruncat o privire

întrebătoare. Se vedea că ţinea mult la ambele femei şi le-ar fi spus cu dragă inimă cine eram. Printr-o înclinare a capului i-am dat a înţelege că le putea spune ceea ce voiau să afle. Indianul şi-a mânat calul şi mai aproape de ele şi le-a spus:

— Dacă vrei ca albul şi soţia lui să nu înţeleagă cele ce spui, se cuvine să vorbeşti mai încet.

— Dar de ce?

— Pentru că înţelege graiul apaşilor. La auzul acestor cuvinte, bătrâna s-a speriat.

— A înţeles tot, a zis consoarta lui Wakon, cu părere de rău.

— Desigur, a înţeles fiecare cuvânt, a spus Vulturul cel Tânăr. Asta nu trebuie să te sperie. El a fost prietenul lui Winnetou şi este şi prietenul tău. Nu vrea ca numele lui să se ştie deja, dar dacă nu veţi spune nimănui nimic, îl puteţi afla.

— Nu vom spune nimic!

— Ei bine, el este Old Shatterhand.

— Old Shat... De uimire femeia nu a putut pronunţa numele până la capăt şi s-a înroşit după ce, pentru o clipă, se făcuse albă ca varul. Este adevărat?

— Da, el este, a asigurat-o Vulturul cel Tânăr.

— Cel mai bun, cel mai credincios prieten... fratele lui Winnetou! Îl văd pentru prima dată-n viaţa mea! Oh, de-aş putea... de-aş putea...

Spunând acestea femeia îşi împreună mâinile şi mă privi descumpănită. Nepoata ei s-a apropiat însă de mine şi a spus, ridicând mâna dreaptă în semn de salut:

— Old Shatterhand va fi binevenit printre toţi fraţii şi printre toate surorile din clanul „Winnetou”. El este precum raza de soare pentru toţi cei al căror spirit este aidoma celui al marii căpetenii. El îi va duce pe toţi spre lumină, aşa precum a spus Wakon.

Le-am întins mâna celor două indience, spunându-le:

— Îl preţuiesc mult pe Wakon, cel ce caută neobosit şi cel ce găseşte, pentru că el caută sufletul poporului său. Mă bucur, fiindcă-l voi vedea la Mount Winnetou şi sunt mândru că mi-a fost dat să le întâlnesc azi pe *squawa* şi pe nepoata lui. Cea mai mare fericire este pentru mine aceea de a şti că suntem fraţi. Amintirea lui Winnetou se cuvine să rămână în inimile bărbaţilor şi ale femeilor, în sufletele popoarelor, dar nu în nimicnicirile deşarte puse la cale de oamenii fără judecată. Vă rog să nu spuneţi nimănui că m-aţi întâlnit aici. Ne vom revedea în clipa potrivită, la locul potrivit!

Am plecat, salutându-le respectuos pe femei, dar fără a arunca bărbaţilor nici măcar o privire. Am pornit pe drumul abrupt pe care îl urmasem pentru a ajunge la Nugget Tsil. Am văzut caii celor ce ne poftiseră să plecăm, dar nu le-am dat nici cea mai mică atenţie. După ce drumul a devenit drept şi am ieşit din pădure, am început să înaintăm mai repede şi toate acestea nu pentru că ar fi trebuit să ne grăbim, pentru că nu am fi avut vreme destulă, ci pentru că, având în vedere cele întâmplate, nu voiam să ţin drumul drept. Următoarea ţintă a călătoriei noastre era chiar la sud-vest faţă de locul în care ne aflam. Noi am apucat-o tocmai spre sud-est, spre locul în care se intersectează North Fork şi Salt Fork, adică spre Red River, mai precis spre acea regiune în care, cu ceva timp în urmă, se aflaseră corturile kiovaşilor[61]. M-am gândit bine înainte de a o apuca pe drumul acesta. Este adevărat că vremea luptelor sângeroase trecuse, slavă Domnului, dar este la fel de adevărat că vechea ură nu se stinsese. Lucrul acesta l-am înţeles foarte clar din scrisorile pe care le-am primit de

[61] Autorul se referă la regiunea respectivă şi în romanul „Winnetou”. (N. a.)

la To-kei-chun, căpetenia comanşilor Raccurah şi de la Tangua, bătrâna căpetenie a kiovaşilor. Drumul nostru trecea chiar prin teritoriul acestor două triburi, şi-mi dădeam seama că, deşi nu se putea spune că făcusem o mare greşeală, se putea afirma, cu siguranţă, că dădeam dovadă de îndrăzneală, fiindcă mă aventurasem pe aceste meleaguri împreună cu soţia mea. Deşi nu eram liniştit, m-am ferit să-i spun Klarei acest lucru. Nu am făcut ceea ce am făcut fiindcă nu mă gândisem îndeajuns de bine la toate, ci pentru că voiam să-i induc în eroare pe domnii din comitetul ce se ocupa de monumentul lui Winnetou, domni care, pentru a-şi atinge ţinta, urmau s-o apuce şi ei spre sud-vest. Ei nu trebuiau să bănuiască faptul că noi ne îndreptam spre Mount Winnetou şi nici să-şi dea seama ce intenţii aveam, dacă ar fi observat urmele noastre, ci să creadă că am luat-o spre sud-est. Aveam de gând să ne îndreptăm mai târziu spre sud-vest şi să parcurgem un drum paralel cu cel pe care aveau să-l facă domnii din comitet.

Soţia mea nu ştia nimic despre toate acestea şi, în timp ce înaintam în galop, îmi arunca din când în când, pe furiş, o privire pe care am remarcat-o şi de înţelesul căreia mi-am dat seama imediat. Klara nu poate să tacă, dacă a greşit cu ceva, chiar dacă nu este vorba despre un lucru făptuit, ci numai despre un lucru gândit. Ea trebuie să spună mereu ce are pe suflet, pentru că altfel nu îşi găseşte liniştea. Acum avea ceva pe suflet, era vorba de ceva care-o apăsa, care nu-i dădea pace. De asta mă privea pe furiş. Am urmărit-o şi, când mi-a aruncat încă o astfel de privire, am început să râd şi i-am spus:

— Ei, hai, dă-i drumul!

— Cum adică să-i dau drumul?

— Mărturiseşte ce ai pe suflet!

— Să mărturisesc ce am pe suflet? Mă întreb ce ar trebui

să am eu de mărturisit?

— Nu ştiu! Sper să-mi spui tu!

— Aşa? Ascultă! Ce zici tu despre o căsnicie în care biata şi nefericita soţie nu are voie să-şi privească soţul, pentru că el crede că în fiecare privire pe care i-o aruncă soţia se ascunde ceva ce ar trebui mărturisit?

— Eu cred că biata şi nefericita soţie are o căsnicie fericită, pentru că soţul ei o cunoaşte şi o înţelege.

— Hm! Un soţ care cu toate acestea nu ştie ce ar trebui să-i mărturisească soţia şi atunci zice mereu: „Sper să-mi spui tu!” Cu toate astea, trebuie să recunosc că ai dreptate, dar numai de data asta! Trebuie să-ţi mărturisesc ceva. Nu am fost de aceeaşi părere cu tine, chiar dacă n-am spus nimic.

— N-ai fost de aceeaşi părere cu mine? În ce privinţă?

— Eu voiam să rămânem acolo şi mi s-a părut că dai dovadă de slăbiciune atunci când ai spus că trebuie să plecam, dându-te la o parte din faţa acelor oameni.

— Şi acum?

— Acum cred că ai făcut ceea ce trebuia. Dacă am fi rămas acolo, s-ar fi ivit tot felul de pricini pentru a ne lua la ceartă şi victoria asta a noastră ar fi fost mai mult o înfrângere. Nici nu ne puteam gândi măcar să citim în linişte caietele scrise de Winnetou. Acum avem linişte, nu trebuie să ne certăm cu nimeni, nu trebuie să ne amărâm şi... prima bătălie a fost câştigată.

— Asta e părerea ta?

— Da, desigur! Oricum, bătrâna Aşta, soţia lui Wakon, mi-a plăcut foarte mult. E o femeie foarte înţeleaptă. Niciunul dintre membrii comitetului nu gândeşte la fel de profund ca ea. Ea nu merge la Mount Winnetou pentru a ţine cuvântări în calitate de conducătoare a femeilor. Ştie foarte bine ce vrea, dar nu spune nimic! Asta-mi place foarte mult la ea! Lăsându-te gonit, ţi-ai făcut din ea un

prieten de nădejde, un prieten al cărui sprijin nu e de lepădat.

— Da, am spus, râzând. Cred că se va da o luptă între membrii comitetului şi femeia asta care seamănă c-o amazoană. Sunt tare curios ce o să se mai întâmple. Am auzit că bătrânul Kiktahan Shonka este un duşman neîmpăcat al lui Wakon. Cred că aşa cum Wakon va veni la Mount Winnetou în fruntea tinerilor sioucşi, Kiktahan Shonka îi va duce pe sioucşii bătrâni la Apa Întunecată! Două grupuri de oameni, care fac parte din acelaşi trib, dar care se duşmănesc, se vor întâlni pe pământ străin! Ce întâmplare nefericită! Tocmai în acest fel a început să se stingă rasa roşie! Trebuie ca totul să ia altă întorsătură! Eşti de părerea mea?

— Întru totul. Unde poposim în seara asta?

— Lângă Red River, la North Fork. Mâine o să ajungem la Salt Fork, adică în locul în care se afla odată satul kiovaşilor, sat care acum nu mai există.

Lucrurile s-au întâmplat întocmai cum am prevăzut. Spre seară, am ajuns la braţul nordic al Râului Roşu şi ne-am oprit lângă undele apelor sale.

Înainte de a ne culca, le-am descris prietenilor mei drumul pe care l-am făcut demult împreună cu tovarăşii mei, urmărindu-l pe Santer, care pornise spre satul kiovaşilor. Le-am propus să mergem pe un alt drum, nu pe cel pe care-l urmasem eu cu ani în urmă, iar ei au fost de acord. Aşa se explică faptul că aveam să ajungem în apropierea ţintei noastre cu trei săptămâni mai devreme, decât dacă am fi apucat-o pe alt drum.

Regiunea prin care am trecut în ziua următoare era aridă. Nu exista nicăieri nici un strop de apă. Nu se vedea nici un pom, nici un tufiş şi nici un fir de iarbă care ar fi putut bucura ochiul călătorului. Doar stânci şi bolovani.

Până atunci drumul fusese întins, acum însă începea să

urce. Era ora prânzului, dar nu ne-am oprit pentru a mânca sau pentru a ne odihni, fiindcă nu aveam apă. Ştiam că vom găsi apă pe măsură ce continuam să urcăm.

La un moment dat am zărit în faţa noastră un călăreţ pe care nu-l observasem până atunci, fiindcă se afla mai sus decât noi. Omul, care ne zărise din ascunzătoarea sa, se îndrepta acum, încet, spre noi. Oare de ce nu rămăsese în ascunzişul său? De ce se arăta? Era imposibil să ne fi recunoscut. Un războinic încercat ar fi aşteptat să ne mai apropiem. Mă gândeam că, poate, omul credea că vremurile în care Vestul era un ţinut plin de pericole trecuseră şi nu mai avea rost să fie prudent.

Călăreţul care se apropia de noi, ducându-şi calul la pas, era un indian. S-a oprit şi a aşteptat să ne apropiem. Războinicul roşu era slab şi de statură medie. Hainele sale în culori vii erau ţesute în *pueblo*[62]*,* iar de sub pălăria împletită din fir de agavă[63], părul lung i se revărsa pe umeri. La brâu avea un cuţit, iar în mână ţinea o puşcă de calibru mic. Calul era un mustang de cea mai pură rasă, iar călăreţul stătea mândru în şa, poziţia lui trădând mândria tipică a războinicului roşu. Unui european această atitudine i s-ar fi putut părea trufaşă. Faţa lui, pe care, desigur, nu creştea nici un fir de păr, mi se părea cunoscută, dar nu-mi puteam da seama de ce. Figura războinicului avea trăsături mai blânde, iar culoarea pielii era puţin mai deschisă decât aceea pe care o are de obicei pielea unui indian. Şi privirea aceea care-mi amintea de ochii surorii lui Winnetou, Nşo-ci… şi tot gândindu-mă la acest războinic mi-am adus aminte, dintr-o dată, unde-l mai văzusem! În clipa în care

---

[62] Aşezare din piatră, asemănătoare unei cetăţi. (N. tr.)

[63] Nume dat unor plante ornamentale, originare din America; din firele frunzelor uneia dintre specii (Agave americana) se fac frânghii şi diferite ţesături. (N. tr.)

mi-am amintit unde îl mai întâlnisem, m-a recunoscut şi el. Omul intrase chiar în mijlocul grupului nostru şi nu mă observase chiar din prima clipă.

Vedeam în faţa ochilor imagini pe care un povestitor mi le aducea din amintire. Retrăiam întâmplări care avuseseră loc de-a lungul unor zile ce nu fuseseră atât de liniştite

Călăreţul care se apropia de noi,
ducându-şi calul la pas, era indian…

— Fiindcă *Wiconte-mini* înseamnă „Apa Morţii” şi dacă mergeţi într-acolo, acea apă ar putea fi pentru voi o apă a morţii.

Hammerdull pusese întrebarea într-un amestec de engleză, grai indian şi spaniolă, răspunsul i-a fost dat însă într-o engleză destul de corectă. Vocea războinicului kiovaş

semăna cu aceea a unei femei care-şi dă osteneala să vorbească mai gros, pentru a părea bărbat.

— De ce ne ameninţi cu moartea? a întrebat bătrânul vânător.

— Nu vă ameninţ, vă previn, a răspuns indianul.

— Dacă ne ameninţi, sau dacă ne previi, asta nici nu mai contează, noi am vrea să ştim numai de ce.

— Am motivele mele întemeiate, dar motivele astea se spun numai prietenilor.

— Noi suntem prietenii tăi.

— Asta spui tu, dar eu nu te cunosc.

— Atunci îţi voi spune cine suntem: numele meu este Dick Hammerdull, iar lângă mine se află Pitt Holbers. Aceşti doi domni sunt Hariman şi Sebulon Enters. În spatele nostru este domnul Burton, iar doamna de lângă el este doamna Burton, soţia lui. Fratele nostru roşu, care este lângă mine, este un fiu al apaşilor numit Vulturul cel Tânăr.

Kiovaşul ne-a privit pe rând, cu ochi pătrunzători, în ordinea în care fuseserăm prezentaţi. Privirea lui trecu repede peste chipul soţiei mele, dar când a auzit numele apaşului s-a apropiat de el:

— La noi se povesteşte despre Vulturul cel Tânăr, din tribul apaşilor. Se spune că el este din tribul lui Winnetou şi se mai spune că Vulturul cel Tânăr ar fi rudă cu Winnetou. Tu eşti oare acel războinic?

— Da, eu sunt acela.

— Ţi-ai dobândit numele de pe vremea când erai numai un copil, pentru că ai prins un vultur, l-ai legat şi l-ai silit să te aducă în zbor de pe înălţimea de pe care se afla. Aşa este?

— Aşa este.

— Atunci îţi întind mâna. Văd pe pieptul tău steaua clanului „Winnetou”. Şi eu sunt un „Winnetou”. Dar acum am motive pentru a-mi ascunde steaua. Iată! Acum ai

încredere în mine?

Punând această întrebare, kiovaşul a îndepărtat puţin veşmântul pe care-l purta şi de sub haină a ieşit la iveală steaua în douăsprezece colţuri a clanului „Winnetou”.

— Am încredere în tine, l-a asigurat Vulturul cel Tânăr.

— Atunci îngăduie-mi să vă fiu călăuză! V-am aşteptat.

— Tu... ne-ai aşteptat? a întrebat apaşul, neîncrezător.

— Acesta-i adevărul, crede-mă!

Vulturul cel Tânăr nu ştia ce să spună. În faţa lui se afla un războinic kiovaş, un duşman de moarte al apaşilor. Steaua pe care acesta o purta putea fi numai un obiect în spatele căruia se ascundeau intenţii rele. Apaşul m-a privit întrebător, iar eu i-am făcut un semn discret de încuviinţare.

— Da, tu vei fi călăuza noastră! a decis, în cele din urmă, Vulturul cel Tânăr.

Apaşul ar mai fi vrut să spună ceva, dar Sebulon Enters i-a luat-o înainte, întrebându-l pe kiovaş:

— Sioucşii au venit?

— Care sioucşi? a întrebat kiovaşul.

— Cei în fruntea cărora se află bătrâna căpetenie Kiktahan Shonka, cei care voiau să ajungă la *Wiconte-mini.* Au venit războinicii utah, în fruntea cărora se află Tusahga Sartish? Căldura din privirea kiovaşului a dispărut imediat şi noul nostru prieten a devenit foarte serios:

— Le cunoaşteţi pe aceste două căpetenii?

— Da, a răspuns Enters.

— Am auzit că sunteţi fraţi.

— Da, suntem fraţi.

— Kiktahan Shonka este acela care v-a chemat la *Wiconte-mini?*

— Da.

— Atunci se cuvine să vă grăbiţi. Sunteţi aşteptaţi acolo. Mergeţi la Pida, căpetenia kiovaşilor, fiul vestitei căpetenii

Tangua! El vă va duce la Kiktahan Shonka şi la Tusahga Sartish.

— Să ne grăbim? De ce?

— Nu ştiu. Asta nu mi s-a spus.

— Şi dumneavoastră ce veţi face? Când şi unde ne vom întâlni din nou?

Această întrebare îi fusese pusă soţiei mele.

— Nu vă faceţi griji, am răspuns eu. Dacă vă promit acum că ne vom vedea la timpul potrivit, în locul potrivit, mă voi ţine de cuvânt, aşa cum a făcut-o întotdeauna Old Shatterhand. Urmaţi-vă liniştiţi drumul. Puteţi avea încredere în cuvântul kiovaşului.

— *Wiconte-mini* este, cu adevărat, Apa Întunecată în care şi-a găsit sfârşitul tatăl nostru?

— Da. Locul e descris în cartea mea şi o să-l găsiţi foarte lesne.

—Aşa este, numai că nu ştim drumul. Cât veţi mai călători împreună cu noi?

Kiovaşul a răspuns repede în locul meu:

— De acum încolo veţi călători singuri. Ceilalţi vor merge pe alt drum. Aşa vrea Kiktahan Shonka şi voi trebuie să-i daţi ascultare. Nu trebuie să vă faceţi griji, drumul vostru merge drept. Când ajungeţi lângă lac, veţi da de războinicii care stau de strajă. Ei vă vor duce la Pida.

Kiovaşul spusese toate acestea pe un ton care trăda hotărârea. Fraţii Enters i-au dat ascultare, şi-au luat rămas-bun de la noi şi şi-au continuat drumul. Se părea că n-ar fi vrut să se despartă de noi, deşi trebuiau să o apuce pe altă cale şi să le spună duşmanilor noştri unde ne aflam. După ce fraţii Enters s-au depărtat atât de mult încât nu îi mai zăream, kiovaşul l-a întrebat pe Vulturul cel Tânăr:

— Fratele meu îi cunoaşte pe aceşti doi oameni?

— Îi cunoaştem foarte bine.

— Ştiţi că ei sunt duşmanii voştri?

— Da.

— Ştiţi că vor să vă dea pe mâna lui Kiktahan Shonka?

— Ştim şi asta.

— Şi cu toate astea aţi călătorit împreună? *Uff, uff.* Faceţi precum Winnetou şi Old Shatterhand odinioară. Lor le plăcea primejdia. Spunând acestea, omul mi-a aruncat o privire prietenoasă şi apoi a continuat. De ce i-aţi însoţit spre apa lângă care vă aştepta pieirea? Numai ca să-i faceţi să-şi dea pe faţă gândurile şi să-i pedepsiţi? Nu! Mai aveaţi şi alte gânduri. Pot să-ncerc să le ghicesc?

— Încearcă! i-a spus Vulturul cel Tânăr.

— Voiaţi să aflaţi ce se va întâmpla atunci când se vor întâlni kiovaşii, comanşii, sioucşii şi războinicii utah. Am dreptate?

— Fratele meu are o minte foarte ageră.

La auzul acestor cuvinte, kiovaşul a izbucnit în râs, spunând:

— Pida, prietenul lui Old Shatterhand, are o minte şi mai ageră.

— Eşti trimisul lui? Faci totul la îndemnul lui? l-am întrebat eu. La această întrebare, kiovaşul m-a privit în ochi şi mi-a răspuns:

— Nu. El nu ştie ce fac eu. El este căpetenia tribului său şi fiul tatălui său. Căpetenia tribului şi fiul tatălui trebuie să fie duşmanul vostru. Dar el îl iubeşte pe Old Shatterhand şi îl respectă ca pe nimeni altul. De aceea el doreşte, în adâncul sufletului său, ca Old Shatterhand să învingă, aşa cum a învins întotdeauna, dar nu cu arma, ci cu dragostea şi cu împăcarea. Pida nu vrea să ştie ce fac eu şi de aceea eu fac tot ce cred că e mai bine. Am să vă duc în locul în care voiţi să ajungeţi.

— Nu ne duci la Apa Morţii?

— Ba da, numai că am să vă duc pe căi ocolite, ca să nu vă vadă nimeni. Aşa veţi ajunge nu numai la Apa Morţii, dar

şi la Casa Morţii. Vă temeţi de spirite?

— Se cuvine să te temi numai de cei ce sunt în viaţa, nu şi de cei ce nu mai trăiesc. Nu am auzit niciodată de locul numit Casa Morţii. Unde este acest loc?

— Lângă lac. Acest loc nu era cunoscut nimănui, el a fost descoperit numai în urmă cu doi ani. Locul acesta este plin de oseminte din vremuri trecute, totemuri, *wampum-uri* şi alte lucruri sfinte. Toate aceste lucruri au fost aşezate în ordine, timp de săptămâni în şir. Apoi s-a fumat pipa tainei şi de atunci nimeni nu mai are voie să meargă în acel loc. Cel ce ar îndrăzni să se apropie de locurile din apropierea Casei Morţii, care se află pe malul lacului, va pieri ucis de spiritele celor ce au trăit cândva acolo.

— Cu toate astea, tu vrei să te-ndrepţi într-acolo?

— Da.

— Eşti foarte viteaz! a exclamat, cu mirare, Vulturul cel Tânăr. Nu se putea şti dacă apaşul spusese toate acestea cu admiraţie. Kiovaşul a privit în jos şi apoi şi-a înălţat repede capul, spunând:

— Nu m-aş duce niciodată singur acolo, dar, dacă sunt cu voi, nu mi se poate întâmpla nimic. De asta sunt sigur, sunt atât de sigur, de parcă mi-ar fi spus-o însuşi Marele Manitou cu gura Lui. Voi nu mă cunoaşteţi şi aveţi tot dreptul să nu mă credeţi. Cu toate astea, vă rog să mă urmaţi! Nu vă pot da siguranţă, dar pot să vă pun o întrebare: O cunoaşteţi poate pe Kolma Pushi?

— Da.

— Ea este prietena mea. O cunoaşteţi poate şi pe Aşta, *squawa* lui Wakon, vestitul bărbat care face parte din tribul Dakota.

— Da, îi cunoaştem.

— Ne aflăm la distanţă mare unii faţă de alţii, dar păstrăm legătura prin soli. Trag speranţa să-i revăd curând, deşi între triburile noastre domneşte duşmănia. Acum aveţi

încredere în mine?

Era înduioşător faptul că omul îşi dădea toată silinţa pentru a ne câştiga încrederea. Cine ştie prin câte trecuse pentru a ne fi de folos, numai că nu-şi dădea seama că, dezvăluindu-ne legăturile sale de prietenie cu Kolma Pushi şi cu Aşta, deci cu două femei, trăda faptul că este, de fapt, femeie.

— Avem încredere. Am avut încredere din prima clipă în care te-am văzut. Călăuzeşte-ne! Te vom urma, am spus eu.

— Veniţi! a spus kiovaşul.

Fraţii Enters se îndepărtaseră mult. Mai întâi am înaintat încet pe urmele lor, astfel încât să nu-şi fi putut da seama care era drumul pe care mergeam. Apoi am luat-o spre dreapta. Pentru că urma să ajungem la Casa Morţii, nu trebuia să o luăm de-a dreptul spre lac, ci trebuia să facem un ocol.

Kiovaşul mergea în frunte, iar Dick Hammerdull, care se afla lângă el, îi punea tot soiul de întrebări. Mai întâi, bătrânul vânător l-a întrebat de unde îi cunoştea pe fraţii Enters.

— Nu-i cunosc, a răspuns indianul, dar Kiktahan Shonka a trimis un sol la lac pentru a vesti sosirea lui. Solul a mai spus că trebuiau să sosească două feţe palide care ar fi fraţi şi care s-ar fi legat să-l aducă pe Old Shatterhand şi pe squawa lui, pe doi bătrâni vânători albi şi pe apaşul numit Vulturul cel Tânăr. Toţi cinci erau sortiţi morţii. Atunci m-am hotărât să pornesc la drum ca să-i salvez. Plecând de la lac, am mers călare o jumătate de zi şi m-am oprit într-un loc pe lângă care trebuiau să treacă neapărat. Am aşteptat şi ieri şi azi, iar acum v-am văzut venind. Totul se potrivea: un indian, cinci albi şi o squawa. V-am venit în întâmpinare. Mi-am pus în gând să vă despart de cei doi fraţi trădători şi toate s-au întâmplat pe gândul meu.

— Crezi cumva că domnul Burton este Old Shatterhand?

— Da. Mă-nşel oare?

— Întreabă-l tu însuţi!

— Nu mai e nevoie. Dacă n-ar fi fost el, mi-ai fi spus-o, dar ai ocolit răspunsul şi asta mi-e de-ajuns.

Nu am mai auzit ce vorbeau cei doi, pentru ca au grăbit pasul cailor, dar soţia mea mi-a spus:

—Taina ta a fost dată în vileag.

— Încă nu, i-am răspuns eu.

— Crezi că acest kiovaş n-o să spună nimic?

— Dacă-i cer să nu spună nimic, n-o să spună nimic.

— Îţi place indianul ăsta?

— Desigur.

— Şi mie. Ştii, poartă în sine mândrie şi tristeţe. Tristeţea asta se poate vedea în privirea fiecărui indian, numai că în ochii războinicului ăstuia simţământul parcă se oglindeşte mai clar. S-ar părea că poartă tot timpul durerea în sine. Ar trebui ajutat, nu crezi?

— Hm! Tu ai vrea să-i ajuţi pe toţi cei ce suferă, dar nu-i aşa uşor să descoperi care este rădăcina suferinţei lor. Trebuie să afli mai întâi cauzele suferinţei şi tu ştii prea bine că indienii sunt nişte oameni tăcuţi.

— Tare mult aş vrea să ştiu...

— Pun rămăşag, am întrerupt-o eu, râzând, că vei avea surprize în ceea ce-i priveşte pe oamenii din Vestul Sălbatic, dar poate că indianul ăsta e o excepţie.

Klara m-a privit întrebător, dintr-o parte. Ea nu ştia despre indianul ăsta tot ce ştiam eu, sau, mai bine spus, ce credeam că ştiu. Ea şi-ar fi dorit numai să-l îndepărtez pe Dick Hammerdull de indian.

— Îmi dai voie, sau nu? a întrebat soţia mea.

— Chiar te rog, i-am răspuns eu. Sunt gata să te ajut!

Spunând acestea, l-am strigat pe Dick Hammerdull şi i-am dat astfel Klarei ocazia să intre în vorbă cu indianul.

Drumul devenea mereu mai abrupt. Ne apropiam de munţii care înconjurau Apa Întunecată. Către seară, am zărit undeva, lateral, liziera pădurii, fapt care ne îndreptăţea să credem că ne apropiam de lac. Acolo am făcut popas peste noapte pentru a ajunge, a doua zi, pe malul apei. De această dată am ocolit pădurea şi lacul, am trecut printr-un râu care, deşi era lat, nu era foarte adânc. Am lăsat aici caii să se adape şi apoi ne-am îndreptat spre o înălţime împădurită. În ziua aceea aveam să ne oprim acolo, pe acea înălţime îmbrăcată cu arbori deşi. Era prea târziu pentru a încerca să ajungem la Casa Morţii în aceeaşi zi, fiindcă se întunecase deja. Era atât de întuneric, încât a trebuit să ne grăbim să punem cortul şi să adunăm bolovani din care să facem o vatră pentru foc, astfel încât flacăra să nu poată fi văzută de alţii. Kiovaşul ne-a asigurat că nu trebuia să ne temem de iscoade, fiindcă locul pe care ne aflam făcea parte din teritoriul cunoscut sub denumirea de Casa Morţii. Indianul ne-a mai spus că, pentru a ajunge la Casa Morţii, mai trebuia doar să coborâm de-a lungul unei pante, numai că nu puteam face acest lucru o dată ce se lăsa noaptea, pentru că panta era foarte abruptă. Trebuia, aşadar, să aşteptăm sosirea dimineţii.

Jos, lângă lac îşi aşezaseră separat tabăra kiovaşii şi comanşii. Sioucşii şi războinicii utah nu sosiseră încă, dar erau aşteptaţi din clipă-n clipă.

În timp ce Vulturul cel Tânăr se îngrijea de cai, am aşezat cortul, ajutat de cei doi vânători. Dick nu era în apele lui. Tuşea şi mormăia tot timpul, ca şi când ar fi vrut să spună ceva, dar nu ar fi ştiut cum să-nceapă. De aceea l-am întrebat de-a dreptul ce era cu el.

— Ce să fie cu mine? a răspuns vânătorul, destul de tare pentru a-l putea auzi şi Pitt Holbers. Sunt supărat!

— De ce?

— Nu am încredere-n kiovaşul ăsta!

Ştiam ce voia să spună bunul Dick, dar nu voiam să-i fac jocul şi de aceea l-am întrebat:

— De ce?

— Mă mai şi-ntrebaţi? Chiar nu vedeţi nimic? N-aveţi ochi?

— Pentru ce?

— Pentru ce! Ce întrebare! Pentru ce! De ce! Cum! Şi eu trebuie să vă dau un răspuns cumsecade la întrebările astea! Ştiţi cumva câtă vreme a trecut de când l-am întâlnit pe kiovaşul ăsta?

— Aproape şase ore.

— Aşa-i. Şi ce-a făcut el în astea şase ore?

— Ne-a călăuzit încoace.

— Dacă ne-a călăuzit, sau nu, asta nici nu mai contează. Nu la asta m-am gândit eu. Era de datoria lui. A mai făcut un lucru care nu era de datoria lui. Asta nu vă supără?

— Nu ştiu ce ar trebui să mă supere.

— Aşa? Oare nu trebuie să vă supăraţi pentru că indianul ăsta a mers şase ore încheiate alături de stimata dumneavoastră soţie, care n-a mai avut ochi şi urechi pentru nimeni, nici măcar pentru dumneavoastră? Aşa-i că am dreptate, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă tu crezi că doamna Burton trebuie să te-ntrebe mai întâi pe tine cu cine are şi cu cine n-are voie să vorbească, atunci nu-ţi dau dreptate, dragă Dick.

— Vai, ce prostie! Auzi, să vorbească! De parc-ar fi vorba numai de asta! N-ai rămas decât un *greenhorn* sadea, Pitt, cu toţi anii care-au trecut peste tine. Ce-ai zice tu dacă bunul kiovaş n-a vrut decât s-o tragă de limbă pe doamna Burton, pentru ca apoi să le istorisească tot kiovaşilor şi comanşilor care-s acum acolo, jos?

— Asta n-o s-o facă. Mister Shatterhand are-ncredere în el şi mister Shatterhand ştie-ntotdeauna ce face.

— Pitt are dreptate, cred că kiovaşul ne este prieten, am

spus eu.

— Înainte de a numi pe cineva prieten, obişnuiesc să-l cercetez luni de zile. Şi dumneavoastră eraţi odată cu băgare de seamă. Eraţi chiar mai cu băgare de seamă ca mine. Acum v-aţi schimbat cu totul. Eu nu fac decât să vă previn!

— Ah! Te superi fără rost, mister Hammerdull. Îmi este îngăduit să-ţi amintesc de faptul că n-ai avut încredere nici în tânăra Aşta, indianca din tribul sioux? Vezi cât de mult te-ai înşelat? Ai încredere în mine, dragă Dick şi nu te mai tot gândi la kiovaş! E o călăuză de nădejde!

— E nemaipomenit ce încredere aveţi în indianul ăsta. *Well,* uitaţi tot ce-am spus, dar eu am să fiu cu ochii-n patru. Eu nu mă las înşelat.

Acestea fiind spuse, discuţia despre kiovaş luase sfârşit deocamdată. Îl înţelegeam foarte bine pe bunul Dick. Îl invidia pe kiovaş. O respecta pe soţia mea şi, pentru că o viaţă întreagă nu avusese alt tovarăş decât pe Pitt, care era un om scump la vorbă, se bucura atunci când Klara vorbea un sfert sau chiar o jumătate de ceas cu el. În cursul acelei zile nu avusese bucuria asta şi de aceea fusese acum atât de supărat.

După ce am mâncat, soţia mea s-a retras în cort, şi, curând după aceea, ne-am culcat şi noi.

Dacă aş fi fost neîncrezător, aş fi insistat să facem numai noi de strajă. Pentru că bănuiam cine era kiovaşul şi pentru că aveam încredere în el, mi s-a părut de prisos să iau această măsură de precauţie. Dick Hammerdull era însă de altă părere şi din cauza asta şi-a făcut culcuşul lângă kiovaş, astfel încât să poată fi cu ochii pe el în timpul nopţii.

În dimineaţa zilei următoare, nu m-am trezit eu însumi, ci am fost trezit de cineva şi anume de Dick Hammerdull, care era agitat şi roşu la faţă.

— Iertaţi-mă, domnule Burton, că vă scol din somn! S-au

întâmplat nişte lucruri îngrozitoare, nişte lucruri care m-au îndemnat să vă trezesc!

— Ce este? l-am întrebat eu, sărind în picioare.

— S-a întâmplat ceva groaznic! Ceva înspăimântător!

— Ce s-a întâmplat? Spune repede!

— Nu pot să vă spun totul aşa repede precum vreţi dumneavoastră! Trebuie să vă pregătesc mai întâi!

— Lasă! Spune-odată!

Eram, într-adevăr, îngrijorat, pentru că nu ştiam ce se întâmplase, dar Dick nu avea de gând să-mi spună aşa, cu una, cu două, despre ce anume era vorba.

— Dacă nu vă pregătesc mai întâi, s-ar putea să leşinaţi de spaimă şi să nu vă mai reveniţi nicicând!

— Eu? Nu stau aşa de prost cu nervii. E vorba cumva despre soţia mea?

— Da, desigur, despre soţia dumneavoastră!

— Ce i s-a întâmplat, spune-odată!

Bătrânul vânător arăta de parcă s-ar fi petrecut, într-adevăr, un lucru foarte grav, un lucru iremediabil. Mă aşteptam la ce era mai rău.

— I s-a întâmplat vreo nenorocire? l-am întrebat eu, văzând cum stătea în faţa mea şi continua să tacă.

— Hm, depinde cum vreţi s-o luaţi. Poate că dânsei nu, dar dumneavoastră, cu siguranţă! Ascultaţi!

În loc să se apropie mai mult de mine, aşa cum ar fi făcut orice om care ar fi vrut să-mi spună ceva tainic, Dick s-a dat cu doi paşi înapoi şi a spus, în sfârşit, ce îl frământa:

— Nu vă este credincioasă!

Îmi închipuiam deja ce avea să urmeze: o comedioară a cărei desfăşurare începuse să mă amuze de pe-acum. După părerea mea, bunul Dick Hammerdull avea să fie cel ce se înşelase asupra celor întâmplate.

Îmi luasem o mină destul de cruntă pentru a-l încuraja să-mi spună totul şi omul s-a apropiat din nou de mine,

vorbindu-mi cu toată seriozitatea:

— Eu am respectat-o pe soţia dumneavoastră. Am crezut că este cea mai bună şi cea mai cinstită femeie din lume. Aş fi fost în stare să trec pentru dânsa prin apă şi prin foc. Toate astea s-au sfârşit începând din ziua de azi! Nici măcar prin cap nu-mi trece să mai mişc un deget pentru dânsa de-acum încolo! Nu merită! M-a dezamăgit! Să aibă aşa un soţ şi să nu-i fie credincioasă! Să-l înşele! Şi cu cine, mă rog!?

— Şi cine este acest „cineva”?

— Chiar nu ghiciţi?

— Nu.

— Hm! Vă cred! Nici nu-i de ghicit! Măcar de-ar fi vorba de Dick Hammerdull sau de Pitt, bătrânul vulpoi, dar să vă înşele cu o piele roşie, asta-i prea gogonată!

— O piele roşie, ai spus? Vulturul cel Tânăr e la locul său, dar kiovaşul a dispărut, a plecat. Despre el e vorba?

— Da, despre el! Şi a plecat şi soţia dumneavoastră!

— Ei şi ce mai e?

— Ascultaţi-mă! Mai am o groază de lucruri să vă spun. Vreţi să vă povestesc?

— Desigur!

— Iată ce s-a întâmplat: Eram supărat pe individul ăsta, fiindcă ieri a vorbit cu soţia dumneavoastră toată după-masa. V-am spus că eram bănuitor. N-am dormit toată noaptea. Kiovaşul s-a trezit foarte devreme. La puţin timp după ce s-a trezit indianul, soţia dumneavoastră a ieşit din cort. Dânsa se trezeşte mereu prima, asta ştiu prea bine. Apoi se plimbă şi trage adânc aer în piept. Aşa a făcut şi azi. Când s-a îndepărtat, kiovaşul a urmat-o. Asta m-a împins la bănuieli. Am aşteptat puţin şi pentru că nu se întorcea nici kiovaşul, nici soţia dumneavoastră, m-am strecurat pe urmele lor şi ce credeţi că mi-a fost dat să văd?

— Ei, ce?

— Stăteau pe-o stâncă, îmbrăţişaţi.

— Atât?

Lui Dick Hammerdull nu-i venea să-şi creadă urechilor. Întrebarea mea îl uluise cu totul.

— Vreau să zic, am continuat eu, că nu-i nimic dacă soţia mea a legat prietenie cu indianul.

Spunând acestea, omul s-a îndepărtat de mine, şi-a împreunat mâinile şi a spus tânguitor:

— Dumnezeule bun! M-am gândit eu! Iată că s-a-ntâmplat nenorocirea, chiar dacă nu-i întocmai precum m-aşteptam. Omul nu leşină, nu mă loveşte, dar înnebuneşte şi vorbeşte de prietenie, atunci când soţia lui face ochi dulci altuia!

La auzul acestor vorbe, i-am pus lui Dick mâna pe umăr.

— Dragă Dick, i-am spus eu, atât de puţin mă cunoşti, încât să crezi asemenea lucruri despre mine, să crezi că mi-am pierdut, într-adevăr, minţile? Am să-ţi fac o propunere: Vom merge acolo unde se află cei doi şi vom vedea despre ce este vorba. Îţi spun de pe acum că n-am să fiu atât de aspru faţă de kiovaş cum te-ai aştepta tu. În ultimele zile am vorbit despre kiovaşi. Ştii ce mi-a fost dat să trăiesc atunci când am fost ultima dată „oaspetele” lor?

— Ştiu povestea. Trebuia să muriţi la stâlpul caznelor şi aţi fost salvat de fiica unui mare războinic, unul căruia i se spune „O pană”.

— Aşa este, fata asta se numea Kakho-Oto[64]. Ei îi datorez viaţa.

— De dragul ei vreţi să-l iertaţi pe kiovaşul cu care vă înşeală soţia dumneavoastră?

— Da, asta vreau.

— Ascultaţi-mă! Asta nu merge! Asta ar fi o dovadă de

[64] Păr Negru (N. a).

slăbiciune care ar fi de neiertat! Trebuie să vă spun că... că... am o rugăminte!

— Care?

— Daţi-mi cel puţin voie să-l apuc pe indianul ăsta de guler şi să-i dau câteva palme zdravene!

— Asta te-ar bucura?

— Mi-ar face mare bucurie!

— Atunci, fă-o! Poţi să dai cât de mult şi cât de tare vrei!

— Aşa! Acum pot să strig: Mulţumescu-ţi Doamne! Am să dau nişte palme, cum nu s-au mai dat nicicând altele! Acum, haideţi! Repede! Repede!

Dick a luat-o înainte grăbit, iar eu l-am urmat. M-a dus printre nişte tufişuri spre o stâncă golaşă. La un moment dat, s-a oprit şi mi-a spus:

— Ia uitaţi-vă! Acolo sunt! Ei, cum vă place?

Soţia mea stătea lângă kiovaş, pe un bolovan. Ea îşi pusese braţul drept după gâtul indianului şi cu mâna stângă ţinea amândouă mâinile războinicului.

Războinicul era puţin mai mic decât Klara şi îşi sprijinise capul pe umărul ei. Dick m-a privit ca şi când s-ar fi aşteptat să izbucnesc furios. Eu m-am mulţumit să zâmbesc şi asta l-a scos din sărite. M-a întrebat încet, dar apăsat:

— Râdeţi? Eu vă întreb foarte serios: cum vi se pare?

— Sunt puţin prea apropiaţi, nimic mai mult.

— Puţin prea apropiaţi! Nimic mai mult! a repetat omul. Ei bine, eu cred că puşlamaua asta nu-i numai apropiată, e chiar obraznică! Şi pentru că mi-aţi dat voie să-l pălmuiesc pe indianul ăsta, am s-o fac chiar acum! Fiţi atent!

Spunând acestea, omul a trecut de tufişuri şi s-a îndreptat spre locul în care se aflau Klara şi kiovaşul, iar eu l-am urmat îndeaproape. Atât războinicul roşu, cât şi soţia mea s-au ridicat imediat ce ne-au văzut venind.

Se părea că Hammerdull era hotărât să-şi ducă la îndeplinire gândul, pentru că, fără să spună o vorbă, l-a

apucat pe kiovaş cu stânga de piept şi s-a pregătit să lovească cu mâna dreaptă. L-am apucat repede de mâna cu care se pregătea să dea.

— Opreşte-te, dragă prietene! Să nu uităm nimic din ceea ce spun normele etichetei că trebuie să facă doi domni în asemenea cazuri!

— Ce fel de etichetă, ce norme? a întrebat Dick, încercând să-şi elibereze mâna din strânsoare.

— Înainte de a-şi da palme, doi domni sunt obligaţi să se prezinte!

— Ce înseamnă „să se prezinte”?

— Să spună unul altuia cine sunt şi cu ce se ocupă!

—Asta n-are nici un rost, fiindcă ne cunoaştem deja. Puşlamaua asta roşie, pe care o numiţi „domn”, ştie că mă numesc Dick Hammerdull şi eu ştiu foarte bine că el nu este un domn, ci este o stârpitură roşie. De asta pot să...

— Bine, dar încă nu l-ai întrebat cum se numeşte. După câte ştiu eu, domnul acesta nu este un domn, ci este, de fapt, o doamnă şi se numeşte, din câte ştiu eu Kakho-Oto. Aşa! Şi acum poţi să-i dai palme!

Spunând acestea, i-am dat drumul lui Dick, dar omul nu s-a mişcat. M-a privit fără să scoată o vorbă, de parcă îi pierise graiul.

— Ka-kho-O-to? a întrebat el, în cele din urmă, ca şi când s-ar fi aflat pe altă lume.

— Da, i-am răspuns.

— Nu-i bărbat e... e... femeie?

— Da, întocmai!

— Adică e fiica lui „O pană”, cea care v-a salvat viaţa atunci, demult?

— Ea este!

La aceste cuvinte, bătrânul vânător a tras adânc aer în piept, iar pe faţa lui se citea disperarea.

— Pe toţi sfinţii! a exclamat el. Una ca asta poate să mi

se întâmple numai mie. Când s-a mai auzit ca oarecine să vrea să-i dea unui bărbat palme şi să iasă la iveală că bărbatul ăla care trebuia să capete palmele era femeie? S-a zis cu mine, odată pentru totdeauna! Am să-mi pierd urma! O să mă fac nevăzut!

Spunând acestea, Dick s-a întors pe călcâie şi a plecat în fugă. Când a ajuns în dreptul tufişurilor, s-a întors şi a strigat:

— Mister Shatterhand, pot să vă spun că asta n-a fost o glumă pe care să i-o faceţi unui prieten.

— Dar de ce? l-am întrebat.

— Puteaţi să mă scutiţi de ruşinea asta. Trebuia să-mi spuneţi din vreme că n-avem de-a face cu-n bărbat, ci c-o femeie!

— Asta nu-i vina mea, ci a dumitale, Dick Hammerdull! Totul ar fi fost în regulă, dacă aveai încredere în Old Shatterhand! Ţi-am spus doar din vreme că acest kiovaş e demn de-ncredere! De ce nu m-ai crezut?

— Pentru că-s un măgar! Un măgar sadea! Caracterizându-se astfel, Dick s-a făcut nevăzut. Kakho-Oto stătea în faţa mea, cu ochii-n pământ. Această atitudine dovedea stânjeneala ei şi m-am simţit dator să-i întind mâna şi să-i spun în graiul kiovaşilor:

— Îţi mulţumesc! Nu te-am uitat. Vrei să fii sora noastră, a amândurora?

— Da, din toată inima! Vreau să fiu sora ta şi a ei! Spunând acestea, femeia s-a îndepărtat de noi cu paşi repezi.

Klara m-a întrebat mai întâi de ce voise Hammerdull să o lovească pe Kakho-Oto. I-am povestit pe scurt despre ce fusese vorba, iar Klara a râs cu poftă. Apoi mi-a mulţumit pentru faptul că nu i-am spus cine era de fapt kiovaşul. Dacă aş fi făcut asta, spunea ea, i-aş fi răpit plăcerea surprizei pe care o avusese în dimineaţa aceea. Ne-am

întors la cortul nostru, în faţa căruia Pitt Holbers aprinsese un foc mic, la care Klara a fiert cafeaua. În scurtă vreme, ni s-au alăturat Dick Hammerdull şi Kakho-Oto. Toate s-au întâmplat de parcă cei doi făcuseră tot posibilul pentru a veni în acelaşi timp. Se vedea că bătrânul vânător era încă tulburat de toate cele întâmplate. O privea pe indiancă pe furiş şi se părea că o plăcea. Deodată, a apucat-o de mână şi a spus mârâind printre dinţi:

— Şi aşa o femeie am vrut eu să pălmuiesc! Oare nu se cuvine ca eu însumi să capăt nişte palme?

Cu această întrebare totul fusese spus între ei, căci trebuie să mărturisesc faptul că au devenit foarte buni prieteni.

Capitolul X – În „Casa Morţii”

După micul dejun, am strâns cortul. Am înşeuat caii, dar n-am mai pus beţele pe lat, ci pe lung, deoarece Kakho-Oto ne spusese că drumul care ducea spre Casa Morţii era foarte îngust. Coborâşul a început să fie atât de abrupt la un moment dat, încât n-am mai putut înainta călare. Am fost nevoiţi să descălecăm şi să mergem pe jos. Am intrat într-o prăpastie care, la început, era împădurită.

A trebuit să mergem mai bine de o jumătate de ceas pe drumul care ducea în jos. După aceea am văzut, dintr-o dată, o grămadă de pietre, nu era vorba însă de pietre mărunte, ci mai curând de un grup de stânci golaşe, care mă făceau să mă gândesc la faptul că, în urmă cu sute de ani, avusese loc o cădere de stânci. Avea să se dovedească foarte curând că mă înşelasem.

— Am ajuns la Casa Morţii! a spus Kakho-Oto, arătând spre grupul de stânci.

— Asta este Casa Morţii? am întrebat eu. Între stânci se face un gol?

— Da. Stâncile nu sunt aduse aici de natură, ci de mâna omului. Veniţi! Indianca ne-a condus spre colţul grupului de stânci şi, odată ajunşi aici, ne-am dat seama că ne aflam în faţa unei porţi masive care era mai mult lată decât înaltă. Partea de sus a acestei porţi era dreaptă. Stâlpii porţii aveau o lăţime de peste doi metri şi erau sculptaţi, reprezentând căpetenii care se pregăteau să intre în

templu. Faptul că războinicii reprezentaţi în sculpturi erau căpetenii se putea vedea după felul în care purtau în păr una, două sau trei pene de vultur. Mai sus, dincolo de poartă, se afla o stâncă de câţiva metri înălţime, care reprezenta un altar, pe care căpeteniile îşi depuneau leacurile.

— Bine, dar asta nu este o „casă a morţii”, nu este un cimitir, ci un templu în care căpeteniile ţin sfat, cu un altar pe care ele îşi pun leacurile înainte de a se aşeza la sfat şi le iau după ce s-a încheiat sfatul.

Kakho-Oto mi-a spus, zâmbind:

— Toate astea le ştiu prea bine, numai că noi nu spunem oamenilor de rând ce se află aici. Dacă am face-o, locul şi-ar pierde din însemnătatea pe care vor să i-o dea căpeteniile. În afară de asta, aici se află atâţia morţi, încât locul îşi merită numele de „Casa Morţii”. Vreţi să intrăm?

— Cât de departe se află lacul?

— Lacul se află la o depărtare de două sute de paşi.

— Atunci trebuie să fim atenţi. Aici nu vin numai indieni din triburile pe ale căror pământuri ne aflăm, ci şi indieni din alte triburi, care nu vor ţine seama că nu se cuvine să vină în acest loc. Trebuie să ne ascundem caii şi trebuie să ne dăm osteneala să nu lăsăm urme. Numai după ce ne ascundem caii, o să intrăm în templu. Să căutăm un loc bun!

— Am găsit un asemenea loc. L-am găsit când am plecat de lângă lac, pentru a vă ieşi în întâmpinare.

Spunând acestea, indianca ne-a dus puţin înapoi pe drumul pe care venisem şi ne-a îndrumat spre o mică adâncitură. Această adâncitură, care putea fi asemuită cu o mică prăpastie, dădea într-o altă prăpastie, care era tocmai potrivită pentru scopul pe care-l urmăream. Aici se găseau apă şi iarbă din belşug. Am scos şeile de pe cai şi de pe asini, i-am priponit şi i-am lăsat în grija bătrânului Holbers.

Era foarte mulţumit, fiindcă „nu trebuia să-şi târască oasele încolo şi-ncoace”, după cum el însuşi spusese. Noi, ceilalţi, ne-am întors la Casa Morţii.

Am cercetat mai întâi împrejurimile. Nicăieri nu se vedea nici o urmă, nici de om şi nici de animal. Am început imediat să ştergem, cu ajutorul unor crengi, urmele pe care le lăsasem. Când coborâsem de pe înălţimea pe care înnoptasem, ajunsesem de fapt pe latura nordică a templului. Pe această latură se afla, aşa cum am mai spus, poarta lăcaşului. Această poartă era ascunsă de tufişuri şi copaci, astfel încât nimănui nu i-ar fi dat prin gând că în acel loc s-ar fi găsit un templu. Doar pe măsură ce înaintai şi observai că vegetaţia era arsă de focul ce fusese aprins, îţi puteai da seama că acolo se afla o poartă şi descopereai taina acelor locuri. Se mai vedeau încă urmele pe care focul le lăsase în urma sa. Câteva pietre erau afumate. Ajunşi pe latura sudică a templului alcătuit din piatră, am văzut, la depărtare de două sute de paşi, apele lacului, întocmai cum spusese Kakho-Oto. Acea grămadă de bolovani putea fi zărită dinspre lac, dar nimeni nu şi-ar fi putut închipui că la aşezarea lor mai contribuise şi altcineva, în afară de natură. Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că aceste stânci erau, de fapt, o construcţie înălţată de mâna omului. Aceste stânci erau atât de abrupte şi de neregulate, încât era imposibil să le escaladeze cineva. Prin colţurile şi crăpăturile rocilor uriaşe, vântul depusese pământ şi praf, pe care crescuseră fire de iarbă. Restul era numai stâncă goală, piatră moartă.

Aşa arăta partea exterioară a acestui templu. Când am pătruns în interiorul său, imediat ce am păşit dincolo de poartă, ne-am aflat într-o încăpere nu prea mare, dar foarte înaltă, care avea o arhitectură cu totul aparte. Cititorul trebuie să-şi imagineze un degetar uriaş tăiat în două, una dintre aceste părţi, mai precis cea dreptunghiulară,

sprijinindu-se parcă pe stâncă, iar cealaltă, având forma unui trunchi de con, fiind formată din bucăţi de piatră. În interior peretele nu se înălţa drept, ci se curba în sus. Suprafaţa peretelui nu era uniformă, ci alcătuia, datorită modului în care erau aşezate bucăţile din piatră, o serie de nişe în care s-ar fi putut dispune mumii sau schelete. Peretele era astfel construit, încât se putea merge în zig-zag spre partea de sus a încăperii.

Pe pământ, chiar în mijlocul templului, se afla un altar din piatră. În interiorul altarului se găsea, aşa cum aveam să vedem mai târziu, o adâncitură în care era o placă netedă şi grea. Pe suprafeţele laterale ale acestui altar erau săpate douăzeci şi patru de sculpturi, mai precis douăsprezece pene de vultur şi douăsprezece palme strânse. Aceste sculpturi alternau, fiecare pană fiind urmată de o palmă strânsă, făcută pumn. Palma strânsă, făcută pumn, este semnul tăcerii. Aceste sculpturi spuneau, aşadar, că numai căpeteniile aveau dreptul să se apropie de acest altar şi că tot ce se vorbea şi se hotăra aici trebuia tăinuit. Mijlocul plăcii era negru, semn că, în timpul sfaturilor care se ţineau aici, se aprindea focul.

Lumina din această ciudată încăpere te ducea cu gândul la aventură. Totul era învăluit în semiobscuritate. Firul de lumină care pătrundea se datora găurilor lăsate intenţionat în partea de sus a pereţilor, ici-colo, lipsind câte o bucată de piatră şi lăsând să intre lumina zilei. Zidul era însă atât de gros, încât fiecare dintre aceste deschizături păreau mai curând tunele care duceau în afară, tunele al căror capăt nu se zărea de jos. Aceste găuri erau bine ascunse pentru cel ce le-ar fi privit din afară, astfel încât nu puteau fi zărite dinspre lac. Aşa se face că mare parte din lumina de afară se pierdea încă înainte de a se scurge în interiorul templului. Am mai întâlnit acest semiîntuneric în mormintele faraonilor din Egipt. Încăperile acelea erau

foarte joase. Templul de la „Lacul Morţii” era însă foarte înalt, iar efectul pe care îl avea lumina era mult mai puternic. În fiecare nişă se afla fie o mumie neagră, parcă şezând, fie un schelet alb, care părea să se fi aşezat în nişă. În fiecare astfel de nişă era înfiptă o pană de vultur, astfel încât să se ştie că acolo se găseau osemintele unei căpetenii.

Aerul era plăcut, fiindcă existau numeroase găuri prin care putea pătrunde nestingherit, aceste găuri mergând până sus, spre vârful templului. Deosebit de interesant mi se părea faptul că se putea ajunge de la o gaură la alta, sau, dacă mă pot exprima astfel, de la o fereastră la alta. Mai bine spus, s-ar fi putut ajunge cândva de la o fereastră la alta şi de la o nişă la alta, pentru că din perete ieşeau o serie de blocuri de piatră care formau un fel de scară. Cele mai de jos trepte ale acestei scări lipseau acum. Aceste trepte fuseseră sparte de curând, fiindcă bucăţile de piatră erau, pe alocuri, mai albe.

— Ce păcat că treptele astea nu mai sunt! a spus soţia mea.

— De ce? am întrebat-o.

— Fiindcă aş vrea să ajung până sus.

— Parc-ai fi o capră neagră, am spus eu, râzând.

— Nu te mai preface, a răspuns ea. Te cunosc prea bine. Nimeni nu-şi doreşte mai mult ca tine să ajungă până sus. Tu trebuie să te uiţi în fiecare nişă şi să priveşti pe fiecare fereastră în parte pentru a descoperi ce se vede, sau vrei să spui că nu-i aşa?

— Nu. Numai că exagerezi când spui că vreau să mă uit în fiecare nişă. Cred însă că e chiar necesar să mă uit pe una din ferestre. Probabil că de la o asemenea fereastră se poate vedea tot ce-i în jur. Trebuie să ştiu cât de bine se vede lacul de la o astfel de fereastră. Poate că de sus se zăreşte ceva ce s-ar putea să ne scape.

— Cum vrei să ajungi la înălţimea de la care încep treptele?

— Foarte simplu: o să facem o scară.

— Aşa e! a spus soţia mea bucuroasă. Hai să-ncepem!

Am ieşit din templu şi am găsit foarte uşor două bucăţi lungi de lemn. Apoi am făcut nişte trepte pe măsură. Nu aveam ciocan şi nici cuie, aşa că ne-am văzut nevoiţi să legăm bucăţile de lemn între ele. Curele aveam destule. În curând, scara era gata, aşa încât am dus-o înăuntrul templului, am sprijinit-o de unul dintre pereţi şi am început să urcăm. Scara ajungea tocmai până la înălţimea la care se afla prima treaptă din piatră. Am continuat să urcăm, fără a avea o balustradă de care am fi putut să ne ţinem. Lucrul nu era lipsit de pericol, pentru că fiecare piatră trebuia mai întâi încercată pentru a vedea dacă rezistă greutăţii. Am trecut pe lângă o mulţime de nişe în care erau dispuse mumii şi schelete. Priveliştea era înfiorătoare.

La un moment dat, am ajuns destul de sus pentru a ne putea strecura către una dintre aşa-numitele „ferestre”. Aceasta era îndeajuns de mare pentru ca noi să putem intra în ea aplecaţi. „Fereastra” era asemănătoare unui gang. Pentru a ajunge afară a fost suficient să facem nouă paşi. O dată ce am ajuns afară, am putut vedea lacul, în cea mai mare parte a sa. Ne-am aşezat, pentru a nu putea fi văzuţi, aceasta fiindcă un kiovaş sau un comanş ne puteau observa imediat, dacă am fi continuat să stăm în picioare şi să ne mişcăm. S-a dovedit că prin apropiere nu se afla numai un singur indian, ci chiar mai mulţi! Războinicii au trecut pe lângă noi călare, încet şi cu oboseala întipărită pe faţă. Înaintau în şir indian, unul în spatele celuilalt.

— Sunt sioucşii bătrânului Kiktahan Shonka, am spus eu. Războinicii utah fie că au trecut deja, fie că trebuie să vină. Asta înseamnă că s-au odihnit câteva zile de-a lungul drumului, altfel ar fi ajuns demult aici. Sunt foarte mulţi, o

adevărată armată.

— Asta înseamnă că am ajuns la timp, a spus Klara.

Vulturul cel Tânăr n-a scos nici un cuvânt, dar Kakho-Oto a spus:

— Trebuie să vă părăsesc. Dacă vă spun că nu voi rosti nici o vorbă care v-ar putea face rău, mă veţi crede?

—Te credem, i-am spus eu, în graiul kiovaşilor. Când te întorci printre noi?

— Nu ştiu. Mă duc să văd ce se-ntâmplă şi apoi mă întorc să vă spun ce-am văzut. Dacă nu voi avea ce vă spune, nu mă întorc, dar dacă aflu ceva însemnat, mă înapoiez repede. Unde vă voi găsi?

— Unde vei voi.

— Atunci am să vă rog să rămâneţi în locul în care se află acum caii. Nu vă puneţi în primejdie şi, mai ales, nu încercaţi să ne urmăriţi! Eu voi veghea pentru voi! Ochii mei vor fi ochii voştri! Veţi afla tot ce voi putea să aflu eu.

I-am promis că vom urma întocmai sfaturile ei. Apoi indianca s-a îndepărtat. Noi, însă, am mai rămas pentru a-i privi pe indienii care treceau. S-a scurs multă vreme până când a trecut prin faţa noastră ultimul sioux. Au urmat apoi războinicii utah. Mă durea să văd cum se furişează, încet-încet, toţi aceşti oameni împovăraţi de ură.

— Cine va birui? a întrebat consoarta mea. Ei, sau noi? întrebarea aceasta venea din partea unui om care nu îşi dădea seama cât de mare era pericolul, care nu bănuia prin ce trecuseră prietenii mei, împreună cu mine, pe aceste meleaguri.

— Trag nădejde că noi vom birui, am răspuns eu, scurt.

Vulturul cel Tânăr, care voia să o liniştească pe soţia mea, a adăugat:

— Nu au provizii nici pentru ei, nici pentru caii lor. Asta ne va aduce biruinţa.

La cele spuse de apaş, Klara m-a privit întrebător şi eu

am încercat să-i dau o explicaţie ce ar fi fost în măsură să-i mai alunge temerile:

— Indienii ăştia nu mai acţionează aşa cum o făceau acum cincizeci sau acum treizeci de ani. Au pierdut din calităţile de războinici ai rasei lor şi le-au pierdut pentru că nu s-au mai folosit de ele. Pe vremuri, când porneau la luptă, indienii se adunau în grupuri mici, niciodată în grupuri mari de mii de oameni, fiindcă atunci când este vorba de un grup mic, cele necesare sunt mai uşor de transportat şi de găsit. Atunci când vânau bizoni, indienii treceau prin acele părţi ale preriei în care găsea iarbă din belşug, iarbă care era atât de trebuincioasă pentru cai. Primăvara, indianul îşi procura carne pentru şase luni şi apoi toamna, pentru încă şase luni. Carne era din belşug şi uscată şi sărată, astfel încât se putea porni la luptă. Unde sunt acum bizonii? Unde este acum vânatul mic? Unde este acum indianul care avea în cortul său carne pentru mai multe luni? Toate acestea se întâmplau în trecut. Acum, însă, totul s-a schimbat. Cel ce crede că poate să acţioneze ca în trecut, acela este pierdut. Acum trăim în alte timpuri. „Doborâtorul de urşi[65]“ l-am lăsat acasă, carabina Henry nu-mi mai este de folos atât de mult precum îmi era odată. Dar ce fac Kiktahan Shonka şi Tusahga Sartish? Pornesc în fruntea a o mie de războinici sioux şi a o mie de războinici utah. Cai şi oameni care nu au experienţa războiului şi care, mai ales, nu au alimente! Acum se văd nevoiţi să cerşească de la kiovaşi şi comanşi. De unde să aibă kiovaşii şi comanşii carne din belşug, când, la rândul lor, nu au cele de trebuinţă? Kiovaşii şi comanşii vor porni şi ei la drum. Vor fi, deci, patru mii de oameni şi patru mii de cai, fără a avea cele necesare. De unde vor lua hrana pentru oameni

[65] Una din armele autorului. (N. tr.)

şi pentru cai, de unde vor lua apa? Niciunul dintre ei nu trebuie să piară de mâna vreunui duşman. Foamea şi setea îi vor nimici. Văzându-i cum trec pe lângă noi, mi se pare că nu sunt trupuri, ci suflete care se îndreaptă spre lumea cealaltă, spre plaiurile pe care ar vâna în veci, dar pe care nu mai există vânat. Se îndreaptă spre aceste meleaguri pentru a pieri şi acolo de foame.

— *Uff, uff!* a exclamat apaşul, mişcat de descrierea pe care o făcusem.

Soţia mea a păstrat tăcerea; îşi dădea foarte bine seama că aveam dreptate. Ea vedea cu ochii minţii patru mii de oameni murind şi îi părea rău că şi noi vom contribui la moartea lor.

După ce ultimul dintre războinicii utah a trecut pe lângă noi, am coborât, am ascuns scara în nişte tufişuri, astfel încât să nu fi putut fi descoperită de privirile vreunui intrus şi ne-am întors la Holbers şi la caii noştri.

— Kakho-Oto a fost aici, a spus omul, imediat ce ne-a văzut. A înşeuat un cal şi a plecat în grabă. A zis că ştiţi încotro se duce.

Am pus cortul şi ne-am aşezat cât mai comod cu putinţă. Eram hotărâţi să respectăm întocmai sfaturile indiencei şi să nu ne expunem inutil pericolelor. Se părea că cel mai bine era să rămânem acolo. Aveam, deci, timpul şi liniştea necesară pentru a mă apleca asupra celor scrise de Winnetou. Am desfăcut cu grijă învelişurile în care păstrasem caietele şi am citit, împreună cu soţia mea, întreaga dimineaţă şi după-amiază. Despre conţinutul acestor caiete voi mai vorbi[66]. Pot să spun doar că nu am citit nicicând ceva asemănător şi că aceste caiete

[66] Autorul se referă la volumul „Testamentul lui Winnetou”, pe care l-ar fi scris, dacă moartea nu i-ar fi smuls pana din mână. (N. editorului)

cuprindeau o comoară ce nu se putea compara cu tot aurul din lume, o comoară pe care Winnetou o lăsa urmaşilor săi.

Kakho-Oto a revenit către seară. Ea ne-a spus că războinicii utah, kiovaşii, comanşii şi sioucşii se adunaseră acum laolaltă şi că erau în total patru mii de războinici, cam o mie din fiecare trib. Era, prin urmare, precum am presupus. În cursul dimineţii, războinicii îşi aşezaseră tabăra şi mâncaseră. După-amiaza, se ţinuseră sfaturi. În cele din urmă, toţi căzuseră de acord asupra unor lucruri şi trebuia să aibă loc un mare sfat, ca o concluzie a celor hotărâte până atunci.

— Se va ţine un mare sfat? am întrebat eu.

— Da, mi-a răspuns Kakho-Oto.

— Când?

— La miezul nopţii.

— De m-aş putea afla şi eu acolo, fără a fi văzut de nimeni!

La cuvintele mele, soţia mea a exclamat, pradă îngrijorării:

— Nu! Nu se poate! E prea primejdios!

— De ce e primejdios?

— Dacă te văd, eşti pierdut! Am eu un gând şi cred că toată osteneala pe care ţi-ai da-o n-ar avea nici un rost.

— Să vedem. M-ai făcut curios.

— Kakho-Oto va lua parte la acest mare sfat.

Am exclamat, râzând:

— Ce idee! Cum îţi închipui tu că o femeie ar fi poftită să ia parte la un mare sfat la care sunt bine venite numai căpeteniile?

— Nu se poate să ia parte şi ea? a întrebat Klara, dezamăgită. Asta nu e bine. Totuşi, trebuie să aflăm ce se vorbeşte la acest sfat. Cum să facem?

Întrebarea Klarei a adus pe faţa indiencei un zâmbet.

— Vă veţi afla la acest sfat, a spus ea şi nimeni nu vă va

vedea. Căpeteniile se vor aduna la sfat în Casa Morţii. Aşa a vrut vraciul comanşilor şi vraciul kiovaşilor a fost de aceeaşi părere. Ei au spus că acest loc numit Casa Morţii este, de mii de ani, o casă în care căpeteniile se adună la sfat şi că se cuvine ca lăcaşul să fie din nou ceea ce a fost odată. Pe femeile şi pe războinicii obişnuiţi îi aşteaptă pedeapsa cu moartea, dacă ar îndrăzni să pună piciorul în Casa Morţii. În afara căpeteniilor, pot pătrunde aici numai cei ce le slujesc.

— Ai spus că vor veni la miezul nopţii? a întrebat soţia mea, gâtuită de emoţie.

— Da, cu puţin timp înainte, pentru că sfatul trebuie să înceapă chiar la miezul nopţii.

— Atunci ar fi bine să ne aflăm acolo înainte de sosirea căpeteniilor, poate, chiar cu o oră înainte.

— Tu nu! am protestat eu.

— Dar de ce nu? a întrebat ea.

— Pentru că asta nu-i o treabă pentru o femeie! am replicat eu scurt.

— Adică e o treabă primejdioasă? a întrebat Klara.

— Da, am răspuns eu, fără să-mi dau seama că astfel turnasem gaz pe foc.

—Aşa? Ei află atunci că n-ai să scapi de mine. Dacă eşti în primejdie, vreau să fiu lângă tine. Căsătoria înseamnă şi prietenie. Te rog să mă iei cu tine!

La asemenea argumente nu mai aveam ce să spun.

— Trebuie să ne ascundem, am spus eu. Pentru asta se cuvine să găsim din vreme un loc potrivit. În afară de asta, trebuie să ne calculăm bine timpul, pentru a nu ajunge prea târziu. Oricum, nu ştim câţi oameni...

— Ştiu eu, a spus Kakho-Oto. Vor veni cele patru mari căpetenii Kiktahan Shonka, Tusahga Sartish, To-kei-chun şi Tangua, vraciul kiovaşilor şi vraciul comanşilor, precum şi alte patru căpetenii, câte una din partea fiecărui trib. Vor mai veni şi câţiva războinici fără ranguri, care au sarcina de

a aduce lemn de foc şi de a-l căra pe Tangua, care nu poate merge. Trimişii fiecărui trib trebuie să aprindă un foc. Se va aprinde un foc şi pe altar. Înăuntrul altarului se vor pune leacurile marilor căpetenii şi se vor lăsa acolo până când se iau hotărârile.

— E de crezut că vor veni cam treizeci de oameni, am spus eu. Nu ştim cum şi unde se vor aşeza. Se cuvine să fim cu mare băgare de seamă. În locul în care se va ţine sfatul nu există nici o ascunzătoare sigură pentru noi. Nu există nimic în spatele căruia ne-am putea ascunde. Există numai altarul în jurul căruia se vor aduna cu toţii.

— Ne vom ascunde sus, a spus soţia mea. În spaţiul pe care ni-l oferă ferestrele! O să folosim scara!

— Aşa e! Te-ai gândit însă la fumul care se va înălţa? Chiar dacă nu o să ne sufocăm din cauza fumului, o să tuşim şi o să strănutăm şi asta ar trăda prezenţa noastră. Se vor aprinde cinci focuri: câte unul pentru fiecare trib şi unul pe altar. Dacă pentru foc nu se folosesc vreascuri bine uscate, se face foarte mult fum, iar acolo unde vrei tu să ne ascundem nu vom putea să rezistăm. Totul ar fi să găsim un loc în care să nu ajungă fumul.

— Hm! Oare există un asemenea loc?

— Sper. Aşa cum spuneam, jos nu ne putem ascunde, aşa că trebuie să găsim sus un ascunziş, un loc mai puţin înalt, astfel încât să putem auzi tot. Trebuie să ţinem seama de direcţia vântului şi de direcţia curenţilor de aer care trec prin încăpere. Poarta templului, precum şi ferestrele se află mereu deschise, aşa că se face curent din belşug, dar care este direcţia curenţilor de aer? Cred că ar trebui să aflăm asta, făcând nişte încercări! Nu ne mai rămâne decât un sfert de oră până când se întunecă. Să mergem repede în Casa Morţii, să aprindem focul şi să vedem încotro se duce fumul.

— Ca să fim prinşi mai lesne! a exclamat Hammerdull,

vrând parcă să ne avertizeze asupra pericolului.

— Nu va veni nimeni, a spus Kakho-Oto. Ne putem vedea liniştiţi de ale noastre.

Am procedat aşa cum ne propusesem. Ne-am îndreptat cu toţii – cu excepţia lui Holbers care a trebuit să stea de strajă la cai – spre Casa Morţii. Pe drum am adunat destule vreascuri pentru a putea aprinde un foc, adică pentru a putea face experienţa plănuită. Am luat scara şi am sprijinit-o de perete. La rugămintea mea, Hammerdull a făcut focul şi l-a întreţinut. Vulturul cel Tânăr a urcat şi a început să urmărească direcţia în care se răspândeau căldura şi fumul. Astfel, apaşul a descoperit locul care ar fi fost cel mai nimerit pentru ascunzătoarea noastră. Vulturul cel Tânăr a coborât şi am început să ştergem cu toţii urmele lăsate de foc. Ne-am întors apoi în tabăra noastră. Kakho-Oto a plecat, fiindcă trebuia să se alăture kiovaşilor, dar a promis că se va întoarce în dimineaţa următoare. în timp ce soţia mea pregătea cina, am făcut nişte lumânări din grăsime de urs, folosind sfoară de bumbac în loc de fitil. Aceste lumânări ne erau foarte trebuincioase în drumul spre ascunzătoarea noastră şi ne erau de folos fiindcă nu voiam să stăm în întuneric chiar în Casa Morţii.

Drumul pe care îl aveam de făcut era periculos, pentru că trebuia să ne căţărăm. De aceea am vrut să urc însoţit numai de Vulturul cel Tânăr. Îi rugasem pe Pitt Holbers şi pe Dick Hammerdull să-i ţină tovărăşie Klarei şi să aibă grijă de lucruri şi de cai. Consoarta mea insista însă să mă însoţească, spunând că este dreptul ei de a-mi fi alături atunci când mă aflam în primejdie.

În jurul orei unsprezece, am pornit. Le-am spus celor doi vânători că, dacă nu ne-am fi înapoiat până în dimineaţa următoare, să pornească pe urmele noastre şi să vadă ce ni se întâmplase, să vadă dacă nu cumva eram prizonieri în Casa Morţii.

Ne-a fost uşor să parcurgem drumul până la Casa Morţii, mulţumită faptului că cerul era plin de stele. În templu am aprins trei lumânări. Am urcat mai greu decât m-aş fi aşteptat şi aceasta din cauza scării care ne era atât de necesară pentru a putea ajunge la prima treaptă din piatră. Spuneam că urcuşul a fost greu din cauza scării, fiindcă nu o puteam lăsa în urmă, sprijinită de perete.

Vulturul cel Tânăr a urcat primul, apoi a urmat soţia mea şi, în cele din urmă, eu însumi. Scara am dus-o noi, bărbaţii. Apaşul susţinea partea din faţă, iar eu, partea din spate a acesteia, astfel încât servea soţiei mele ca sprijin. Încet, încet, am ajuns sus şi am băgat scara într-o deschizătură în care aceasta a intrat cu totul. Apoi am stins lumânările şi am ieşit din templu printr-o gaură din zid.

Peste noi veghea un cer plin de stele. În lumina astrelor lacul ni se arătă, suprafaţă argintie, lucind stins, prinsă în braţele de umbră ale tufişurilor de pe maluri.

Nu am avut mult de aşteptat pentru a observa că, în preajma oglinzii de apă, războinicii se puseseră în mişcare. Se vedeau oameni înaintând unul în spatele celuilalt. Am văzut şi targa pe care era purtată căpetenia kiovaşilor. Această targă era făcută din două pături prinse între două crengi groase. Am văzut şi câţiva războinici care duceau bucăţi de lemn şi surcele. Erau, în total, douăzeci şi patru de persoane şi am aşteptat până când ultima dintre ele a intrat în Casa Morţii, apoi ne-am strecurat în gaura prin care ieşisem din templu. Înăuntrul templului era întuneric şi am preferat să ne aşezăm.

Am auzit zgomote undeva, sub noi. Nimeni nu vorbea, nu se auzea nici un strigăt, nici o poruncă. Se părea că nu mai era nimic de spus, pentru că totul fusese spus dinainte, apoi, dintr-o dată, s-a văzut o scânteie, apoi încă una şi încă una. Toate aceste scântei s-au transformat pe urmă în flăcări mărunte, iar flăcările, în focuri. Focurile, în număr de

patru, păreau a fi colţurile unui dreptunghi care încadra altarul. În jurul celor patru focuri se strânseseră indienii, care păreau zugrăviţi. La fiecare foc stăteau reprezentanţii câte unui trib. Fumul a început să se înalţe, fără a ne stânjeni, căci se scurgea prin deschizătura din partea opusă celei în care ne aflam. Lumina focurilor se ridica parcă în văzduh, ajungând până la noi şi dând încăperii un aer tainic. În dansul flăcărilor totul părea să prindă viaţă – nişele, mumiile, scheletele. Soţia mea m-a apucat de mână şi mi-a strâns-o cu putere, şoptind:

— E înfiorător!

— Nu vrei să pleci din locul ăsta? am întrebat-o.

— Nu, nu! Aşa ceva nu-mi va mai fi dat să văd nicicând! Parc-am fi în infern.

Comparaţia făcută de Klara mi se părea nimerită, dar eu aş fi spus mai curând că ne aflam în flăcările iadului, pentru că ceea ce aveau să hotărască cei ce se aflau în templu era un mare păcat, numai că acest păcat nu trebuia să aducă după sine blestemul. Noi ne aflam acolo tocmai pentru a împiedica păcatul şi blestemul. Mi se părea că acele fiinţe, care se strânseseră la sfat, nu erau urmaşii unor oameni care existaseră de mii de ani pe acele meleaguri, ci, mai curând nişte suflete rătăcite, venite din timpuri imemorabile, care se adunaseră acolo pentru a pune la cale o ultimă faptă cumplită, care ar fi vrut, totuşi, să găsească o cale de a ieşi din întuneric. În timp ce mă gândeam la toate acestea, de jos s-au auzit primele cuvinte:

— Eu sunt Avat Tovavh[67], vraciul comanşilor. Eu vă spun: Este miezul nopţii!

Imediat a răsunat un al doilea glas:

— Eu sunt Onto Tapa[68], vraciul kiovaşilor. Eu poruncesc:

[67] Marele Şarpe.(N. a.)

[68] Cinci Munţi. (N. a.)

Să înceapă sfatul!

— Să înceapă! a strigat Tangua.

— Eu sunt gata! a exclamat To-kei-chun.

În acelaşi fel şi-au anunţat prezenţa şi Tusahga Sartish şi Kiktahan Shonka.

Ne era cu neputinţă să vedem feţele vorbitorilor. Le zăream numai siluetele şi le auzeam vocile, de parcă acestea ar fi venit dintr-o altă lume, care se afla undeva, sub noi.

Vraciul comanşilor s-a îndreptat spre altar, spunând:

— Stau în faţa locului sfânt în care se păstrează leacurile. În templul bătrânului şi vestitului nostru frate Tatellah-Satah se află blana uriaşă a leului argintiu, care s-a stins demult. Pe ea stă scris: Păstraţi-vă cu sfinţenie leacurile! Faţa palidă vine de dincolo de Marea Apă şi trece prin prerie pentru a vă fura leacurile. De va fi el un om bun, vă va aduce binecuvântare. De va fi el un om rău, în toate taberele şi corturile voastre va domni jalea.

Imediat după aceea, s-a apropiat de altar şi vraciul kiovaşilor şi a spus:

— Lângă astă blană a leului argintiu stau penele vulturului, iar pe ele e scris. Dar apoi va veni un erou, unul despre care se va spune că este „cel ce deşteaptă poporul”. El va zbura de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor şi apoi se va coborî pe pământ pentru a vă da tot ce v-a furat faţa palidă. Atunci sufletul rasei roşii se va trezi din somnul în care a zăcut mii de ani, iar poporul împărţit se va uni într-unul singur. Eu vă întreb pe voi, marile căpetenii ale celor patru triburi înfrăţite: veţi rămâne credincioşi hotărârilor luate astăzi sub oblăduirea noastră? Sunteţi gata să puneţi aici leacurile, drept zălog al credinţei voastre?

Cuvântul „da” a răsunat puternic, rostit de patru glasuri deodată.

— Atunci, aduceţi-le şi puneţi-le aici!

Cele patru căpetenii au făcut întocmai. Până şi Tangua a dorit să fie dus la altar, pentru a pune leacul acolo cu mâna lui. Kiktahan Shonka s-a plâns vraciului, dându-i leacul său:

— Nu mai am decât jumătate, cealaltă jumătate s-a pierdut atunci când Manitou şi-a îndepărtat privirea de la mine. Apoi şi-a întors din nou privirea spre mine şi a făcut ca astă a doua jumătate să nu se piardă! Povara anilor pe care-i port mă împinge spre mormânt. Oare trebuie să ajung pe tărâmul de dincolo de moarte fără leacul meu şi să fiu pierdut pe veci? Chiar şi numai pentru a mă feri de pierzanie, trebuie să-mi ţin cuvântul!

Placa a fost ridicată de pe altar şi apoi, după ce leacurile au fost aşezate înăuntrul lui, a fost pusă la loc. Pe această placă, din bucăţi de lemn şi vreascuri, a fost aprins focul. Această operaţie a fost făcută după metoda folosită de indieni şi nu aşa cum obişnuim noi, europenii, astfel încât focul aprins avea o flacără plăpândă! În foc ardeau propriu-zis numai vârfurile bucăţilor de lemn, iar poziţia lor era modificată, pe măsură ce erau mistuite de foc. Acesta era focul la care se cuvenea să fie ţinut sfatul ce trebuia să înceapă. Totul a decurs foarte ceremonios, şi, pentru început, toţi cei ce participau la sfat au fumat pipa sfatului. Toţi participanţii au ţinut cuvântări. Ar fi interesant să le redau aici pe toate, fiindcă unele dintre ele s-au dovedit a fi adevărate mostre de artă retorică indiană. Făcând aceasta, aş întrerupe însă pentru prea multă vreme firul povestirii. Este de ajuns să spun că, din locul în care ne aflam, am auzit foarte clar fiecare cuvânt rostit. Aş putea spune chiar că nu ne-a scăpat aproape nimic.

Concluzia era simplă. Cele patru triburi doreau să atace tabăra apaşilor şi a aliaţilor acestora, la Mount Winnetou. Prin acest atac se dorea împiedicarea cinstirii lui Winnetou. Se dorea şi capturarea unor comori care s-ar fi aflat acum în tabăra apaşă. Era vorba mai ales de *nuggets* şi metale

preţioase care fuseseră donate de triburi, clanuri, societăţi sau persoane particulare. Căpeteniile au mai decis că războinicii trebuiau să mai rămână câteva zile la Apa Întunecată pentru a se odihni după drumul lung pe care-l parcurseseră, pentru ca apoi să se îndrepte spre locul pe care ei îl numeau Valea Peşterii. Această vale se afla în apropiere de Mount Winnetou şi era o ascunzătoare sigură, chiar şi pentru un număr atât de mare de războinici. Din acel loc urmau să fie atacaţi apaşii şi aliaţii acestora.

De foarte mare însemnătate era pentru noi îndeosebi un anume lucru pe care reuşisem să-l aflăm şi anume că triburile, ai căror reprezentanţi se adunaseră la sfat în Casa Morţii, aveau un aliat în tabăra apaşilor, care se angajase să le aducă la cunoştinţă tot ce se întâmpla acolo. Acest spion, acest trădător era cu atât mai periculos, cu cât se număra printre persoanele foarte respectate, având în vedere că făcea parte din comitetul care se ocupa de înălţarea monumentului lui Winnetou. Era vorba, mai precis, de domnul Antonius Paper, cunoscut printre indieni cu numele de Okih-tshin-tsha, omul cu mers legănat. Pentru cele ce avea să facă, lui Okih-tshin-tsha i se promisese o parte importantă din pradă. Nu se spunea însă nimic despre această parte a prăzii, promisă domnului Antonius Paper. Se părea că marile căpetenii se feresc să spună mai mult despre acest lucru în prezenţa căpeteniilor de rang mai mic.

S-a mai vorbit şi despre fraţii Enters, care nu aveau să primească ceea ce li se promisese, pentru că trebuia răsplătit domnul Antonius Paper. S-a exprimat şi părerea că domnului Paper nu ar trebui să i se dea chiar tot ce i se promisese, pentru că se cuvenea să fie răsplătiţi şi fraţii Enters. Se putea observa că, despre subiectul acesta, căpeteniile nu vorbeau cu plăcere. Tot atât de clar era şi faptul că toţi vorbitorii doreau ca fraţii Enters şi Antonius

Paper să fie înşelaţi şi să dispară o dată pentru totdeauna.

Când sfatul a luat sfârşit, focul de pe altar a fost stins de cei doi vraci. Aceştia au înlăturat cenuşa de pe placa pe care arsese focul şi s-au dat câţiva paşi înapoi.

Vraciul comanşilor a spus ceremonios:

— De câte ori se stinge focul ce arde deasupra leacurilor, trebuie să repetăm cuvintele marelui leu argintiu: Păstraţi-vă cu sfinţenie leacurile! Faţa palidă vine de dincolo de Marea Apă şi trece prin prerie pentru a vă fura leacurile.

După aceea, vraciul kiovaşilor a rostit:

— De câte ori se stinge focul ce arde deasupra leacurilor, trebuie să repetăm cuvintele marelui vultur: Va veni un erou, unul despre care se va spune că este „cel ce deşteaptă poporul”. El va zbura de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor şi apoi se va coborî pe pământ pentru a vă da tot ce v-a furat faţa palidă. Atunci sufletul rasei roşii se va trezi din somnul în care a zăcut mii de ani, iar poporul împărţit se va uni într-unul singur.

Din clipa în care vraciul kiovaş a rostit ultimul cuvânt, n-a mai vorbit nimeni. Cei ce se adunaseră la sfat au aşteptat până când s-au stins, pe rând, cele patru focuri şi ultimul dintre ele s-a prefăcut într-o mică scânteie. Apoi indienii au plecat din Casa Morţii, în acelaşi fel în care au venit: încet şi în linişte, unul după altul. I-am urmărit cu privirea până când au ajuns în apropierea lacului.

— Ce noapte! N-am s-o uit niciodată! a exclamat consoarta mea. Ce facem acum?

— Coborâm şi luăm leacurile, am spus eu.

— Hm! O treabă destul de periculoasă.

— Da, este periculoasă, dar numai dacă eşti prins în timp ce o faci. Cine fură leacuri este pedepsit cu moartea. Nici un indian nu ar face aşa ceva. Noi o vom face din prevedere.

Vulturul cel Tânăr a auzit toate acestea, dar n-a spus

nimic. Am aprins lumânările, am luat scara şi am început să coborâm cu mare atenţie. Când ne-am apropiat de altar, tânărul războinic m-a întrebat în graiul apaşilor:

— Vrei să iei, într-adevăr, leacurile?

— Da, neapărat, am răspuns eu. Ele ne dau putere, o putere pe care o vom folosi spre binele şi în folosul omului roşu.

— Ştiu toate acestea, dar sunt indian şi cunosc însemnătatea leacurilor. Mai ştiu şi că ele nu trebuie să fie atinse, dacă au fost lăsate într-un astfel de loc. Ştii ce este de datoria mea să fac?

— Da. Trebuie să mă împiedici să le ating. Dar vreau eu oare să le păstrez altfel decât ca pe nişte lucruri sfinte? Vreau eu oare să le aduc vreun neajuns?

— Nu, nu vrei asta. Tu eşti Old Shatterhand şi cine sunt eu? Nu mă pot lupta cu tine, dar te rog să-mi îngădui să pun o condiţie.

— Îţi este îngăduit.

— Dacă vrei să fii faţa palidă a marelui leu argintiu, care vine la noi pentru a ne lua leacurile, atunci lasă-mă pe mine să fiu vulturul care coboară de pe Mount Winnetou pentru a le aduce fraţilor săi.

— Poţi să faci asta?

— Dacă tu vrei, da.

— Poţi să zbori? Să zbori de trei ori în jurul muntelui?

— Da.

Momentul era deosebit, aş putea spune chiar că acele clipe erau de foarte mare însemnătate. Locul acesta întunecos şi înfiorător! Un alb împovărat de bătrâneţe, un indian foarte inteligent şi foarte viteaz, aflat la vârsta cea plină de speranţe a tinereţii! Stăteam în faţa altarului, fiecare dintre noi ţinând în mână câte o mică lumânare, a cărei flacără era parcă înghiţită de întuneric, imediat ce-şi întindea lumina la o distanţă mai mare de doi-trei paşi.

El vorbea despre zbor. Spunea că poate să zboare şi asta pe un ton ce nu dădea loc nici unei îndoieli! Vorbea despre zborul efectiv, fizic. Eu mă gândeam la zborul spiritual pe care el, tânărul reprezentant al rasei sale, trebuia să-l întreprindă dacă voia să aducă „leacurile” pierdute de semenii săi în urmă cu mii de ani. Cu toate acestea, aveam ma… …eam înc…

– … …iau acu…

– …

– …

N…

Am aprins lumânările, am luat scara şi
Am început să coborâm cu mare atenţie…

— Ia-le! a spus apaşul şi a apucat placa pentru a mă ajuta s-o dau la o parte. Placa era încă fierbinte. Am luat leacurile din interiorul altarului. Am pus apoi placa la locul ei, am stins lumânările, am părăsit Casa Morţii şi ne-am îndreptat spre tabăra noastră. Am luat scara cu noi pentru a nu ne trăda trecerea prin acele locuri.

Părăsind Casa Morţii, am privit lacul care era aidoma unei oglinzi. De partea cealaltă a lacului se înălţa o stâncă, al cărei vârf părea retezat. Am dus mâna spre stânca aceea şi am spus:

— Acolo s-a întâmplat! Acolo Santer s-a aruncat el însuşi în braţele morţii!

Am privit cu toţii acea stâncă încărcată de amintiri. Klara m-a întrebat, deodată:

— Oare fiii lui, fraţii Enters, vor găsi şi fără ajutorul tău locul în care tatăl lor a murit?

— N-au decât să facă ce vor! am răspuns. Fraţii Enters ne-au trădat o dată. Nu-mi voi încărca conştiinţa cu gândul

că i-am ajutat, sau nu.

Vulturul cel Tânăr nu a scos nici un cuvânt şi ne-am continuat drumul spre tabăra noastră.

Capitolul XI – „Eu sunt dorinţa popoarelor roşii!”

Câteva ore mai târziu, am mers de la Apa Întunecată spre ţinta noastră propriu-zisă. Am petrecut noaptea lângă Klekih Toii, iar dimineaţa ne-am continuat drumul de-a lungul apei. Klekih Toii sunt cuvinte din graiul apaşilor, care înseamnă „Râul Alb”. Acest râu dă într-o serie de mici cascade, ale căror ape se prăvălesc de pe Mount Winnetou. Spuma albă a adus râului numele pe care-l poartă. Albia sa este săpată adânc în stâncă, de aceea malurile-i sunt foarte înalte şi abrupte. Unul din aceste maluri este îmbrăcat în pădure deasă, celălalt este străjuit de fagi. Aceste cascade, care veneau din înălţimile muntelui, alcătuiau un peisaj de basm.

Nici măcar neamţul, care este obişnuit cu frumuseţile patriei sale, cu câmpia întinsă şi însorită, cu idilica vale a Rinului, cu vraja dealurilor şi cu frumuseţea mândră a Alpilor, nu-şi poate închipui ce minuni ne aşteptau în regiunea în care ne aflam.

Kakho-Oto ni s-a alăturat în dimineaţa zilei care a urmat marelui sfat din Casa Morţii şi ne-a spus că în tabăra indienilor nu se întâmplase nimic deosebit. Nu ne-a întrebat nimic despre cele ce se spuseseră la marele sfat şi nici noi nu i-am spus nimic, pentru a nu o împiedica să-şi facă datoria ca membră a clanului sau a tribului căruia îi aparţinea. Ea nu trebuia să ştie că mă aflam în posesia leacurilor. Când i-am spus că voiam să ne continuăm drumul, indianca s-a întristat, pentru ca nu ne putea însoţi, gândindu-se că ar fi putut face mai multe pentru noi dacă ar fi rămas împreună cu cei din tribul ei. Ne-am înţeles să ne reîntâlnim la Mount Winnetou, indiferent ce s-ar fi întâmplat.

Acum ne apropiam de acest munte pe care nu-l zăream încă, fiindcă înaintam pe valea adâncă a râului. De la Apa Întunecată am fi putut s-o apucăm pe un alt drum, mai puţin anevoios, pe care trebuia însă să-l ocolim, fiindcă aveam motive să credem că pe el circulau acum mulţi oameni. Voiam să evităm pe cât posibil întâlnirile nedorite şi să ajungem la ţinta noastră neştiuţi de nimeni. Din cauza asta, a trebuit să mergem pe valea lui Klekih Toii, pe un drum anevoios, astfel încât să purcedem spre ţinta noastră. Am văzut imediat că pe drumul pe care mergeam trecuse multă lume. Am observat asta foarte uşor, datorită mulţimii de urme lăsate de cai şi de oameni. Trecând călare, am zărit indieni ascunşi într-un tufiş. Erau patru. Fără să fie vopsiţi, erau înarmaţi numai cu lănci şi cuţite. Se putea crede, însă, că sunt comanşi Pohonim. Cum ne-au văzut venind, s-au ridicat în picioare şi ne-au privit cu mare

atenţie. Indienii erau de strajă şi trebuiau să fie foarte atenţi la cei ce treceau pe acel drum. Vulturul cel Tânăr, care se afla la o lungime de cal în faţa noastră, i-a salutat şi a trecut mai departe. Pe el l-au lăsat să treacă. Pe noi însă ne-au oprit.

— Încotro vor să meargă fraţii mei albi? m-a întrebat cel mai în vârstă dintre comanşi.

— Vrem să ajungem la Mount Winnetou.

— Ce vreţi să faceţi acolo?

— Vrem să ajungem la Old Surehand.

— El nu este astăzi acolo.

— Vrem să ajungem şi la Apanatshka, mai-marele comanşilor Pohonim.

— Nici el nu este azi acolo. A plecat împreună cu Old Surehand.

— Atunci o să-i aşteptăm acolo până se întorc.

— Asta nu se poate. Feţele palide nu au voie să meargă acum la Mount Winnetou.

— Cine a poruncit astfel?

— Comitetul.

— Ce fel de comitet? Mount Winnetou este al oamenilor din acest comitet?

— Nu, a răspuns, încet, comanşul.

— Atunci acest comitet nu are ce să ne poruncească şi ce să ne interzică!

Spunând acestea, am vrut să trec mai departe, indianul a apucat însă frâiele calului, zicând:

— Nu am voie să vă las să treceţi. Trebuie să vă întoarceţi de unde-aţi venit! Eu trebuie să vă opresc!

— Încearcă! am spus eu şi mi-am mânat calul astfel, încât indianul a fost nevoit să se îndepărteze.

Ceilalţi trei comanşi voiau să o ţină-n loc pe soţia mea şi pe cei doi vânători. Mi-am dus calul între cei trei războinici şi i-am obligat astfel să se împrăştie.

Dick Hammerdull a spus, râzând:

— Să ne trimită pe noi înapoi! Cine-a mai auzit aşa ceva? Pe cel ce are îndrăzneala să m-atingă îl dobor cu mâna mea!

Dick s-a îndreptat, călare pe asin, spre locul în care erau înfipte în pământ cele patru lănci ale indienilor. În secunda următoare, mă aflam şi eu lângă Dick. Cu stânga, vânătorul a prins o lance de cureaua din piele, iar cu dreapta s-a pregătit să arunce cea de-a doua lance. Eu am făcut acelaşi lucru.

— Aşa! a strigat el, râzând. Cine nu vrea să fie înţepat, să-şi ia tălpăşiţa! Haidem!

Ne-am continuat drumul.

Comanşii erau tineri. Cel mai în vârstă dintre ei nu avea nici treizeci de ani. Ei nu aparţineau vechii generaţii de războinici şi nu ştiau prea bine ce aveau de făcut. În cele din urmă, au încălecat şi au pornit după noi. Ne-au rugat să le înapoiem lăncile şi să aşteptăm până când raportau venirea noastră. Astfel aveam să aflăm dacă puteam să trecem mai departe, sau nu. Pentru că nu voiam să-i provocăm pe războinici, le-am înapoiat lăncile şi ne-am reluat liniştiţi drumul. Comanşii n-au mai îndrăznit să încerce să ne oprească, dar au continuat să ne urmeze, fiindcă se părea că nu ne puteau lăsa nesupravegheaţi.

După o vreme, am văzut un alt „post de observaţie” format tot din patru oameni. Şi aceşti patru războinici au încercat să ne oprească, dar am refuzat să ne supunem dorinţei lor. Primii patru comanşi se simţeau acum mai siguri pe ei. Adversarii ne depăşeau numeric. Toate acestea puteau duce la o luptă pe care doream s-o evit. Am scos cele două revolvere şi am tras opt focuri, unul după altul. Fiecare dintre cei opt războinici au simţit o smucitură în braţul drept, în care ţinea lancea. Găurisem mânerele din lemn ale lăncilor. Am încărcat repede pistoalele şi i-am

avertizat.

— Am ţintit lăncile. De-acum încolo, ţinta mea vor fi războinicii! Ţineţi minte ce vă spun!

Am continuat să înaintăm nestingheriţi. Războinicii au rămas locului pentru câtva timp, vorbind între ei, apoi ne-au urmat toţi opt, fără a îndrăzni însă să ne atace. Am dat peste un alt „post de observaţie”, situat la o distanţă egală cu aceea care era între primele două. Şi aici se aflau patru războinici înarmaţi cu lănci şi cuţite, care au vrut mai întâi să ne întoarcă din drum, dar s-au oprit uimiţi, când au văzut că eram însoţiţi. Ne-au lăsat să trecem şi s-au sfătuit cu ceilalţi opt războinici. Toate acestea păreau s-o amuze pe soţia mea.

— Acum sunt doisprezece! a spus ea, râzând. Noi suntem însă numai patru bărbaţi şi o femeie! Aceştia sunt oare vitejii războinici roşii despre care s-a scris şi s-a povestit atât de mult? Aceştia sunt comanşii despre care se spunea că sunt cei mai îndrăzneţi dintre indieni?

— Nu te lăsa amăgită de ceea ce vezi! i-am spus eu. Războinicii ăştia sunt tineri şi lipsiţi de experienţă. Poate că au poruncă să nu omoare pe nimeni. I-am descumpănit pur şi simplu. Asta-i tot.

Am mers destul de mult până când am întâlnit următorul punct în care se aflau oameni de strajă. De data aceasta era vorba de o colibă mare din lemn, în faţa căreia se găseau nişte buşteni ce serveau probabil drept bănci. Aici se aflau zece oameni, opt indieni şi doi albi şi tot atâţia cai. Cei doi albi stăteau deoparte, mâncau ce îşi aduseseră cu sine în gentile de piele şi beau brandy. Pe măsură ce ne-am apropiat, ne-am dat seama că ne înşelasem. Cei doi nu erau albi, erau indieni, sau, mai bine spus, unul dintre ei era indian, iar celălalt metis, dar erau îmbrăcaţi în haine specifice albilor. Cei opt comanşi purtau, în schimb, veşminte indiene. Îi ştiam bine pe aceşti doi domni

îmbrăcaţi precum albii. Unul era domnul Antonius Paper, cunoscut şi sub numele de Okih-tshin-tsha, iar celălalt ni se prezentase sub numele de Evening, agent care, aşa cum spusese el însuşi, se ocupa „cu tot soiul de lucruri”. Se părea că „albii” se aflau la o partidă de vânătoare.

Imediat ce ne-au recunoscut, au sărit în picioare.

— *Hallo! Hallo!* a strigat Paper. Iată-l pe Burton cu însoţitorii săi! De asta a mers Vulturul cel Tânăr înainte, ca să-i strecoare şi pe ei încoace! Opriţi-vă! Nu aveţi voie să treceţi mai departe! Luaţi-i prizonieri!

Această poruncă era adresată indienilor. Noi n-am dat însă nici o atenţie acestui ordin, ci ne-am mânat patrupedele spre apă, pentru a le lăsa să se adape şi am descălecat. Nu am auzit nimic din cele ce au mai spus cei doi domni, dar ne puteam lesne închipui că nu ne aduceau laude şi nu-şi exprimau tocmai respectul faţă de noi.

— Sper că acest Paper nu are de gând să-ţi facă vreun rău! a spus Klara, îngrijorată.

— Ba cred că tocmai asta o să încerce!

Abia terminasem de rostit aceste cuvinte, când s-a apropiat de noi domnul Antonius, cu mersul său legănat şi s-a înfipt chiar în faţa mea, spunând:

— Iar ne-aţi apărut în cale, domnule Burton? Acum sunt obligat să cred că aveţi intenţii rele. Sunteţi prizonierul meu!

Am preferat să nu răspund.

— Aţi auzit? m-a întrebat el. Dacă aş avea cătuşe cu mine, vi le-aş pune, pentru că aşa nişte ticăloşi...

— Ticăloşi? l-am întrebat eu.

— Da, ticăloşi! Numai nişte ticăloşi...

Omul nu şi-a putut exprima gândul până la sfârşit, fiindcă l-am apucat cu amândouă mâinile de brâu, l-am ridicat de la pământ, l-am dus până lângă râu şi l-am aruncat în apă.

— Ajutor! Ajutor! a început el să strige, ca din gură de

şarpe.

Apoi nu l-am mai văzut, pentru că s-a dus la fund. După puţină vreme a ieşit însă din nou la suprafaţă şi a început să înoate câineşte, dar a fost dus mai departe de curenţii de apă.

— Ajutor! Ajutor! a continuat să strige metisul.

— Scoateţi-l din apă! a poruncit, nervos, agentul William Evening. Să nu se înece! Repede! Repede!

Indienii s-au grăbit să-l ajute pe domnul Paper, care era purtat de apă, încercând să-l aducă la mal cu ajutorul lăncilor. Eu m-am îndreptat către agent, i-am zâmbit la fel de reverenţios precum îmi zâmbise el la Nugget Tsil, am făcut o plecăciune la fel de adâncă precum făcuse el atunci când ne-am întâlnit şi i-am spus, folosindu-mă chiar de cuvintele lui:

— Noi am venit încoace pentru a privi mai îndeaproape locul acesta şi am crezut că nu vom găsi pe nimeni aici. Prezenţa dumneavoastră este stânjenitoare pentru noi.

Omul m-a privit cu ochi mari.

— M-aţi înţeles, nu-i aşa? l-am întrebat, de data aceasta, eu pe domnul Evening, repetând chiar întrebarea pe care mi-o pusese el însuşi atunci când avusesem „plăcerea” de a-l întâlni.

Omul părea să-şi aducă aminte exact de cuvintele pe care le rostise şi şi-a dat seama că doream să-i întorc „amabilitatea”.

— Desigur, a răspuns el. Doar v-aţi exprimat destul de clar.

— Ei bine?

— Doriţi să ne îndepărtăm?

— Da! Şi asta, imediat! Altfel vă ajut eu! spunând acestea, am scos pistolul.

— Plecăm, plecăm, a spus agentul, părând foarte grăbit să îmi îndeplinească dorinţa. Iată că-l aduc pe domnul

Paper, a continuat el. Sper că sperietura nu l-a vlăguit atât de mult, încât să nu mai poată călări.

— Dacă se va întâmpla asta, sunt gata să-mi dau toată silinţa ca omul să-şi recapete forţele. A cui este pălăria aceea atârnată de creangă?

— A domnului Paper!

— Minunat!

Între timp, indienii îl scoseseră din apă pe domnul Okih-tshin-tsha, care era ud până la piele şi nu mai voia, după toate aparenţele, decât să intre cât mai repede în colibă. Omul nu ajunsese încă în adăpostul din lemn, când am ridicat revolverul, am ochit pălăria şi am tras. Am nimerit-o, iar Paper s-a speriat atât de straşnic, încât s-a oprit pe loc.

— Asta a fost pălăria! am strigat eu. Acum urmează omul care a vrut să mă ia prizonier! îi dau domnului Antonius Paper numai cinci minute pentru a-şi lua tălpăşiţa. Dacă omul nu a plecat în decurs de cinci minute, am să mai fac o gaură, dar de data asta nu în pălărie, ci în oase! *Farewell*[69], domnule Evening! Sper ca şi dumneavoastră să plecaţi la fel de repede!

La acestea, Dick Hammerdull şi-a scos pistolul şi mi-a strigat:

— Dacă îşi iau tălpăşiţa, sau nu, asta nici nu mai contează. Au cinci minute, nu mai mult! După cinci minute voi avea grijă de unul şi dumneavoastră de celălalt!

Domnul Okih-tshin-tsha şi-a luat pălăria găurită, şi-a pus-o pe cap şi s-a îndreptat în grabă spre calul său.

Agentul a adunat tot ce mai rămăsese de mâncat, a luat cele două puşti, şi, pentru că lui Antonius Paper îi pierise frica întru totul, cei doi au plecat foarte repede, înainte de a se fi scurs cele cinci minute.

Nimic nu-i place indianului mai mult decât curajul şi

[69] Cu bine (lb. engleză). (N. tr.)

hotărârea. Prin ceea ce făcusem ne câştigasem respectul comanşilor. Acest lucru s-a putut observa imediat. Cel mai în vârstă dintre ei s-a apropiat de noi şi ne-a întrebat:

— Este adevărat că fraţii mei albi îl cunosc, aşa cum mi s-a spus, pe Old Surehand?

— Da, îl cunoaştem, am răspuns eu.

— Şi pe căpetenia noastră, Apanatshka?

— Da şi pe el. Îi cunoaştem şi pe Young Surehand şi pe Young Apanatshka. Taţii şi fiii mă numesc prietenul lor.

— I-au spus fratelui meu ce se va petrece aici?

— Da, mi-au scris şi m-au poftit să vin la Mount Winnetou.

— Are fratele meu scrisorile asupra sa?

— Da.

— Îl rog să mi le arate.

— Cu mare plăcere!

Eram gata să-i arăt scrisorile, deşi pentru asta trebuia să caut o anumită valiză în care le păstram. Soţia mea a vrut mai întâi să mă ajute să le găsesc. Există însă situaţii în care omul nu se poate abţine să nu facă o farsă. Aveam să ne aflăm chiar peste câteva clipe într-o astfel de situaţie. Soţia mea a luat pur şi simplu din geamantan nişte facturi de la hotelurile din Leipzig, Bremenhaven, New York şi Albany şi i le-a dat comanşului, spunându-i:

— Poftim! Ai aici scrisorile primite de la Apanatshka, de la Old Surehand şi de la fiii lor!

Indianul a făcut un semn cu mâna prin care voia să-şi exprime respectul, a luat hârtiile şi le-a cercetat cu mare atenţie. Pe măsură ce se uita mai atent la hârtii, omul îşi lua din ce în ce mai mult expresia unuia „care se pricepe”, ca să spun aşa. După această operaţie, indianul s-a întors către oamenii săi şi a spus, ridicând fiecare chitanţă în parte:

— Este întocmai! Iată aici scrisoarea de la Old Surehand

şi aici scrisoarea de la Young Surehand, asta-i scrisoarea de la Apanatshka şi asta-i de la Young Apanatshka! În toate cele patru misive stă scris că feţele palide sunt prieteni şi că pot merge la Mount Winnetou.

Războinicii ştiau prea bine ce poate şi ce nu poate să facă cel care „citise”, pentru că unul dintre ei, care părea să fie foarte cinstit, a întrebat:

— Ai citit tu toate astea?

Răspunsul a venit cât se poate de prompt:

— Nu, dar am văzut, *howgh!*

Spunând aceasta, cel ce „citise” i-a înmânat „scrisorile” celui ce întrebase. Acesta le-a examinat foarte atent şi a spus, la rândul său:

— Şi eu am văzut, *howgh!*

Apoi chitanţele au trecut din mână în mână şi războinicii au spus pe rând:

— Şi eu văd, *howgh!*

După acest ceremonial, hârtiile ne-au fost înapoiate şi cel mai în vârstă dintre războinici a decis:

— Fraţii mei albi şi *squawa* să meargă mai departe în pace! Comanşii Pohonim trebuie să asculte de căpeteniile lor şi nu de oamenii din comitet!

— Fratele meu roşu nu este numai deştept şi înţelept, dar se pricepe şi la tălmăcirea wampum-urilor şi totemurilor noastre. Îi mulţumesc!

I-am dat mâna şi ne-am continuat drumul.

Soţia mea credea că Vulturul cel Tânăr se va fi oprit undeva pentru a ne aştepta. Eu eram însă de altă părere. Credeam că s-a despărţit de noi şi că făcuse aceasta din anumite motive numai de el ştiute. Apaşul nici nu bănuia că în drumul nostru ni se puseseră în cale piedici atât de uşor de înlăturat.

Urmându-ne drumul, am întâlnit şi alte aşa-numite posturi de observaţie. Indienii nu au mai încercat însă să ne

oprească, ci s-au grăbit să se dea la o parte din calea noastră. Din privirile duşmănoase pe care ni le aruncau, am înţeles că poruncile lor nu erau spre folosul nostru. Existau motive să cred că domnul Okih-tshin-tsha ne pregătise o primire care nu avea de ce să ne bucure, dar care nici nu trebuia să ne îngrijoreze.

Aveam credinţa că ne apropiasem mult de ţinta noastră. La coturile râului vedeam, ici-colo, câte un bloc de stâncă cu formă ciudată, care, pe măsură ce ne apropiam de el, devenea parcă din ce în ce mai mare, depăşind în înălţime toate stâncile de pe malul râului. Apoi s-a zărit, pe marginea drumului, un cort, după aceea încă unul şi încă unul. Corturile au devenit din ce în ce mai dese şi din ce în ce mai multe. La un moment dat, am văzut corturi aşezate chiar unele lângă altele. Ajunsesem la marginea unei tabere întinse. În faţa acestor corturi se aflau indience care ne priveau cu foarte mare curiozitate. Se părea că aflaseră despre sosirea noastră. Copiii nu se vedeau nicăieri. Femeilor nu li se dăduse voie să-i aducă la Mount Winnetou. Nici bărbaţi nu se puteau zări. Probabil că ne pregăteau o primire pe cinste.

Valea râului s-a lăţit brusc, malurile au devenit line şi în faţa privirilor noastre s-a arătat un podiş. Imaginea pe care am avut-o, pe neaşteptate, ne-a impresionat atât de mult, încât ne-am oprit caii dintr-o dată, ca la un semn.

— Minunat! Minunat! am exclamat.

Soţia mea era mută de uimire, mai ales pentru că ea nu mai fusese niciodată în America.

Îi rog pe cititori să-şi imagineze o catedrală imensă, cu o înălţime de peste o mie de metri, în faţa căreia se întinde un spaţiu vast. Acest spaţiu, străbătut parcă de nişte trepte, este împărţit în două: partea superioară şi partea inferioară. Catedrala se află undeva, în partea apuseană a acestui spaţiu şi pare împodobită cu turnuri mai mari şi mai

mici care bat în cenuşiu-albăstrui. Pe celelalte trei laturi ale spaţiului imens pe care l-am îmbrăţişat cu privirea se află stânci mai puţin înalte, strânse laolaltă, astfel încât nu se observă decât o singură breşă – albia râului de-a lungul căruia venisem.

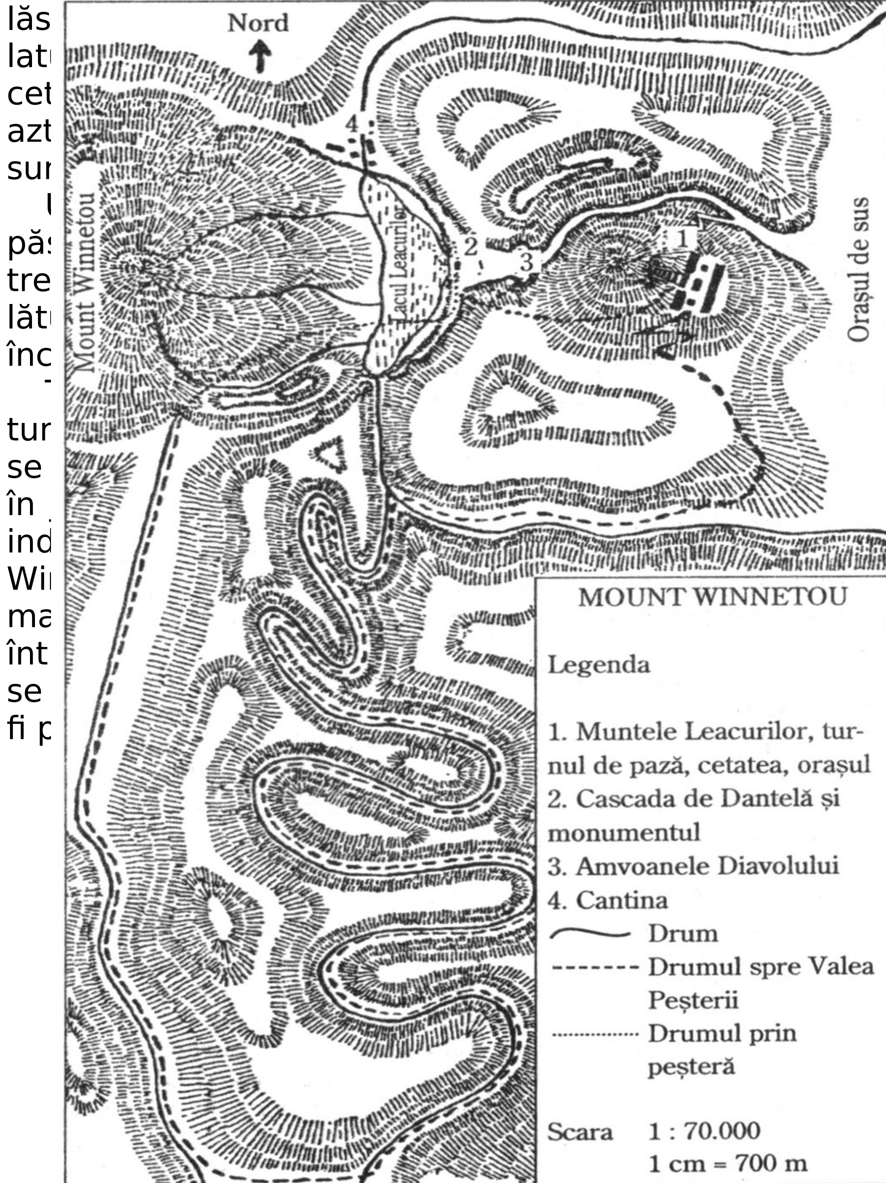
Această imensă catedrală despre care am vorbit este Mount Winnetou.

„Turnul principal” – vârful muntelui – se înalţă spre nori ca o piesă de arhitectură gotică. Vârful dantelat al turnului este încadrat de un verde crud şi se sfârşeşte în rocă golaşă. Între rocile dantelate ale turnului străluceşte, albă, zăpada, pe care soarele o încălzeşte cu sărutul său şi o transformă în undă de apă care sare din piatră-n piatră, până în adâncuri.

Mergând cu privirea de sus în jos, în locul în care turnul se îmbină cu clădirea propriu-zisă a catedralei, apele se adună laolaltă şi alcătuiesc un lac. Pe două dintre laturile acestui lac se formează două cascade, ale căror ape se prăbuşesc în gol la peste şaizeci de metri, curgând apoi spre nord şi spre sud, pentru ca, în cele din urmă, să se unească şi să formeze râul Klekih Toii, de-a lungul căruia înaintasem noi în ziua aceea. Acel verde care se putea vedea pe umerii stâncilor era de fapt o pădure care devenea din ce în ce mai deasă. Acea pădure împrejmuia misterios lacul şi, pe măsură ce cobora, se transforma într-o sumedenie de tufişuri care împodobeau preria. Acest lac se numeşte Nahtowa-pa-apu[70]. În partea dinspre răsărit a catedralei se afla „poarta”, o vale largă prin care se ajungea pe coama muntelui, la Lacul Leacurilor. Lângă această poartă se vedea un turn lateral al catedralei cu care putea fi comparat Mount Winnetou. Acest turn nu era

[70] Lacul Tainelor sau Lacul Leacurilor. (N. a.)

atât de înalt ca turnul principal, dar era asemănător cu Dolomiţii Tirolezi. Nici acest turn nu era împădurit în totalitate, vârful lui ieşind dintre brazi şi molizi. La jumătatea acestei stânci se afla un turn de pază, din care se putea cuprinde cu privirea întreaga regiune. La câteva picioare mai jos, muntele şi pădurea păreau să se retragă,

lăs , pe
lat ntr-o
cet r şi
azt ırme
sur
atah,
păs a el
tre vale
lăt fără
înc
iar
tur unte
se ei ori
în e da
ind i lui
Wi are,
ma urge
înt dere
se s-ar
fi p

Pentru că întreaga regiune era împărţită în două, se putea vorbi despre „oraşul de sus” şi „oraşul de jos”. Am făcut această diferenţă datorită înălţimii diferite la care erau aşezate cele două părţi ale oraşului şi datorită faptului că nu puteam observa deocamdată alte diferenţe. „Oraşul de jos” era mai populat şi era alcătuit numai din corturi. În „oraşul de sus” se vedeau şi colibe din lemn, precum şi alte clădiri despre care nu puteam şti în ce scop fuseseră

construite. Unele dintre ele păreau a fi magazii, altele arătau ca nişte hoteluri sau hanuri. Poate că aceste clădiri serveau drept locuri de întrunire. Printre corturi, în faţa cărora erau înfipte lăncile celor ce se aflau în interiorul lor, păşteau cai. Se vedeau multe focuri arzând. La aceste focuri se pregătea mâncarea, fiindcă era ora prânzului. În oraş se vedeau destul de mulţi oameni, dar nici unul dintre aceştia nu era alb, toţi erau indieni. Cei mai mulţi dintre ei purtau haine indiene. Se vedea şi un fel de piaţă întinsă, împărţită în spaţii pentru lupte, călărie, întruniri şi aşa mai departe. În aceasta piaţă se aflau şi aproximativ douăzeci de scaune care semănau cu nişte tronuri. Aceste scaune erau destinate, probabil, membrilor consiliului şi altor personalităţi importante. Tocmai în această piaţă despre care am vorbit erau strânşi foarte mulţi oameni, care au început să ne privească foarte atent, imediat ce ne-au zărit.

Înaintând, ne-am aflat la un moment dat în faţa unui pod străvechi din piatră, care era curbat. Cel ce voia să-l treacă, trebuia mai întâi să urce şi apoi să coboare. Aceste poduri erau şi pe vremuri foarte importante, permiţând, pe de-o parte, trecerea râurilor şi fiind considerate, pe de altă parte, adevărate puncte strategice. În cealaltă latură se afla un grup de indieni pedeştri. Se putea citi pe feţele lor că ne aşteptau. Noi nu ne-am grăbit însă să trecem podul. Am admirat priveliştea minunată pe care ne-o oferea această regiune muntoasă. Totul era grandios şi m-am întrebat dacă nu cumva, pe vremuri, oamenii fuseseră mai mari, mai înalţi. Întregul peisaj era zămislit parcă pentru nişte giganţi care umblă călare pe cai de mărimea elefanţilor şi ai căror regi stau pe tronuri ce ajung până în înaltul cerului. Soarele strălucea pe bolta cerească fără pic de nor şi arunca umbre la picioarele noastre, luminând fiecare colţişor, pătrunzând în fiecare ungher şi în fiecare crăpătură. Nu adia nici o pală de vânt. Ochiul privea cu

nesaţ toate acestea şi inima ţi se umplea de bucurie şi de putere. Aceste înălţimi trebuiau să fie un îndemn la gânduri bune, care să aducă fericire omului.

După ce am admirat pe îndelete tot ce puteam vedea în jurul nostru, am urcat şi apoi am coborât pe pod. Ajunşi de partea cealaltă a acestuia, am fost înconjuraţi imediat de indieni, aşa cum, de altfel, ne şi aşteptam. Aceşti războinici aveau porunca de a ne lua prizonieri. Fiecare dintre războinici avea o banderolă colorată pe braţ şi erau, aşa cum aveam să aflăm mai târziu, oameni însărcinaţi de comitet cu păstrarea ordinii, adică, un fel de poliţişti. Imediat ce ne-au încercuit, şeful lor ne-a întrebat în limba engleză:

— Dumneavoastră sunteţi feţele palide care l-au aruncat în apă pe domnul Antonius Paper?

— Da, noi suntem, a răspuns Dick Hammerdull, râzând.

— Dacă dumneavoastră sunteţi, atunci veţi fi pedepsiţi de către membrii comitetului!

— Ca să vezi! Şi unde este, mă rog, onorabilul comitet?

— Acolo! a răspuns indianul, arătând spre locul destinat întrunirilor.

— Atunci mergeţi acolo şi spuneţi-le domnilor din comitet că venim imediat! Aşa nişte oameni merită a fi văzuţi mai de-aproape!

— Noi suntem însărcinaţi să vă luăm ostatici, de aceea vă vom însoţi.

— Să ne luaţi ostatici? a întrebat Dick Hammerdull, izbucnind din nou în râs. Ia încercaţi!

Spunând acestea, Hammerdull şi-a mânat asinul astfel încât animalul să se învârtă în cerc, iar noi i-am urmat exemplul. Indienii s-au dat în lături, iar noi am luat-o repede spre locul indicat chiar de şeful lor. Ajungând acolo, urmăriţi de ceata de războinici care fugeau furioşi după noi, am intrat chiar în mijlocul oamenilor adunaţi, care ne-au

făcut loc şi apoi am descălecat.

— Locul ăsta-i bun, am spus eu. Aici rămânem! Să luăm bagajele!

— Oho! a strigat cineva care se afla în spatele meu. Ăsta vorbeşte de parcă n-ar fi prizonier, ci ar fi pus să împartă porunci pe-aici!

M-am întors şi l-am zărit pe cel care vorbise. Era însuşi domnul Antonius Paper, zis şi Okih-tshin-tsha. Lângă el se afla domnul Evening, agentul care se ocupa „cu tot soiul de lucruri".

— Prizonier? am întrebat eu, îndreptându-mă cu mâinile întinse spre cei doi, care au preferat să se ascundă în spatele tovarăşilor lor.

Au păşit în faţă cei doi profesori, Simon Bell şi Edward Summer, iar Bell ni s-a adresat, făcând cu mâna un gest de respingere:

— Înapoi! Trebuie să vă recunoaşteţi situaţia! Sunteţi prizonierii noştri! Vi s-a spus deja la Nugget Tsil că prezenţa dumneavoastră ne stânjeneşte! Această prezenţă ne stânjeneşte şi acum!

— Vreţi să spuneţi că, dacă cineva vă stânjeneşte, îl luaţi ostatic! Minunat! Logica asta este neaşteptată din partea unui profesor de filosofie!

—Tăcere! Nu vă luăm ostatici fiindcă prezenţa dumneavoastră nu ne face plăcere, ci fiindcă aţi îndrăznit să vă atingeţi de un membru al comitetului nostru!

— Să fie bătut! Să fie bătut! a început să urle Antonius Paper.

Pitt Holbers era gata să-mi sară în ajutor, iar Dick Hammerdull s-a repezit cu pumnii strânşi la domnul Paper. Prin această mişcare a lui Dick s-a creat un spaţiu între noi şi cei ce ne înconjurau. Astfel am putut zări două persoane care se apropiaseră de locul rezervat întrunirilor şi priviseră toată scena cu atenţie. Deşi nu mai erau îmbrăcaţi în

costume europene, ci purtau haine indiene, i-am recunoscut imediat. Cei doi erau Athabaska şi Algongka, pe care îi întâlnisem la hotelul din apropierea cascadei Niagara.

— Ce se întâmplă aici? a întrebat Athabaska, apropiindu-se de profesorul Bell.

— Luăm ostatici nişte oameni fără căpătâi şi o *squawa,* pentru că au avut îndrăzneala de a pune mâna pe Okih-tshin-tsha şi de a-l arunca în apă. Îi vom judeca după legile preriei. Vă rugăm să luaţi parte la această judecată.

Toate acestea fuseseră rostite cu adânc respect.

— Vom vedea, a răspuns Algongka.

Celor doi li s-a făcut loc imediat şi s-au apropiat de noi. Cum era de aşteptat din partea unor adevărate căpetenii indiene, feţele lor nu trădau nici cea mai mică urmă de surprindere.

Ca şi când nu ne-am fi despărţit decât cu o zi înainte, cei doi ne-au întins mâinile, iar Athabaska s-a adresat celor doi profesori:

— Aceştia nu sunt oameni fără căpătâi, sunt doamna şi domnul Burton, pe care noi îi respectăm foarte mult. Cine îi jigneşte pe dânşii mă jigneşte şi pe mine. *Howgh!*

— Întocmai, a spus, la rândul său, Algongka. Cine îi jigneşte pe dânşii mă jigneşte şi pe mine. *Howgh!*

— Dar acest Burton m-a aruncat în apă! a strigat Antonius Paper. Probabil că Athabaska îl cunoştea destul de bine, pentru că l-a întrebat pe un ton care trăda batjocura şi dispreţul:

— V-aţi apărat?

— Puţin, a răspuns cel întrebat.

— V-aţi înecat?

— Nu!

— Atunci poate s-ar fi cuvenit să vă apăraţi mai mult, dacă ştiaţi că o baie rece nu vă este tocmai pe plac.

Bucuraţi-vă că sunteţi teafăr!

Domnul Okih-tshin-tsha nu mai avea nimic de spus, dar Summer considera că i se ştirbise autoritatea de vicepreşedinte al comitetului şi nu se simţea în largul lui. El, teoreticianul, nu se putea ridica la valoarea celor două căpetenii care aveau o bogată experienţă de viaţă. Algongka şi Athabaska îi impuneau respect şi asta îl supăra. De aceea, omul a încercat să se opună, spunându-le celor doi:

— Vă atrag atenţia, domnilor, că, după regulile noastre, nici un alb nu are voie să vină la Mount Winnetou! Aceste persoane sunt toate albe!

Domnul vicepreşedinte a spus acestea destul de tăios şi aveam toate motivele să cred că existaseră anumite neînţelegeri despre care noi nu ştiam nimic.

Athabaska şi-a îndreptat spatele şi părea acum şi mai înalt. Cu un zâmbet jucând în colţul buzelor, el a întrebat:

— Pot să ştiu şi eu cine a stabilit aceste reguli?

— Noi, comitetul! Şi trebuie să spun că am făcut-o din motive temeinice!

— Şi cine este, mă rog, acest comitet? Cine l-a ales? Cine îi dă acestui comitet dreptul de a face legi şi de a le aplica cu o mână de fier? Aveţi autoritate dată de Dumnezeu sau de guvernul Statelor Unite? Sunteţi membri ai unui comitet prin bunăvoinţa lui Old Surehand şi a lui Apanatshka! Atât şi nimic mai mult! V-aţi ales unii pe alţii! Acum însă venim pentru a vedea cum aţi fost aleşi şi ce înseamnă regulile voastre!

Athabaska a vorbit cu mândrie şi cu hotărâre, precum un rege. Cei doi profesori nu îndrăzneau să spună nimic. Cel ce vorbise a aruncat o privire în jur şi a continuat.

— Acesta este locul în care trebuie să se ţină sfat şi să se hotărască soarta oamenilor roşii. Cine sunt oamenii care vor lua hotărâri? Văd aici douăzeci de scaune. Cinci dintre

ele sunt foarte înalte. Pentru cine sunt aceste cinci scaune?

— Pentru noi, membrii comitetului.

— Şi celelalte?

— Pentru căpeteniile care au fost poftite la sfat.

— Cine sunt aceste căpetenii?

Summer a amintit numele căpeteniilor. Printre aceste nume se aflau şi cele ale lui Athabaska şi Algongka, precum şi numele tuturor căpeteniilor care îmi scriseseră.

— Eu simt lipsa unei căpetenii şi anume simt lipsa acelei căpetenii al cărei nume îl aud cu cea mai mare încântare, adică numele lui Old Shatterhand.

— El este alb!

— Şi de aceea nu a fost invitat?

— Ba da, a fost invitat. I-am scris chiar şi l-am rugat să se prezinte la grefier, din partea căruia va primi un număr ce corespunde locului pe care îl va ocupa în cadrul întrunirilor.

— Şi credeţi că va face astfel? Cât de mult vă înşelaţi! Eu vă spun că dacă va veni, într-adevăr, Old Shatterhand îşi va alege locul pe care va dori să-l ocupe şi nu pe acela pe care i-l oferiţi dumneavoastră! Iar noi doi, Athabaska şi Algongka, renunţăm la locurile pe care ni le-aţi rezervat! Oare cum îndrăznesc membrii comitetului să se aşeze pe scaune mai înalte decât cele ale bătrânilor şefi de trib? Cine le-a dat dreptul să stea pe nişte tronuri care să fie mai înalte decât scaunele pe care vom sta noi, ceilalţi? Faceţi loc! Noi plecăm! Noi n-avem ce căuta aici!

Spunând acestea, Athabaska ne-a luat de mână pe soţia mea şi pe mine şi ne-a poftit să plecăm. Indienii au început să se dea la o parte din calea noastră. După ce a făcut câţiva paşi împreună cu noi, Athabaska s-a oprit, s-a întors spre profesorul Summer şi i-a spus:

— Atunci când n-aţi poftit la Mount Winnetou pe feţele palide care nutresc dragoste faţă de rasa noastră, aţi făcut cea mai mare greşeală pe care o puteaţi face. Nici un om

nu se poate înălţa fără ajutorul altuia. Acelaşi lucru se poate spune şi despre diferitele rase. Faceţi statuia lui Winnetou din piatră şi vopsiţi-o în roşu cât poftiţi. Tot voi veţi fi aceia care veţi roşi atunci când veţi vedea opera voastră!

Apoi Athabaska mi s-a adresat mie:

— Ştiu ce sentimente aveţi pentru bieţii indieni. Din cauza asta mă miră faptul că vă aflaţi aici. Ştiţi despre ce este vorba?

— Ştiu că se doreşte ridicarea unei statui, sau a unui monument uriaş în onoarea lui Winnetou.

— Aşa este. Acest gând a pornit de la Old Surehand şi de la Apanatshka. Ei vor ca fiii lor să se bucure de recunoaştere, pentru că fiii lor urmează să înalţe monumentul. S-a format un comitet care să se ocupe de toate aceste lucruri şi s-au trimis invitaţii către toate căpeteniile triburilor indiene. Toate acestea s-au făcut cu aceeaşi pricepere cu care sunt fondate aici, în America, societăţile de căi ferate sau societăţile petroliere. Totul a început să se facă din timp şi pe tăcute. Mai întâi s-a luat în stăpânire această regiune minunată în care ne aflăm. Muntele a fost denumit Mount Winnetou şi se doreşte construirea unui oraş care urmează să se numească Winnetou City şi în care să locuiască indieni. Pe aici, prin apropiere, s-au construit pompe cu ajutorul cărora să fie extras ţiţeiul. Apele cascadei au fost zăgăzuite pentru a produce curent electric. Astfel s-a început nimicirea naturii şi a gândurilor frumoase pe care le are marele Tatellah-Satah. Se taie copacii, pădurea este nimicită datorită carierelor de piatră. Piatra se va folosi la înălţarea monumentului şi la construirea caselor. Se doreşte chiar distrugerea minunii acestei regiuni, Cascada de Dantelă, pentru a se lăsa loc destul caselor. Toate aceste lucruri nu le-aţi ştiut, dar le veţi afla în curând, acestea şi multe

altele.

Athabaska a făcut o pauză, dându-i astfel răgaz lui Algongka să vorbească.

— Se tot spune că înălţarea acestei statui va aduce cu sine unirea tuturor indienilor. Prin asta se face însă tocmai opusul. Vom fi dezbinaţi şi în gând şi în faptă. Acest lucru îl puteţi vedea şi din felul în care este împărţit totul. Există „oraşul de sus” şi „oraşul de jos”. Jos se află cei care sunt pentru înălţarea monumentului. Sus sunt cei ce se opun înălţării monumentului, iar printre aceştia ne numărăm şi noi. Undeva sus, deasupra tuturor, se află Tatellah-Satah, ros de amărăciune. De când se construieşte aici, n-a coborât nici măcar o singură dată şi nu a dat voie nimănui să urce la el. Nu îi primeşte la sine decât pe cei ce fac parte din clanul „Winnetou”. Numai prin ei păstrează legătura cu lumea noastră. Nici noi nu l-am văzut încă. L-am anunţat că am sosit aici. El ne-a înştiinţat că trebuie să avem răbdare până când va veni omul pe care-l aşteaptă. Numai acest om îi va curma suferinţa sufletească. A sosit vremea pentru cel mult aşteptat, spunea Tatellah-Satah, să-şi lase căminul şi să se arate celor ce simt şi gândesc la fel ca el.

— Cine să fie oare acest om? a întrebat soţia mea.

— Noi ştim tot atât de puţin cât ştie şi războinicul din clanul „Winnetou” care ne-a adus această veste. Noi aşteptăm şi ne dorim ca omul la care s-a gândit Tatellah-Satah să vină cât mai curând. Nu ştim care este ţinta dumneavoastră, domnule Burton. Aţi sosit aici întâmplător?

— Nu, am răspuns eu.

— Atunci înseamnă că aţi vrut să veniţi la Mount Winnetou?

— Da şi vreau să rămân aici până când se va lua o hotărâre în legătură cu monumentul.

— Unde veţi locui, în oraşul de jos, sau în oraşul de sus?

— În oraşul de sus.

— Atunci o să vă rugăm să vă aşezaţi cortul lângă noi. Poate că astfel vom afla ce, sau cine v-a făcut să vă îndreptaţi paşii tocmai spre Mount Winnetou.

— Ah, dar asta puteţi afla acum, imediat! Am fost invitat să vin aici. În afară de asta, aş fi venit oricum la Mount Winnetou, fiindcă aţi vorbit atât de mult despre muntele acesta şi despre toate câte trebuiau să se întâmple aici.

— Noi? Noi doi? m-a întrebat indianul.

— Da. La hotelul Clifton, din apropierea cascadei Niagara.

— Într-adevăr, acolo v-am cunoscut pe dumneavoastră, dar nu v-am vorbit despre Mount Winnetou!

— Dar aţi vorbit între dumneavoastră despre asta. Noi am stat chiar la masa aflată lângă aceea pe care aţi ocupat-o şi am auzit fără să vrem tot ce-aţi vorbit.

— *Uff, uff!* au exclamat Algongka şi Athabaska, iar cel din urmă a spus: Noi am vorbit în graiul apaşilor şi eram siguri că nu ne înţelege nimeni! Dumneavoastră aţi înţeles?

Am vrut să răspund, dar din oraşul de sus s-au auzit nişte strigăte. Printre corturi s-a stârnit agitaţie. Parcă toată lumea se pusese în mişcare. Se transmitea o solie şi aceasta a ajuns, în cele din urmă şi la noi.

— Vine Tatellah-Satah! Vine Tatellah-Satah! s-a auzit ca un zvon care trecea din gură-n gură.

— Nu se poate! a exclamat Algongka, mirat.

— E adevărat? a întrebat Athabaska. Atunci înseamnă că a sosit cel pe care Tatellah-Satah îl aştepta cu atâta nerăbdare. Cine este? Cine l-a văzut?

Au apărut doi călăreţi, sau, mai bine spus, două femei călare. Se apropiaseră în galop, venind din oraşul de sus. Şi-au aruncat privirile peste mulţimea de oameni care se strânsese, apoi şi-au mânat caii spre noi. Era bătrâna Aşta, însoţită de nepoata ei.

S-au oprit în faţa noastră, au descălecat şi ne-au salutat cu mare bucurie, o bucurie care era aproape de neînţeles.

Mi-am dat seama despre ce era vorba, numai după ce femeia lui Wakon mi-a spus:

— Acum suntem mântuiţi cu toţii! Şi asta numai datorită dumneavoastră, domnule Burton!

— Mântuiţi? Datorită mie? am întrebat eu.

— Da, datorita dumneavoastră! Aşteptarea a luat sfârşit! Tatellah-Satah va trece la fapte. Vulturul cel Tânăr a ajuns aici, s-a dus imediat la Tatellah-Satah şi i-a spus că sosiţi. Aţi fost văzuţi din turnul de pază şi s-a dat imediat de ştire că veţi veni. Marele vraci al tuturor triburilor indiene părăseşte acum pentru prima dată, după multă vreme, adăpostul său din piatră pentru a vă veni în întâmpinare. Acesta este un lucru de mare însemnătate!

Spunând acestea, femeia mi-a strâns mâna şi i-a salutat cu bucurie pe soţia mea, pe Dick Hammerdull şi mai ales pe tăcutul Pitt Holbers. Athabaska şi Algongka nu-şi puteau ascunde uimirea la auzul celor spuse de Aşta, dar nu aveau timp să-şi exprime surprinderea în cuvinte, pentru că dinspre oraşul de sus s-a apropiat un grup de călăreţi care ne-a atras atenţia.

În fruntea acestui grup se afla Vulturul cel Tânăr. Apaşul era urmat de cei ce-l păzeau pe vraci. Oamenii erau împărţiţi în două cete şi aveau cai negri ca smoala. Pe aceşti cai erau aşternute blănuri de leu argintiu. Călăreţii, cu toţii foarte tineri, erau îmbrăcaţi precum se îmbrăca odinioară Winnetou, dar nu erau înarmaţi cu lănci şi puşti, ci purtau revolvere şi cuţite la brâu, iar pe umăr le atârna lasoul. Fiecare dintre ei purta în piept steaua clanului „Winnetou”. Imediat ce grupul de călăreţi s-a apropiat de noi, Vulturul cel Tânăr s-a oprit şi a arătat cu braţul spre noi. Toţi ceilalţi s-au oprit la rândul lor şi s-au dat în lături. Din mijlocul lor s-a desprins un bătrân. Acesta s-a apropiat de noi şi ne-a privit atent. Omul călărea un minunat asin alb, a cărui coamă împletită ajungea până aproape de

pământ. Spinarea animalului era acoperită cu o împletitură făcută din pene. Scăriţele erau din aur pur, lucrate după un model incaş-peruvian. Omul purta o mantie care acoperea cu totul veşmintele pe care le avea pe dedesubt. Această mantie era de un albastru pe care nu l-aş putea compara cu nimic. Stofa era deosebit de fină şi părea a fi mătase, dar era, de fapt o ţesătură despre care se spune că numai femeile vechilor regi sud-americani o puteau urzi. Capul bătrânului era acoperit numai de părul bogat, alb-argintiu, împletit în două cozi care ajungeau până la scăriţe.

— Marah Durimeh! mi-a şoptit Klara.

Soţia mea avea dreptate. Marah Durimeh, despre care povestisem în cărţile mele, purta părul în acelaşi fel. Bătrânul semăna cu regina şi în ceea ce priveşte trăsăturile feţei. Ochii erau izbitori. Doi ochi mari, de nepătruns, în care se îmbina asprimea neiertătoare cu sfânta bunătate, care puteau înţelege şi puteau ierta totul. Când omul a început să vorbească, am fost încercat de un sentiment de teamă. Această voce plină, sonoră era parcă vocea reginei Marah Durimeh, poate puţin mai gravă.

— Care dintre voi este Old Shatterhand? a întrebat bătrânul, privindu-ne cu atenţie.

La apariţia bătrânului indian, toată lumea amuţise, atât de mare era respectul pe care acesta îl impunea. Atunci când indianul a pronunţat însă acest nume, lumea a început să şoptească:

— Old Shatterhand? Old Shatterhand? Dar nici măcar nu e aici! Nu se poate să fie aici!

— Eu sunt! am răspuns, apropiindu-mă încet de bătrân.

Pentru o clipă mi s-a părut că privirea lui avea să mă ardă, apoi omul a sărit cu foarte mare uşurinţă din şa, s-a îndreptat cu paşi mari spre mine şi mi-a luat mâinile într-ale sale. Am stat faţă-n faţă, cu seriozitatea întipărită pe chipuri, dar cu sufletele pline de bucurie. Ne-am privit

adânc în ochi, dându-ne seama de însemnătatea acelei clipe. Bătrânul indian a început apoi din nou să vorbească:

— Mi s-a spus că eşti un bătrân, dar văd că nu eşti! Ura poate îmbătrâni, nu însă şi dragostea faţă de semeni, o dragoste care ne uneşte, deşi eu am început să te înţeleg de puţină vreme. Îţi urez bun venit! Luându-mi mâna într-a sa, omul şi-a rotit privirile asupra celor prezenţi şi a continuat: Eu sunt Tatellah-Satah, iar lângă mine se află Old Shatterhand. Acestea sunt numele sub care suntem cunoscuţi. În realitate, noi suntem însă mai mult decât nişte simple nume. Eu sunt dorinţa popoarelor roşii care priveşte spre răsărit iar el este ziua care începe şi care trece pe deasupra ţărilor şi mărilor şi care ne va aduce viitorul. Trebuie ca fiecare om să simtă în sine pe toţi oamenii acestui pământ, iar ce veţi face aici, la poalele muntelui meu, fie bine, sau rău, nu veţi face pentru ziua de astăzi, ci veţi face pentru sutele şi miile de ani care vor urma, pentru toate popoarele acestui pământ. Bătrânul m-a privit din nou şi mi-a spus: încalecă şi urmează-mă! Eşti oaspetele meu! Tot ce-i al meu va fi şi al tău!

— Nu sunt singur, am spus eu, ezitând să-l urmez.

— Ştiu asta. Mi s-a adus la cunoştinţă pe când te aflai la Nugget Tsil. Adu cu tine femeia despre care iscoadele mi-au spus că este precum raza de soare! Adu-i şi pe cei doi vânători credincioşi!

Am adus-o pe soţia mea şi, din câte o cunoşteam, mă aşteptam ca ea să se încline adânc în faţa bătrânului. El a împiedicat-o să facă acest gest, prinzând-o de mâini şi uitându-i-se adânc în ochi.

— Cine eşti tu oare? a întrebat-o el. Eşti tu oare Nşo-ci, speranţa apaşilor, cea care a plecat spre răsărit, cu gândul de a ajunge în oraşele feţelor palide şi care nu s-a mai întors niciodată? Sau poate că ea s-a întors, s-a întors acum prin tine? Vrei tu oare să fii pentru noi Nşo-ci? Vrei să fii

sora noastră? Dacă asta vrei, atunci eu îţi spun de mii de ori bun venit şi, o dată cu mine, ţi-o spune tot poporul meu!

Klara nu a fost în stare să scoată o vorbă, într-atât o impresionase bătrânul. S-a mulţumit să-l privească pur şi simplu, iar el i-a spus cu blândeţe:

— Încalecă!

Dick Hammerdull i-a adus calul şi soţia mea i-a îndeplinit dorinţa. Tatellah-Satah a strâns mâna celor doi vânători şi i-a rugat să ni se alăture. Înainte de a încăleca, am simţit că este de datoria mea să le aduc în faţa bătrânului vraci pe Aşta, soţia lui Wakon şi pe nepoata ei, cât şi pe Athabaska şi pe Algongka. Tatellah-Satah şi-a câştigat imediat dragostea celor două femei şi celor doi bărbaţi, prin felul în care i-a tratat. Apoi a încălecat şi ne-a condus spre grupul însoţitorilor săi, care au pornit în aceeaşi ordine în care veniseră, în fruntea lor aflându-se şi de această dată, Vulturul cel Tânăr. Jumătate dintre tinerii care îl însoţiseră pe vraci şi care făceau parte din clanul „Winnetou” au pornit înaintea lui Tatellah-Satah. Noi am mers lângă el, în spatele nostru s-au aflat cei doi vânători şi asinii pe care pusesem bagajele, iar în spatele lor urmau ceilalţi tineri indieni care formau suita bătrânului vraci. Am plecat din oraşul de jos, am trecut prin oraşul de sus şi ne-am îndreptat spre valea pe care am numit-o „poarta de la Mount Winnetou”.

Peste tot pe unde treceam, indienii îşi arătau respectul pe care-l purtau marelui lor învăţat. Era de parcă ar fi trecut pe lângă ei un rege, sau un sfânt.

După ce am trecut de partea populată a muntelui, în faţa noastră s-a arătat o uriaşă poartă din stâncă şi am intrat într-o vale străjuită de pereţi înalţi şi împăduriţi.

— Înainte de a vă duce la „castelul” meu, vreau să vă arăt minunea mea: Cascada de Dantelă, o cascadă cum nu se mai află alta în lume. O să vă mai arăt şi altceva, aşa-

numitele „Urechi ale Diavolului”. O să vedeţi, de asemenea şi planurile la care lucrează Young Surehand şi Young Apanatshka, planuri care vor fi de folos pentru înălţarea monumentului lui Winnetou.

Nu am spus nimic. Am preferat să păstrez tăcerea şi să mă comport, ca şi când aceste „Urechi ale Diavolului” nu ar fi însemnat nimic pentru mine. Mă gândeam însă la „Urechea lui Manitou”, la „Amvonul Diavolului” şi la „Stânca Tăcerii”, la locul din care auzisem tot ce vorbiseră căpeteniile războinicilor sioux şi ale războinicilor utah. Soţia mea m-a privit cu înţeles.

Ea era de părere că trebuia să spun ceea ce ştiam. Eu m-am mulţumit însă să dau uşor din cap.

Înaintam pe o suprafaţă care nu semăna cu o cărare, ci mai degrabă cu o uliţă veche şi prăpădită a unui sat german pe care trec mereu căruţe încărcate. Se vedeau peste tot urme adânci de roţi şi urme lăsate de copitele cailor. Toate acestea te duceau cu gândul la faptul că pe aici erau transportate încărcături grele, cu ajutorul animalelor. Soţia mea şi-a spus părerea în legătură cu drumul pe care înaintam, ca şi când mi-ar fi ghicit gândurile. Tatellah-Satah nu a scos un cuvânt, dar şi-a încruntat sprâncenele şi a devenit dintr-o dată foarte sobru.

Drumul de căruţe urca lin. În curând, am ajuns însă la o potecă lată care era mai abruptă.

— Acesta este drumul spre „castelul” meu, a spus bătrânul. Vom înainta călare.

Poteca pe care o apucasem dădea într-un loc viran, care era îngust la început, pentru ca apoi să devină din ce în ce mai lat. Aici stâncile erau foarte abrupte. Aceste stânci formau un cerc aproape perfect, fiind dispuse uniform, de-o parte şi de alta a drumului şi având forma unor nişe. Mi-am dat seama imediat că stâncile erau rotunjite simetric. Desigur că natura era aceea care crease toate acestea, dar

aveam motive să cred că omul jucase, la rândul său, un rol însemnat de-a lungul miilor de ani. Îmi era foarte clar că toate fuseseră înfăptuite cu un scop anume. Tot ce vedeam aici îmi aducea aminte de Amvonul Diavolului din Colorado. Pământul din faţa celor două nişe era acoperit cu plăci de piatră, lipite unele de altele, care nu permiteau vegetaţiei să se dezvolte. Pe aceste plăci se înălţa o stâncă de forma unui amvon, care era asemănător unei mici insule şi către care ducea un şir de trepte. Mi-am adus imediat aminte de stânca pe care căpeteniile se adunaseră la sfat şi de treptele pe care găsisem cele două labe de câine care alcătuiau o parte din leacul lui Kiktahan Shonka. În spatele nişelor, pământul era invadat de copaci şi tufişuri şi oricine şi-ar fi putut imagina că dincolo de vegetaţie se ascunde un al doilea amvon, asemănător Stâncii Tăcerii, pe care îşi făcuse ursul bârlog, acel urs pe care îl vânasem. S-ar fi putut spune că valea în care ne aflam era o copie fidelă a văii ce era cunoscută sub denumirea de „Amvonul Diavolului”.

— Acestea sunt „Urechile Diavolului”, a spus Tatellah-Satah, rupând tăcerea. Una este aici, alta este de cealaltă parte. Poate am să-ţi vorbesc mai târziu despre ele.

În locul în care ajunsesem, copacii erau foarte deşi şi foarte bătrâni. După ce am trecut de aceşti arbori seculari, am putut cuprinde din nou cu privirea întregul peisaj şi am observat înaintea noastră o cascadă grandioasă.

— Aceasta e minunea despre care v-am vorbit, aceasta este Cascada de Dantelă, a spus vraciul, întinzând braţul.

Undeva, mai sus, se afla Lacul Tainelor sau Lacul Leacurilor. Aşa cum am mai spus, acest lac dădea în două cascade, care formau, la rândul lor, Râul Alb. Pe lângă aceste două cascade exista şi o a treia, Cascada de Dantelă. Marginea acestei a treia cascade era dreaptă, iar apele ei care se prăbuşeau în vale erau parcă netede,

cascada în întregul ei semănând cu o oglindă şlefuită.

Era, într-adevăr, o minune! Mult mai interesant mi se părea însă faptul că această cascadă nu forma un lac, ci se scurgea de-a dreptul în pământ.

— Unde se varsă această apă? am întrebat eu.

— În Valea Peşterii, la patru ore de mers călare faţă de locul în care ne găsim acum, a răspuns bătrânul.

M-am gândit că Valea Peşterii era locul în care Kiktahan Shonka voia să poposească împreună cu aliaţii săi. Tatellah-Satah a continuat.

— La această oră din zi, cascada pare ţesută din aur şi nestemate şi nu din dantelă. Cascada de dantelă trebuie s-o priveşti seara şi noaptea, la lumina stelelor! Dacă te afli lângă cascadă pe înserat, sau atunci când noaptea învăluie lumea în negura ei, crezi că ai ajuns într-o altă lume şi că te-ai desprins de lumea asta pământească ce nu mai are în ea nimic sfânt! Spunând acestea, vraciul ne-a arătat un fel de construcţie care se afla în apropierea cascadei şi care se înălţa spre cer, de parcă ar fi vrut să pună în umbră minunea naturii, Cascada de Dantelă. Această construcţie era alcătuită dintr-un soclu masiv şi greu, făcut din zece trepte mari şi foarte late, care cântăreau, cu siguranţă, câteva mii de kilograme. Aceste trepte uriaşe păreau înălţate pentru a putea rezista la o greutate foarte mare. Pe acest soclu erau construite schele din lemn şi se vedea că se lucra la o statuie. Erau deja terminate picioarele, unul dintre ele până la genunchi, iar celălalt, până dincolo de genunchi. Omul a cărui statuie se construia avea să poarte mocasini şi pantaloni de călărie.

— Mai mare păcatul! a exclamat Klara. Cum se poate ca oamenii să pună o statuie atât de mare lângă o minune zămislită de mâna naturii!? Cine este cel ce a avut ideea asta?

— Asta nu este ideea unui singur om, ci ideea pe care au

avut-o patru oameni, a răspuns bătrânul vraci. Aceşti patru oameni sunt Old Surehand, Apanatshka şi fiii lor.

— Cum? Asta urmează să fie statuia lui Winnetou? am întrebat eu. Tatellah-Satah s-a mulţumit să dea din cap afirmativ.

— Nu se poate! Eu credeam că statuia lui va fi pe vârful muntelui. Pe măsură ce parcursesem drumul, ne apropiasem din ce în ce mai mult de cel ce mergea în fruntea noastră, adică de Vulturul cel Tânăr. Pentru că se afla lângă mine şi mă auzise, apaşul a spus:

— Aşa este. Statuia va fi dusă pe un vârf de munte, pe care am să vi-l arăt. Modelul după care se face statuia se află în „oraşul de jos”. Tot ce vedeţi aici este o încercare pentru care Old Surehand şi Apanatshka sunt gata să plătească din buzunarul lor. Este un sacrificiu pe care îl fac de dragul vanităţii şi de dragul fiilor lor. Ei vor ca fiii rasei roşii să îşi dorească asemenea monumente şi să contribuie apoi cu bani la înălţarea acestora. Totul va începe cu această statuie, care va fi luminată noaptea de focuri şi lampioane pentru a aduce încântare celor ce vin s-o privească. Cascada de Dantelă are un rol foarte important în tot acest proiect.

— Şi voi îngăduiţi asta? a întrebat soţia mea, care era foarte sensibilă la tot ceea ce era legat de stil şi de gust.

— Eu nu! a exclamat Tatellah-Satah, ridicând mâna ca şi când ar fi vrut să jure. Dar eu am fost singur. Nu am putut decât să pregătesc totul şi să aştept. Acum însă a venit cel pe care l-am aşteptat cu atâta nerăbdare şi îi pun aceeaşi întrebare: Şi tu îngădui asta? Această întrebare îmi fusese adresată mie şi m-a făcut să mă simt ciudat. Am răspuns cu altă întrebare:

— Am eu oare vreo înrâurire asupra poporului tău? Asupra rasei tale? Nu!

— Nu? Te înşeli, a spus Tatellah-Satah. Pentru mulţi

indieni, Old Shatterhand este un simbol. Eu am nevoie de ochiul tău, de urechea ta, de mâna ta, de inima ta. Dacă mi le vei da pe toate acestea, atunci voi birui.

I-am întins mâna şi i-am spus:

— Iată ochiul, iată urechea, iată mâna, iată inima! Sunt al tău! Bătrânul mi-a strâns mâna cu putere, spunându-mi:

— Dacă este astfel, îţi spun încă o dată bun venit! Vreau ca tu să fii oaspetele meu într-un fel în care nu a mai fost nimeni...

L-am întrerupt, spunându-i:

— Lasă-mă să-ţi fiu oaspete în felul în care-l doresc eu.

— Ce doreşti?

— Doresc să fiu liber. Să vin şi să plec atunci când vreau, fără ca nimeni să mă împiedice. Doresc să găsesc la tine încredere, o încredere pe care n-o ai decât în tine însuţi!

— Aşa să fie! Tu eşti propriul tău stăpân. Tot ce este al meu este şi al tău!

Am avut din nou un sentiment ciudat şi am spus, arătând soclul la care se lucra:

— Eu îţi spun: mai bine ar fi ca aceste trepte, acest soclu să se surpe, să intre în pământul pe care se află, decât să vedem un Winnetou din piatră, luminat de lampioane şi de focuri. Trebuie să împiedicăm asta, mai întâi prin dragoste!

— Da, să încercăm mai întâi prin dragoste! a încuviinţat vraciul. Haideţi să ne întoarcem! Am terminat aici!

Ne-am întors pe drumul pe care venisem şi am ajuns la bifurcaţia de unde am luat-o, de fapt, spre „castelul” vraciului. Am aflat de la Tatellah-Satah că în apropierea Cascadei de Dantelă se lucra mult, numai că, acum, toţi cei ce lucrau lângă cascadă erau plecaţi la carierele de piatră.

În cele din urmă, am ajuns în locul din care se putea vedea vârful muntelui. Aici, Tatellah-Satah s-a oprit şi a ridicat braţul, spunând:

— Vedeţi cuibul de vultur aflat pe latura dinspre sud a

vârfului, acel cuib în care se pare că nimeni nu poate ajunge? Am privit cu toţii cuibul şi vraciul a continuat: acolo s-a urcat Vulturul cel Tânăr pe vremea când era doar un copil. El a vrut să-şi ia numele şi leacul din cuibul vulturului. Lasoul pe care-l avea a fost prea scurt şi copilul a sărit în cuib. I-a omorât pe cei doi pui. Atunci a venit mama lor şi tânărul s-a luptat cu ea şi a silit-o să-l ducă din înălţimi. Ghearele şi ciocul mamei sunt acum podoabele Vulturului cel Tânăr, iar ghearele şi ciocurile puilor sunt leacul lui. De atunci, războinicul este numit Vulturul cel Tânăr, iar eu sunt cel care l-am botezat astfel, căci atunci când a venit în zbor, dus de aripile păsării, eu mă aflam chiar în sălaşul lui şi tânărul s-a oprit din zbor chiar la picioarele mele.

Toate cele câte le povestea bătrânul păreau a fi un basm, o exagerare şi, totuşi, lucrurile acestea trebuiau să fie reale, pentru că bătrânul îşi cântărea cu grijă vorbele. Vulturul cel Tânăr nu auzise nimic din cele spuse de vraci, pentru că acesta se afla undeva, în faţa noastră, iar noi nu l-am rugat pe Tatellah-Satah să ne spună mai multe, fiindcă ştiam că va face el însuşi acest lucru, fără a mai fi nevoie să fie rugat.

Am înaintat călare pe un drum întortocheat şi am ajuns pe înălţimea pe care se afla „castelul”. Drumul continua, ajungând până în partea dinspre răsărit al Muntelui Leacurilor. De acolo am putut vedea „oraşul de sus” şi „oraşul de jos”, locurile din care Vulturul cel Tânăr urcase pe culme pentru a-i anunţa păstrătorului marilor leacuri sosirea noastră. Deasupra noastră se zărea turnul de pază. Tatellah-Satah a ridicat braţul şi i-a spus Vulturului cel Tânăr.

— Vei locui acolo, sus. Acum, însă, vei veni cu noi şi vei fuma pipa păcii şi a ospeţiei!

„Castelul” nu era alcătuit dintr-o singură clădire sau din câteva clădiri. Era un adevărat oraş durat în piatră. Acest

oraş fusese înălţat în cursul sutelor şi miilor de ani, de aceea în această aşezare se puteau întâlni toate tipurile de clădiri americane, de la simpla gaură în stâncă, ce fusese primul adăpost al omului de pe aceste meleaguri, la căsuţa din Anzi, de la adăpostul peruvian, asemănător unei cetăţi, până la casa în stil mexican, de la *wigwam*-ul atât de des întâlnit în America de Nord, la clădirile din piatră şi cărămidă, atât de frecvente în *pueblo.* Acestea din urmă erau folosite, aşa cum aveam să-mi dau seama mai târziu, ca magazii în care erau păstrate cantităţi mari de alimente uscate. Clădirile aveau ziduri deosebit de înalte, putând fi comparate cu construcţiile din oraşele orientale. Am trecut pe lângă corturi indiene, colibe, case, mici palate, balcoane, verande, acoperişuri, magazii, şoproane, care alcătuiau toate un brâu din piatră în înaltul muntelui şi care păreau a fi simboluri ale altor timpuri, privind în jos, spre oraşul în care oamenii mici ai prezentului se opuneau din toate puterile la înălţarea lor spirituală. Oricât de mult stimez rasa roşie şi oricât de mult aş vrea să povestesc numai lucruri bune şi încărcate de nobleţe despre indieni, trebuie să recunosc faptul că toate aceste clădiri măreţe şi impunătoare, erau atât de specifice... indienilor. Nimic nu era înălţător. Nu existau decât câteva ferestre. Nimic nu arăta nevoia de aer, de lumină. Printre toate aceste clădiri nu exista niciuna asemănătoare unei biserici sau unei moschei. Turnul de pază părea a fi în aparenţă o excepţie, dar numai în aparenţă, pentru că el era destinat spre a privi în jos, trebuind să domine ceea ce se afla sub el.

Toate acestea mă întristau atât pe mine, cât şi pe soţia mea. Vedeam tristeţea întipărită pe chipul ei. Aici se afla întreaga suferinţă a unei rase pe cale de dispariţie, suferinţă întrupată în toate aceste clădiri din piatră! Nici măcar turnul de pază nu arăta ca un turn, ci putea fi asemănat cu un cub masiv, care avea un acoperiş plat.

Indienii nu au turnuri şi minarete. Ei nu au luat nimic din înălţimea arborilor care îi înconjurau. Nu au construit domuri. Nici spiritual indienii nu s-au înălţat. Ei au privit păsările zburând. Pentru vultur aveau un respect deosebit. Podoaba cea mai de preţ a indienilor erau penele acestuia, dar ei nu şi-au dorit nicicând să zboare, iar cine nu îşi doreşte să zboare rămâne undeva jos, lipit de pământ, fie că este vorba despre un om, sau despre un popor. Acest om, sau acest popor va fi depăşit de ceilalţi oameni, sau de celelalte popoare, el continuând să se târască pe pământ. Aceasta ar fi urmat să fie şi soarta indianului, dacă nu s-ar fi hotărât să se ridice de la pământ.

Senzaţia neplăcută pe care mi-o dăduse acel aşa-numit castel din piatră a fost diminuată prin faptul că aşezarea era populată. Peste tot se vedeau oameni, pe balcoane, pe acoperişuri, la ferestre, pe uliţe. Pretutindeni erau bărbaţi, femei şi copii. Bărbaţii erau îmbrăcaţi precum odinioară Winnetou. Toţi purtau în piept steaua în douăsprezece colţuri a clanului. În privirile tuturor se puteau vedea inteligenţa şi bucuria. Nimeni nu avea întipărită pe faţă acea tristeţe şi acea indiferenţă care se pot citi atât de des în ochii indienilor. Toţi aveau feţe luminoase, toţi se bucurau, râdeau. Tatellah-Satah a fost întâmpinat cu strigăte de bucurie, cu gesturi care trădau respectul. Se vedea că toţi îl preţuiau, că toţi îl iubeau. Toate privirile erau îndreptate spre soţia mea şi spre mine, fiindcă toată lumea ştia pe cine dorise să întâmpine personal păstrătorul marilor leacuri. Unii pronunţau numele meu, alţii mă aclamau, pentru că toţi sperau ca acum, după atâta aşteptare, gândurile lor să se împlinească.

— Şi aceea este *squawa* lui, am auzit spunându-se.

Trebuie să amintesc că cuvântul *squaw* nu are în sine nimic dispreţuitor. Există anumiţi scriitori care au spus că femeile indiene sunt lipsite de orice drept, prezentându-le

ca pe nişte sclave ale bărbaţilor. Toate aceste lucruri sunt neadevărate. Au existat chiar femei-căpetenii. Poziţia femeii indiene este cu totul alta, fiindcă urmaşii se stabilesc, îndeosebi, avându-se în vedere femeile din familie. Urmaşul unui războinic mort nu este în primul rând propriul său fiu, ci fiul surorii sale. Nu era, aşadar, nimic neobişnuit în faptul că soţia mea se bucura de respect, în aceeaşi măsură ca şi mine.

Am intrat pe poarta lată şi joasă a „castelului” propriu-zis. Peretele exterior al acestuia era brăzdat pe alocuri de creneluri înguste sau de deschizături foarte înalte. Fiecare dintre aceste deschizături ducea într-un balcon cu brâu de piatră din care se putea vedea Mount Winnetou. După ce am trecut de poartă, am ajuns într-o curte mare. Trecând prin curte, am intrat printr-o altă poartă şi am avut în faţa noastră o a doua clădire foarte asemănătoare primei. Şi aceasta era străjuită de o poartă. Am trecut şi de această dată într-o curte şi am ajuns la o a treia clădire. Aceste porţi şi clădiri erau săpate chiar în stâncă. Atât porţile şi curţile, precum şi clădirile erau late la bază şi din ce în ce mai înguste către vârf. Curţile erau mărginite de pereţi de stâncă. Aceşti pereţi dădeau în nişte poteci ce duceau către pădure, iar acolo, pe aceste poteci, păşteau caii marelui vraci.

Ne-am oprit în prima dintre curţi, care era şi cea mai largă. Am descălecat şi Tatellah-Satah ne-a dus pe Klara, pe Vulturul cel Tânăr şi pe mine în clădirea din piatră, nimeni altcineva neavând voie să ne urmeze. Bătrânul ne-a condus, de-a lungul unor trepte, într-o încăpere aflată undeva, sus. În mijlocul acestei încăperi înalte se afla o placă sprijinită pe corpurile a şase urşi grizzly, deosebit de mari. Pe această placă se găseau zece-douăsprezece pipe. Se pare că în această încăpere erau primiţi oaspeţii. Am trecut prin această încăpere şi apoi prin mai multe altele. În

cele din urmă, am ajuns în faţa unei perdele din piele tăbăcită, împodobită cu picturi. După ce a dat perdeaua deoparte, cu un gest larg, vraciul ne-a spus:

— Intraţi şi aşezaţi-vă. Vin şi eu numaidecât!

Am intrat şi am privit în jur. Se părea că ne aflam într-o încăpere care trebuia ferită de ochii muritorilor de rând, precum un sanctuar de mare preţ. Lumina pătrundea prin două ferestre mici, acoperite cu sticlă, înăuntru se afla un cort, alcătuit din blănuri de castor alb, care este atât de rar şi din pene de găinuşă de munte. Pe jos erau aşternute piei de bivol alb. Aceste piei erau dispuse astfel, încât alcătuiau nişte scaune moi. Coarnele bivolilor alcătuiau braţele, iar capetele animalelor erau spetezele acestor scaune. Între scaune se afla un vas mare, strălucitor, susţinut de patru capete de jaguar. Vasul era din lut sfânt, mai precis, din lutul din care se făceau pipele. În acest vas era aşezată o pipă care nu se deosebea cu nimic de altele, dar mie mi-a atras atenţia de la bun început. Am recunoscut imediat pipa care, pentru oamenii din această aşezare, era considerată un obiect sfânt.

— Pipa lui Winnetou! am exclamat eu. Pipa pe care o purta atunci când l-am cunoscut! Ce surpriză!

— Îţi mai aduci aminte de ea? m-a întrebat Klara. Vreau să spun că a trecut atâta vreme de atunci!

— Nu se poate să mă înşel.

— Atunci trebuie să mă uit şi eu la ea, a spus soţia mea, vrând să ia pipa.

— Stai! am strigat eu. N-o atinge! Ne aflăm într-un loc sfânt, pe care chiar şi noi, care suntem consideraţi prieteni, trebuie să-l respectăm.

Am dus-o pe Klara la una dintre ferestre. De aici puteam vedea corturile şi colibele care se aflau undeva, sub noi.

Se pare că sosiseră persoane importante, pentru că toată lumea era în mişcare. Nu am avut însă timp să ne gândim

la toate acestea, deoarece a venit Tatellah-Satah. Bătrânul îşi pusese o mantie, iar sub aceasta purta un costum indian simplu, croit din piele tăbăcită, fără franjuri, fără cusături, fără nici un fel de podoabă.

Vraciul a prins-o pe Klara de mână şi a rugat-o să se aşeze înaintea sa. La dreapta bătrânului m-am aşezat eu, iar la stânga lui, Vulturul cel Tânăr. Hammerdull şi Holbers rămăseseră jos, la cai.

După o scurtă pauză, bătrânul a început să vorbească:

— Inima mi-e adânc mişcată şi sufletul meu luptă cu durerea vremurilor trecute. Atunci când aici s-a fumat ultima dată *kalumet-ul,* s-a fumat pipa despărţirii. Pe locul pe care stă acum sora noastră albă, a stat Nşo-ci, cea mai frumoasă dintre fiicele apaşilor, speranţa tribului nostru. Pe locul pe care stă acum Old Shatterhand, a stat Winnetou, omul cel mai apropiat sufletului meu, pe care nimeni nu l-a cunoscut atât de bine ca mine. Locul care este acum al Vulturului cel Tânăr a fost locul pe care a şezut Inciu-Ciuna, tatăl înţelept şi viteaz al celor doi copii ai săi. Nşo-ci voia să plece spre răsărit, să se îndrepte spre oraşele feţelor palide, pentru a deveni ea însăşi o faţă palidă. Ochii mi-erau scăldaţi în lacrimi. Cea care purta cu sine toate dorinţele şi nădejdile noastre ne părăsea, pentru că iubirea ei nu se mai revărsa asupra noastră. Era o zi mohorâtă. Afară urla furtuna, iar în sufletul meu domnea întunericul. Nşo-ci şi tatăl ei au fost ucişi. Numai Winnetou s-a întors aici. I-am vorbit. Am rostit cuvinte grele pentru cel de dragul căruia fata se îndepărtase de noi. Atunci Winnetou şi-a pus *kalumet-ul* în acest vas de lut şi a jurat că nu va mai atinge această pipă până în clipa când voi îngădui ca fratele său, Shatterhand, să se aşeze aici lângă noi pentru a fuma pipa păcii. Winnetou a mai fost la mine. A lucrat multe luni în castelul din piatră, dar nicicând nu a mai intrat în acest cort, nici el şi nici altcineva. Numai jurământul lui

Winnetou a rămas în acest cort şi a aşteptat, a aşteptat multă vreme. Winnetou a murit şi atunci când a murit, sufletul său s-a aflat aproape de Old Shatterhand. Supărarea mea devenise acum şi mai mare. Mi se părea că viitorul apaşilor murise o dată cu Winnetou. Eu eram păstrătorul marilor leacuri. Am urmărit pas cu pas trecutul rasei noastre şi m-am gândit la viitorul ei. Am vrut să împiedic pieirea, moartea rasei noastre. Sufletul ei trebuia să învie prin Winnetou, cel mai înţelept, cel mai nobil dintre indieni. Winnetou murise şi eu, nebunul de mine, credeam că, o dată cu el, a murit şi sufletul rasei noastre!

Bătrânul a tăcut preţ de câteva clipe şi a privit pe fereastra pe care eu o lăsasem deschisă. Apoi a continuat:

— Au venit zile senine, zile însorite. Glasul vieţii a ajuns până la mine. Am auzit vorbe şi aceste vorbe erau despre Winnetou. El trăia. Se întorcea din locul în care fusese ucis, trecând prin prerie, prin văi şi prin munţi. Se întorcea acasă. Faptele lui au căpătat viaţă. Cuvintele lui au trecut de la un cort la altul. Sufletul său a început să grăiască, să le grăiască oamenilor, urcând până la noi, pe Muntele Leacurilor. Sufletul său a ajuns până la mine. Nu era însă numai sufletul lui Winnetou, era, în acelaşi timp, sufletul tribului şi al poporului său, sufletul urmaşilor săi. Sufletul acesta a rămas lângă mine. În fiecare ceas, în fiecare zi am auzit rostindu-se numele lui Winnetou. Acest nume răsuna de peste tot. Acest nume se putea auzi rostit de membrii tuturor triburilor. Acest nume era precum o flacără uriaşă care luminează deasupra savanelor şi munţilor. Cei ce aveau gânduri bune, curate şi nobile vorbeau despre Winnetou. Cei ce voiau să facă lucruri înălţătoare vorbeau tot despre el. Winnetou a devenit o icoană, prima icoană a rasei sale. Am învăţat să înţeleg lucruri pe care odinioară nu le înţelegeam. Am învăţat să-mi păstrez liniştea, atunci când numele lui Winnetou era amintit alături de cel al lui

Old Shatterhand. Am recunoscut că aceste două nume sunt de nedespărţit în gândurile oamenilor. În ceasurile în care luptam cu mine însumi, am intrat în cortul în care vă vorbesc acum. În aceste ceasuri, l-am zărit pe Winnetou aşezând *kalumet-ul* în vas, ridicând mâna şi jurând că nu va mai păşi în acest cort înainte ca alături de el să se afle fratele său, Shatterhand.

Bătrânul s-a oprit din nou. Prin fereastra deschisă se auzeau voci, cuvinte rostite în semn de salut. Tatellah-Satah s-a ridicat de la locul său şi a privit pe fereastră, spunând:

— Au sosit căpeteniile. Sunt împodobite cu pene. În curând vom afla mai multe.

După ce a rostit aceste cuvinte, bătrânul s-a aşezat din nou.

— Niciodată până acum n-am simţit mai limpede că Winnetou trăieşte. Old Shatterhand a trecut peste mări şi ţări şi a venit pentru a întări gândul că nu există plaiurile vânătorii, plaiuri de dincolo de această lume şi că aceste plaiuri sunt doar o poveste scornită pentru cei ce nu pot vedea adevărul. Eu i-am scris lui Old Shatterhand şi l-am rugat să vină pentru a-l salva pe fratele său, Winnetou. Eu cred, însă, că Old Shatterhand ştie prea bine din partea cui venea această rugăminte. Ea nu venea din partea lui Tatellah-Satah. Ea venea din partea lui Winnetou, din adâncul sufletului rasei sale. Acest suflet urmează să fie ucis chiar de către oamenii care fac parte din această rasă! Acest suflet vrea să se înalţe! Vrea să înveţe să zboare! Nu mai vrea doar să mănânce şi să bea, vrea să ia parte la tot ceea ce Manitou le-a dat tuturor oamenilor. Nu mai vrea să fie doar un copil, căci vai de poporul care rămâne numai un copil gălăgios! Acest suflet vrea mai mult. Vrea să-i înfrunte pe cei ce vor să-l mintă pe copil, spunându-i că este un bărbat sau un erou, această minciună fiind sprijinită şi de

chipuri zămislite din metal sau din marmură. Totul este o înşelăciune nemaiauzită! O minciună care trebuie să îi facă pe toţi membrii rasei să se mintă chiar pe sine. Toate acestea Tatellah-Satah nu le va îngădui şi nici Old Shatterhand nu trebuie să îngăduie astfel de lucruri! Sunt atât de bucuros că el a venit şi mi-a întins mâna! El stă la dreapta mea, întocmai cum stătea odată Winnetou. În mintea mea el este chiar Winnetou, iar sora noastră albă este Nşo-ci, cea mai iubită dintre fiicele poporului nostru! Eu sunt Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri şi eu vă spun bun venit! Eu îl simt aproape de sufletul meu pe cel pe care l-am preţuit cel mai mult. Eu simt că astăzi cea mai mare dorinţă a sa se va împlini. Old Shatterhand este aici. L-am urât, dar acum îl iubesc. Fie ca el să fie fratele meu, aşa precum eu sunt fratele său. *Kalumet-ul* lui Winnetou ne va sta martor!

Spunând acestea, vraciul a luat pipa, a umplut-o cu tutun, a aprins-o, a tras din ea de şase ori şi a trimis fumul mai întâi în sus, în jos şi în cele patru puncte cardinale, rostind formulele obişnuite în aceste ocazii. Apoi vraciul mi-a întins pipa.

M-am ridicat în picioare şi am spus:

— Îl salut pe Winnetou şi ascult dorinţele poporului său. Eu am fost mereu una cu el, iar el a fost mereu una cu mine. Fie ca lucrurile să fie astfel şi astăzi şi astfel să rămână în veci! Am vorbit destul! Să trecem la fapte! A sosit clipa potrivită!

Spunând acestea, am tras de şase ori din pipă şi i-am dat-o vraciului, iar acesta i-a dat-o, la rândul său, Klarei, zicând:

— Ia *kalumet-ul!* Fie ca prin gura ta să vorbească Nşo-ci!

Soţiei mele i se făcea o mare cinste. Mă bucuram, dar bucuria mea era amestecată cu îngrijorarea. Klara trebuia să vorbească! Oare ce avea să spună? Ea trebuia să şi

fumeze, iar tutunul era tare şi, pe deasupra, amestecat cu oţetar! Soţia mea m-a privit şi a citit în ochii mei rugămintea: „Sufleţel, pentru numele lui Dumnezeu, nu ne face de râs!”

M-a fixat cu seriozitate, a luat pipa şi a spus:

— O iubesc pe Nşo-ci, fiica apaşilor. Am fost la mormântul ei şi am simţit că acolo nu se află moartea, adică despărţirea veşnică de lume. Ceea ce este nefolositor moare, toate celelalte rămân. Aşa precum a dispărut ea, a dispărut şi o parte din poporul tău. Sufletul acestui popor a rămas. Acest suflet este veşnic, la fel cum veşnic este sufletul fiecărui popor, sufletul fiecărei rase. Dacă voi, purtătorii acestui suflet veţi avea voinţă, el îşi va găsi şi un trup, un trup după care tânjeşte de multă vreme.

Klara a tras de şase ori din pipă, trimiţând fumul în cele şase direcţii. Apoi i-a înapoiat-o vraciului.

Kalumet-ul a ajuns în mâna Vulturului cel Tânăr.

— Toată lumea, a spus el, trece prin vremuri însemnate. Aceste vremuri n-au trecut. Noi suntem chiar în miezul acestor vremuri. Toţi oamenii vor să se ridice la înălţimea celor ce le sunt modele. Să ne înălţăm şi noi! Noi suntem urmaşii lui Winnetou! Vulturul cel Tânăr şi-a desfăcut aripile. Dacă el va zbura de trei ori în jurul muntelui, indienii vor învia, va veni vremea lor!

Şi apaşul a tras de şase ori din pipă, pentru ca apoi să i-o înmâneze păstrătorului marilor leacuri.

Acesta a fumat pipa liniştit, fără a se mai rosti un singur cuvânt. Astfel, ceremonialul a luat sfârşit.

Tatellah-Satah ne-a condus apoi spre încăperea în care se afla placa pe care erau aşezate pipele. În această încăpere se afla acum un indian foarte solid. Bătrânul vraci ne-a spus:

— El este Inciu-Inta[71]. El vă va duce în locuinţa voastră şi va fi slujitorul vostru. El vă va spune tot ce vreţi voi să ştiţi. Inciu-Inta a fost unul dintre apropiaţii lui Winnetou. Fie ca acum el să fie unul dintre apropiaţii voştri! Îi rog pe oaspeţii mei ca azi, în prima zi, să mănânce împreună cu mine. Masa va dura o oră. După aceasta sunteţi liberi să faceţi tot ce veţi pofti şi puteţi veni la mine când doriţi.

Spunând acestea, bătrânul ne-a strâns mâna şi s-a retras.

Am coborât mai întâi în curte, unde ne aşteptam să-i găsim pe cei doi vânători. Spre surprinderea noastră, acolo nu se afla însă decât calul Vulturului cel Tânăr şi asinul pe care se afla pachetul din piele al indianului. Apaşul a încălecat imediat şi s-a îndreptat spre turnul de pază, care avea să-i servească drept locuinţă. Caii şi asinii noştri fuseseră duşi, aşa cum aveam să aflăm de la Inciu-Inta, în faţa locuinţei noastre, de către cei doi vânători.

Aşa cum am mai spus, Inciu-Inta era foarte solid, aş putea spune că avea statura unui uriaş, dar trecuse de vârsta de şaizeci de ani. Deşi nu mai era tânăr, indianul părea încă în putere. După toate aparenţele, acest bătrân indian era iubitor de dreptate, credincios şi mândru. Dacă el avea să fie slujitorul nostru, acest lucru se întâmpla din voinţa lui şi nu în urma unei porunci. Oricum, Inciu-Inta era propriul său stăpân. El ne-a condus prin mai multe curţi interioare, pe sub şase porţi, spre locuinţa noastră. Clădirea în faţa căreia am ajuns ne era destinată numai nouă.

— Aceasta este casa lui Winnetou, ne-a spus Ochi Ager.

— Dar locuia destul de rar aici, am replicat eu.

— De câte ori venea pe aceste meleaguri, mi-a explicat însoţitorul nostru. Încăperile în care va locui Old Shatterhand sunt astfel precum le-a lăsat Winnetou, atunci

[71] Ochi ager. (N.a.)

când a fost aici pentru ultima oară. Şi Inciu-Ciuna a locuit aici, iar Nşo-ci avea camerele ei în această clădire. Sora noastră albă va locui chiar în încăperile frumoasei surori a lui Winnetou.

Această clădire avea şi ea, la rândul ei, balcoane şi creneluri, şi, pentru că era aşezată destul de sus, bănuiam

că ... la în
jur ... Caii
şi ... n fel
de

... ntr-o
ca ... pere
se ... e de
div

... peţii,
am ... are îl
av

Vraciul a luat pipa, a umplut-o cu tutun,
a aprins-o şi a tras din ea de şase ori…

Pe pereţi erau tot soiul de arme. Am văzut câteva cuţite, pistoale şi flinte care aparţinuseră prietenilor împreună cu care vânasem demult. Inciu-Inta ne-a dus prin întreaga clădire care ar fi putut adăposti 30-40 de persoane. Ar fi multe de spus în legătură cu felul în care erau aranjate toate încăperile. Ar fi de amintit multe lucruri care i-ar interesa pe cei ce l-au iubit şi l-au respectat pe Winnetou.

Oricine îşi poate închipui ce am simţit atunci când am intrat în cele trei încăperi care fuseseră cândva ale lui Winnetou. În stânga se afla dormitorul, lipită de acesta era camera de zi, mai spaţioasă, iar alături se afla camera de lucru. Fiecare dintre aceste trei încăperi dădea într-un balcon, de unde se putea admira o privelişte minunată. În dormitor se găseau doar un pat înalt şi curat, alcătuit din pături şi blănuri, precum şi vase din lut în care se păstra apa de băut şi apa pentru spălat. Camera de zi era decorată în stil european şi în stil indian, aici găsindu-se

atât mese şi scaune joase, cât şi mese şi scaune înalte. Pe pereţi erau agăţate diverse obiecte, multe dintre ele fiindu-mi cunoscute, fiindcă Winnetou le primise chiar de la mine. Pe un perete erau şi două fotografii de-ale mele, pe care i le dăruisem cândva prietenului meu. Timpul îşi pusese amprenta pe ele şi pozele erau destul de neclare. Într-o mapă am găsit câteva foi de hârtie, pe care indianul încercase să deseneze imaginea mea, aşa cum era ea reprezentată în poze.

—Trebuie că a ţinut mult la tine, a spus soţia mea, privind desenele. Nu era lipsit de talent, dar nu s-a bucurat de îndrumare şi nu avea exerciţiu. Toate aceste încercări ale sale sunt emoţionante.

În camera de lucru se afla... un birou, da, un birou cu sertare, pene, călimări şi cu multă hârtie. Cerneala era uscată acum. Aici învăţase să scrie tânăra căpetenie. Aici încercase să stăpânească pana acela care stăpânise cei mai sălbatici armăsari şi care se pricepea să mânuiască orice armă! Aici îşi scrisese testamentul, testamentul al cărui mesaj ajunsese, în cele din urmă, până la mine!

Apaşul nu folosise aici numai pana, ci şi cuţitul, cleştele, pila şi ciocanul. Folosise chiar ac şi aţă, pentru a croi o mapă din piele.

Am deschis mapa şi am găsit în ea o singură foaie de hârtie. Pe această foaie erau scrise doar trei cuvinte:

„Charlie[72]*, dragă Charlie."*

Aceste trei cuvinte ar fi urmat să fie începutul unei scrisori? Sau poate că gândurile lui Winnetou se îndreptau către mine? Iată o întrebare la care răspunsul era foarte greu de găsit acum!

[72]Varianta englezească a numelui Karl. (N. tr.)

Inciu-Inta, care se afla lângă noi, a văzut că soţia mea a început să plângă când a citit cele trei cuvinte. Şi eu aveam ochii împăienjeniţi de lacrimi. Privindu-ne, indianul, războinicul uriaş, ne-a întors pentru o clipă spatele pentru a-şi trece palma peste faţă.

— E atât de curat aici, de parcă Winnetou abia a plecat! a spus Klara, după câteva clipe de tăcere. Cine a avut grijă ca în aceste încăperi totul să se afle la locul său?

— Eu am făcut-o, pentru că aşa m-a îndemnat inima, a răspuns încet Inciu-Inta.

— De când faci asta?

— Din clipa în care Winnetou a părăsit această casă.

— De atâta timp? Cu toate că el murise?

La această întrebare, uriaşul s-a mulţumit să dea încet din cap, spunând:

— Winnetou mi-a spus că nu există moarte. Aşa i-a spus fratele său, Old Shatterhand. Eu i-am crezut pe amândoi. Asta mai cred şi astăzi.

Însoţitorul nostru şi-a trecut uşor palma peste un costum din piele care se afla pe perete şi a spus:

— Winnetou purta aceşti pantaloni şi această haină atunci când dorea să rămână în această casă. Atunci când sunt singur aici, mi se pare de multe ori că aud foşnetul pielii acestor haine şi mă întreb dacă nu cumva el a trecut pe-aici. Uneori, când intru în această încăpere, mi se pare că Winnetou a ieşit puţin pe balcon pentru a privi în zare, aşa cum făcea de atâtea ori când îl chinuia vreun gând sau când îl ardea dorul de cineva. El m-a numit prietenul său, dar eu eram mândru să pot fi slujitorul său. Aş fi fost fericit să pot muri de mii de ori în locul său, dar, din păcate, a trebuit să moară el. Nu prin viaţa sa, ci datorită morţii sale oamenii din tribul său şi indienii din toate triburile au deschis ochii şi au văzut cât de mult preţuieşte viaţa unui om, cât de mult preţuieşte viaţa unei rase! Noi am fost orbi,

dar acum ne-am recăpătat vederea.

Spunând acestea, Inciu-Inta s-a întors spre mine şi mi-a luat mâna.

— Fii cel ce vorbeşte în numele celui ce nu mai este printre noi, nu numai aici, ci şi aici, a spus indianul, ducându-şi mâna la piept.

Apoi Inciu-Inta s-a întors către şotia mea, zicând:

— Pe tine te rog să fii pentru noi Nşo-ci! Vorbeşte-le femeilor care se vor aduna aici! Călăuzeşte-le faptele! Tatellah-Satah este vraci, nu războinic! Nu uitaţi asta! Marea dorinţă a lui Winnetou a fost aceea ca fratele său alb să intre în această casă. Sufletul care a reînviat are nevoie să fie ocrotit faţă de propriul său popor! Acest suflet şi-a pus nădejdea în voi!

Capitolul XII – Noi descoperiri

Mount Winnetou se află în sudul statului Arizona, la graniţa cu New Mexico. Indienii liberi, care trăiesc pe aceste meleaguri, nu se supun nici unei autorităţi statale sau guvernamentale. Comitetul care se ocupa de înălţarea statuii lui Winnetou avusese îndrăzneala de a se adresa Congresului Statelor Unite ale Americii şi obţinuse permisiunea „de a fonda un oraş care să fie numit Winnetou City, de a înălţa un monument în cinstea căpeteniei apaşilor care să aibă dimensiunile pe care le vor stabili membrii comitetului, de a lua toate măsurile, astfel

încât să se poată construi locuinţe şi clădiri care să aibă alte scopuri”. Astfel suna hotărârea pe care le-o înmânase unul dintre membrii Congresului american.

Având această hotărâre, membrii comitetului au trecut la treabă, fără să le pese de drepturile celorlalţi.

Din toate acestea apaşii aveau un mic câştig, pentru că era vorba despre cinstirea căpeteniei lor. Într-un fel avuseseră de câştigat şi comanşii, fiindcă Apanatshka era căpetenia comanşilor. De când murise Winnetou, nu mai existase nici o căpetenie căreia toţi apaşii să i se supună. În ceea ce-l privea pe Tatellah-Satah, acesta nu putuse fi convins să facă uz de autoritatea de care se bucura în rândul tuturor indienilor. Cu toate acestea, Old Surehand şi Apanatshka sperau să-l atragă de partea lor pe marele vraci. Ei doreau să-l câştige pe bătrân prin ceea ce aveau să facă şi, mânaţi de acest gând, au început să construiască, fără a ţine seama de nimic.

Old Surehand şi Apanatshka nu mai erau oamenii pe care-i cunoscusem cândva. Datorită faptului că se îmbogăţiseră şi făceau afaceri, îşi schimbaseră modul de a gândi, dar deveniseră robii banului. Despre provenienţa banilor am scris în romanul „Old Surehand”, atunci când am vorbit despre cele întâmplate la banca Wallace & Co., din Jefferson City. Cei doi voiau să se lanseze într-o „afacere”. Ei doreau ca fiii lor să devină faimoşi. Această faimă trebuia să le aducă bani.

Tatellah-Satah nu era însă omul care să renunţe foarte uşor la ceea ce el credea că este drept şi bine. El părea că dă înapoi în faţa lucrurilor care se petreceau şi nu putea să împiedice folosirea apelor cascadei în scopul obţinerii curentului electric, nu se putea opune distrugerii pădurii datorită existenţei carierelor de piatră, nu se putea opune folosirii indienilor ca muncitori. Aceşti indieni erau însă, în general, oameni care fuseseră excluşi din rândurile

triburilor lor. Cuvântul lui Tatellah-Satah s-a făcut auzit atunci în rândul apaşilor Mescalero, Llanero, Icarilla, Taracone, Navajo, Chiricahua, Pinalenjo, Kojotero, Gilas, Lipan, Mimbrenjo, precum şi în rândul celor care lucrau în minele de cupru. Pentru indienii care făceau parte din triburile apaşe amintite, Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri, era cel mai însemnat bărbat din rândul rasei lor.

Vraciul i-a chemat la sine pe şefii acestor triburi şi le-a spus că nu era vorba despre cinstirea lui Winnetou, ci mai curând despre o idee a lui Young Surehand şi Young Apanatshka, despre o afacere. Bătrânul reuşise chiar să-i convingă de faptul că era o ruşine ca o astfel de statuie să fie înălţată în cinstea celui dispărut. El le-a dovedit că toate acestea nu vor întârzia, ci vor grăbi moartea rasei, pentru că acest monument va atrage asupra apaşilor ura celorlalte triburi.

Pe scurt, Tatellah-Satah reuşise să convingă căpeteniile de faptul că avea dreptate şi le spusese să se întoarcă la triburile lor, să le dea de ştire despre cele ce vorbiseră cu vraciul. Clanul „Winnetou” exista deja şi avea rolul său. Tatellah-Satah voia să se opună construirii oraşului şi înălţării monumentului, în momentul în care avea să aibă loc marea întrunire de la Mount Winnetou. Această întrunire avea să se desfăşoare foarte curând, iar bătrânul vraci voia să ştie care dintre căpetenii îi stau alături şi care i se împotrivesc. Tatellah-Satah nu se arătase însă, rămânând retras în „castelul” său. Nu coborâse printre oameni, decât pentru a-mi ieşi în întâmpinare.

Toate acestea ni le-a spus bătrânul în timpul mesei de prânz, dar nu ni le-a spus pentru a se plânge. Privirea lui era vie şi ageră. Vraciul ştia, probabil, prea bine că depindea numai de el dacă indienii vor mai avea un viitor sau nu. O astfel de adunare la care aveau să participe reprezentanţii tuturor triburilor indiene nu avea să mai fie

posibilă nicicând. De aceea era foarte important ca indienii să se trezească la viaţă. Vraciul era hotărât să facă orice pentru ca rasa să aibă un viitor. Bătrânul avea toate calităţile pentru a-şi duce la îndeplinire gândul, toate în afara uneia, a aceleia de a ataca şi de a vorbi deschis. Această calitate nu-i este proprie nici unui indian. Desigur că vechii războinici aveau puterea de a vorbi şi de a lupta deschis, dar şi-au pierdut-o atunci când au întâlnit viclenele feţe palide. Pentru a face faţă omului alb, indianul a trebuit să-şi ascundă gândurile, iar cu timpul, această necesitate s-a transformat în trăsătură de caracter. Numai indienii cu suflet nobil, aşa cum era Winnetou, aveau curajul de a lupta deschis şi de a-şi anunţa mai întâi duşmanul. În mod obişnuit, indienii nu se poartă astfel atunci când au în faţa lor un alb. Asta era cauza pentru care Tatellah-Satah ezitase atâta vreme să treacă la fapte şi preferase să mă aştepte. Pentru a mă exprima mai clar, vraciul îmi atribuia curajul de a scoate, cum se spune, „castanele din foc” în locul său şi în locul celor care-l sprijineau. Pentru bătrânul vraci fusese foarte important să afle de a cui parte mă aflam, de partea sa, sau de partea celor care erau de părere că era cazul să fie înălţată o statuie în cinstea lui Winnetou. Din clipa în care Vulturul cel Tânăr i-a spus că voi fi cu totul de partea sa, Tatellah-Satah a simţit că i s-a luat o piatră de pe inimă. De atunci bătrânul mă aşteptase cu nerăbdare, iar acum mă întreba dacă eram gata să fiu pumnul său de fier, pumnul cu care dorea să-i doboare pe duşmani.

— Sunt gata, am răspuns eu. Cred însă că ar trebui să încercăm mai întâi să învingem prin puterea cuvântului şi numai apoi, dacă nu vom fi izbândit astfel, vom folosi pumnul.

Răspunsul meu l-a mulţumit pe bătrân şi mi-a spus că eram liber să fac ce credeam de cuviinţă. Eram, aşadar,

liber să acţionez cum voiam şi înţelegeam să mă folosesc de această libertate.

Trebuia să vedem mai întâi planurile care fuseseră întocmite pentru înălţarea monumentului lui Winnetou. Imediat ce am luat masa, m-am îndreptat spre oraş, împreună cu Klara şi cu Inciu-Inta, slujitorul nostru. Acesta mi-a cerut permisiunea să ia cu sine şi şase războinici tineri din clanul „Winnetou”, care aveau rolul de a mă proteja. Indianul mi-a mai spus că aceasta fusese dorinţa lui Tatellah-Satah. Am fost întru totul de acord, mai ales că aceşti războinici aveau să-mi fie de folos.

Înainte de ajunge în oraş, am luat-o mai întâi spre Cascada de Dantelă. Acolo am început să cercetez locul, îndreptându-mi atenţia în special asupra celor două amvoane. Am făcut acest lucru cât mai discret cu putinţă, fiindcă nu voiam să spun nimănui ce-mi pusesem în gând. Inciu-Inta poseda, aşa cum aveam să-mi dau seama foarte curând, un spirit de observaţie deosebit de ascuţit. Lucrul acesta nu m-a mirat, mai ales că ştiam că acest indian se aflase multă vreme în preajma lui Winnetou. Slujitorul nostru era atent la fiecare mişcare pe care o făceam, la fiecare privire a mea. Omul se gândea la cele ce intenţionam să fac şi, când am luat-o spre oraş, şi-a adus calul lângă al meu şi mi-a spus:

— Old Shatterhand nu s-a oprit pentru a vedea Cascada de Dantelă.

L-am privit întrebător şi indianul a continuat:

— Old Shatterhand nu s-a oprit aici nici pentru a vedea cum se lucrează la statuia lui Winnetou.

— Atunci de ce m-am oprit? l-am întrebat eu.

— Pentru a vedea cele două stânci.

Inciu-Inta avea dreptate. Pentru asta mă abătusem din drum. Aceste două stânci erau mai importante pentru mine decât cascada.

M-am mulţumit să mormăi, iar reacţia mea l-a îndemnat să continue:

— Eu cunosc aceste stânci. Nu este adevărat ce se spune. De pe aceste stânci se poate vedea totul, dar nu se poate auzi nimic.

— Ai cercetat fiecare loc în parte?

— Da, am cercetat fiecare loc în parte. Am fost peste tot, chiar şi în spatele stâncilor, în locul în care nimeni nu are voie să se ducă. Nici de acolo nu se aude nimic.

— Pot fi sigur că nu vei spune nimănui nimic? am întrebat eu. La această întrebare, Inciu-Inta a dus mâna la inimă şi mi-a spus:

— Îţi promit aceasta din tot sufletul, aşa cum o făcea odinioară Winnetou.

— Atunci îţi voi arăta cum se cuvine să asculţi. Cunoşti Valea Peşterii?

— Da, o cunosc şi încă foarte bine!

— Poate, cunoşti chiar peştera.

— Da, cunosc şi peştera.

— E mare? Cât e de lungă?

— E foarte mare şi foarte lungă! Dacă porneşti de aici, mergi călare patru ceasuri până ajungi la ea. Peştera este atât de lungă, încât, dacă intri în ea, poţi să ajungi până în apropierea Cascadei de Dantelă.

— Mâine dimineaţă mergem s-o cercetăm. Pregăteşte toate cele trebuincioase, dar nu spune nimănui nimic!

Cu acestea, discuţia dintre noi a luat sfârşit şi ne-am continuat drumul spre oraş. O dată ce am ajuns în dreptul primelor corturi, am observat că în oraş era agitaţie, ca şi atunci când sosisem acolo. Am văzut că spre noi veneau câţiva călăreţi care voiau să ajungă, după toate aparenţele, la „castelul” lui Tatellah-Satah. Imediat ce s-au aflat în dreptul nostru, s-au oprit, iar doi dintre ei au venit mai aproape. Erau Athabaska şi Algongka. Amândoi stăteau

mândri în şa. După ce ne-au salutat cu respect, Athabaska a spus:

— Voiam să mergem în vârful muntelui, pentru a-l saluta pe Old Shatterhand, oaspetele tuturor indienilor. Noi l-am simţit aproape de inima noastră, imediat ce l-am văzut. L-am respectat chiar din clipa în care l-am cunoscut, fără a şti care este numele său. Acum, că a venit aici şi a spus cine este, nu avem voie să aşteptăm până când va veni în cortul nostru. Noi trebuie să mergem la el, pentru că el este mai presus decât noi.

— Oare între fraţi poate fi unul mai presus decât celălalt? am întrebat eu. Avem cu toţii acelaşi părinte. Acest părinte al nostru este Manitou. Atâta vreme cât El ne ocroteşte, nici unul dintre noi nu este mai presus decât celălalt. Eu îi ascult pe fraţii mei şi vin în corturile lor, pentru a fuma împreună cu ei pipa ospeţiei.

Respectul de care dădeam dovadă i-a bucurat pe cei doi şefi de trib şi Athabaska mi-a spus:

— Noi suntem mândri de această dorinţă a fratelui nostru alb. Să aibă bunătatea de a ne urma. Fratele nostru va întâlni prieteni şi cunoscuţi de odinioară. Atunci când au auzit că a sosit Old Shatterhand, ne-au rugat să-i lăsăm să ne însoţească, pentru că voiau să-l vadă. Ei aşteaptă acolo.

Spunând acestea, indianul a arătat spre grupul de călăreţi care aştepta la mică distanţă faţă de noi. Ne-am îndreptat cu toţii spre acel grup de călăreţi şi, deşi trecuse multă vreme, am avut surpriza de a-i vedea pe Wagare-Tey, căpetenia şoşonilor, pe Matto Shahko, marea căpetenie a osagilor, care erau însoţiţi de alte căpetenii de rang mai mic. Ne-am bucurat cu toţii de revedere. Printre căpeteniile care erau în oraş se afla şi Avaht-Niah, care împlinise o sută de ani! Desigur că bătrânul nu putuse să facă drumul spre sălaşul lui Tatellah-Satah şi rămăsese în cortul său. Le-am cerut indienilor permisiunea de a merge

la cortul lui şi de a-l saluta.

Wagare-Tey şi Matto Shahko fuseseră rugaţi să-şi aşeze corturile în „oraşul de jos”, dar ei avuseseră înţelepciunea de a se interesa care era situaţia. Aflând cum stăteau lucrurile, cei doi şefi de trib au venit în „oraşul de sus” şi s-au alăturat lui Athabaska şi Algongka.

Ne-am îndreptat spre cortul lui Wagare-Tey, în care stătea şi bătrânul său părinte. De-abia pornisem într-acolo, când ne-au ieşit în faţă doi comanşi Kanean, care se îndreptau spre castelul lui Tatellah-Satah. Imediat ce m-au văzut, s-au oprit şi mi-au spus că fuseseră trimişi de Young Surehand şi Young Apanatshka pentru a mă invita la cei doi artişti, care nu fuseseră în oraş atunci când sosisem eu. Cei doi soli mi-au spus că Young Apanatshka şi Young Surehand mă aşteptau chiar atunci pentru a-mi arăta statuia lui Winnetou. Am vrut să spun ceva, dar Athabaska mi-a făcut semn să tac, adresându-se el însuşi comanşilor:

— Vedeţi că aici se află Athabaska şi Algongka, şefii triburilor aflate la miazănoapte. Vedeţi că aici se află de asemenea, Wagare-Tey, căpetenia şoşonilor şi Matto Shahko, marea căpetenie a osagilor. Întoarceţi-vă la Young Apanatshka şi la Young Surehand şi spuneţi-le că vrem să le vorbim! Să vină imediat aici! Avem să le spunem ceva foarte însemnat. Athabaska vorbise cu atâta hotărâre, încât cei doi comanşi n-au îndrăznit să scoată nici o vorbă şi s-au grăbit să se întoarcă de unde veniseră.

Ne-am continuat drumul şi am ajuns, în cele din urmă, la locul în care Athabaska, Algongka, Wagare-Tey şi Matto Shahko îşi aşezaseră corturile. Am observat imediat că acestea erau puse foarte aproape unele de altele. În faţa acestor corturi, stătea Avaht-Niah, bătrânul de o sută de ani.

Părul lui alb era legat şi i se revărsa parcă pe spate. Avaht-Niah nu era scheletic, precum Kiktahan Shonka şi se

mişca încă destul de repede pentru vârsta lui. Avea privirea limpede şi inteligentă, iar glasul îi era plăcut şi hotărât, lăsând impresia că bătrânul avea şaizeci de ani şi nu o sută.

Când ne-a zărit, s-a ridicat de la pământ, fără a se sprijini de nimic. Fiul său, Wagare-Tey, i-a povestit cum m-a întâlnit pe mine şi pe soţia mea în timp ce se îndrepta, împreună cu celelalte căpetenii, spre munte. Faţa bătrânului era brăzdată de cute, care nu-i dădeau însă un aer de răutate. Mă bucura foarte mult că avea o figură curată şi luminoasă, neatinsă parcă de trecerea timpului care îşi pune pecetea pe feţele atâtor bătrâni. Aş fi putut spune că Avaht-Niah arăta foarte bine pentru anii pe care-i avea.

Imediat ce fiul său i-a povestit ce se întâmplase, m-a privit. Ochii îi străluceau de bucurie. S-a îndreptat spre mine, m-a îmbrăţişat şi a spus:

— Oh, Bunule şi Milostivule Manitou! Îţi mulţumesc pentru bucuria pe care mi-o dai! Cât de mult am voit să-l mai văd o dată pe cel mai bun prieten al tuturor indienilor, înainte de a împărţi în două undele Apei Neştiute a Morţii. Dorinţa mi s-a împlinit. Aşezaţi-vă cu toţii în cerc şi aduceţi-mi pipa sfântă! Vreau să mai am o dată cinstea de a conduce această adunare a ospeţiei. Old Shatterhand să se aşeze la dreapta mea. *Squawa* sa să se aşeze la stânga mea! Aprindeţi focul bucuriei!

Această primire m-a impresionat profund. Pipa a trecut din mână-n mână şi multe amintiri au început să fie evocate. Toate aceste amintiri erau legate de Winnetou. Nu aveam însă timp să ne lăsăm purtaţi de ele. Se cuvenea să luăm în seamă, în primul rând, ceea ce se întâmpla în prezent.

În timp ce vorbeam, au apărut Young Surehand şi Young Apanatshka. Amândoi au venit călare. Imediat ce au descălecat, au vrut să spună ceva, dar s-au abţinut, apoi s-

au întors pe călcâie şi au vrut să plece întocmai precum veniseră, dar Athabaska a spus:

— Fiul lui Old Surehand şi fiul lui Apanatshka să se apropie! Vocea indianului avea într-însa ceva poruncitor şi cei doi i-au dat imediat ascultare. Nimeni nu a rostit un cuvânt. Se auzea trosnetul lemnelor mistuite de foc. În cele din urmă, Athabaska i-a întrebat pe cei doi:

— Young Surehand şi Young Apanatshka sunt căpetenii?

— Nu, au răspuns aceştia.

— Old Shatterhand este căpetenie?

— Da.

— Peste el au trecut şaizeci de ierni grele, peste voi nu au trecut nici măcar treizeci de veri frumoase. Cu toate astea, nu vreţi să mergeţi la el, ci vreţi ca el să vină la voi! De când există la indieni obiceiul ca vârstnicul să se supună celui tânăr, ca înţeleptul să se supună celui lipsit de înţelepciune? Noi vrem ca poporul nostru să se trezească din somn, să-şi cunoască, în sfârşit, drepturile şi îndatoririle. Noi vrem ca poporul nostru să se numere printre popoarele civilizate. Cum să se întâmple însă toate acestea, dacă noi nu respectăm nici măcar legea care glăsuieşte că tinerii trebuie să-i onoreze pe bătrâni?

Auzind acestea, Young Surehand a înălţat capul cu mândrie şi a spus:

— Noi suntem artişti!

— *Uff, Uff!* a exclamat Athabaska. Este oare mai bine să fii artist, decât să fii bătrân şi să ai experienţă? Eu cred că nu! Gândiţi-vă la Winnetou! El era, înainte de toate, modest. El îi respecta pe bătrâni, chiar şi atunci când ei erau numai oameni simpli. Se pare că voi nu l-aţi înţeles nicicând pe Winnetou. Oare cum veţi putea voi să ne redaţi chipul lui aşa cum era el în realitate?

Amândoi au coborât privirile şi Athabaska a întrebat:

— Unde sunt taţii voştri? Sunt acasă?

— Încă nu. Au plecat de dimineaţă şi se întorc numai seara.

— Atunci spuneţi-le ce am să vă spun eu acum: Căpeteniile adunate aici le cer să vină la Old Shatterhand, care are să le vorbească despre fiii lor. Noi vom veni peste un ceas în coliba voastră pentru a vedea planul vostru pentru statuie şi pentru a ne da seama dacă sunteţi sau nu artişti! Acum puteţi pleca!

Cei doi au încălecat imediat, fără a se scuza şi fără a încerca să spună măcar un cuvânt în apărarea lor.

Când am ajuns, mai târziu, la coliba în care se afla planul, sau, mai bine spus, proiectul pentru ceea ce avea să fie statuia lui Winnetou, cei doi stăteau în prag şi ne-au întâmpinat tăcuţi, aşa cum fac oamenii care ar vrea să dea frâu liber mâniei şi nu au voie s-o facă.

Lăsând la o parte felul în care se purtaseră, trebuie să spun că amândoi erau nişte tineri frumoşi şi îmi puteam da seama că soţia mea ar fi vrut să le ia apărarea. Klara le-a zâmbit, dar eu nu puteam decât să le fac un semn discret, nimic mai mult.

Când am intrat în colibă, am dat cu ochii de o seamă de domni din comitet. Aceştia veniseră acolo pentru a le impresiona pe căpetenii, numai că şefii de trib i-au tratat cu atâta nepăsare, încât membrii comitetului nu au îndrăznit să scoată o vorbă sau să se apropie de nou-veniţi.

Coliba era rotundă, asemănătoare unei arene şi se compunea dintr-o singură încăpere. Pereţii erau acoperiţi cu pânză, iar pe această pânză era reprezentată regiunea în care se afla Mount Winnetou, cu turnul de pază şi cu „castelul” lui Tatellah-Satah. Se vedea statuia maiestuoasă a lui Winnetou, conturată în câteva linii. Cei doi artişti realizaseră şi o statuie în miniatură, care se afla în mijlocul încăperii. Această statuie avea o înălţime de aproximativ doi metri. Lumina se revărsa asupra ei de undeva de sus,

dându-i un aspect foarte plăcut. Seara şi noaptea, această statuie era luminată cu ajutorul electricităţii, obţinută fără mari cheltuieli, cu ajutorul apei cascadei. Se dorea obţinerea curentului electric necesar pentru iluminatul întregului oraş care avea să poarte numele lui Winnetou.

Mai întâi am privit faţa lui Winnetou, aşa cum o realizaseră cei doi artişti. Trăsăturile le reuşiseră foarte bine şi, cu toate astea, faţa mi se părea într-un fel străină. În trăsăturile acestea nu se vedea amestecul de seriozitate şi de bunătate ale apaşului. Pe faţa personajului reprezentat se citea o expresie pe care Winnetou nu o avusese niciodată, o expresie provocatoare, pe care i-o conferiseră creatorii statuii. Îmbrăcămintea era realizată cu o exactitate care deranja: mocasinii împodobiţi cu păr de porc sălbatic, pantalonii, vesta din piele fără nici o urmă de cută, pătura purtată pe umăr cu mândrie, pe sub care se vedeau capetele lasoului care trecea dinspre umărul drept spre şoldul stâng. La brâu se vedea traista cu praf de puşcă şi gloanţe, care aminteau de vremurile trecute. Lângă acestea se putea observa cuţitul băgat în teaca din piele şi pistolul. Piciorul drept era adus în faţă, ca şi când Winnetou s-ar fi pregătit să facă o săritură. Mâna stângă era sprijinită pe ţeava puştii cu ţinte de argint, iar în dreapta ţinea un pistol. Această atitudine îi dădea personajului un aer războinic. Privind statuia, mă gândeam la o panteră care se pregătea să sară asupra prăzii, pândind în ascunzişul său. Toate acestea erau în ton cu expresia feţei în care se păstraseră, totuşi, trăsăturile plăcute ale lui Winnetou.

— Ce mare păcat, mi-a şoptit Klara.

— Da, aşa e! Şi, totuşi, sunt artişti adevăraţi!

— Fără îndoială! Numai că felul în care l-au reprezentat nu oglindeşte realitatea. Nu pot să înţeleg cum de s-au putut înşela atât de mult asupra lui Winnetou! Cum de nu l-au înţeles! Şi statuia urmează să fie pusă pe acest munte

minunat?

— Am să fac tot ce pot pentru ca asta să nu se întâmple şi dacă lumea nu va voi să mă asculte, voi sfărâma eu însumi statuia, sub privirile tuturor!

Căpeteniile au păstrat tăcerea şi s-au mişcat încet în jurul statuii, pentru a o vedea din toate părţile. Young Surehand şi Young Apanatshka intraseră şi ne priveau, siguri de succesul lor. Ei păreau convinşi de faptul că membrii comitetului vor avea un cuvânt important de spus în legătură cu opera lor. Artiştii se aşteptau ca noi să fim atât de încântaţi, încât să izbucnim în strigăte de admiraţie.

Când au observat că nu se întâmpla nimic din toate acestea, au început ei înşişi să-şi admire opera. Făceau tot felul de remarci prin care îşi lăudau statuia, invitându-ne parcă să le urmăm exemplul. Astfel au obţinut însă efectul contrar. Căpeteniile au luat-o, rând pe rând, spre ieşire, fără a scoate un cuvânt. Noi doi, soţia mea şi cu mine, am urmat exemplul căpeteniilor. Cei doi artişti şi membrii comitetului ne-au urmat imediat. Voiau să afle părerea noastră.

Athabaska încălecase deja şi ne aştepta şi pe noi să facem acelaşi lucru. Apoi indianul s-a întors spre domnii din comitet şi le-a spus:

— Winnetou este, aşa cum l-aţi zămislit voi, cea mai mare minciună care a fost scoasă vreodată la lumină între aceşti munţi. Nimiciţi statuia! Ea nu va sta niciodată sus pe munte!

Spunând acestea, şeful de trib şi-a îndreptat braţul către vârful scăldat în soare al Muntelui lui Winnetou.

— Niciodată! a strigat Algongka.

— Niciodată, niciodată, niciodată, niciodată! au strigat celelalte căpetenii.

— Hotărârea voastră este nedreaptă! a strigat Young Surehand.

— Asta înseamnă batjocorirea artei! a spus Young Apanatshka. Mereu nervosul domn Antonius Paper a venit spre noi cu mersul lui legănat şi a ţipat, de parcă ar fi vrut să ne bage-n pământ.

— Noi suntem comitetul însărcinat cu înălţarea statuii lui Winnetou! Se va face ceea ce am hotărât noi! Statuia va fi pusă pe vârful muntelui!

În timp ce vorbea, domnul Paper îşi agita mâinile chiar sub botul calului lui Matto Shahko. Acesta şi-a mânat calul, trântindu-l la pământ pe nervosul domn Paper şi a spus:

— Chiar aşa? Voi sunteţi comitetul? Dacă este aşa, noi vă vom elibera din funcţiile pe care le aveţi şi vom numi alt comitet.

— Da, vom numi alt comitet! au strigat şi ceilalţi şefi de trib, în timp ce domnul Antonius se ridica de la pământ, refugiindu-se în spatele celorlalţi membri ai comitetului.

Profesorului Bell, care era preşedintele comitetului, i-a venit o idee, dându-şi seama că situaţia nu era chiar aceea la care se aşteptase el. A făcut câţiva paşi spre mine şi m-a întrebat:

— Care este părerea dumneavoastră, domnule Shatterhand? Vă rog să vorbiţi deschis!

— Vai de mine, dar n-are importanţă ce cred eu! am replicat încercând să mă eschivez.

— Ba eu cred că da! a spus Bell. Ştiu că se va ţine seama de cele ce veţi spune şi de aceea vă rog să vă faceţi cunoscută părerea.

— Nu este nici timpul şi nici locul potrivit pentru a-mi spune părerea. Nici nu ştiu ce loc mi s-a rezervat acolo unde trebuie să se desfăşoare întrunirile. Nu am primit din partea grefierului numărul ce corespunde locului pe care îl voi ocupa în cadrul întrunirilor. De aceea îl rog pe grefier să vină la locuinţa mea.

Mi-am întors calul şi am plecat. Ceilalţi mi-au urmat

imediat exemplul. Ne-am oprit apoi în „oraşul de sus” şi am ţinut sfat. Am ajuns la concluzia că nu puteam întreprinde nimic, înainte de a fi vorbit cu Old Surehand şi cu Apanatshka. Se cuvenea, prin urmare, să mai aşteptăm.

Ne-am luat rămas-bun de la căpetenii şi ne-am îndreptat spre locul în care îşi puseseră corturile femeile din tribul sioux, fiindcă voiam să o invităm la noi pe bătrâna Aşta şi pe nepoata ei. Cele două femei au acceptat cu bucurie invitaţia noastră.

Ne-am întors la „castel”, am lăsat caii şi am luat-o încet prin pădure pentru a ajunge la turnul de pază în care se afla Vulturul cel Tânăr. Voiam ca şi el să fie oaspetele nostru în seara aceea. Tânărul apaş nu era singur. În turnul său se aflau mai multe indience şi mai mulţi indieni, care sculptau în lemn sau care se ocupau cu tâmplăria. Nu l-am întrebat însă la ce serveau toate astea.

Tatellah-Satah nu era nicăieri de găsit, aşa încât am petrecut seara împreună cu cei trei oaspeţi ai noştri, observând cu bucurie cum cei doi tineri erau din ce în ce mai apropiaţi. În cursul serii ni s-au alăturat Dick Hammerdull şi Pitt Holbers. Primul era numai zâmbet, al doilea căzuse pe gânduri.

Mă aşteptasem ca Old Surehand şi Apanatshka să mă caute imediat ce se vor fi înapoiat. Lucrurile nu s-au întâmplat însă astfel. În schimb, în dimineaţa zilei următoare mi s-a înfăţişat un sol care venea din partea celor doi. Aceştia mă întrebau, prin solul lor, dacă ştiu cât de mult ţineau la mine, cât de mult mă respectau şi cât de mult îşi doreau să mă vadă. Ei îmi transmiteau că le era imposibil să vină în locuinţa duşmanului lor, Tatellah-Satah şi se cuvenea, spuneau ei, să aleg între vraci şi ei, fiindcă nu ar exista cale de mijloc. Old Surehand şi Apanatshka îmi trimiteau vorbă că i-aş putea găsi oricând la locuinţele lor din „oraşul de jos” pentru a discuta şi despre fiii lor, de care

se părea că eram nemulţumit.

Nici nu mă gândeam să pun la inimă ceea ce îmi transmisese solul. Mă întrista numai că mă îndepărtasem sufleteşte de cei doi prieteni ai mei. Nu se cuvenea să ajungem la neînţelegeri şi îmi propusesem ca, atunci când voi avea timp, să îi vizitez pe cei doi.

Acum trebuia să plec în Valea Peşterii pentru a cerceta locul, astfel încât să fiu pregătit în clipa în care duşmanii noştri s-ar fi ascuns acolo.

Inciu-Inta, uriaşul nostru slujitor şi cei ce aveau să ne însoţească erau pregătiţi de plecare deja înainte de revărsarea zorilor. Bătrânul avusese grijă să avem tot ce ne trebuia, de la hrană, la făclii, frânghii şi cârlige, astfel încât să putem cerceta peştera temeinic şi fără riscuri. Această grotă era foarte importantă pentru mine. De când văzusem că apele cascadei intră de-a dreptul în pământ şi aflasem că exista o peşteră care ajungea până în apropierea cascadei, eram convins că aceasta avea să fie foarte importantă pentru evenimentele ce aveau să urmeze.

Pentru ca şi cititorii să înţeleagă mai bine toate cele ce urmează a fi povestite în continuare, vreau să amintesc de existenţa Peşterii Mamuţilor din statul Kentucky, peşteră care se întinde pe aproximativ trei sute de kilometri. Mergându-se de-a lungul tunelului principal al acestei grote, se parcurge o distanţă de şaisprezece kilometri pe sub pământ. De-a lungul acestui tunel există o sumedenie de nişe, praguri, ganguri laterale, stânci, bălţi, lacuri, râuri şi cascade.

Îmi imaginam că peştera din apropierea Muntelui lui Winnetou era asemănătoare peşterii din Kentucky şi foarte curând aveam să am dovada faptului că nu mă înşelasem. Peştera pe care dorisem s-o cercetăm nu era chiar atât de mare pe cât mă aşteptasem, dar era încărcată de tot felul de minunăţii zămislite de natură. Ceea ce ne-a uimit de la

bun început a fost mulţimea de stalactite[73] care se formaseră aici.

Drumul spre peşteră şerpuia de-a lungul versantului sudic al Muntelui Leacurilor şi apoi de-a lungul Râului Alb, spre sud, pe cursul unui mic râu care voia parcă să-i ducă înapoi, de unde veniseră, pe toţi cei ce ar fi mers pe firul său. Drumul era şerpuit şi cobora din ce în ce mai mult. La un moment dat, puteam vedea foarte clar Muntele lui Winnetou şi locul în care Tatellah-Satah îşi avea sălaşul. Apoi am zărit foarte limpede cuibul vulturului, în care se aflase cu mult timp în urmă Vulturul cel Tânăr. Cu acest prilej, soţia mea l-a întrebat pe bătrânul nostru slujitor dacă ştia povestea Vulturului cel Tânăr. Apaşul nu era cu noi şi de aceea puteam vorbi deschis despre el.

— Ştiu tot, a răspuns Inciu-Inta. M-am aflat alături de Tatellah-Satah în clipa când Vulturul cel Tânăr a fost adus de pasărea cea mare în zbor. Eu l-am ajutat pe copilul de atunci să omoare această pasăre care era foarte mare şi foarte puternică. Nimeni nu ştia câţi ani mai avea pasărea, dar toţi o văzuseră, toţi o ştiau. Pasărea asta nu răbda lângă ea nici un bărbătuş. Dacă vreunul îndrăznea să se apropie, îl gonea şi îl lovea cu ciocul. Toţi vorbeau despre puterea nemaiauzită a acestei păsări. Pe vremea aceea, Vulturul cel Tânăr avea doisprezece ani şi trăia aici, împreună cu noi. Toată lumea îl iubea. Deşi era foarte tânăr, el a plecat spre miazănoapte ca să-şi ia lut sfânt pentru pipă din munţii din Dakota. Imediat ce s-a întors şi şi-a făcut pipa, ne-a spus că venise vremea să-şi găsească şi un leac potrivit pentru el. A plecat din nou şi a postit. Atunci când se afla în singurătate, a visat că va omorî puii

[73] Stalactită – Formaţiune calcaroasă de formă conică, prezentă pe tavanul peşterilor, rezultată din depunerea calcitului, în urma evaporării apelor de infiltraţie. (N. tr.)

de vultur care se aflau în cuib şi că ghearele şi ciocurile lor vor fi leacul lui. Era slăbit de post şi, totuşi, a îndrăznit să ducă la îndeplinire visul, fără a-şi lua nici un răgaz. Pentru a ajunge la cuibul vulturului, băiatul trebuia să se lase în jos, folosindu-se de lasou. Pentru că lasoul era prea scurt şi pentru că tânărul era sleit de puteri, s-a lăsat să cadă în cuib. Capătul lasoului a rămas undeva, deasupra lui şi băiatul nu mai avea cum să se prindă de el.

— Cumplit! a exclamat Klara. Şi nu mai exista nici o cale de a pleca din cuib?

— Niciuna, a spus bătrânul, zâmbind. Vulturii nu-şi fac cuiburile în vecinătatea cărărilor omului. Puii erau singuri în cuib, iar tânărul le-a tăiat capetele şi ghearele, aruncându-le trupurile. Acum Vulturul cel Tânăr trebuia să se gândească la o cale de scăpare, dar nu avea niciuna. Deasupra lui se afla capătul lasoului, la care nu putea ajunge. Sub el se căsca prăpastia. Copilul se afla în cuibul din care nici măcar un şobolan n-ar fi putut scăpa, darămite un om! În timp ce cugeta la toate astea, băiatul a văzut vulturul venind. În gheare avea o sălbăticiune pe care o vânase pentru pui. Furioasa mamă a lăsat prada din gheare şi s-a năpustit asupra omului din cuib. Tânărul a scos cuţitul ca să se apere, dar, în aceeaşi clipă, a auzit o voce care i-a spus: „Nu o ucide, nu o răni, căci dacă vei face astfel, vei fi pierdut!”

— Groaznic! a exclamat soţia mea.

— Da, a spus Inciu-Inta. Tânărul a trecut printr-o încercare prin care nu oricine ar fi putut să treacă.

— Bietul băiat! Şi cum s-a descurcat?

— Nu trebuie să spuneţi „bietul băiat”. Trebuie să spuneţi „neînfricatul, înţeleptul, curajosul băiat”! Aici nu încape mila! Aici nu încape decât admiraţia! Aţi văzut că acest cuib de vultur este pe o ieşire din stâncă. Aici se află şi o adâncitură în care vulturul şi-a pus bucăţi de lemn. Trebuie

să ştiţi că vulturul îşi face în fiecare an un cuib din ce în ce mai înalt. Aici, în această adâncitură s-a ascuns copilul, atunci când vulturul s-a repezit furios asupra lui şi s-a apărat. A lovit pasărea cu bucăţile de lemn, gândindu-se tot timpul la o cale de scăpare. Tot cugetând şi negăsind nici o cale de scăpare, Vulturul cel Tânăr s-a gândit să-l facă pe duşmanul înaripat să-l ducă în zbor, din înălţime până jos.

— Dar era prea greu! a spus soţia mea.

— Băiatul s-a gândit că n-o să fie vorba de un zbor lin, pentru că vulturul va face tot ce îi va sta în putere ca să-l poarte prin văzduh. Oricum, avea să fie vorba de un zbor şi nu de o prăbuşire în gol. Băiatul a sperat ca vulturul să-l ţină în aer cu aripile lui uriaşe. Trebuia să lege vulturul astfel, încât să nu-l poată răni nici cu ghearele şi nici cu ciocul. Orice copil ştie cum se poate face asta. Băiatul avea cu sine curele, iar cu ajutorul unui băţ, el a silit vulturul să ţină gâtul şi ciocul întinse. Tot din lemn, Vulturul cel Tânăr a făcut un fel de gratii, forţând vulturul să-şi bage capul prin ele pentru a-l apuca. După ce băiatul a pregătit tot ce-i era de trebuinţă, vulturul a venit în zbor pentru a ataca. Se pare că găsise trupurile puilor, căci mama era parcă mai furioasă decât atunci când atacase prima dată. Imediat ce a venit în cuib, tânărul i-a prins capul cu ajutorul curelelor, silind-o să-şi ţină gâtul şi ciocul întinse. Cu alte curele, băiatul i-a descleştat ghearele. După aceea, Vulturul cel Tânăr a tras spre sine pasărea şi a legat-o mai bine. Astfel, nici cel care ataca, nici cel care fusese atacat nu au fost răniţi. Acum trebuia să urmeze lucrul cel mai însemnat: zborul care aduce a prăbuşire, sau prăbuşirea care avea să fie asemenea unui zbor.

— Mulţumescu-ţi Doamne că n-am fost eu în locul băiatului! a exclamat Dick Hammerdull. Mie-mi este mai lesne să stau în jurul a zece focuri, împreună cu nişte indieni care n-au gânduri paşnice, decât să mă aflu într-un

cuib de vultur! Ce zici, Pitt Holbers, vulpoi bătrân?

— Dacă tu crezi că n-ai destul curaj pentru a înfrunta un vultur, atunci sunt de părerea ta.

— Dacă am, sau nu destul curaj, asta nici nu mai contează. Oricum, nu se cade să trăncăneşti atâta. Tare-aş fi vrut să te văd pe tine în locul Vulturului cel Tânăr!

Fără să ia în seamă vorbăria celor doi vânători, Inciu-Inta şi-a continuat povestea:

— Acum băiatul putea părăsi cuibul vulturului. Fără să piardă o clipă, tânărul s-a dus la buza cuibului. Ochii nemiloşi ai vulturului ardeau de furie, şi, totuşi, acest vultur era singurul care-l putea salva. Băiatul s-a legat cu cele mai bune şi mai trainice curele de ghearele păsării, astfel încât aceasta să nu-l poată lovi cu aripile peste faţă. Apoi a tăiat curelele cu care legase aripile vulturului, strigând: „Oh, Manitou, ajută-mă”! Vulturul a început să biciuie aerul cu aripile sale, ducând cu sine băiatul dincolo de marginea cuibului.

—- Spune, spune mai departe! Spune mai repede! a exclamat tăcutul Pitt Holbers.

— O, Doamne! a strigat Klara, la rândul ei, împreunându-şi mâinile.

— Băiatul închisese ochii, a continuat Inciu-Inta. Se prăbuşise oare? Nu! Dacă s-ar fi prăbuşit, s-ar fi lovit de stânci. Timpul trecea şi el era încă în viaţă. Deasupra lui se auzea foşnetul aripilor, iar el plutea încolo şi-încoace. Vulturul a ţipat. Ţipătul său a răsunat prin munţi şi prin văi, astfel că orice om trebuia să privească spre cer. Băiatul a deschis ochii. A văzut că se îndrepta spre pământ, plutind în cercuri din ce în ce mai mici. Nu se prăbuşea, pentru că vulturul se zbătea din toate puterile. Pasărea ducea o povară prea grea şi asta o trăgea în jos. În apropierea castelului, pasărea şi copilul au atins pământul. Copilul nu era încă în siguranţă. Nu mai avea cuţitul şi nu putea să

taie curelele cu care se legase de ghearele vulturului. S-a încins o luptă, o luptă în care vulturul s-a dovedit a fi mai puternic decât băiatul. Pasărea îl lovea cu aripile pe Vulturul cel Tânăr. Asta n-a durat decât câteva clipe, fiindcă cei doi se aflau chiar în faţa noastră, a lui Tatellah-Satah şi a mea. Am luat o piatră şi am omorât vulturul. Vulturul lovise copilul cu aripile, dar copilul era fericit, zâmbea, pentru că avea ceea ce îşi dorise: leacul. De atunci băiatul este numit Vulturul cel Tânăr. Cel mai mult îi place să vorbească despre zbor. El a fost în oraşele albilor pentru a învăţa să zboare.

— Şi acum ştie să zboare? a întrebat soţia mea.

— Asta nu cunosc. El vrea să construiască aripi. Cred că vrea să încerce să zboare, dar despre asta ştim numai noi.

În timp ce bătrânul indian povestea, făcusem o bucată bună de drum. Acest drum ducea prin văi şi prin prăpăstii care se deschideau către toate direcţiile, aşa că ar fi greu de spus dacă mergeam spre nord, spre sud, spre est, sau spre vest. Eram plecaţi deja de trei ore. Tot înaintând, am ajuns la un mic râu ale cărui unde limpezi ne dădeau de veste că apa venea de undeva dintre stânci.

— Acesta e râul peşterii, a spus Inciu-Inta. Vom merge de-a lungul lui şi vom ajunge de-a dreptul la ţinta noastră.

Am urmat cursul râului. Drumul urca şi ne îndreptam din nou spre Mount Winnetou, dar, de această dată, venind din altă direcţie. Făcusem, de fapt, un ocol.

Valea râuleţului era plină de brazi. Pe alocuri, copacii erau atât de deşi, încât abia dacă puteam trece printre ei. Am înaintat astfel cu greu, preţ de o jumătate de ceas. Apoi, dintr-o dată, copacii s-au dat parcă la o parte din calea noastră şi ne-am urmat drumul, mergând drept înainte. Am ajuns apoi în faţa unei adâncituri asemănătoare cu un crater, tăiat în două de apele râului, a cărui matcă era parcă trasată cu o riglă. Pe laturile acestei adâncituri se

zăreau copaci foarte înalţi. Se puteau vedea aici şi tufişuri foarte dese. Iarbă era, de asemenea, din belşug. Exista hrană destulă pentru sute de cai, hrană care ar fi ajuns chiar pentru mai mult timp.

— Aceasta este Valea Peşterii, a spus Inciu-Inta.

— Şi unde e peştera? a întrebat soţia mea.

I-am văzut pe cei doi călăreţi pe care îi căutam. Amândoi erau întinşi pe burtă şi priveau ceva care părea a fi o bucată de hârtie…

— Merg la peşteră, a spus Inciu-Inta. Asta înseamnă că ştiu unde se află ea.

Ne apropiam de fundul văii, mai precis de locul în care apa izvora din stâncă. Am văzut o deschizătură mare, de trei ori mai lată decât râul şi atât de înaltă, încât se putea intra foarte uşor în ea. Aceasta era intrarea în peştera pe care urma s-o cercetăm. în faţa acestei intrări era un loc viran, acoperit cu pietriş. Ne-am oprit şi am descălecat fiindcă i-am văzut pe cei doi călăreţi pe care-i căutam. Amândoi erau întinşi pe burtă şi priveau ceva care părea a fi o bucată de hârtie. Caii celor doi păşteau liniştiţi. Prin apropiere am zărit şeile, genţile, precum şi puştile.

Ne-am dus caii puţin mai înapoi, pe drumul pe care venisem. Am vrut să-i legăm, pentru a nu ne trăda prezenţa. Ne-am întors şi ne-am ascuns după nişte tufişuri pentru a-i observa pe călăreţi.

— Îi recunoşti? am întrebat-o pe soţia mea.

— Nu, a spus ea, dând din cap.

— Cu toate astea, vreau să-ţi spun că i-ai văzut chiar timp de mai multe ore.

— Unde?

— În Casa Morţii, în timpul marelui sfat al căpeteniilor. Cei pe care-i vezi sunt vraci. Unul dintre ei este vraciul kiovaşilor şi celălalt este vraciul comanşilor. Ei sunt cei care au pus leacurile în altar.

— Tu vezi mai bine ca mine, a spus Klara. Eu nu le-am zărit feţele la lumina slabă a focurilor.

— Nu i-am văzut mai bine decât tine, dar un om care trăieşte în Vestul Sălbatic se sileşte să reţină cât mai bine feţele celor pe care-i observă. Tu nu eşti obişnuită să faci astfel. Hârtia pe care o privesc pare să fie de mare preţ pentru ei. Cred că este o hartă, sau ceva asemănător. Îşi mişcă degetele pe ea atât de repede, de parcă s-ar contrazice. Vorbesc atât de tare, încât aproape că se aude pân-aici ce-şi spun. Mă strecor până la ei, ca să aflu ce vorbesc.

— Singur? a întrebat soţia mea, dezamăgită.

— Da, singur, i-am răspuns eu, zâmbind. Nu cumva vrei să mă însoţeşti? Dacă ne-am strecura amândoi până lângă ei, s-ar putea să facem cam mult zgomot.

— Şi eu mă tem să nu păţeşti ceva. Nu-mi place să te las singur la primejdie.

— Foarte drăguţ din partea ta, dar în situaţia în care ne aflăm este mai bine să mă duc singur. Cel ce m-ar însoţi mi-ar putea strica socotelile. Ai puţină răbdare! Poţi să mă urmezi mai târziu, împreună cu prietenii noştri.

Soţia mea era nevoită să se mulţumească cu această explicaţie.

Le-am spus celor doi vânători şi lui Inciu-Inta ce aveam de gând să fac şi m-am strecurat printre tufişuri, pentru a mă apropia mai mult de cei doi indieni. Asta n-a fost deloc greu, fiindcă vracii erau atât de prinşi de treburile lor, încât nu aveau ochi să vadă şi nici urechi să audă ce se întâmpla în jurul lor. Am ajuns atât de aproape de ei, încât dacă aş fi întins mâna de după tufişul în spatele căruia mă ascunsesem, aş fi putut atinge piciorul vraciului kiovaş care era întins pe burtă. Tot ceea ce vorbeau era foarte important atât pentru ei, cât şi pentru noi.

Ceea ce credeam eu că era o bucată de hârtie s-a dovedit a fi, de fapt, o bucată de piele albă, care era acoperită pe ambele feţe cu simboluri, sau cu litere. Pe una dintre feţele bucăţii din piele se putea vedea o reprezentare exactă a Muntelui lui Winnetou şi un plan al „castelului” în care locuia păstrătorul marilor leacuri. Pe cealaltă faţă a fâşiei de piele albă am zărit o hartă a peşterii în faţa căreia ne găseam. Cei doi vorbeau foarte aprins între ei. Harta era întoarsă pe toate părţile. Cei doi pronunţau numele diverselor locuri consemnate pe hartă, le căutau şi le găseau. Am încercat să reţin toate aceste nume şi să mi le întipăresc în minte. Am aflat că harta aparţinea

vraciului comanşilor. El moştenise această hartă de la una dintre rudele sale. În afara acestui vraci, nimeni nu ştia de existenţa acestei hărţi şi numai datorită importantului scop pe care comanşul îl urmărea se hotărâse să dea în vileag taina sa.

Vraciul kiovaşilor era stăpânit de dorinţa de a reţine tot ce conţinea harta.

— Oare este totul întocmai aşa cum este zugrăvit pe această piele? a întrebat kiovaşul. Suntem cu adevărat aici, în acest loc?

Întrebând, vraciul a pus degetul pe un anumit punct de pe hartă.

— Da, a răspuns celălalt.

— Şi de aici se poate merge, pe sub pământ, până la Mount Winnetou? Se poate merge chiar călare?

— Desigur.

— Şi pe drumul ăsta vrei să ne duci pe noi şi pe cei patru mii de războinici până în casa în care se află Tatellah-Satah şi toţi apropiaţii săi? *Uff, uff!* Acesta-i un plan minunat! Fratele meu roşu a mers vreodată pe drumul acesta? A ajuns vreodată până sus?

— Nu, dar unul dintre înaintaşii mei a pornit pe acest drum şi a ajuns sus. Se poate merge acolo pe mai multe căi, dar el a găsit calea pe care vreau să vă călăuzesc şi eu.

— Vom ajunge în spatele cascadei?

— Da. Acolo se poate merge şi călare. Se poate ieşi din peşteră şi pe alte căi, dar numai pe jos.

— Şi dacă nu izbutim? Dacă cei patru mii de războinici, aflaţi în peşteră, nu vor mai putea înainta şi nici nu vor mai putea da înapoi? Fratele meu trebuie să se gândească la cele trebuincioase pentru atâţia oameni şi pentru caii lor.

— M-am gândit la toate. De aceea am pornit-o înainte pentru a cerceta peştera şi te-am luat cu mine doar pe tine, fiindcă eşti un păstrător al leacurilor ca şi mine, ca şi

Tatellah-Satah. În tine pot să mă-ncred.

— Atunci, să nu mai pierdem vremea!

Spunând acestea, vraciul s-a ridicat de la pământ.

Cei doi nu se certaseră, dar discutaseră atât de aprins, încât mi se păruse că se contraziceau.

Vraciul comanş s-a ridicat, de asemenea, în picioare, împăturind cu grijă harta pentru a o pune la păstrare. Am ieşit, la rândul meu, din ascunziş şi le-am spus:

— Fraţii mei roşii vor trebui să mai piardă puţin timp înainte de a-şi vedea de treburile lor.

— *Uff! A* exclamat kiovaşul, speriat. Un alb!

— *Uff, uff! a* strigat în acelaşi timp, comanşul. O faţă palidă! Nelăsându-l să se dezmeticească, i-am smuls comanşului harta din mână, am băgat-o în buzunar, m-am aşezat astfel încât cei doi să nu poată pune mâna pe puşti şi le-am spus:

— Voi păstra deocamdată harta şi vă voi ajuta să găsiţi drumul prin peşteră.

Cei doi îşi reveniseră şi s-au pregătit de luptă.

— Cine eşti tu, de îndrăzneşti să mă furi? m-a întrebat comanşul. Punând această întrebare, indianul se apropia de mine, încercând să apuce puşca.

Am scos pistolul şi am replicat:

— Eu nu fur! Dacă această hartă este, într-adevăr, a ta, ţi-o voi da înapoi. Nu te apropia de puşti, că trag! Nu sunt singur!

Le-am făcut semn celor care mă însoţeau. Inciu-Inta, cei doi vânători şi războinicii din clanul „Winnetou” s-au apropiat îndată. Soţia mea a venit în urma lor, şovăind.

— *Uff! uff! a* exclamat kiovaşul cuprins de spaimă.

— *Uff! uff! O squawa* albă! a strigat la rândul său, comanşul.

— Aţi auzit de această *squawa* albă, le-am spus eu.

— Ce ne priveşte pe noi o *squawa?* a întrebat comanşul,

cu indiferenţă.

— Eu vă spun că şefii de trib ai comanşilor, kiovaşilor, sioucşilor şi războinicilor utah îşi dau toată osteneala pentru a ne prinde pe amândoi, pe ea şi pe mine.

— Pentru a o prinde... pe... ea şi... pe... tine? *Uff!* Atunci tu... tu... trebuie să fii...

— Old Shatterhand! a strigat kiovaşul.

— Old Shatterhand! a exclamat şi comanşul. Duşmanul nostru de moarte!

— Asta-i o minciună! Eu nu sunt duşmanul nimănui. Întrebaţi-le pe căpeteniile voastre de câte ori le-am cruţat! Întrebaţi-i pe bătrânii voştri războinici de câte ori au auzit din gura mea vreo vorbă de ură sau de câte ori am făptuit eu ceva ca să mă răzbun! Sufletul meu este aproape de toţi oamenii. Sufletul meu este aproape şi de voi şi sunt gata să vă ajut, împiedicându-vă să duceţi la îndeplinire planurile care vă vor aduce nenorocirea. Un astfel de plan puneţi voi la cale astăzi! Voi face tot ce-mi stă-n putere pentru a zădărnici totul. Aşezaţi-vă şi daţi-mi cuţitele! Sunteţi prizonieri!

— Nu suntem prizonieri, noi suntem...

Cu aceste cuvinte, vraciul comanş s-a repezit la mine. Am făcut un pas spre dreapta, l-am prins în braţe şi l-am aruncat la pământ. Inciu-Inta, uriaşul, i-a pus genunchiul în piept şi l-a imobilizat, fără a-şi da prea multă osteneală. Vânătorii s-au ocupat între timp de kiovaş. Cei doi vraci erau legaţi fedeleş, astfel încât nu se mai puteau mişca. Ne-am aşezat lângă ei. Războinicii din clanul „Winnetou” au adus caii. Am scos harta din buzunar şi am privit-o cu atenţie. Se confirma tot ce vorbiseră cei doi vraci între ei. L-am întrebat pe comanş:

— Să-mi spună Avat Tovavh dacă are multe cărţi, adică dacă are o bibliotecă.

— Nu, nu am, a răspuns el. Niciunul dintre războinicii

comanşilor nu are aşa ceva.

— Ştie Avat Tovavh unde se află o astfel de bibliotecă?

— La Mount Winnetou, la Tatellah-Satah.

— Şi nicăieri altundeva?

— Nu am ştiinţă de o altă bibliotecă.

— Atunci nu îţi voi înapoia această hartă, ci o voi da proprietarului ei. Ea este a lui Tatellah-Satah şi i-a fost furată.

— Nu-i adevărat! a strigat vraciul.

— Este adevărat, am spus eu, calm.

— Dovedeşte!

— Imediat! Cred însă că nu ai să mă poţi înţelege pe de-a-ntregul. Această hartă are un număr, un număr aşa cum obişnuiau să-l scrie vechii mayaşi[74] care grăiau în dialectul *poconci.* Aici, în colţul de jos sunt înscrise sutele. Iată, *Jo-tuc,* aceasta înseamnă de cinci ori douăzeci, adică o sută. În celălalt sunt înscrise zecile şi unităţile. *Wuk-laj,* aceasta înseamnă şapte şi zece, adică şaptesprezece. Această hartă are numărul 117 din cadrul unei biblioteci, sau din cadrul unei anumite părţi a unei biblioteci. Am să i-o arăt lui Tatellah-Satah şi se va vedea dacă această hartă îi aparţine.

— N-ai să-i arăţi nimic! Harta asta a fost furată, dar a fost furată acum, de tine! Tu eşti hoţul!

—Taci, că de nu, îţi dau una peste bot, secătură bătrână! l-a întrerupt Dick Hammerdull. Unde-s fraţii Enters?

Această întrebare era bine venită. Astfel, indienii îşi puteau da seama că nu suntem chiar atât de neştiutori precum ne credeau ei. Vracii au fost, într-adevăr, surprinşi, dar şi-au ascuns repede sentimentele şi comanşul a

[74] Mayaşi – Indieni din America Centrală, cu grad de civilizaţie şi de cultură foarte înalt. Apogeul culturilor a fost atins în secolele VII-VII d. Hr. (N. tr.)

întrebat, aparent nepăsător:

— Fraţii Enters? Cine sunt fraţii Enters?

— Sunt cei doi fraţi care-au promis că ne vor da pe mâna voastră. Acum aţi aflat destule lucruri care să vă lămurească de faptul că n-avem de gând să ne purtăm prea gingaş cu voi. Mai spuneţi o vorbă care să nu ne fie pe plac şi o să vedeţi ce-o să păţiţi!

Această izbucnire a lui Hammerdull nu fusese necesară, dar în ziua aceea Dick avea din nou în faţa sa, după multă vreme, nişte prizonieri, aşa că i-am lăsat bătrânului vânător plăcerea de a face pe eroul. Din acel moment, cei doi vraci n-au mai scos o vorbă. Numele de Enters şi explicaţiile lui Dick îşi făcuseră efectul.

Ne-am folosit de ocazia pe care o aveam, pentru a ne odihni şi pentru a lua micul dejun. Soţia mea a despachetat alimentele pe care le adusesem cu noi. Am scos şeile de pe cai, astfel încât să se adape şi să pască. Pentru mine harta era însă mult mai importantă decât mâncarea. Am început s-o studiez, cerându-i sfatul lui Inciu-Inta, care spusese că ar cunoaşte foarte bine peştera. Explicaţiile bătrânului nu corespundeau întocmai cu însemnările de pe hartă. Conform desenului, exista o singură intrare în peşteră şi anume acea intrare în faţa căreia ne aflam. Existau trei ieşiri, dintre care una era destul de mare pentru a permite unor călăreţi s-o folosească şi să ajungă în spatele cascadei. Celelalte două ieşiri puteau fi folosite numai de pedeştri. Una dintre ele dădea chiar către „castelul” lui Tatellah-Satah, iar pe cealaltă se ajungea undeva sus, chiar în apropierea locului unde urma să fie dispusă statuia lui Winnetou, sau lângă unul dintre Amvoanele Diavolului. Inciu-Inta nu cunoştea însă nici una dintre aceste ultime două căi. Bătrânul ştia că, pe timpuri, peştera avusese mai multe intrări şi ieşiri, dar acestea fuseseră astupate. Nu a putut să-mi spună de ce fusese făcut acest lucru şi pentru

el acest fapt nu fusese demn de luat în seamă. Inciu-Inta spunea că drumul prin peşteră era foarte lat, că ducea în sus şi că se termina într-un grup de stalactite şi stalagmite[75], adică în nişte „pietre-picătură”, cum le numea bătrânul indian. Inciu-Inta mai spunea că acest grup de stalactite şi stalagmite se afla undeva, la sud de Cascada de Dantelă şi că apele cascadei puteau fi auzite chiar din peşteră de cel ce avea auz bun.

Care era adevărul? Oare Inciu-Inta cunoştea bine peştera, sau era corect drumul indicat pe hartă? Înclinam să cred că harta era exactă şi m-am hotărât să mă bazez pe ea, cel puţin în legătură cu ieşirile din peşteră. În ceea ce privea drumul până la aceste ieşiri, eram decis să mă las călăuzit de bătrânul slujitor. Am vrut să luăm caii cu noi şi ne-am gândit că vom fi nevoiţi fie să ne întoarcem la intrarea în peşteră, fie să ne îndreptăm spre locuinţa noastră, dacă am fi găsit ieşirea. Dacă interiorul peşterii era, într-adevăr, atât de lat şi de înalt, încât putea să treacă un călăreţ, nu avea rost să lăsăm caii, să ne întoarcem şi să parcurgem apoi un drum de patru ore. Inciu-Inta era de părere că, dacă am fi luat caii cu noi, am fi fost nevoiţi să ne întoarcem, dar eu mă gândisem că nimeni n-ar fi avut interesul să astupe complet cele trei ieşiri din peşteră. Credeam cu tărie că aceste ieşiri fuseseră doar acoperite şi mă bazam pe perspicacitate şi pe agerimea ochilor.

După ce am mâncat, ne-am pregătit să cercetăm peştera. Aveam cu noi făclii şi lumânări. Am căutat printre lucrurile prizonierilor noştri şi am constatat că şi ei se înarmaseră cu asemenea obiecte. Inciu-Inta se gândise la frigul şi la umezeala din peşteră. De aceea luase pături

[75] Stalagmită – Formaţiune calcaroasă de piatră conică, pe solul peşterilor, rezultată din depunerea îndelungată a picăturilor care se scurg din vârful stalactitelor. (N. tr.)

indiene subţiri, dar impermeabile. Aceste pături, în care ne-am înfăşurat, aveau să ne servească drept pelerine. Am înşeuat patrupedele, i-am legat pe cei doi vraci pe caii lor, am aprins câteva făclii, am încălecat şi am pornit într-o călătorie subterană în care îmi pusesem mari speranţe, deşi nu urmăream un scop anume.

Mi-aş dori din toată inima să pot descrie cititorilor această minunată peşteră, numai că nu prea ştiu cum aş putea să fac asta, fiindcă vorbele pălesc în faţa frumuseţii. Nu-mi rămâne decât să dau glas impresiei pe care mi-a făcut-o. Am trecut printr-o minunată lume subpământeană. În frunte se aflau Inciu-Inta şi un războinic din clanul „Winnetou”, care purta o torţă în mână. În spatele lor ne aflam noi, soţia mea şi cu mine. În urma noastră veneau cei doi prizonieri, iar aceştia erau însoţiţi de cei doi vânători şi de ceilalţi războinici „Winnetou”, unii dintre ei purtând făclii.

Calea pe care înaintam ducea din ce în ce mai mult în sus. Acest lucru nu ne punea însă probleme foarte mari. Peştera era atât de înaltă, încât nu am fost nevoiţi să descălecăm nici măcar o dată de-a lungul drumului. Niciuna dintre „încăperile” subterane prin care am trecut nu era asemănătoare alteia. Totul era uluitor, o permanentă surpriză. Uneori eram atât de fascinaţi de ceea ce vedeam, încât nu ne puteam stăpâni strigătele de încântare şi de uimire. Părea că ne aflăm pe un tărâm de basm, ţesut din stalactite şi stalagmite, în care se contopiseră aragonitul[76], spatul[77] şi zgura, reprezentând coloane, tuburi de orgă şi alte obiecte pe care parcă nu le zămislise natura. Nu aveam timp să ne oprim pentru a admira aceste minunăţii. Trebuia

[76] Aragonit – Mineral alcătuit din carbonat de calciu cristalizat, din care se realizează obiecte ornamentale. (N. tr.)

[77] Spat – Varietate de calcit cristalizat în prisme romboidale, transparente. (N. tr.)

să ne continuăm drumul, pentru a vedea dacă puteam înainta prin peşteră, sau nu. Am trecut astfel prin ganguri, holuri, cămăruţe mici, săli imense, biserici, troiţe, saloane încadrate de coloane colosale. Am trecut peste adevărate prăpăstii, din adâncul cărora se auzea susurul râului. Ne-am strecurat printre fire subţiri de apă care păreau să ude florile unei grădini nevăzute. Am trecut pe sub bolţi, din înălţimile cărora părea că ploaia se revarsă asupra noastră. Am trecut pe lângă mici cascade. Nu ne-am oprit însă, ci am continuat să înaintăm, până când am ajuns în locul în care drumul s-a îngustat, dar s-a îngustat atât de mult, încât nu mai puteam înainta decât pe jos.

— Am avut dreptate, a spus Inciu-Inta. Pe aici nu se mai poate trece călare. Dar, ascultaţi! Se aude foşnetul apelor cascadei! Nu cred că există vreo ieşire care să dea în spatele ei.

Se părea că indianul avea dreptate. Ne aflam într-un coridor mic. Acest coridor era blocat de stalactite şi stalagmite şi se continua apoi într-un gang foarte strâmt care ducea spre dreapta. Pe hartă se putea vedea însă că drumul nostru mergea drept şi era desenat şi gangul care se ramifica spre dreapta. Acum avea să se dovedească dacă mă puteam baza, într-adevăr, pe perspicacitate şi pe agerimea ochilor. Am început să examinez stalactitele şi stalagmitele şi am observat că nu trebuia să fii deosebit de inteligent pentru aţi da seama despre ce era vorba de fapt. Stalactitele sunt conurile calcaroase care se formează pe tavanul peşterilor, stalagmitele sunt acele formaţiuni conice care se grupează pe solul peşterilor. Dacă stalactitele se unesc cu stalagmitele, în cursul formării lor, acestea alcătuiesc coloane. Stalactitele se pot deosebi uşor de stalagmite, pentru că ele se formează în mod diferit unele faţă de altele. De aceea mi-am dat seama imediat că stalactitele erau autentice, dar stalagmitele erau, de fapt,

stalactite prelungite de mâna omului în locul în care se aflau acum şi fuseseră fixate pe solul peşterii. Ce sens aveau toate acestea? Răspunsul este foarte simplu: aveau rostul de a bloca drumul.

Am descălecat şi am încercat să mişc o „stalagmită” de la locul ei şi aceasta s-a desprins foarte uşor. Am îndepărtat apoi, pe rând, alte astfel de „stalagmite” şi ceilalţi mi-au urmat exemplul. Ne-am putut convinge, după scurtă vreme, că drumul pe care venisem se continua, într-adevăr. I-am făcut semn lui Dick Hammerdull şi unuia dintre războinicii „Winnetou”, care purta în mână o torţă să mă urmeze. Între timp, ceilalţi trebuiau să înlăture perdeaua de „coloane”, astfel încât să fie destul loc şi pentru cai.

Am continuat drumul în trei, având grijă să luăm cu noi o făclie de rezervă. Am mers pe jos. Drumul era mai abrupt şi am auzit foarte clar zgomotul puternic al apei, acel zgomot asemănător unor tunete, care îmi aducea aminte de cascada Niagara. Era un bubuit atât de puternic, încât nu ne mai puteam auzi unii pe alţii. În stânga noastră se vedea o prăpastie. Nu ne rămânea decât s-o luăm spre dreapta. Am zărit o lumină care trecea parcă printr-un geam foarte gros, o lumină lăptoasă şi apoi, deodată, după o cotitură a drumului nostru, am zărit apele cascadei prăbuşindu-se de-a dreptul în adâncurile lumii subterane şi formând râul, de-a lungul căruia am mers pentru a ajunge la peşteră. Vântul era atât de puternic, că a trebuit să avem grijă să nu ne ia pălăriile. Parcă ne aflam pe un drum de munte din Elveţia. Pe o latură nu exista decât stânca, pe cealaltă se căsca prăpastia. Drumul era însă atât de lat, încât puteau înainta patru cai unul lângă altul. Am continuat şi am trecut de cascadă. Foşnetul apei a amuţit dintr-o dată şi s-a făcut întuneric. A trebuit să aprindem din nou făclia. Ne-am continuat drumul, mergând printr-o galerie care urca şi şerpuia spre stânga. Am auzit din nou zgomotul făcut de

apa în cădere. Acest zgomot a devenit din ce în ce mai puternic şi am zărit din nou lumina zilei, dar de această dată lumina nu venea de sus, ci din faţă. Am mers către punctul luminos şi, în câteva minute, am ieşit din peşteră. Ne aflam exact între perdeaua de apă a cascadei şi stânca de pe care apele se prăbuşeau în gol. Noi trecusem pe lângă locul în care apele cascadei se revărsau în pământ. Ne aflam exact în situaţia în care erau turiştii de la cascada Niagara care doreau să fie duşi „chiar în spatele cascadei”. Era de ajuns să înaintăm între apă şi stâncă, ajungând către partea exterioară a cascadei, pentru a pune piciorul pe pământ ferm.

Acum aflasem tot ce dorisem să aflu, aşa că ne-am întors în locul în care ne aşteptau tovarăşii noştri de drum. Treaba nu era încă terminată. Unele dintre „coloane” erau foarte grele, şi, pentru a le da la o parte, trebuia un efort destul de mare. Mi-am propus să aflu încotro ducea gangul strâmt din dreapta noastră. Am pornit de-a lungul acestui gang, însoţit nu de Hammerdull, ci de Inciu-Inta şi de un războinic „Winnetou” care urma să ne lumineze drumul. Soţia mea a insistat să mă însoţească şi am fost de acord, deşi prezenţa ei putea fi stânjenitoare.

Bănuiam că, mergând spre dreapta, vom ajunge în locul în care se înălţa încet, încet statuia imensă a lui Winnetou. Pe hartă se vedea clar că acest mic gang se bifurca la un moment dat. Când am ajuns în locul respectiv, am găsit din nou un şir de stalactite puse pe sol, pe post de stalagmite. Inciu-Inta nu şi-a dat seama de situaţie şi a continuat să meargă înainte, împreună cu războinicul „Winnetou”, pe drumul care nu era blocat. Acea bifurcaţie închisă de „coloane” era chiar drumul care ducea spre cele două Amvoane ale Diavolului şi mi-am propus să-l parcurg singur altă dată. Nu le-am spus nimic celor doi indieni şi am continuat să mergem pe urmele lor. Drumul ducea la

„castel”. La un moment dat, părea să se termine.

— Drumul se sfârşeşte aici, a spus Inciu-Inta, oprindu-se.

— Nu duce mai departe? am întrebat eu.

— Este la fel ca mai-nainte.

— Da, chiar aşa! Este la fel ca mai-nainte. Dacă dăm în lături pietrele, vedem că drumul nu s-a terminat. La treabă!

Stalactitele care blocau drumul nu erau atât de grele şi le-am înlăturat rând pe rând, ajutat de Inciu-Inta. Lucrurile stăteau întocmai precum bănuisem: drumul nu se sfârşea acolo. Am continuat să înaintăm şi nu am mai întâlnit în cale nici stalactite, nici stalagmite. Totul era un şir de grote care duceau mereu mai sus. A trebuit să urcăm, pe alocuri pieptiş. Apoi şirul de încăperi zămislite de mâna naturii s-a terminat şi am urcat de-a lungul unor trepte şi al unor cotloane săpate de mâna omului. Nu m-am uitat la ceas şi nici nu am numărat treptele, dar înclinam să cred că urcasem timp de mai bine de un sfert de oră, când aceste trepte au luat sfârşit. Nu mai puteam înainta. În jurul nostru nu existau decât pereţi. Nicăieri nu se vedea nici cea mai mică crăpătură.

Deasupra ultimei trepte se afla o placă din piatră care nu părea să fie deosebit de grea. Am încercat s-o urnesc, dar n-am reuşit. În acest bloc de piatră erau săpate, probabil nu fără motiv, două adâncituri. Am băgat cuţitul în aceste adâncituri şi am încercat să mişc piatra înainte, înapoi, spre dreapta... nu s-a întâmplat nimic. Când am împins spre stânga, am avut impresia că bucata de rocă se mişca pe nişte role şi deasupra mea s-a zărit o deschizătură dreptunghiulară prin care mă puteam strecura. M-am mulţumit să-mi bag mai întâi capul prin deschizătura asta şi anume numai până la nivelul ochilor.

Am zărit, uimit, o încăpere foarte înaltă, în opt colţuri, cu două uşi. Pereţii acestei încăperi erau plini de Floarea Patimilor. Florile propriu-zise ajungeau până aproape de

tavanul găurit spre a lăsa lumina zilei să pătrundă în încăpere. Florile inundau pereţii şi faptul că se dezvoltau şi creşteau, chiar în această perioadă a anului, nu se putea datora decât altitudinii şi spaţiului închis. Există peste două sute de feluri de astfel de flori, în această încăpere puteam observa numai două. Pereţii erau acoperiţi cu *Passiflora quadragularis,* ale cărei flori sunt de un roşu deschis, bătând spre roz şi pot ajunge până la un diametru de zece centimetri. Pe acest fundal roz se zăreau florile albe de *Passiflora incarnata,* care erau aşezate astfel, încât formau o cruce înaltă de aproximativ patru metri. Mă întrebam ce rost avea acest simbol al creştinismului aici, în acest loc misterios. În faţa mea era o uşă închisă. Imediat ce am pătruns cu totul în încăpere, am zărit şi o a doua uşă. Am observat că în această cameră, ai cărei pereţi erau îmbrăcaţi în flori, erau câteva trepte care duceau către o ieşire, mai bine spus, către o uşă închisă cu zăvor. Am urcat treptele, am dat zăvorul deoparte şi am ieşit. Mă aflam sub cerul liber, dar nu aveam timp să cercetez împrejurimile. Am închis uşa, am tras zăvorul, am coborât şi l-am rugat pe Inciu-Inta să mă urmeze. Ajuns în ciudata încăpere, bătrânul indian a exclamat:

— *Uff!* Aceasta este odaia cu flori în care Tatellah-Satah vine să se roage!

— Cui se roagă el? am întrebat eu.

— Marelui şi Bunului Manitou, cui să se roage?

— Dar iată crucea, imaginea creştinismului!

—Asta-i mâna lui Winnetou. El a sădit florile aşa încât să crească astfel. El spunea că acesta-i semnul fratelui său, Old Shatterhand. Tot el spunea că nu înţelege încă acest semn, dar că va încerca să-l priceapă, pe măsură ce florile vor creşte!

Oricine va înţelege cât de mult m-a mişcat mărturisirea bătrânului indian. Nu puteam să mă las însă pradă

simţămintelor mele.

— Încotro duce uşa din faţa noastră? l-am întrebat pe Inciu-Inta.

— Spre camera în care doarme Tatellah-Satah.

— Şi cealaltă?

— Prin uşa cealaltă se iese afară şi se poate ajunge chiar la drumul care duce spre munte. Nimeni n-a bănuit că aici mai este o uşă, uşa prin care-am intrat noi.

Uşa secretă despre care vorbise Inciu-Inta se deschidea cu ajutorul plăcii pe care o mişcasem. Era de ajuns să aduc placa în poziţia în care se aflase şi această uşă secretă, care făcea parte din podeaua camerei, se închidea.

Au pătruns în cameră soţia mea şi războinicul „Winnetou”. Klara nu şi-a putut stăpâni un strigăt de uimire la vederea mulţimii de flori. Ea nu auzise nimic din cele ce vorbisem cu Inciu-Inta şi, totuşi, a ghicit la ce servea această încăpere.

— Acesta este un loc de rugăciune! a exclamat ea.

În mijlocul camerei se afla o bancă peste care fuseseră puse blănuri. Soţia mea s-a aşezat pe bancă, chiar în faţa crucii şi a spus:

— Aici se aşeză, desigur, Tatellah-Satah pentru a vorbi cu Manitou. Ciudat... în faţa lui se află tocmai semnul mântuirii la care se închină atâtea popoare. Acesta este locul în care bătrânul vraci se roagă pentru mântuirea rasei lui, un loc în care şi eu aş vrea să fiu singură, cu Dumnezeul meu!

— O să ai ocazia s-o faci, i-am spus eu. Acum trebuie să plecăm, dar ne vom întoarce curând aici.

— Când?

— Poate chiar peste o jumătate de ceas. Vrem să-i aducem pe cei doi ostatici şi să-i purtăm de-aici, pe acest drum, în „castel”. Este mai bine pentru noi să ne facem nevăzuţi. Nu are nici un rost să ne însoţeşti tot drumul. Oricum, ar trebui să te întorci aici.

— Bine, o să rămân. Dar ce fac, dacă mă găseşte cineva în locul ăsta?

— Fii fără grijă! Nimeni n-o să intre aici stăpânit de gânduri rele. În afară de asta, poţi să faci astfel încât să nu fii văzută. Urci scările astea, dai zăvorul deoparte, deschizi uşa şi ieşi afară. Astfel, nu te va găsi nimeni aici. Nimeni n-o să cerceteze dacă uşa este zăvorâtă sau nu.

— Aşa-i cum spui tu! Nu mai am nici o grijă. Plecaţi liniştiţi. Eu v-aştept aici.

Spunând acestea, Klara s-a aşezat din nou pe bancă. Noi, ceilalţi, am părăsit camera, coborând în gangul subteran. Am închis uşa secretă cu ajutorul plăcii din piatră şi ne-am întors la cei pe care-i lăsasem în urmă. Înlăturaseră o bună parte din coloanele formate din stalactite şi stalagmite. Treaba era pe sfârşite. M-am aşezat puţin. Cum stăteam aşa, am simţit că pică ceva de sus, din tavan. Nu era apă ci rocă fărâmată. De sus curgea un nisip fin ca făina. Din când în când, mai pica şi câte-o piatră de mărimea unui bob de mazăre sau chiar de mărimea unei nuci. Făcliile noastre aruncau în jur o lumină prea slabă pentru a putea vedea ce se întâmpla sus, pe tavanul peşterii. Am zărit, totuşi, o crăpătură şi, pentru că în peşteri acest lucru nu este tocmai ceva neobişnuit, nu m-am gândit prea mult care ar putea fi cauza acestei căderi de nisip şi pietriş.

Când, în sfârşit, calea pe care ar fi urmat să pornim era liberă le-am spus prietenilor mei că trebuia să ne despărţim. Cei doi vraci urmau să meargă pe jos, împreună cu mine, cu Inciu-Inta şi cu un războinic din clanul „Winnetou”, pe drumul din care tocmai ne întorsesem. Ceilalţi aveau să meargă călare sub conducerea lui Dick Hammerdull, pe drumul care ducea în spatele Cascadei de Dantelă. De acolo ar fi urmat să meargă la „castel”. Am aşteptat până când au plecat ceilalţi. I-am legat la ochi pe cei doi vraci, fără ca vreunul dintre ei să fi opus rezistenţă.

L-am luat de mână pe comanş şi Inciu-Inta la apucat de braţ pe kiovaş.

Războinicul din clanul „Winnetou” a luat-o înainte, ducând făclia în mână. Am parcurs drumul spre „odaia cu flori”. De data aceasta însă nu într-o jumătate de oră ca prima dată ci într-o ora, fiindcă am înaintat încet, ducându-i de mână pe prizonierii noştri. Tocmai mă pregăteam să mişc placa pentru a deschide uşa secretă când am auzit voci. Se părea că soţia mea nu era singură. Am mişcat placa atât de încet cât am putut, pentru a face zgomot cât mai puţin. Uşa secretă fiind dată deoparte, am privit discret în camera cu pereţii acoperiţi cu flori, pentru a vedea cine vorbea. Soţia mea dispăruse. Pesemne că ieşise afară. Pe bancă, în faţa crucii, se afla acum Tatellah-Satah. În jurul său erau adunate douăsprezece căpetenii apaşe, toţi războinici foarte tineri, dintre care nu cunoşteam pe nici unul. Cel mai în vârstă dintre ei nu părea să aibă nici treizeci de ani. Bătrânul păstrător al marilor leacuri le vorbea din suflet.

— Bunul nostru Manitou, spunea bătrânul vraci, este chiar mai măreţ decât cred oamenii roşii. Ei cred că Manitou este doar zeul lor, nu şi zeul tuturor celorlalţi oameni. Ce mic ar fi Manitou, dacă toate acestea ar fi adevărate! El ar fi zeul câtorva cete de indieni săraci care s-au lăsat călcaţi în picioare de omul alb! Cât de măreţ ar fi atunci Dumnezeul omului alb! Cât de mult ar trebui să ne dorim noi, indienii, ca Dumnezeul albilor să ia locul lui Manitou! Această dorinţă ne-a fost împlinită înainte ca noi s-o avem. Iată! Aveţi în faţa voastră crucea! Ea înfloreşte pentru a ne mântui pe noi! Ea ni-l ia pe Manitou pentru a ni-l da înapoi pe Manitou. Crucea ne spune că există un singur Dumnezeu care este Atotputernicul, înţeleptul, Atoateştiutorul, Atoateiubitorul. Crucea ne spune că noi vrem puterea şi bunătatea lui Dumnezeu numai pentru noi,

pentru noi care suntem cel mai nefericit popor, pentru noi care suntem cea mai oropsită dintre rase. Crucea îşi are rădăcina în pământ şi se înalţă spre Dumnezeu. Aceasta ne spune crucea. Crucea îşi întinde însă şi braţele pentru a-i cuprinde, pentru a-i îmbrăţişa pe toţi oamenii de pe pământ. Acesta este un alt lucru pe care ni-l spune crucea. Nimeni înaintea noastră n-a ştiut toate acestea. Old Shatterhand a fost acela care ne-a spus aceste lucruri. Noi n-am vrut să le auzim. Unul singur a simţit solia lui Old Shatterhand pătrunzându-i în suflet şi acela a fost Winnetou. El a privit în jur, a căutat. În cele din urmă a început să creadă. Pe măsură ce a început să creadă tot mai mult, a venit la mine din ce în ce mai des şi m-a rugat să-i dau voie să sădească aceste flori care să alcătuiască o cruce, chiar aici, în odaia în care-mi fac rugăciunile. El a mai dorit să-l aducă la mine pe Old Shatterhand. El trebuia să vadă aici că în sufletul fratelui său, Winnetou, exista un singur Manitou. Eu l-am urât pe Old Shatterhand. Winnetou a plecat şi nu s-a mai întors nicicând. S-au întors numai gândurile şi dorinţele pe care le purta în suflet. Toate acestea m-au făcut să vin aici, în acest loc, în fiecare zi. Toate acestea m-au învăţat să nu mă mai rog la Manitou, Dumnezeul oamenilor roşii, ci la marele, atotputernicul Manitou al lui Old Shatterhand, singurul care ne poate face pe noi, copiii săi roşii, să devenim ceea ce vrem să fim. Astăzi, el, Old Shatterhand, se află printre noi. Eu i-am deschis inima şi uşa casei mele. Astăzi îl iubesc. Astăzi ştiu că fără el nu pot întreprinde nimic, aşa cum rasa roşie nu poate întreprinde nimic fără rasa albă. El va fi faţa palidă care ne va aduce leacurile. Ştiţi ce înseamnă asta? El va fi acela care ne va uni prin dragoste, chiar dacă noi ne-am dat pradă urii şi am vrut să ne nimicim unii pe alţii. Şi în timp ce noi…

Vraciul s-a oprit deodată. Făclia noastră, pe care nu

putusem s-o stingem, a început să trosnească şi să scoată scântei şi fum. Fumul a pătruns prin gaura din podea şi indienii l-au simţit imediat. Toţi şi-au îndreptat privirile spre locul din care venea fumul, iar Tatellah-Satah s-a ridicat de la locul său. Nu aveam altă soluţie decât aceea de a ieşi din ascunzătoare.

— Old Shatterhand! a exclamat bătrânul vraci. Old Shatterhand, despre care tocmai vorbeam!

— Old Shatterhand? El este? au întrebat tinerele căpetenii.

— Da, el este, a răspuns bătrânul. Dar iată o gaură-n pământ. Încotro duce ea? De unde vii?

Aceste întrebări îmi fuseseră adresate mie. M-am îndreptat spre Tatellah-Satah, am scos din buzunar harta pe care o aveam de la vraciul comanş, am despăturit-o şi i-am dat-o.

— Priveşte! Vei vedea tu însuţi de unde vin! Bătrânul a văzut numerele de pe hartă şi a exclamat:

— Din biblioteca secretă! Asta-i harta care i-a fost furată unuia dintre înaintaşii mei. Hoţul a fost căutat, dar nu a fost găsit. S-a crezut că cel care a furat harta a fost vraciul comanşilor, căci el a fost oaspete aici timp de mai multe săptămâni şi a intrat de foarte multe ori în bibliotecă. Şi acum Old Shatterhand îmi aduce harta! Ce minune! De unde o ai?

— De la strănepotul hoţului. Ti-l arăt imediat.

L-am strigat pe Inciu-Inta şi acesta a intrat în încăpere, împreună cu cei doi prizonieri şi cu războinicul din clanul „Winnetou”. Tatellah-Satah şi tinerele căpetenii apaşe au izbucnit în strigăte de uimire.

— Faceţi linişte! le-am spus eu. Ostaticii nu trebuie să-şi dea seama unde se află. Am să vă povestesc totul mai târziu. Aveţi aici, în castel, o încăpere în care putem să-i ducem pe ostatici, fără să-i zărească nimeni?

— Avem aici beciuri foarte sigure în care închidem ostaticii, a spus Tatellah-Satah.

— Atunci îl rog pe Inciu-Inta să binevoiască să-i ducă pe prizonieri într-un beci şi să se întoarcă aici.

Tatellah-Satah i-a şoptit slujitorului câteva cuvinte şi acesta a plecat, împreună cu cei doi vraci şi cu războinicul „Winnetou”. I-am privit tăcuţi cum se îndepărtau. Apoi s-a deschis uşa care ducea afară şi a apărut soţia mea. Reuşise să se facă nevăzută tocmai la timp şi, pentru că uşa nu era bine închisă, ea a văzut că mă întorsesem şi credea că putea să-şi facă apariţia. Cititorii îşi pot imagina că tinerii şefi de trib au privit-o cu uimire, dar nu cu duşmănie.

Le-am povestit ceea ce am crezut eu de cuviinţă, pentru că, deocamdată, nu voiam să le spun chiar tot ce se întâmplase. Toate acestea au luat timp. Când am terminat, s-a întors Inciu-Inta, spunând că ostaticii erau la loc sigur şi că cei doi vânători şi războinicii „Winnetou” ajunseseră la „castel”. L-am rugat pe uriaşul slujitor să mă mai însoţească încă o dată în peşteră şi să ia cu sine două făclii.

Soţia mea a vrut să vină cu mine, dar am rugat-o să rămână în „castel”. Tatellah-Satah m-a întrebat atunci dacă *squawa* mea poate să-i ţină tovărăşie. Bătrânul vraci a spus că o aştepta pe Kolma Pushi, şi, atunci, cele două femei ar putea să-şi petreacă vremea împreună. Am fost de acord şi am plecat liniştit, împreună cu Inciu-Inta.

Trebuie să spun că cele douăsprezece căpetenii apaşe aveau un rang destul de important în cadrul triburilor lor. Aceşti şefi de trib sosiseră chiar în ziua aceea în „oraşul de sus”, unde îşi puseseră corturile. Ei reprezentau acele triburi apaşe în membrii cărora bătrânul vraci avea toată încrederea.

Aveam motivele mele pentru a mă întoarce în peşteră. Voiam să le pot spune cât mai multe lucruri acestor căpetenii tinere pe care urma să le cunosc. Aşa cum am

mai spus, din Valea Peşterii se putea ajunge călare până în spatele Cascadei de Dantelă trecându-se prin minunata lume subpământeană. Tot din peşteră se putea ajunge, aşa cum am amintit, pe un gang strâmt, până la încăperea cu flori în care se ruga Tatellah-Satah. Acest gang strâmt se bifurca la rândul său şi de această bifurcaţie trecusem fără a avea timp să o cercetăm. Văzusem bine că şi această cale, pe care nu mersesem încă fusese blocată cu aşa-zise stalagmite. Aici, la această bifurcaţie, la această cale blocată voiam să mă întorc acum. Îl luasem cu mine numai pe Inciu-Inta, pentru că el era omul de încredere al lui Tatellah-Satah şi fiindcă era vorba, probabil, de un pasaj secret pe care doream să-l cercetez. Făcând legătura dintre locurile existente la suprafaţă şi căile subterane, am ajuns la următoarele concluzii: drumul lat, de-a lungul căruia se putea trece călare prin peşteră se sfârşea în spatele Cascadei de Dantelă, galeria strâmtă de-a lungul căreia se putea merge numai pe jos, ieşea în „castel"; drumul care se bifurca şi pe care îl căutam acum trebuia să se sfârşească undeva, între cascadă şi „castel". Credeam că acest al treilea drum subteran ducea la unul dintre Amvoanele Diavolului sau la Urechea Diavolului, cum o numeau indienii. Aveam toate motivele să cred că acest loc, această „Ureche a Diavolului" se afla în legătură cu peştera învăluită în mister. Cine putea şti care era de fapt legătura dintre peşteră şi aceste stânci? De aceea era important pentru mine să descopăr cât mai multe lucruri, fără a le împărtăşi şi altora care nu se bucurau de toată încrederea mea. Aceasta era cauza pentru care am dorit să-l iau cu mine numai pe credinciosul Inciu-Inta.

Am ajuns la bifurcaţia cu pricina şi am început să cercetăm stalactitele şi stalagmitele. S-a dovedit că stalagmitele erau, de fapt, nişte stalactite, puse în acel loc de mâna omului. Am început să îndepărtăm câteva dintre

ele, dar numai atât cât era nevoie pentru a ne putea strecura. Am observat că, într-adevăr, coloanele de calcar aveau rostul de a închide o galerie. Întrebarea pe care mi-o puneam acum era: încotro ducea această galerie?

Ne-am oprit puţin pentru a ne odihni, după ce înlăturasem coloanele care blocau galeria. Stând liniştiţi, am auzit un susur care venea parcă dinspre gangul prin care ajunsesem în „castelul” lui Tatellah-Satah. Pentru a afla despre ce era vorba, ne-am întors repede în locul din care pornisem şi am văzut că acel susur se datora căderii de nisip şi pietriş, care părea să se scurgă de undeva din podeaua camerei în care ne aflasem cu puţin timp înainte. Se cuvenea să fim cu băgare de seamă, dar pentru că nu puteam să-mi explic ce se întâmpla, ne-am întors la galeria strâmtă pe care nu o cercetasem încă şi am pornit de-a lungul ei.

— Parcă ai fi Winnetou, a spus Inciu-Inta. Tu vezi şi auzi totul. Noi, cei care ne aflăm în aceste locuri de atâta vreme, nu ştim mai nimic despre ele. Tu eşti ca el şi el a fost ca tine!

Şi această galerie ducea în sus, fiind chiar mai abruptă decât aceea spre „castel”. La un moment dat, am dat peste nişte trepte săpate de mâna omului şi am ajuns la capătul lor. Nu se vedea nicăieri nici o uşă, nici un zid. La capătul acestor trepte se zărea o mulţime de rădăcini încâlcite, care se înălţau din pământ. A trebuit să tăiem rădăcinile cu cuţitul şi am distins, în cele din urmă, tufişuri dese printre care se prelingea lumina zilei.

Aceste tufişuri păreau să răsară direct din pământul acoperit cu pietriş, adus aici pentru a ascunde ieşirea din peşteră. Ne-am târât cu greu printre tufişuri, încercând să lăsăm urme cât mai puţine. Ne aflam... chiar lângă una dintre „Urechile Diavolului”, mai precis la cea din stânga. Cealaltă „ureche” era pe partea opusă a drumului.

— *Uff! uff!* a exclamat Inciu-Inta. Se întâmplă minuni!

— Nu este nici o minune să descoperi lucruri care există de multă vreme, am spus eu. Suntem lângă unul dintre Amvoanele Diavolului.

— A cărui taină n-o poate afla nimeni, a spus Inciu-Inta.

— N-o poate afla nimeni? Chiar aşa să fie?

— Da, chiar aşa este! Nici chiar Winnetou n-a putut dezlega taina!

— Aşteaptă! Poate chiar tu vei fi acela care va dezlega această taină!

— Eu? a întrebat bătrânul, uimit. Nu se poate!

— Ba se poate! Mi-ai promis că nu vei spune nimănui nimic din toate câte le vei afla, nici măcar lui Tatellah-Satah, cel puţin pentru o vreme. Te vei ţine de cuvânt?

— Da, mă voi ţine de cuvânt! a spus bătrânul, privindu-mă cu nişte ochi în care se citea nerăbdarea.

— Bine, atunci hai să cercetăm locurile. Vom urca mai întâi pe Urechea Diavolului!

Am pornit şi, pe măsură ce urcam, priveam uimit în jur, fiindcă împrejurimile erau asemănătoare Amvonului Diavolului din Colorado, unde Vulturul cel Tânăr a răpus ursul şi unde am comunicat cu soţia mea, aflându-ne fiecare pe câte-un vârf de munte. Şi aici se găseau două „amvoane”, exact ca şi în Colorado. Datorită drumului, nu exista aici o elipsă perfectă cu două focare. Era necesar să ne folosim altfel de proprietăţile acusticii. Eram adâncit în gânduri, când ceva anume mi-a atras atenţia. Lucrurile se mai schimbaseră de când trecusem ultima dată pe aici. Statuia lui Winnetou se înălţase mult, atât de mult, încât abia acum îmi dădeam seama cât de mare era numărul căruţelor cu care se aduceau blocuri de piatră şi al celor ce lucrau în carieră, cât de mulţi erau muncitorii care montau aceste blocuri de piatră, fixându-le între ele cu benzi de fier, cleme şi bolţuri. Statuia era gata până la mijloc. Se

adusese şi o parte din piatra pe care urma să fie sprijinită. Schelele pe care trebuiau să lucreze constructorii şi artiştii fuseseră şi ele înălţate. Din toate cele pe care le vedeam, precum şi din dimensiunile schelelor, puteam să-mi dau seama că statuia urma să fie neobişnuit de mare.

Văzând că priveam cu mult interes statuia şi tot ceea ce se petrecea în jurul ei, Inciu-Inta mi-a spus:

— Lucrează mult şi repede, pentru că nu mai sunt atât de siguri de izbânda lor. Ei văd, zi de zi, că nu toţi oamenii sunt de părerea lor. Statuia trebuie să fie înălţată cât mai repede pentru a-i ului pe toţi cei ce vor veni s-o vadă. Când am adus făcliile, înainte de a porni încoace, am aflat că s-a hotărât să se muncească zi şi noapte pentru înălţarea statuii, mai ales de când s-a auzit că te-ai opune înălţării ei, după ce membrii comitetului au tras nădejde să te aibă de partea lor.

— Asta a fost probabil ideea domnului Antonius Paper, zis Okih-tshin-tsha. Lasă-l să facă ce vrea! Noi nu o să ne ocupăm acum de statuie. Trebuie să încercăm să dezlegăm taina Amvonului Diavolului. De fapt, avem aici patru stânci, două de-o parte şi două de cealaltă parte a drumului. Acum ne aflăm pe stânca din faţă. Tu vei trece drumul, te vei sui pe stânca ce se află faţă-n faţă cu aceea pe care rămân eu şi vei spune cu voce joasă zece cifre. Poate că eu nu te voi auzi, dar mă vei auzi tu pe mine, pentru că şi eu îţi voi spune, la rândul meu, zece cifre.

— Să-mi spui? Şi eu să aud ce spui? a întrebat indianul.

— Întocmai.

— Nu se poate!

— O să vedem. Acum, du-te, te rog! Nu spune nimănui încotro te duci şi ce vrei să faci!

Omul a plecat, cu neîncrederea zugrăvită adânc pe chip. L-am urmărit, ferindu-mă de privirile căruţaşilor şi muncitorilor care treceau pe drum. Aceştia nu i-au acordat

bătrânului indian nici cea mai mică atenţie. Am aşteptat nerăbdător să văd ce se va întâmpla, şi, într-adevăr, aşteptarea nu mi-a fost zadarnică. Am auzit rostite toate numerele pare de la 2 la 20. Am aşteptat puţin şi am rostit, la rândul meu, aceste zece numere, clar şi răspicat aşa cum le rostise şi Inciu-Inta.

— *Uff! uff! a* strigat, uimit, Inciu-Inta. Tu ai vorbit?

— Da, eu am vorbit.

— Şi m-ai auzit?

— Te-am auzit la fel de limpede, precum m-ai auzit tu pe mine. Acum du-te, te rog, pe stânca din spatele celei pe care te afli şi spune ceva.

— Ce?

— Orice! Tu îmi vei pune o întrebare şi eu îţi voi răspunde la ea.

— Bine! Mă duc!

Am coborât şi eu din „amvonul” în care mă aflam şi m-am suit pe stânca din spatele acestuia. Am ajuns repede sus şi l-am auzit pe indian urcând. Spun asta, pentru că bătrânul gâfâia în timpul urcuşului. Apoi Inciu-Inta a ajuns în vârful stâncii şi a întrebat

— Mai eşti acolo? Mă auzi?

— Da, te aud, i-am răspuns eu, fără a-i da de ştire că-mi schimbasem locul.

— Vrei să număr?

— Da. Spune zece numere.

La rugămintea mea, indianul a înşirat numerele impare între 31 şi 49, iar eu am repetat aceste numere.

L-am rugat apoi pe bătrânul indian să se întoarcă pe stânca pe care se aflase înainte. Omul a spus şi de această dată zece numere, dar nu l-am auzit.

Acum ştiam despre ce era vorba. Cele două perechi de stânci se aflau într-o dublă elipsă. În aceste locuri puteai să asculţi sau să te faci auzit, puteai să nu asculţi şi să nu te

faci auzit după cum voiai. Totul depindea de locul în care te aflai.

Am coborât şi m-am apropiat de marginea drumului. Inciu-Inta a apărut de partea cealaltă a acestuia, spunând:

— Nu mi-ai mai răspuns, sau poate că nu te-am auzit eu? Ce minune, *uff, uff.* La depărtarea asta nimeni nu poate auzi vorbele atât de limpede şi, totuşi, eu te-am auzit. Cum se poate aşa ceva?

— Gândeşte-te! Tu eşti cel care trebuie să dezlege această taină!

— Pentru asta ar trebui să chibzuiesc multă vreme şi, apoi, de ce să aflu eu, cu greu, ceea ce tu ştii deja? Dacă n-ai fi ştiut totul de la bun început nu m-ai fi trimis acolo unde m-ai trimis. Îmi spui care-i taina?

— Mai târziu, când va fi de faţă şi Tatellah-Satah. Acum haide să ne-ntoarcem în castel. Soarele stă să apună!

Cerul era plin de norişori gălbui. Undeva, spre apus, se vedeau razele soarelui, care se oglindeau în apele Cascadei de Dantelă. Ce păcat numai că această minune avea să fie umbrită de prezenţa imensei statui! Schelele imense erau de-a dreptul supărătoare. Unul dintre căpriorii pe care se sprijineau schelele părea a fi strâmb. Cel puţin aşa mi s-a părut, când am privit în treacăt.

Capitolul XIII – Adevăratul Winnetou

Ne-am întors la „castel”. Pe tot parcursul drumului, Inciu-Inta a păstrat tăcerea. Se părea că cele întâmplate cu puţin timp înainte îl preocupau. Imediat ce am ajuns sus, ne-am despărţit. Inciu-Inta s-a dus la Tatellah-Satah, iar eu m-am înapoiat în locuinţa mea, unde bănuiam că se afla Klara. Era, într-adevăr, acolo şi se afla în tovărăşia lui Kolma Pushi. Imediat ce am intrat, s-au ridicat amândouă şi mi-au ieşit în întâmpinare. Numele „Kolma Pushi” provine din dialectul Moqui şi s-ar traduce prin „Ochi negru”, sau „Ochi întunecat”. De altfel, trebuie să spun că am recunoscut-o pe indiancă tocmai după ochii ei, pentru că, în rest, femeia se schimbase mult. Era mult mai în vârstă decât mine şi trupul ei, altădată drept se încovoiase. Părul cenuşiu îi era

strâns în cozi, trecute de mai multe ori în jurul capului. Cu toate acestea, îşi păstrase o anume frumuseţe, acea frumuseţe a bătrânilor, care se naşte în urma suferinţelor îndurate şi a frământărilor. Astfel s-a înfăţişat ochilor mei Kolma Pushi. S-a oprit în faţa mea, m-a privit lung şi scrutător şi pe faţa ei serioasă s-a aşternut o urmă de zâmbet. Apoi indianca a spus:

— Da, el este! Arată la fel ca odinioară, deşi au trecut mulţi ani de când nu ne-am mai văzut! Am voie să-l salut pe Old Shatterhand?

Femeia mi-a pus acestă întrebare, fără să-mi întindă mâna.

— De ce n-ai avea voie s-o faci? am întrebat-o eu.

— Din cauza duşmăniei!

— Ce duşmănie? Nu ştiu despre ce duşmănie poate fi vorba.

— Nici eu n-am ştiut până în ziua de azi. Old Shatterhand este potrivnicul nostru din cauza statuii.

— Potrivnic poate, dar niciodată duşman. Eu am respectat-o, am iubit-o şi am admirat-o întotdeauna pe Kolma Pushi şi voi păstra prietenia ei cât voi trăi. O rog, aşadar, să-mi întindă mâna ei vitează şi puternică. Faţa indiencei s-a luminat dintr-o dată, ca şi când peste toate cutele şi ridurile ei s-ar fi revărsat soarele. Ne-am strâns mâinile şi ne-am aşezat pentru a continua discuţia întreruptă de venirea mea. Am auzit şi am văzut că Kolma Pushi învăţase foarte multe de-a lungul anilor care trecuseră, învăţase o dată cu nepoţii ei, Young Surehand şi Young Apanatshka, dar nutrea, din păcate, aceleaşi idei ca şi ei. Ea era mai mult decât bucuroasă la gândul că avea să se înalţe o statuie a lui Winnetou, care, credea ea, va duce la cinstirea marii căpetenii, făcând din el un zeu. Femeia crezuse că şi noi ne vom număra printre cei care erau pentru înălţarea statuii. Când au apărut neînţelegerile, ea a

sperat că, o dată cu venirea noastră, aceste neînţelegeri se vor curma, fiindcă noi vom fi de părerea celor ce gândeau la fel ca ea. Abia în ziua aceea se întorsese împreună cu Old Surehand şi Apanatshka la Mount Winnetou şi aflase că sosisem acolo, că fusesem trataţi cu duşmănie şi cu dispreţ şi că Tatellah-Satah ne făcuse cinstea de a ne întâmpina el însuşi şi de a ne pofti la „castel” ca pe nişte oaspeţi ai săi. Toate acestea făcuseră ca neînţelegerile dintre cei aflaţi în „oraşul de sus” şi cei din „oraşul de jos” să se adâncească. Anumiţi oameni din „oraşul de jos” se temeau că acum, când se bucura de atâta cinste din partea lui Tatellah-Satah, Old Shatterhand va avea un cuvânt greu de spus în ceea ce priveşte statuia. Old Surehand şi Apanatshka erau împotriva bătrânului şi de aceea le era peste putinţă să vină la locuinţa mea. Lui Kolma Pushi îi fusese greu să nu ne vadă şi atunci l-a rugat pe păstrătorul marilor leacuri să-i îngăduie să vină în locuinţa noastră. Tatellah-Satah a încuviinţat cu bucurie şi cele două femei vorbeau de ore întregi când am ajuns eu la „castel”. Klara reuşise, după câte se părea, să-i ofere indiencei chiar ceea ce aceasta îşi dorea mai mult. Trebuie să amintesc că scrisoarea pe care Kolma Pushi ne-o trimisese în Germania se încheia cu următoarele cuvinte: „Vino, aşadar şi adu cu tine o fărâmă din dragostea ta pentru oameni, un strop din căldura sufletului tău şi credinţa arzătoare în Manitou cel mare şi drept, credinţă pe care aş vrea să o simt la fel de puternic şi în sufletul meu”! Această dorinţă a indiencei fusese îndeplinită. Ceea ce eu, ca bărbat, aş fi spus pe un ton hotărât, spusese soţia mea cu calm şi cu blândeţe. Când am sosit, Kolma Pushi era convinsă aproape întru totul că noi aveam dreptate şi ar fi fost nevoie de numai câteva cuvinte pentru a o convinge pe deplin. Când m-a rugat să vin, totuşi, în „oraşul de jos” pentru a-i întâlni pe Old Surehand şi pe Apanatshka, i-am spus:

— Nu am voie să fac asta. Eu sunt oaspetele lui Tatellah-Satah şi cei pe care el nu vrea să-i vadă, nu trebuie să-i văd nici eu.

— Înţeleg, a răspuns ea, dar...

— Niciun dar, am replicat eu. După legile oamenilor roşii, casa gazdei mele este şi casa mea. Cine o necinsteşte, mă necinsteşte şi pe mine.

— Iartă-mă! Dacă vorbeşti de necinstire, te înşeli. Nimeni nu va îndrăzni să te necinstească.

— Asta este doar o vorbă, dar lipseşte dovada celor spuse. Să vedem. Am fost poftit să vin la Mount Winnetou. Am venit. Mai întâi, am vrut să nu mă recunoască nimeni. Acum se ştie cine sunt, ar trebui să fiu bine venit. Oare voi fi?

Klara mi-a făcut un semn prin care încerca parcă să mă roage să nu mai vorbesc pe un astfel de ton. Eu ştiam bine ce voiam şi am continuat la fel ca înainte:

— O rog pe Kolma Pushi să meargă la Old Surehand şi la Apanatshka şi să le spună că îi poftesc să ia mâine prânzul împreună cu mine şi asta aici, la locuinţa mea! Vor mai fi aici şi alţi oaspeţi ai mei, ale căror nume nu le voi rosti acum!

Faţa femeii a devenit mai sobră decât fusese până atunci.

— Crezi că fiii mei vor veni? a întrebat ea.

— Trag nădejde că o vor face!

— Şi dacă nu vor veni?

Punând această întrebare, Kolma Pushi şi-a aţintit ochii mari asupra mea.

— Atunci voi lua asta drept o mare jignire care mi se aduce şi Old Shatterhand nu se lasă nici acum jignit!

— Dar e vorba despre prieteni!

— Un prieten care mă jigneşte este mai rău decât un duşman. Spune-le toate acestea! Fă-i să priceapă că mi-a

albit părul, dar că sunt tot cel de demult! Dacă ei nu vin, nu voi ţine seama de nimic. Comitetul vostru va fi trimis la dracu' şi în locul său va fi numit un altul mai bun. Winnetou a fost căpetenia apaşilor. Cum trebuie el cinstit trebuie să hotărască urmaşii lui şi aceştia sunt apaşii.

— Atunci când ameninţă Old Shatterhand, treaba e serioasă, asta ştiu prea bine, a spus indianca, dând din cap.

— Da, foarte serioasă! Pentru ce a trăit Winnetou? Pentru ce a murit? Pentru a aduce fala unui sculptor şi a unui pictor, amândoi tineri? Şi cum l-au înfăţişat aceşti tineri lipsiţi de cunoaştere? Cum arăta sufletul său? Orice văcar, puitor de capcane, golan sau om fără căpătâi putea să stea gata de luptă, aşa cum stă figura aceea din lut despre care ni s-a spus că ar trebui să-l înfăţişeze pe Winnetou! Te rog, Klara, arată-i-l pe Winnetou, pe Winnetou al nostru!

Soţia mea a adus fotografiile după ilustraţiile lui Sascha Schneider, pe care le făcuse acasă, în Germania. Când m-am apropiat de Klara pentru a alege una dintre ele, ea mi-a şoptit:

— Nu fi aşa de neiertător cu ea! Aproape că plânge! Nu are nici o vină!

— Vina ei este mai mare decât crezi tu! i-am spus eu, tot pe şoptite. Nu se pricepe deloc la artă şi îi ridică în slăvi pe nepoţii ei. Lasă-mă-n pace!

Am mai spus că luasem cu noi o copie fotografică după ilustraţia lui Sascha Schneider, în care Winnetou era reprezentat înălţându-se spre cer. Această copie am fixat-o pe perete cu patru ace. Am aprins lămpile, pentru că între timp se făcuse întuneric. Lumina se revărsa din două părţi asupra pozei. Apaşul părea viu. Gura sa părea că vorbeşte, privirea părea să întrebe ceva.

— Acesta este Winnetou al nostru, am spus eu. Este altfel decât al vostru. Uită-te la el!

Indianca şi-a ridicat privirea, s-a apropiat de poză, dar nu

a spus nimic. S-a dat înapoi, pas cu pas şi a tăcut în continuare. Apoi s-a aşezat, rămânând cu ochii la acea reprezentare a lui Winnetou care se afla pe peretele din faţa ei, dar tot nu a spus nimic. Dintr-o dată, s-a mişcat perdeaua din spatele indiencei şi în cameră a intrat cineva din partea căruia nu ne-am fi aşteptat să vină. Era Tatellah-Satah. El îmi acordase deplină libertate şi îşi propusese să mă stânjenească pe cât mai puţin în tot ceea ce întreprindeam. Probabil că, după toate cele ce i le povestise Inciu-Inta, bătrânul simţise nevoia să-mi vorbească, pentru a afla mai multe în legătură cu peştera, căci, în prezenţa căpeteniilor apaşe, nu-i putusem spune tot. Bătrânul a văzut poza, s-a oprit la uşă şi a privit-o uimit. Apoi a intrat cu totul în cameră, a făcut câţiva paşi înainte, câţiva paşi înapoi şi, în cele din urmă, s-a oprit cu ochi sclipitori. În cele din urmă bătrânul a exclamat:

— *Uff! Uff!* Acesta este Winnetou al nostru! Adevăratul Winnetou! Am dat afirmativ din cap şi Tatellah-Satah a continuat:

— Nu-i vorba numai de trup, ci mai ales de suflet! Eu l-am cunoscut pe acest om care-a fost ca nimeni altul. Am petrecut multe ceasuri împreună. De câte ori a stat lângă mine în balconul castelului şi am vorbit amândoi, privirea lui se plimba prin zările îndepărtate, prin adâncurile văilor şi prin înălţimile munţilor. Ce frumos! Ce frumos!

Bătrânul rămăsese pironit locului. Buzele i se mişcau, dar nu se auzea nici un cuvânt. Abia după multă vreme vraciul a spus cu voce tare:

— Acesta este el! Da, acesta este el! De-am putea să-l arătăm oamenilor astfel cum îl vedem aici! De-am putea să-i înălţăm o statuie în care să fie aşa cum îl văd eu acum, în care să se vadă sufletul lui Winnetou!

— Putem! am spus eu.

— Peste putinţă!

— De ce este peste putinţă?

— Să dăm la iveală sufletul lui Winnetou, zămislit în fier, marmură sau piatră?

— Nu zămislit în fier şi nici în piatră, dar mai măreţ şi mai frumos decât statuia lipsită de viaţă care se înalţă pe Mount Winnetou!

— Nu te înţeleg!

—Ai să mă înţelegi şi asta poate chiar mâine. Vino! Şezi lângă mine! Am să-ţi mai arăt câteva lucruri.

Bătrânul s-a aşezat şi Kolma Pushi s-a ridicat în picioare. Până atunci tăcuse, dar acum simţea nevoia să vorbească şi a spus:

— Old Shatterhand a învins. A învins, ca întotdeauna, împreună cu fratele său Winnetou!

Spunând acestea, indianca a arătat poza şi a continuat:

— Desigur că nici Young Surehand şi nici Young Apanatshka nu-l puteau zugrăvi astfel pe Winnetou. Ei nu-i pot zugrăvi sufletul astfel, pentru că el nu le-a rămas astfel în amintire. Le voi spune celor pe care-i aştepţi că i-ai poftit la prânz şi trag nădejde ca ei să vină. Eşti gata să le arăţi pe Winnetou aşa cum ţi-l închipui tu şi cum este el zugrăvit aici?

— Da. Dacă ei vor voi aceasta.

— Atunci rămâneţi cu bine! N-am ştiut până acum că există tablouri care pot spune mai mult decât vorbele!

Femeia a plecat. Da, ea nu îşi dăduse seama până atunci care era lucrul cel mai de preţ pe care-l purtase în sine cel mai nobil dintre indieni. Eu ştiam asta foarte bine şi de aceea i-am arătat fotografia. Speram ca imaginea aceasta să trezească în inima ei sentimentele pe care le purtase în suflet Winnetou. Această indiancă îl cunoscuse pe apaş. Îl respectase şi îl iubise. Datorită lui şi datorită mie viaţa ei plină de nefericire luase o asemenea întorsătură şi necazul se preschimbase în bucurie. Era imposibil ca fotografia pe

care i-o arătasem să nu aibă nici un efect asupra ei. Fusesem aspru cu ea pentru a-mi atinge scopul şi puteam spune că obţinusem ceea ce voiam. După ce indianca s-a îndepărtat, Tatellah-Satah mi-a spus:

— Venisem la tine pentru a te întreba despre peşteră şi pentru a-ţi arăta biblioteca din care a fost furată harta, dar aş vrea să vorbim mai întâi despre poza aceasta. Nu ai decât una? Te întreb, pentru că, dacă nu ai decât una, nu voi da glas dorinţei pe care-o port în inimă.

— Spune-mi care-i dorinţa ta.

— Aş fi vrut să te rog să-mi dăruieşti această poză. Acest dar nu este, de fapt, pentru mine, fiindcă Winnetou va trăi veşnic în sufletul meu. Această fotografie trebuie să-şi aibă locul aici, în castel, unde atâtea alte lucruri amintesc despre cel ce nu se mai află printre noi. Această imagine trebuie să le amintească tuturor celor ce vin aici cum era omul al cărui nume îl poartă acest munte, cum era acela care a trezit la viaţă sufletul poporului său, care a stat în adormire timp de mii de ani, pentru ca poporul al cărui fiu a fost să intre în rândul celorlalte popoare ale lumii.

Cuvintele bătrânului vraci m-au mişcat profund şi i-am întins poza, spunându-i:

— Ia-o! Ţi-o dăruiesc! Nu este decât o imagine. Mai am acasă poze ale lui Winnetou. Nu puteam să-l păstrez numai pentru mine, pentru că el a însemnat mult prea mult. Ştiu prea bine că el trăieşte şi va trăi mereu în sufletul tău. Mai ştiu că nu ai nevoie de o imagine pentru a-l păstra în amintire.

O lumină a trecut peste faţa bătrânului şi mi-a spus:

— Îţi mulţumesc! Oare nu e ciudat că gândurile lui Old Shatterhand se îndreaptă atât de des spre fraţii lui roşii? Ceea ce primeşte de la ei este neînsemnat, căci ei sunt săraci. El le dăruieşte însă comori sufleteşti pentru care nu există nici o răsplată. Crezi că îi vei învinge pe duşmanii

noştri cu această poză?

— Nu cred că îi voi învinge cu ajutorul imaginii lui Winnetou, cred că îi voi învinge chiar cu ajutorul lui Winnetou. Această poză va fi numai cheia ce va deschide sufletele şi care va aduce înţelegerea. Dacă ceilalţi construiesc o statuie lângă Cascada de Dantelă, cred că ar trebui să construiesc şi eu.

— Să construieşti? Ce anume să construieşti?

— O imagine a lui Winnetou, dar una cu mult mai măreaţă decât aceea pe care o dau lumii artiştii.

— Şi cine va fi acela care o va construi? Tu?

— O, nu! Cel ce va zămisli totul, constructorul şi sculptorul va fi însuşi Winnetou! El a scos la lumină o capodoperă măreaţă. O capodoperă care este deja terminată. Trebuie doar s-o arăt.

— Unde păstrezi această capodoperă?

— Aici, în camera de-alături. Am dezgropat-o la Nugget Tsil. Sunt mărturisirile lui. Sunt caietele pe care le-a scris. Să-i lăsăm, prin urmare, pe toţi acei ce sunt asemenea lui Surehand şi lui Apanatshka să construiască jos, lângă Cascada de Dantelă! Noi vom face acelaşi lucru aici, sus, în castelul tău. Care dintre cele două opere de artă va fi mai curând gata şi care dintre ele va fi mai valoroasă? Toate acestea se vor vedea. Te rog numai să-mi îngădui să chem pe câte cineva mâine, la masa de prânz! Chiar la ora douăsprezece. I-am chemat pe Old Surehand, pe Apanatshka, precum şi pe Kolma Pushi.

— *Uff!* Nu vor veni!

— Vor veni! Am rugat-o pe aceea ce le va duce solia să le spună că dacă nu vor veni, mă vor jigni şi că voi răsplăti această jignire cum se cuvine.

— Atunci vor veni!

— Îi voi pofti pe toţi şefii de trib care sunt de partea ta, pe Athabaska, pe Algongka, pe Wagare-Tey, pe Avaht-Niah,

pe Matto Shahko şi pe toţi ceilalţi. Numai pe tine nu te poftesc, pentru că tu eşti mai presus decât toţi cei ce vor veni aici.

— Fă tot ceea ce crezi de cuviinţă. Ştii prea bine că eşti stăpân aici! Spune-i lui Inciu-Inta care sunt lucrurile de care ai nevoie, spune-i mai ales care sunt mâncărurile pe care le doreşti pentru oaspeţii tăi. El va avea grijă de toate. Îmi este îngăduit să te întreb de ce dai această masă?

— Mai întâi, pentru a-i sili pe Old Surehand şi pe Apanatshka să vină încoace, dar vreau să le aduc la cunoştinţă căpeteniilor un lucru de seamă şi să le fac o propunere. Ele vor fi poftite în fiecare seară la castel şi se vor afla sub conducerea ta. Eu voi citi cele scrise de Winnetou şi astfel se va afla ce le transmite Winnetou indienilor şi albilor.

— *Uff! Uff!* Minunat! a exclamat păstrătorul marilor leacuri.

— În aceste caiete, Winnetou şi-a deschis sufletul. Eu voi citi şi voi da glas gândurilor celui ce a fost un mare om. În inima celor ce vor asculta se va naşte imaginea lui Winnetou. Cei ce vor înţelege, cei ce vor simţi prezenţa trupească şi sufletească a lui Winnetou vor fi pierduţi pentru oameni, ca domnul Okih-tshin-tsha. Eşti de părerea mea?

Bătrânul mi-a întins mâna, spunând:

— Sunt întru totul de părerea ta. Nu cunosc fiecare cuvânt din cele aşternute pe hârtie de Winnetou, dare el mi-a îngăduit să arunc uneori o privire asupra celor scrise şi cred că prin calea pe care ai ales-o vom împiedica vărsarea de sânge.

— Dacă este aşa precum spui, atunci îngăduie-mi să-ţi dăruiesc această poză şi să-ţi mai arăt încă una.

Spunând acestea, am fixat pe perete poza care o reprezenta pe Marah Durimeh. Imediat ce a zărit-o,

bătrânul s-a ridicat de la locul său.

— Cine este? a întrebat el. Această imagine mă reprezintă pe mine, sau pe sora mea? Este vreun strămoş de-al meu?

— Este Marah Durimeh, despre care am să-ţi povestesc multe lucruri.

— Tu spui „Marah Durimeh”. Nu este vorba cumva despre regina Marameh?

— Da, ea este, numai că despre ea am să-ţi povestesc mai târziu. Pentru că tot suntem la fotografii, am să-ţi mai arăt una.

Spunând acestea, am aşezat lângă poza lui Marah Durimeh o alta, în care era reprezentat Abu Kital.

Această poză părea că avusese un efect puternic asupra lui Tatellah-Satah, pentru că omul a rămas nemişcat. Apoi a închis ochii, s-a gândit şi a spus, fără să-i deschidă:

— Îl ştiu! Mi l-a descris Winnetou şi mi-a spus că i l-ai descris tu. Acesta nu poate să fie decât omul cel cumplit a cărui vedere te face să te cutremuri! Tu l-ai numit Abukal!

— Ai dreptate, este omul cel cumplit, dar nu l-am numit Abukal, ci Abu Kital. Am vorbit de multe ori cu Winnetou despre el.

— Acum n-aş vrea să-l privesc, dar te rog să-mi îngădui să-l privesc mai târziu.

— Ia poza cu tine! Ia şi poza lui Marah Durimeh! Le poţi păstra pe amândouă. Eu mai am astfel de fotografii.

— Dă-mi-le!

I-am îndeplinit dorinţa, şi, abia atunci când a avut pozele în mână, bătrânul a deschis ochii, spunând:

— Acum plec. Voi lua cu mine şi aceste fotografii care nu-mi dau pace. Aş fi vrut să-ţi arăt şi biblioteca, dar acum nu sunt destul de liniştit ca s-o fac. Ţi-o voi arăta mâine, dar mai târziu. Spune-i lui Inciu-Inta ce-ţi trebuie pentru masa de prânz. Acum mă duc.

Bătrânul vraci a plecat într-adevăr, dar noi am rămas cu un sentiment foarte ciudat. De fapt, nu vrusesem să aducem aceste poze aici, la Mount Winnetou şi acum ele păreau de foarte mare importanţă tocmai în acest loc. Soţia mea era preocupată de alte gânduri. După cum se poate ghici, toate aceste gânduri erau legate de prânzul de a doua zi.

Eu făcusem invitaţia la masă şi Klara se afla acum în postura gazdei. Pentru că soţia mea gândea ca orice femeie dintr-o ţară europeană, ea era de părere că trebuia să discute despre toate cele necesare cu Inciu-Inta. În primul rând, Klara a rugat ca uriaşul nostru slujitor să fie chemat. Pe mine toată situaţia începuse să mă amuze. Inciu-Inta a ţinut să o asigure, mai întâi, pe soţia mea că se găseau din belşug toate cele trebuincioase, adică făină, carne şi altele asemenea. Toate acestea au avut rolul de a o linişti pe Klara şi de a-i da curaj. Ea a început să alcătuiască un meniu în toată puterea cuvântului, iar eu m-am mulţumit să asist zâmbind, la tot ce făcea ea, convins fiind că lucrurile se vor desfăşura cu totul altfel decât prevedea soţia mea. Inciu-Inta a ascultat-o cu multă atenţie şi a dat din cap cu multă supunere. El avea totul, el ştia totul, el putea face orice şi promitea orice. În realitate, faţa lui devenea însă tot mai lungă. Soţia mea vorbea despre tot felul de mirodenii şi atunci când a cerut o râşniţă de piper, indianul a asigurat-o că va procura tot ce dorea să aibă.

— Auzi? Avem tot ce ne trebuie! a izbucnit Klara, bucuroasă. O să fie o masă pe cinste!

— N-ai vrea mai bine să vezi cu ochii tăi tot ce ţi s-a promis? am întrebat-o eu.

— Ba da, ba da, numai că tu nu vei fi de faţă.

— Dar de ce, mă rog?

— Pentru că n-am nevoie de ajutorul tău şi, în afară de asta, mă stânjeneşti dacă stai să mi te uiţi în oale.

— Atunci, du-te şi pregăteşte totul! Gândul meu bun te va însoţi în bucătărie!

— Mulţumesc! Mă duc.

Spunând acestea, Klara s-a îndepărtat cu pas grăbit, fericită. Inciu-Inta o urma. Înainte de a ieşi din cameră, omul mi-a aruncat o privire disperată. M-am abţinut să nu izbucnesc în hohote de râs. După o oră, mi-a fost adusă cina. Klara îmi trimitea vorbă că va trebui să mănânc singur, fiindcă ea va veni mai târziu. După încă o oră, soţia mea l-a trimis pe Inciu-Inta care trebuia să-mi transmită că ea mai avea nevoie de încă două ore pentru a termina cu pregătirile pe care le avea de făcut. Aş fi vrut să aflu mai multe de la bătrânul indian, dar el a dispărut aşa de repede, că n-am apucat să-l întreb nimic. Am început să citesc cele scrise de Winnetou.

După ce s-au scurs două ore, am auzit din prag vocea soţiei mele:

— Culcă-te, dacă eşti obosit! Eu mai am treabă!

M-am întors spre uşă, dar n-am mai apucat să văd decât perdeaua mişcându-se. Klara se făcuse nevăzută. Am mai aşteptat o oră şi apoi m-am dus în dormitorul lui Winnetou şi m-am culcat. Nu ştiu cât am dormit. Tot ce ştiu este că m-am trezit dintr-o dată şi am văzut-o pe soţia mea care stătea în pragul uşii ce dădea către locuinţa surorii lui Winnetou, care era acum locuinţa Klarei.

— Nu dormi? m-a întrebat ea.

— Nu dorm, acum m-am trezit. Cât e ceasul?

— E aproape trei.

— Şi-ai stat tu atâta vreme în bucătărie?

— Da, numai că aceea nu-i o bucătărie. E cu totul altceva. Am să-ţi arăt despre ce e vorba când se va lumina de ziuă. Totul este uriaş şi...

Aici soţia mea s-a oprit, iar eu nu m-am putut abţine să nu duc până la sfârşit gândul ei, fiind chiar puţin răutăcios:

—... nu este după cum te aşteptai tu.

— Ba nu! a spus ea, cu încăpăţânare.

— Aşa? Atunci nu trebuie să-mi mai fac griji?

— Ce fel de griji?

— Mă temeam că vei munci peste puterile tale, sau că vei face mai mult decât ar fi nevoie.

— Eşti groaznic! a exclamat ea, supărată. Eu îţi voi dovedi însă că nu mă dau bătută atât de uşor. În afară de asta, ar trebui să-mi mulţumeşti, în loc să mă iei în râs. Toate pregătirile se fac pentru tine. Pentru că tot ajunsesem până aici cu discuţia noastră, am ţinut să-i atrag atenţia soţiei mele asupra faptului că greşea.

— Te înşeli, i-am spus eu. Toată osteneala pe care ţi-o dai izvorăşte din dorinţa de a arăta că eşti o gospodină neîntrecută. Acest lucru este lăudabil, dar este inutil în situaţia în care ne aflăm acum. Şefii de trib, care vor fi oaspeţii mei, nu vin aici pentru a mânca bine, ci pentru a vorbi despre lucruri însemnate.

— Vrei să-mi răpeşti plăcerea de a-i primi pe oaspeţi aşa cum se cuvine? a întrebat soţia mea.

— Nu, asta nu, dar nu vreau să exagerezi. Pune-le în faţă ceea ce se găseşte şi ei vor fi mulţumiţi!

— Nu pot să le pun în faţă fasole, porumb şi carne friptă la proţap! Asta obişnuiesc să mănânce, dar asta nu dă mesei un aer sărbătoresc.

—Ai dreptate, dacă ai în vedere obiceiurile europene, nu însă şi dacă te gândeşti la cele indiene. Cum şi ce vrei să pregăteşti, asta rămâne să hotărăşti tu. Eu vreau numai să nu te osteneşti în zadar şi să nu-ţi faci griji degeaba.

— Asta-i cu totul altceva, a spus Klara, zâmbind împăcată. Înţeleg ce vrei să spui şi îţi promit că voi ţine seama de sfaturile tale. Şi acum, noapte bună! Somn uşor!

Astfel a luat sfârşit conversaţia noastră nocturnă. Klara s-a dus în dormitorul ei şi s-a culcat.

M-am sculat târziu şi am găsit pe pătură un bilet scris de mâna Klarei:

„M-am trezit la ora cinci. Totul merge de minune. Mâncarea va fi nemaipomenită. Poţi să dormi până la unsprezece şi jumătate. Voi veni să te trezesc. Am aranjat totul în sufragerie. Dacă te trezeşti mai devreme, du-te în sufragerie să vezi dacă nu cumva lipseşte ceva. Nu am apucat să vorbim despre invitaţi. De aceea am invitat eu toate căpeteniile. Am făcut bine? Mâncare avem din belşug. Avem chiar şi ceai din frunze de fragă si salată de fetică[78]*.*

Sufleţel.”

M-am sculat imediat şi l-am chemat pe Inciu-Inta. Acesta mi-a spus că doi albi mă aşteptau de o oră.

— Doi albi? Am crezut că albilor nu le este îngăduit să vină în aceste locuri.

— Sunt prieteni de-ai lui Ok-tshin-tsha. El le-a îngăduit să vină.

— Aşa deci! Au spus cum se numesc?

— Da. Sunt fraţi şi se numesc Enters.

— Aha! Şi unde sunt acum?

— Sunt în curte. Să-i aduc sus?

— Nu. Am să cobor eu. Ce face soţia mea? Unde-i acum?

— Este tot în bucătărie şi dă porunci ca o regină.

— Eu credeam că face treabă.

— Face şi treabă, dar din dimineaţa asta o ajută cineva.

— Cine?

— Aşta, femeia lui Wakon, vestitul vraci al sioucşilor. Ea a auzit că *squawa* lui Old Shatterhand va fi gazda oaspeţilor de astăzi şi a venit imediat aici, vrând cu orice preţ să dea

---

[78] Plantă erbacee cu flori mici, albe-albăstruie (Valerianella olitoria). (N. tr.)

o mână de-ajutor. O să fie două gazde, una indiană şi una europeană. Ele vor să le servească chiar ele însele pe căpetenii. Dar ce se întâmplă acolo?

Ne aflam amândoi la fereastră şi, punând această întrebare, Inciu-Inta arătase spre „oraşul de jos”. Acolo se putea zări un şir de aproximativ o sută de indieni. Toţi erau îmbrăcaţi în piele şi, după câte se părea, aveau cai foarte buni. Nu ne puteam da seama din ce trib făceau parte. Călăreţii nu s-au oprit în „oraşul de jos”, ci s-au îndreptat imediat spre „oraşul de sus”. În fruntea lor se putea zări un bărbat înalt care se ţinea mândru pe cal. Nu aveam însă timp să văd ce se mai întâmpla, fiindcă voiam să aflu de ce mă căutau fraţii Enters.

Pentru a rămâne pe cât posibil neobservaţi, cei doi se retrăseseră într-un colţ al curţii. Se putea observa că Hariman era bucuros să mă vadă. Sebulon era tăcut ca întotdeauna.

— Desigur că vă miraţi să ne vedeţi aici, domnule Burton, a spus Hariman. Nu am spus nimănui prea multe, fiindcă nu voiam să se afle că există vreo legătură între noi şi dumneavoastră. De ce nu v-aţi arătat la Apa Întunecată?

— Pentru că a trebuit să plecăm mai repede decât avusesem de gând. Războinicii celor patru triburi mai sunt acolo?

— Acum, nu. Sunt pe drum şi vor sosi aici peste trei zile.

— Câţi sunt?

— Peste patru mii de călăreţi.

— Unde îşi vor aşeza tabăra?

— Într-o vale numită Valea Peşterii, nu departe de-aici.

— Cunoaşteţi valea asta?

— Nu. O s-o căutăm chiar azi, ca să vedem despre ce este vorba. Cel mai important lucru pentru noi a fost să ajungem la dumneavoastră.

— Cum se face că aţi reuşit să ajungeţi până aici? Era

vorba că nici un alb nu va avea voie să se apropie de Mount Winnetou.

— Am fost trimişi la domnul Antonius Paper.

— Cine v-a trimis la el?

— Kiktahan Shonka.

— Unde staţi acum?

— Suntem găzduiţi de licheaua de Antonius Paper.

— Cum? Ce? Lichea? De ce spuneţi că este o lichea?

— Fiindcă este o lichea! Noi am venit aici şi am vrut să fim cinstiţi faţă de el. I-am spus tot ce i-a transmis Kiktahan Shonka. El s-a purtat ca şi cum ar fi fost cel mai bun prieten al nostru, ne-a propus chiar să ne găzduiască. Am ascultat întâmplător ce vorbea cu agentul Evening şi ne-am dat seama că el e cea mai mare secătură din câte-am întâlnit. Gândiţi-vă numai, domnule Burton, Kiktahan Shonka, Paper şi Evening urmau să ne folosească, fără ca noi să primim nimic pentru tot ce-am făcut. Mai mult decât atât, atunci când nu ar mai fi fost nevoie de noi, trebuia să dispărem. Nu-i aşa că n-aţi mai pomenit aşa ceva?

— Ştiam asta de multă vreme. Ştiu chiar mai mult. Paper şi Evening vor fi traşi pe sfoară de Kiktahan Shonka, la fel ca şi voi. Şi ei vor dispărea după ce planul pus la cale de Kiktahan Shonka va reuşi. Cei patru şefi de trib care s-au aliat vor totul pentru ei.

— La naiba! Dumneavoastră sunteţi singurul om cinstit de-aici! Suntem înconjuraţi de mincinoşi şi de trădători! Daţi-ne un sfat bun, domnule Burton. Avem nevoie de el!

I-am sfătuit să facă un lucru foarte simplu şi anume să rămână în continuare în tovărăşia lui Paper, să fie numai ochi şi urechi şi să-mi spună tot ce aflau. Le-am mai zis că vom vedea ce se va mai întâmpla. Cei doi au dat să plece, iar eu eram acum sigur că mă puteam bizui pe ei. Înainte de a se îndepărta, Sebulon s-a întors spre mine şi m-a întrebat:

— Îmi este îngăduit să aflu cum îi merge doamnei Burton?

— Mulţumesc de întrebare, îi merge foarte bine. Vorbeşte adesea de voi.

— Spuneţi asta doar din politeţe?

— Nu, nu o spun din politeţe, spun adevărul. La auzul acestor cuvinte, omul s-a luminat dintr-o dată. Pe faţa lui se citea bucuria, o bucurie care-l făcea să uite tot ce era rău şi neplăcut. Buzele lui s-au mişcat, ca şi când ar fi vrut să spună ceva, dar n-a scos un sunet.

Vrând să iasă pe poartă, cei doi fraţi au trebuit să se dea puţin în lături, fiindcă tocmai atunci a intrat un călăreţ. Era tocmai indianul care venise în fruntea călăreţilor pe care-i zărisem cu puţin timp înainte pe fereastră. Indianul nu le-a aruncat fraţilor Enters nici măcar o privire şi mi s-a adresat:

— Nu te-am văzut nicicând! Tu eşti Old Shatterhand?

— Eu sunt! am răspuns.

— Mă îndreptam spre tine şi, când am ajuns aici, am auzit că *squawa* mea se află împreună cu *squawa* ta. Numele meu este Wakon şi i-am adus cu mine pe cei mai buni tineri din tribul meu.

Pe faţa lui se citea bucuria pe care ţi-o prilejuieşte întâlnirea cu un om pe care doreşti să-l vezi.

Wakon a descălecat şi m-a salutat, ca şi când m-ar fi cunoscut de multă vreme.

— Eu sunt prietenul tău, a spus el. Vreau să fiu fratele tău! Du-mă acum, te rog, la *squawa* ta şi la *squawa* mea pentru că vreau să le salut şi pe ele.

Nu ştiam unde se găsea aşa-numita bucătărie. Noroc că în clipa aceea a venit Inciu-Inta care ne-a călăuzit. „Bucătăria” se afla la parter. Pentru a ajunge acolo, am trecut printr-o încăpere mare. Când ne-au văzut că venim, cele două femei ne-au ieşit în întâmpinare. Klara avea mânecile suflecate şi obrajii înroşiţi de căldura focului din

vatră. Aşta, tot cu mânecile suflecate, avea mâinile unse cu grăsime, ulei şi alte asemenea bunătăţi. Am râs toţi patru. Nici nu putea fi vorba despre strângeri de mână, astfel că noi, bărbaţii, am salutat femeile scurt şi le-am lăsat să-şi vadă de gustoasele îndeletniciri.

Inciu-Inta a luat în grijă calul vraciului, iar eu am crezut că era de datoria mea să-l conduc pe Wakon la Tatellah-Satah. Ajunşi la locuinţa păstrătorului marilor leacuri, am aflat că acesta era în bibliotecă, adică într-o clădire alăturată celei ce-i servea bătrânului drept locuinţă. Voi trece peste complicatele formule de salut pe care şi le-au adresat reciproc cei doi vraci.

Tatellah-Satah ne-a condus prin bibliotecă şi apoi prin mai multe încăperi. Am trecut şi printr-un templu, în care se găseau diverse obiecte, martore ale evenimentelor petrecute de-a lungul a mai multor mii de ani. Nu am putut privi totul în tihnă, pentru că nu ne-o permitea timpul. A fost mai curând o scurtă trecere în revistă a tuturor bogăţiilor şi minunăţiilor pe care numai indienii le cunosc. Atunci când mă voi opri asupra testamentului lui Winnetou, voi spune mai multe despre aceste încăperi prin care am trecut. Voi aminti acum numai un singur lucru. În templul în care am intrat, am văzut blana uriaşă a leului argintiu, animal care nu mai exista de multă vreme şi despre care vorbise vraciul comanşilor în Casa Morţii. Acest leu argintiu era cu mult mai mare decât o pumă. Lângă această blană se aflau penele marelui vultur, despre care vorbise vraciul kiovaşilor.

Nu văzusem nici măcar o mică parte din tot ceea ce era de văzut în templu, dar l-am rugat pe Tatellah-Satah să ne îngăduie să plecăm, fiindcă în câteva minute urmau să sosească invitaţii mei. L-am rugat pe Wakon să-mi fie alături în clipa în care îi voi primi, pentru că pe mulţi dintre ei nu-i cunoşteam.

Mi-am întâmpinat oaspeţii în camera în care se afla placa pe care erau aşezate pipele. Abia ajunsesem acolo, când au început să sosească şefii de trib. Ultimii sosiţi au fost… Old Surehand şi Apanatshka. Amândoi s-au oprit în prag şi şi-au plimbat privirile peste cei sosiţi. Când m-au zărit, le-au revenit în minte vremurile trecute şi au uitat parcă de neînţelegerile care apăruseră între noi. Au venit spre mine, m-au îmbrăţişat şi nu au mai plecat de lângă mine. Ştiam că învinsesem!

Pipele au fost umplute cu tutun. Era de datoria mea să-mi salut oaspeţii şi am făcut-o cu cea mai mare bucurie. A urmat apoi ritualul fumatului şi a vorbit fiecare dintre invitaţi.

După aceea se cuvenea să spun care era scopul pentru care îi invitasem pe toţi acei oameni la mine. Tocmai mă ridicasem în picioare şi mă pregăteam să vorbesc, când s-a deschis uşa şi a intrat Tatellah-Satah, păstrătorul marilor leacuri. Toţi cei prezenţi s-au ridicat în picioare, exprimându-şi astfel respectul faţă de bătrânul vraci. Am aprins repede o pipă şi i-am înmânat-o. Tatellah-Satah a tras de şase ori din pipă în semn de salut şi mi-a înapoiat pipa. Apoi bătrânul a spus:

— Eu sunt Tatellah-Satah. Voi sunteţi vocile poporului meu, pe care-l iubesc mai mult decât orice. Voi veţi vorbi, iar eu vă voi asculta. Cel mai nobil om al acestui popor a fost Winnetou, căpetenia apaşilor. Lui trebuie să i se înalţe un monument. Ce înseamnă asta? Amintirea lui trebuie să fie întruchipată într-un anumit lucru. Unii dintre voi se gândesc la un monument din fier şi din piatră. Noi, ceilalţi, ne gândim la ceva viu, la ceva din carne şi oase. Fiecare indian trebuie să fie o picătură de sânge din acest trup viu. Cei lipsiţi de minte vor ca Winnetou să fie sculptat, construit, turnat. Winnetou, aşa cum îl vedem noi, trebuie să se nască din adâncul sufletelor. Toţi indienii trebuie să

devină urmaşii lui Winnetou, astfel încât să poată sta deasupra a tot ce este mic şi neînsemnat în viaţă. Aceasta trebuie să fie mândria noastră şi bucuria lui Winnetou, cel mai nobil şi cel mai curat dintre toţi indienii.

Bătrânul s-a întors apoi către Old Surehand şi Apanatshka şi a continuat:

— Voi şi fiii voştri vreţi să-l construiţi pe Winnetou din piatră. Dacă asta e bine, sau e rău, trebuie să hotărâţi chiar voi. Vreţi ca statuia lui Winnetou să fie înălţată lângă Cascada de Dantelă ca să-l putem vedea şi admira cu toţii. Vă rugăm să ne îngăduiţi să-l cinstim şi noi! Îl veţi cunoaşte pe Winnetou aşa cum îl vedem noi. El nu trebuie să se înalţe numai în faţa ochilor voştri, ci şi în voi înşivă. Nu trebuie numai să-l vedeţi, trebuie să-l şi simţiţi. Apoi veţi compara. Îi veţi pune, faţă în faţă, pe Winnetou astfel cum îl vedeţi voi şi pe Winnetou astfel cum îl vedem noi. Apoi vom stabili pentru care ne hotărâm. Cine este de părerea mea?

— *Howgh!* am spus eu.

— *Howgh!* au strigat toţi cei care şi până atunci fuseseră de părerea mea.

— *Howgh!* au spus şi Old Surehand şi Apanatshka, mânaţi de respectul pentru bătrânul vraci, dar şi pentru că nu-l înţeleseseră prea bine şi mai sperau să-şi pună în aplicare planul.

Tatellah-Satah a continuat:

— Vă poftesc pe toţi la mine în seara asta, după ce se întunecă. Aduceţi-i şi pe Young Surehand şi pe Young Apanatshka, cei doi artişti care nu au în faţa ochilor decât statuia în piatră a lui Winnetou. Ei vor cunoaşte adevărata artă care nu trebuie să aibă ca ţintă zămislirea lucrurilor pământeşti, ci zămislirea celor cereşti în lucruri pământeşti. Ei îl vor auzi vorbind în casa mea pe cel al cărui chip vor să-l zămislească în piatră şi să-l aşeze în vârful muntelui. Atunci vor înţelege, desigur, ce aşteaptă Winnetou de la ei

şi noi îi vom întreba dacă mai vor să facă pentru noi un monument din piatră lipsit de viaţă, în loc să se rostească pentru viaţă, pentru suflet, pentru tot ceea ce este din carne şi oase. Aşadar, vă aştept pe toţi. Am zis!

Bătrânul a făcut un gest cu mâna, s-a întors şi a ieşit din cameră. Nimeni nu a scos un cuvânt, atât de puternică fusese impresia pe care o făcuse Tatellah-Satah asupra tuturor.

Imediat după aceea a venit Inciu-Inta şi a spus că masa este pregătită. Toţi s-au ridicat şi l-au urmat pe bătrânul slujitor.

Soţia mea m-a surprins în primul rând prin aceea că se îmbrăcase asemenea unei femei indiene şi purta un costum din piele moale, împodobit cu franjuri şi perle şi apoi prin felul în care Aşta şi ea s-au gândit la toate. Eram convins că la pregătirea camerei în care urma să mâncăm îşi aduseseră contribuţia mai multe persoane, astfel încât aceasta să aibă un aer sărbătoresc şi specific indian. Mâncărurile pregătite erau nemaipomenite, chiar dacă, la vederea lor, un bucătar englez, sau francez ar fi fost profund indignat.

În timpul mesei s-a vorbit foarte mult. Nici nu era de mirare, dacă ne gândim cine erau mesenii. Eu am stat cum era de aşteptat, între Old Surehand şi Apanatshka. Ne-am povestit unii altora, pe scurt, tot ce făcusem de când nu ne mai văzusem. Am povestit şi cum am ajuns să dau de urma cailor şi asinilor de la ferma lui Old Surehand. Cei doi voiau să mă atragă de partea lor în ceea ce priveşte monumentul ce urma să fie înălţat în onoarea lui Winnetou. Nu m-am lăsat atras de planurile lor, dar nici nu m-am certat cu ei. Povestindu-le despre cele ce găsisem la Nugget Tsil, voiam să-i pregătesc pentru ceea ce avea să urmeze în seara aceea, fără ca ei să-şi dea seama de acest lucru.

Cu puţin timp în urmă, Old Surehand şi Apanatshka

fuseseră pe Coasta de Vest. De aici urmau să fie aprovizionate cu alimente şi cu alte lucruri din aşezările din regiunea în care se afla Muntele lui Winnetou. Din această afacere puteau ieşi foarte mulţi bani. În ce privea construirea unei căi ferate, era nevoie să se facă toate pregătirile necesare, astfel ca oamenii ce urmau să sosească în aceste locuri să nu ducă lipsă de nimic. Aprovizionarea avea să se facă cu ajutorul căruţelor şi animalelor de povară.

După ce masa s-a încheiat, toţi cei ce fuseseră oaspeţii mei au plecat. Numai Wakon şi soţia lui au rămas împreună cu noi. Ne-am apropiat foarte repede unii de alţii şi am aflat că nepoata lor era în turnul de pază, împreună cu femeile care munceau sub îndrumarea Vulturului cel Tânăr. Am propus să urcăm şi noi în turn. Bătrâna Aşta a fost de acord şi ne-a rugat să-l luăm cu noi şi pe bunul Pitt Holbers. Wakon a dorit însă să rămână în camera lui Winnetou, pentru a citi în linişte testamentul lui. Am fost de acord întru totul cu cei doi oaspeţi ai mei. Bătrânul vraci dorea să-l vadă însă mai întâi pe cel care-i salvase viaţa. Pitt Holbers a fost chemat imediat şi s-a bucurat să-l reîntâlnească pe indian.

Am luat-o apoi prin pădure, pentru a ajunge la Vulturul cel Tânăr.

Indianul a fost foarte bucuros să ne revadă şi ne-a dus pe acoperişul plat al locuinţei sale. Acolo existau o seamă de lucruri ciudate. Primul lucru pe care l-am văzut a fost un avion, sau un aeroplan cu totul deosebit de cele pe care le văzusem până atunci. Aparatul avea două aripi foarte subţiri şi două corpuri goale, făcute dintr-o împletitură dură din lemn de narcis. Micul avion avea şi un motor greu şi puternic, pe care apaşul îl adusese cu sine de undeva, din Est. Aceasta era, aşadar, sarcina misterioasă pe care indianul o purta mereu cu sine. Împletitura nu era

terminată. La ea lucra tânăra Aşta, care era hotărâtă să ducă treaba până la capăt.

Priveliştea care ni se oferea din turn era minunată şi am mai rămas mult timp acolo pentru a ne bucura de ea. Apoi ne-am întors în locuinţa noastră. Aici, Wakon era atât de adâncit în lectură, încât abia că ne-a auzit intrând. Îngândurat el a pus caietul deoparte şi a spus, ridicându-se:

— Da, acesta este Winnetou! Este Winnetou însuşi! Dacă vom citi aceste rânduri în seara asta, Winnetou se va înălţa măreţ în sufletele noastre şi îi va nimici pe toţi duşmanii noştri. Eu deja îl simt cum trăieşte în sufletul meu, mândru, serios şi nobil, înălţându-se tot mai mult, tot mai deplin. Tot ce-a scris aici este minunat şi ne va înălţa sufletele. N-o voi lipsi pe Aşta de această minunăţie! *Squawa* mea mă va însoţi!

— Şi eu îl voi însoţi pe soţul meu! a spus Klara. Şi eu mă număr printre urmaşii lui Winnetou!

— Sigur că aşa va fi! am spus eu. Nimeni nu vă va opri să ne însoţiţi. Nimeni nu va îndrăzni s-o facă. Aici nu este vorba despre o întâlnire a căpeteniilor, pentru că au fost invitaţi şi Young Surehand şi Young Apanatshka. Acolo unde li se îngăduie lor să fie, vi se va îngădui şi vouă să fiţi.

În clipa aceea, Kolma Pushi a intrat în încăpere şi ne-a spus că Old Surehand, Apanatshka şi fiii lor se aflau deja la Tatellah-Satah. Ea voise să întrebe şi dacă Aşta şi soţia mea aveau îngăduinţa de a lua parte la întâlnirea din acea seară. Acest lucru le-a fost acceptat imediat. Am luat cu mine numai primele două caiete pe care le scrisese Winnetou.

Tatellah-Satah mi-a spus că sosiseră toţi invitaţii şi că dăduse dispoziţie ca ei să fie duşi în odaia cu flori, în care bătrânul vraci obişnuia să se roage. Păstrătorul marilor leacuri ne-a condus şi pe noi într-acolo. În acea încăpere fuseseră aduse mai multe scaune acoperite cu blănuri. Erau

şi lumânări înalte din ceară de albine sălbatice, care ardeau. Uşa care dădea în afară era deschisă.

Pentru cel ce urma să citească, adică pentru mine, fusese pregătit un scaun mai înalt iar în jurul acestui scaun fuseseră aprinse mai multe lumânări. În momentul în care am intrat în odaia cu flori, toţi cei ce erau acolo s-au ridicat în picioare şi nimeni nu s-a mirat de faptul că eram însoţiţi de soţiile noastre. La un semn al lui Tatellah-Satah, toată lumea s-a aşezat. El însuşi a rămas în picioare pentru a spune câteva cuvinte. El le-a transmis tuturor care era scopul acelei întâlniri şi a arătat că toţi cei ce se aflau acolo se puteau considera urmaşii lui Winnetou.

În prima pagină a caietului din care mă hotărâsem să citesc, Winnetou scria:

„Eu sunt Winnetou. Se spune despre mine că sunt căpetenia apaşilor. Eu scriu pentru poporul meu şi scriu pentru toţi oamenii care trăiesc pe acest pământ. Bunul şi Marele Manitou să-şi întindă mâinile asupra poporului meu şi asupra tuturor acelora care nutresc numai gânduri bune pentru poporul meu.”

La auzul acestor cuvinte, cei prezenţi au început să se mişte şi să murmure:

— Winnetou, Winnetou, Winnetou!

Am continuat să citesc. Mi-am dat seama că fratele meu roşu avea un stil elevat şi clar. Acest lucru i-a atras pe ascultătorii mei! În ceea ce priveşte conţinutul, nu pot să-l redau aici pe larg şi voi spune doar câteva cuvinte despre acesta. Din cele scrise ieşea la iveală sufletul tânărului Winnetou, sufletul întregii rase din care făcea parte apaşul. Acest suflet s-a maturizat încet, încet. Toate încercările prin care a trecut erau încercările prin care trecuseră toţi membrii rasei din care făcea parte. În primul caiet din care

am citit, Winnetou descria copilăria sa, în cel de-al doilea, el vorbea despre lucrurile pe care le trăise, foarte tânăr fiind.

Scaunul meu se afla chiar în faţa uşii deschise. Când am ridicat ochii a doua oară, am văzut un om care se apropia şi care nu a intrat în cameră, ci s-a aşezat în faţa uşii. Omul pe care îl văzusem era tânăr, dar nu puteam să-i zăresc faţa. Părul des îi atârna pe spate. Oare era Winnetou? Oare venise din lumea de dincolo pentru a fi de faţă atunci când se citeau cele scrise de el?

Toţi cei ce erau de faţă erau mişcaţi până în adâncul sufletului. Ochii lor erau aţintiţi asupra mea. Din când în când se auzea câte un „Uff”. Oamenii ascultau cu încordare, o încordare care creştea din ce în ce mai mult. Cel din faţa uşii nu se mişca, atât de atent asculta ceea ce citeam. Am continuat până la miezul nopţii. Am dorit să mă opresc, dar nimeni n-a fost de acord cu acest lucru.

— Citeşte! Citeşte! auzeam din toate părţile.

Wakon s-a ridicat şi a dorit să citească mai departe în locul meu. Vraciul a citit ore-n şir, până când, de afară, a ajuns la noi lumina zilei. Acum mi-am putut da seama că cel care stătea în faţa uşii era Vulturul cel Tânăr. M-am ridicat şi i-am rugat pe toţi cei adunaţi acolo să continuăm să citim seara. Numai când au auzit că vom continua să citim cele scrise de Winnetou, ei au fost de acord să ne retragem. Toţi s-au ridicat fără să spună nici un cuvânt. Tuturor li se părea că vorbele erau de prisos acum.

Tatellah-Satah a arătat spre răsărit şi a spus:

— Fraţii mei văd că se naşte o nouă zi şi această naştere a unei noi zile se numeşte „răsărit”. În acelaşi timp simt şi dacă Manitou o vrea, vor simţi şi alţii, că începe o nouă zi, o zi mai frumoasă decât toate celelalte care au trecut, ziua minunată a rasei roşii. Această zi s-a născut în voi toţi în timpul în care ne-am gândit la Winnetou. Îl simţiţi în adâncul sufletului vostru? Simţiţi sufletul aceluia al cărui

testament vrem să-l citim? Îl vedeţi?

— El este aici! a exclamat Athabaska.

— Da, el este în sufletul nostru! a strigat şi Aşta, cu însufleţire.

— Este cu noi! au exclamat şi ceilalţi.

Chiar şi Old Surehand şi Apanatshka au spus că simţeau prezenţa apaşului. Fiii lor nu rosteau nici un cuvânt. Şi ei fuseseră impresionaţi de cele auzite, dar ştiau prea bine, că, pe măsură ce efectul celor scrise de Winnetou era mai puternic, posibilitatea ca planul lor să nu fie dus la bun sfârşit era tot mai mare.

— Fraţii mei vor veni din nou aici imediat ce se lasă seara? a întrebat Tatellah-Satah. Îi voi aştepta pe toţi la ceasul la care s-au adunat aici seara trecută.

— Venim, l-a asigurat Algongka.

— Da, venim cu siguranţă, a spus şi Kolma Pushi, care era acum cu totul de partea noastră.

Toţi ceilalţi au spus că vor veni. De această dată doreau să vină din toată inima şi cei doi tineri artişti.

Capitolul XIV – Ultimul duel

Am continuat să citesc zilnic din caietele lui Winnetou. Acest lucru a făcut minuni. Cea mai mare minune era pentru mine faptul că Young Surehand şi Young Apanatshka soseau mereu primii în locul în care urma să ne întâlnim cu toţii pentru a ne bucura de cele scrise de Winnetou. Pe cât de mare era bucuria noastră, pe atât ne străduiam mai mult ca acest lucru să nu se observe. La rândul lor, cei doi făceau tot posibilul ca monumentul la care lucrau să fie terminat cât mai repede. Statuia de lângă Cascada de Dantelă se înălţa văzând cu ochii, pentru că părţile din care aceasta se compunea erau deja sculptate, urmând ca ele să fie doar îmbinate. Era ca şi când între ei şi noi ar fi existat o întrecere, urmând să se vadă care monument va fi mai întâi gata, cel al lor, din piatră, sau monumentul nostru sufletesc, care se construia pas cu pas, pe măsură ce citeam şi care era parcă din ce în ce mai mare, din ce în ce mai frumos.

La trei zile după ce fraţii Enters sosiseră la Mount Winnetou şi veniseră la mine, am fost vizitat din nou de Hariman. Pentru a nu fi văzut de nimeni, el se gândise că era mai bine să vină pe înnoptate. În seara cu pricina sosise un grup de indieni în „oraşul de jos”. Se pare că printre aceştia se numărau şi câteva persoane importante, ale căror nume nu le putusem afla. Hariman venise tocmai pentru a-mi spune cine sosise. L-am întâmpinat împreună cu soţia mea.

— Ştiţi cine a venit, domnule Shatterhand? a întrebat el.

— Nu.

— Cei mai mari duşmani ai dumneavoastră, cei patru şefi de trib.

— Aşa? Au venit singuri?

— Nu, sunt însoţiţi de vreo treizeci de oameni.

— Sunt cu ei şi căpeteniile de rang mai mic?

— Nu.

— Cât de neprevăzători sunt! Din toate acestea se poate înţelege tot ce pun la cale. Căpeteniile de rang mai mic ar trebui să fie împreună cu marile căpetenii. Dacă aceste căpetenii lipsesc, asta înseamnă pericol. Aceste căpetenii se află, cu siguranţă, împreună cu cei patru mii de războinici care trebuiau să se strângă în Valea Peşterii.

— Desigur, dar toate aceste lucruri sunt mai puţin importante acum. Lucrul cel mai important este că veţi fi provocat la duel!

— Oho! Foarte interesant! Auzind acestea, soţia mea a izbucnit:

— Cum? O provocare? O provocare la duel? Oare cine este omul care vrea să-mi ucidă soţul?

— Nu-i vorba despre un singur om. Sunt patru.

— Cum? Patru? Cine sunt aceşti patru?

— Kiktahan Shonka, Tusahga Sartish, Tangua şi To-kei-chun.

— Vor să se năpustească toţi patru deodată asupra bietului meu soţ?

— Vor să se dueleze cu dânsul, atâta tot.

— Aşa! Atâta tot! Ca şi când asta ar fi un lucru neînsemnat! Vor s-o facă toţi patru deodată?

— Nu, vor să-l înfrunte pe rând.

Soţia mea, la început mută de îngrijorare, a avut în cele din urmă puterea să spună:

— Dar asta-i ca la tragerea la ţintă, la noi în Germania. Dacă nu nimereşte unul dintre trăgători, va nimeri celălalt! Ţinta cade până la urmă!

— Aceasta este şi părerea lor. Old Shatterhand trebuie neapărat să moară. Când el va muri, ei se vor fi răzbunat.

Ei sunt împotriva lui Old Shatterhand, deşi el este de părerea lor în ceea ce priveşte monumentul lui Winnetou. După ce Old Shatterhand va fi murit, ei îşi pot pune în aplicare nestingheriţi planurile împotriva apaşilor. Cu ajutorul celor patru mii de călăreţi ei pot să...

— Oho! l-a întrerupt Klara, izbucnind furioasă. El nu va fi mort! Înainte să fie împuşcat, eu voi face tot ce-mi stă-n putere ca să...

Soţia mea s-a oprit brusc. Şi-a dat seama că teama o zăpăcise şi a făcut tot posibilul să zâmbească. Apoi a început să râdă şi am râs şi eu cu poftă. Klara s-a calmat apoi şi am putut vorbi mai departe, în linişte.

Cele patru căpetenii voiau să mă provoace la luptă pe viaţă şi pe moarte, conform tradiţiilor indiene. Era clar că vor pune asemenea condiţii, încât să nu scap cu viaţă din această confruntare. Nu avea rost să mă gândesc acum la toate acestea. Trebuia mai întâi să aflu care erau condiţiile pe care le puneau cele patru căpetenii. Urma ca Pida, fiul lui Tangua, să-mi transmită cele hotărâte de şefii de trib pe care urma să-i înfrunt. După cum se ştie, Pida îmi era prieten şi speram să înlătur cu ajutorul lui pericolul care mă pândea.

I-am spus toate acestea soţiei mele şi ea s-a mai liniştit întrucâtva, dar nu întru totul.

— Cred, a spus ea, că Pida este un om de nădejde, aşa cum mi l-ai descris întotdeauna, dar condiţiile pe care trebuie să le respecţi rămân condiţii şi...

—Te rog, am spus, toate celelalte lucruri ţin de riscurile pe care trebuie să şi le asume fiecare dintre cei ce iau parte la un duel.

— Trebuie? a întrebat Klara.

— Desigur.

— Şi dacă tu le-ai spune că eşti împotriva oricărui duel? La această întrebare, am izbucnit în râs.

— Klara! Ia gândeşte-te: Old Shatterhand, care a luptat de atâtea ori, care l-a învins pe Inciu-Ciuna, care nu s-a dat înapoi de la nici o luptă, care a pus de atâtea ori mâna pe armă, e drept, numai ca să se apere de duşman, Old Shatterhand să spună acum că este împotriva oricărui duel?

Klara a coborât privirea ruşinată şi frământată de gândurile ei. Ea dorea să-şi ferească soţul de orice primejdie, dar să ştie, în acelaşi timp, că el îşi va păstra şi bunul renume. Apoi mi-a aruncat o privire, şi, fiindcă ştiam ce voia să mă întrebe, am preferat să-i răspund la întrebare:

— Fii fără grijă! Cele patru căpetenii sunt cât se poate de hotărâte să urmeze ceea ce şi-au pus în gând. Eu vreau să-i fac de râs.

Soţia mea m-a privit surprinsă.

— Crezi că toată treaba asta nu-i primejdioasă? m-a întrebat ea.

— Nu.

— Şi crezi că vei scăpa teafăr şi nevătămat?

— Neapărat.

— Căpeteniile s-au gândit şi la asta, a spus Hariman. Ele ştiu că sunteţi şiret şi că aveţi mereu câte-o idee care vă ajută să ieşiţi din încurcătură. De aceea ne-au chemat pe fratele meu şi pe mine şi ne-au spus că va trebui să vă ucidem. Dacă aţi reuşi să scăpaţi cu viaţă printr-o minune, fratele meu şi cu mine avem sarcina de a vă înlătura pe dumneavoastră şi pe soţia dumneavoastră...

— Şi pe mine? a întrebat Klara. Şi aţi acceptat?

— Desigur, dar numai ca să-i ducem de nas! Nici prin gând nu ne trece să vă facem vreun rău! Noi vă suntem credincioşi!

— Vă cred! a răspuns soţia mea, cu toată sinceritatea.

— Mă credeţi? a întrebat el, cu bucuria întipărită pe chip.

— Bineînţeles! a răspuns ea.

— Şi dumneavoastră, domnule Shatterhand?

— Şi eu vă cred.

— Asta mă bucură! Vă pot dovedi chiar că suntem cinstiţi. Am la mine un fel de contract.

— Scris? am întrebat eu uimit.

— Da.

— Incredibil! Şi cine l-a întocmit?

— A fost întocmit din ordinul celor patru căpetenii şi domnii Evening şi Paper au semnat ca martori. Iată-l!

Spunând acestea, omul mi-a dat hârtia. Nu era propriu-zis un contract ci, mai curând, un angajament în urma căruia cei doi fraţi şi cei doi martori urmau să fie plătiţi.

Angajamentul fusese făcut în scris, pentru că cei patru urmau să fie traşi pe sfoară. Cele patru căpetenii nici măcar nu se gândiseră la faptul că această hârtie ar fi putut să ajungă în mâinile vreunui duşman. Acest document urma să rămână numai pentru scurtă vreme în posesia fraţilor Enters, pentru că le-ar fi fost luat imediat ce ei ar fi fost înlăturaţi. Am citit totul şi am vrut să-i înapoiez lui Hariman hârtia.

— V-ar putea fi de folos, dacă l-aţi păstra? m-a întrebat el.

— Chiar de foarte mare folos.

— Atunci, vă rog să-l păstraţi. Este al dumneavoastră!

— Vă mulţumesc! Mi-aţi dovedit că sunteţi cinstit. Dar de ce nu l-aţi adus şi pe fratele dumneavoastră?

— Pentru că nimeni nu trebuie să afle nimic despre întâlnirea noastră şi doi oameni sunt descoperiţi mai repede decât unul singur. Dacă vom mai avea să vă spunem ceva, va veni el. Acum, vă rog să-mi daţi voie să plec.

— Este, într-adevăr, demn de încredere, a spus soţia mea, după ce Hariman s-a îndepărtat.

— Mă întreb dacă putem avea încredere şi în fratele lui.

— Nu cred c-ar face ceva rău.

— Ţie cu siguranţă că nu. Dar mie? Nu mă are la suflet dar nu mă tem de el, pentru că dacă mi-ar face vreun rău, te-ar supăra pe tine. Iată deci că în cazul ăsta mă aflu sub protecţia ta!

— Da, ai nevoie de protecţia mea! a spus Klara, în glumă. Mai ales mâine, când patru căpetenii vor trage asupra ta.

I-am aruncat o privire şi ea mi-a spus:

— Arată tot ce poţi! Am încredere în tine!

În dimineaţa zilei următoare, au venit la mine doi kiovaşi care mi-au spus că Pida, căpetenia lor, ar vrea să-mi vorbească. Trebuia să le spun când sunt gata să-l primesc. Le-am zis că îl voi aştepta la prânz. După ce au plecat cei doi războinici, l-am rugat pe Inciu-Inta să-i cheme, cu un sfert de ceas înaintea orei prânzului, pe toţi cei care veneau de obicei seara ca să mă asculte citind.

Au venit cu toţii la ora stabilită şi le-am spus pe scurt despre ce era vorba. Mi se părea foarte important să am cât mai mulţi martori atunci când voi fi provocat la duel. Pida a venit însoţit de foarte mulţi războinici, dar i s-a dat voie numai lui să vină la mine, fiindcă cei ce-l însoţeau nu erau căpetenii. Pida se stăpânea destul de bine, dar se vedea că era uimit de faptul că nu eram singur, ci eram înconjurat de foarte multă lume. Soţia mea, Aşta şi Kolma Pushi erau şi ele de faţă. Când a intrat Pida, m-am ridicat de la locul meu şi am făcut câţiva paşi spre el, spunându-i:

— Pida, căpetenia kiovaşilor, a rămas cândva în sufletul meu. El este acolo şi astăzi, numai că nu ştiu dacă pot să-i vorbesc din adâncul sufletului. El trebuie să-mi spună dacă vine la mine ca oaspete pentru a mă saluta, sau vine la mine ca fiu al tatălui său, care nu mi-ar transmite nicicând salutul său.

Pida avea acum în jur de cincizeci de ani. Trăsăturile i se

mai înăspriseră, dar erau plăcute. Indianul mă privea ca pe un vechi prieten, dar vocea lui avea un ton aspru, care trăda importanţa momentului:

— Old Shatterhand ştie prea bine dacă Pida îl iubeşte, sau îl urăşte. Am venit aici ca sol al tatălui meu şi al aliaţilor săi.

— Pida să se aşeze şi să vorbească!

Spunând acestea, m-am dus la locul meu şi, printr-o mişcare a mâinii, l-am poftit pe indian să se aşeze în faţa mea.

— Pida va rămâne în picioare. Numai pacea trebuie să se aşeze şi să cuvânteze. Old Shatterhand trebuie să vadă în mine solul a patru războinici vestiţi. Îi voi numi: Tangua, căpetenia kiovaşilor, To-kei-chun, căpetenia comanşilor Raccurah, Tusahga Sartish, căpetenia războinicilor utah Kapote şi Kiktahan Shonka, căpetenia cea mai vârstnică a sioucşilor. Au trecut mulţi ani, multe veri şi multe ierni de când aceste căpetenii au crezut că este de datoria lor să-l înlăture pe Old Shatterhand din rândul celor vii. El le-a scăpat. El mai este în viaţă. O dată cu el trăieşte şi vina lui. Ea nu s-a şters. El a uitat de această vină şi a crezut că şi aceşti patru războinici au uitat-o. El a avut îndrăzneala de a veni în ţara lor, de a călca potecile pe care piciorul său nu are voie să le calce. Făcând astfel, el s-a dat pe mâna celor patru războinici. El trebuie să moară. Timpurile stâlpului caznelor au apus şi cei patru şefi de trib vor să fie cinstiţi. El poate scăpa de moartea binemeritată. Ei vor să-l cheme la luptă. Ce-mi răspunde el?

M-am ridicat liniştit în picioare şi am spus:

— Nu numai timpurile stâlpului caznelor au apus, dar au apus şi timpurile cuvântărilor lungi. Voi spune pe scurt tot ce am de spus. Niciodată nu am fost duşmanul vreunui indian. Nu merit nici ura şi nici moartea. Astăzi nu umblu pe cărări pe care nu-mi este îngăduit să umblu şi nu mă simt

ca şi cum m-aş fi dat pe mâna căpeteniilor. A trecut şi vremea luptelor sângeroase şi a duelurilor. Eu blestem orice vărsare de sânge, care nu are nici un rost astăzi, mai mult ca oricând şi sunt împotriva oricărei lupte care poate să aibă loc.

Soţia m-a privit cu uimire şi a putut face acest lucru fără s-o observe nimeni, pentru că se afla chiar lângă mine. Eu am continuat însă:

— Dar pentru că ştiu cât de vestite sunt căpeteniile şi pentru că respect părul lor alb, nu vreau să-i jignesc. Sunt gata să lupt cu ei.

— Eşti nebun? a şoptit soţia mea.

Nu i-am răspuns, fiindcă Pida a luat din nou cuvântul:

— Old Shatterhand este neschimbat. El nu a ştiut niciodată ce înseamnă teama, dar se cuvine să fie cu băgare de seamă! Căpeteniile vor pune nişte condiţii neobişnuit de grele. După aceea, Old Shatterhand va spune care sunt condiţiile sale, dar nu trebuie să se aştepte ca...

— Nu pun nici un fel de condiţii, l-am întrerupt eu. Voi îndeplini toate condiţiile pe care mi le pun căpeteniile.

Kiovaşul m-a privit uimit şi a întrebat:

— Old Shatterhand glumeşte, sau vorbeşte serios?

— Vorbesc serios!

— Old Shatterhand să-mi mai spună o dată ce mi-a spus mai înainte! Mai întâi se cuvine să asculte ce vor căpeteniile: arma va fi puşca; Old Shatterhand va lupta cu fiecare dintre căpetenii; ordinea în care ei vor lupta se va trage la sorţi; se va trage şezând; fiecare va trage mai întâi un foc; adversarii vor sta faţă-n faţă, la o distanţă de numai şase paşi unul faţă de altul; primul va trage cel mai în vârstă; al doilea foc se va trage la un minut după ce s-a tras primul; se va lupta până la moarte; acesta va fi sfârşitul lui Old Shatterhand; dacă Old Shatterhand mai este în viaţă după ce căpeteniile au tras fiecare în parte câte un foc,

lupta se va lua de la capăt. Acestea sunt condiţiile.

După fiecare condiţie pe care mi-a transmis-o, Pida a făcut câte o pauză, privindu-mă aproape cu îngrijorare. Îmi venise rândul să răspund şi am zis:

— Condiţiile sunt foarte bine puse. Cine va da semnalul?

— Vicepreşedintele comitetului.

— Cât trebuie să se aştepte? Dacă cel ce trebuie să tragă primul foc nu trage?

— Nu trage? Căpeteniile sunt toate mai în vârstă decât Old Shatterhand, care nu are şaptezeci de ani. Niciuna dintre ele nu va întârzia să tragă. Căpeteniile vor trage imediat ce se va da semnalul.

— Cine poate fi sigur de asta? Eu am văzut cum lucruri care păreau a fi imposibile au fost posibile, în cele din urmă, aşadar, întreb: dacă şefii de trib vor trage mereu primii şi eu voi fi al doilea care va trage, cât de mult trebuie să aştept până când am voie să trag?

— Exact un minut, din clipa în care ar fi trebuit să fie tras primul foc.

— Sunt de acord. Mai există şi alte condiţii?

— Ţinta va fi inima.

— Aşa? Nici o altă parte a corpului?

— Nici o altă parte a corpului!

— Unde va avea loc lupta?

— La graniţa dintre oraşul de jos şi oraşul de sus. Locul va fi însemnat.

— Când se va hotărî totul?

— Cu o oră înainte ca soarele să dispară în spatele lui Mount Winnetou.

— Cine va avea grijă ca toate condiţiile să fie respectate cu sfinţenie?

— Câte doi oameni de fiecare parte. Căpeteniile i-au ales de partea lor pe agentul William Evening şi pe bancherul Antonius Paper. Old Shatterhand să-şi aleagă doi oameni!

— Eu mi-i aleg pe prietenul şi fratele meu Matto Shahko, căpetenia osagilor şi pe prietenul şi fratele meu Wagare-Tey, căpetenia şoşonilor. Ei vor sta la dreapta şi la stânga mea şi vor împuşca orice căpetenie care îşi calcă cuvântul, sau care trage mai devreme decât ar trebui. Pida, solul duşmanilor mei, este de acord?

— Da, sunt. Dar Old Shatterhand?

— Repet că sunt de acord ca lupta să se dea în condiţiile despre care am vorbit mai înainte.

— Doamne, Dumnezeule! a strigat soţia mea atât de tare, încât toţi cei de faţă au auzit-o. Eu nu pot lăsa să se întâmple aşa ceva! Eşti pierdut!

Norocul a fost că soţia mea mi s-a adresat în germană şi n-a înţeles-o nimeni în afară de mine. Trebuie să spun că discuţia dintre mine şi Pida o purtasem în limba engleză.

— Old Shatterhand mai are să-mi spună ceva? a întrebat Pida.

— Doar că voi veni la ora hotărâtă, împreună cu puşca mea, atâta tot. Pida, căpetenia kiovaşilor, şi-a îndeplinit solia. Acum poate să plece.

Indianul a ridicat mâna în semn de salut şi s-a întors, îndepărtându-se. Îndată ce a ajuns în faţa uşii, s-a întors, a alergat spre mine, mi-a luat amândouă mâinile şi mi-a spus:

— Pida îl iubeşte pe Old Shatterhand. El nu vrea ca Old Shatterhand să moară. Old Shatterhand nu poate schimba nimic în legătură cu această luptă care l-ar duce la moarte?

— Aş putea s-o fac, dar nu vreau, am răspuns eu. Pida este fratele meu, iar eu sunt fratele său. Lupta nu-mi va aduce moartea. Old Shatterhand ştie întotdeauna ce spune. Pida să aibă încredere în mine şi acum, cum a avut încredere şi pe vremuri! Nici un comanş, nici un kiovaş, nici un utah şi nici un sioux nu mă va ucide. Eu cred că toţi vor fi foarte curând prietenii noştri. Crede-mă!

— Cred şi mi-o doresc! a spus Pida. Old Shatterhand

vorbeşte în ghicitori, dar fiecare vorbă pe care-o rosteşte are temeiul şi ţinta sa. De aceea el ştie dinainte ceea ce alţii nu pot şti. Am zis! Spunând acestea, Pida i-a salutat pe toţi cei prezenţi şi a ieşit din cameră, cu capul sus.

După ce a plecat Pida, am fost asaltat de întrebări, dar mi-a fost imposibil să răspund la toate aşa cum aş fi dorit. Dacă nu voiam ca planul meu să se ducă de râpă, nu trebuia să spun ce aveam de gând să fac. Din cauza asta, cei ce fuseseră de faţă la întâlnirea mea cu Pida erau foarte neliniştiţi, iar neliniştea aceasta au răspândit-o în întregul oraş. Faţă de soţia mea nu puteam să păstrez tăcerea. Trebuia să o liniştesc şi de aceea i-am spus că aş avea patru lucruri prin care glonţul nu putea pătrunde. Aceste lucruri erau leacurile pe care le luasem din Casa Morţii. Nici unui indian nu i-ar trece prin cap să aducă vreun neajuns propriului său leac, el preferând să moară decât să facă aşa ceva. Aveam o parte din leacul lui Kiktahan Shonka. Acest leac era alcătuit din labe de câine. Nu puteam vedea leacurile celorlalte căpetenii, pentru că acestea se aflau în săculeţi pentru leacuri, făcuţi din piele şi cusuţi la gură. Am înnodat aceste leacuri între ele, folosindu-mă de curelele de care erau atârnate, astfel încât ele să stea chiar în dreptul inimii atunci când mi le atârnam de gât. Acum eram pregătit pentru dificilul duel care mă aştepta. Văzând acestea, Klara s-a mai liniştit.

Nu a trecut prea multă vreme şi am putut observa agitaţia pe care o stârniseră cele ce urmau să se întâmple. Locul duelului a fost marcat şi s-au luat toate măsurile, astfel încât sute de oameni să poată privi lupta. Atât în „oraşul de sus”, cât şi în „oraşul de jos” domnea neliniştea. Nu se mai vorbea despre nimic altceva decât despre lupta dintre Old Shatterhand şi cele patru căpetenii vestite, luptă care avea să fie pe viaţă şi pe moarte. Unii spuneau că eram de-a dreptul nebun că acceptasem condiţiile

căpeteniilor. Alţii spuneau că Old Shatterhand nu făcuse până acum nici un lucru la care să nu se fi gândit foarte bine dinainte şi că el ştiuse mereu cum să se ferească de moarte, aşa încât Old Shatterhand nu trebuia judecat în nici un fel şi era mai bine ca toţi să aştepte sfârşitul luptei. Pe scurt, despre această luptă vorbea toată lumea şi era de aşteptat ca şi Tatellah-Satah să afle despre toate câte urmau să se întâmple.

Tocmai mâncam de prânz, când păstrătorul marilor leacuri a venit la mine. Eram împreună cu soţia mea. Bătrânul s-a apropiat şi m-a privit atent, întrebându-mă:

— Vrei să te lupţi cu cele patru căpetenii?

— Nu, am răspuns eu, calm. La auzul acestui răspuns, bătrânul a zâmbit:

— Ştiam eu! a exclamat vraciul. Old Shatterhand nu întreprinde nimic fără să gândească. Te vei duce la locul luptei la ceasul hotărât?

— Da.

— Nu te întreb ce vrei să faci. Tu eşti propriul tău stăpân şi nu trebuie să dai nimănui socoteală pentru faptele tale, dar voi veni şi eu cu tine!

— Singur, sau cu războinicii Winnetou?

— Voi face aşa cum vei voi tu.

— Atunci vino singur. Lumea trebuie să afle că noi putem învinge şi singuri, nu numai cu ajutorul cetelor de războinici.

— În această seară vei citi din nou?

— Da. Ziua de astăzi va fi o zi ca toate celelalte. Duelul este o comedie, un joc al unor măscărici, chiar dacă porneşte de la ceva foarte serios.

— Să ne dorim ca această comedie să se termine astfel precum îţi doreşti.

Bătrânul ne-a întins mâna şotiei mele şi mie şi a plecat. La puţină vreme după aceea l-am zărit în apropierea locului

în care avea să se desfăşoare lupta. Privea totul cu mare atenţie şi se părea că împarte porunci. Alături de Tatellah-Satah se aflau căpeteniile care erau de partea mea.

Am făcut o plimbare împreună cu soţia mea, dar nu am mers acolo unde se afla bătrânul vraci, ci am apucat-o într-o cu totul altă direcţie şi anume spre vale şi apoi spre Cascada de Dantelă. Şi aici domnea agitaţia. Era vorba despre un alt fel de agitaţie şi pe oamenii de aici îi interesa altceva. Unii înfigeau în pământ ţăruşi înalţi, alţii trăgeau de sfori şi de cabluri. Am văzut o mulţime de felinare din hârtie şi foarte multe becuri electrice şi corpuri de iluminat care aveau forma unor bile sau forma unor lalele. Am văzut câţiva oameni cu aparate fotografice. Un inginer de origine indiană avea, după câte se pare, sarcina de a monta un aparat de proiecţie pe unul dintre Amvoanele Diavolului. Toate acestea au uimit-o pe soţia mea. Ea face fotografii cu mare plăcere şi este mereu dornică să afle lucruri noi.

Era atât de entuziasmată de tot ce vedea, încât m-a lăsat baltă pur şi simplu şi s-a dus la inginer ca să-l supună unui interogatoriu, pentru că altfel nu se poate numi ceea ce făcea ea.

M-am aşezat şi am început să privesc toată acea mulţime de oameni.

Mă întrebam ce rost aveau toate acestea. Mi se spusese că statuia lui Winnetou urma să fie luminată, astfel încât acest monument să atragă cât mai mulţi oameni. Am mai spus că preferam ca monumentul să se surpe, să intre în pământul pe care se află, decât să vedem un Winnetou din piatră. Mă întrebam acum dacă se pregătea sistemul de iluminare al monumentului. Monumentul nu era însă terminat. Lipseau gâtul şi capul. Pe măsură ce mă uitam mai atent la statuie, mi se părea că aceasta se apleca din ce în ce mai mult într-o parte. M-am uitat la diverse porţiuni ale statuii şi tot mi se părea că este înclinată. Ultima dată

când am privit-o, mi s-a părut că unul dintre căpriorii pe care se sprijineau schelele era strâmb. M-am apropiat de acest căprior şi am văzut că statuia şi schelele erau înclinate într-o parte, nu foarte mult, dar suficient ca acest lucru să se vadă cu ochiul liber. Acel căprior era, de data aceasta, drept şi toţi ceilalţi stăteau strâmb, la fel ca şi statuia care părea parcă aplecată spre dreapta.

M-am speriat, fiindcă mi-am adus aminte că, atunci când mă aflasem în peşteră, din tavanul acesteia se scurgeau nisip şi pietriş. Oare greutatea statuii era prea mare pentru ca soclul pe care fusese aşezată să poată rezista? Acest lucru putea atrage după sine o nenorocire. În timp ce mă gândeam la toate acestea, s-a înapoiat soţia mea.

Ea aflase de la inginer că în seara următoare avea să fie încercat sistemul de iluminare.

Se dorea ca toţi cei prezenţi în oraş să vină şi să vadă minunea.

— La ce foloseşte aparatul de proiecţie? am întrebat-o eu.

— Cu ajutorul lui vor fi proiectate pe perdeaua de apă a cascadei fotografiile lui Young Surehand şi Young Apanatshka, de o parte şi de alta a statuii. Artiştii vor fi reprezentaţi la stânga şi la dreapta operei lor!

— Asta dovedeşte că domnii au spirit de afaceri! Am să fac tot ce pot ca să-i împiedic să-şi ducă la îndeplinire planurile!

— Crezi că te vor asculta? Mă gândesc că asta ar duce la neînţelegeri şi sunt de altă părere. Gândeşte-te că este vorba numai de o încercare. Nu e mai bine să aşteptăm până vor fi făcut această încercare şi vor trece la fapte?

— Da, poate că ar fi mai bine aşa, dar cred că, oricum, toate aceste lucruri care se petrec nu mai stau în puterea noastră, cred că aici acţionează o forţă care se află deasupra voinţei noastre.

— Ce vrei să spui?

— Uită-te mai atentă la statuie şi la schele. Sunt drepte? Soţia mea a privit cu atenţie monumentul şi a exclamat:

— Cred că sunt! Doar n-au de gând să înalţe o statuie care să stea strâmb!

— Nu, nu intenţionat şi cu toate astea statuia stă strâmb. Tu nu-ţi dai seama de asta, fiindcă n-ai spiritul de observaţie atât de ascuţit ca al meu. Compară poziţia statuii cu direcţia pe care cade apa şi spune-mi...

— E-adevărat! Statuia stă strâmb! m-a întrerupt soţia mea. Doamne, Dumnezeule! Crezi că o să se prăbuşească? Ce grozăvie!

— Nimic nu este imposibil. Trebuie să aşteptăm şi să vedem dacă statuia se înclină mai mult şi, dacă se înclină, este interesant de văzut cât de mult creşte înclinaţia. Astăzi nu am timp, dar mâine mă voi duce în peşteră ca să văd dacă mai cade nisip şi pietriş din tavan.

— Te rog să nu faci asta! E primejdios!

— Încă nu e periculos.

— Bine, dar tu însuţi crezi că tavanul peşterii se va prăbuşi!

— Sunt chiar convins că aşa se va întâmpla, numai că nu atât de repede. Pentru ca tavanul peşterii să se prăbuşească astăzi, sau mâine ar trebui ca înclinaţia pe care o are statuia să fie mult mai mare. Te rog să nu spui nimănui nimic despre toate acestea! Am eu motivele mele pentru care vreau să păstrez taina asta.

— Nici Tatellah-Satah nu trebuie să afle nimic?

— Nici el. Vreau să întreprind totul singur. Nu doresc să mă însoţească nimeni, fiindcă un însoţitor ar putea strica totul!

— Ştii cât este de primejdios pentru tine? a întrebat soţia mea, îngrijorată.

— Da, ştiu. E foarte primejdios, dar mai ştiu că am s-o

scot la capăt. Să plecăm! Trebuie să mergem acasă! Nu vreau să ajung nici măcar cu un minut mai târziu în locul în care se va da lupta.

— Ah! Lupta asta îngrozitoare! a exclamat Klara, dovedindu-mi astfel că îşi făcea griji foarte mari şi că această aparentă veselie nu era de fapt decât stăpânire de sine.

Întreaga atitudine a Klarei m-a impresionat şi i-am spus:

— Nu-ţi face griji! Trebuie să ai încredere în mine.

Când am ajuns la „castel”, Tatellah-Satah ne-a trimis vorbă că va veni să ne ia. Din partea căpeteniilor a venit un sol care ne-a transmis că mă vor însoţi. Am refuzat, spunând că toate cele ce-aveau să se întâmple nu meritau atâta osteneală. Cu ocazia acestei confruntări trebuia să îmbrac veşmintele de căpetenie. Am încărcat carabina Henry, deşi eram convins că nimeni nu va trage nici un singur foc. Nu aveam voie să iau eu însumi cele patru leacuri, aşa încât le-a luat soţia mea şi le-a pus în geanta atârnată de şa. Klara voia să fie neapărat alături de mine, atunci când aveam să-i înfrunt pe cei patru şefi de trib. Nu m-am împotrivit dorinţei ei. Când am crezut că era timpul să plecăm, am ieşit în curte. Inciu-Inta ne pregătise caii, iar lângă el se aflau Vulturul cel Tânăr şi cei doi vânători care au vrut cu orice chip să mă însoţească până în locul în care, sperau ei, victoria va fi de partea mea. A apărut şi Tatellah-Satah, călare pe asinul său alb. Bătrânul nu era însoţit de nimeni. Am pornit cu toţii. În frunte mergeam noi trei, Tatellah-Satah, soţia mea şi cu mine, iar în urma noastră veneau Vulturul cel Tânăr şi cei doi vânători.

Am văzut că toţi locuitorii „oraşului de sus” şi ai „oraşului de jos” erau strânşi deja acolo unde urma să aibă loc lupta. Era o mulţime de lume. Trebuie să spun, însă, că am observat cu bucurie faptul că indienii îşi păstrau două dintre cele mai de seamă calităţi ale lor: erau tăcuţi şi

calmi. Nimeni nu vorbea, nimeni nu se certa. Fiecare îşi căuta un loc în tăcere. Noi am fost ultimii sosiţi acolo unde avea să se desfăşoare duelul.

Adversarii mei erau pregătiţi. Când am intrat în cercul care se formase, s-au sculat cu toţii în picioare, cu excepţia lui Tangua care nu se putea ridica. Tatellah-Satah îşi alesese locul astfel încât să-i poată vedea foarte bine pe cei patru şefi de trib. Mi s-a spus că preşedintele comitetului, domnul Simon Bell, urma să ţină un discurs. Urma, de asemenea, ca fiecare dintre cele patru căpetenii să vorbească, venindu-mi apoi mie rândul să spun câteva cuvinte. De abia după aceea va avea loc lupta. Auzind acestea, am făcut un pas înainte şi am spus destul de tare, încât să fiu auzit de toată lumea:

— Old Shatterhand nu a venit pentru a vorbi, ci a venit pentru a lupta. Atunci când se apropie primejdia, numai fricosul deschide gura mare, curajosul tace şi trece la fapte. Despre toate aceste cuvântări nu s-a spus nici o vorbă între Pida şi mine. Voi îngădui să se facă numai ceea ce am vorbit împreună cu Pida.

La auzul celor spuse de mine, preşedintele comitetului a făcut o mişcare cu mâna, prin care cred că ar fi vrut să mă intimideze şi a spus:

— Membrii comitetului au hotărât ca eu să vorbesc şi ceea ce a hotărât comitetul trebuie să...

— Tăcere! am strigat. Tot ce s-a hotărât, s-a hotărât între Pida şi mine! Comitetul dumneavoastră nu există pentru mine. Îngădui numai prezenţa dumneavoastră. Am acceptat să fiţi aici ca să daţi semnalul în clipa când căpeteniile trebuie să tragă şi apoi să daţi semnalul la un minut după aceea, când trebuie să trag eu. Mai mult nu vă este îngăduit!

— Dar nu stau pe-aici ca să...

— Dacă nu vreţi să staţi în picioare, atunci staţi jos! I-am

întrerupt eu, apropiindu-mă de el şi obligându-l să se aşeze.

Omul a rămas aşa câteva clipe, cu teama întipărită pe chip, iar eu am continuat pe acelaşi ton:

— Conform condiţiei lui Pida, i-am chemat aici pe vestiţii mei fraţi Matto Shahko şi Wagare-Tey, pentru ca ei să vadă dacă condiţiile puse sunt respectate şi pentru a avea grijă ca fiecare dintre noi să lupte cinstit. Ei vor spune care sunt acele condiţii!

Matto Shahko şi Wagare-Tey s-au ridicat în picioare şi au spus care erau condiţiile. Este adevărat că adversarii mei îi desemnaseră pe William Evening şi pe Antonius Paper pentru a-i asista, dar eram hotărât să nu-i las pe aceştia să ia cuvântul. Am insistat ca martorii mei să se ocupe şi de tragerea la sorţi, iar cei patru şefi de trib au fost de acord, pentru că erau convinşi că aceasta era ultima dorinţă pe care aveam s-o mai am în decursul vieţii mele. S-a făcut tragerea la sorţi şi urma ca aceste patru căpetenii să tragă asupra mea în ordinea următoare: Tusahga Sartish, To-kei-chun, Kiktahan Shonka şi Tangua. Ei s-au aşezat în această ordine pe nişte scaune puse în semicerc faţă de scaunul pe care urma să stau eu. Cei patru şefi de trib aveau puşti cu două ţevi şi pe feţele lor se citea bucuria victoriei. Înainte de a mă aşeza, am privit în jur şi m-am îndreptat spre Avaht-Niah, căpetenia centenară a şoşonilor. M-am înclinat în faţa lui, i-am strâns mâna şi i-am spus:

— Tu eşti cel mai bătrân dintre toţi cei care se află aici. Asupra ta s-a coborât binecuvântarea şi dragostea Marelui Spirit care nu ţi-a călăuzit paşii încoace pentru ca tu să vezi curgând sângele celor pe care-i iubeşti. Tu eşti cel mai înţelept şi cel mai încercat dintre noi toţi. Tu vei fi primul care va şti că lupta la care am fost silit să iau parte este o nebunie, aşa cum este orice luptă dintre oameni. De această nebunie ar trebui să râdem cu toţii, dacă urmările ei n-ar fi atât de triste.

Bătrânul mi-a strâns mâna, la rândul său, în semn de salut şi mi-a spus:

— Old Shatterhand să ne arate că lupta între oameni este o nebunie, pentru ca urmaşii noştri să urască lupta. Fie ca victoria să fie a sa! M-am dus la locul meu şi soţia mea s-a aşezat lângă mine. Văzând aceasta, Kiktahan Shonka a izbucnit furios:

— Ce caută *squawa* printre războinici? Să plece de-aici!

— Te temi de o *squawa?* l-am întrebat, zâmbind. Dacă te temi, pleacă! Ea nu se teme. Ea rămâne aici!

— Old Shatterhand a devenit femeie? El nu simte jignirea pe care eu, ca războinic, o simt?

— Ca războinic? Oho! Crezi, într-adevăr, că voi sunteţi nişte războinici? Sunteţi nişte bătrâni care-au dat în mintea copiilor. De asta am încuviinţat toate condiţiile voastre, fără a mă gândi la ele. Lui Old Shatterhand nu-i trece prin gând să lupte cu voi, pentru că Old Shatterhand este bărbat. El a adus-o şi pe *squawa* lui pentru a vă da o lecţie, astfel încât să vă gândiţi mai bine la toate. Dacă vă este teamă de ea, plecaţi!

— N-are decât să rămână aici! a strigat Kiktahan Shonka, furios. Se cuvine să ştii că primul meu glonţ este pentru tine, dar al doilea este pentru ea!

— Da, să rămână aici! Să moară împreună cu el! au spus ceilalţi trei şefi de trib. Să înceapă lupta!

Matto Shahko a ridicat mâna şi a spus:

— Eu sunt Matto Shahko! Cel ce va trage în *squawa* albă va fi răpus de glonţul meu!

Adversarii mei şi cu mine ne aflam în centrul spaţiului marcat în care urma să se desfăşoare confruntarea. Martorii noştri se aflau lângă noi. Primul cerc ce se formase în jurul nostru era alcătuit din căpetenii. Printre acestea se aflau şi cele douăsprezece căpetenii apaşe. În spatele acestor căpetenii se găseau căpeteniile de rang mai mic şi

alte persoane care erau mai însemnate. În spatele tuturor acestora se afla mulţimea de curioşi care nu voiseră să le scape această luptă. Printre curioşi se aflau şi muncitorii de la cariera de piatră, precum şi cei care lucrau la monumentul lui Winnetou. Toţi aceşti muncitori se purtau ca nişte scandalagii şi vorbeau tot timpul. În prezenţa tuturor căpeteniilor, muncitorii nu îndrăzneau însă să vorbească foarte tare. Laolaltă cu şefii de trib care ne priveau, se aflau, în afară de Kolma Pushi, Aşta şi nepoata ei şi alte două femei a căror prezenţă era deosebit de importantă pentru mine. Este vorba despre soţia lui Pida şi despre sora ei, Păr Negru, care acum era îmbrăcată în straie femeieşti. Amândouă reuşiseră, aşadar, să ajungă la Mount Winnetou. Faptul că ele se aflau aici era pentru mine cea mai bună dovadă că în Valea Peşterii se adunaseră patru mii de războinici.

Ochii tuturor celor prezenţi erau aţintiţi asupra noastră.

Preşedintele comitetului, Simon Bell, pe care îl făcusem să se aşeze, şi-a dat seama ce misiune avea, s-a ridicat în picioare şi s-a pregătit să dea semnalul.

Matto Shahko şi Wagare-Tey şi-au scos revolverele şi le-au spus adversarilor mei că sunt gata să-l împuşte pe acela ce va încălca oricare dintre condiţiile stabilite. Cei doi erau hotărâţi să respecte întocmai ceea ce spuseseră.

Tatellah-Satah a spus:

— Niciunul dintre cele patru dueluri nu va începe decât atunci când eu voi ridica mâna şi nu mai devreme. Cel care are sarcina să dea semnalul de începere nu va face nimic, până când eu nu voi fi ridicat mâna. Primul care va lupta va fi Tusahga Sartish, căpetenia războinicilor utah. Este el pregătit?

Cel întrebat a tras siguranţa puştii sale şi a spus:

— Sunt gata! Acum să ne dovedească Old Shatterhand că adus-o pe *squawa* lui pentru a ne da o lecţie, astfel încât

să ne gândim mai bine la toate.

I-am făcut un semn Klarei, iar ea a adus repede leacul lui Tusahga Sartish şi mi l-a atârnat de gât. Astfel inima mea era protejată de leacul indianului.

— Şi eu sunt gata! am spus. Lupta poate să înceapă Tusahga Sartish poate să tragă! La un minut după aceea voi trage eu!

S-a făcut linişte. Toată lumea privea săculeţul pe care soţia mea mi-l pusese la gât, dar nimeni nu ştia ce însemna asta. Tatellah-Satah a strigat:

— A venit vremea. Începeţi!

Preşedintele comitetului a dat semnalul, dar Tusahga Sartish nu a tras. Indianul ţinea puşca în mână, dar cu ţeava îndreptată în jos. În ochii lui larg deschişi se citea spaima. Omul se uita cu teamă la pieptul meu.

— Leacul meu! Leacul meu! a exclamat, în cele din urmă, indianul.

— Trage! i-am strigat eu.

— Să trag asupra leacului meu? a întrebat, deznădăjduit, şeful de trib. De unde-l ai? Cine ţi l-a dat? m-a întrebat el.

— Nu mai întreba! Trage! l-am îndemnat eu.

Din mulţime s-a auzit un oftat de uşurare. Oamenii nu înţelegeau nimic, dar îşi dădeau seama că nu eram cu totul lipsit de apărare, aşa cum crezuseră la început. Feţele prietenilor mei se luminau văzând cu ochii, iar Tatellah-Satah a întrebat, cu bucurie în glas:

— De ce nu trage Tusahga Sartish? De ce nu se dă semnalul pentru Old Shatterhand? El trebuie să aştepte numai un minut până când are voie să tragă. Un minut, nu mai mult! Să începem! Old Shatterhand să-şi ia puşca!

Am urmat îndemnul vraciului. I s-a spus din nou lui Tusahga Sartish să tragă.

— Nu pot să trag! a strigat acesta. Cine trage asupra propriului său leac nu va ajunge nicicând pe plaiurile

veşnice ale vânătorii!

— A trecut un minut! a strigat Tatellah-Satah. Mi s-a spus să trag.

— Tusahga Sartish, s-a terminat cu tine! Trebuie să mori! am rostit eu, îndreptând carabina spre pieptul indianului.

— *Uff! Uff! a* strigat Tusahga Sartish, ridicându-se şi luâ

ooi a

co avut

înc

ef de

tril dar

nir era

de

Indianul ţinea puşca în mână, dar cu ţeava îndreptată în jos. În ochii lui larg deschişi se citea spaima…

Următorul meu adversar a fost To-kei-chun. Omul avea o expresie a feţei ce nu poate fi descrisă în cuvinte. El ştia prea bine că cele patru leacuri fuseseră aşezate laolaltă. Dacă aveam unul dintre aceste leacuri, probabil că le aveam şi pe celelalte, deci şi pe al său. Nu l-am lăsat să aştepte prea mult pentru a-şi da seama de adevăr. Soţia mea mi-a prins de gât leacul căpeteniei comanşilor, astfel încât leacul acesta îl acoperea pe acel al lui Tusahga Sartish.

—To-kei-chun, căpetenia comanşilor, trebuie să tragă. Eu sunt gata!

Indianul era atât de surprins, încât părea că avea să se sufoce. Comanşul trăgea adânc aer în piept, iar ochii i s-au făcut mici, mici şi s-au umezit.

— To-kei-chun este gata? a întrebat Tatellah-Satah.

— Nu! Nu sunt gata! a strigat şeful de trib, ridicându-se şi dispărând repede.

Cei ce ne priveau au început să zâmbească.

— A venit rândul lui Kiktahan Shonka, marea căpetenie a

sioucşilor, am spus eu.

Indianul s-a răstit însă la mine:

— Old Shatterhand este un câine care fură! Fură leacuri! Old Shatterhand are şi leacul meu?

— Da, am spus eu, făcându-i semn soţiei mele să-mi aducă jumătate din leacul bătrânei căpetenii, adică jumătatea pe care am luat-o din Casa Morţii.

Văzând aceasta, indianul mi s-a adresat batjocoritor:

— Crede Old Shatterhand că jumătăţile de leacuri au vreo însemnătate? Glonţul meu îl va răpune cu siguranţă, pentru că jumătăţile de leac nu au nici o putere. Jumătate din leacul meu lipseşte.

— Nu am jumătate din leacul tău. Am leacul întreg, am răspuns eu. Kiktahan Shonka să se convingă!

Spunând acestea, i-am arătat labele de câine pe care le găsisem la Amvonul Diavolului.

Indianul s-a speriat şi apoi s-a răstit la mine:

— Mâinile care fură poartă în sine putere dumnezeiască? Cine ţi-a dat ţie ce am pierdut eu?

— Nimeni nu mi-a dat nimic. Labele de câine le-am găsit chiar eu.

— Unde?

— Pe treptele Amvonului Diavolului, unde căpeteniile sioux şi utah au vorbit despre drumul pe care-l vor face la Mount Winnetou. Acolo l-au aşteptat pe Old Shatterhand pentru a-l prinde. În timp ce căpeteniile se sfătuiau, a răsunat vocea Marelui Spirit. Când ai fugit, ţi-ai pierdut o parte din şuviţele de păr şi o parte din leac. Jumătatea leacului tău am găsit-o eu şi am luat-o pentru a o întregi acum cu cealaltă jumătate.

— Ai ascultat ce am vorbit acolo, la Amvonul Diavolului?

— Da.

— Uff! Uff!

Se părea că spaima pe care i-o provocasem lui Kiktahan

Shonka îl va omorî pe loc. Indianul s-a chircit atât de mult, încât bărbia părea să-i atingă genunchii.

— Sunt gata de luptă! i-am spus păstrătorului marilor leacuri. La rândul său, acesta a întrebat:

— Este şi Kiktahan Shonka gata de luptă?

La această întrebare, Kiktahan Shonka şi-a ridicat privirea şi, zărindu-şi oamenii, le-a spus:

— Luaţi-mă şi duceţi-mă de-aici! Războinicii au îndeplinit porunca căpeteniei. L-au ridicat pe bătrân, l-au suit pe cal şi au pornit, de o parte şi de alta a acestuia, pentru a-l sprijini pe bătrânul şef de trib.

Rămăsese numai Tangua, tatăl lui Pida, cel mai aprig dintre duşmanii mei. Stătea pe pământ, împietrit, cu ochii închişi, ţinând în mână puşca sa cu două ţevi. Nici un muşchi de pe faţa lui nu trăda ce gândea şi am simţit nevoia să-i spun:

— Tangua, cel mai vârstnic dintre şefii de trib ai kiovaşilor, mi-a scris: „Dacă eşti viteaz, vino la Mount Winnetou! Singurul glonţ pe care îl mai am, îţi duce dorul”! Iată-mă! Unde-i glonţul tău?

În timp ce spusesem toate acestea, Klara îmi adusese leacul căpeteniei kiovaşe.

Tangua a deschis ochii, a zărit leacul şi a spus:

— Ştiam eu! Ai şi leacul meu! Eu nu trag în leacul meu! Nu voi trage, dar pe tine te rog, după ce se scurge un minut, trimite-mi un glonţ în inimă! După ce mor, te rog să-mi pui leacul în mormânt! Vrei să faci asta?

— Nu.

— Atunci, m-am înşelat în privinţa ta. Te urăsc aşa cum n-am mai urât pe nimeni în viaţa mea. Credeam însă că eşti un duşman cinstit.

— Te înşeli! Sunt cinstit, dar nu sunt duşmanul tău. Eu nu doresc moartea ta. Nu am ce să pun în mormântul tău, deci nu voi pune nici leacul.

— Ce vrei să faci cu leacul? Vrei să-l nimiceşti?

— Nu. Leacurile voastre nu-mi aparţin. Eu nu le voi păstra. Voi veţi hotărî cui voi da eu aceste leacuri.

— Noi? Noi patru?

— Da. Am să vă pun la încercare. Dacă sunteţi demni de a vă recăpăta leacurile, vi le veţi recăpăta. Dacă nu, le voi da lui Tatellah-Satah. El este păstrătorul leacurilor. El le va pune la loc sigur, astfel ca nepoţii nepoţilor voştri să afle ce oameni răi au fost strămoşii lor. Vreau să spun că-ţi dăruiesc viaţa, dar nu-ţi dăruiesc şi leacul. Leacul trebuie să-l câştigi! Am zis! *Howgh!*

M-am sculat în picioare şi soţia mea mi-a urmat exemplul. Tatellah-Satah s-a ridicat de la locul său şi a spus:

— Lupta s-a sfârşit! Old Shatterhand a învins! A fost o victorie obţinută fără vărsare de sânge şi de aceea este o victorie înzecită!

Capitolul XV – Tot ce este vechi se năruie…

Ne-am întors la caii noştri, am încălecat şi am plecat însoţiţi de aceiaşi oameni care ne însoţiseră şi la venire. Toţi cei ce ne erau prieteni scoteau strigăte de bucurie. Cei ce ne erau duşmani amuţiseră. Trecând pe lângă grupul de muncitori, am auzit cuvinte care au avut darul de a-mi atrage atenţia:

— Old Shatterhand! Secătură! Venetic! Câine! Coiot! Duşman! Răzbunare! Te strâng de gât! Te ucid!

Toate acestea m-au mirat. Nu-mi puteam închipui care era motivul acestei uri. Le-am spus toate acestea lui Tatellah-Satah şi Vulturului cel Tânăr. Auzind că eram

nedumerit Dick Hammerdull mi-a spus:

— Da, muncitorii vă urăsc, domnule Shatterhand. Vă urăsc toţi, de la primul până la ultimul. Ei ştiu prea bine că vă împotriviţi construirii monumentului. Ei cred că dumneavoastră vreţi să le zădărniciţi lucrul şi că astfel ei nu vor mai câştiga nimic. Se strâng în fiecare zi şi se sfătuiesc pentru a vedea cum ar putea să-i înlăture pe Old Shatterhand şi pe Tatellah-Satah. La aceste adunări ale muncitorilor participă şi domnii din comitet!

— Ei! Aşa stau lucrurile? Asta este foarte important! am recunoscut eu. De unde ştii toate astea?

— De la Sebulon Enters!

— Nu de la Hariman?

— Nu, nu, de la Sebulon. Ştiu prea bine că nu aveţi atâta încredere în el, câtă aveţi în fratele lui, dar trebuie să ştiţi că, de când a aflat că urmează să fie tras pe sfoară, vă este chiar mai credincios decât Hariman. Seara, cei doi fraţi vin pe furiş la Pitt şi la mine şi stăm de vorbă...

— Fără să-mi spuneţi nimic? am întrebat eu.

— Dacă v-am spus, sau nu, asta nici nu mai contează, dar nu trebuie să vă faceţi griji. Acum e foarte important să păstrăm legătura cu ei. Imediat ce aflăm ceva sigur sau ceva foarte important venim şi vă dăm de veste. Cel mai mult se vorbeşte despre dumneavoastră la cantină.

— La care cantină?

— O baracă din scânduri, aflată în apropierea carierei de piatră, în care muncitorii vin să mănânce sau să mai stea de vorbă.

— Ştii unde-i cantina asta?

— Da.

— N-am auzit niciodată că ar exista aşa ceva pe-aici. Trebuie s-o văd şi eu şi asta chiar astăzi, înainte să se întunece. Să mergem amândoi într-acolo!

— Vrei să rămâi în hainele de căpetenie? a întrebat soţia

mea.

— Da. N-am timp să mă schimb. Penajul îl vei duce tu acasă.

— Eu credeam că pot să te-nsoţesc.

— Nu de data asta, Klara. Mergem repede în recunoaştere până la locul cu pricina. Asta nu-i o treabă pentru tine.

Spunând acestea, mi-am luat rămas bun de la Vulturul cel Tânăr şi de la Tatellah-Satah şi m-am îndreptat, împreună cu cei doi vânători, spre Cascada de Dantelă, pentru a ajunge apoi la cariera de piatră.

Deşi soarele se retrăsese în spatele Muntelui lui Winnetou, nu se întunecase încă. Am pornit în galop, am trecut printr-o vâlcea, pentru a ieşi din valea propriu-zisă care se întindea dincolo de Mount Winnetou şi am ajuns în regiunea în care omul distrugea cu bună ştiinţă frumuseţile naturii. Pentru noi, cariera de piatră era ca o rană săpată în inima muntelui. Toate cablurile, toate schelele şi construcţiile ridicate pentru a înlănţui căderea cascadei şi pentru a-i transforma apele în electricitate supărau ochiul fiecărui om care iubea natura. Am zărit în apropiere şoproane şi grajduri murdare, precum şi mai multe căruţe mari.

Un ferăstrău ţipa ascuţit. Barăci pitice şi corturi cârpite se vedeau peste tot, aşezate în dezordine. Hammerdull a arătat cu mâna o baracă mare şi lungă, construită din buşteni.

— Aia-i cantina, a spus vânătorul. Proprietarul este un om uriaş. I se spune „negroteiul”.

— Pentru un indian asta este o jignire, am spus eu.

— De-o fi jignire, sau nu, asta nici nu mai contează, dar omul s-a obişnuit să i se zică aşa şi nu se supără. Altminteri, însă, e un om necioplit şi violent. Se spune că mama lui era negresă. Fraţii Enters se află destul de des în

tovărăşia lui.

— Vai de mine! Dar de ce?

— Ca să-l tragă de limbă. El se află, de fapt, în fruntea muncitorilor. Se spune chiar că unii şefi de trib au mare încredere în el. E foarte sigur că domnii din comitet pun mare preţ pe el. Se spune chiar că domnii William Evening şi Antonius Paper îşi petrec nopţile aici, bând şi jucând cărţi. Vreţi să-l vedeţi?

— Da. Dacă se poate, aş vrea să-l văd, fără ca el să mă zărească.

— Se poate, dar trebuie să mai aşteptăm câteva minute ca să se întunece. Apoi vă voi duce în încăperea în care negroteiul îi primeşte numai pe apropiaţii săi. Ca să nu ne vadă nimeni, o să ne mai plimbăm puţin.

Până atunci stătusem în dosul unor tufişuri care ne acopereau cu totul. Am mai mers o vreme de-a lungul tufişurilor. S-a înserat repede şi apoi noaptea s-a lăsat cu totul. Era lună nouă şi stelele nu luminau foarte puternic. Ne-am apropiat de baracă. După ce am ajuns în dreptul celor din urmă tufişuri, am descălecat. Pitt Holbers a rămas lângă cai, în timp ce Dick şi cu mine ne-am apropiat de baracă, vrând să ajungem nevăzuţi de nimeni lângă peretele din spate al acesteia. Nu ne-a fost prea greu s-o facem.

Am zărit o grămadă de lăzi şi de butoaie, înşirate de-a lungul peretelui. Dacă era nevoie, am fi putut să ne ascundem în dosul lor. Din fericire n-a fost nevoie s-o facem. În baracă era lumină şi am putut vedea că ea se compunea din mai multe încăperi; una dintre ele era mai mare, iar celelalte erau mai mici. Spre una dintre încăperile mici m-a călăuzit Dick Hammerdull. Aceasta nu avea decât o singură fereastră care era deschisă. Sub fereastră se afla o ladă mare şi solidă, astfel încât se putea escalada, călcând pe ladă, fără ca aceasta să cedeze sub greutatea

persoanei.

— Asta-i odaia negroteiului, mi-a şoptit Dick Hammerdull. Ştiu asta pentru că fraţii Enters mi-au descris-o în amănunt. Înăuntru se aud voci. Auziţi?

— Da. Am să mă sui pe ladă, să văd despre ce e vorba.

— Bine. Eu am să stau de pază.

De pe ladă, am putut vedea foarte bine ce se petrecea în cameră. În mica încăpere se găseau două mese din scânduri de lemn şi câteva scaune, tot din lemn. Am văzut cinci bărbaţi. Pe patru dintre ei îi cunoşteam foarte bine. Doi dintre ei erau fraţii Enters, iar ceilalţi doi erau Tusahga Sartish şi To-kei-chun. Al cincilea era, desigur, proprietarul cantinei. De o statură uriaşă, omul era îmbrăcat în straie indiene. Avea nasul turtit şi pielea neagră. Acest metis era, după părerea mea, o adevărată întruchipare a violenţei şi a răutăţii.

Tocmai când mi-am aruncat o privire în încăpere, negroteiul a spus:

— Cred că cei din castel nici nu ştiu măcar că cei doi vraci au fugit. Blestemat fie acest Old Shatterhand care a reuşit să pună laba pe hartă! Spre norocul nostru, harta nu ne mai trebuie. Vracii or să găsească drumul şi fără ea. Old Shatterhand ăsta-i un mare prost! Când s-a dus acolo ca să-i înfrunte pe şefii de trib şi a făcut pe grozavul arătând leacurile, nici nu-i trecea prin cap că cei doi vraci erau liberi şi că planul pentru mâine era deja făcut. Victoria lui n-a folosit la nimic! A mai câştigat o zi, atâta tot! Mâine seară va muri, cu nevastă-sa cu tot! Vă veţi ţine de cuvânt? Această întrebare le fusese adresată fraţilor Enters.

— Vom face ceea ce am promis! a spus Hariman.

— Pentru noi nu va fi plăcere mai mare decât aceea de a-i avea în mâinile noastre pe acest bărbat şi pe această femeie! Nici nu ne trece prin minte să ne lipsim de plăcerea asta!

— Nici măcar nu v-ar fi de vreun folos! a spus negroteiul. Eu vă zic numai atât. Mâine vor muri doi oameni, fie că ei vor fi cei doi soţi din Germania, fie că ei vor fi fraţii Enters! De asta puteţi să fiţi siguri amândoi! încă nu am deplină încredere în voi! E vorba de munca noastră! De miile de dolari pe care vrem şi putem să le câştigăm. De asta le-am dat căpeteniilor toţi muncitorii pentru mâine seară. De asta vreau ca totul să se întâmple întocmai precum am promis. Cel ce nu-şi respectă cuvântul, va plăti cu viaţa! Aşa va fi!

To-kei-chun, căpetenia comanşilor, s-a ridicat în picioare şi a spus:

— Da, aşa va fi! Suntem chemaţi cu toţii. Vom veni. Fiecare dintre noi ştie care este locul său. Vracii îi vor călăuzi pe cei patru mii de războinici prin peşteri. Vor veni pe jos. Caii rămân în vale. Nu ştim dacă tot drumul prin peşteră se poate face călare.

— Între timp eu voi veni cu muncitorii mei, a spus negroteiul. Fraţii Enters trebuie să aibă grijă de Old Shatterhand şi de soţia lui. Când războinicii voştri vor ajunge la Cascada de Dantelă, ei vor trage un foc, astfel că noi vom şti de sosirea lor. O dată ce a fost tras acel foc, fraţii Enters îi vor înjunghia pe Old Shatterhand şi pe soţia lui. Eu voi ataca în fruntea muncitorilor mei, netezind drumul războinicilor care vin la Cascada de Dantelă.

Tusahga Sartish s-a ridicat la rândul său şi a spus:

— Planul este bun. Dacă se schimbă ceva, o să-ţi trimitem un sol. Apoi s-au ridicat cu toţii şi negroteiul i-a condus până la uşă. Fraţii Enters au rămas singuri şi s-au privit unul pe altul, cu îngrijorare.

— Totul se poate sfârşi rău, a spus Hariman.

— De ce? l-a întrebat Sebulon. Am aflat ce voiam să aflăm. Mâine dimineaţă mergem amândoi la Old Shatterhand. Îi povestim totul şi-i spunem să fie cu băgare de seamă. Ce crezi că se poate întâmpla?

— Nu mă gândesc la noi! Noi o să scăpăm! Mă gândesc numai la măcelul care va fi! Nici măcar Old Shatterhand nu poate să împiedice vărsarea de sânge, atunci când e vorba despre o asemenea confruntare! Mă gândesc la tatăl nostru. Mă gândesc la soarta lui şi aş vrea să împiedic orice vărsare de sânge.

Aflasem destule şi m-am dat jos de pe ladă.

— Aţi aflat ceva important? m-a întrebat Hammerdull.

— Chiar ceva foarte important! am răspuns. Îmi vine să cred că se mai întâmplă minuni. Parcă cineva ne-a mânat încoace tocmai la timp ca să putem asculta ce s-a vorbit. Trebuie, totuşi, să-ţi spun ceva chiar acum, imediat. Cei doi vraci pe care i-am luat prizonieri la intrarea în peşteră au scăpat.

— Nu se poate! Când?

— Cred că în dimineaţa asta! Au făcut-o, fără ca nimeni să fi băgat de seamă. S-au dus repede la căpeteniile lor şi au pus la cale planul despre care tocmai am aflat. Să ne grăbim! Trebuie să ajungem repede acasă.

Ne-am strecurat până lângă cai, am încălecat şi am plecat în mare grabă. Pe drum le-am povestit celor doi prieteni tot ce aflasem. Ei ştiau că prizonierii fuseseră lăsaţi în grija unui războinic de încredere. Acesta locuia la parterul unei clădiri mari care îi aparţinea lui Tatellah-Satah. În aceeaşi clădire se găsea şi încăperea în care fuseseră duşi cei doi prizonieri.

Am lăsat caii în grija unui războinic şi ne-am îndreptat paşii mai întâi spre încăperea în care locuia indianul care ar fi trebuit să-i păzească pe prizonieri. Omul nu era acolo. Nu avea nici soţie şi nici copii, aşa încât nimeni nu ne-a putut spune unde se dusese. Am mers apoi în încăperea în care fuseseră închişi prizonierii. Această încăpere era un fel de beci. Uşa era încuiată pe dinafară. Când am vrut să deschidem, am auzit strigăte şi bătăi în uşă. Am reuşit să

dăm deoparte zăvorul şi ne-a ieşit în întâmpinare... cel ce ar fi trebuit să fie paznicul prizonierilor. El spunea că în dimineaţa aceea, când le dusese mâncare prizonierilor, aceştia tăbărâseră asupra lui şi îl loviseră până când leşinase. Când s-a trezit se afla el însuşi închis în beciul întunecos. Făcuse zgomot şi strigase tot timpul, dar nu îl auzise nimeni. Indianul se temea că va fi aspru pedepsit şi m-a rugat să vorbesc în numele lui cu Tatellah-Satah. I-am promis că voi face întocmai precum m-a rugat şi l-am lăsat să plece.

M-am dus în locuinţa mea. Klara nu se afla acolo. Îmi lăsase un bilet prin care mă înştiinţa că plecase la Tatellah-Satah şi că luase cu sine caietele lui Winnetou, din care urma să citească Wakon. Soţia mea mă mai ruga să o urmez cât mai curând cu putinţă.

Am intrat în locuinţa păstrătorului marilor leacuri şi m-am dus până în dormitor. În odaia cu flori era deocamdată linişte. Am deschis încet uşa prin care se ajungea din dormitor în această cameră cu pereţii acoperiţi de flori şi l-am auzit pe Old Surehand spunând:

— Da, aşa este. El este mai nobil decât noi toţi la un loc, mai măreţ decât ne-am fi închipuit.

—Winnetou era asemenea unui erou din basmele vechi, pe care le-am auzit de la părinţii noştri, a spus Apanatshka.

— Ce se mai aude cu statuia? a întrebat Athabaska.

— Statuia este prea mică pentru el, oricât de înaltă ar fi ea! a strigat Kolma Pushi.

— Noi nu vrem o statuie din piatră! a spus Aşta, femeia lui Wakon. Noi vrem să-l păstrăm în sufletele noastre! Cuvintele nepreţuite pe care el le-a rostit prin gura cititorului să rămână în sufletul poporului nostru pe veci!

Tatellah-Satah m-a văzut stând în pragul uşii şi mi-a spus:

— Ai venit la timp. Tocmai ne oprisem puţin, fiindcă eram

prea mişcaţi de cele ce-am auzit. Tocmai se citise despre gândurile tale legate de omul cu suflet nobil, gânduri pe care şi le-a însuşit şi Winnetou şi pe care le-a transmis apaşilor. Am auzit cum el şi-a schimbat gândurile legate de luptă în gânduri paşnice, cum a trecut de la ură la iubire, de la răzbunare la iertare. Toate acestea ne-au înălţat. S-a risipit perdeaua de ceaţă şi am putut vedea care au fost gândurile şi faptele sale şi cât de neînsemnate sunt faptele noastre. Toate acestea i-au cutremurat şi i-au trezit la realitate chiar şi pe Old Surehand, pe Apanatshka şi pe fiii lor.

— Nu ne-au adus la realitate, a spus Young Apanatshka, ne-au făcut să vedem lucrurile limpede. Noi am crezut că opera noastră este foarte reuşită, dar de-acum încolo o vom examina cu mare atenţie. Ni s-a spus că arta noastră este superficială, că este o artă lipsită de suflet şi de gândire şi că statuia noastră ar ilustra din plin toate aceste lucruri. Vă invităm mâine seară la Cascada de Dantelă şi dorim să ne fiţi oaspeţi. Acolo vom încerca să dăm viaţă pietrei prin lumină. Dacă vom reuşi, e bine, dacă nu vom reuşi...

— Vom reuşi! a exclamat Young Surehand, foarte sigur de sine. Am văzut imediat că unii dintre cei care erau de faţă ar fi vrut să-l contrazică şi de aceea am spus repede:

— Să aşteptăm!

— Da, să aşteptăm! a spus Athabaska. Chiar dacă totul va reuşi, statuia ar reprezenta doar un om însufleţit de gândul luptei. Noi am cunoscut aici un altfel de om, l-am cunoscut pe adevăratul Winnetou, cel care este înzestrat cu suflet, cu înţelepciune şi cu nobleţe şi care ne cere să fim şi noi asemenea lui. Aşa cum el voia să se înalţe mereu mai mult prin spirit, trebuie să vrem şi noi acelaşi lucru, noi, cei care suntem membrii rasei din care a făcut parte şi el. El este cel care ne înalţă. Noi suntem urmaşii lui spirituali.

Spunând acestea, Athabaska le-a arătat tuturor poza lui Winnetou pe care i-o dădusem lui Tatellah-Satah. Acum poza era prinsă pe florile albe care formau crucea. La dreapta şi la stânga acesteia, se aflau fotografiile care îi reprezentau pe Marah Durimeh şi pe Abu Kital cel cumplit. Aceste fotografii îi impresionaseră profund pe cei ce se adunaseră în seara aceea pentru a se bucura de cele scrise de Winnetou. Probabil că şi datorită acestor imagini, ascultătorii fuseseră atât de impresionaţi. Gândurile pe care Winnetou le transmisese celor ce ascultau erau atât de profunde, încât el începuse să prindă contur în minţile şi în inimile celor prezenţi. De fapt, toţi ar fi dorit să se continue lectura celor scrise de Winnetou, dar liniştea sufletească a ascultătorilor fusese spulberată. Old Surehand propuse să nu se mai citească în seara aceea şi pentru faptul că mai erau de făcut pregătiri în vederea importantului eveniment ce urma să aibă loc a doua zi. Toţi cei de faţă au fost de acord şi au plecat. Numai Klara şi cu mine am mai rămas cu Tatellah-Satah.

— Azi am obţinut o mare victorie, a spus vraciul. Imediat ce au văzut imaginea lui Winnetou pe care am primit-o de la voi, soarta statuii a fost pecetluită. Nici măcar cei doi artişti, nici taţii lor şi nici Kolma Pushi nu pot să nege asta. Sunt prea cinstiţi pentru a minţi. Vor să-şi salveze opera mâine seară, lângă Cascada de Dantelă, dar ei ştiu prea bine, deja de azi, că toate strădaniile lor sunt degeaba. Ai fost împreună cu cei doi vânători la carierele de piatră şi v-aţi întors foarte târziu. Toate astea mă fac să cred că nu aţi fost acolo fără nici un rost.

— Într-adevăr, am fost acolo cu folos. Am aflat multe lucruri, chiar dacă ele nu sunt un prilej de bucurie. Am aflat, de pildă, că cei doi vraci, adică vraciul comanşilor şi vraciul kiovaşilor au reuşit să scape.

— *Uff! Uff! a* strigat bătrânul, speriat.

Soţia mea era, la rândul ei, foarte surprinsă de cele auzite, dar am continuat.

— Acesta nu este lucrul cel mai rău. Vă voi spune ceva mai îngrijorător, dar, haideţi să ne aşezăm! Vreau să vă povestesc totul.

După ce am povestit cele ce aflasem, Tatellah-Satah mi-a spus:

— Îngrijorarea mea ar fi mare, dacă nu aş vedea cât eşti de liniştit! De ce nu ai povestit totul atunci când şefii de trib mai erau încă aici?

— Se cuvenea să afle şi ei toate acestea? Avem nevoie de ajutorul lor. Atunci când este vorba despre lucruri primejdioase, obişnuiesc să mă bizui numai pe mine însumi.

— Crezi că vei putea împlini totul de unul singur?

— Da.

— Chiar şi dacă este vorba de patru mii de duşmani?

— Da.

Bătrânul vraci m-a privit cu uimire şi a spus, dând din cap:

— Acum înţeleg un simţământ al lui Winnetou, pe care nu l-am putut înţelege în timpul vieţii lui: încrederea nemărginită pe care o avea în tine. Acum am şi eu acelaşi simţământ, acum am şi eu încredere în tine. Spune-mi ce vrei să faci împotriva tuturor acelora care ne ameninţă.

— Voi face un lucru foarte la-ndemână: le voi închide calea prin peşteră! Îi voi închide în Valea Peşterii şi îi voi lăsa astfel până când, răzbiţi de foame, vor cere îndurare. Îi voi prinde pe şefii lor de trib şi îi voi folosi ca ostatici. Câţi războinici „Winnetou” ascultă de poruncile tale?

— Peste trei sute. Mâine pot avea peste cinci sute şi apoi chiar mai mulţi.

— Sunt îndeajuns de mulţi. Deocamdată mi-ar trebui vreo douăzeci de războinici şi aş avea nevoie de credinciosul Inciu-Inta. Voi coborî în peşteră, plecând chiar din această

încăpere şi voi aşeza stalactitele, astfel încât atunci când cei doi vraci se vor întoarce cu războinicii, se vor rătăci.

— Şi dacă vor da de urma drumului cel bun? Dacă vor înlătura stalactitele, aşa cum tu însuţi ai făcut-o?

— Ei nu pot face asta, decât dacă o apucă pe drumul mai lat care îi duce în spatele Cascadei de Dantelă. Această ieşire o vom astupa, astfel încât războinicii să nu poată ieşi din peşteră. Toate acestea le vom face astăzi şi mâine. Poimâine îi vom înconjura pe duşmanii noştri care se vor afla în vale.

Am vrut să plec, dar Klara ezita. Avea ceva pe suflet. Deodată, am văzut că s-a îndreptat hotărâtă spre păstrătorul marilor leacuri şi l-a rugat să-i îngăduie să-l fotografieze a doua zi. M-am speriat. Klara îi cerea lui Tatellah-Satah un lucru pe care n-aş fi îndrăznit niciodată să i-l cer! Bătrânul a zâmbit şi a întrebat-o:

— Îmi este îngăduit să aflu la ce foloseşte această poză?

— Asta este o taină, a răspuns soţia mea, dar este o taină bună şi folositoare, care va aduce bucurie multora.

— Atunci nu pot să nu îngădui *squaw-ei* fratelui meu Shatterhand să aibă o astfel de taină care este „bună şi folositoare”. Poţi veni când vrei. Te voi aştepta.

În timp ce ne îndreptam spre locuinţa noastră, am întrebat-o pe Klara pentru ce îi trebuia fotografia.

— Îmi trebuie ca s-o pot proiecta.

— Aha, înţeleg!

— Mâine seară vor fi proiectate, pe perdeaua de apă a cascadei, portretele celor doi artişti, astfel încât ele să se vadă de o parte şi de alta a statuii. Vreau să fac ceva asemănător. Vreau să proiectez imaginea lui Winnetou şi de aceea îi voi cere vraciului să-mi împrumute fotografia pe care i-am dat-o. De o parte şi de alta a imaginii lui Winnetou, care se va vedea undeva deasupra statuii, vreau să proiectez chipurile lui Tatellah-Satah şi Marah Durimeh.

— Ideea e bună, e chiar foarte bună, fiindcă idealurile nu au nici o legătură cu afacerile, dar îţi trebuie mai multe aparate, o sumedenie de lentile...

— Am tot ce-mi trebuie! Am tot ce-mi trebuie! m-a întrerupt Klara. Inginerul cu care am stat de vorbă îmi va da tot ce am nevoie.

— Şi crezi că te va ajuta?

— Cu cea mai mare plăcere!

— Şi nu va spune nimănui nimic?

— Sigur că nu! Bag mâna-n foc!

— Atunci sunt de acord cu tot ceea ce vrei să faci.

— Şi dacă tot eşti de acord, mă iei cu tine-n peşteră?

— Bineînţeles! Şi asta numai ca să nu-ţi faci griji din pricina mea!

Când ne-am întors mai târziu la Tatellah-Satah, Inciu-Inta ne aştepta deja, împreună cu cei douăzeci de războinici „Winnetou”. Războinicii aveau făclii din belşug şi chiar şi unele scule de lucru. Am dat deoparte blocul de piatră care despărţea peştera de odaia cu flori şi am coborât. Am căutat mai întâi locul în care galeria strâmtă dădea în coridorul mai lat. În acel loc înlăturasem stalactitele, pentru a o apuca pe drumul subteran care ducea la Cascada de Dantelă. Am aşezat la locul lor toate stalactitele pe care le desprinsesem şi am mai adăugat şi altele, astfel încât să nu se observe că drumul fusese barat de oameni. Drumul prin galerie era acum blocat în aşa fel, încât nimănui nu i-ar fi dat prin cap că la perdeaua de calcar îşi adusese contribuţia şi altcineva, în afara naturii.

Am mai privit încă o dată locul care mi se păruse suspect şi anume locul în care „ploua” cu nisip şi pietriş. În tavan se formaseră mai multe crăpături şi nisipul şi pietrişul curgeau de sus, neîncetat. Se auzea şi un zgomot neplăcut, asemănător celui pe care îl fac două bucăţi de sticlă groasă atunci când sunt frecate una de cealaltă. Undeva în

întuneric, s-a auzit o bubuitură şi au început să cadă bolovani mai mari şi mai mici. Toate aceste lucruri erau înspăimântătoare şi a trebuit să fac tot posibilul ca să mă stăpânesc. Mărturisesc deschis că m-am bucurat atunci când ne-am terminat treaba în locul acela. Nu numai eu fusesem îngrijorat, pentru că şi Klara a spus:

— Mulţumesc lui Dumnezeu că s-a terminat! Mi-a fost cam frică!

— De ce? am întrebat-o.

— Fiindcă mi s-a părut că totul se va prăbuşi peste noi!

— Şi tu ai avut senzaţia asta?

— Imediat ce am intrat în peşteră. N-am spus nimic, fiindcă nu voiam să te nelinişteşti. Ce se află deasupra peşterii, în locul în care cad pietre?

— Cred că e vorba despre statuia lui Winnetou.

— De asta-i strâmbă? a întrebat soţia mea.

— Da. Şi se înclină din ce în ce mai mult.

— Crezi că tavanul peşterii se va prăbuşi?

— Mai mult ca sigur.

— Şi crezi că astăzi, sau mâine…

— Nu pot să spun cu precizie când se va întâmpla. Pentru asta ar trebui să cercetez cu atenţie stâncile. Trag nădejde ca nenorocirea să nu se întâmple zilele astea.

Dacă aş fi ştiut cât de repede se va petrece catastrofa, nimic nu m-ar fi putut împiedica să-i previn pe cei patru mii de indieni. Ne-am continuat drumul de-a lungul galeriei înguste, până când am ajuns la bifurcaţia ce dădea spre Amvoanele Diavolului. Am acoperit bine şi această bifurcaţie, astfel încât nimeni nu ar fi putut bănui existenţa ei. Ne-am întors apoi şi am apucat-o din nou pe drumul care ducea spre odaia cu flori. Am blocat şi această cale, având grijă să o perdeluim numai în partea de sus, fiindcă trebuia, totuşi, să ne putem întoarce în „castel”. Mijeau zorii zilei când am ajuns în încăperea în care Tatellah-Satah obişnuia

să se roage. Bătrânul vraci nu era acolo. Am împins la locul său blocul de piatră, astfel încât să închidem intrarea în peşteră şi ne-am despărţit de însoţitorii noştri, ca să dormim puţin.

Când ne-am trezit, Inciu-Inta ne aştepta şi ne-a spus că fraţii Enters veniseră de mai mult timp şi că voiau să ne vorbească. I-am spus indianului să-i poftească şi i-am întâmpinat cu amabilitate. Cei doi fraţi erau încurcaţi şi nu ştiau cum să înceapă.

Văzând aceasta, am spus:

— Aţi venit să ne spuneţi că în seara asta trebuie să murim? Fraţii Enters s-au speriat, dar eu am continuat netulburat.

— Cei doi vraci au fugit. Vor să-i aducă pe cei patru mii de războinici şi să ne atace. Muncitorii, sub conducerea negroteiului, sunt gata să le dea o mână de ajutor. Războinicii îi vor anunţa pe muncitori că au ajuns în spatele cascadei, trăgând un foc de armă. Imediat ce se va fi tras acel foc de armă, fraţii Enters urmează să o ucidă pe soţia mea şi pe mine. Muncitorii îi vor ataca pe toţi cei care sunt de partea noastră.

Cei doi au înlemnit, atât de mare le era mirarea.

— Ei? a spus Klara. Cum vă plac toate astea? Recunoaşteţi că aşa trebuie să se întâmple, sau vreţi să negaţi?

Sebulon a fost primul care şi-a recăpătat graiul şi a întrebat:

— Să negăm? Nu! Noi am venit aici pentru a vă spune toate acestea şi pentru a vă preveni. Suntem atât de uluiţi pentru că ştiţi deja totul, totul până în cel mai mic amănunt! Toate astea trebuiau să fie făcute în mare taină.

— Taină? Oho! l-am întrerupt eu. Noi am ştiut tot ce era important de ştiut cu mult timp înaintea voastră. Ştim chiar că aseară, la cantină, după ce Tusahga Sartish şi To-kei-

chun au plecat, aţi luat hotărârea să venişi aici, în dimineaţa asta, pentru a ne povesti totul.

— Cum se poate asta? Doar n-aţi stat sub masă, sau sub vreunul dintre scaune!

— Oh, nu! Nu trebuia să ne dăm atâta osteneală! Oamenii, care se pare că sunt duşmanii noştri, ne povestesc totul chiar ei înşişi. Acesta e norocul lor. Dacă n-ar face-o, ei ar fi primii care ar cădea în seara asta, seceraţi de gloanţele noastre.

— Oh! a exclamat Hariman. Nu ne-ar întrista dacă am afla că mâine vom muri! Deasupra noastră nu veghează nici norocul şi nici vreo stea. Acesta este blestemul care s-a transmis din tată-n fiu.

— Nu este un blestem, e o binecuvântare! l-am contrazis eu.

— Ce vreţi să spuneţi?

— E vorba despre binecuvântarea de a putea îndrepta greşelile făcute în trecut şi de a putea elibera astfel părintele de blestem.

— Dumneavoastră credeţi în astfel de lucruri, domnule Shatterhand?

— Bineînţeles! Şi vreau să vă spun de ce. Fiecare faptă şi fiecare dorinţă ascund în sine binecuvântarea şi blestemul.

— Doamne-ajută! înseamnă că viaţa noastră mai are un rost pentru noi. Ne vom înfrunta cu mult curaj soarta. Ştiţi, aşadar, că în această seară trebuie să ne aflăm prin preajma dumneavoastră. Ne veţi îngădui asta?

— Cu plăcere!

— Aveţi încredere în noi?

— Cred că sunteţi cinstiţi.

— Dumnezeu să vă aibă-n pază pentru cuvintele pe care le-aţi rostit! Putem face ceva pentru dumneavoastră?

— Acum, nu. Poate în seara asta. Vom face tot ce este cu putinţă ca să nu se ajungă la luptă. Atacul va fi împiedicat

oricum.

— Se cuvine să vă spunem să vă feriţi din calea negroteiului. Vă urăşte din tot sufletul, căci crede că dumneavoastră purtaţi vina pentru toate relele. El vrea să vă împuşte. Şi acum trebuie să plecăm. Am stat destul şi nu vrem să se bage de seamă că ne aflăm aici.

Cei doi s-au îndepărtat şi soţia mea a spus:

— Îmi pare rău de ei! Nu mai sunt cei de odinioară. Mi-aş dori ca viaţa lor să fie fericită de-acum înainte.

În timp ce luam micul dejun, ne-am bucurat de vizita a două femei: consoarta lui Pida şi sora acestuia, Păr Negru. Venirea lor a fost un prilej de mare bucurie pentru noi şi soţia mea s-a grăbit să le invite la masă.

De la ele am aflat că femeile comanşilor şi kiovaşilor sosiseră la Mount Winnetou cu o seară înainte. Ele se alăturaseră imediat femeilor sioux, care erau conduse de Aşta, pentru a-şi spune părerea în legătură cu monumentul lui Winnetou.

Mi-am dat seama că cele două femei veniseră ca să-mi spună ceva foarte important, ca să mă prevină şi nu ştiau cum să facă pentru a nu-i trăda pe războinicii din tribul lor. Le-am dat curaj, spunându-le că ştiam tot. Le-am spus, de asemenea, că aflasem de venirea celor patru mii de războinici care urmau să treacă prin peşteră şi să îi atace pe toţi cei ce erau de partea noastră. Cele două indience au răsuflat uşurate şi au spus că Pida plecase în dimineaţa aceea în Valea Peşterii, fiindcă el trebuia să se afle în fruntea războinicilor ce aveau să vină prin peşteră. Soţia lui Pida şi sora acestuia nu credeau că există decât două posibilităţi: dacă biruia Pida, eu aş fi pierit, dacă biruinţa avea să fie a mea, aceasta ar fi însemnat sfârşitul lui Pida. De aceea ele găsiseră cu cale să vină la mine şi să-mi spună totul, mânate fiind de teama ce le stăpânea. Le-am asigurat că nici lui Pida şi nici mie nu ni se va întâmpla

nimic rău şi cele două indience au plecat liniştite.

Klara s-a dus la Tatellah-Satah pentru a-l fotografia, iar eu am însoţit-o. Era atât de nerăbdătoare să ducă la îndeplinire ceea ce îşi pusese în gând, încât s-a grăbit să-l caute pe inginerul care se oferise s-o ajute.

Împreună cu Tatellah-Satah, am mers la turnul de pază, pentru a-i face o vizită Vulturului cel Tânăr.

Se pare că apaşul aflase de venirea noastră, fiindcă ne-a strigat din turn:

— Veniţi! Totul e pregătit! „Vulturul” meu este gata!

Am intrat în turn şi am urcat treptele care duceau spre acoperişul plat al acestuia. Acolo am văzut, stând pe patru role, o maşinărie care era asemănătoare unei păsări cu două corpuri, cu două aripi uriaşe şi cu două cozi. Cele două corpuri se uneau în faţă, gâturile lor formând un singur cap, un cap de vultur. Aşa cum am mai spus, împletitura era foarte solidă şi ascundea, probabil, în sine motorul. În rest, avionul era alcătuit din materiale uşoare dar, după câte se părea, foarte rezistente. Cele două cozi erau, de fapt, două suprafeţe suprapuse. Între cele două corpuri se aflau două scaune în care se putea sta foarte comod. Se vedeau mai multe cabluri care duceau toate la nişte manete aflate în vecinătatea celor două scaune. Aceste manete serveau, probabil, la manevrarea păsării uriaşe. În afară de noi se mai aflau acolo cei doi vânători albi şi tânăra Aşta.

Vulturul cel Tânăr ne-a explicat, cu vădită mândrie, că el construise avionul, în urma unor calcule foarte precise pe care le efectuase şi trebuie să spun că noi doi, Tatellah-Satah şi cu mine, eram convinşi că aparatul era construit cum se cuvine şi nutream dorinţa să zburăm.

Tatellah-Satah a privit în zare şi toată faţa îi era scăldată în lumină. După multă vreme, vraciul a spus:

— Veniţi!

Îndemnul ne fusese adresat nouă, Vulturului cel Tânăr şi mie. Bătrânul vraci s-a întors şi a început să coboare scările, pentru a ieşi din turn şi a luat-o apoi spre pădure. Vraciul mergea înainte, iar noi îl urmam. Nimeni nu scotea o vorbă. Am trecut de cealaltă parte a muntelui şi ne-am oprit, în cele din urmă, într-un loc din care puteam zări apa lacului şi Cascada de Dantelă. De cealaltă parte a lacului se zărea stânca înaltă, în formă de catedrală, străjuită de colţi uriaşi de piatră. Printre aceste vârfuri de munte se vedea unul care se înălţa atât de mândru spre cer, de parcă nu i-ar fi fost nicicând îngăduit omului să pună piciorul pe coama sa. Spre acest vârf de munte şi-a îndreptat braţul bătrânul vraci şi ne-a spus:

— Acesta este Muntele Mormintelor împărăteşti. Înainte ca indienii să se împartă în triburi mici, el era stăpânit numai de regi şi împăraţi, iar pe platoul său, care se înalţă dincolo de nori, se află locurile de veci ale acestora. Mormintele lor sunt durate în piatră. Toate aceste morminte alcătuiesc un oraş lipsit de viaţă, cu străzi şi cu pieţe. Acolo nu se află numai osemintele acelor regi şi împăraţi. Acolo se află, în fiecare mormânt, păstrate în lăzi de aur, cărţile în care este scris ce s-a întâmplat în fiecare an al domniei aceluia ce şi-a găsit în acel loc ultimul sălaş pământesc. Acolo nu se află numai mormintele celor ce au fost stăpânitori peste rasa roşie, dar şi scrierile în care este consemnată istoria de multe mii de ani a acestei rase. Nimeni nu mai poate ajunge însă acolo. Când a fost îngropat ultimul rege indian, a fost distrus drumul care ducea spre morminte. Nici un muritor n-a mai putut ajunge până sus, la ele. Se spune că ar fi o potecă îngustă, lăturalnică, ce ar duce într-acolo, dar nimeni n-a putut-o găsi. Într-una dintre cele mai vechi cărţi pe care le am stă scris că ar fi o cheie prin care s-ar dezlega taina drumului, dar că ea s-ar afla sus, pe Muntele Leacurilor, chiar la

poalele celui mai înalt vârf al acelui munte. Acolo s-ar afla, se spune în carte, o piatră care arată precum o jumătate dintr-un glob. „Cel ce deşteaptă poporul”, omul pe care indienii îl aşteaptă de atâta amar de vreme, aşa cum se poate citi în penele marelui vultur, va zbura de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor şi va lua această piatră. Ridicând-o, el va găsi cheia.

Tatellah-Satah a privit spre vârful înalt despre care vorbise şi la poalele căruia ar fi trebuit să se afle cheia, apoi şi-a întors privirile spre Muntele Mormintelor împărăteşti şi a continuat:

— Ştiam toate acestea şi în pieptul meu ardea dorinţa popoarelor roşii. Atunci s-a arătat la picioarele mele copilul curajos care a silit cea mai puternică dintre păsări să-l aducă din ghearele morţii înapoi pe pământ. El a fost numit Vulturul cel Tânăr. Oare el era acela pe care indienii îl aşteptau de atâta vreme? Eu am crezut că el era cel mult aşteptat, l-am luat sub ocrotirea mea şi l-am crescut. Era ruda de sânge a lui Winnetou. I-am sădit în suflet dorinţa de a zbura. Când am auzit că în California erau oameni care încercau să zboare, am hotărât să-l trimit la feţele palide, pentru a deprinde de la ele meşteşugul zborului. El a plecat şi a făcut ceea ce i-am spus. Acum s-a întors. El spune că poate să zboare şi mai spune că a construit un vultur în ale cărui aripi se poate încrede. Eu îl cred. El este primul şi cel mai însemnat războinic „Winnetou” şi buzele lui n-au rostit nicicând o minciună. Totuşi, eu îl întreb acum, în acest ceas însemnat: ai cutezanţa să zbori într-acolo şi să vezi dacă există o piatră sub care se află cheia care ne-ar putea călăuzi paşii spre mormintele împărăteşti?

Vulturul cel Tânăr a răspuns imediat, cu multă încredere în sine:

— Nu numai că am curajul s-o fac, dar este şi foarte uşor.

— Şi când poţi zbura?

— Când vei voi. Clipa pe care o vei hotărî va fi întocmai pe placul meu.

— Această clipă n-a venit încă. Astăzi trebuie să ne gândim la alte lucruri, dar îţi mulţumesc pentru răspunsul tău care mă face să privesc viitorul cu încredere!

Aşa cum am mai spus, din locul în care ne aflam puteam zări lacul şi Cascada de Dantelă. Am văzut-o pe Klara împreună cu inginerul şi cu un grup de indieni care duceau aparate fotografice. Soţia mea îşi punea, aşadar, planurile în aplicare.

Noi ne-am întors în turn şi, de acolo, în „castel”, unde mă aşteptau, spre surprinderea mea, Old Surehand şi Apanatshka.

— Să nu te mire faptul că ne vezi aici, mi-a spus Old Surehand. Avem un motiv foarte bine întemeiat pentru care am vrut să-ţi vorbim şi vrem să şi lămurim ceva. Îl cunoşti pe omul numit „negroteiul”, care este proprietarul cantinei în care mănâncă muncitorii?

— L-am văzut o singură dată, am răspuns, precaut.

— Şi i-ai vorbit?

— Nu.

— Deci nu l-ai jignit cu nimic?

— Nu, niciodată.

— Cu toate astea, te urăşte din tot sufletul. De ce te urăşte, poţi să-ţi dai seama şi singur. El e de partea noastră şi de aceea nu putem să-i stăm împotrivă. El este un om lipsit de judecată şi foarte violent, care a mers de data asta prea departe, mânat de ura împotriva ta. S-a întâlnit cu noi mai adineauri ca să vorbim despre nişte afaceri şi felul în care a vorbit despre tine ne-a pus pe gânduri. Ne-a spus că astăzi este ultima zi din viaţa ta şi că de lucrul ăsta trebuie să fie convinşi şi alţii. Astăzi se va vedea, zicea el, cine este stăpânul aici, la Mount Winnetou. Am crezut până acum că ne poate fi de folos, dar felul în care a vorbit ne-a îngrijorat.

Am venit să-ţi dăm de ştire. Se pare că a pus ceva la cale împotriva ta, dar nu am putut afla ce anume.

— Vă mulţumesc, am fost prevenit.

— Ai fost prevenit? Asta ne bucură! Tu ai rămas tot cel de altădată şi şti mai multe decât ceilalţi. Spune-ne, sunt întemeiate temerile noastre? Se pune ceva la cale împotriva ta?

— Nu numai împotriva mea, ci şi împotriva altora.

— Adevărat? Despre ce e vorba?

— Urmează să fie înlăturaţi toţi cei ce se împotrivesc înălţării statuii lui Winnetou. Am aflat tot ce ar urma să se întâmple şi am luat toate măsurile pentru a împiedica mersul lucrurilor. Pentru că aţi fost cinstiţi cu mine, care sunt împotriva proiectelor voastre, vreau să vă povestesc despre ce e vorba.

Le-am spus pe scurt tot ce ştiam. Oricine îşi poate închipui care a fost reacţia lor. Erau hotărâţi să plece imediat în Valea Peşterii, împreună cu toţi oamenii pe care îi aveau, pentru a-i urmări pe duşmanii noştri şi pentru a-i nimici. Nu le-am spus nimic despre faptul că blocasem anumite galerii din peşteră şi astfel cei doi nu puteau întreprinde nimic în lipsa mea. A trebuit să stărui foarte mult pentru a-i convinge pe cei doi că era cazul să se liniştească şi să lase totul în seama mea. Nu i-am putut abate însă cu nici un chip de la un lucru pe care şi-l puseseră în gând şi anume acela de a pleca imediat la cantină pentru a vorbi cu negroteiul şi pentru a-l sili să renunţe la planurile sale. Toate acestea puteau să-mi dea peste cap socotelile, aşa că am preferat să-i însoţesc, pentru a împiedica ce se putea împiedica.

Trecând pe lângă Cascada de Dantelă, am observat că pregătirile pentru evenimentele ce aveau să se desfăşoare în seara aceea erau în toi şi toată lumea era ocupată. Aruncând o privire asupra statuii, mi s-a părut că aceasta

se înclinase şi mai mult.

Lângă cantină am văzut-o pe soţia mea, în tovărăşia inginerului. Făceau fotografii. Lângă ei se zăreau fraţii Enters, care, aşa cum aveam să aflu mai târziu, se aflaseră în cantină şi ieşiseră afară pentru a vedea ce făceau Klara şi inginerul. Chiar în clipa în care ne-am apropiat de cei patru şi am descălecat, negroteiul a ieşit din cantină. Imediat ce l-au zărit Apanatshka şi Old Surehand l-au luat în primire. Old Surehand a izbucnit lăsând deoparte stăpânirea de sine:

— Am venit să te luăm ostatic, ai ieşit din baracă exact la momentul potrivit!

— Să mă luaţi ostatic? Pe mine? s-a mirat negroteiul. Vreau să-l văd şi eu pe ăla care-i în stare de aşa ceva! Pot să-ntreb de ce?

— Din cauza mascaradei pe care ai pus-o la cale pentru seara asta. Omul s-a speriat, dar şi-a recăpătat foarte curând sângele rece. Nu a încercat să nege, ci a început să râdă cu poftă, întrebând:

— Vreţi să mă luaţi ostatic, fiindcă vreau să frâng gâtul duşmanilor voştri? Well! Asta zic şi eu recunoştinţă!

— Crezi că poţi să ne duci de nas? l-a întrebat Apanatshka. Am aflat că nu e vorba numai despre duşmanii noştri, ci chiar şi despre noi! Vor fi ucişi nu numai ei, ci şi noi!

— De la cine aţi aflat? a întrebat negroteiul, cu ochii scânteind de ură.

Apanatshka a izbucnit.

— To-kei-chun şi Tusahga Sartish nu au fost aseară la tine? Nu aţi vorbit în amănunt despre tot ce trebuia să se întâmple? Nu au fost de faţă şi fraţii Enters?

Asta a fost marea greşeală pe care a făcut-o Apanatshka. Urmările ei aveau să se vadă foarte curând. Negroteiul şi-a dus mâna la brâu, vrând, probabil, să scoată pistolul. Şi-a

îndreptat spatele şi a spus, şuierând printre dinţi şi privindu-ne pe fiecare în parte:

— Am fost trădaţi! Asta nu-nseamnă nimic! Ce trebuie să se întâmple are să se întâmple!

Klara s-a apropiat imediat de mine, crezând că mă aflam în pericol. Fraţii Enters s-au apropiat şi ei şi stăteau acum lângă proprietarul cantinei. Acesta i-a privit cu dispreţ şi a spus:

— Ştiţi cine a trădat? Voi, nemernicilor! Căpeteniile nu s-ar fi dat singure pe mâna duşmanilor lor! Ar trebui să vă împuşc acum, pe loc, dar de voi o să am eu grijă mai târziu! Mai întâi am să mă ocup de câinele ăsta din Germania şi de *squawa* lui, pe care am s-o împuşc, fiindcă…

Întrerupându-şi ideea, negroteiul a scos pistolul şi l-a îndreptat spre mine şi spre soţia mea. Fraţii Enters l-au prins de mâini, astfel încât să nu poată trage. Old Surehand şi Apanatshka au scos şi ei repede pistoalele. Klara a vrut să se pună în faţa mea, dar am tras-o repede şi am împins-o în spatele meu, spunându-i:

— Nu face o prostie!

Negroteiul încerca să scape din strânsoarea celor doi fraţi, dar aceştia erau hotărâţi să-l ţină bine.

— Să nu-l împuşti pe Old Shatterhand! Mai bine împuşcă-mă pe mine! a strigat Hariman.

Sebulon îşi dădea toată osteneala să-şi ajute fratele.

În cele din urmă, negroteiul a reuşit să-şi elibereze braţul drept şi a strigat:

— Well! Mai întâi va veni rândul vostru, ca să scap de voi!

Spunând acestea uriaşul şi-a îndreptat fulgerător arma mai întâi spre Sebulon şi apoi spre Hariman. S-au auzit două împuşcături şi apoi încă două, fiindcă Old Surehand şi Apanatshka au tras la rândul lor. Gloanţele l-au nimerit pe negrotei în frunte. Uriaşul s-a întors şi a căzut la pământ,

împreună cu fraţii Enters, pe care-i împuşcase în piept.

Negroteiul a scos pistolul şi l-a îndreptat spre mine şi spre soţia mea. Fraţii Enters l-au prins de mâini, astfel încât să nu poată trage

Apanatshka şi Old Surehand s-au apropiat repede de uriaşul proprietar al cantinei, pentru a se asigura că el nu va mai face niciodată vreun rău.

Soţia mea a îngenuncheat lângă Sebulon, iar eu, lângă Hariman. Amândoi aveau răni mortale. Hariman a mai deschis o dată ochii.

— Eu am fost războinicul „Winnetou” care v-a ocrotit chiar din seara aceea când ne aflam la Nugget Tsil, a şoptit el. Faptele mele sunt iertate?

— Toate, toate! i-am răspuns eu.

— L-aţi iertat şi pe tatăl meu?

— Şi pe el!

— Atunci... mor... fericit!

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care le-a rostit Hariman înainte de a muri.

Sebulon zăcea întins pe spate, nemişcat, dar pleoapele îi tremurau. Soţia mea plângea şi îl mângâia pe obraz. Rănitul a deschis dintr-o dată ochii, s-a sprijinit într-un cot, a privit-o pe soţia mea şi a întrebat-o:

— Plângeţi, doamnă Burton? Dar eu sunt atât de fericit!

Sebulon a zâmbit şi a dus cu ultimele puteri mâna Klarei la buze.

— Citiţi, vă rog, numele pe care l-am scris pe hârtiuţa de sub steaua mea de „Winnetou”, a rugat-o el.

Klara a dat din cap.

După o pauză, Sebulon a întrebat cu voce stinsă:

— Credeţi... că tatăl meu... este iertat?

— Da, cred, l-a asigurat soţia mea.

— Atunci... Îi mulţumesc lui Dumnezeu... n-a fost totul zadarnic... n-a fost zadarnic!

Spunând acestea, Sebulon a căzut pe spate şi a murit. Ne-am ridicat în picioare. Negroteiul murise, la rândul său şi zăcea cu ochii larg deschişi înspre victimele sale.

— Trebuiau să se întâmple toate astea? a întrebat soţia mea.

— Nu! am răspuns eu, cu hotărâre.

— Aşa este. Nu trebuia să se întâmple nimic din toate astea, a spus Old Surehand, la rândul său. Am fi putut să împiedicăm lucrurile astea, dar ne-am pripit.

— V-aţi pripit ca pe vremuri! Nu m-am putut abţine să remarc.

Cei doi n-au protestat şi am continuat:

— Ce facem acum? Credeţi că muncitorii nu mai sunt periculoşi datorită morţii conducătorului lor? Sau credeţi că tocmai moartea acestuia îi va face să fie mai hotărâţi şi să treacă la fapte?

— Hm, a mormăit Old Shatterhand. Ai dreptate. Ce facem?

Cei doi s-au privit reciproc, dar nu le-a venit nici o idee.

— Cât durează până când ajung aici vreo zece-doisprezece comanşi?

— Dacă-i aduc eu, cel mult un sfert de ceas, a răspuns Apanatshka.

— Nimeni nu ştie încă ce s-a petrecut aici. Muncitorii sunt cu toţii la carieră şi lângă Cascada de Dantelă. Ia cu tine nişte războinici de încredere care să-l ascundă pe negrotei. Apoi se va răspândi zvonul că s-a certat cu fraţii Enters, că i-a împuşcat şi că a fugit ca să scape de vreo pedeapsă. Astfel, muncitorii nu vor şti ce s-a petrecut cu adevărat şi putem spera că se vor linişti.

— Asta-i o idee bună! a exclamat Old Surehand. Grăbeşte-te! i-a spus acesta lui Apanatshka. Adu oamenii!

Indianul a plecat în galop şi s-a întors surprinzător de repede cu câţiva războinici care au luat cadavrul

negroteiului, l-au legat pe un cal şi au plecat. Doi dintre ei au rămas lângă trupurile neînsufleţite ale fraţilor Enters.

Klara era adânc mişcată de toate cele întâmplate şi a vrut să plece acasă. Am însoţit-o până la „castel”. După-amiază când s-a mai liniştit soţia mea l-a căutat pe inginer pentru a continua să se ocupe de fotografii. Către seară s-a întors şi mi-a spus că lumea se adunase în apropierea Cascadei de Dantelă. După ce am mâncat, am plecat şi noi într-acolo, însoţiţi de păstrătorul marilor leacuri şi de Vulturul cel Tânăr. Dick, Pitt, Inciu-Inta şi toţi ceilalţi plecaseră deja.

Tatellah-Satah vorbise cu mine despre felul cum trebuia să se acţioneze şi dăduse toate poruncile necesare. Muncitorii urmau să stea în imediata apropiere a monumentului. Mulţimea privitorilor obişnuiţi avea să se strângă pe spaţiul viran din faţa statuii şi trebuie să spun că aici era loc destul pentru câteva mii de oameni. Acest loc gol se întindea de la statuie până la Amvoanele Diavolului. În aceste amvoane aveau voie să urce numai marile căpetenii, căpeteniile de rang mai mic şi alte persoane însemnate. Între muncitori şi privitori se aşezaseră pe trei rânduri, războinicii „Winnetou”. Aceştia erau înarmaţi cu revolvere şi erau pregătiţi să intervină, dacă muncitorilor le-ar fi dat prin cap să pună în aplicare planul urzit de negrotei şi de cele patru căpetenii.

Trebuie să spun că, în cursul acelei zile, se aduseseră, cu ajutorul mai multor căruţe, alimente pentru oamenii ce urmau să se adune la statuia lui Winnetou. Cu aceste căruţe sosiseră şi oameni în pelerinaj la monumentul lui Winnetou şi aflaseră cu bucurie că vor avea plăcerea de a vedea, chiar în acea seară, statuia scăldată în lumină.

Toţi aceşti oameni care veniseră cu căruţele s-au adunat imediat în locul din faţa statuii. Aşa se explică faptul că acolo se aflau foarte multe persoane. Aşa cum am mai

spus, căpeteniile erau în amvoane. Aceste Amvoane ale Diavolului erau două perechi de stânci, aşezate astfel: în stânga drumului se aflau stâncile 1 şi 2, în dreapta drumului, stâncile 3 şi 4. Stâncile 1 şi 3 erau situate în faţă, iar stâncile 2 şi 4 se aflau în spate. Cei ce se aflau pe stânca 1 auzeau ce se vorbea pe stânca 3, cei ce se aflau pe stânca 2 auzeau orice zgomot care se făcea pe stânca 4 şi invers. Pentru că era foarte important să aflăm ce vorbeau cei patru şefi de trib care ne erau duşmani şi pentru că ei au urcat pe stânca, sau ca să spun aşa, în amvonul 3, noi am urcat în amvonul 1. Sigur că trebuia să fim atenţi ce spuneam şi să vorbim în şoaptă atunci când voiam ca duşmanii noştri să nu ne audă. Se ocupase, în afară de cele două amvoane pe care le-am amintit, numai amvonul 4, amvonul 1 ne fusese păstrat nouă.

Când am ajuns pe terenul din faţa statuii, acesta era luminat numai de câteva becuri electrice de putere mică. Ni s-a făcut loc, astfel încât să putem ajunge în amvonul 1. De la poalele acestui amvon se putea ajunge în peşteră. Când am ajuns acolo, am fost întâmpinaţi de toţi prietenii noştri. Printre ei se număra şi Avaht-Niah, bătrâna căpetenie a şoşonilor. Le spusesem să nu urce în amvon, ci să mă aştepte la poalele acestuia. Mi-au îndeplinit rugămintea, fără să cunoască motivul. Le-am spus repede totul despre Urechile Diavolului şi au rămas uimiţi, pentru că dezlegasem taina lor.

I-am rugat să urce în amvon, dar să vorbească în şoaptă şi să îşi acopere gura cu palma atunci când vorbeau. Le-am spus că voiam să discut cu duşmanii noştri şi că fiecare cuvânt se va auzi în amvonul în care-i rugasem să urce.

Am plecat. Bătrânul Kiktahan Shonka era în amvonul 3, împreună cu însoţitorii săi. Trebuie să spun că această stâncă era înconjurată de o ceată de războinici „Winnetou”. Le-am spus acestor războinici că toţi cei care urcaseră în

acel amvon erau prizonieri şi că nimeni nu avea voie să coboare şi să plece de acolo fără încuviinţarea mea. Am urcat în amvon.

— Old Shatterhand! a exclamat Tangua, care m-a zărit primul.

— Da, eu sunt, am răspuns. Vin pentru a vă spune lucruri însemnate, ca să nu mai aşteptaţi în zadar. Ştiţi că negroteiul, aliatul vostru, nu mai e pe-aici?

— Ştim, a răspuns To-kei-chun, dar el nu este aliatul nostru.

— Ba este! l-am contrazis eu. Aseară eram la fereastra odăii în care aţi vorbit despre toate câte trebuiau să se întâmple în seara asta!

— *Uff! Uff!* a strigat indianul, speriat.

— Fraţii Enters au murit, dar a murit şi el. Old Surehand şi Apanatshka l-au împuşcat!

— *Uff! Uff! Uff! Uff!* au exclamat indienii.

— Pida, care a plecat în Valea Peşterii ca să-i conducă pe cei patru mii de războinici sioux, utah, kiovaşi şi comanşi prin peşteră până la Cascada de Dantelă, nu va mai ajunge aici pentru a ne ataca. Am închis galeriile peşterii si îi vom lua prizonieri pe toţi.

— *Uff, uff!*

— Comitetul vostru nu mai are nici o putere! Fraţii Enters mi-au dat o hârtie pe care aţi semnat-o. Toată lumea ştie că aţi vrut să mă ucideţi, dar acum totul s-a terminat. Veţi fi pedepsiţi. Această stâncă este înconjurată de războinici „Winnetou”. Ei vă vor lua prizonieri. Cel ce va încerca să fugă va fi împuşcat.

Nimeni nu mai striga acum *„uff, uff”.* Toţi erau foarte speriaţi. Erau prezenţi acolo şi cei patru domni din comitet. Nici ei nu scoteau vreun cuvânt.

Această linişte a fost întreruptă de un zgomot puternic. Se părea că pământul avea să se surpe cu noi.

— Auziţi? i-am întrebat. Acesta este glasul peşterii în care se găsesc nefericiţii voştri războinici. Ei sunt pierduţi.

Spunând acestea, am coborât repede din amvon şi m-am grăbit să ajung la prietenii mei. Peste tot domnea liniştea. Oamenii erau speriaţi de zgomotul pe care îl auziseră cu puţin înainte şi de faptul că pământul se cutremurase. S-a auzit doar vocea puternică a lui Old Surehand care a poruncit să se aprindă luminile. Inginerul şi-a făcut datoria, şi, în acea clipă, asupra statuii s-a revărsat o lumină puternică. De o parte şi de alta a statuii, pe perdeaua de apă a cascadei se puteau vedea chipurile lui Young Surehand şi Young Apanatshka.

Statuia fără cap nu a impresionat pe nimeni, iar feţele celor doi artişti i-au lăsat pe oameni indiferenţi, fiindcă nu exprimau nimic înălţător.

Am ajuns în amvonul meu, le-am făcut prietenilor mei un semn prin care voiam să le dau de înţeles că se cuvenea să vorbească încet şi i-am întrebat în şoaptă:

— Aţi auzit tot?

Toţi au dat din cap.

— Aţi simţit că s-a cutremurat pământul?

— Am simţit, a răspuns Klara, cu îngrijorare în glas.

— Nenorocirea nu mai vrea să aştepte. Cred că ea se va petrece chiar acum!

S-a auzit din nou un zgomot surd, venit din măruntaiele pământului. Părea că ceva se năruie. Vocea lui Old Surehand s-a auzit pentru a doua oară. Inginerul a închis aparatul de proiecţie şi a învârtit o manetă. Imaginile reprezentându-i pe cei doi artişti au dispărut, dar în schimb s-au aprins toate becurile, de la cel mai mic până la cel mai mare. Nici această lumină abundentă nu a impresionat pe nimeni. Lumina era rece, iar statuia rămânea aceeaşi.

Cu toate acestea, pentru mine statuia se schimbase într-un fel, mai precis, se înclinase şi mai mult, atât de mult,

încât soţia mea m-a apucat de mână şi mi-a spus, înspăimântată:

— Pentru numele lui Dumnezeu, se prăbuşeşte, se prăbuşeşte!

Abia rostise Klara aceste cuvinte, când pământul a început să se clatine sub noi. S-au auzit nişte bubuituri. Statuia s-a înclinat spre stânga, apoi s-a aplecat înainte şi apoi s-a înclinat spre dreapta. S-a auzit un tunet, un zgomot infernal, de parcă avea să se năruie întreg pământul.

— Fugiţi! Fugiţi! Salvaţi-vă! strigau muncitorii, luând-o la goană care-ncotro.

După ce s-au auzit aceste strigăte, a început adevăratul dezastru. Tunete, bubuituri, trosnete, explozii! Pământul s-a căscat. Statuia s-a rotit pe soclul ei greu şi a dispărut cu totul, într-un zgomot asurzitor. O dată cu statuia, s-a năruit tot ce se afla în jurul ei: schelele, prăjinile, buştenii, becurile. Toate acestea au dispărut fiind parcă înghiţite de pământ. Peste tot şi peste toate s-a lăsat întunericul. Miile de voci s-au unit într-un singur strigăt de groază. Apoi s-a lăsat liniştea şi s-a auzit numai glasul deznădăjduit al lui Tangua:

— Pida, Pida! Fiul meu, fiul meu! E pierdut!

Miile de voci au izbucnit din nou. Toată lumea urla, ţipa, striga. Se părea că toţi aceşti oameni înnebuniseră. Toţi voiau să iasă din vale. Pământul se putea cutremura oricând, chiar pe o suprafaţă mai mare. Cei mai mulţi dintre prietenii noştri coborâseră din amvon şi se sfătuiau pentru a vedea ce era de făcut. Sus nu mai rămăseseră decât şase persoane: Tatellah-Satah, Dick, Pitt, Inciu-Inta, soţia mea şi cu mine.

— Nu mai lăsa pe nimeni să urce, m-a rugat Tatellah-Satah. Numai noi trebuie să auzim ce vorbesc duşmanii noştri.

— Veţi rămâne doar voi doi aici, i-am răspuns eu. Nu

avem timp să tragem acum cu urechea, trebuie să salvăm tot ce se mai poate salva.

I-am trimis pe Inciu-Inta şi pe cei doi vânători la „castel” pentru a aduce făclii. Apoi i-am căutat pe Old Surehand şi pe inginer şi i-am întrebat dacă puteau face ceva pentru a avea din nou lumină electrică. Cei doi au promis că vor face tot ce le va sta în putinţă şi mi-au spus că mai aveau destul cablu şi destule becuri. Am vorbit apoi cu şase dintre cele douăsprezece căpetenii apaşe şi le-am spus să plece împreună cu războinicii lor în Valea Peşterii pentru a vedea care era situaţia acolo, cu toate că se întunecase.

Abia trecuse o primejdie, când ne ameninţa o alta! Apa cascadei nu se mai scurgea acum cu totul în pământ. O parte din această apă umplea gaura care se făcuse în pământ şi era posibil ca, în scurt timp, această gaură să se umple cu apă şi să fie inundată valea. Dacă se întâmpla acest lucru, cei ce se aflau în peşteră nu ar mai fi putut fi salvaţi. Din fericire, lucrurile n-au mers chiar până-ntr-acolo. Apa a fost mai puternică decât pământul şi decât piatra, aşa încât nu s-a format un lac în gaura din pământ fiindcă apa a săpat neîncetat şi s-a prăbuşit, în cele din urmă, în adâncuri.

Capitolul XVI – Vechile preziceri se împlinesc

Inciu-Inta, Hammerdull şi Holbers s-au întors de la „castel”, aducând cu sine făclii. Pe lângă cei trei am luat cu mine şi câţiva războinici de încredere şi am coborât în peşteră prin gangul care dădea spre amvonul în care ne aflasem.

Am ajuns la bifurcaţia prin care se putea trece în odaia cu flori. Pe lângă stalactitele pe care le pusesem acolo, se mai strânseseră o grămadă de pietre. Situaţia nu era deloc îmbucurătoare şi ne-a trebuit aproape un ceas pentru a ne croi drum. De acolo am luat-o spre locul în care galeria mică se termina în gangul mare, prin care se putea ajunge în spatele Cascadei de Dantelă. Aici văzusem că din tavan cădeau pietre şi curgea nisip. Galeria era blocată în întregime, tavanul se surpase pe de-a-ntregul. Am dat peste doi oameni care erau lungiţi la pământ şi nu se mişcau. Lângă ei se vedea un rest dintr-o făclie. Erau cei doi vraci care fuseseră, nu demult, prizonierii noştri, care îi

conduseseră pe duşmanii noştri prin peşteră. Acum nu mai mişcau şi abia ne-au recunoscut. Înnebuniţi de frică, aruncau priviri rătăcite în jur. Ne-a trebuit mult timp ca să înţelegem din vorbele lor dezlânate tot ceea ce se întâmplase.

Războinicii au lăsat caii în vale şi au intrat pe jos în peşteră. Pentru că aveau timp, au înaintat încet. Atunci când plafonul peşterii a început să se prăbuşească, indienii se aflau pe gangul larg, de-a lungul căruia se putea merge şi călare. Din fericire, ei nu se găseau chiar în locul în care s-a prăbuşit plafonul. S-a simţit un puternic curent de aer şi s-au stins câteva făclii. Pereţii au început să se clatine, pământul a început să se cutremure şi plafonul a început să pârâie. Mulţi dintre războinici au fost loviţi de pietrele care cădeau de sus. Oamenii au intrat în panică. Toţi voiau numai să scape cu viaţă, dar încotro s-o apuce? Unii dintre războinici s-au repezit înainte. Alţii s-au repezit înapoi. Toţi urlau.

Apa cascadei şi-a schimbat cursul. Părea că se va forma un lac. Acest lac s-a transformat apoi într-un râu. Toate acestea au făcut ca în peşteră apa să pătrundă cu mare putere, ducând cu sine pe orice om care nu reuşise să se prindă de ceva. În furia ei, apa purta cu sine bucăţi mari de stâncă, barându-le indienilor ieşirea către Valea Peşterii. Ieşirea din peşteră s-a blocat apoi cu totul şi apa a început să se adune în galerii.

Vracii îmi povestiseră toate astea în propoziţii dezlânate, cu spaima întipărită pe feţe şi în priviri. Apoi n-au mai zis nimic şi a trebuit să le pun tot felul de întrebări pentru a-i face să spună mai departe ce s-a întâmplat. Cei doi au început din nou să povestească fără nici o noimă. Mi-a fost foarte greu să pun cap la cap cele spuse de cei doi vraci, pentru a-mi putea da seama întrucâtva de cele întâmplate.

Dintr-o dată, cei doi păreau să-şi reamintească tot ce se

petrecuse în decursul ultimei ore. Acum imaginea pe care au redat-o era clară şi se completau unul pe altul:

— Nu puteam ieşi decât pe sus, a spus vraciul comanş, ridicând braţul. Cei ce voiseră să ajungă în Valea Peşterii se întorceau. Nu am putut să ieşim nici pe sus, fiindcă şi calea asta ne-a fost închisă.

Spunând acestea, bietul om şi-a coborât braţele, ca şi când abia atunci ar fi descoperit faptul că va fi îngropat de viu, împreună cu ai săi. Pentru scurtă vreme, s-a lăsat tăcerea, apoi vraciul kiovaş a spus:

— Calea asta nu a fost închisă cu totul. Am văzut, după un timp, că între pietre rămăsese o crăpătură, numai că locul trebuia cercetat cu băgare de seamă. Războinicii ne-au trimis pe noi doi, pe fratele meu roşu şi pe mine, să cercetăm locul, fiindcă noi eram aceia care-i călăuzisem prin peşteră.

— Acum înţeleg de ce v-am găsit aici, despărţiţi de toţi ceilalţi. V-aţi croit drum prin crăpătura aceea şi aţi ajuns până aici. Apoi aţi vrut să vă întoarceţi şi să le spuneţi şi celorlalţi că drumul era liber, când...

— ... când s-a cutremurat întreaga peşteră pentru a doua oară, m-a întrerupt comanşul. Fratele meu şi cu mine am fugit de moarte, cu toate că nu nădăjduiam să mai scăpăm cu viaţă, fiindcă simţeam că Manitou este împotriva noastră şi că s-a supărat pe noi. Ce s-a mai întâmplat nu mai ştim, căci ne-au părăsit toate simţurile. După o vreme, ne-am văzut aici, în locul ăsta în care ne aşteptam sfârşitul.

Era impresionant să-i auzi pe aceşti doi bărbaţi care fuseseră duşmanii noştri de moarte vorbind astfel. Credeam că se ivise prilejul să le spun câteva lucruri pe care erau dispuşi să le asculte, acum, când se aflau încă sub imperiul spaimei.

— Oamenii roşii au spus adevărul, am început eu. Manitou este supărat pe ei. Manitou este supărat pe toţi

aceia care stau împotriva marelui Tatellah-Satah. El le trimite spaima morţii, fiindcă ei trebuie să ştie c-au apucat-o pe o cale greşită. Mânia lui Manitou nu este veşnică. El este drept şi ştie când trebuie să pedepsească, dar este şi plin de dragoste şi îi iartă pe aceia ce văd că au făcut un rău şi vor să-l îndrepte. Pentru asta El ne-a trimis pe noi. Ne-a trimis să vă salvăm. Urmaţi-ne şi vă vom duce la suprafaţă. Apoi ne vom întoarce pentru a-i aduce şi pe fraţii voştri, atâţia câţi mai sunt în viaţă.

Cei doi ne-au urmat fără să spună un cuvânt. Nu ne-au întrebat nici măcar dacă îi vom trata ca pe nişte duşmani, sau dacă eram gata să-i iertăm. Am ieşit cu toţii din peşteră şi am văzut că inginerul şi oamenii săi reuşiseră să lumineze locul cu ajutorul câtorva becuri. I-am dus pe cei doi vraci la amvonul în care se aflau Tangua şi tovarăşii săi, care erau acum prizonierii noştri. Când i-a zărit pe cei doi vraci, Tangua a izbucnit.

— Sunt salvaţi! Sunt salvaţi! Ei s-au aflat în frunte! Dacă ei au scăpat cu viaţă, înseamnă că nici Pida n-a murit!

Desigur, concluzia la care ajunsese Tangua era pripită. Nu aveam însă timp să-i explic că era posibil să se înşele. I-am trimis pe cei doi vraci sus, lângă el, ca să-i povestească tot ce se petrecuse. Aşa se face că vracii se aflau acum sub pază sigură şi puteam să fiu liniştit.

M-am dus apoi la Old Surehand. În subordinea lui se aflau muncitorii de care aveam acum atâta nevoie. Împreună cu el, am pus la punct un plan pentru salvarea celor ce se aflau în peşteră. Apoi Old Surehand şi-a adunat oamenii şi le-a spus despre ce era vorba. Stihiile naturii îi speriaseră şi pe aceştia, care acum nu se mai gândeau la răzbunare, ci erau gata să treacă imediat la treabă. Ei voiau să încerce să sape un tunel, înlăturând pietrele prăbuşite în peşteră de forţa naturii. Acum s-a dovedit cât de folositoare putea fi lumina electrică. Cu ajutorul cablurilor şi becurilor,

drumurile subterane au fost luminate. Astfel, muncitorii nu trebuiau să lucreze la lumina slabă a făcliilor fumegânde.

În timp ce bărbaţii îşi puneau în joc toate puterile şi chiar viaţa pentru a înlătura bolovanii prăbuşiţi, am chemat toate femeile care se adunaseră la Mount Winnetou şi le-am vorbit despre îndatoririle pe care le aveau. Nu a trebuit să vorbesc prea mult fiindcă se zăreau în faţa mea indience care ştiau prea bine ce trebuia făcut atunci când era nevoie să fie oblojite rănile şi când erau bolnavi de îngrijit. Ne aflam într-o situaţie cu totul neobişnuită, pentru că trebuiau găzduiţi aproximativ patru mii de oameni. Cea mai mare problemă o constituia hrana pentru toţi aceşti răniţi.

Pentru a rezolva această problemă, nu puteam să apelez la femei. Trebuia să vorbesc despre asta cu Old Surehand. L-am găsit împreună cu Apanatshka, în peşteră, supraveghind lucrul muncitorilor. Le-am spus că vreau să discutăm şi ne-am îndreptat către un loc mai retras, unde puteam sta de vorbă în linişte.

Din fericire, problema se putea rezolva în foarte scurt timp. Old Surehand dispunea de provizii suficiente de alimente chiar la Mount Winnetou. În ceea ce priveşte cheltuielile pentru aceste alimente, urma ca el să se înţeleagă cu şefii de trib ai căror războinici trebuiau scoşi din peşteră şi îngrijiţi.

Vorbind cu Old Surehand şi cu Apanatshka, am observat că erau prietenoşi şi respectuoşi. Mi-am dat seama însă că amândoi erau rezervaţi şi, într-un fel, nesiguri. Din cauza asta m-am hotărât să pun capăt acestei stări de lucruri neobişnuite între prieteni vechi, cum eram noi trei. Se cuvenea să procedez cu multă atenţie. Pe de-o parte, trebuie să recunosc că am şi eu mândria mea şi nu puteam să uit tot ce se întâmplase, pe de altă parte, cei doi se bucurau de un renume pe care nu voiam să-l ştirbesc şi, în sfârşit nu le făcusem, de fapt, nici un rău celor doi vechi

prieteni.

— Da! am spus eu, în cele din urmă, vrând să schimb subiectul discuţiei, fără ca prietenii mei să-şi dea seama de acest lucru. Toate aceste lucruri sunt de neuitat, dar nu ştiu ce m-a impresionat mai mult, faptul că aici, la Mount Winnetou, toate s-au prăbuşit, sau întâmplările prin care am trecut împreună cu ani în urmă, atunci când am ajuns la Devil's Head şi am fost martorii cumplitului sfârşit al lui Old Wabble, pentru ca apoi să-l vedem murind pe aşa-zisul general Dan Etters.

Apanatshka m-a privit insistent. Mi-am putut da seama foarte bine de acest lucru, fiindcă lumina becurilor electrice ajungea până la noi. Indianul voia să ghicească parcă ce se petrecea în adâncul sufletului meu şi tăcea. Old Surehand, care m-a privit în treacăt, căuta parcă un răspuns pe care l-a găsit, se pare, în cele din urmă:

— Eu zic, a început el, că astăzi s-au întâmplat lucruri înspăimântătoare, lucruri groaznice, care nu se pot asemăna cu cele ce s-au petrecut odinioară. Atunci a murit un bătrân păcătos şi un bandit renumit, adică doi oameni cu totul. Acum este vorba de patru mii de oameni, dintre care se poate ca nici unul să nu mai fie în viaţă. Aceşti patru mii de oameni nu sunt nici păcătoşi şi nici bandiţi, sunt numai nişte oameni... care-au fost duşi pe căi greşite.

Old Surehand rostise vorba cea mare. „Oameni care-au fost duşi pe căi greşite”, spusese el. Pentru vorba asta i-aş fi strâns mâna. Old Surehand mă privea acum cu insistenţă, la fel ca şi tovarăşul său. Privirile noastre s-au întâlnit. În ele se putea citi acum bucuria revederii şi dorinţa de împăcare.

— Oameni care-au fost duşi pe căi greşite. Asta-i expresia cea mai potrivită, mister Surehand şi mă bucur că ai rostit-o. Nu spun asta de dragul de a dovedi că am dreptate, ci o spun cu bucurie, fiindcă aţi priceput despre

ce este vorba.

Ochii lui Apanatshka s-au luminat dintr-o dată. Se pare că războinicul mândru repurtase cea mai mare victorie, ieşise învingător în lupta cu sine însuşi. Indianul a spus apoi cu voce tare ceea ce privirea lui exprima atât de clar:

— Vrem să-ţi spunem deschis tot adevărul, mister Shatterhand. Treaba asta cu statuia uriaşă a fost o mare greşeală. Totul a fost un plan nebunesc, fii bun şi dă-ne voie să nu mai vorbim despre asta! Important este că ne-am dat seama că am greşit.

În loc de orice răspuns, i-am întins mâna. Indianul mi-a strâns-o cu putere.

Old Surehand nu voia să fie lăsat deoparte şi a întrebat:

— Eu nu mă pot număra printre cei ce sunt de partea voastră? I-am întins mâna şi vechiul meu tovarăş a început să vorbească repede şi cu bucurie în glas:

— Ştii ce ne-a făcut să ne schimbăm gândurile? Tot ce ne-ai citit din caietele lui Winnetou! Ne-ai arătat un Winnetou în carne şi oase şi atunci imaginea lui zămislită în piatră a început să se năruie pentru noi, chiar înainte de a se fi năruit şi în realitate. Mânia naturii ne-a spulberat şi ultimele gânduri legate de această statuie şi ne-a făcut să ne recunoaştem greşeala. Doamne, cum s-a prăbuşit totul! Asta a fost o palmă zdravănă pe care am primit-o noi şi băieţii. Toată nebunia asta pe care ne-am permis-o ne-a costat o grămadă de bani. Băieţii noştri plătesc la rândul lor, fiindcă îşi vor pierde încrederea în talentul lor artistic. Pe noi totul ne-a costat o grămadă de bani, bani pe care trebuie să-i considerăm pierduţi.

— Pierduţi numai pentru o vreme, am spus eu.

— Cum adică? a întrebat, repede, Old Surehand.

Mă bucuram mult că le puteam spune o vorbă bună, un cuvânt rostit din toată inima, aşa, ca între nişte vechi prieteni care au umblat mult prin Vestul Sălbatic şi care s-

au regăsit.

— Vreau să spun că, datorită tinereţii, îşi vor regăsi încrederea în sine, fiindcă amândoi sunt adevăraţi artişti. Critica, oricât de aspră ar fi ea, trebuie să fie un îndemn pentru ei. Ei pot să facă dovada talentului lor, zămislind noi opere, în care se va regăsi întreg sufletul lor. Nu va dura mult şi cei doi vor putea să ţină din nou fruntea sus, fiindcă vor avea de ce să fie mândri. Voi, părinţii lor, trebuie să vă gândiţi că statuia s-a năruit, într-adevăr, dar că o parte din planurile voastre rămân, totuşi, în picioare, adică acea parte care vă poate aduce profituri mari.

— Care parte? a întrebat Old Surehand.

— Oraşul, Winnetou City.

— Nu crezi că ne-am făcut de râs cu statuia noastră şi că totul s-a dus de râpă, chiar în clipa când ea s-a prăbuşit?

— Bineînţeles că nu! Eu aş fi primul care m-aş bucura din suflet de fondarea acestui oraş.

— Dacă s-ar putea! a exclamat Old Surehand, fericit în timp ce Apanatshka mă privea cu ochi scânteietori, fără a rosti o vorbă.

— Se va putea! l-am asigurat eu. Dacă vrem ca rasa roşie să aibă un suflet nobil, un suflet mare, nu este de ajuns să ne gândim numai la partea spirituală. Se cuvine să ne gândim şi la un loc în care cei ce vor veni să se simtă puternici. Acest loc va fi oraşul Winnetou City, pe care aţi vrut să-l fondaţi, fără să vă fi gândit la sufletele oamenilor ce urmau să-l populeze. Ce străzi, ce pieţe, ce locuinţe şi ce clădiri ar trebui construite în acest oraş! Câte o casă în care membrii fiecărui trib şi membrii fiecărui clan să se poată aduna la sfat. Cea mai frumoasă dintre ele va fi pentru cel mai nou dintre clanuri, pentru clanul „Winnetou”! Ia gândiţi-vă câte clădiri ar trebui construite! „Castelul” trebuie să fie renovat şi să vegheze deasupra întregului oraş. Gândiţi-vă că se va deschide calea spre Muntele Mormintelor

împărăteşti şi că trebuie să vă îngrijiţi de comorile care se găsesc acolo, aşa cum se cuvine în cazul unor asemenea bogăţii nepreţuite. Acestea sunt doar câteva lucruri pe care vi le pot spune.

Amândoi mă ascultaseră fără a rosti o vorbă. Erau fericiţi. Apanatshka s-a mulţumit să-şi exprime sentimentele printr-o strângere de mână care valora mai mult decât orice cuvântare pretenţioasă. Old Surehand a vorbit însă mult şi cu înflăcărare. În cele din urmă, mi-a strâns mâna şi a spus:

— Mulţumesc, mister Shatterhand! Acum s-a întâmplat întocmai precum s-a întâmplat cu ani în urmă. Cine îţi urma sfatul şi era de partea ta nu avea decât de câştigat. Hai să uităm tot ce ne-a despărţit pentru o vreme şi să fim din nou buni prieteni ca altădată.

Trebuie să spun că, datorită acestor din urmă cuvinte rostite de Old Surehand, am părăsit peştera cu inima uşoară, de parcă nu aş mai fi avut nici o grijă, de parcă nu m-aş fi gândit nici o clipă la cei patru mii de oameni care erau acolo jos, îngropaţi sub pământ, morţi sau vii.

Noaptea s-a scurs repede şi abia către dimineaţă am putut dormi puţin. M-a trezit un sol care venise din partea căpeteniilor apaşe pe care le trimisesem în Valea Peşterii. Solul mi-a spus că războinicii apaşi ajunseseră cu bine în vale şi îi prinseseră pe câţiva dintre cei ce rămăseseră de strajă la caii războinicilor care porniseră prin peşteri. De ceilalţi războinici care erau de strajă la cai, apaşii se îngrijeau, probabil, chiar atunci când solul se afla la mine.

Aflasem, deocamdată, tot ce voisem să aflu. Am mâncat repede ceva şi m-am dus în oraş. Aici toată lumea se afla în mişcare. Gaura care se făcuse în pământ se căsca pustie şi adâncă. O sumedenie de oameni se agitau în toate părţile. Toţi se întrebau când vor fi aduşi primii războinici din peşteră. Totul avea să dureze ore-n şir, fiindcă galeria la care se săpa era foarte îngustă, astfel încât la săpături nu

puteau lua parte foarte mulţi muncitori deodată şi treaba mergea foarte încet. Era posibil să treacă întreaga zi, până când ar fi urmat să fie salvaţi primii oameni prinşi sub galeriile surpate. Din când în când, se auzea strigătul deznădăjduit al bătrânului Tangua:

— Pida... fiul meu... fiul meu!

Alteori se auzeau strigătele căpeteniilor:

— Comanşii mei! Războinicii tribului utah! Sioucşii mei!

Sigur că aceste strigăte şi vaiete mă impresionau, dar nu puteam să-i ajut cu nimic pe aceşti şefi de trib încăpăţânaţi, care-şi plângeau războinicii. Ei înşişi îşi împinseseră oamenii spre nenorocire. Acum era nevoie de răbdare şi de speranţa că, în urma săpăturilor, oamenii vor fi salvaţi.

În cursul dimineţii, l-am întâlnit pe Vulturul cel Tânăr, care m-a întrebat ce făcusem cu leacurile pe care le luasem din Casa Morţii.

— Mi-ai promis că mi le vei da atunci când ţi le voi cere, mi-a spus el, amintindu-mi de promisiunea pe care i-o făcusem. Acum a venit timpul. Ştii ce rol îmi revine în acest joc pe care trebuie să-l ducem până la capăt fie bine, sau rău, pentru a arăta acestui popor, care nu crede decât ceea ce vede, că vechile preziceri se împlinesc cu ajutorul nostru şi că a sosit în sfârşit, clipa cea mare a înfrăţirii între toţi oamenii roşii. Chiar astăzi vreau să zbor. Apoi vreau să le dau duşmanilor noştri din trecut leacurile, dacă ei ne sunt azi prieteni şi dacă ne vor rămâne prieteni şi pe viitor.

Nimeni nu s-ar fi aşteptat ca un indian să vorbească astfel. Îmi dădeam seama că acest tânăr se folosise din plin de timpul petrecut printre albi, pentru a se forma şi pentru a învăţa cât mai mult.

— Ţi le voi da când vrei, i-am răspuns binevoitor. Eu am obţinut, cu ajutorul lor, tot ce am vrut să obţin. Vino în locuinţa mea şi ţi le voi da! Poţi face cu ele tot ce doreşti, dar te rog să-i spui mai întâi lui Tatellah-Satah ce ai de

gând să faci.

Se pare că apaşul mi-a urmat sfatul, fiindcă, pe la prânz, l-am văzut umblând pe lângă avionul lui pe care îl instalase pe un teren înalt aflat în apropierea castelului.

Mi-am dat seama că acel teren fusese ales cu pricepere pentru decolare. Avionul avea în faţa sa o suprafaţă care cobora în pantă lină, iar de dimineaţă începuse să bată un vânt puternic ce avea forţa de a împinge şi de a ridica pasărea uriaşă, construită cu atâta măiestrie.

L-am văzut pe Vulturul cel Tânăr suindu-se în avionul său. Câţiva războinici au început imediat să împingă aparatul, care s-a ridicat brusc de la pământ şi a început să plutească şi să se înalte din ce în ce mai mult. Priveam uimit acest zbor lin. Nu mai văzusem nicicând un avion plutind atât de uşor prin aer.

În acel moment un sol mi-a spus că trebuia să vin la amvon şi că Tatellah-Satah mă aştepta. Ajuns acolo, am văzut că toţi cei care nu lucrau la tunelul din peşteră se aflau în acel loc pentru a admira zborul Vulturului cel Tânăr. Întreaga mulţime era mută de admiraţie.

Avionul se înălţase mult, datorită măiestriei cu care era condus şi fiindcă pilotul ştia să se menţină mereu pe direcţia vântului. L-am zărit apoi îndreptându-se spre Muntele Leacurilor şi aterizând lângă cel mai înalt vârf al acelui munte. Suprafaţa pe care se găsea avionul era destul de mare pentru a permite aterizarea, dar probabil şi pentru a permite decolarea, altfel, curajosul pilot ar fi rămas acolo, între stânci.

S-au scurs câteva minute care păreau să nu se mai sfârşească. Privitorii aşteptau tăcuţi şi încordaţi. Avionul s-a înălţat! Reuşise, aşadar, să decoleze şi s-a rotit de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor, întocmai precum se prezisese în vechime.

Oamenii au izbucnit în strigăte de bucurie.

— E Vulturul cel Tânăr! El este „cel ce deşteaptă poporul”! El zboară de trei ori în jurul Muntelui Leacurilor, aşa cum spun vechile legende! Aduce leacurile care s-au pierdut! exclamau oamenii.

Tatellah-Satah urmărea cu atenţie avionul, întâlnindu-mi privirea, vraciul a dat din cap, de parcă ar fi vrut să spună: „Un joc făcut de dragul mulţimii, dar e mai mult decât un simplu joc! Trebuie să ne folosim de această clipă prielnică”!

Uriaşa pasăre a coborât din ce în ce mai mult şi a aterizat pe terenul viran de lângă drumul pe care treceau de obicei căruţele. Toţi, în frunte cu Tatellah-Satah, ne-am grăbit spre avion. Când am ajuns acolo, Vulturul cel Tânăr tocmai cobora din aparatul său de zbor.

— Ai găsit ce-ai căutat? la întrebat Tatellah-Satah.

— Da, a răspuns apaşul, cu ochii strălucind de bucurie. Am găsit piatra şi, sub piatră, am dat de aceste două farfurii. Spunând acestea, tânărul războinic i le-a dat vraciului. Erau două farfurii foarte vechi, din lut, ale căror margini fuseseră lipite între ele cu un liant foarte tare. Trebuia să le spargem, pentru a putea vedea obiectul ascuns între ele. Obiectul respectiv era o bucată de material alb, lucios. Uitându-ne mai atent, am văzut că era vorba de planul unui drum, desenat cu un lichid colorat, foarte persistent. Tatellah-Satah a aruncat o privire pe acest desen şi a exclamat, cu bucurie:

— Asta este! Asta este cheia! Este drumul care duce de la Muntele Leacurilor, până-n vârful Muntelui Mormintelor Împărăteşti! Vom merge chiar mâine, sau poimâine în recunoaştere la mormintele regilor şi împăraţilor! De azi încolo trebuie să domnească bucuria! Bucuria pentru urmaşii lui Winnetou!

Deşi galeriile se surpaseră şi prinseseră sub ele atâţia oameni, la poalele Muntelui lui Winnetou domnea o

atmosferă de sărbătoare. Nu mă puteam însă bucura. Voiam să aflu cum stăteau lucrurile în peşteră.

Am văzut că se lucrase cu sârg, dar cantitatea de pietriş şi de pământ care trebuia înlăturată era atât de mare, încât deocamdată nu se ştia nimic precis.

Au mai trecut câteva ore şi am primit vestea că muncitorii se apropiaseră atât de mult de cei prinşi în galeriile peşterii, încât se auzea cum aceştia băteau în pereţii din piatră. Am aflat că avea să mai dureze cel puţin o oră, până când războinicii urmau să fie scoşi din peşteră.

Am chemat câţiva şefi de trib care se aflaseră de la început de partea mea şi, sub conducerea lui Tatellah-Satah, am ţinut sfat, pentru a hotărî asupra sorţii prizonierilor noştri.

Acest sfat l-am ţinut în amvon, pentru că voiam ca şefii de trib, despre soarta cărora urma să vorbim, să audă în aparenţă totul. Spun în aparenţă, fiindcă nu voiam decât să-i înspăimântăm pe duşmanii noştri, stabilind pentru ei o pedeapsă foarte aspră, ca iertarea venită din partea noastră să ducă la împăcarea dintre noi.

Când am coborât din amvon, am aflat că se eliberase drumul celor ce fuseseră blocaţi în peşteră. Toţi erau foarte speriaţi. Am mai aflat că morţi erau puţini, dar răniţi, foarte mulţi. Pida nu păţise nimic.

Le-am transmis oamenilor să-l scoată din peşteră şi am mers la ieşire pentru a-l întâmpina. Indianul purta spaima adânc săpată în trăsăturile feţei şi întipărită în priviri. Foarte rar m-a privit cineva cu atâta seriozitate, cum mă privea acum Pida.

— Pida este prizonierul meu, dar eu îi îngădui să meargă la tatăl său şi să se sfătuiască cu el. Cred că Pida este prea mândru pentru a încerca să fugă, iar pe lângă aceasta, încercarea pe care ar face-o nu i-ar fi de nici un folos.

Pida s-a îndepărtat, fiind însoţit de un războinic

„Winnetou” şi s-a întors peste numai o jumătate de oră. Am văzut imediat că se întâmplase ceva neobişnuit şi credeam că, o dată ce a vorbit cu şefii de trib care erau prizonierii noştri, se lovise de mândria acestora. Apoi mi-am dat seama că atitudinea lui se datora altui fapt. Indianului nu-i venea să creadă că prizonierii noştri auziseră tot ce spusesem în legătură cu ei şi ştiau ce soartă îi aştepta. El credea în continuare într-o minune.

L-am lăsat să creadă ce voia şi l-am rugat să spună pe scurt ce avea de spus:

— Tangua, tatăl meu, a început Pida, m-a rugat să-ţi mulţumesc că am fost scos din peşteră. El mă iubeşte. S-a temut foarte mult pentru viaţa mea. Căpeteniile vor să vorbească cu Old Shatterhand. Ei nu pot crede că toţi războinicii lor sunt pierduţi.

— Spune-le că vom fi miloşi. Războinicii vor preda armele, vor ieşi din peşteră şi vor fi liberi. Îi vom îngriji şi îi vom obloji pe răniţi. Dacă-mi dai cuvântul tău de onoare că nu vei încerca să fugi, vei fi liber peste o oră.

Pida mi-a promis că nu va încerca să fugă şi a spus că va face tot ce-i va sta în putere pentru a-i convinge pe războinicii din peşteră, dar şi pe şefii de trib că era mai bine să se facă pace. Pida a plecat şi l-am trimis pe Vulturul cel Tânăr în amvon, pentru a auzi ce vorbeau căpeteniile aliate cu Tangua. Eu însumi m-am dus la peşteră pentru a vedea ce se mai întâmpla cu războinicii care fuseseră blocaţi sub pământ.

În scurtă vreme, în apropierea Muntelui lui Winnetou s-a produs o agitaţie greu de descris. Războinicii dezarmaţi ieşeau din peşteră, se grupau. Morţii fuseseră lăsaţi înăuntru, urmând ca de sufletele lor lumea să se îngrijească mai târziu. Răniţii erau scoşi din peşteră şi femeile îi luau imediat în primire pentru a-i îngriji. Peste tot se vedeau oameni care purtau în piept steaua clanului „Winnetou”. Ei

îi îngrijeau pe foştii duşmani şi încercau să-i liniştească. Povesteau despre prăbuşirea statuii şi spuneau că lumea nu trebuia să-şi dea osteneala pentru ridicarea unei statui, ci pentru unirea tuturor în clanul „Winnetou”, din care urmau să facă parte toţi indienii din America de Nord. Cei ce făceau parte din clanul „Winnetou” vorbeau despre legile clanului lor şi le spuneau foştilor duşmani că membrii acestuia nu trebuiau să facă nimic altceva decât să-i ocrotească pe ceilalţi oameni şi să se sacrifice, la nevoie, pentru aceştia.

Cred că şi Pida auzise toate aceste lucruri. El s-a apropiat de mine, chiar în clipa în care Klara îşi punea planul în aplicare, împreună cu inginerul. Ea a proiectat pe perdeaua de apă a cascadei chipul lui Winnetou şi l-a încadrat între chipul lui Tatellah-Satah şi acela al lui Marah Durimeh. Mulţimea de oameni, prieteni şi foşti duşmani, s-a oprit uimită, privind totul în tăcere. Pida mi-a spus că fusese îndemnat să devină membru al clanului „Winnetou”.

— Aş vrea să fac acest pas, iar cei ce se află acum în amvon nutresc aceeaşi dorinţă.

— Fratele meu, Pida, ştie foarte bine să aducă lucrurile astfel încât să fie în folosul celor în numele cărora vorbeşte, am spus eu, zâmbind. Dacă am să rostesc acum adevărul, spunând că şi şefii de trib, care sunt acum prizonieri, vor să fie primiţi în rândurile clanului, ar trebui ca ei să fie eliberaţi şi iertaţi.

— Aceasta ar fi o faptă demnă de un adevărat „Winnetou”, a spus Pida. Tatăl meu este gata să facă pace, dar nu poate merge. Dacă ar fi putut merge, ar fi venit el însuşi la tine.

— Dacă-i aşa, am să te însoţesc eu la el. Aşteaptă o clipă!

Le-am spus totul lui Tatellah-Satah şi Vulturului cel Tânăr şi i-am rugat să mă însoţească. În scurtă vreme, am ajuns

pe stânca pe care se aflau prizonierii. Aici lucrurile stăteau aşa cum îmi dorisem. Toţi erau speriaţi şi dispuşi să facă pace. Pida îşi făcuse din plin datoria de sol al prizonierilor noştri.

Tangua a luat cuvântul. El a arătat că datina cere ca el să se ridice în picioare atunci când vorbeşte, dar că îi era cu

ne ... duia.
Bă ... rime
re...

... vrut
să ...

... apăt,
sp...

... ntem
ch ... Old
Sh ... u am
ve ... n, eu
am ... lăsat
Wi ... săi.
Pe ... ţării.
Du ... alb,
vre...

Eu nu am venit aici ca să vă judec, sau ca să mă arăt bun, ci am venit pentru că răspund de tot ce mi-a lăsat Winnetou…

Am povestit apoi despre vremuri îndepărtate, în care omul alb a venit pe Marea Apă pentru a-i fura fratelui său roşu leacurile. Am continuat să merg pe urmele istoriei. Nu am exagerat şi nu am ascuns nimic. Am vorbit despre greşelile pe care le-au făcut indienii, despre calităţile lor, despre suferinţele lor, recunoscând că cea mai mare parte a suferinţelor le-au fost pricinuite de feţele palide. Le-am mai spus că omul alb era gata să-şi recunoască şi să-şi repare greşelile. Omul alb, am mai arătat eu, trebuie să-şi

purifice sufletul şi conştiinţa şi de aceea trebuie să le ceară iertare fraţilor săi roşii.

Vorbind, m-am apropiat de căpetenii şi le-am întins amândouă mâinile. Pentru o clipă, s-a făcut linişte, apoi toţi cei ce se aflau de faţă au izbucnit în strigăte de bucurie.

Şefii de trib au spus că şi războinicii triburilor lor greşiseră şi că se cuvenea să-şi ceară iertare.

— Să ne iertăm unii pe alţii! Voi să ne iertaţi pe noi şi noi să vă iertăm pe voi! a strigat Tangua. Apoi să ne ajutăm unii pe alţii! Te-am urât, dar de-acum încolo te voi iubi! Atunci când voi muri, pacea va domni peste mormântul meu! Mai suntem ostaticii voştri?

— Nu, a spus Tatellah-Satah. Se cuvine să fiţi liberi şi să păstraţi tot ce este al vostru, caii şi armele, dar trebuie să fiţi gata de a face pace pe vecie.

— Vrem să fim primiţi în rândurile clanului „Winnetou”, a spus Tangua, cu glas rugător. Căpetenia vorbise serios atunci când îşi exprimase această dorinţă faţă de Pida. Ce se va întâmpla cu leacurile noastre? a întrebat apoi fostul prizonier.

Acum am înţeles tot. Vraciul fusese atât de înţelept, încât păstrase la sine aceste obiecte atât de preţioase. Venise momentul potrivit pentru rezolvarea acestei probleme. Tatellah-Satah i-a dat un semn Vulturului cel Tânăr şi acesta a făcut un pas înainte, spunând:

— Eu sunt Vulturul cel Tânăr, sunt „cel ce deşteaptă poporul” şi, aşa cum spune legenda, le aduc oamenilor roşii leacurile pe care le-au pierdut. Luaţi-le!

Căpeteniile nu şi-au putut stăpâni strigătele de bucurie şi şi-au luat repede leacurile.

— Fratele meu mai tânăr a dus la îndeplinire o sarcină foarte grea, i-a spus Tatellah-Satah Vulturului cel Tânăr. Noi toţi suntem datori să-i mulţumim. Să ne spună el cum doreşte să fie răsplătit.

Răspunsul a venit neaşteptat de repede şi a fost neaşteptat de scurt:

— Îl rog pe Tatellah-Satah să vorbească în numele meu cu Wakon şi s-o peţească pentru mine pe nepoata sa, Aşta. Cea mai mare dorinţă a mea este ca ea să-mi fie soţie.

Bătrânul Tatellah-Satah a zâmbit şi a zis:

— Mă aşteptam să ai această dorinţă şi pot să-ţi spun de pe-acum că ea este îndeplinită, fiindcă eu ştiu ce gândeşte Wakon despre tine. El îi va da cu dragă inimă Vulturului cel Tânăr pe nepoata lui.

Păstrătorul marilor leacuri s-a adresat apoi foştilor noştri duşmani:

— Acum sunteţi prietenii noştri şi veţi fi primiţi în rândurile clanului „Winnetou”. Aceasta va fi o sărbătoare a înfrăţirii tuturor triburilor oamenilor roşii. Apoi noi, căpeteniile, ne vom îndrepta călare spre Muntele Mormintelor împărăteşti, pentru a găsi vestigiile istoriei poporului nostru. Ne vom sfătui cu toţii şi vom căuta răspuns la toate întrebările care privesc soarta rasei noastre. Noi, şefii de trib, vom face aceasta. Acel comitet, care a avut îndrăzneala să le dea oamenilor roşii statuia lipsită de viaţă a lui Winnetou şi să hotărască ce au şi ce nu au voie să facă aceştia, este dizolvat. Puterea şi răspunderea sunt din nou numai şi numai ale căpeteniilor. *Howgh!*

Acea zi memorabilă s-a încheiat cu strigăte de bucurie. Eu m-am hotărât însă să fac, împreună cu soţia mea, o plimbare prin vale, o regiune minunată. Am ajuns până în apropierea cantinei, unde zăceau încă trupurile neînsufleţite ale fraţilor Enters. Ele fuseseră acoperite cu grijă şi erau păzite de doi comanşi. Nimeni nu avusese timp să se îngrijească de aceşti morţi. Era de datoria noastră să ne ocupăm de înmormântarea lor. Le-am îndeplinit ultima dorinţă: am căutat numele ascunse în dosul stelelor pe care

le purtau. Hariman scrisese pe bucata de hârtie numele meu, iar Sebulon, pe cel al soţiei mele. Ei reuşiseră să se schimbe, deveniseră ocrotitorii noştri şi îşi dăduseră viaţa pentru noi. Ei se dovediseră a fi demni urmaşi ai lui Winnetou.

Astfel a luat sfârşit lupta pentru statuia lui Winnetou, cel mai nobil dintre toţi reprezentanţii rasei sale. O putere mai presus decât puterea omului a distrus acest monument înălţat de mâna lui. O putere mai presus decât puterea omului a zguduit sufletele celor care se lăsaseră mânaţi de ură şi îi făcuse să-şi schimbe gândurile. Trecutul unei rase nu continuă să existe prin statui din piatră, sau din metal, ci prin spiritul şi faptele urmaşilor, care se arată demni de cele ce au primit de la părinţi, păstrează cu sfinţenie ce-au moştenit şi clădesc mereu, pentru a coborî binecuvântarea asupra lor şi asupra tuturor oamenilor de pe pământ.

Sfârşit

Cuprins

Karl May

Urmașii lui Winnetou

— Sharlih!

Atât a spus apaşul. Atât, un singur cuvânt. Indianul mândru ştia să se stăpânească. În cele din urmă, Winnetou m-a strâns la piept.

Şi eu mă bucuram nespus de mult să-l revăd, dar acum nu era momentul să dăm frâu liber simţămintelor de care eram stăpâniţi.

— Ce face fratele meu roşu aici?

I-am întrebat pe apaş.

— Comanşii şi-au părăsit satele şi vor să-i atace pe apaşi. Marele Spirit spune că Winnetou îi va învinge. Ce face fratele meu alb în această vale? Nu a spus el în urmă cu mai multe luni că va trece dincolo de apa cea mare, pentru a ajunge din nou în locuinţa părinţilor săi şi a surorilor sale?

— Am văzut casa tatălui meu, dar duhul savanei m-a chemat aici zi şi noapte. Am fost nevoit să mă supun acestui glas.

— Fratele meu alb a făcut bine. Inima preriei este mare. Ea stăpâneşte peste viaţă şi moarte. Cine a auzit, fie şi o singură dată, bătăile acestei inimi se poate despărţi de prerie, dar se va întoarce cândva la ea. *Howgh!*

ISBN: 973-653-628-9

BIBLIOGRAFIE ŞCOLARĂ
LITERATURĂ UNIVERSALĂ

